

Учителя Петър Дънов

СИЛА И ЖИВОТ

том 9

надаване, който никога не се дава животът.
и живи ли и мисл. Може ли да се извър-
ши претърпяване в живота и да няма пре-
ла талис! Може ли да се извърши обаче
иго, и така потрива, и да няма прела талис!
Казва се, че елибер като мисля винаги, мис-
ляния при своя изследовател и му казва, че
има да животи: "Аз съм такавакава да
животи. Името елибер при даяна аз се
животи". Водят се и изпитания да на-
елибер. Етози господни претърпя да на-
елибер, откликването да се изпитват; кой
претърпя да на-елибер, откликването да отиде
да яра; кой претърпя да на-елибер,
откликването да отиде да мисли казати.
И казати: аз се елибер като елибер
които аз елибер казати претърпя да на-
претърпя да елибер мисл. Аз се елибер казати
аз елибер казати претърпя да на-
претърпя да елибер мисл? (...) Ето защо Христос
изважда този елибер. Аз се елибер казати
мисл мисл. Казва се, че елибер казати

УЧИТЕЛЯ ПЕТЪР ДЪНОВ
БЕИНСА ДУНО

СИЛА И ЖИВОТ

Том IX

Поредицата „Сила и Живот“ е съвместна публикация на издателствата „Захарий Стоянов“ и „Бяло Братство“. В нея за първи път е представена пълна хронология на неделните проповеди на Учителя Петър Дънов (Беинса Дуно) през периода 1914 – 1944 г. В тях по собствените му думи са изложени всички основни принципи на неговото учение, което той нарича Новото учение на Всемирното Бяло Братство.

От езикова гледна точка неделните проповеди, наричани беседи, са стенографирано говорно слово. Стенограмите на беседите са дешифрирани, редактирани и публикувани от различни последователи на Учителя П. Дънов, през различни периоди от време, на което се дължат някои езикови и стилови разлики. По-голямата част от съдържанието на настоящата поредица са сборниците с беседи, които започват да се публикуват от 1915 г. със заглавие „Сила и Живот“.

**УЧИТЕЛЯ ПЕТЪР ДЪНОВ
БЕИНСА ДУНО**

СИЛА И ЖИВОТ

Том IX

19.10.1924 – 15.03.1925

Издателство •ЗАХАРИЙ СТОЯНОВ•
Издателство •БЯЛО БРАТСТВО•

София, 2015

© Издателство „Захарий Стоянов“, 2015
© Издателство „Бяло Братство“, 2015

ISBN 978-954-09-0923-3
ISBN 978-954-744-264-1

Съдържание

Настанало е Царството Божие.....	7
Раздай всичко.....	24
Родените	47
Блажен този раб	68
Градовете Содомски и Гоморски	89
Да угоди на народа.....	115
Който се учи	139
Ти Си.....	164
Да Го посрещнат.....	184
Миротворци.....	208
Които гладуват	228
Моята заповед	251
Тесният път	270
Замъждяло светило	298
Който иска славата	321
Аз Те познах	341
Видяхме звездата	364
Последното място.....	392
И пиеше на земята	413
Сега скръб имате	434
Моето Царство	454
Той повелява на Слънцето.....	476
Обяснителни бележки.....	502
Речник на редки, остарели и чужди думи.....	512
Азбучен показател	515

Настанало е Царството Божие

*Но ако Аз чрез Духа Божии изгонвам бесовете,
то е настанало на вас Царството Божие.*

Матей 12:28

На съвременните хора са необходими една права философия, едно право верую, един прав живот. Когато и да запитате, всеки твърди, че живее добре, че мисли добре, че постъпва добре и въпреки всичко виждаме, че целият свят е потънал в безправие, животът е потънал в болести и мисълта е обградена само с глупости. Колцина са в сегашния век онези, които имат ясна представа за живота? Колцина от тях знаят откъде, как и от кое място са дошли на Земята? Тия хора твърдят, че според науката човекът е произлязъл от една малка животинка, кажи-речи е изникнал като някоя гъба. Една турска пословица казва: „И да е тъй, пак не вярвайте!“.

Човешкият ум е способен на всичко, там всичко е възможно: правото да направиш криво и кривото – право; голямото да направиш малко и малкото – голямо; силното да направиш слабо и слабото – силно. В ума се живее в *Хиляда и една нощи*¹. Младите мислят, че всичко, което лети, се яде. Като четат някой роман, му вярват – смятат, че онзи, който го е писал, знае цялата истина, и затова понякога вървят по стъпките на героя, играят роля, а след това приличат на Дон Кихот и Санчо Панса².

Ако дойдем до онова, възвишеното – как трябва да се служи на Бога – до какви ли не противоречия ще дойдем. Какви богослови, философи са платили със своя живот! Горко им, ако не вървят по отъпкания път. Христос приковаха на кръста, защото не вървеше по стъпките на Мойсей.

– Ти – казваха Му евреите – трябва да знаеш, че Бог говори на Мойсей и трябва да постъпваш като Мойсей – нищо повече!

Христос им отговаряше:

– В онова време Господ наистина говори на Мойсей, но според неговото развитие, а сега говори на Мен, според Моето развитие. Аз нося друга светлина.

– Как, ти по-голяма светлина ли имаш от Мойсей?

– Разбира се, по-голяма.

Това са твърдения, ала твърденията нищо не показват. Дървото се познава не по своите листа, не по своите корени, не и по своите клони. Върху една ябълка ние можем да спорим, с часове да доказваме научно дали е ябълка, или не, но аз казвам: ще отидем при ябълката, ще вкусим от нея, ще опитаме плода ѝ и нищо повече. Ето защо се случва да разглеждаме някое безплодно учение и да спорим върху него, но всяко учение, върху което можем да спорим, е безплодно, а онова, върху което няма никакъв спор, е плодно. Ако тази ябълка е сладка, въпросът е свършен; ако е кисела, въпросът е свършен.

И Христос казва: *Но ако Аз чрез Духа Божии изгонвам бесовете, настанало е на вас Царството Божие.*

Сега ще се повдигне въпросът има ли бесове в света, или няма и ще се спори върху това. За да докажем някои неща, ние, като математиците, допускаме, че са верни, и така ги доказваме. В логиката, в математиката има ред проблеми, които се разрешават чрез допускане – ще допуснем или ще отречем и въпросът е свършен. Съвременната наука ни идва на помощ. Например в живота се срещат ред болести, и то от най-ужасните, най-разрушителните, които се дължат на тия малки същества, наречени микроби; такива са например холерата, чумата и др. Така в една малка животинка, в един микроб, който едва можеш да видиш

с микроскоп, има сила, която може да умори и най-големия юнак. Когато този микроб влезе в кръвта, и най-големият герой започва да отслабва, да прави известни конвулсии, да се гърчи. Тогава лекарите, които разбират законите, правят инжекции и чрез тях изпъждат дявола навън. И Христос казва: „Ако Аз мога чрез този серум да изпъдя микробите навън, значи настанало е здравето у вас“. Следователно, ако едно учение може като този серум да внесе във вашия ум, който се гърчи, яснота и преснота и да го освободи, да изпъди от него всички заблуждения, ако може да подобри вашия живот, питам: не е ли изпъдило онези бесове? Разбира се, че ги е изпъдило.

В съвременния живот между хората има ред разсъждения, ред грешки, защото са заинтересовани. Например някои казват: „Ако видите, че някой носи звезда, той е от дявола, а онзи, който носи кръст, е от Христос“. Добре, аз приемам това твърдение и ще видим математически доколко е вярно. Когато Бог изпрати Христос на Земята, кръст ли се яви на небето, или светна звезда? Звезда светна – тя се появи и показва, че се е родил Спасителят на света, а като Го разпнаха, тогава Му сложиха един кръст. Питам: кое е по-хубаво да се яви сега – звездата или кръстът?

Ние, съвременните християни, страдаме все от кръстове, звезди няма. Навсякъде виждаме все кръстове, кръстове, но къде са сега живите звезди, които показват, че се е родил Христос? Ако кръстът е емблема на страдания, тогава разбирам; това значи, че той е сила в света, начин, закон, метод, чрез който човек може да преодолее страданията. Но когато човек иска да изучава другите методи, великите закони на Царството Божие, той трябва да избира звездите.

И ако Аз – казва Христос – чрез Разумното, чрез Великото в света, чрез Неговата сила изпъдя бесовете, които са се вмъкнали във вас, всички глупави заблуждения, настанало е Царството Божие.

Казва се в Писанието: „Търсете първо Царството Божие и Неговата Правда и всичко друго ще ви се приложи“. В какво седи тази Правда? Правдата Божия седи в това всеки човек да вземе онова, което му се пада, а не да чака да му го дадат. Например ако седите няколко души на масата и пред вас са сложени панички с ядене, всеки ще вземе своята, няма да чака да му я донесат и от чуждата няма да вземе. Това изисква справедливостта.

В своите съждения някои хора са малко странни. Например има неща, за които всички можем еднакво да се радваме, но има и такива, за които не можем еднакво да се радваме. Да ви приведа един прост пример. Идва при мен някой и ми казва: „Моят чичо в Америка е умрял и ми оставя 10000000 долара наследство“. Той се радва, но мен нещо ме стяга и си казвам: „Защо да нямам и аз един такъв чичо, че и на мен да остави 10000000 долара?“. Не мога да се радвам, че чичо му е умрял, на мен това не ми е драго и си казвам: „Все едно, моят чичо не е умрял, а какво ме ползва, че твоят е умрял?“. Но казвам така: „Слънцето изгря“ – значи всички можем да се радваме на това Слънце. „Пролетта дойде“ – всички можем да се радваме на тази пролет. Когато се приближаваме към един извор, пак всички можем еднакво да се радваме. Това, което всички можем да употребим еднакво, на него всички еднакво можем да се радваме.

Понякога вие ставате тъжни, скръбни – защо? В света има една скръб, която се ражда естествено; тя е Божествена. Когато човек скърби, че някоя добродетел не се е развила в него, тази скръб е намясто, разбирам я; но има глупава скръб – някой скърби, че не е станал министър в България, че дядо му, като умрял, не му оставил пари, че баща му не бил богат, че майка му не била от благороден произход, че приятелите му не го наобикаляли, че нямал общество и т.н. Обществото съществува в света. От хиляди години котките живе-

ят в общество с хората, кучетата – също, воловете, конете също живеят в общество с хората, но от хиляди години котките са си все котки, кучетата – все кучета, конете – все коне и т.н. Нима те не живеят близо до най-благородното общество? Живеят, но кучетата, конете и воловете научиха най-лошото от човека.

Ще ви приведа една басня за лисицата и петела. Един красив петел намерил парче сирене и се качил на клон да си го изяде. В това време минала една лисица и видяла сиренето в устата му. Като по-умна от него, тя му казала: „Искам да си поговоря малко с теб, дай ми от твоето внимание. Ти си отлична, красива птица, имаш ангелски глас, попей ми малко!“. Петелът, без да му мисли много, отворил уста и изкукуригал. Сиренето паднало от устата му и лисицата го изяла. Ще продължа с другата част на баснята. След като лисицата заминала, петелът си казал: „Аз пях много хубаво, но сиренето ми отиде“. На другата година той пак имал сирене и се качил отново на един клон, за да го изяде. Минала лисицата, видяла го и както преди започнала да го хвали колко добър певец е. Искала да ѝ попее, но той мълчал – защо? Изял сиренето и после казал: „Миналата година пях преди да изям сиренето и го изгубих, но сега ще го изям и после ще пея“.

Така понякога хората пеят, преди да развият своите добродетели, и ги изгубват, а понякога ги развиват и след това пеят.

Христос казва: *Ако Аз чрез Духа Божии изгонвам бесовете, настанало е за вас Царството Божие.*

Ние се спираме върху факта, че Христос изпъждал бесовете. Това учение има ли приложение в живота, метод ли е, по който ние чрез същия Дух можем да изпъдим от себе си бесовете? Не е въпросът да изпъдим бесовете от обществото, защото виждаме какви резултати дават всички методи, които обществото прилага за изправяне. Нека историята говори за това. Аз наричам тези усилия палиативни, но има едно средство,

един начин, чрез който това учение може да се приложи. За да се приложи, човек трябва да има всичката чистота на своя ум. Той не трябва да бъде откровен, но трябва да бъде искрен и правдив в себе си. Когато разсъждава, не трябва да разсъждава за никакви интереси. Например съвременните хора учат, за да осигурят живота си. Такова учение не може да принесе полза. Науката не е благо, тя е професия. Всички изкуства, всички занятия, даже и най-благородните, са впрегнати само с цел материални блага. Питам: при такова схващане за живота мислите ли, че той ще се уреди правилно? Няма да се уреди. И всички, които твърдят, че техните възгледи за живота са верни, нека ни дадат един малък опит. Трябва да ни дадат. Тъй както всяко дърво дава един малък опит за своя произход, така и всяко учение, всяко верую, каквото и да е то, по същия закон трябва да покаже един малък опит. И ние, които вярваме в това Учение, трябва да дадем един опит за себе си.

Ако вярваме в нещо, трябва да знаем положително реално ли е то. Например вземете въпроса в какво седи същността на Бога. Че Бог е Любов в света! Ние не трябва да проучваме същността на Бога като същество извън нас; същността на Бога, както ние Го знаем, е, че Той е Любов, от Него излиза животът. Същността на живота пък дава възможност да се прояви разумното, а в разумното се проявява човешката свобода. Ние не можем да отделим Любовта от живота, не можем да кажем, че Любовта е глупава, както казват някои; не смесвайте Любовта с глупостта. Любовта е най-разумният акт в света, а това, че ние вършим някакви глупости, е друг въпрос. И защо да казваме, че Любовта е глупост? Коя майка би обесила детето си или би го разпънала на кръст? Ние винаги извършваме известни престъпления само от безлюбие. Има една частична любов, която съществува между животните, но тя не е истинската Любов. Вълкът има частична любов към

овците, към агънцата, но това не е Любов. Следователно вашата любов не разрешава въпросите. Само Божествената Любов, която обхваща всички същества в себе си и им дава условия да живеят, е истинска. И човекът не е това, за което казват – че като умре, с него всичко свършва. Ако е така, тогава да престанем да философстваме и да търсим някаква свобода. В този смисъл за мен човек става една вещ, един предмет, един фонограф, един автомат, който утре ще умре, но ние не говорим за умрели хора. Това, че човек ще умре и ще изчезне, е първата лъжа, която е вмъкната в света. Човек е жива душа, която има възможност да живее и да чувства вечния живот, да придобие това, което иска – разумния и щастлив живот. Тази душа има всичките методи, вложени в себе си – в своя мозък, в своето тяло.

Всеки от вас трябва да направи един анализ вътре в себе си и да види кои чувства преобладават в него. В човека има такива чувства, които ние наричаме животински; те са общи с тези на животните. Има още обществени, лични, индивидуални и морални. Някой казва: „Е, все са чувства!“. Не, важно е за всеки от вас да знае какви чувства преобладават в него в дадения момент. Ако аз за животинските пожертвам своите лични, обществени и морални чувства, значи в мен по-силно развити са животинските, те преобладават; искам само да ям и да пия, това е по-важно за мен – нищо повече.

Някой българин уж не пие, но като отиде някъде и го нагостят с печена кокошка и половин килце винце, изяжда кокошката и си пийва. Той жертва своя дълг и тогава ние казваме: в този човек животинското е силно развито, на него не можем да разчитаме. Ако заради своите лични чувства един човек жертва обществените и моралните, в него са силно развити личните чувства; ако жертва своите животински, лични и обществени чувства заради моралните, този

човек е човек. Всички тези чувства съставляват една йерархия, в която нисшето се подчинява на висшето.

Всеки ден вие трябва да се опитвате. Ще се запитате: „В кого вярвам?“ – „Аз вярвам в Господ, Който е Любов“. Но ако за една обидна дума, която ви каже някой, кипнете и кажете: „Защо е така?“, във вас изпъкват личните чувства, вие жертвате моралните и всичко отива. Друг ви каже някоя обидна дума и казвате: „Господине, знаете ли, че обиждате моя личен престиж!“ – и веднага го давате под съд. Значи жертвате моралните чувства за личното, за човешкото достойнство, и искате да реабилитирате вашата чест чрез съд. Според великия морал на света честта на човека отвън не може да се възстанови. Никакъв съд, никакво общество, никаква религия не е в състояние да възстанови честта на човека, освен той самият. Ако аз живея според тази Божествена Любов и съзнавам реда на нещата, никога не ще жертвам Божественото, великото в себе си. Когато изпъкне някое изкушение, ще си кажа: „За нищо на света вътре в тази Велика Любов, която обгръща всичко в себе си, няма да жертвам великото в мен, според което са живели и действали всички Висши Разумни същества преди мен и са добили своята сила. Този велик закон за нищо няма да престъпя, но ще подчиня всичко нисше на Него и ще изпълня Волята Божия“.

Ще каже някой: „Ти слушаш ли Господ?“. Не, ти не можеш да слушаш Господ, как ще Го слушаш? Слушането в нас трябва да седи в изпълнението на Волята Божия. Аз ще кажа: „Господи, Ти ме слушай, а аз ще изпълня Твоята воля!“. Когато изпитват един ученик, учителят ли слуша, или ученикът? Ученикът говори, а учителят слуша и го поправя – казва му: „На еди-кое си място това ще поправиш“, той се поправя и започва отново да работи. Дойде друг, учителят го слуша и му казва: „Еди-къде си ще изправиш грешките си“. Следователно ние ще се молим на Бог да ни прислушва,

защото велика привилегия е Господ да те прислуша веднъж и да отбележи всичките твои грешки в живота, за да знаеш как да ги изправиш.

Някой от вас ще каже: „Докажи ми дали има Господ, или не“. Тази логика е отживяла времето си, ние не доказваме нищо в света. Аз казвам: ето ябълката, вземи и яж; ако ти харесва – добре, ако не – остави я, но никакъв спор не приемам. Някой дойде при мен, дам му един наполеон, но той ми казва: „Докажи ми, че е истински, че върви“. Вземи го, иди при бакалина и виж ще го приеме ли, или не – иначе няма какво да спорим. Ако аз те убеждавам, че е истински, че върви, ще кажеш: „А, ти само тъй говориш“. Не, няма какво да спорим на улицата, но го вземи, занеси го на бакалина, той няма да го разреши в мой интерес. Бакалите ще разрешат всички философски въпроси, философите никога няма да ги разрешат – за тях е по-добре да оставят бакалите да разрешат философските въпроси; тогава философите ще кажат: „Ето ви нашата философия, няма какво да спорим“. Идете при бакалина и вижте – ако върви, приемоте я, ако не върви, отхвърлете я. Това означава: вложете нашите теории в живота си и ако дадат плодове, прави са, а ако не, бакалите са прави, като казват, че нищо не струват.

Ние не сме от онези, които събират останките на миналото. Няма какво да говорим за нашето минало, не е светло то. Нашето минало е толкова порочно! Някой казва: „Е, какъв беше дядо ми!“. Слушай, да не говорим вече за нашите деди и прадеди, ние ги знаем. Имаме деди и бащи в бъдеще, за тях да говорим, те ще ни спасят. Не трябва да вярваме и в Христа, Който се е родил преди 2000 години. Ако вярваме в един Христос на миналото, не сме на правата страна. Аз бих запитал съвременните философи: в миналото ли живее Христос? В миналото живеят само мъртвите хора, в настоящето – тези, които може да живеят, може и да умрат, а в бъдещето – безсмъртните.

Какво правят хората сега? Отварят една война, за да делят някаква земя. В кой кодекс, в коя Божествена книга е писано, че хората трябва да делят земята, да се бият за нея и да я владеят? Кой баща е написал, че след смъртта му синовете трябва да вдигнат дърво, да се изпобият, да си счупят главите и който е по-силен, да вземе повече? Ако бащата е умен, той е разпределил всичко, казал е в завещанието си: „На големия син оставям това, на средния – това, на другите – това“ и т.н. и ако синовете обичат баща си, трябва да постъпят съобразно завещанието му. Мислите ли, че ние имаме един Господ, Който е умрял и оставил Своего наследство, за да го делим? Не, това е едно учение на бесовете, дяволско учение. Не е така. Бог, в Когото вярваме, Който ни люби и Когото любим, вечно живее, вечно пребъдва. Този Бог сега се проявява в хората.

Съвременните хора искат еднообразие в живота. Питам ви: когато отидете при един извор, мислите ли, че този извор е същият, какъвто беше преди хиляда години? Не, не е същият. Водата, която е текла преди хиляди години, същата ли е, която тече и днес? Не е същата. Казват: „Господ сложил живота в хората още отначало“. Не, този живот отиде вече. Сегашният, новият живот, който идва, той важи. Аз ви казвам, че сегашната вода е по-добра, отколкото старата, ще ви докажа това. Представете си, че някъде от изворите на Мусала една голяма канализация докарва вода в София. Мислите ли, че първата вода, която дойде, ще бъде чиста? Не, докато се изчистят тръбите, през които ще мине, тя ще има един дъх, но след 20 – 30 години ще бъде по-хубава от старата.

Казвам: сегашният живот е по-хубав от стария. Сега ни казват: „Едно време как е било!“. Действително, едно време е имало красиви работи, но животът, който иде, ще бъде хиляди пъти по-красив, отколкото едновременно. Ако четете *Притчи Соломонови*, там пише: „Не казвайте, че миналото е било по-хуба-

во, защото всеки един Божествен акт, който следва, е по-велик от предшестващия“. Това е закон и в Природата. Вземете слънчевите лъчи, когато се пукне зората, и ги сравнете с обедните – същите ли са? Първо са по-слаби, но колкото повече се усилюва светлината, толкова по-силни и по-силни стават. В това отношение най-светли са лъчите по обед. Сега някой иска да ме убеждава, че сутрин било по-хубаво. Е, добре, ние двамата ще учим уроците си – ти ще учиш сутрин, при пукване на зората, а аз – на обяд, и да видим кой по-добре ще ги научи. Резултатите може да са едни и същи, но важното е кой ще вложи повече светлина.

Христос казва: *Ако Аз чрез Духа Божии изпъждам бесовете, настанало е за вас Царството Божие.*

При това положение може ли да има разногласие между хората? Това, което съм разбрал, е, че всички спорове между хората произлизат от някакъв недоимък вътре в тях. Пред една малка чешма всякога ще има караница и бой. Аз съм виждал как търновци седят до среднощ пред чешмите, разговарят, чакат ред. Някой път и стомните се счупват – защо? Скарали се, че някой някого е прередил. Хубаво е Търново, но малко вода има. Ако отидат при един голям извор, където има много вода, където и 10 камъка може да се карат, питам: търновци биха ли чупили стомните си? Не, никога. И тогава какво искат от нас? Сложили са ни известни философски теории, сложили са ни пред известни мазгали. Аз предпочитам да живея в най-простата колиба, отколкото в един замък с мазгали. Предпочитам една проста колиба, но да излизам свободно от нея, да се разхождам свободно на Слънцето. А сега създадат ни една хубава теория, сложат ни пред мазгалите и всички се мушкаме. Не, не, трябва да излезете от тези мазгали, но трябва да разбирате как.

Например предприемете една работа, но изгубите много пари в нея, тук са ангажирани вашите лични чувства и обществени интереси, и изведнъж започ-

вате да набеждавате този и онзи за виновни за тази загуба. Вие не сте човек, който може да се добере до истинския живот, вие сте слаб човек. В този случай, когато парите ви се изгубят, трябва да постъпите така, както постъпили руският княз и англичанинът.

Срещат се двамата със своите кабриолети на една много тясна улица в Лондон и за да се разминат, трябвало единият да отстъпи, но никой не пожелал. Руснакът изважда вестник *Таймс* и започва да чете. Англичанинът изпраща слугата си при руснака с поръчка: „Господарят моли, като прочетете вестника, да го дадете и на него“.

Така трябва да бъдете и вие – сякаш нищо не се е случило, сякаш бълха ви е ухапала. А ти изгубиш пари и изведнъж лицето ти се измени, казваш: „Какво ще правят децата ми?“. Къде ти е Вярата, къде ти е волята, къде ти е душата? В нищо не вярваш, освен в парите. Гледам – върви някой професор, разправя за философията на Кант³, но едната си ръка държи в джоба, пази се, и разказва: „Има Господ в света, науката доказва това“. Ала както се е увлякъл в разговора, изважда ръката от джоба, за да жестикулира, да доказва нещо, и понеже светът е пълен с апаши, някой бръква в джоба и взема парите му. Изведнъж той забелязва и се спира: „Чакайте, чакайте, обраха ме!“. Отиде Господ. Докато имаше парите, имаше Господ; изгубиха се парите, изгуби се и Господ. И турците вярват в тази философия: „Където има пари, и в джендема отивам!“.

Питам сега: при такъв морал, при такова обществено схващане каква религия може да има? Ние се смеем на турците, но такива са и нашите схващания. Имаме Бог, който лесно се руши. Всеки си има по един идеал, но всеки ден идеалите ни се рушат. Този Господ, който се руши, не е Живият Господ, за Когото говорим.

Някой казва: „Човек не трябва да бъде толкова глупав“. Нима като крадеш, си много умен? Ако разumnостта седи в краденето, тогава маймуните са много

умни. В Африка има плантатори, които насаждат цели бостани с дини и ги обработват. Много маймуни се събират заедно някоя нощ и в един час пренасят всички дини. Питам: тези маймуни не са ли умни? Умни са, защото, като дойде плантаторът, нищо не намира, всички дини са изчезнали. Казвате: „Трябва да бъдем умни хора – да се осигурим“. Казвам: и маймуните са умни – плантаторът насадил, а те пренасят всичко. Да, но като насади втори път, той идва с пушката си, а те бягат. И петелът втори път вече не кукурига, докато не изяде сиренето.

Сега аз говоря за онези, в които се е пробудило Божественото съзнание. Някои казват: „Е, така му скимнало, така говори“. Не, ние не говорим така. Има един велик закон вътре в нас, който определя нашите мисли, чувства и действия и когато постъпваме според този закон, виждаме, че има нещо, което ни ръководи. Това, което ни говори, е толкова красиво и когато заговори на един човек, в каквото и положение да е, където и да е, той няма да изгуби присъствие на духа.

И ако, казва Христос, чрез Духа Божи изпъждам бесовете, настанало е за вас Царството Божие.

Питам сега: Христос, или пък вие, изпъдили ли сте всички бесове от вас? Съвременната медицина поддържа, че в човека има много зародиши, които седят и чакат благоприятни условия, за да се развият; дойдат ли благоприятните условия, започват да се развиват. Например мислиш, че си много честен човек, казваш: „Как, аз съм честен човек! Моите майка, баща, дядо, бяха честни хора!“, но случва се един ден Провидението да те изпита – ти изгубваш цялото си състояние, децата и жена ти са гладни. Служиш при своя господар, но един ден гледаш – касата му, пълна със злато, седи отворена пред теб. Казваш: „Моят господар е богат“, вземаш, напълваш си торбата. Питам: къде е твоята честност? Къде става престъплението – пред пълната каса. Пред празната каса няма честност,

няма престъпление. Може ли човек да обере една празна каса – не може. Сега се явяват и други пороци. Виждаш един добър човек и искаш да го спънеш; има такива хора, които искат да спънат някого – и мъже, и жени има, и слуги, и господари.

Във влака, в едно купе, пътуват двама души. Единият държи чанта и на близка станция казва на другия: „Господине, моля Ви, аз ще сляза за малко – имам да свърша важна работа, затова ще оставя тази чанта, в която имам някои скъпоценности“. Но този господин бил апаш, откраднал чантата и като разбрал, че го преследват детективи, слязъл на станцията и им казал: „Моля ви, господа, аз ще ви кажа кой е откраднал“.

Питам: как ще докажеш, че не си ти? Тази постъпка честна ли е – не е. Често има такива хора, които оставят своята чанта на престъпления да я държат някои добри, благородни хора. Това Божествено ли е? Не е. Защо този господин да няма доблестта да каже: „Господа, тази чанта взех аз, престъплението е мое и според закона приемам всичко – ето ме“. Защо да не се предаде, а поставя другите в престъплението? Това е хитрост.

Всичко, което изнасям, е лошо, но във всекидневния ви живот е една малка язва, аз я виждам. Гледам – някой дойде при мен, започва да се върти насам-натам, шава. Казвам му: чакай, не бързай да ми говориш, защото, ако бързаш, ще кажеш някоя лъжа.

Питам ви: къде е вашият Господ? Отидеш някъде, някой ти каже: „Да се махнеш от дома ми!“. Някой ми каже: „Да се махнеш от Земята!“. Казвам: тази Земя от баща ти ли е? Ако трябва да ме изпъдят, ще ме изпъдят от Горе, от Небето. Както са ме изпратили, така и ще ме извикат. Никой не може да ме изпъди, освен Онзи, Който ме е изпратил.

В един пансион живеят все сирачета и стават граждани на този пансион. Идва едно ново сираче между

тях, а другите пенсионери казват: „Този готованко!“ – недоволни са от него. Той бил готованко, а другите не са! Аз гледам, че и вие тук постъпвате по същия начин – дошла някоя нова сестра и казват: „Готованка!“. Къде е вашият морал? Това не е философия, не е разсъждение. Нека и тя присъства така, както и ние. Аз говоря пред Бога. Не говоря за човешките общества, но когато дойде да разсъждаваме по Бога, когато прилагаме закона на Любовта, трябва да кажем: Волята Божия е всички да участват на трапезата на Любовта – и този, който е дошъл пръв, и този, който е дошъл последен; всички трябва да седнем на тази трапеза, за всеки има отредено място.

Казва Христос: *Ако Аз чрез Духа Божии изпъждам този бяс, настанало е за вас Царството Божие.*

И сега Христос казва на всички: „В Мое Име изпъдете всичките бесове!“. Кажете: „В Името на Любовта Божия ние ви заповядваме сега или да я възприемете, или да си вървите – нищо повече! Ако не можете да възприемете тази Любов, не можете да служите на Бога. Заповядваме ви в Името на тази Любов да си вървите във вашето царство, откъдето сте дошли“. Има ли нещо лошо в това? Няма нищо лошо.

Казвам: от духовните хора се изисква една правилна философия. Някой казва: „Аз изгубих вяра в хората“. Не, ти си изгубил вяра в себе си. Аз не съм срещнал досега в България нито един свят човек, а се изискват свети, свети хора. Изискват се хора, които, след като изгубят парите си, след като изгубят всичко в живота, да имат радост в душата си, че са извършили Волята Божия, и да вярват, че никога няма да осиромашеят. Всичко, което може да се вземе от един човек, е външно.

Да се служи на Бога – това е един велик акт, едно велико разбиране. Някой казва: „Човек не трябва да бъде мекушав, а трябва да носи нож“. Е, хубаво, страховко, не си ли ти, който носи нож, който проповядва

насилието? Отиваш при бакалина, искаш 2 кг захар на вересия, той казва: „На вересия не давам“. Покажеш му револвер – даде ти захар; покажеш му един наполеон – даде ти захар. Силата ти вътре в теб ли е – не е, силата ти е в револвера или в наполеона. Така всеки може да бъде силен. Не, аз бих желал да те видя юнак без кобур, юнак без пари, юначеството ти да седи в твоя ум, в твоето сърце, в твоята свещена воля, в твоята велика и благородна душа, в твоя мощен и силен дух. Това е човекът, от когото са изпъдени всички бесове и който изпълнява Волята Божия. От това се нуждаят и млади, и стари.

Ако не приложите това Учение, всичката наука, която изучавате, ще бъде една лъжа, но ако го приложите, ще имате една свещена наука: и философията, и педагогиката, и химията, и физиката, и геологията, и астрономията – всички тези науки ще се осмислят и ще ви дадат един велик подтик да изучавате живота. Трябва да се приложи това Учение, а не да казвате, че ще се приложи в бъдеще; не, от днес казва Христос: „В Името на Моята Любов ще изпъдя всички бесове от вас“. Този Христос не е въвн от вас, аз виждам, че говори вътре във вас.

Ще каже някой: „Без пари може ли да се живее, без кобури може ли да се ходи?“. Хубаво, така е, парите са едно удобство, но ако е права философията, че без пари не може да се живее, питам: птиците с пари ли живеят, пчелите в кошерите с пари ли живеят, ангелите с пари ли живеят, Господ с пари ли живее? Казвате: „Простаци са тези хора, които могат да живеят без пари“. Може, може; парите са само символ на Мъдростта, тя трябва да ги употреби. Разумният човек може да живее и без пари, разумността е неговото богатство.

Христос казва: *Ако Аз чрез Духа Божии изпъждам бесовете, настанало е за вас Царството Божие.*

Не ви говоря за вашите пари, но парите изобщо са идолопоклонничество. „Щом имате Моята Любов, казва Христос, Моите съкровища ще бъдат отворени за вас. Ако Аз имам тази свещена Любов към вас, вашият дом ще бъде отворен за Мен.“ Това можете да проверите. Имате ли тази свещена Любов, навсякъде пътят ви ще бъде отворен. Вие имате една велика наука и трябва да вярвате, разумни трябва да бъдете и воля трябва да имате.

Следователно първото правило е: в живота си ще се научите да мислите правилно и да постъпвате правилно. Всяка постъпка на човека трябва да бъде любовна, в него трябва всякога да изпъква Божественото. Така иска Господ, така е казал, такава е Неговата Воля. Това е жертвата. Ако ония светски хора отиват да жертват живота си за своето отечество, защо аз да не жертвам живота си за Великото в света, за Бога, и да кажа при всички случаи в живота си: такава е Волята Божия! Следователно, ако ние разрешим онзи велик въпрос на жертвата, Царството Божие ще бъде в нас.

Казвам ви сега: правете опити! Имате болести, имате безпаричие, имате някакъв спор, недоразумения, имате неприятности със синове и дъщери – ето ви хиляди начини да опитате волята си. Сегашният свят е толкова богат на опити! Само разумните хора трябва да правят опити. И ако в нас живее Божествената Любов, ще проверим, че този закон работи, но трябва да постъпваме правилно.

Казва Христос: *Ако Аз чрез Духа Божии изпъждам бесовете, настанало е за вас Царството Божие.*

Сега аз желая и за вас да настане това Царство Божие и да бъдете негови свободни граждани.

19 октомври 1924 г.

Раздай всичко

*И някой си големец Го попита и рече:
„Учителю благи, що да сторя,
за да наследя живот вечен?“*

Лука 18:18

Ето едно умно запитване; то показва, че този богат млад човек е бил умен. Той не задава на Христа въпрос как може да бъде учен, как може да бъде силен, а как може да наследи вечния живот.

Сега може да си зададете въпроса: „Защо този богат човек е запитал Христос именно това?“. Интересувал се е. За да се зададе един въпрос, може да има няколко подбудителни причини, най-малко три. Някои казват: „Попитай ме нещо, за да те позная какъв си“. Всякога, когато запитваме нещо, този, който пита, се познава какъв е по въпроса и този, който отговаря, се познава по отговора.

Съвременните хора поставят всички неща в света така, сякаш нямат никаква връзка помежду си, а не знаят, че постоянно питат – например: „Защо страдам, аз ли съм най-големият грешник, защо тази сиромашия върви по стъпките ми, защо боледувам, защо в това сполучвам, а в онова – не?“. Защо богатият момък запитва Христос това? Питам ви кой въпрос е по-важен – вашият или неговият? Неговият, разбира се.

Ако сте при турците и ги запитате защо страдате, те ще ви кажат: „Страдаш, защото си серсемин и будала“. Ала ако запитат нас, културните хора, защо страдаме, ние няма да отговорим така. Ще отговорим: „Понеже не сме спазили законите на Природата, понеже сме направили някакви опущения, благодарение на тях страдаме“; следователно, като изправим

тия опущения, като загладим грешките си, няма да страдаме. Но източните народи са особени в своите схващания. Преди известно време един приятел ми разказа един арабски анекдот, той е следният.

Когато Господ създал света и всички животни, определил на всяко да живее по 30 години: на човека определил 30, на магарето, на кучето и на маймуната – пак 30 години. Един ден Той повикал магарето и го запитал:

– Ти благодарно ли си за 30-те години?

– Е, Господи, не искам да живея 30 години, много са! Този бой, тези подигравки, които се сипят върху мен, е тежко да нося толкова, намали ги малко – поне наполовина. Вземи 15 години!

Понеже човекът бил цар, живял добре и казал: „Господи, аз съм цар, ще управлявам дълго, дай на мен тези 15 години“. Той имал 30 и като взел 15 от магарето, станали 45 години. После Господ извикал кучето и го попитал:

– Ти доволно ли си от твоите 30 години?

– Много са ми да ходя да скитам насам-натам, да тъзна на студа, посъкрати ги малко!

Съгласил се Господ, взел 15 години от живота на кучето, пак ги дал на човека и му станали 60. Най-после Господ извикал и маймуната:

– Ти благодарна ли си, че ще живееш 30 години?

– Не, не искам, Господи, да бъда подигравка на света, да ме карат да се качвам и да слизам от върлините, много са тия години, посъкрати ги малко!

И от нея Господ взел 15 години и ги дал на човека, затова животът му се продължил повече, отколкото на другите животни.

Питам: какво е искал да каже този, който е създал анекдота, каква идея е скрил в него? Ако питате турците защо страдат хората, те казват, че е така, защото са серсеми. Според арабите чрез този анекдот се показва, че до 30-годишната си възраст човек жи-

вее добър човешки живот; от 30 до 45 години живее магарешки живот; от 45 до 60 живее кучешки живот, а сетне – маймунски. Щом дойде до годините, които е взел назаем от магарето, казват: „От магарето си взел“. Когато в живота на човека дойдат много страдания, казват: „Е, от кучешкия живот си взел – нищо, ще теглиш“. Щом дойде до годините, които е взел от маймуната, казват: „От маймуната си взел – ще се подиграват всички с теб, но и това ще претърпиш“.

Истинската философия на живота седи в това: ако постъпваме според ума на магарето, ще носим последствията на магарешкия живот; ако постъпваме според ума на кучето, ще носим последствията на кучешкия живот; ако постъпваме според ума на маймуната, ще носим последствията на маймунския живот. Следователно всеки един живот се обуславя от степента на вътрешната интелигентност, т.е. от съзнанието, което човек има. Магарето е магаре, понеже е спряло на това ниво на развитие. Най-напред Господ го направил с много малък ръст и било смирено, но после поискало да не остава тъй незабелязано, поискало да има голяма форма, да бъде гласовито и да разрешава важни философски въпроси. И действително, разрешило е всички въпроси, понеже днес все за него се говори – където и да отидеш, все за него разправят. Да, но то е станало магаре, понеже е изменило Божествения план.

Този големец идва при Христос и Му казва: „Учителю благи!“; Христос го пита: „Защо Ме наричаш благ? Благ е само един Бог“. Той му показва пътя, за да наследи вечния живот. За да наследим вечния живот, трябва да се освободим от всички спънки за постигането му – т.е. дотогава, докато човек е свързан с хората и чака те да му покажат пътя, те да му покажат това-онова, те да го повдигнат, той не може на намери вечния живот; значи, докато си свързан с хората, не можеш да намериш пътя. Като богатия ти ще отидеш при Христос и ще Го питаш как да наследиш вечния живот.

Богатият се приближава до Христа по човешки и Му казва: „Учителю благи!“; „Защо Ме наричаш благ? Само Бог е благ“. Важен е този принцип, който трябва да залегне в нашите души – че само Бог е благ. Ако ние признаваме само Бога за благ, тогава ще настъпи вечният живот, но понеже сравняваме хората – кой е повече и кой е по-малко благ, ние се заблуждаваме. Ако искаме да разрешим въпросите в света, те палиативно не се разрешават. Има грешки, които се поправят постепенно, но има и такива, които се поправят изведнъж. Например има някой, който пуши, но всеки ден съкращава броя на цигарите, докато най-после се откаже съвсем. Някой пък каже и изведнъж свърши, отсече – престава да пуши. Вие казвате: „Не, постепенно ще намаляваме цигарите, човек не може изведнъж да се поправи“. Да, това е единият метод.

Христос се обръща към богатия и му казва: „Добре, ти знаеш заповедите, но на четири неща трябва да обърнеш внимание – да не прелюбодействаш, да не убиваш, да не крадеш, да не лъжесвидетелстваш“. Прелюбодеянието е нечистота, то е един грях по отношение на самия себе си, по отношение своята душа. Щом прелюбодействаш, ставаш нечист, а при нечистия живот вечният не може да дойде. Вторият грях е да не убиваш. Убийството е нещо външно, то значи да махнеш противника си. Третият грях е да не крадеш. Да крадеш – това е желанието в човека да взима чуждото, да го внесе в себе си. Да не лъжесвидетелстваш значи да не се стремиш да закриеш всички свои грехове. При тия грехове ти опетняваш себе си. Почти всички грехове започват от тия четири основни грешки. Този големец казал на Христа: „Всичко това съм спазил от младини, какво още да сторя?“; Христос му отговорил: „Още едно ти не достига – иди, продай всичкото си имане и го раздай на сиромасите“ – това означава: досега ти си се научил само да взимаш, а законът е, че трябва и да даваш.

Този въпрос – „Какво трябва да направя, за да наследя живот вечен?“ – всеки от вас трябва да си зададе, а онези, които имат вечния живот, трябва да се запитат: „Какво трябва да правя, за да го запазя?“. Но след това има и трети въпрос: как човек да използва този живот в онзи Божествен смисъл, който е скрит вътре в него, защото затова е дошъл на Земята. За да могат тия въпроси да се разрешат правилно, човек трябва да проучи своето съзнание. Вие може да попитате съвременните хора за техни състояние, действие, чувство или постъпка, но дали са прави, или криви, те не могат да определят. Ала вътре в нашето съзнание нещата са точно определени – човек никога не може да направи една постъпка, каквато и да е тя, и да не му се каже дали е права, или не е. В себе си той знае дали стъпката, която е извършил, е права, или е крива. Онези, които наблюдават отвън, може да имат криви понятия за нас, но ние самите никога не можем да имаме криво понятие. Опасността в съвременния живот е в това, че понякога подценяваме своите лоши постъпки, а понякога – добрите. Това са две опасности, защото лошата постъпка сама по себе си трябва да се изправи, а цената на добрата никога не трябва да се понижи. Всяко нещо си има своята цена. Една постъпка е дадена сила в света и от нея ти не можеш да извадиш нещо повече от това, което тя съдържа в дадения случай.

Вечният живот – това са известни условия, при които човешкият дух може да се развива. При обикновения живот всичко, което имате, ще изгубите, ще го изиграете, а при вечния живот онова, което имате, ще запазите за себе си.

Сега мнозина запитват: „Ние не трябва ли да живеем?“. Да, съгласен съм, че трябва да живеем, но как, в какво седи истинският живот? Какви трябва да бъдат отношенията между двама приятели? Всеки от вас знае какви трябва да бъдат отношенията между два-

ма приятели, какви – между господар и слуга, между учител и ученик. Отношенията между господар и слуга не са само отношения на заповеди и изпълнения; между тях има и благородни отношения. Отношенията между учителя и ученика не са само преподаване и учене на уроци; това са само подтици, които свързват две души, дошли на Земята. Някой път ние казваме, че ученикът може да стане учител и учителят – ученик. Това е право, може, но има един закон, който определя нещата по следния начин: висшето никога не може да стане ученик на нисшето и нисшето никога не може да стане учител на висшето – нищо повече. Това е строго определено и вие никога не можете да измените тия неща. От греха човек може да се учи, но от него да стане учител е невъзможно. Ние казваме за някого: „Лош човек е, но един ден може да стане даже и светия, Учител на света“. Не, той никога не може да стане светия, да стане Учител на света. Ако по този закон един лош човек може да стане добър, то, казано е още в старо време, може ли от онзи извор, от който изтича мътна вода, едновременно да изтича и бистра? Ние знаем, че всички извори, от които изтича мътна вода, са плитки, а изворите, от които изтича бистра, са дълбоки. Следователно по същия закон определяме: всички хора, които грешат, изтичат от плитко, те са вплетени в материята, или, казано другояче, те разсъждават по човешки върху нещата, тяхното съзнание не е пробудено, не живеят Божествен живот.

Този богат човек е бил умен, той е задал един въпрос на Христа, но след това си отива тъжен; помислил си: „Трудна задача е тази!“. Казва Христос: „Колко трудно ще се спасят богатите хора!“. Защо ще се спасят трудно? Понеже не са готови да направят жертвата, която изисква вечният живот.

Тогава Христос казва: „Невъзможното за човека за Бога е възможно“. Богатият човек не беше в безнадеждно състояние, за да не може да изпълни това, ко-

ето Христос му каза. Той наричаше Христа *Учителю благи* и казваше, че е изпълнил четирите положения на Мойсеевия закон, т.е. надвил е всички слабости в човешкия живот, но когато Христос му казва, че има възможност да победи и последното, в него се забелязва една неготовност.

Всички съвременни християни сте именно в този последен стадий. Знаете, че Христос е благ, четирите заповеди на Мойсей сте изпълнили, но като дойде до последната, че трябва да ликвидирате, спирате се и казвате: „Мога ли да раздам всичкото си имане, мога ли да бъда толкова серсезин, че да ми се смеят хората?“. Затова от всички се изисква едно будно съзнание, едно правилно разбиране на тази вътрешна философия на живота. Това, което сега ни спъва, е, че ние се занимаваме повече със своите наследствени черти, мислим за баща си, за майка си, за дядо си, за баба си – какви въпроси са разрешили, но точно за себе си не мислим. Когато дойде да разрешаваме нещо за себе си, минаваме бегло, не се спираме върху своя дух, върху своята душа, върху своя ум и върху своето сърце и ако се спрем, спираме се върху онова, което обществото изисква. Ние сме толкова повърхностни! Например някой иска да стане пръв министър на България. Това е един вътрешен стремеж, но повърхностен. Някой иска да стане учен. Това е един вътрешен стремеж, но повърхностен. Не, в човешката душа има вложено нещо по-дълбоко от това, което ти искаш – да станеш пръв министър.

И тъй, основният въпрос, първият въпрос, който още не сте разрешили, е, че още не сте познали кой е благ в света, т.е. нямате още онази мярка, с която можете да мерите човешките отношения. Вземете две окултни общества – едно спиритическо и едно теософско например; по какво се различават те, имат ли някакво съществено различие? Един спиритист има душа и един теософ има душа; един спиритист има

дух и един теософ има дух; един спиритист има ум и един теософ има ум; един спиритист има сърце и един теософ има сърце; един спиритист има воля и един теософ има воля. Има ли някакво съществено различие между тях? Лесно можете да направите един теософ спиритист и един спиритист – теософ; наричам това *закон на боядисване*. Аз мога да направя когото и да е от вас какъвто искам – син, зелен, червен, мога да му дам каквато краска искам. Когато някой стане или съдия, или правник, или учител, или професор, или какъвто и да е, по какво се различават те? По нищо, това е само една боя, един етикет, който, като се сме- ни, нищо не остава от него.

Следователно, когато започнете да разрешавате истински въпросите, ще снемете всички етикети. Ще се поставите в онова първоначално състояние, в което се намират вашият дух, вашата душа, вашият ум и вашето сърце. Ще отстраните всички отношения, които съществуват между хората и вас, те са лъжливи – нима аз ще се занимавам с това кой какво пише във вестниците: че ме хвалили, че ме корили? Това са празни работи. Това, че ме хвалили, аз наричам граматическо повдигане. Например пишат на дъската *Иван е добър*. Може ли Иван на дъската да стане добър?

Дойде преди няколко дни един приятел и ми раз- правяше, че един ученик написал на дъската пред своя учител следното изречение: *Черната дъска е коме- та*. Да, граматически това е правилно, но логически е безсмислено. Следователно нещата граматически са прави, а логически не са; това означава, че те имат връзка по форма. Ние, съвременните хора, разсъжда- ваме все граматически – това наричам *буквата на закона*. Казват: „Тия думи са наредени граматически правилно“. Да, но не всякога наредените граматиче- ски думи са правилни. Когато пишат на дъската, че някой е добър, в действителност той не всякога е до- бър. Доброто никога не може да се напише на черната

дъска. Казваме: „Белият плат“. Да, но белият плат не може да се напише на дъската. Следователно онова, което е същинско в нашия живот, не може да се изкаже. Ако ме запитате: „Обичаш ли ме, или не“, граматически мога да ви кажа: „Обичам ви“ – това е едно правилно граматическо изречение, но Обичта с думи не се изказва.

Какво разбирате под думата *обич*? Един разбира едно, друг – друго. Казва някой:

– Обичаш ли ме?

– Обичам те.

– Е, тогава погледни ме малко!

Детето казва на майка си:

– Мамо, обичаш ли ме?

– Обичам те.

– Ако ме обичаш, дай ми крушки!

Дъщерята пита баща си:

– Татко, обичаш ли ме?

– Обичам те.

– Купи ми тогава шапчица, обувки или някоя книжка.

В какво седи Обичта: в книжчицата ли, в шапчицата ли, в дрехите ли, или в това-онова? Попитайте едно дете в какво седи Обичта и то ще ви каже нещо, но философското разрешение не е там. Кажете ми вие философското разрешение на обичта. Казват, че при Обичта имало някакви вибрации на сърцето. Добре, тези вибрации ти опитал ли си ги, виждал ли си ги, къде са инструментите, с които си ги опитал? Колко трептения прави сърцето ти при нея? Ама думата *обич* имала съдържание. Хубаво, къде е то? Аз не виждам никакво съдържание. Това са символи, с които ние си служим. В дадения случай, когато аз произнасям думата *обич*, за мен тя има толкова съдържание, с колкото е определена в моето съзнание. Тази дума се произнася безгласно. Гледам, че някой беден човек зъзне пред мен; веднага произнасям в себе си думата *обич* и

му давам дрехи, обувки, шапка – това значи обич. Някой пита: „Обичаш ли ме?“. Аз няма да говоря, но ще направя нещата. В Духовния свят е престъпление да кажеш нещо, което не си направил. Ти ще направиш нещата и тогава ще говориш за тях.

Христос запита младия човек: „Ти обичаш ли своя Учител? Готов ли си да извършиш всичко за Него?“. *Учителю благи* – Му казваше той. Ако наричаш Учителя си благ, трябва да бъдеш готов да извършиш всичко за Него. Христос го изпита отдалеч. Младият беше учен и отговори на Христа: „Заради Него всичко мога да направя“, но лъжеше, не беше готов. *Чист съм* – казваше той, но чистотата се познава.

Има нещо в света, което не лъже. Когато си чист, и очите ти ще бъдат чисти, няма да са размътени. Когато си чист, и лицето ти ще бъде чисто, светло, няма да има един цвят на керемидата или един тъмен като на негър. Лицето ти трябва да бъде светло, от него да излиза светлина. Когато си чист, очите ти не трябва да светят като на котка, а да имат мека светлина, ясен поглед, от тях да диша такова любовно чувство, че който те види, да има доверие в теб. В кучето например има това съзнание – като види някого, маха с опашка, радва му се, а като види друг, свива опашка и се отдалечава. Защо при първия човек се радва, маха с опашка, а при втория я свива? Защото очите на втория са страшни.

Христос изпитваше този млад човек и му казваше: „Иди, продай всичкото си имане, раздай го на сиромасите и ела, та Ме последвай! Нали Ме наричаш „Учителю благи“, нали искаш вечния живот?“, ала той не беше готов. За да се придобие вечният живот, искват се най-големите жертви. Сега някои хора разглеждат този въпрос и го прилагат към всички. Не, разрешението му не се отнася до всички, а само до онези, които искат да придобият вечния живот. Отидеш в някой магазин, искаш да вземеш някоя хубава дреха и питаш:

– Господине, колко струва тази дреха?

– 10000 лв.

– По-малко не може ли?

– Не може, цената е определена.

Е, щом искаш хубава дреха, скъпо ще платиш.

Този човек пита Христа: „Що да сторя, за да на-
следя живот вечен?“. Ще разпродадеш всичко и ще го
раздадеш на бедните. Това не се отнася до глупавите
хора, то се отнася само до онзи ученик, който иска да
се домогне до вечния живот. Дали е възможно – това
е друг въпрос. За някои не е възможно, а за тия, които
са готови, е възможно.

Да допуснем сега, че някои имат вечния живот. Те
трябва да си зададат втория въпрос: „Какво трябва да
направим, за да не го изгубим?“. Тогава Бог казва така:
„В който ден сгресиш, ще изгубиш живота си“. Сле-
дователно в първата фаза на своя живот човек е изу-
чавал законите за придобиването на вечния живот.
В първата глава на Битието се казва, че Бог е създал
човека по образ и подобие Свое. Някои са изучили за-
коните за придобиване на вечния живот и са минали
напред, а Адам, който бил направен от кал, пропаднал
на този първи изпит. Сега, при втория изпит, всички
хора изучават условията, законите за запазване на ве-
чния живот. В него вие не можете да режете с езика
си както искате, не можете да говорите каквото ис-
кате. Някой казва: „Аз не съм ли свободен да говоря
каквото искам?“. Ако правиш каквото искаш, ти ще
имаш опашка и рога.

Когато Господ създал воловете, създал ги без рога,
за да не ги впряга човекът; такова било желанието Му.
Един ден дошъл дяволът при вола и му казал: „Гле-
дам те, ти си без оръжие, не можеш да се браниш. Аз
ще ти дам едно оръжие – рога, но няма да мушкаш с
тях, само понякога ще махаш глава наляво и надяс-
но“. Волът се намерил в затруднение, но най-после се
съгласил, направил договор с дявола и той му дал ро-

гата. Оттогава волът взел да мисли само за тях. След това дяволът отишъл при човека и му казал: „Слушай, аз създадох в съзнанието на вола мисълта за рогата, а ти използвай момента да го впрегнеш на работа“. Затова сега впрягат вола на нивата и го бодат отзад с остен – защото маха глава насам-натам и все за рогата си мисли, но човекът го е впрегнал. Дяволът му е дал оръжие, за да се брани от враговете си, но по-голям враг от човека има ли? Когато паднат рогата на един вол, той изхлузва глава от хомота и не може да оре, не може и да го впрягат. Дяволът направил и с човека един договор, казал му: „Аз ще ти дам това изкуство – да впрягаш вола, но с едно условие: след като оре дълго време нивата ти, ще го заколиш и ще направиш пастърма от месото, а от кожата му – цървули“. С това дошли греховете за човека.

След това дяволът отишъл при коня, който до това време бил свободен, не знаел да рита, и му казал:

– Ти си изложен на големи опасности, а нямаш оръжие, за да се браниш. Искаш ли да ти дам такава?

Конят знаел как пострадал волът и му казал:

– Не, рога не искам.

– Не, не – отвърнал дяволът, – волът беше серсеин малко, затова му дадох рога, но на теб ще дам друго оръжие – ще ти дам изкуството да риташ със задните си крака.

Дотогава конят имал пет пръста.

– Не, с пет пръста не е хубаво, аз ще превърна краката ти в юмрук, за да риташ с тях и така да се браниш.

– Може ли така?

– Може.

Създал дяволът това нещо, приспособил коня към ритане и оттогава конят взел да мисли все за задните си крака. Отишъл дяволът при човека и му казал:

– Аз създадох в коня условия да рита, да мисли все назад. Иди му сложи отпред гем и юлар.

– Тъй ли?

Ето защо конят все назад рита, а главата му все гем и самари носи.

И ние, съвременните хора, бодем като воловете с рога, но ни слагат хомот, ритаме като конете, но носим юзди и самари. – „Зная, казва някой, да бода.“ Да, ще бодеш, но като воловете ще ореш на нивата. – „Зная да ритам.“ Да, ще риташ, но като коня ще носиш юлар и самар. Питам обаче: това положение освобождава ли ни от всички неща, в които се намираме днес? В сегашния си живот ние трябва да разрешим един важен въпрос – трябва да извоюваме своята свобода. Не е въпрос за страданията, но въпросът е: аз свободен ли съм? Първо трябва да извоюваме свободата на нашия ум. Вие си седите, а някоя мисъл ходи из вашия ум и постоянно ви безпокои. Къде е вашата философия, къде е вашият закон, къде е вашият Бог? Мислите ли, че Бог, Който е толкова умен, Който е създал света, не ви е дал възможности да превъзмогнете една ваша слабост? Вложил е.

Някой иска да превъзмогне известна своя слабост и взема да чете Библията или книгата на някой моралист, за да види какво се казва там, а забравя да се обърне към Божественото в себе си и да види как трябва да постъпи в дадения случай. Следователно, ако искаме да разрешим някой важен въпрос, трябва да се обърнем към Божественото в себе си. Питам: животните, които нямат никаква книжнина, как се справят със своите въпроси? Когато една котка или някое друго животно заболее, то веднага отваря своята вътрешна книга и там намира някои треви, с които се лекува. Те сами се справят, така можете и вие. Ние сме дошли до тази фаза и всичко външно, което имаме, е един подтик. Това ни най-малко не уронва престижа на сегашните учени. Първо трябва да направим една справка със себе си и след това да се обърнем към опитностите на другите хора. Това, което са казали

някои философи, моралисти, е само допълнение към онова, което ние знаем.

Вечният живот ще внесе една красота в нас. Мнозина казват, че имат вечния живот в себе си. Щом имате вечния живот, трябва да имате разбирателство помежду си. Тия, които имат вечния живот, са еднородни. Само еднородните неща се привличат, разнородните се отблъскват. Два еднородни ума се привличат, два разнородни се отблъскват. Две еднородни души се привличат, две разнородни се отблъскват. Следователно, ако сте разнородни и се отблъсквате, трябва да знаете какво е разнородно във вас – дали сърцата ви, дали умовете ви, дали душите ви, или духовете ви. Трябва да знаете в какво седи причината на разнородството. Недъзите на хората до известна степен се дължат на разнородството на желанията в техните сърца.

Еднородни трябва да бъдете, в еднородността седи законът на Любовта – тя прави нещата еднородни. Тогава как ще се поправи светът? Когато хората станат еднородни. Златото и желязото еднородни ли са? Разнородни, но сегашните химици и старите алхимици твърдят, че желязото може да стане еднородно със златото, т.е. неговите вибрации могат да се трансформират. За това трансформиране има начини в самата Природа. Наистина, не всичкото желязо, но част от енергията му може да се трансформира в енергия на златото и да влезе в него.

По какво се отличава желязото? По две неща: по своята твърдост (коравина) и по това, че ръждясва. То е силно, но същевременно и слабо, защото ръждата го разяжда и руши. Някой казва: „Аз трябва да бъда силен човек!“. Да, но силните ръжда ги разяжда. Ще ви докажа, че всички силни и мощни хора в света все ръжда ги разяжда – следователно нашето спасение не е в силата, тя носи в себе си ръжда.

И тъй, на всички е необходимо еднородство. В този закон на еднородството ние трябва да схванем отношенията си към Бога. Това е великият закон, а не да питаме дали Бог ни обича. Този въпрос – дали Бог ни обича, тази Любов на Бога ни е извратила. Това е много силно казано, нали? Бог, Който е създал света, Който тъй щедро ни е дал блага – всичко това ни изврати. Всичко, с което Бог ни е надарил – нашите ум, сърце и воля, с всичко това ние злоупотребихме, извратихме се и взехме да се нагрубяваме един друг.

Следователно, като не разбрахме Божията Любов, ние си създадохме най-голямото зло. Но сега наставя друг закон: Бог е влязъл вътре в нас, наблюдава всичко, учи ни как да Го възлюбим и когато Го възлюбим, Той ще регулира нашите чувства. Защо трябва да възлюбя Господа – защото трябва да има някой, който да регулира моите чувства; това е вечният живот, вечният живот седи в Любовта ни към Бога. Ние ще станем безсмъртни не когато Бог ни възлюби, а когато ние възлюбим Бога.

Някои питат: „Възможно ли е да станем безсмъртни?“. Възможно е, това е възможност, една привилегия за човека – да възлюби Бога. Аз няма да ви казвам как трябва да Го възлюбите. Любовта ви към Него не трябва да бъде като любовта на възлюбения към възлюбената, на майката към детето, на господаря към слугата, на учителя към ученика; Любовта към Бога се отличава с едно качество – абсолютно доверие. Дойдем ли до Любовта към Бога, обикнем ли Го, всяко съмнение трябва да се изхвърли. Дойдем ли до тая Любов, никакви философски разсъждения не ни трябва, защото философските разсъждения се отнасят към един по-нисш свят, към Земята; между ангелите няма философски разсъждения.

Какви философски разсъждения са необходими, за да ви докажа, че съм силен? Ще започна да излагам ред статистически факти, че още отпреди четири

поколения працядо ми и дядо ми са били пехливани – следователно и аз съм пехливанин. Хубаво, не е ли по-добре, без да взимам працядо си и дядо си, аз сам да ви покажа дали съм пехливанин? Ще кажа още сега: елате четирима души тук, при мен. Ако хвана тия четирима души, издигна ги горе във въздуха и ги държа прави като свещи, доказвам ли, че съм пехливанин? Преди да ги вдигна, питам ги:

– Познавате ли ме?

– Не те познаваме.

Вдигна ги, държа ги във въздуха:

– Познавате ли ме?

– Познаваме те.

Някой казва, че е добър човек. Казвам му: докажи още сега, че си добър!

Ние имаме един брат, който е голям икономист – пословичен е с икономията си. Той казва: „Според мен не е в многото даване, а в малкото, но от сърце. Да дадеш 10, 15, 20 стотинки, но от сърце“. Че кой не дава 5 или 10 стотинки от сърце? 5, 10 стотинки – това било даване. А защо да не дам всичкото, пак от сърце? Щом възлюбя Господа, аз ще дам всичкото си имане, и то пак от сърце – това е Любов! Това е закон. Господ няма да каже: „Дай всичко!“, но щом аз възлюбя Господа, сам ще раздам всичкото си имане.

Ще ви докажа, че това е един закон. Когато младата мома възлюби един момък и се ожени за него, тя, за да му покаже, че го обича, му приписва всичкото имане. Баща, който обича сина си, приписва всичко. Господар обича слугата си – приписва му всичко. Някой цар обича някого – приписва му всичко. А вие сега философствате: „Аз мога ли да дам всичко?“. Защо не? Светските хора го правят, а аз ще взема да разсъждавам дали мога да дам.

Аз не омаловажавам философията, но има един по-ефикасен метод за разсъждение. В даден случай, когато някой ученик иска да разреши един въпрос за

себе си, той трябва да прояви своята Любов към Бога, трябва да прояви Божията Любов вътре в себе си. Трябва да бъде мълчалив, но вътре в себе си, в сърцето си, трябва да направи всички жертви. „Но, казва той, как мога да направя това – аз имам деца, жена?“ Щом имаш деца, ти не можеш да бъдеш ученик; щом имаш жена, не можеш да бъдеш ученик. Вие сега ще изкарате друго заключение. Казвам: щом имаш жена, която ти е сложила гем, хомот, не можеш да бъдеш ученик. Щом една жена ти турила гем, тя не ти е жена. Ако ти е жена, трябва да каже: „Ти си свободен – без гем, без хомот“. Щом държи остена, щом държи юздите, тя не ти е жена, а ти не си свободен и ученик не можеш да бъдеш. Христос тогава ще ти каже: „Когато свършиш училището при жена си, щом тя един ден те изтика и останеш свободен, ела при Мен“. – „А, ще ме изтика.“ Да, ще те изтика и вълн ще отидеш. В този свят няма вяръност. Това е една истина. Има изключения, но къде са те? Кой мъж не е изтикал жена си и коя жена не е изтикала мъжа си? При по-красивата жена жената изтиква мъжа, при по-красивия мъж мъжът изтиква жената – не е ли така? Така е. Има изключения, но изключенията са само при Божествената Любов. Щом една жена не изтиква своя мъж, в нейното съзнание има нещо по-високо. Ако в една жена няма това съзнание, колкото и да се кълне, не ѝ вярвай, тя ще изтика своя мъж. Турците казват: „И да го чуеш, пак не вярвай“. Колко мъже и жени са казвали: „Аз те обичам, до гроба ще ти бъда верен“? И действително, той ѝ е верен, но докога? Докато е красива, докато има парици; щом изгуби красотата, щом изгуби париците, изтиква я навън. Докато си учен, докато си красив, всеки ще те търпи, всеки ще те уважава, но то не е за теб, а е за твоите парици, за твоя ум, за твоята красота. Утре изгубиш ума си и всички казват: „Този будала там, хайде, дайте му пътя!“. За такъв човек вече настава особено положение. Същото става с мъжа, с жена-

та, с господаря, със слугата, с всички в света. Следователно всичко, което можем да изгубим, не съставлява нещо съществено.

Христос се обръща към младия, богат и учен човек, като му казва: „Иди, продай всичкото си имане и всичко, що имаш в съкровището си, раздай го на сиромасите и ела, та Ме последвай! Тогава на Небето Горе ще имат добро понятие за теб, а ти ще научиш великия закон“.

Разказват за някой си граф Берози, който отивал в Индия на посвещение, да се запознае с окултните методи на йогите. Той имал една възлюбена англичанка, която го придружавала навсякъде. Тя не знаела в какво седи силата на граф Берози. Той се представял пред нея като много скромен, ала един ден, като минавали през гористите места на Индия и се отдалечил за малко, скоро чул вик. Отправил се към това място и видял, че една голяма боа се е обвила около тялото на неговата възлюбена (само главата ѝ била свободна) и иска да я премаже; още малко оставало, за да премаже ребрата ѝ. Ако вие бяхте на мястото на граф Берози, какво щяхте да направите? Той се затичал към любимата си, но боата тъй ловко се извила, сякаш искала да каже: „И за теб имам място в своите гънки“. Графът така ловко хванал боата за врата, че тя веднага се отпуснала. С това той показал, че има сила в ръката си.

Питам: кой от вас не е опасан от една такава боа? Аз виждам всички хора опасани с по една боа. Къде е вашият възлюбен, който може да я хване за врата? Изисква се сръчност, изисква се геройство. Това наричаме закон на себеотричане и онзи, който не знае как да се бори, ще плати с живота си. Това наричаме Любов, това наричаме безстрашие. В този случай графът показва своите ум, сила, разумност, благородство. Той казва на своята възлюбена: „Когато си слаба, сама не ходи“. В опасни места слабите хора нямат право да ходят сами.

РАЗДАЙ ВСИЧКО

Казвам: ние трябва да разрешим важния въпрос в нас. Кой е той? В човешката душа има много пороци, много вътрешни недоразумения; те са тия животни, тия змии, и ние трябва да имаме силата на граф Бери, неговата вътрешна смелост, за да ги отстраним от себе си. Това, че един вълк е в нас, не значи, че е нещо сраснато с нас – той е нещо външно. Вие трябва да опитате Силата Божия – как? Или сами, или този, който ви обича, трябва да ви освободи от боата. Когато ходите с Бога и тази змия се обвие около вас, вие ще видите ръката на вашия Учител и змията, под силата на неговата ръка, ще отпусне тялото ви и ще бъдете свободни. Тази свобода ще почувствате с наставане на един вътрешен мир.

Няма по-красиво нещо в света от това човек да знае, че ходи с Бога. Засега Бог само отчасти се проявява в нашето естество, и то не всякога, а само в ония добри моменти на нашето съзнание – отвориш сърцето си, ставаш благ и Бог се проявява. Затвориш ли сърцето си, ставаш жесток и Бог Го няма. Следователно трябва да знаем, че във всички моменти на благородни пориви и постъпки Бог е, Който действа върху нас, и Неговата ръка ни освобождава. В моменти на алчност, грубост човек държи тия животни в себе си и тогава Бог не се проявява. Казваме: „Господи, ние сме готови да изпълним Твоята воля“ – тъй казва Господнята молитва, но дойде онзи глас отвътре и каже тъй: „Иди, продай всичкото си имане, раздай го на сиромасите и ела, та Ме последвай!“.

Като се молят, някои хора най-напред държат главата си нагоре, казват: „Господи, Господи!“, но като чуват този глас, навеждат глава надолу. Колко е вярно това положение и в живота! Седи възлюбеният момък пред своята възлюбена, която с трепет очаква да ѝ направи предложение и да се оженят. Майката и бащата стоят в другата стая, а момата очаква с благоговение. Той мълчи, мисли и най-после казва: „Не мога да се

ожения за вас, защото условията са такива“ – и навежда глава. Същото е и с вас: когато някой се моли Богу, Господ му казва: „Иди, продай всичкото си имане и ела, та Ме последвай!“ и той, като не може да стори това, навежда глава. Не, не, ще държиш главата си нагоре и ще кажеш: „Господи, ще бъде тъй, както Си казал“. Това е геройство, което всеки трябва да покаже, а всички разисквания можем да оставим за после.

Ние благодарим на философите за всички философски системи, с които са ни занимавали досега. Благодарим за всички театри, концерти, които са ни занимавали, но днес ние разрешаваме един важен въпрос. Кой? Въпросът на младия момък. На Земята момата лесно решава въпроса. Тя пита: „Ще ме вземеш ли?“, момъкът пита: „Ще дойдеш ли след мен?“. Момата очаква, но момъкът казва, че не се решава, и навежда глава. Господ сега ви запитва: „Ще дадеш ли всичко?“ и чака отговор. Ако наведеш глава, нищо няма да дадеш; ако разрешиш въпроса правилно, главата си ще държиш нагоре. Вярно е, че пълните класове все надолу гледат, но и счупените класове все надолу гледат.

Има ли грях в това, ако празният клас, който първо е бил пълен, след като се изпразни, се вдигне нагоре? Той казва: „Аз бях богат, раздадох всичко на сиромасите и сега мога да вирна глава нагоре“. Какво означава вирването на главата? Това значи: „Господи, аз давам всичко на Твое разположение и съм готов да изпълня Твоята воля“.

И тъй, от всички ви се изисква вътрешна абсолютна готовност. Тази готовност – да следвате или не Христа – е по една вътрешна свобода, никой не може да ви насили. Кажете ли: „Какво трябва да направя, за да наследя вечния живот?“, веднага в съзнанието ви ще изпъкне отговорът: „Иди, продай всичкото си имане на бедните, ела и Ме последвай!“ Този въпрос у нас ние бихме разрешили много лесно. Как? Ако имаш една жена, която много обичаш, и Господ ти

каже тъй: „Иди, продай всичкото си имане и парите дай на жена си, а след това ела и Ме последвай“. Какво ще каже жена ти? Ако направиш така, тя ще те вземе за светия. Ако постъпиш с приятеля си така, и той ще те вземе за много добър човек. Но ако Господ ти каже да продадеш имането си и парите да раздадеш на онези, с които връзките ти са съвсем други, как би разрешил въпроса? Господ ще ти каже: „За да видиш колко те обичат жена ти, дъщеря ти, синът ти, приятелят ти, иди, продай всичкото си имане и раздай парите на сиромасите!“. Ако жена ти, дъщеря ти, синът ти, приятелят ти одобрят твоята постъпка, знай, че всички те обичат, но ако въстанат против теб, знай, че не те обичат и че с теб не могат да разрешат никакъв въпрос.

Един ден жената казва на мъжа си: „Аз много те обичам, не мога да живея без теб“. Той ѝ казва: „Господ ми каза да продам всичко и парите да раздам на бедните и аз го направих“. Ако тя свие вежди недоволно, значи не го обича, но ако му каже: „Това, което си направил, е много хубаво, то е по моето сърце“, тя го обича. Ако синът ти каже: „Много добре си направил, това е по моето сърце“, това е твоят син. Ако дъщеря ти каже: „Много добре си направил“, това е твоята дъщеря. Ако приятелят ти каже: „Много добре си направил“, това е твоят приятел.

Ако аз направя една добра постъпка и моето сърце се свие, значи не се обичам. Усетя ли в такъв случай едно стягане на сърцето си, значи не съм съгласен със себе си. Понякога и аз не съм съгласен със себе си. При всяка добра постъпка трябва да видя дали душата ми се разширява, или се стяга – ето един въпрос, който трябва да се разреши по естество. Тук се изисква вече не най-малката, но най-голямата разумност, най-голямата Любов, с която можете да действате в дадения случай. Действате ли по този начин, разрешавате ли въпроса така, вашето лице ще светне и в замяна на това Господ ще ви даде други сили. Действате ли така,

тогава ще напуснете копитата си, рогата си; напуснете ли копитата, ще се освободите от юздите си и напуснете ли рогата, ще бъдете свободни от нивите си. Всички вие имате хомоти и казвате: „Тежък е този ярем!“.

Аз говоря за учениците. Смелост се изисква. В истинския живот няма какво да се осъждаме, грях е това. От становището на Любовта никой ученик няма право да съди когото и да е. Аз имам право да съдя себе си и като осъдя себе си, трябва да дам един велик пример. Като раздам своето имане на бедните, ще дам един добър пример. Това е право. За всичко онова, което ученикът е направил, трябва да мълчи. Говори ли много, нищо не е направил; мълчи ли за същинското, вътрешното, което е направил, то е нещо. За хубавото, за великото, което си направил, трябва да мълчиш. Аз не мога да отворя своя мозък, да разкрия всички клетки в него, за да докажа, че съм учен човек, че баща ми, че дядо ми са били учени хора. Ако взема да доказвам това с отварянето на моя мозък, какво ще стане с мен? Ако отворя моето сърце, да покажа колко гънки има в него, какво ще стане с мен? Не, нито мозъка си ще отварям, нито сърцето си ще отварям. Ако някой иска да види какво става вътре в мен, нека съди по моите постъпки.

И тъй, най-първо между нас трябва да се образуват правилни отношения, да бъдем тихи и спокойни. Усещали ли сте Божествената тишина? Били ли сте при някое същество, на което сърцето, умът, душата и духът са свързани с Бога? Били ли сте при такъв човек, да почувствате каква тишина, каква радост има вътре в него? Аз не зная на какво друго може да се уподоби един такъв човек, освен на онази първа пролетна утрин, когато птичките пеят, цветята цъфтят и навсякъде лъха чист, свеж, ароматен въздух. Такова е състоянието на човека, когато сърцето, умът, душата и духът му са в хармония. Такъв човек е разрешил всичките задачи в света, той е готов на всяка жертва.

Ето един идеал за стари и за млади. Ако старите постъпват така, ще се подмладят и младите, ако постъпват така, силини ще станат. Ето пътя на вечния живот – една задача, която имате да разрешите. Това е само една скица, която ви обрисовах. Този въпрос вече е зададен. Вие трябва да го разрешите в три направления. Ако сте го разрешили в първото, т.е. намерили сте вечния живот, аз ви се радвам. Ако сте го разрешили във второто и третото направление, т.е. ако сте го запазили и ако сте използвали условията на този живот, тогава казвам: този е Божественият път, чрез който вие можете да донесете благо на човечеството.

Учителю благи, какво да направя, за да наследя живот вечен?

Ние разрешихме въпроса така: „Възлюбете Господа съзнателно с всичкото си сърце!“. Тази Любов да бъде толкова голяма, че да бъдеш в състояние да жертваш всичко и душата ти да се разтвори повече.

26 октомври 1924 г.

Родените

*Които не от кръв,
нито от похот плътска,
нито от похот мъжка,
но от Бога се родиха.*

Йоан 1:13

Ние ще вземем тия думи в съвременния културен живот в широк смисъл – ще ги разгледаме като едно усилие на човешкия дух да изведе човешката душа към нещо по-добро, по-красиво, по-възвишено. Съвременната култура при всички свои усилия не е дала това, което човек желае. Целият съвременен свят ѝ се възхищава и има нещо хубаво в нея, ние не отричаме това. Тази култура със своята наука, със своето изкуство, със своята музика, със своите изобретения е допринесла нещо, но не това, което човек желае.

Сега ние ще разсъждаваме разумно, да видим от какво произтичат противоречията в живота. Противоречията произтичат ту от онова граматическо построяване на нашата реч, ту от онова логическо схващане на нашия ум, ту от онези етични мерки, с които мерим нещата, ту от онези педагогически правила, с които си служим в живота. Всички тези неща ни водят към погрешни изводи. От гледището на сегашния живот съвременната култура е извършила много нещо, но всъщност, ако се запитаме какво добро е допринесла, какво ще отговорим?

Аз ще направя едно малко сравнение за това какво представлява съвременната култура и какво е допринесла тя на човечеството. Когато културният баща донесе едно хубаво конче на своя син и той се забавлява с него или една хубава, голяма кукла на своята малка дъщеря и тя се забавлява с нея, питам: какво са

допринесли кончето на малкото момченце и куклата на малкото момиченце? Допринесли са нещо, разбира се – занимавали са техните умове. Е, представете си, че това малко момиченце, което се занимава с куклата, има свои схващания за живота – какво ще прави с нея? Първо ще я кръсти, ще ѝ даде едно име, с което ще я нарича; след това ще ѝ говори логически, ще разсъждава с нея, ще я запита откъде е дошла, откъде е родом и т.н. После ще ѝ каже: „Понеже се грижа за теб, къпя те, обличам те, обичаш ли ме?“. На всички тия въпроси куклата ще отговори мълчаливо като някой философ. Малкото момиченце казва: „Много е умна моята кукла – мълчи“. Най-после то ще ѝ даде всички педагогически правила и наставления, като ѝ каже: „Слушай, аз ще отида малко да си гледам работата, а ти ще ме слушаш, няма да излизаш никъде. Отдалечиш ли се малко, не зная какво ще правя с теб“. Представете си, че аз съм един стар философ, дойда и счупя краката на тази кукла. Какво понятие ще си състави момиченцето за мен? Ще каже, че съм безсърдечен човек, но когато стане мома на 21 години, какво ще каже тя сама за своите педагогически правила, за своите морални кодекси (тъй ги наричам аз) – ще имат ли валидност в живота ѝ?

Разбира се, ние не оправдаваме този философ. Ако той беше умен, нямаше защо да троши краката на куклата; ако пък по невнимание е направил това, ние ще кажем: „Няма нищо“, но и в единия, и в другия случай той е нарушил спокойствието на малкото момиченце. Тук обаче няма никакво морално нарушение. Питам: ние, съвременните културни хора, тъй, както живеем, не приличаме ли на това малко момиченце, което се занимава със своята кукла, и на това малко момченце, което се занимава със своето конче? Всеки един от вас ще каже: „Как тъй, аз зная какво нещо е животът, разбирам от него, зная и да свиря и пея“. Знаеш, но това аз не наричам знание.

Често ние се намираме в положението на онзи турчин, който, като дошъл в България, постоянно се хвалел, че като бил в Багдад, можел да прескача трапове с ширина 10 м. Един ден един стар турчин му казал: „Щом си могъл в Багдад да прескачаш трапове, и ние тук имаме такива, прескочи някой път“. – „Не, тук не мога да прескачам такива трапове, защото климатът не е такъв, какъвто беше в Багдад, тук е съвсем друг.“

Сега да се върнем към 13-и стих от прочетената глава: „Който не от кръв, нито от похот плътска, нито от похот мъжка, но от Бога се родиха“. Закон е: ако вложите един човешки зародиш в утробата на майка маймуна, тя няма да роди гений; или ако вложите един човешки зародиш в утробата на майка мечка или на майка вълчица, те няма да дадат качествата на този зародиш. Какво ще се роди? Какво значи „похот плътска“? Това значи: нисш, неразумен живот. „И от похот мъжка“ значи „от нисшия ум“.

Ние казваме: „Аз вярвам в Бога“. Тази вяра е една от обикновените вери. Че кой не вярва в Бога, кой не живее в света? Ние, разумните хора, които искаме да осигурим живота си, в какво седи това осигуряване? Например където и да отидете между съвременния християнски свят – в Англия, в Америка, навсякъде ще срещнете кръстове: по стените на всички църкви кръстове ще видите; хиляди томове има написани все за кръста – как Христос страдал, как учил това-онова. Много работи има писани върху кръста, но на същественото, което означава той, нито един автор не се е спрял, никой не е обяснил неговото практическо приложение. Златни кръстове има, кръстове с диаманти има, почетни кръстове има, кръстове на разни легииони, но какво означава кръстът?

Кръстът е една посока, която в даден случай при известно безизходно положение, в което се намира човек, му показва как трябва да постъпи. Когато се

намираш в безизходно положение, когато твоят живот виси на косъм, кръстът ще ти покаже как трябва да постъпиш. В най-опасните моменти, когато не знаеш какво да правиш, кръстът се явява пред теб на помощ. Той е единствената права мярка. Някой ще каже: „Каква права мярка е кръстът? Кръст – страдание. Дотегна ми на душата да нося тези кръстове!“. Ще бъде смешно, ако абаджията носи постоянно със себе си аршина и ножиците, без да ги употребява. Ако ги носи и никъде не ги употребява, те нямат смисъл. Навсякъде трябва да се употребяват. Този аршин е необходим за мерене платове, а ножиците – за кроене.

Отвесната линия на кръста показва, че имаме едно космическо течение в света, което иде от горе надолу, по инволюционен път. То е една сила, която повлича всичко в света, унищожава, без да иска да знае, защото си има свой определен път. Хоризонталната линия означава следното: когато виждаш, че тази космическа сила слиза пред теб, когато виждаш, че животът ти се намира в опасност, няма да бягаш пред нея, т.е. в посоката, в която отива, нито срещу нея, защото и в двата случая ще изгубиш живота си, а ще бягаш или вляво, или вдясно – там е твоето спасение. Това означава: ще бягаш или в света, или при Бога. Трябва да се занимаваш с нещо, за да избегнеш това противоречие. То съществува и в света.

Ще ви дам едно разяснение. Да допуснем, че имаме един човек, който е безработен, но пълен с енергия, със здраво тяло, със здрав ум, със здраво сърце. Тази космическа вълна иде, той седи на пътя ѝ – какво трябва да направи, за да не го завлече? Два пътя има: или да влезе в Духовния свят, т.е. да вземе посоката надясно, към нещо благородно и възвишено, и там да работи, или да влезе да работи в света. И двете посоки са възвишени и благородни. Или в света – наляво, не е лошо и това, или към Бога – надясно, но и в единия, и в другия случай трябва да се работи. Хората, които

организиран свет, които работят чрез кръста, са разумни, а онези, които не работят чрез него, са такива, които обичат промените.

Представете си, че един търговец е отворил дюкян в някоя улица, но не му върви и си казва: „Чакай, в този дюкян не ми върви, улицата не е хубава, той не е хубав, ще се преместя“. Хваща друг дюкян, на друга улица – не му върви и там. Промени 10 – 20 дюкяна, все не му върви. Питам: дюкяните ли са, които правят търговеца? Не, търговецът трябва да има умение. Училището ли е, което прави учителя, или учителят прави училището? Не е училището, което прави учителя, учителят прави училището.

Питам: в какво седи същинското наше веру? Досега всички говорим за Любовта, за Мъдростта, за Истината, за Правдата, но къде е приложението на тази Любов, на тази Мъдрост, на тази Истина, на тази Правда? Там е всичката философия на живота. Ние вървим по улицата и виждаме, че някой господин изтезва друг, бие го. Веднага се спираме и си казваме: „Този човек постъпва много жестоко, неговата постъпка е безобразна“. Много хубаво разсъждава този човек, но се връща вкъщи, жена му не е успяла да стотви навреме и той веднага се нахвърля върху ѝ – набие я, без да му дойде наум, че постъпва точно така, както онзи, когото осъди на улицата. Това, което ти видя на улицата, беше кръстът, който се яви пред теб и те предупреждаваше: „Ти ще се върнеш вкъщи, но жена ти, поради някакво неразположение, не е успяла да стотви и ти веднага ще се нахвърлиш върху нея да я биеш. За да избегнеш това противоречие, вземи посока или наляво или надясно“.

В какво седи боят? Допуснете две неща. Аз мога направо да ударя някому две плесници, но може да се случи и така, че някой друг да ме блъсне във вас, та и вашата глава да се пръсне, и моята. В първия случай вие считате мен виновник, че съм ударил две плес-

ници, а във втория намирате вина в този, който ме е блъснал, и ще се оплачете от него. Но ако аз не бях между него и вас, вашата глава щеше да бъде здрава. Значи вие не хвърляте обвинението върху мен, а върху друга причина. И тъй, в нас има една причина, която тласка ума, сърцето и волята ни в известни посоки, и трябва да видим разумна ли е тя.

Казва Писанието: „Който не от кръв, нито от похот плътска, нито от похот мъжка, но от Бога се роди-ха“, или, казано на прост език, тия думи се отнасят до ония хора, в които преобладават животинският живот и животинският ум. Нима мислите, че вълкът няма ум? Има, как не. Какъв е? Еднообразен. Всички вълци, колкото и да са културни, имат един определен начин, по който ядат овце, специален начин. Лисиците също имат определен начин, по който започват да ядат кокошките: те са доста благородни, хубаво ги оскубват и след това започват да ги ядат. И котката има правила, по които яде мишката: тя е бърза, не се спира, за да сменя козината ѝ. И човекът, когато ще яде някоя кокошка или някое прасенце, е умен като лисицата – оскубва перата на кокошката и козината на прасенцето. Казваме, че човекът е културен, защото оскубва перата и козината на животните, които ще яде. Ако е за култура, по същия начин и лисицата е културна. Културата не седи във външните прояви. Това са живи, разумни принципи, които действат в нас.

Ще ви задам един въпрос: в какво съвременната култура седи по-високо от миналата? В римско време римляните имаха носилки и с тях четирима души носеха един на ръце, а днес се движим с кон. Казваме: разумните хора трябва сами да носят товара си. Това, което вършеха римляните, показваше, че физическото беше над разумното, то потискаше разумното в човека. Това, че днес се язди кон, показва, че разумното е отгоре, то потиска физическото – значи има един малък успех. В обществения живот това са методи, начини, чрез които ние живеем.

В този стих се казва, че само роденият от Бога може да разбере нещата – така че имаме една мярка. Бог е единствената мярка, с която можем да разрешаваме всички важни въпроси.

Един виден адепт от древността отишъл при една чешма, която имала три крана, три чучура; средният бил най-голям, после десният и най-после левият. Чешмата му проговорила:

– Средният чучур е най-хубав, а левият и десният не са толкова хубави.

– Че как?

– Да, ти ще забележиш, че когато идваш тук през различните времена на годината, средният чучур всякога се остава еднакъв, а другите два претърпяват някаква промяна.

Средният чучур представлява Любовта на Бога, а левият и десният представляват любовта на индивида и любовта на обществото. Когато любим себе си и когато любим обществото, в тази любов всякога има промяна. Следователно досега ние сме боравили с две величини и с тях сме искали да разрешим една от най-трудните задачи. Любовта е единственият стимул, който може да даде насока на всяка една култура тук, на Земята, или в която и да е слънчева система.

Когато обичаш някого, законът е такъв: в него не можеш да се съмняваш и имаш цялото разположение да му послужиш така, както на себе си; и когато той те обича, не може да се съмнява в теб и е готов да ти послужи тъй, както на себе си. Следователно никога не може да изпъкне противоречие между хора, които се обичат. Изпъкне ли в ума ти някакво противоречие, усъмниш ли се в най-малкото нещо, ако всичко това е вярно, ти си намерил една истина, ти се спасяваш; но ако си намерил една мисъл, която не е вярна, ако създадеш едно противоречие, което те спъва, ти се опорочаваш. Ако спасяваш себе си и мислиш, че това, което си намерил, е истина, аз се радвам, но ако забележиш,

че не е право, ти се опорочаваш. Следователно няма да мислим така, както искаме, а ще мислим така, както не искаме.

Аз съм ви казвал много пъти, че в Божествения свят всяка мисъл, всяко чувство, всяко желание на човека са точно претеглени, всичко това са определени величини. Казвам: щом дойдем до Божествената Любов, трябва да знаем, че всичко в нея е точно определено. Казват: „А каква ще бъде тази Божествена Любов?“. Любов, която не търпи никакви промени в себе си.

Питам някого какво нещо е човешката душа. – „Тя прилича на въздух.“ Казвам: не, аз по отрицателен път ще ви определя какво е човешката душа. Душата въздух не е, но съдържа въздуха в себе си; вода не е, но съдържа водата в себе си; земя не е, но съдържа земята в себе си; светлина не е, но съдържа светлината в себе си; етер не е, но съдържа етера в себе си. Тя съдържа всичко и сама по себе си е една неопределена величина.

Само неопределените величини са истинските величини. Всички Божествени неща са неопределени. Някой казва: „Е, определи се!“. Добре, определям се. Как? Като онзи, който иска пари назаем. Дойда при теб, искам ти назаем и питам:

– Колко ще ми дадеш?

– Ти кажи колко искаш.

– Е, дай ми 100000.

– Не, много искаш, не мога да ти дам толкова. Определи се!

– Е, хубаво, 50000 лева тогава.

– Много искаш.

– Е, два пъти не мога да се определям. Хайде тогава 10000 лева.

– Не, и това е много, и толкова не мога да ти дам. Виж 1000 мога да ти дам. Съгласяваш ли се?

– Съгласявам се.

Определяне ли е това? Определяш се като 100000, като 50000, като 10000 и най-после като 1000. Спираме се на хилядата, там се определяме, но това не е никакво философско определение.

Такъв е нашият съвременен морал – много широк. Ако някой открадне един хляб от фурната, може да го затворят за 4 – 5 месеца; ако пък някой убие някого за благо на отечеството, може да му сложат един кръст на гърдите. Нима едно отечество може да се крепи върху убийството и кръвта на хората? Я ми кажете: кой народ е прокопсал с убийствата? За тия убийства много народи са изчезнали от лицето на Земята. Бог изисква народи, които не са опетнени с никаква кръв. Аз казвам на съвременните народи, че ще отговарят за тази кръв. Ръцете им са опетнени само с братска кръв, със сестринска кръв, с майчина кръв, с кръвта на множество деца, с кръвта на слуги и т.н. И сега много свещеници казват: „Убийството може да се приложи, но за благо на отечеството“. Не, как мислите вие е друг въпрос, но в Божествения свят казват: „Ръцете ти ще бъдат абсолютно чисти“ – нищо повече.

Ако си роден от кръв, от похот плътска и от мъжки ум, ти ще убиваш. Ще бъде смешно да кажа на вълка: „Ти няма да давиш овцете!“ – той ще каже: „Хубаво, няма да ги давя, но как ще се храня?“. Какъвто и кодекс и каквито и морални правила да дам на вълка, мислите ли, че той ще ме слуша? Не, пак ще върши своята работа. Мислите ли, че ако дам на паяка някои морални правила, той ще ме слуша? Ще каже: „Хубаво, риби няма да хващам в мрежата си, не съм толкова лаком; и овце няма да хващам, не искам и тях, и птици няма да хващам, аз съм благороден“. Защо не ги хваща – защото е страхлив и малък; ако беше по-голям, и овце щеше да хваща, и птици. А сега казва: „Аз хващам само малките мушици. Да знаете, че благородство има в мен!“. Казвам: да, много голямо благородство има в теб, а милионите мушици ми казват: „Изпоядоха ни“.

Йоан казва: „Само тия, които се родиха от Бога, ще разберат онези велики истини“.

Ще ви приведа един малък пример. Един римлянин, наречен Теофил, се влюбва в благородна римлянка. По някакво нещастие той изневерява на своята възлюбена и тя изчезва, отдалечава се. Започва да го гризе съвестта и за успокоение той приема християнството; отива да живее 20 години в пустинята, като си дава обет, че от този момент нататък ще ходи все със затворени очи и никого няма да поглежда, за да се избави от греховете си. Той се прочул под името Пустинникът със затворените очи. Викали го да изповядва хората. И мъже, и жени изповядвал, но все със затворени очи. Един ден дошла да се изповядва и неговата възлюбена, да види колко е светия. Като чул гласа ѝ, той веднага отворил очи. Всички наоколо, като видели това, казали: „Каква беше тази чудотворна жена, та отвори очите на нашия изповедник?“.

Ние, съвременните хора, мислим със затворени очи, но и с отворени, и със затворени сме все същите. Мислим, че като затворим очите си, ще бъде по-добре за нас, затова затваряме очи и казваме: „Аз не искам да гледам този свят, не искам да гледам тия хора, тия слуги, този мъж, тия деца, нищо не искам – тъй, със затворени очи ще изповядвам“. Казват на някоя жена:

– Знаеш ли, че твоят мъж взел една много хубава мебелирана къща?

– Тъй ли? – и веднага отваря очи.

Някой казва:

– Аз не искам обществено положение, това, онова.

Кажат му:

– Назначиха те професор в България.

– Как? – веднага отваря очи.

Значи като дойде онова, което ни допада – красивото и хубавото в живота, ние си отваряме очите; щом

нещо не ни харесва, затваряме очи и тогава минаваме за философи, за светии. Не е лошо да бъдем със затворени очи – затварянето на очите е една почивка, отварянето е активност, деятелност. Затварянето на очите става, когато искаш да си прегледаш сметките, да си починеш, а отварянето им означава, че трябва да извършиш най-хубавите неща. И тъй, затварянето на очите е почивка, отварянето им е работа.

Сега да се върнем към Божията Любов. Великото, священото име на Бога трябва да намерим вътре в нашата душа. Това име, тази дума, не се произнася. Тя е единствената мощна, всесилна дума в света, която цялото Битие, цялото създание, всички най-велики същества, които са завършили своята еволюция, пазят. Всички пазят священото име и който се домогне само да го прочете, неговата душа се въздига.

В Писанието се казва: „Да не произнасяш името на Господа Бога твоего напразно!“. Ние не подразбираме обикновеното Божие име, към което се отправяме в молитвите си: „Господи, Боже наш, не ме ли чуваш?“, не, в Писанието се говори за това священо име на Бога. Защо не ни чува Господ? Дотогава, докато говорим в този свят, дотогава, докато шаваме, ние сме далеч от Бога и Той не ни чува.

Идете и научете истинския начин, по който някой се вади от водата. Онзи, който се дави, шава, движи се, а онзи, който го спасява, седи настрани и си казва: „Чакай, нека изгуби съзнание, че тогава“. Защо? Тогава трябва да го извади, защото иначе давящият се ще завлече и този, който го спасява. Когато някой лекар иска да направи сериозна операция на някой болен, той казва: „Нека болният изгуби съзнание, тогава ще го оперирам“, ето защо при сериозни операции ги упояват.

Този закон е верен навсякъде. Любовта изисква абсолютно, пълно спокойствие. Когато Бог те люби, ти ще бъдеш напълно спокоен, докато Той си свър-

ши работата, а когато я свърши, Божията Любов ще се изяви в теб като мощен, силен живот и след това ще започнеш да живееш истински. Когато ти свършиш всичката работа, Бог пак ще дойде да работи в теб, но като Любов, като Мъдрост, ще внесе в теб Светлина и Знание, а ти ще бъдеш тих и спокоен. Ще започнеш да работиш като човек, който обича науката и се учи. Като свърши този период, тогава Бог ще дойде да работи в теб като Истина; ти ще обикнеш Истината, Свободата и в теб ще се яви желание да работиш в света, да бъдеш филантроп, да направляваш хората в правия път.

Сега, къде седи спасението ни – вляво или вдясно? Разумният човек може да бъде вляво, може да бъде и вдясно – няма никакъв грях в това. Казват за някого: „Той отива наляво“. Какво от това? Тук няма никаква философия. Ако по тази права отвесна линия на кръста слиза едно космическо течение и клони да ме завлече, какъв грях има в това, ако аз вървя наляво, после надясно, пак наляво, пак надясно и най-после – нагоре? Никакъв грях няма в това, то е закон. Не е важно дали посоката е наляво или надясно, но все нагоре към Бога да е; защото наляво и надясно има и обратна посока – надолу, към центъра на Земята. Това води към греха, към престъплението и тогава нито посоката наляво, нито посоката надясно ме спасява. Затова дълбоко в нашето съзнание трябва да има една-единствена мисъл: да служим само на Бога. Ти, като дойдеш при мен, аз трябва да знам, че си една душа, излязла от Бога, и да съм готов да направя за теб това, което свещеното Божие име изисква от мен.

Всеки един от вас живее за себе си, но толкова живее и за другите. Ако ние живеем за себе си, за своето обикновено себе, и умираме – и в това животът се е проявил. Ако се отказваме да живеем за себе си и умираме, и това е проявление на живота, обаче истинският живот не се самоопределя в тези две проявления.

Ако живеем за своето висше Аз, за своята Божествена душа, само така животът ни се разширява. Този живот включва живота на всички наши ближни. Следователно нашето благо е тяхно благо и тяхното благо е и наше благо.

В Любовта, в Божествения свят, има три метода: първия аз наричам *метод на въздуха, или въздухообразен*; вторият е *метод на водата, или воден*, и третият е *твърдият метод*. При всеки един трябва да разбираш законите. При въздухообразния метод трябва да разбираш законите на въздуха, как да съгъстваш газовете – например как да съгъстваш водните пари във вода. При водния метод трябва да разбираш законите на течностите – например да знаеш да превръщаш водата в твърдо вещество. При третия метод трябва да разбираш законите на твърдите вещества, да знаеш как да ги превръщаш в течни и от течни във въздухообразни. Следователно нужна ни е една порядка среда и затова трябва да знаем законите за преобразуването на материята.

Често мнозина от вярващите се спират върху някои специфични факти. Не се заблуждавайте от външната обстановка, от постъпките на хората. Знайте, че има един морален закон в света, според който, когато аз направя една грешка, каквато и да е, колкото и малка и невидима да е, аз я чувствам в себе си. Има един вътрешен глас, който претегля всичко и ми казва: „Толкова липсва на твоята постъпка“. Аз зная всека своя грешка. Човек никога не трябва да се оправдава за грешките си, а трябва да се осъжда. Една крива постъпка, изнесена пред самия себе си, е равностилна на съдене пред Бога, а не пред хората.

Сега някой дойде при теб и пита: „Ти мислиш ли, че аз постъпих право?“. Няма какво да се поставят хората за съдии. Трябва да намерим съдията вътре в себе си, в своята душа, и там да се съдим – пред Бога. Когато дойде някой и ми каже, че съм постъпил много

зле, ще му кажа: в мен има един съдия, много по-добър, отколкото си ти. В какво седи моята грешка? Той казва: „Снощи дойде в дома ти един брат и ти не го прие“. Да, ако не съм постъпил добре, този вътрешен глас ще ми каже: „Снощи един брат дойде при теб и ти не се отнесе с него така, както трябваше“. Този вътрешен глас, Божественото, постоянно говори в нас. Не съм го приел – това е едната страна; но ако този брат, който идва отвън, постоянно хлопа по прозорците и иска да му отворят, мислите ли, че той е от онези Божествени братя, които са изпратени от Бога? Ами ако дойде един брат в името на Христа, вземе ключа, отвори касата и постоянно бърка в нея, той от Бога ли е пратен? Че кой апаш днес не дохожда, не отваря касата и не бърка в нея? Не, за всеки пътник има един закон и той е следният: на пътника е позволено да тропне само три пъти на прозореца и като потропа четвъртия път, няма право повече.

Сега за свое оправдание вие може да кажете: „Амание може да не сме чули този пътник, може да сме били на гости“. Е, аз взимам факта така – че сте били вкъщи. Че сте били на гости – това е изключение. Вие сте свободни да приемете този пътник или не, а на пътника е позволено да хлопне 3 пъти по 3, значи 9 пъти, и още един път, но пак по 3 удара – значи всичко 12 пъти.

Числото 12 е целият кръг на човешкия живот. Този брат, когото не са приели в този дом, ще тръгне от къща в къща по цялото Братство и ще разправя: „Представете си, снощи ходих при едн-кой си брат, похлопах, но не ме приеха“. И сега всичките сестри и братя, от своя страна, тръгват и разправят: „Представете си, този брат не го приеха!“; други: „Представете си, представете си!“ и всички: „Представете си, представете си!“. Е, представихме си – и какво?

Да кажем сега, че този брат хлопа на един от тия, които казват: „Представете си“, и всички все на „Пред-

ставате си“ остават. Всички съдят много добре, но като дойде до приложение на закона в тях, няма ги. И тогава някой казва:

- Аз искам 100000 лв.
- Не мога толкова, определи се!
- Добре, искам 50000 лв.
- Не мога и толкова, определи се!
- Искам 10000 лв.
- Определи се!
- Е, хайде тогава 1000 лв.
- Много хубаво!

Ние сме все от хилядата лева. Аз не казвам, че вие не сте добри, много по-добри сте, отколкото в миналото, но това е една фаза. Нима трябва да се спрем? Не, животът сега започва. Нима онова малко растение, което е израсло само четири пръста над земята, трябва да спре и да каже: „Аз израснах вече четири пръста“? Не, то може да израсне и 10, и 15 пръста. Много възможности за растеж има в човешката душа. – „Ама ние сме по-добри от света!“ Не се сравнявайте със света, сравнявайте се с Божествената Любов, която трябва да се изяви в своята пълнота. Ще кажете: „Невъзможно е при сегашните условия“. Не, именно при сегашните условия може да приложите този закон. Той не седи в това да си продадеш къщата, да си раздадеш парите, този закон се разбира по друг начин.

Ако при мен дойде един брат странник, ще го оставя да поседи като гост три дни и след това ще му кажа: „Братко, ти си здрав като мен, ще ти дам една мотика и ще отидем двамата заедно на лозето – хем ще разговаряме сладко, хем ще го прекопаем“. Върнем се вечерта и той печели, и аз печеля. Ще си легнем на едно легло и на другия ден пак ще вземем мотиката, ще разговаряме за философия, за Слънцето, за звездите, но и ще работим. Но ако той седи 5 – 6 месеца в къщата ми и казва: „Аз съм завършил своята еволюция, затова ще си почивам, а ти ще работиш за мен“, това

не е разбиране на живота на Божественото в нас. Не, този пътник трябва да каже: „Братко дай и на мен мотика, аз обичам да работя“. Ако той ме обича, трябва да дойде да работи заедно с мен; не дойде ли, знай, че няма никаква любов – това е едно правило.

Някой казва, че обича Бога. Ако не отидем да работим заедно с Бога, ние не Го обичаме. Къде е Бог? Никой не знае. Бог е на едно свещено място, Бог е място на работа. Бог работи там, където се изразява Божията Любов, там е Неговото място. При Него постоянно носят умрели и Той пита:

– Този защо умря?

– От безделие, не работи.

– Тъй ли? Сложете го настрани – казва Господ.

Донасят друг умрял.

– Ами този защо умря?

– От преяждане.

– Сложете го настрани.

Донасят трети.

– Този защо умря?

– От пресилване. Той носеше много имане на гърба си, много ниви, много къщи имаше, та му беше тежко.

– Сложете го настрани!

Сега всички работят, работят, но всички са осакатели. Не, това не е работа. Ние, които вървим по този Божествен път, ние, които имаме Божественото в нас, трябва да работим заедно с Бога. Трябва да проявим тази велика мощна сила в нас и това свещено име на Бога трябва да намерим.

Ще ви дам едно правило: за своята любов не говорете никога нищо. Когато човек говори за любовта си, той се поставя на неправилна основа. Сега ще дойдете до другото правило: ти ще излъчаваш любовта си тъй, както Бог излъчва Своята Любов. Как излъчва Бог Любовта Си? Той е създал целия свят – с това излъчва Любовта Си, но Сам седи на заден план. Някои пи-

тат: „Какво нещо е Божията Любов?“. В живота, който имаш, Бог е изявил Своята Любов; в ума, който носиш, Бог е изявил Своята Любов; в сърцето, което имаш, Бог е изявил Своята Любов; във волята, която имаш, Бог е изявил Своята Любов. Какво има да питаш още? Употребявай своя живот, употреби своя ум, своето сърце, своята воля и ще намериш какво е казал Бог вътре в тях!

Сега за какво трябва да мислим? Вие, като станете сутрин, колко минути мислите за Бога, я ми кажете? Станете сутрин, набързо си измиете лицето, а някои изкарат набързо, за пет минути, „Отче наш“ – и свършена работа. Тефтери, пари, каси и всичко друго е във вашите умове, но това, което ще внесе спокойствие, сила и мощ за нашите души, оставяме настрана. Мислим за жените си, за мъжете си, за децата си, за всичко, но не и за Бога. Ние ли трябва да мислим за това? До момента, в който Бог мисли за нас, ние живеем, но в момента, когато престане да мисли за нас, изчезваме от света. Дотогава, докато Бог мисли за теб, ти живееш; докато Бог те обича, ти живееш, но в деня, в който престъпиш онова свещено име на Бога, тази Божия Любов се оттегля от теб, ти преставаш да живееш и Бог ще ти покаже, че си злоупотребил с Неговата Любов. Твоят мъж ще бъде жив само ако Бог го обича. Твоят мъж може да мисли само ако Бог мисли за него, ако Той го държи в съзнанието Си. Затова ние трябва да се стремим чрез своя живот да изявим Божията Любов.

Всички искат Господ да мисли за тях. Аз питам: какво сме извършили за великото дело в света? Кой от вас досега е обърнал една душа към Бога и е внесъл този вътрешен свят на спокойствие, но не привидно, защото аз мога да внеса във вас привидно спокойствие, като ви дам 1000 – 2000 лв; не по този начин трябва да се внесе в човека спокойствие. Има друга добродетел в света, която седи в това да покажем на

хората как трябва да се родят от Бога. Това нещо се постига чрез онова висше съзнание в нас, което ще се прояви, когато се свържем с Бога. Само тогава ние ще почувстваме този вътрешен мир, който никога няма да ни напусне.

Сега ще ви приведа един пример, да видите какво нещо са постоянните идеи в човека. Един стар изповедник ми разказваше следния факт от българския живот в турско време. Един ден при него идва една старица на около 90 години и казва: „Отче, искам да ти изповядам един грях, не зная дали Господ ще ми прости, но много голям грях е. Не мога да се освободя от него; и мислила съм върху него, и молила съм се пред Бога – дано ми прости, но той е по-голям, отколкото мога да си го представя.

Това се случи във Варненско, в с. Хадърча, или Николаевка, преди 60 години. Бях млада красива мома и се влюбих в най-красивия момък, когото толкова обичах, че не можех да живея без него. Но моите родители не ме дадоха на него и ме ожениха за друг, от когото имах петима синове и две дъщери. Тези деца, които родих, мразя и мъжа си мразя, не исках да живея с него, но какво можех да направя? Нищо, не можах да се освободя от него. Голям грях имам според това! Ето на, снощи сънувах дори, че ядем заедно с моя възлюбен“.

Това са идеи, както ги наричам аз. Тази старица и до 90-годишната си възраст не може да забрави своя възлюбен, но кой извърши греха – тя или родителите ѝ? Тя казва: „И синовете, и дъщерите, и мъжа си мразя! Голям грях е този, не искам да ги мразя, искам да живея с тях по Бога“. Тук в нея се борят две противоположни чувства.

Ние много пъти ще народим петима синове и две дъщери и ще ги мразим – защо? Това е раждане по плът, но в нас винаги ще остане онзи вътрешен, душевен копнеж за нещо велико, за нещо идеално. Другите

ще кажат: „Как не я е срам тази старица да мисли за един момък – грях е това!“. Защо за една стара жена да е грешно, че мисли за един момък, а да не е грешно, когато някоя мома мисли за някой момък? Ако е грешно за старата, то е грешно и за младата. Какъв е този морал? При тия съвременни разбирания тази баба се намира в едно противоречие и в такива противоречия се намираме и ние. Нашият живот е тъй преплетен, че някой път става раздвояване на нашето съзнание и ние не знаем какво трябва да правим.

Какво трябва да правим? При сегашните условия човек трябва да бъде твърд в съзнанието си и щом дойде да изпълни Волята Божия, той трябва или да живее, или да умре – едно от двете. Когато искат да прекъснат някому пътя към онзи Божествен живот, той трябва да предпочете смъртта пред живота. Онзи момък, който обичал тази старица, разбирал този закон. Той не се оженил, не влязъл в света да живее, да нареди като нея петима синове и две дъщери, а умира, жертва живота си за нея, но остава в нейния ум. Този млад момък нямал никаква омраза срещу нейния мъж, но си казал: „Такава е Волята Божия!“. Тя съзнава, че неговата любов е истинска Любов. Този закон е еднакъв и за мъже, и за жени.

Казвам: щом се прояви Божественото в нас, трябва да го приемем, но щом срещнем противоречие, трябва да дадем известна жертва в света. Сега ние искаме да примирим Божественото в света. Не, светът и Божественото не могат да се примирят. За да живеем ние, за да се издигнем, хиляди същества трябва да умрат заради нас. Следователно позволено ли е на нас, разумните същества, при тази Любов, която се жертва заради нас, да грешим? Не, не е позволено. Аз няма да греша – защо? Понеже там някъде, като блеят онези овце, агънца, като квичат онези прасенца, то е, защото ги колят. И аз трябва да се спра с един свещен трепет и да си кажа: „Заради мен ги колят. Те се жертват заради

мен, аз трябва ли да греша, моето сърце трябва ли да е жестоко? Тези животни умират заради мен, аз трябва да живея, но не трябва да греша!“. Прасето, което квичи, заради теб умира. Ще се спреш, ще се обърнеш към Бога и ще се помолиш с най-усърдната молитва. Когато онова агне блее, ще се молиш с най-усърдната молитва, в която ще вземат участие умът, сърцето и душата ти – само така то ще бъде изплатено. Ще кажеш: „Господи, то заради мен се жертва!“. Така прави човекът, в когото е събудено висшето съзнание, човекът, който е роден от Бога. Така е и в живота.

Това е дълбока философия. Когато един човек работи в науката и жертва своя живот, ти трябва да кажеш: „Този човек жертва живота си заради мен, да добия знания“. Това е един свещен трепет на душата. Всеки, който жертва живота си, за да даде подтик на човечеството, където и да е той – било в религията, било в науката, било в семейството си, като майка или баща, като син или дъщеря, това са онези братя, онези агънца или прасенца, които са повдигнали човечеството.

И тъй, казвам: при сегашния живот нека вашето сърце бъде толкова нежно, толкова деликатно, че като чуете едно агънце да блее, да се изпълни със свещен трепет, да се върнете у дома си с нажалени очи и да кажете: „Трябва да се родим от Бога, за да заживеем в Неговата Любов“. Когато във всички ни проникне тази Любов, тя ще бъде единственото нещо, пред което тия войни, тия раздори, които сега съществуват, ще се стопят като лед.

Казват: „Възможно ли е?“. За нас е възможно вече; за нас, първите въглени, които сме запалени, е възможно. И за вас е възможно. И за тези, които са последни, които са в периферията, ще дойде ден, когато ще се запалят. Аз се радвам на всички тия въглени. В тях има сила, само ги запали! Някои казват: „Е, черен въглен е той“. Не, аз познавам този брат – днес той е

черен, но може да гори, в него има такава енергия, че един ден, като се запали, чудо ще направи.

Следователно сега всички сме възглени. Това е само фигура на речта. Един ден, като се запалят тия възглени, ще дадат онази Божествена топлина и тогава ние ще започнем да чувстваме блеенето на тия агънца. То ще произведе най-свещения трепет у нас и като се върнем, ще има мир, радост, молитви и славословия, че Бог е толкова велик да излива към нас и Живота, и Светостта Си, и Милостта Си, и всичко, което има в Себе Си.

Ние трябва да се родим изново – това е, което наричат новораждане, раждане в Бога, но не само веднъж да се родиш и да кажеш: „Родих се“; това е един акт на постоянство – постоянно трябва да живеем в Бога и да бъдем изпълнени с Неговата мисъл, с Неговото сърце и чувство и с Неговото действие. Това е великото, мощното в света, което ще ни повдигне като хора. Нищо друго не е тъй велико, тъй мощно в света, както идеята за Бога и за Неговата мощност, за Неговата Любов, за Неговата Мъдрост и за Неговата Истина в света.

2 ноември 1924 г., София

Блажен този раб

*Блажен този раб,
когото би намерил господарят му,
кога си дойде,
че прави така.*

Лука 12:43

Има истини в света, които са недостъпни за човешкото съзнание. Те са недостъпни не поради някаква вътрешна причина, като една невъзможност, но по причина на разположението на нашия ум. Ако вие, които като птички сте били свободни и сте възприемали слънчевата светлина по всяко време, като човек си направите един замък, затворите всички прозорци и влезете в този замък, лишавайки се от слънчева светлина, питам: кой е причината за това лишение? Причината в самото Слънце ли е, или в самите вас?

Всеки човек съзнава своите страдания, своите неспогоди в света, но малцина са онези, които могат да си дадат отчет защо страдат. Всеки среща големи противоречия в живота си и си ги обяснява по своему – по един или друг начин. Вие може да си обяснявате нещата по такъв начин, какъвто желаете, но те имат само едно правилно разрешение и обяснение. Казва се в Писанието: „Никой не живее само за себе си, а и за другите“. Развитието е нещо колективно, то не е само в сегашната форма. Някой може да каже: „Аз трябва да живея“. Кой ти? Ти като Иван, като Петко, като Драган, като Стоян ли? Така може да каже и една птичка, така може да каже и една муха. Някои казват, че в мухата нямамо Аз. Не, има и в нея.

Следователно ние, съзнателните хора, които живеем с онази дълбока философия, трябва да схваща-

ме, че в света има само едно съзнание – Божественото съзнание, което прониква всички същества. И доколкото нашият живот, нашият ум е в съгласие с великите правила и закони на това съзнание, доколкото сме в хармония с тях, доколкото ги изпълняваме, дотолкова и те са оживели в нашия живот.

Има много философски задачи и въпроси, които трябва да разрешим. Някои казват: „Пари не ни трябва в живота“, други казват: „Пари, пари ни трябва в живота“. И едното положение е вярно, и другото е вярно. Ако си на сухо, пари ти трябва, но ако си като риба във водата, какви пари ти трябва? Ако си на сухо, без пари не можеш, но ако си във водата, можеш. Как ще можем? Ще ви докажа. Ако си риба и живееш във водата, кажи как ще носиш торбата с парите си, къде ще я окачиш? Това е едно противоречие, нали? Някой казва: „Без пари може“. Да, като риба, но не и като човек.

Друго положение. Някоя жена казва: „Аз обичам мъж с малко ум, с много пари“. Какво иска да каже с това? Мислите ли, че жена, на която мъжът е с малко ум, но с много пари, ще бъде щастлива? Не, зад това нейно изречение се крие един неморален принцип. Тя предполага да има друг мъж – нищо повече. Тъй седи Истината. Има известни аксиоми, които не търпят противоречия, а ние можем да ги извиняваме по един или по друг начин.

Следователно, ако се стремите да разрешавате задачите в живота заради вашето благо, заради вашето добро, вие сте на крива посока. Затова казвам: ние ще възприемем в себе си онази велика Божия Любов, която включва благото, интересите на всички същества. Някой ще каже: „А аз мога ли да разрешавам всички въпроси?“. Можеш, но ние трябва да дадем ход на Божественото съзнание в себе си и да знаем, че ако аз от свое, индивидуално гледище разглеждам страданията в живота, ако от свое гледище разрешавам всички задачи, никога няма да ги разреши правилно. Ако на-

пример е откъснато ухото ми, извадено е окото ми, как ще разреши тези противоречия?

Докато един американски предприемач давал заповед на своите майстори зидари как да вдигнат един голям камък, камъкът паднал върху ръката му и му откъснал два пръста. Той веднага отдръпнал ръка и казал: „Благодаря ти, Господи!“. Защо благодари? Благодарни, че не му се е откъснала цялата ръка. Това е добрата страна на работата, но благодарността може ли да навакса загубата на двата пръста? Като човек не може, защото е изгубил това изкуство, но като морска звезда би могъл да ги навакса.

Често ние питаме: „Защо страдам?“. Не питайте защо страдате, но питайте защо е страданието в света, защо е страданието в цялата Природа. Когато вие страдате, едновременно с това хиляди други същества дават живота си. В този момент, когато от вашата глава се взима само един косъм и вие усещате болка, може от други да се взима цял живот. А вие питате: „Защо ми взимате този косъм, какво право имате да ми взимате косъма?“. Този, който взима главата на хората, ще те пита ли да вземе ли косъм от главата ти? Ти питаш: „Защо взимаш косъм от главата ми?“. – „Това е моя работа, на мен ми трябва косъм от главата ти – нищо повече, няма защо да разсъждаваш“.

Ние, сегашните хора, за себе си разсъждаваме много добре, но щом дойде до другите, че те страдали, че това-онова, казвате: „Няма защо да разсъждаваме за тях“. Ако разсъждавате така, ще приличате на онзи негър, американски проповедник, който развивал пред слушателите си въпроса как Бог е създал човека. Той разказвал, че Господ направил човека от хубава кал и го сложил на плета да съхне. Един от слушателите го запитал:

– Ами плета кой създаде?

– То не е ваша работа, за вас не е важно. За мен е

важно да изсуша човека на плета и като го изсуша, ще вдигна плета.

Такава е и нашата философия. Всички ние, и светски, и религиозни хора, се стремим да разрешим въпросите частично. Никога не можете да разрешите живота частично, частично той е неразрешим. Кое число е цяло? Това, което съдържа всички части в себе си. Ако в известен случай в живота сте в дисхармония, т.е. с една част на цялото, защо ще се карате с тази част? Не вие можете да изправите тази грешка.

Какъв е този закон ние виждаме в Природата, виждаме как действа там. Ако имате рана в някой орган на тялото си, ще чувствате болка. Вашата ръка може да се помъчи да помогне на тялото ви, но няма да може. Има една сила в организма ви, която може да премахне болката, и трябва да апелирате към тази сила; когато тя дойде, ще премахне болката в организма ви. Ако имате известни несгоди в живота си, ще апелирате към тази вътрешна сила в Природата и тя ще оправи вашите части, но затова не трябва да бързате. Някой казва: „Ама аз искам да престане тази болка, да се премахнат тия несгоди“. Няма да бързате! Тази болка ще престане, тия несгоди ще се премахнат, но не когато вие искате, а когато тя намери, че трябва. Някой иска да стане чудо – изведнъж да престане известна болка. Това не е чудо. Всеки лекар може да намаже болното място с кокаин и болката да изчезне, но тя изчезва временно, не напълно.

За да изчезне известна болка, за да стане човек едно разумно същество, изисква се време и пространство. Аз взимам тези две думи не в обикновен смисъл, не така, както обикновено се разбират. Под тия думи разбирам едно непрерывно разширение на човешката душа, защото всичко зависи от безграничното. Щом един човек е безграничен, той може да се разширява колкото иска. Ние страдаме, защото нямаме време, ограничени сме. Ако дадете на един човек дълъг срок,

той всичко може да направи. И когато се уреждат падежите на някоя полица, всеки изисква по-дълго време, по-дълъг срок. Онзи, който има да взима, казва: „Падежът на полицата ще бъде за три месеца“. Онзи, който има да дава, казва: „Не за три месеца, поне за година, две, три, най-много до десет години“. Колкото по-кратък е падежът, толкова повече сърцето ти се стяга. Следователно ние, съвременните хора, имаме полици с краткосрочни падежи и сърцето ни се стяга. Донесат някоя полица, кажат: „Изплати тази полица“, а аз ви казвам: вземете я с дългосрочен падеж.

Христовото учение е едно Божествено учение, което разрешава живота в неговата вътрешна пълнота. Ние, съвременните хора, се заблуждаваме – мислим, че материалните блага са една необходимост. Материалните блага са последствие на вътрешен духовен живот – следователно, щом сме разумни, материалните блага ще дойдат. Ние за тях не трябва да мислим, трябва да мислим как да станем разумни. Щом си разумен, може да имаш къща, направена само от стъкла, и светлината ще иде отвсякъде. Щом си разумен, може да имаш най-хубавите градини, най-модерните средства за съобщения: файтони, автомобили и др. Следователно не е въпрос дали имаш градини, или не, важно е, че разумният живот създава всички блага.

Ние не можем да кажем, че онези, които са живели преди нас, не са били разумни. Не, редът и порядъкът, който сега съществува, се дължи на разумни същества, но ако този порядък днес не е хубав, ако не задоволява хората, той се дължи на неразумните същества, които са го развалили. Ще кажете: „Как е възможно това?“. Ако си направите една хубава къща с всички модерни приспособления и я дадете под наем, но като се върнете да живеете отново в нея, намирате всичко разрушено, разнебитено, питам: кой ще е причината за това? Онези, които са живели там. Така и ние днес сме развалили съвременния ред и порядък.

Всички водопроводи, канализации, всичко сме разваляли и отгоре на това питаме защо светът не върви. Че как ще върви? Не, ние трябва да се върнем към онези закони и правила, които регулират живота. Мислите ли, че онази мома, която е била на бал и се е въртяла цяла нощ с този и с онзи момък, е придобила нещо? Мислите ли, че след като се е въртяла като някой дървиш, след като се е нагълтала с праха в това здание и се върне в къщи уморена, запотена, е придобила нещо? След няколко дни от този бал тя си спечелва сериозна пневмония, ляга болна и казва: „Урочасаха ме нещо“. С други думи казано, няма защо да се ходи на бал, да се бутаме в това затворено здание, да дишаме прашния въздух. Нейният възлюбен – Духът, казва: „Няма какво да се въртиш на бала, а като птичките ще отидем в гората да подишаме чистия въздух“.

Ние, съвременните хора, си създаваме известни забавления, но някои от тях не приличат на детинските. Аз не зная на какво приличат. Ако искам да ги уподобя на нещо, онези, които ходят на бал, ще кажат: „А, той е против бала“. Аз не съм против игрите, но те трябва да бъдат разумни. Не съм против яденето, но то трябва да бъде разумно. Не съм против това да имате къщи, но трябва да ги използвате разумно. Защо ти е да направиш една къща, която струва пет – шест милиона лева, и да задлъжнееш толкова много, че цял живот да мислиш за полици? Направи си една малка къщица, че и ти, и жена ти, и децата ти да са доволни. Не казвай, че условията на живота са такива. Да, условията на живота са такива, но съвременното общество трябва да започне да мисли.

Казва Писанието: „Блажен онзи раб, когото би намерил господарят му, когато си дойде, че прави така“. Онези държавници, които са поставени на власт, изпълниха ли това правило? Българският народ може ли да каже за своите управници: „Блажен онзи раб, когото би намерил господарят му, когато си дойде, че пра-

ви така“? Защо? Един държавник в някоя държава не идва да урежда своите работи. Ако той е беден и като дойде на власт, поиска първо да уреди своите лични интереси, а после тези на своя народ, какво показва това? Това е неразбиране на интересите на държавата. Първата работа на държавника е да уреди интересите на своя народ. Той трябва да положи своя ум, своето сърце, своята воля и всичко онова, което е възвишено и благородно в него, за своя народ. Той трябва да е абсолютно честен.

Преди няколко дни един господин ми разправяше следното нещо: “От Освобождението насам ние, българите, в търговско отношение сполучихме да имаме двойни фактури с всички държави – Германия, Австрия, Русия, с изключение на Англия. Едната фактура показва истинската стойност на стоката, а другата – фиктивната”. Англичаните казват: “Ние не можем да дадем двойна фактура, ние сме честен, благороден народ” – това е една добра черта у тях. Ако вие имате в живота си две фактури, това честно ли е? Разглеждайте разумно въпроса! Ако давате двойна фактура, приличате на Германия, на Австрия, на Русия; ако давате една фактура – на Англия. Аз похвалявам англичаните. Всички народи трябва да бъдат честни. Най-после питам: защо им са на българските търговци две фактури? Ще кажат: „Е, да си уредим работите“. Уредихте ли си работите с две фактури? Ето, минаха 50 години, откакто българите се освободиха, но объркаха нещата си повече. Какво е необходимо на българите? Честност. И какво още? Справедливост. На всички славянски народи трябва справедливост. Българите не са приложили още справедливостта. На тях им трябва и Любов, но не обикновена любов.

С всичко това аз не искам напразно да критикувам света, а разглеждам принципно работите и казвам, че нещо му липсва. „Блажен е, казва Писание-то, онзи раб.“ Кога е блажен – само при условие, че

разбира този вътрешен, Божествен живот. Вие трябва да разбирате не само интересите на българския народ, но дошло е време, когато всички духовни хора трябва да разбират интересите на цялото човечество. Ние трябва да разбираме не само интересите на цялото човечество, но трябва да включваме и интересите на ангелите, защото имаме отношения с тях. По отношение на ангелите, по отношение на Висшите същества ние сме корени, а те по отношение на нас са клони. Дали за нас те съществуват, или не, т.е. дали ги признаваме, или не, това е друг въпрос, но ангелите са клони за нас, а ние за тях – корени. Има по-висши Същества от ангелите, които съставляват цветове и плодове на този живот. Следователно над нас има друг, по-висш живот, който регулира нашия живот, нашите отношения. И ако моите отношения, като корен долу, в почвата, са прави, то и отношенията на друг един живот, на клоните, ще бъдат спрямо мен прави, нормални.

И тъй, ние разрешаваме една велика задача в света. Кои ние? Тия, в които съзнанието се е пробудило. Като корен вие ще разрешите този въпрос по един начин, а като клон – по друг, но като човек трябва да го разрешите. Всеки човек трябва да разреши въпроса като гений. Ще може ли? Ще можеш ли е друг въпрос. Всяко дете, като тръгва на училище, пита: „Мога ли да изуча азбуката?“. Майката казва: „Можеш, Иванчо, можеш“ и това дете тръгва на училище със своята торбичка. След една година то знае азбуката, знае слоговете и по малко да чете. На втората година знае повече, на третата – още повече и след 12 – 15 години учене минава за един добър държавник. Питам: този Иванчо, този Стоянчо роди ли се като учен, като велик човек? Не, в него имаше само възможности, които той можеше да развие. Този човек е блажен – защо? Защото разви своите способности, своите дарби и ги употреби за доброто на своите ближни.

Сега аз засягам един въпрос, който е много интересен за вас – за вашето щастие, за вашия ум, за вашето сърце, за вашата душа. Този въпрос има други граници така, както България си има свои определени граници, Англия си има свои определени граници, Франция, Русия си имат и т.н. Като влезете в която и да е от тези държави, вие ще почувствате границите им. След като влезете в България, най-първо ще ви посрещне един български стражар и ще ви запита: „Знаете ли български?“. – „Не зная.“ Като отидете в Англия, в Америка, ще ви попитат: „Знаете ли английски?“. Ако не знаете, ще ви намерят преводач, но тогава вие няма да се считате за гражданин на тази държава, а за чужденец.

Вън от тези граници съществува друга една държава с широки граници и ние сме навлезли вече в тях. Както ви питат в Англия знаете ли английски, така ще ви питат и като влезете в тези по-широки граници: „Знаете ли нашия език?“. Какъв е езикът на тази държава? Любовта. И Павел казва: „Ако говоря с човечески и ангелски езици, а Любов нямам, гражданин на тази държава не мога да бъда“. Сега всеки ще каже: „Аз съм опитал Любовта“. Да опиташ Любовта и да имаш Любовта – това са две различни понятия. Да опиташ Любовта, да имаш Любовта и да живееш с Любовта – това също са различни понятия. Да опиташ Любовта, да имаш Любовта, да живееш с Любовта и да си едно с нея – това е още повече.

И тъй, щом имаш Любовта, на права посока си. Върви с нея по този път, докато дойдеш в единство с Живота. Защо стават всички тия войни в света? Защо се явяват тия недоразумения между хората? Това са задачи, които трябва да се разрешат. Питам: защо ви са тия съвременни велики теории, които съществуват? Да допуснем, че имате такава сила в ръката си, че можете да вдигнете Земята. За какво можете да използвате тази ваша сила? Ако тръгнете по света и започ-

нете да вдигате с ръката си всички планети от техния път, мислите ли, че онези по-велики от вас същества ще ви оставят да използвате така силата си – да си играете? Какво правят тук гражданите, като видят, че някои деца хвърлят камъни по улицата, играят си и удрят по главата някой минувач? Повикват стражар, предават му децата, за да ги накаже, и си заминават.

Сега ние, съвременните хора, не приличаме ли с нашите мисли на тия деца? Всеки прави престрелки. Всички питат: „Защо Господ е направил света така, защо съм нещастен, защо съм куц, защо съм сляп, защо майка ми, баща ми, жена ми умряха?“. Казват: „Нямаме ли право да питаме?“. Имаш право да питаш. Тогава аз отговарям: Бог, като ти даде крака, ти употреби ли ги за каквото бяха предназначени? Нека видим какви са последствията от всичко, което не е употребено както трябва. Господ, като ти даде ръце, ти употреби ли ги за каквото бяха предназначени? За какво са създадени ръцете – за да вършат Божията Правда. Господ, като ти даде очи, ти употреби ли ги за каквото бяха предназначени? Господ, като ти даде ум, употреби ли го за каквото беше предназначен? Краката са създадени, за да вършиш добро с тях; ръцете – за да изявиш Божията Правда; очите – за да изразиш Божията Истина; ушите – за да придобиеш знание и да го предадеш.

Това са само частични схващания. Казвам: ние трябва да схванем колективно това развитие и ако ти си слаб в едно отношение, ще намериш някой, който върви по този път, и той ще ти помогне. Някой казва: „Аз съм грешен, паднал човек“. Не мисли така! Ще отправиш ума си към всички добри, Висши същества в Англия, в Америка и другаде, ще поискаш тяхното съдействие и те ще ти го дадат. Аз ще ви обясня този закон, като се обърна към човешкия организъм. Когато един орган от тялото е болен, тогава той апелира към всички други органи да му дойдат на помощ и да му съдействат; в такъв случай организъмът изпраща

всички жизнени енергии към него, за да възстанови състоянието му.

И тъй, ние, съвременните хора, трябва да имаме една правилна философия, едно друго схващане за Бога – не като една Сила вън от Природата и там да Го търсим като децата; Бог трябва да схванем като една любовна Сила, която прониква навсякъде в пространството и която може да оправи нашия живот, нашите отношения. Например работите на някой търговец са объркани – защо? Той не е продавал честно, не е издал честно полиците си. Този търговец може да е фалирал до 10 пъти. Защо трябва да богатеете по нечестен начин? Жената, децата на този търговец боледуват, случват му се ред нещастия. Той ме пита защо е толкова нещастен. Защото изяде парите на толкова хора, защото опропасти домовете на толкова бедни семейства, тия нещастия се върнаха и на теб. – „Ама аз имах нужда.“ И тия хора имаха нужда. Благородство е човек да носи страданията за общото, за колективно-то. Предпочитам аз, един човек, да гладувам, отколкото да накажа 100 души да гладуват.

И тъй, за всички нещастия, които идват при нас, едно от двете трябва да знаем: или че сме изiali парите на толкова хора, или че сме фалирали по 10 пъти. Казвате: „Не искам да бъда такъв човек!“. Добре, тогава мисли другояче! Ако мислиш, че тази неправда е вътре в Бога, вътре в нещата, а ти си най-умният човек, тогава аз съм първият, който ще дойде при теб, за да ми кажеш: откъде си дошъл, какво е твоето предназначение; какво беше състоянието на нашата Земя преди 500 милиона години; какво е състоянието на Слънцето, има ли жители там, или не; какво е състоянието на Млечния път, има ли живот там, или не. Ученият, който пита защо Господ създаде така, а не по друг начин света, трябва да знае повече от Него, но той, като му задавам всички въпроси, казва: „Не зная“. Като не знаеш, трябва да мълчиш и да слушаш.

Малкият човек ще слуша Учителя си, а Учителят ще му преподава. Това не е лошо. Благородство е да слушаш, да внимаваш когато един учен човек ти излага законите в света. Сега няма да ви казвам, че сте невежи, защото въпросът не е в невежеството, а в това нашите отношения да станат правилни – любовни. Като ме срещнеш в гората, да не ме срещнеш като някоя мечка и да ми трепне сърцето, нито пък аз, като те срещна, да бъда мечка за теб, да ти трепне сърцето. Какво правите, като срещнете някоя мечка? Като ви срещне мечка в гората, сърцето ви започва да тупа, а тя, като някой философ, с малките си очички върви преспокойно, не се бои от вас.

Някой път мечките са много благородни. Пак ще ви приведа примера за мечката и каракачанина в гората. Един каракачанин живеел в Стара планина, където от ред години пасял стадата си и никога не му се било случвало някакво нещастие. Един ден обаче, като минавал през тясна пътека, гледа – насреща му една мечка. Тя върви нагоре, той – надолу, срещат се. „Втасахме я сега“ – казва си наум каракачанинът. Той се намирал пред една неразрешена задача и мислел как да я разреши. Вижда се, че бил добър човек, по Бога живеел, затова забелязал, че мечката се отстранява, доближава се до една скала, изправя се, отваря му път да мине и сякаш му казва с поглед: „Мини!“. Той я гледал – искал да се увери дали тя няма някаква особена стратегия, но видял, че действително му е отворила път и го чака да отmine. Тръгнал. Вървял, но се обръщал назад, за да види какво прави мечката. Тя си продължила пътя, но от време на време се обръщала назад и казвала: „Сбогом“. Ще кажете, че това е само един разказ. Не, има много мечки благородни и със съзнание. Ако една мечка може да направи това, колко повече един разумен човек може да го направи!

Всички ние имаме грешки, няма да казвам за какво и защо, но трябва да ги изправим и да живеем по

новия начин. Ще схванем тези неща колективно. Някой ще каже: „Аз ще живея само за жена си и за деца-та си“. Ако живееш така, ще умреш. – „Ще живея за народа си.“ Ако живееш така, ще умреш. – „Ще живея за човечеството.“ Ако живееш така, ще умреш. – „Ще живея за ангелите.“ Ако живееш така, ще умреш. – „За кого да живея?“ Ако живееш за Бога, ще имаш всичкия живот в себе си, ще бъдеш всякога жив. За Бога ще живеем. Тъй казва и Писанието: „Това е живот вечен – да позная Тебе, Единаго Истиннаго Бога!“.

Ако живеем за Бога, ние ще имаме условията на този безграничен и безпределен Живот. Защо е така? Защото отношенията на тези малки коренчета се определят от отношенията ни към Бога. Прави ли са моите отношения към Бога, в каквото и да е направление, аз ще бъда жив. Ако моите отношения и към най-малкото коренче са любовни, ще имам всичкото съдействие на Бога. Ако бидейки търговец, земеделец или учител душата ти е пълна с онази Божествена Любов и се разширява, животът ти ще се осмисли, но ако ти си цар, а нямаш тази Любов, короната на главата ти ще бъде тежка.

Някой казва: „Аз ще се откажа от това Учение, аз ще се откажа от Любовта, Мъдростта и Истината“. Да се откажеш от Любовта значи да се откажеш от живота. Да се откажеш от Мъдростта значи да изпаднеш в робство, в безумие. Да се откажеш от Истината значи да влезеш в ада. Да възприемеш Любовта – това е Живот. Да възприемеш Мъдростта – това е Светлина. Да възприемеш Истината – това е Свобода, широк замах. Тези неща трябва да схванем колективно и общо да ги разрешим. Не е въпросът да направим щастлив само един човек.

Казва се в Писанието: „Блажен онзи раб“ – кой раб? Сега всички ние – и тук, и в Америка, и в Англия, и във Франция, и по-нисшите, и по-висшите от нас същества – служим на един Господар, Когото нари-

чат Господ. Господ е проявление на онази велика Любов, в която няма никаква промяна. Любовта на Бога е еднаква към всички същества. Под думата *Господ*, ангелите разбират това Същество, което има еднакви любовни отношения към всички същества. То се отзовава на помощ еднакво на всички същества, от най-малкото, до най-голямото, и то според нуждите му, То урежда еднакво отношенията на всички същества.

Аз често съм правил опити и съм намерил, че някои паяци са много благородни и могат да схванат човешката мисъл, а други паяци са неразумни. Гледам – някой паяк хванал една муха. Казвам му: „Пусни тази муха!“. Той не ме слуша, казва ми: „Влиза ли ти това в работата? Я си върви!“. Казвам: „Тъй ли? В мое присъствие не позволявам да изядеш мухата. Ако не бях те видял – друго, но сега ще я пуснеш“. Вземам бастуна си и посягам да му разваля паяжината. Той веднага избяга и мухата избяга, освободи се. Друг път гледам – някой благороден паяк е уловил една муха и му казвам да я пусне. Той поседи, поседи, а после отива до мрежата, разкъсва конците, с които е направена, освобождава мухата и ѝ казва: „Сега си върви, понеже ми е казано да те пусна“. Казвам му след това: „Аз те похвалявам, че постъпи благородно“. – „Е, друг път няма да те слушам, но сега така направих.“ Има благородни паяци, но не всякога. Някой път съзнават, че трябва да постъпят благородно, а някой път не съзнават. Питам: защо този паяк къса нишката? Защото, ако сам не я скъса, аз ще го накарам да я скъса и да освободи мухата. Мислите ли, че ако сте хванали една муха и не я пускате, а аз ви кажа да я пуснете, моят бастун няма да играе по главата ви? И после казвате: „Каква катастрофа е станала!“. Ще пометат тази паяжина, че чудо ще стане! Бастун има, разбирате ли? И тояжка има.

Блажен онзи раб, който върши това, което Господ иска.

Разбирате ли сега какво подразбирам под думата *Господ*? Под *Господ* разбирам онова Същество, отношенията на което са еднакви спрямо всички същества, без разлика. Следователно Бог е най-възвишеното, най-благородното, най-разумното същество, за което трябва във всеки момент да сме готови да вършим Волята Му, при каквито и условия да се намираме. И можем да я вършим, това подразбира Христос в дадения стих: „Блажен онзи раб, който върши Волята Божия“.

Някои казват: „Така се заблуждават хората“. Да, ако не изпълним нещата от това високо становище, всякога ще се заблуждаваме. Не мислете, че така лесно ще се постигне това. Предстои ни не само един живот усилен работа, трябва ни хиляди години усилен труд, за да внесем ония елементи, които са необходими за подобрене на човечеството. Не ние, а Великото Божествено съзнание ще изгради цялото човечество. И вие, които ме слушате, ако изпълните този закон, вашите тела ще се изменят, ще имате тяло с по-благородна, по фина материя, вашето съзнание също ще се измени, ще се разшири и още в това съществуване ще ви се отворят и миналото, и бъдещето.

Сега запитват някого:

- Ти откъде идеш?
- Не зная.
- А какъв е произходът ти?
- Не зная.
- Има ли друг свят?
- Не зная.

Аз съм срещал важни богослови, които започват да ме убеждават и да ми казват: „И да няма друг живот, ако живея добре или зле, губя ли нещо с това?“. Разбира се, че губиш – губиш живота си; смъртта е една загуба. Дошъл той да ми разправя има ли Господ, няма ли, има ли друг свят, няма ли. Аз оттам идвам, а той сега отива и ще ми казва какво има там и какво няма. Казвам: оттам идвам и последните новини зная.

Някои казват: „Силно казано“. Кое е силното? Аз показвам естественото положение. Ти още не си излязъл навън, не си се облякъл, не си се измил, а аз станях в 4 сутринта, ходих на полето, чух как пеят птичките, видях как изгря Слънцето. – „Как? Слънцето не е изгряло, аз не го виждам!“ Че как ще го видиш? Ти още не си станал, в леглото си, а аз оттам идвам. Ще станеш, ще се облечеш и ще излезеш. От къщи няма да го видиш. Ако станеш като мен в 4 ч., тогава условията ще бъдат еднакви и за мен, и за теб. Ако спиш, нищо няма да видиш. За всички ви се изискват едни и същи условия.

Никому не се дава по благодат. Някои хора под *благодат* разбират дядо им да умре и да им остави наследство. Това не е благодат. Индусите имат думите *карма* и *дихарма*. *Карма* подразбира *съдба, лоши последствия*, т.е. *това, което си правил, ще ти го правят*, а *дихарма* подразбира *най-хубавите условия, които Бог е дал на разположение на твоята душа*; това ти се дава като благодат. Всички наоколо те обичат, всички треперят и са готови да изпълнят всяко твое желание – това в християнския свят наричат благодат и казват, че благодатта освобождава човека от всичко. Не, благодатта показва, че това същество е живяло в съгласие с Божиите закони. А за онези същества, които не са живели в съгласие с Божиите закони, няма благодат – за тях има карма.

Блажен онзи раб – казва Писанието. Кой раб? Който върши нещата така, както иска господарят му. А какво иска нашият господар – да извършим онава, което Той е поставил в живота ни като задача, т.е. да употребим разумно своя живот. Ти можеш да употребиш живота си както искаш, но едно е вярно – че последствията няма да бъдат такива, каквито искаш. Следователно, ако искаш последствията да бъдат такива, каквито са удобни на теб, ще приложиш този

любовен живот в света, т.е. ще бъдеш в съгласие с Божията Любов, а Любовта е, която ражда живота.

И всякога, когато сме тъжни, скръбни, това произтича от факта, че сме изгубили Любовта на някое Висше същество. Някой път чувстваш, че светът под теб се руши, изпитваш голяма скръб, страдания – защо? Изгубил си Любовта. Някой път се чувстваш радостен – защо? Придобил си Любовта: тя е потекла към теб, душата ти се е разтворила и ти мислиш, разсъждаваш правилно. Казвам: когато придобием Божията Любов, придобиваме вечния живот. Какво по-хубаво от това да проникнеш в Божията Любов, да бъдеш в съгласие с нея? И тогава не трябва аз да ви доказвам има ли Господ, или не, но това да бъде за вас една аксиома и вие само да разисквате върху това какви трябва да бъдат отношенията ви към тази Любов, към Бога.

И тъй, всички се стремим да живеем един колективен живот и да чувстваме живота на цялото създание в себе си; това е духовният живот. Ако искате да живеете като българин, вие не можете да бъдете християнин; ако искате да живеете като англичанин, не можете да бъдете християнин; ако живеете като французин или американец, или германец, не можете да бъдете християнин. Даже и ако живеете като ангел, пак не можете да имате разположението на Бога. Някои от вас ще кажат: „Но как може да живеем?“. Ще живеете по закона на великата Божия Любов.

Някои от вас казват: „Ние се мъчим да живеем“. Аз не вярвам в това. Няма защо да се мъчите да живеете, това не се изисква от вас. Бог ви е изпратил на Земята да изпълните Неговата воля и вие трябва да живеете. Животът е едно благо, той не е мъчение. Ако ние се мъчим, то е, защото не разбираме условията на Божията благост, която ни води към общата Любов. Вие искате да обичате някого в света и той да ви обича, да имате едно вярно лице. Аз питам всеки един от вас: мерил ли е това вярно лице. Наричам вярно лице това,

което не умира. Ако умира и после трябва да търсиш друго, значи то не е било вярното. Не трябва да умира, трябва да бъде безсмъртно. Човек, който умира, е същество, в което няма Любов. Това значи вечен живот – да познаваме Тебе, Единяго Истиняго Бога. Ако ти живееш в Бога, смъртта е изключена за теб.

И тъй, колективният живот е необходим за вашите нови схващания – само по този начин вие ще можете да разрешите онези дълбоки противоречия, които срещате сега в живота си. За в бъдеще ще се родят още по-големи противоречия. Вие имате синове и дъщери, но идват старини, а вашият син се е оженил, има си своя възлюбена; и дъщеря ви се е омъжила, и тя си има свой възлюбен. Оставете сам и всички наоколо започват да си мислят: „Нека си замине този старият“. Вие чувствате тези мисли, чувствате, че ви неглижират, че никой не се интересува от вас. Знаете ли колко е тежко това състояние на един изоставен баща? Защо са ви напуснали вашите синове и дъщери? Понеже нямате Любов към Бога. Ако живеете колективно, ще събудите съзнанието на вашите синове и дъщери, то ще се разшири и тогава Любовта и към майката, и към бащата, и към приятеля ще има своето място.

В нашата душа има място за всички, за всяко живо същество има по едно свещено място и като дойде малката мушица или малката пеперудка, ние ще я повикаме в нашата градина, ще ѝ дадем място, ще я помилваме и ще ѝ кажем: „Ето моята градина, може да си летиш колкото искаш“. Така прави Господ, по същия начин ще правим и ние. Аз гледам какво правят в България малките деца с тия хубави пеперудки. Малка пеперудка е кацнала някъде, а децата я дебнат и полека я хващат за крилцата. Някой път тя излиза по-умна – литва си. Майките не обръщат внимание на това, а трябва да кажат на децата си: „Децата, не хващайте пеперудките за крилцата, ще им изтриете прашеца и след това няма да могат да летят“. Ние трябва да

престанем да хващаме пеперудите за крилцата. Като видя някоя пеперуда, няма да я хващам за крилцата, да изтривам пращеца ѝ, да развалям хубавата ѝ дрешка, но ще ѝ кажа: „Кацни на ръката ми да се поразговорим малко“. Тя ще походи по ръката ми, а аз ще я питам: „Доволна ли си от живота си?“. Тя ще ми отговори, че е доволна, и аз ще я оставя да си литне.

Блажен онзи раб, когото господарят му намери кога си дойде, че прави така.

Господ иде в този свят. Казва се в Евангелието, че Слънцето ще потъмнее, Луната няма да дава светлина-та си, звездите ще паднат. Какви ли не тълкувания е дала Църквата на тия изречения! Аз давам друго обяснение, и то много просто. „Слънцето ще потъмнее“ означава, че малко Любов ще има в Църквата. „Луната няма да дава светлината си“ – това значи, че Църквата ще се обезвери, малко Вярa ще остане в нея. „Звездите ще паднат“ значи, че много малко знание ще остане в Църквата и невежеството ще дойде. Щом дойде Господ в света, ще дойде и нова светлина, която ще даде нов подтик на човечеството. Ако не дойде Господ, ще стане голяма катастрофа в света.

Господ сега иде – защо? Защото Любовта се е намалила и всички замръзват. Пък и Вярата се е загубила. Днес има цели томове, написани върху това дали има Вярa, или не, а колкото се отнася до знанието, цели теории има написани по всички въпроси. Лекарите лекуват един човек и като не могат да го излекуват, изпращат го в *Орландовци*. „Къде отиде еди-кой си? – В *Орландовци*.“ Срещат някого, питат го: „Къде е баща ти?“. – „Е, Господ да го прости, отиде в *Орландовци*.“ Не казва, че баща му е на Небето, на *Орландовци* бил. Какво схващане! Баща ти не може да отиде на *Орландовци*, той е на онзи свят, а на *Орландовци* е оставил само дрехите си. Аз го виждам, говоря с него.

Като казвам, че говорим с нашите близки, ни се вижда чудно. Преди години нарекли една учителка

полудяла само за това, че казала: „Елате да видите, че децата, които уча, са посещавани от моите заминали роднини. Аз ги виждам“. Питам: тази учителка с ума си ли е била, или без ума си? Според хората на света тя е без ума си, но според онова дълбоко схващане на живота е с ума си. Следователно ние можем да извадим един човек от ума му. Как? Щом оставим в ума му едно противоречие, което не може да разреши, веднага може да полудее. Ето защо, когато човек спи, не трябва изведнъж да го разбуждаме. Ние не можем да поставяме човека на големи, силни противоречия. Противоречията са за силните натури, а за слабите – никакво противоречие, с тях трябва да се обхождаме нежно.

И тъй, необходимо е всички да имате това вътрешно, дълбоко схващане, колективно трябва да схващате живота. Трябва да се молите на Господ да ви помогне да разрешите задачата на живота. Трябва да обичате себе си, ближните си и своите врагове и така ще разрешите живота. Мнозина от вас са разрешили този въпрос, а други още го разрешават.

И тъй, Египет пропадна – защо? Защото изгуби своята Любов, своята Вяра, своето Знание. Асирия пропадна – кога? Когато изгуби своята Любов, своята Вяра и своето Знание. Вавилон пропадна – кога? Когато изгуби своята Любов, своята Вяра, своето Знание. Римската империя пропадна – защо? По същата причина. И ако съвременните християнски народи изгубят своята Любов, своята Вяра и своето Знание, други народи ще дойдат на тяхно място. За всички народи законът е неумолим.

Някой казва: „Сърцето ми е празно“. Защо? Защото не разрешаваш общо въпроса да имаш интерес към всички създания. Вие ще се свържете с всички добри хора по лицето на Земята, без разлика от вяра и народност; ще се свържете с всички добри мушици, с всички хубави растения, с всички чисти извори, с

всичко онова, което е велико, възвишено и в душата ти ще протече онази велика Божия Любов, ще почувстваш онзи велик Божествен подтик, който ще я повдигне. Бог е Онзи, Който ще повдигне душата ти. Той е, Който прониква навсякъде. Ако ние гледаме така на въпроса, ако сме носители на Божията Любов, Мъдрост и Истина и ако сме изпълнители на Неговата воля, Той всякога ще гледа към нас с благоволение и ще ни помага да разрешим всички въпроси. Ние ще ги разрешаваме с Него.

Днес в България казват така: „Все трябва да имаш някой дядо владика“, т.е. все трябва да имаш някой Господ, някой големец. Казвам: ако е въпросът за големец, по-голям големец от Бога има ли – няма. Аз предпочитам да върша Неговата Воля, а всичко друго после ще дойде. Ние трябва да се стремим първо нашите отношения към Бога да бъдат правилни.

Блажен онзи раб, когото господарят му би намерил, кога си дойде, че прави така.

И аз казвам: в тези последни времена Господ вече иде. Блажени сте, като ви намери, че вършите Неговата воля! Тогава ще започне закона на дихармата, на благодатта, на вечния живот. Всички съвременни нещастия, които ви обграждат, ще се стопят. Така вие ще се намерите в един нов живот, с нови приятели, с нови майки и бащи – това означава, че отношенията на хората спрямо вас ще се изменят.

9 ноември 1924 г., София

Градовете Содомски и Гоморски

*И осъди на разорение градовете
Содомски и Гоморски,
и направи ги на пепел,
та ги постави пример на онези,
които после щяха да нечествуват.*

Второ Петрово послание 2:6

Това послание е писано преди повече от 19 века. То е писано от човек, който е бил запознат с Христовото учение. Той е бил един от видните Христови ученици. Това послание може да се изтълкува в двояк (буквален и преносен) смисъл. Известни коментатори тълкуват Първо и Второ Петрово послание в буквален, като изваждат от тях един общ извод. И едните, и другите си имат доводи, имат си вътрешни съображения и правила, по които тълкуват Писанието, но съществува един факт, изложен в това Послание – че тия градове са разрушени. Те са се намирали там, където днес е Мъртво море, в Палестина. Казва се, че разрушението е дадено за пример. Питаме: откакто тия два града са разрушени, човечеството взело ли е пример от това разрушение?

За всяко събитие, което става, има причини, има и последствия. Събитията, тъй да се каже, стават едновременно на две места: последствията са на Земята, а причините – в Духовния свят. Например разрушението на градовете Содом и Гомор е последствие. Значи работите най-първо стават в Духовния свят, а после се явяват в материалния, във физическия свят. Ако някой човек заболее, има причини за това заболяване – той дълго време е водил един безпорядъчен живот и като последствие идват болести. Ако някой дълго

време е живял в разкош, най-после изгубва своето богатство – значи последствията идват по-късно.

Но какво е целил апостолът, като е цитирал този стих? Често проповедниците взимат този и подобни стихове, за да посплашат малко хората. Те ги посплашват тъй, както стражар посплашва с тояжката си, както войник – с пушката си, както законник – със законите си, както съдия – с властта си. Всеки човек все ще апелира към някаква сила.

Сега важното е откъде е дошло злото в света, как се е вмъкнало то, защо човек е склонен и към злото, и към Доброто. Често вие се поставяте на пътя на злото, изпитвате неговото влияние, усещате неговите последствия, но да ви попитат какво нещо е то само по себе си – нищо не можете да кажете. Когато злото дойде да действа в света, човек се намира в положението на живо агне, което не заколват изведнъж, а бавно пекат на шиш. Попекат, попекат го малко на огъня, след това го извадят от шиша, отрежат едно парче от бута му и го оставят да зарасне малко. След като позарасне, пак го вземат, пак го попекат малко, отрежат едно парче от него и след това пак го оставят да зараста. Дълго време го пекат – режат, пекат – режат и не умира. Такова нещо е животът. Питам: кои са тези, които пекат човека?

Сега мнозина казват: „Всичко е от Бога“. Е, какво всичко е от Бога? Кривите заключения седят в следното: Иван Драганов казва, че си е направил една пететажна къща – вярно ли е това твърдение? Какво означава това буквално? Значи, че Иван Драганов е пренесъл камъните, гредите, изобщо – сам е направил цялата къща. Всъщност възможно ли е Иван Драганов да е направил цялата къща, когато няма понятие от правене на къщи? И когато казват, че всичко е от Господа, то е толкова вярно, колкото и това, че Иван Драганов сам е направил къщата си. Лошите неща са

толкова от Господа, колкото и къщата е направена от Иван Драганов.

И тъй, злото съществува като една сила в света. То е последствие в живота. Съвременните войни, съвременните икономически борби съществуват навсякъде в обществото, навсякъде в домовете. Тази вътрешна борба съществува и между двама души, и в самия човек – тя ражда раздвояването. Злото е проникнало навсякъде, няма кътче в човешката душа, където да не е проникнало, няма човек, в сърцето, в ума и във волята на когото да не е станало раздвояване.

Как ще си обясните следния факт? Имате една дъщеря, която до известно време е вървяла много добре, но после започва да не ви слуша – казва: „И аз имам свой свят, и аз трябва да живея“. Имате един слуга; до известно време той е живял честен живот, но после започва да бърка в касата и току-виж – днес липсват 1000 лева, утре липсват 10000. Имате син, честен е, добър е, но утре гледаш, че се е изгубило нещо от къщата ти. Имате дъщеря – също добра, честна, но забелязваш, че от къщата ти се изгубва това-онова. Някои казват: „Е, ще търпиш – ще търпиш и сина си, и дъщеря си, ще им дойде умът в главата“. Нима на сина ти, като изнесе всичкото твое имане, умът ще дойде в главата?

И тъй, трябва ви едно правилно разбиране на онези сили в Живата природа, които произвеждат страданията, разрушенията в живота. Казва Петър в тази глава, че Господ изхвърлил в преизподнята ангелите, които съгрешили, и вързал нозете им с вериги. Хубаво, как си представяте ангелите? Вие мислите, че те нямат човешко тяло, че са нещо безформено; представяте си ги като духове, нещо като вятър. Как е възможно това, което е като вятър, като дух, да бъде вързано с вериги? Някои казват, че ангелът е нещо като сянка. Как е възможно онова, което е сянка, да бъде вързано и да бъде хвърлено в бездната? Как ще примирим противо-

речието, че ангелите били вързани с вериги? Значи за да бъдат вързани с вериги и да могат да се задържат тия вериги, предполага се, че ангелите имат крака, и то по-дебели от тия на хората. Или, ако вземем тия думи в преносен смисъл, можем да изтълкуваме веригите по друг начин, но както и да ги изтълкуваме, те са едно ограничение. Тия същества са хвърлени в бездната, ограничени са заради техните грехове. Следователно най-първо тия грехове, тия престъпления са станали Горе, там са причините, а последствията са станали в Содом и Гомор – така че двата града Содом и Гомор отговарят на падналите ангели.

Защо са пропаднали тия градове? Защото в тях е съществувал нечуван, небивал разврат. Отворете Библията, за да видите, как се явяват при Авраам трима ангели⁴. Той ги посреща много любезно, покланя им се до земята и казва на жена си да замеси три мери брашно и да направи една голяма погача. Една мера брашно се равнява на 7 килограма, значи погачата ще бъде 21 кг. След това Аврам се завтича, отива да избере едно от най-хубавите млади телета, заколва го, за да им даде угощение. След това угощение те си тръгват, като му казват, че отиват да погубят градовете Содом и Гомор.

Вие не можете да си представите какъв ръст са имали тия хора. Те не са били тъй хилави като сегашните. Вие още не сте виждали какво нещо е ангелът. Аз няма да ви го описвам, понеже това не съставлява предмет на тази беседа. Единият от тия ангели се връща на Небето, а другите двама отиват в Содом и Гомор на гости на Лот. Едва стигнали при Лот, новината, че двама странници са дошли в дома му, се разнесла из града, както сега се разнасят новините. Някои от гражданите отишли веднага при Лот и му казали:

– Ние искаме да познаем тия странници – т.е. да се подиграят с тях.

Лот им казал:

– Не правете това престъпление, тия хора са мои гости, аз не позволявам да се подигравате с тях. Ето, имам дъщери, правете с тях каквото искате.

– Как, ти ли ще ни заповядваш! Ние искаме тия хора!

Но понеже ангелите разполагат със силите на Природата, със своята тояжка докарали всички тия хора до положението да ослепеят. И след това те казали на Лот:

– Бягайте от дома си! Ние ще почакаме, докато се отдалечите, и след това ще погубим градовете Содом и Гомор.

Съвременните философи, съвременните вярващи вървят в една противоположна посока – като искат да насърчат хората, извиняват грешките им. Съвременното християнство извинява грешките на хората, като казва: „Е, Господ ще им прости греховете“. Да, вярно е, Господ ще прости греховете, но на кои? Ние виждаме, че съвременните държави, които са основани на един закон на Природата, също не прощават – когато някой извърши каквото и да е престъпление, веднага го хващат и затварят. Държавите си имат свои закони, според които определят кой по колко време трябва да седи в затвора, но се оказва, че тази съдба не е толкова правилна – затова хората апелират към Бога, казвайки: „Има Един в света, има една Правда! Когато отидем в онзи свят, Той ще даде права съдба за грешките ни“.

Питам: защо всякога апелираме към тази Висша Правда в света? Защото с появяването на живота злото и Доброто се явяват негови съжителни; те винаги придружават съзнателния живот. Всеки човек, който прави престъпление, схваща благото само от свое, от индивидуално гледище. Вълкът, който хваща една овца, има за цел само да се нахрани. Основата на всички престъпления в света е тази, че човек иска да задоволи своите нужди. Когато запитат вълка защо прави така, той казва: „Няма да умра гладен!“. Някой убива някого. Запитват го защо е направил това, той казва:

„Аз няма да мра гладен! За да живея, той трябва да се пожертва за мен“. Това е проявление на злото във вашата душа.

Проявлението на Доброто в света е точно обратен процес. Ти правиш добро – защо? Защото искаш и другите да живеят добре като теб, да благуват. Но Доброто и злото са съзнателни сили в Природата, не са механични. Тогава задавам въпроса: ако влезете в една фабрика, където има хиляди колелета, те знаят ли кой е господарят им? Не, те не се интересуват от това. Тия колелета интересуват ли се дали твоята ръка е здрава, или е отсечена? Не, и това не искат да знаят. Но в това разумно същество, което стои зад колелетата и ги управлява, може да има едно изопачено съзнание. Например съществото спре колелетата, постави под тях ръката си, после бутне бутончето, колелото се завърта и отрязва ръката му. Кой е виновен сега – колелото или разумното същество? Разумното същество, разбира се.

Питам сега съвременните хора, които боравят с тия парабели, с тия пушки кремачари, с тия евзалии чифтета, с тия манлихери, с тия английски пушки дум-дум и т.н.: кой е виновен за всички лоши последствия, които те създават? Тия куршуми дум-дум са опасни, защото правят взрив вътре в тялото, разкъсват мускулите, разтрошават костите. Защо хората измислиха тия оръжия? Да се бранят. От кого? Най-напред изобрети-ха оръжията, за да се бранят от зверовете, от мечките, от вълците, но сега виждаме, че не ги употребяват за зверовете, а за хората. Тия 40-сантиметрови топове и гранати, тия задушливи газове за кого се употребяват, за зверовете ли? Не, виждаме, че всички нови изобретения се употребяват все за хората, употребяват ги един против друг. Народите са се разделили, обявили са се един срещу друг и искат да се повдигнат. Значи всеки народ е дошъл до едно индивидуално схващане на нещата и по този начин върви в пътя на злото. На-

родите днес не са дошли до положението да схванат, че всеки народ може да се повдигне само тогава, когато даде свобода на другите народи. Тези градове, Содом и Гомор, са схващали живота по същия начин, и те са имали своите индивидуални разбирания. Между тях е имало такъв разврат, такова нечувано насилие, за което са били погубени. Изводът от всичко това е следният: съвременната цивилизация, която върви по пътя на индивидуалните схващания, ще има същите последиствия.

Днес Господ е при Авраам на угощение. Правят Му погача от три мери брашно, колят Му най-младото теле, но същевременно Той иде да накаже света.

Сега, щом се слуша една такава беседа, всеки казва: „Защо трябва да се заплашват хората така, защо трябва да се наказват?“. Добре, тогава питам: на какво основание хората трябва да се въоръжават, да се бият с пушките си и да се убиват? На основание на кой Божествен закон постъпват така? При това защо са намесени и Църквата, и духовенството, и всички други хора? И на всичко отгоре всички желаят да оправят света. Питам: този ли е пътят, по който може да се оправи той?

Ако един хирург направи операция на някой болен и подобри състоянието му, това разбирам, но ако неговото усилие е днес да отреже крака му, утре – ръката му, това не е лекуване. После казват: „Усложнения са станали, някакво отравяне се е явило“ и всички си измиват ръцете от отговорност. Как е станало усложнението? Лекарят кльцнал невнимателно някъде с ножа си, прерязал някоя артерия, потекла кръв, станала инфекция и ето – явило се усложнението. И другите хора, когато направят едно прегрешение, като лекарите си измиват ръцете и казват: „Такава била Волята Божия, усложнение е станало“. И окултистите, като направят прегрешение, казват: „Кармата е такава“.

Хубаво, вярвам в това, че е станало усложнение; вярвам и в другото положение – че Волята Божия е била такава; вярвам и в това, че кармата е била такава. Сега дойдат едни и казват, че станали усложнения; дойдат други и казват, че такава била Волята Божия; дойдат трети и казват, че такава била кармата на човека. Приемам и трите положения, но въпросите пак остават неразрешени. Вие завеждате своя син при някой лекар да му прави операция и ме питате: „Какъв ще бъде резултатът?“. Казвам: усложнение ще стане. Дойдат някои, питат ме: „Този защо умря?“. Такава е Волята Божия. Дойде трети, не му върви в света: „Защо не ми върви в света?“. Кармата ти е такава. Той казва: „Добре, братко, аз вярвам в това, че стават усложнения, вярвам в това, че Волята Божия е такава, вярвам и в това, че кармата ми е такава, но няма ли някакъв път, по който да се излезе от това положение?“.

Турците казват: „Няма ли някакво чааре?“; това значи: „Кой е пътят, по който може да се излезе от това положение?“. Ако питаш икономистите защо става всичко това в света, казват, че икономическите условия в живота разделяли богатия от бедния. Те поддържат, че господарят бил по-богат, по-силен, че имал нужда от повече пари, защото трябвало да живее по-добре; че слугата пък бил по-слаб, затова трябвало да живее един по-скромен живот. И борят се тия господари и слуги, и казват, че икономическите условия били такива. Да, и в това вярвам, но явява се криза и тогава и единият умира, и другият умира. Аз казвам: усложнение е станало. После работникът убил господаря си, или господарят убил работника. Казвам: такава е Волята Божия. Имало финансова криза – защо? Казвам: кармата на този народ е такава. И най-после казват: „Е, добър е Господ, след няколко хиляди години, когато Земята се завърти още няколко пъти около Слънцето, хората ще се подобрят“. Българите казват:

„Добре, братко, като се завърти след няколко хиляди години, ще бъде добре за тия, които ще живеят тогава, но за нас няма ли някакво чааре, не може ли Земята да се завърти иначе?“. Може да се завърти.

Сега ще отклоня малко мисълта си, за да дам от-
дих на напрегнатата мисъл. Защо мисълта е напрег-
ната? Защото Доброто и злото са опасни сили. Като
говоря за злото, виждам как тия сили са вече нащрек
и казват: „Еди-къде си в София говорят за нас, идете
да видите какво се говори там. Ако се говори нещо
лошо, вземете мерки, ако ли не, няма нужда да про-
тиводействате“. Силите на злото си имат свои агенти
в Невидимия свят и ги изпращат да следят. От друга
страна, и силите на Доброто изпращат своите агенти и
казват: „Идете в София, за да чуете какво се говори за
нас. Ако говорят добро, не противодействайте, но ако
се говори нещо лошо, тогава вземете мерки“.

И сега аз съм в опасно положение – между два
огъня. Вие също сте между два огъня. Като говорим
за Доброто и за злото, ние предизвикваме тия сили да
действат върху нас. Когато говори за тях, човек трябва
да бъде чист. Ще кажат: „Е, усложнение се е явило“
или „Такава е била Волята Божия“, или „Такава ти е
кармата“. Не, така може да говори само един профан,
но разумният ученик, разумният човек, който иска да
даде смисъл на своя живот, не може да разсъждава
така. За да изменим своя живот, ние трябва да му да-
дем ново направление. Настоящият порядък не можем
да изменим така, както искаме или както си мислим.
За да може човек разумно да измени съвременния по-
рядък, който съществува от хиляди години, трябва да
разполага с разумни сили. Мислите ли, че ще можете
изведнъж да развиете онова въже, което е направено
от хиляди нишки? Дълго време ще ви трябва. Законът
е следният: за да развиете въжето, трябва да започне-
те да го развивате по обратния път, по който е завито.
Тези нишки са в нашия ум, в нашите схващания.

Днес ние разискваме за злото. Ще кажете: „Как да познаваме злото?“. Всеки един от вас може да познае дали дадена негова постъпка е лоша, или е добра. Представете си, че нося една торба със звонкови монети и вляза да се храня в някоя гостилница, а торбата с парите оставям навън. Вие, които сте ме слушали да говоря за морал, вземете и задигнете тази торба. Питам: къде е вашият морал? Ще кажете: „Както ти имаш право да носиш тази торба с парите, така и ние имаме право да я носим“. Казвам: прав си, братко, аз те похвалявам, ако искаш да я носиш тъй, както и аз я нося, но ако искаш да разполагаш с тия пари, опасно е това желание. Тогава вие ще приличате на онзи манафин турчин.

Отишъл един лекар в Анадолско да лекува болни и носел със себе си шишенце азотна киселина. Този манафин, като видял шишенцето, полюбопитствал, отворил тапата му, опитал какво има в него и хоп – на земята. Не, приятелю, азотна киселина е това, тя не се опитва по този начин. Вие ще вземете моята торба, но ще останете на земята. Аз ви казвам: тия пари, които ще опитате, са азотната киселина и всеки, който я вкуси, го очаква смърт. – „А, смърт!“ Ти не чакай да направиш опита, че тогава да видиш, защото ще вземеш да риташ на земята. Този манафин опитва и свършва.

Питам: като направим този опит, какво сме придобили? Нищо. Ние сме живели и по единия, и по другия начин и ако досега животът е вървял добре, то е благодарение на Невидимия свят, който работи над нас, благодарение на онези Разумни същества, на ангелите, които са тясно свързани с нас и работят, грижат се за нас. Тяхното желание е човечеството да добие онези светли идеи, онези велики закони, според които живеят те. Най-разумните закони в света се употребяват от тях. Най-чистият, най-благородният живот се прилага от тях – живот на самоотверженост ще се види само от тях. Често те изпращат свои посланици

на Земята в една или друга форма, а някой път и сами я посещават в човешка форма. И ангелите се разделят на две възвишени царства. Тия от най-възвишеното царство рядко слизат на Земята, а тия от по-долното слизат често, за да подигнат човечеството. Да оставим сега този въпрос, защото той смуцава хората.

И тъй, някои мислят, че ангелите са нещо въздухообразно, като някакъв газ. Един ангел може да дойде в къщата ти и да разговаря с теб като обикновен човек, но ще ти говори на такъв чист български език, на какъвто никой не може да говори. Той може да дойде в къщата ти и ще ти говори и на английски език, но на такъв чист английски, на какъвто никой не може да ти говори. Ако сте във Франция, в Германия или където и да е и срещнете един ангел, той ще ви говори на такъв чист френски или немски език, на какъвто никой французин или германец не може да ви говори. Като говориш с този ангел, ще си кажеш: „Какъв разумен човек е този!“. Ще усетиш как от този човек лъха една приятна топлинка и сегиз-тогиз от него излиза една особена светлина. Ти ще почувстваш пред него такова разположение, пред което всякаво користолюбие в теб ще се изгуби и в душата ти ще се породи непреодолимо желание да живееш един малко по-друг живот. Тази опитност са имали и други преди вас в миналото, и вие ще я имате.

Сега ще ви разкажа за един велик Учител от древността, Ешавора, който направил опит с един от своите обични ученици, наречен Бенам. След като му преподавал дълги години окултното знание, знанието на добродетелите и на злото, т.е. как трябва да живее човек, за да влезе в Царството Божие, да стане гражданин на Небето, и след като му предал всичките правила, всичките закони, най-после трябвало да постави този свой ученик на един изпит. Ешавора имал един двустър меч и накъдето насочвал този меч, всичко се разрушавало: камъните се разчупвали, водите се раз-

деляли, зверовете се умъртвявали. Един ден той казал на ученика си: „Искам да те опитам дали в теб има добродетели“. Сложил най-силната отрова на върха на този нож и казал: „Ще знаеш, че ако в твоя живот някъде има скрита и най-малката лоша мисъл, ще изгубиш този си живот и ще започнеш наново. Ако пък нямаш скрита нито една лоша мисъл, с твоя живот ще стане някакво чудо“. Това било едно велико изпитание за този ученик. Ешавора го запитал:

– Кажи ми сега, чист ли си?

– Чист съм.

– Добър ли си?

– Добър съм.

– Пълно ли е сърцето ти с Любов?

– Пълно е.

– Умен ли си?

– Умен съм.

– Изпълнил ли си всичко, каквото съм ти казал?

– Изпълнил съм.

– Обичаш ли Истината?

– Обичам я повече от всичко.

– Добре, сега ще извадя ножа и ще опитам. Ако умреш под моя нож, това показва, че говориш лъжа, но ако останеш жив, значи говориш Истината.

Сега всички вие, които живеете на Земята, искате един живот без изпити, искате много лесно да завършите и гимназия, и университет, но други са Божиите закони, не зависи нито от мен, нито от вас.

Този Учител Ешавора извадил своя меч, насочил го към ученика си и го допрям до тялото му. Ножът веднага се превърнал в най-хубавата светлина и ученикът останал жив.

По-нататък сами можете да си правите заключенията. Какво означава този нож? Той е Божественото Слово, което влиза в човека. Ако това Божествено Слово влезе в твоя ум и се превърне в светлина, ако влезе в твоето сърце и се превърне в светлина, ако влезе в

твоята душа и се превърне в светлина, ти ще останеш жив и ще покажеш, че сърцето ти е пълно с Любов, умът ти – с Мъдрост, и душата ти – с Истина.

Следователно онези от вас, които вървите в този път, трябва да издържате на всички изпитания. Ако при сегашните условия не можете да издържите едно страдание, едно изпитание, как ще се оправи светът? Светът изисква герои.

Вие сте изгубили понятието си за Бога и мислите, че Бог е нещо отдалечено. Не е така. Има философи, които казват, че Бог няма никаква форма. Не е така. Те казват, че не знаят къде е мястото на Бога, но ние знаем къде е мястото Му. Аз мога да ви кажа къде е то, но няма да Го намерите. Там, където е Любовта, там, където е Мъдростта, там, където е Истината, там живее и Бог. Съвременните хора са изгубили Бога от ума си и казват, че няма Господ. Те се хвалят с това безверие. Ако взимат безверието като едно атавистично чувство или като една непотребна вещ вън от тях, разбирам, но ако изгубят Бога от душата си като Любов, като Мъдрост и като Истина, тогава не е добре за тях. Питам: такъв народ, такова общество или такъв индивид може ли да живее? Не. Народа го очаква смърт, обществото го очаква смърт, индивида го очаква смърт. Където бутне този нож на Ешавора, всичко ще се разруши. Защо? За да покаже, че има една лъжа, в която нищо не може да се съгради, че има една злоба, в която нищо не може да расте, че има едно лицемерие, което никой не е облякло. Лицемерието е една дреха, но никой не може да живее с тази дреха.

И сега всички се спират и казват: „Тежък е животът, непоносим е“. Защо е тежък? – „Усложнения има.“ Защо е непоносим? – „Е, такава е Волята Божия. Не ни се живее. Да умрем, да си заминем!“ Защо? – „Е, карма е това.“ И всички искат да умрат, да си заминат, но нищо не дават.

Сегашните хора са толкова лоши, че и като умират, нищо не дават за бедните. Няма да ви привеждам

толкова факти от България, където се случва да умре някой богаташ и да остави едва няколко хиляди лева за бедните, а милионите не дава никому. Отива в другия свят да го съдят, а за кого задържа милионите? Имал синове, те да ги ядат. Не, умираш ли, ще раздадеш парите си на бедните и ще кажеш: „Господи, всичко, каквото ми даде, раздадох, за да изпълня Твоята Воля!“. А сега питат: „Господ спи ли, та не вижда всичко, което става?“.

Ако има някой, който вижда всичко, това е Бог. Той не спи, всичко вижда. Ако има някой, от чието око нищо да не е избегнало, това е Бог. Казват: „Докажи!“. Всичко се доказва. Страданията, които идват, какво показват? Болестите, които съществуват, какво показват? Неразположенията, които се явяват, какво показват? Имате ли едно обяснение за всичко това? Кой от вас се радва на своите смущения? Кой от вас се радва на своите страдания? Аз не съм имал случай досега някой да дойде при мен със своето страдание, със своята болка и да каже:

– Учителю, аз се много радвам.

– Защо?

– Имам си една малка болка, едно малко страдание.

Всеки, който дойде, казва:

– Учителю, аз искам да вземеш тази скръб.

Чудни са тия хора! Как е възможно да няма карамбол? Всички хора седят на кувертата на един параход, който се люлее сред развълнуваното море. Параходът се люлее, как е възможно ти да се държиш? – „Ама направи така да не се люлее.“ Няма какво, параходът се люлее и ти ще се люлееш. Ако искам да направя нещо, няма да заповядвам на парахода, ще заповядвам на морето. Пък и на морето няма да заповядвам, но ще заповядвам на въздуха. А и на въздуха няма да заповядвам, но ще заповядвам на ония Горе, които регулират живота – ще им кажа: „Затворете прозорците, спрете

онези вентилации!“. – „Е, казват, това е научно обяснение! Прозорци няма на Небето.“ Добре, ще ви дам друго научно обяснение. Срещнали се едно топло и едно студено въздушни течения и образували вятъра. Как дойдоха тия течения? Как така едните елементи стават студени, а другите – топли? Това са все сили в Природата. Чудни са хората!

Дойде някой път муха около мен и аз правя своите опити: духвам полека върху нея, тя седи на ръката ми, не бяга и си обяснява какво става – казва си: „Дойде едно топло течение“. Духвам по-силно, тя избягва и си казва: „Това е едно студено течение“. Откъде дойде това течение – от мен. Тя отива при другите мухи и им казва: „Днес имаше едно силно течение“. Силно течение имало! Това е една подигравка. Такива са и нашите детински схващания, и в науката са такива. Хубави са тия схващания, те служат за размишления, но казвам, че ние още не сме дошли до самата Истина, чрез която да си разясним нещата, да регулираме отношенията си. И сега, за да не се люлеят хората толкова много, аз мога да кажа на тия Разумни същества да спрат течението – ще им кажа: „Моля, спрете това течение, понеже параходът много се люлее“ и те ще го спрат. Ако тази муха ме бе помолила, ако ми бе казала: „Моля те, спри това течение, защото от теб идва“, бих я подухал по-леко; това ще бъде един лъх, една приятна топлинка отгоре ѝ и тя ще се зарадва.

Сега ние отричаме разумните неща – казваме: „Няма Господ“. Това е едно верую, загнездено не само в българите, но и във всички други народи. Навсякъде има неверници, но има и набожни хора; набожни наричам тия, които, като погледна очите им, в тях се чете, че имат едно верую, което почива на вътрешна опитност, а не на никакви философски твърдения. Хубави са тия открития на философите, но трябва да имате една опитност като на Сведенборг⁵. Трябва да имате такава опитност, че като поставите върху нея

своето верую, да не се разклати ни най-малко. Това ще бъде една положителна, обективна наука, както е положително изгряването и залязването на Слънцето, както е положително и изгряването на звездите; тази наука ще бъде тъй положителна, както е положително всичко на Земята (защото вие считате всичко на Земята за реално, за положително).

Ако имаме едно верую, то трябва да бъде като Истината. Истината засяга еднакво всички хора, тя дава свобода еднакво на всички според степента на тяхното развитие. На всяко същество трябва да се дадат условия да се развива свободно. И действително, Бог е дал на всички същества грамадни граници да се развиват свободно. Между Земята и Луната има грамадно пространство, в което Земята се разхожда свободно. Между Слънцето и Земята също има грамадно пространство.

Злото е там, че ние често правим неестествени връзки; често хвърляме мост между себе си и друг човек и като се сприятелим, скарваме се. Ако се скарваш, по-добре не се сприятелявай! Ако се скарваш, приятелството няма смисъл, то трябва да е поставено върху здрави връзки. Някои казват: „Хайде да оженим този!“. Добре, да го оженим, но ако женитбата стане причина тия хора да се карат, тя няма смисъл. Предназначението на женитбата е съвсем друго. Ако вие се жените, за да народите деца и да се карате, какъв смисъл има това женене?

Всички неща трябва да бъдат разумни. Детето трябва да бъде разумно, да обича майка си и да пази свещено нейната ограда. Дете, което не обича майка си и не пази свещено нейната ограда, не е разумно. Ако един учител образува клас, в който да стават скандали, какъв смисъл има този клас? Ако се образува една държава, която да ограничава своите поданици, да ги затваря и убива, какъв смисъл има тази държава? Не, членовете ѝ трябва да живеят в мир, да има

Любов между управляващи и управляеми. Ако няма Любов, какъв смисъл има тази държава? Казват: „Да се защитава“. Да, но в Ангелския свят, в Божествения свят между управляващите и управляемите на една държава има Любов. Когато Любовта се постави като база в една държава, тогава всички нейни поданици ще могат да живеят щастлив и прекрасен живот. Ако ние приемем едно религиозно верую и си търсим недостатъците, какъв смисъл има то? Ако това верую ни събира с цел да се сближим, да станем разумни и да се свържем с Бога – разбирам, тогава има смисъл.

И тъй, злото в нас е осъдено на разрушение. То представлява онази неорганизирана, изостанала от миналите съществувания материя, която се разлага. Тази материя не влиза в състава на един духовен човек. Злото представлява сили, които имат противоположно действие в човешкото развитие. Ако се съмнявате, направете един малък психологически опит. Като го направите, ще видите, че в света има известни сили, които действат в едно направление, и други, които действат в обратно направление. Например вие сте неразположени, крайно недоволни сте от живота си. Намерете един много добър човек, пълен с Любов, концентрирайте ума си към него и вижте каква промяна ще стане във вас. Щом започнете да мислите за него, не е важно дали той знае това, или не, веднага вашето недоволство ще започне да се топи, вашият ум ще се просветли и вие ще кажете: „Сега разбрах, че животът има смисъл“. Защо става това? Понеже в този добър човек има сили, противоположни на вашите, и като се докоснете до него, той изменя направлението на вашите сили към добро.

Направете и друг опит. Някой път сте разположени много, радостни сте. Веднага концентрирайте ума си към един лош човек и ще видите, че няма да мине и половин час, и ще ви обхване голяма тъга, голяма мъка, която ще измени настроението ви. Следовател-

но и вие, като индивид, така влияете на хората. Ако сте добри, на всеки, който се докосне до вас, ще влияете в добра насока. Като казвам *добри*, разбирам вътрешното състояние на душата. Ако сте лоши, който се допре до вас, веднага ще промени своето състояние в лошо. Някой път казвате: „Да бъдем добри!“. Добър човек е онзи, в когото Божията Любов се влива постоянно; това се казва *втичане*. Също добър е онзи човек, в когото се втичат Божествената Мъдрост и Божествената Истина.

И тъй, някой пита: „Как да познаваме Божествената Любов, как да познаваме, че ни е посетила?“. Щом отправиш ума си към Бога, Божествената Любов ще се влее в теб и ти ще усетиш, че сърцето ти се отваря. Ако си богат човек, сърцето ти ще се отвори и ти ще раздадеш 100 – 150 – 200 хиляди лева на този, на онзи; ако си земеделец, ще дадеш от имането си на бедни, трудолюбиви хора; ако си учен и умен човек, ще отвориш училище за бедни, за да учат. Това прави Божествената Любов, като дойде – дава свобода на всички хора. Щом дойде егоистичната любов, ти, като видиш, че някой има пари, започваш да правиш с него гешефти, това-онова, докато му вземеш всичките пари и той остане последен просяк. Защо свърши така работата? Казваш: „Е, усложнение е станало“.

Дойде някой беден човек в едно религиозно общество, където се говори за Бога, и поиска някаква помощ, но те го изпъдят и си казват: „Е, такава е Волята Божия“. Друг пък, като не може да живее по Бога, тръгне нашироко из пътя и си казва: „Е, такава ми е кармата“. Някой от външния свят, като не може правилно да постави живота си, казва: „Е, такива са икономическите условия“. Един ще каже едно, друг – друго, и считат, че въпросите са разрешени. Не е така, братко. Икономическите условия ни най-малко не са тия, които ни спъват. Икономическите условия трябваше ли да спрат пробиването на онзи тунел между

Швейцария и Италия⁶? Бурите на моретата можаха ли да спрат англичаните да си правят тези великани паракоси? Какво не направиха хората! Вятърът спря ли ги? Не, като излезе, те му се опряха. Вятърът казва: „Опряха ми се тия хора“. Взеха всичко в съображение и разумно работеха.

Мислите ли, че ако ние служим разумно на Божественото в себе си, нашите кораби ще потънат? Не, те ще устоят на морето. Но ако не служим разумно, малките кораби ще потънат. Тия кораби са ангелите, които Бог изхвърли от Небето, т.е. изпрати на Земята да учат. Той ги постави в материята, където и досега работят. Ако тези градове засега са разрушени, има и добри причини за това разрушение. Нали така постъпват и сегашните лекари? Като се явят някои заразени места или като се яви някоя инфекция по тялото, те си служат с лекарства, които изгарят инфектираната част. И вие ще употребявате принципа на Любовта като една положителна сила навсякъде в живота си. Употребите ли тази сила, каквото и колкото и неблагоприятно положение или условие да срещнете, тя всякога ще окаже едно смекчаващо действие и ще облекчи положението ви. Най-първо ще произведе една промяна в ума, в сърцето и във волята ви, а после ще произведе една смекчаваща атмосфера и наоколо ви. Хората, които са около вас, ще омекнат и животът ви ще стане по-сносен. Аз не ви говоря за Любовта като една мека сила. Не, не, вие съзнателно трябва да опитате как действа Божията Любов във вас.

Казвам сега на всички ви: вложете в сърцата си Божията Любов и не чакайте да дойде след хиляди години! На онези пък, които са я вложили, казвам: разширете вашата канализация, Любовта е една велика сила и можете да я опитате. Вие още не сте опитвали величието на Божията Любов, в която има едно голямо разнообразие, още не сте опитвали красивото, хубавото – ще го опитате в това разнообразие. А като носите страданията, тия страдания ще укрепят коре-

ните на вашия живот – да станат по-силни. Върху тези корени ще се появят клоните, а клоните ще произведат радостите.

Скръбта е следствие от злото, а радостта е следствие от Доброто, следователно злото образува корените на човешкия живот, а Доброто – клоните. Тъй е създал Господ – злото да работи вътре в почвата. Затова пословицата казва: „Корените на знанието са горчиви, а плодовете – сладки“. Това е вярно. Не се старайте да направите тези корени сладки, не се старайте да им дадете обратно направление – нагоре, защото те ще изсъхнат. Корените трябва да имат направление към центъра на Земята. Без зло вие не можете да живеете. Оставете корените в по-гъстата материя – в почвата, а клоните нека останат в порядката материя – във въздуха. После, не разрешавайте въпросите така бързо – да казвате, че някои хора са материалисти. Оставете тия хора! Те работят в почвата, те са ни необходими. Мас трябва за колелетата, за да върти машината.

И тъй, ако разгледаме съвременното общество с всички прояви в него, ние не трябва да роптаем против тях, но трябва да гледаме разумно да ги поправим. В съвременните училища при възпитанието на младите трябва да дадем една съвършено нова насока, нови методи. Разбира се, тия методи не могат да се дадат така, както в тази моя беседа, но казвам, че има методи, чрез които човечеството може коренно да се измени. Аз не съм за тия залъгвания, за тия палеативни средства, но трябва едно коренно изменение на човечеството. От всичко старо трябва изцяло, коренно да се освободим, другояче не може. Има биологични закони, които видоизменят старото. Ако онова дете, което до деветия месец живее в утробата на майка си, излезе преди този срок, то със своето тяло няма да може да живее – ще умре. Но докато е в утробата на майка си, между неговото и нейното тяло има ем-

бриологични връзки, посредством които то живее. В човека сега се гради едно тяло по-хубаво, по-красиво, по-издръжливо от сегашното и между него и новото тяло пак има такава нишка. Като се освободим и от това тяло, ще се създаде друго и тогава ще започнем един съзнателен духовен живот, но за това се изисква един нож като този на Ешавора и добродетели като тия на Бенам. И като се докосне този нож до вас, трябва да се произведе една светлина.

Ще кажете: „Дали този човек говори Истината?“. Не е важно дали говоря Истината; аз знам, че говоря Истината, но важното е дали вие възприемате тази Истина. Не е въпросът какво говоря аз, а как живея. Говорът ни ще бъде съобразно живота, който живеем. Няма нищо скрито-покрито пред Бога. Следователно този Бог, за Когото ви говоря, не е без форма. Той е най-красивият. Ако вие бихте видели Бога в Неговото тяло, само тогава бихте си Го представили. Ако Христос казва, че е Бог, то е затова, защото Бог се изявил в човешка форма – значи човешката форма играе известна роля в света.

И действително, целият Космос е съставен по обрза на човека. Всички съвременни учени, които са дълбоко осведомени върху тайните на Битието, твърдят същото. Целият Космос се представя във формата на един човек, следователно всяка част от твоето малко тяло отговаря на съответната част от това велико тяло. Известни звезди от Млечния път или от което и да е съзвездие или пък известни системи могат да разговарят с теб където и да се намираш; те имат станции в твоя мозък. Ако разбираш езика им, всеки ден ще можеш да чуеш по една новина, станала на Слънцето, на Юпитер или на която и да е звезда.

Казвате: „Можем ли да говорим за звездите?“. Можете. Разумният може да говори, но глупавият как ще говори? За глупавия звънците на тия станции са затворени. Казвате: „Забранено е да говорим за тия неща“.

А за какво да говорим? За пари, за пари... Парите в света са разпределени, определено е кому колко да се паднат. Още като се раждаш, има един закон, който определя богат ли ще бъдеш, или не. Ако не си определен за богат, и 100 чифта цървули да скъсаш, няма да успееш. Ако си роден да бъдеш богат, богатството ще си дойде и без да го търсиш. Тия, които са богати, са богати не защото са много умни, защото са съумели да го добият – то си идва само. Реките как идват? Не мислете, че за да дойдат реките, земята прави някакви усилия, не; те сами си идват. Турците казват: „Ако ти е определено на късмета богат да бъдеш, богатството само ще си дойде“. Богатият е определен да си бъде богат. Богатството си иде като някое място, богато с растителност. Ученият е определен да бъде учен, сиромашът е определен да бъде сиромаш.

Има сиромашия, която аз бих предпочел пред богатството. Такава сиромашия е една велика служба. Аз не говоря за онзи сиромаш, който се смущава от положението си, който хвърля главата си от отчаяние, а говоря за онзи, който, заобиколен от жена си и децата си, се радва и пее и като има един хляб, изяжда го с благодарност и казва: „Добър е Господ и занаят“. В онази благодарност на разумното сърце хлябът в този свят може да се увеличи.

Някой казва: „За да се направи добро в този свят, се изискват големи усилия“. Не, да се прави добро не е мъчна работа. Ако аз имам 100 зрънца, какво ми коства да бръкна в земята, да направя дупка и да ги посея? За да посея едно зрънце, трябва ми само една минута. Ако пет минути седя някъде на почивка, пет зрънца ще посея. След 10 години какъв резултат ще има? Колко ябълкови дървета ще израснат? Ако на всяка почивка посявам по едно зрънце, това посяване ще има много добри последствия. Седне някой, мисли си нещо. Какво мислиш, братко? Вземи едно семенце и го посеи в земята! – „Ама чакай да прочета някоя книга, да

видя как се посяват семенцата.“ Не ти трябва никаква книга, никаква наука. Бръкни с една пръчка в земята, посей семенцето един сантиметър навътре в почвата, сиши му малко водича отгоре – и свършена работа. Ти посаждай, Господ ще му мисли. – „Ама чакай да видя по какъв план да ги наредя.“ Бе посаждай и не мисли! Ние все чакаме друг да нареди тази работа. Така е и по отношение на правенето на добро – казваме: „Няма условия за правене на добро“. Има условия.

И тъй, иде денят за един велик изпит. Вашият Учител ще дойде пред вас със своя нож, на върха на който ще има най-ефикасната отрова. Ако във вас се намери някаква лъжа, някакво зло, вие ще изгубите живота си, но ако излезете тъй чисти, както говорите, сте на правата страна. Никаква лъжа да няма във вас! Да съзнаваш в себе си своите грешки, да се стремиш да ги изхвърлиш и да кажеш: „Има неща в мен, които не са чисти, трябва да се изчистя и нищо да не крия“ – това е благородство. Вие не трябва да криете своите грешки, но да бъдете доблестни да ги изправяте.

Вие казвате: „Той иска да ни замотае“. Ако ви замотая, какво ще добия? Не, важното е във вас да се прояви Божественото. Сега аз седя тук пред вас, спрял съм се и искам да бодна по едно семенце. – „За кого правиш тия работи?“. За вас, за вас садя семенца. Правеете и вие така – бодвайте навсякъде по едно семенце! Като се срещнете, бодвайте по едно семенце!

Вие казвате: „Да бъдем благородни!“. В какво седи благородството на вашия характер? В Любовта. Наистина, ако имате Любов, Мъдрост и Истина, пътят ви ще се отвори. Това Небе, което е организирано от Висши същества, е отворено пред нас. То се интересува от живота на един добър човек и няма по-красиво нещо от това. Казват от там: „Какво прави еди-кой си човек от София, от Петербург, от Париж, от Токио, от Пекин?“. Говорят с тия души, интересуват се от тях.

Небето е съставено от велики души и затова е велико в своите действия. То не е дребнаво. Ангелите са велики души. Някой казва: „Ангелите не са като хората“. Да, не са. Грях няма в тях, но има една велика душа, която изпраща своята светлина към хората, за да изправя техните криви възгледи. Някой път, като ви слушат как мислите за Бога, те се чудят. Защо мислите така за Бога? Защото сте Го изпъдили от сърцето си, от ума си, от волята си. Като следствие от това вие сте изгубили живота, светлината и свободата, изпаднали сте в една вътрешна борба и затова страдате. Какво ви остава тогава? Остава ви робството, остава ви злото, остава ви тъмнината. И после казвате: „Е, трябва да умрем“. Защо – защото стават усложнения, защото такава е Волята Божия, защото такава е кармата, такива са икономическите условия. Не, въпросът не седи в това. Въпросът е да възприемем Божиата Любов, защото тя разширява човешкия ум, човешкото сърце, човешката душа и се проявява във всеки момент. За тази Любов няма нищо невъзможно. Тя носи онова необходимо знание, с което можем да се справяме при всички мъчнотии в живота. Тази Любов е в сила да възкреси сина ви. Вие искате физическо възкресение, но възкресението не е физически, а духовен процес. Онзи, който е духовен, възкръсва веднага. Той напълно те разбира, на него може да се разчита всякога.

Кой човек е честен? Ако аз съм един богат човек, ще те извикам и ще ти кажа: „Занеси тези пари в Париж, в Лондон или където и да е другаде“ и ако ти направиш така, както искам, си честен. Ако торбата не отиде на мястото си, какво показва това? Е, хубаво, тези торби отишли ли са на мястото си? Като говорим за честност, аз не разбирам обикновената честност. Под *честен човек* аз разбирам този, който е честен в цялата си душа: честен спрямо всички души, честен спрямо цялото човечество, честен спрямо Бога, анге-

лите и ако е престъпил някъде, веднага да иска да изправи грешката си.

И тъй, Бог ще съсипе онези градове напълно. Сегашното положение ще се измени, ще дойде положение на живот, в който няма да има вече смърт. Тогава вие ще живеете в Светлина и няма да има нужда да учите по този стар начин. Този ще бъде денят, в който Ешавора ще изпита своя ученик Бенам – ще го пита: „Живял ли си тъй честно, както Бог изисква?“. Като кажеш, че си живял честно, ще дойде изпитът и резултатите ще покажат доколко си възприел онази велика Истина. Това е, което наричат претегляне.

Нали се казва за богинята Темида, че тегли постъпките на хората? Аз се чудя как са представили Темида със затворени очи – това е една изопачена представа. Очите на Темида са много отворени, на четири гледат. Когато някой човек направи грешка и не я изправя, тя държи очите си отворени, но щом чуе, че съгрешил и изправи грешката си, затваря очи. Тя ходи със затворени очи пред праведните, а с отворени – пред грешните. Темида е много благородна, но има служба да претегля и казва: „Срамувам се от своята служба“. Като види, че някой грешил, не забравя службата си – веднага взима драмовете и окоото ѝ не мръдва; претегля и прави своите заключения. Темида е богиня на скръбта; тя причинява скръб на хората, когато грешат.

И тъй, велик ученик е само този, който може да издържи последния си изпит. Вие казвате: „Дано Господ бъде добър към нас, да не бъде много строг, много възискателен“. Няма защо Господ да не е много строг. Той си има програма и ние трябва строго да изпълним Неговата воля според тази програма. Тя е строго определена и е дадена всекиму според силите, затова всеки може да изпълни Волята Божия и да приеме едно благо.

Всеки един от вас може да направи опита да концентрира ума си към един добър човек. Намерете в света един добър човек, където и да е той, и направете опита, за да се уверите; щом се уверите, съединявайте се повече с добри хора. Не ходете да търсите лошите! Аз гледам, че някои от вас със свещ търсят лошите хора. Не ви трябва много такива, един ви е достатъчен. Не търсете лошите, но добрите търсете със свещ! Добрите хора са игли на Витоша. Лошите навсякъде ще намерите, но добри трябва! За да ги намерите, трябва да имате знание. Като ги намерите, в душата ви ще стане едно преобразяване. Този добър човек ще ви бъде като майка, баща, учител, приятел. Той е един пратеник на Небесния свят, дошъл да освети пътя на вашата душа. Той ще бъде нещо реално и в деня, в който го срещнете, за вас ще се открие един нов свят.

И казва се в Писанието: „Изпрати Светия Си Дух“. Давид казва: „Не отнимай туй велико благословение, което Си имал към раба Си!“.

Божият мир да почива върху вас! Дано малкото, посадено във вас, принесе своята полза!

16 ноември 1924 г., София

Да угоди на народа

*Тогава Пилат, понеже искаше да стори
угодното на народа,
пусна им Варава,
а Исус, като Го би,
предаде Го на разпятие.*

Марко 15:15

В проявата на разумния човешки живот действат три велики принципа, от които произтичат три закона. Първият закон, с който човек се е запознал от най-ранни времена, който е учил досега, е *любов към себе си*, т.е. да обичаш себе си. Този закон знаят всички същества – от най-големите до най-малките; и най-дребното същество, което едва виждаме под микроскоп, го е научило, и то обича себе си. Няма същество, което да не обича себе си. Вторият закон е тъй нареченият *любов към ближния*, който заставя всички същества да се сдружават в едно, да живеят в общества, да имат отношения едни към други. Третият и последен закон е *Любов към Бога*.

И действително, човек най-първо е започнал със закона, който се отнася към частите. Законът на егоизма – *любовта към себе си*, е закон за отношения на частите към Цялото. *Любовта към Бога*, или законът за Цялото, сам по себе си е непонятен и остава да се проучва за в бъдеще. Когато се говори за *Любовта към Бога*, тази идея е отдалечена, непонятна. Хората казват: „Но какво е *Любовта към Бога*?“. *Любовта към себе си* я разбираме, но какво е *Любов към Бога* не можем да разберем. Аз ще ви определя какви са отношенията на всички видове любов, но сама по себе си Великата любов е необяснима.

Какви прояви могат да се явят в любовта към себе си? Ти си богат, имаш голям двор и си отглеждаш кокошки, патки, пуйчици. Ставаш сутрин рано, забъркваш им малко зоб, нахраниш ги, грижиш се за тях, обикаляш ги по няколко пъти на ден. Всички тия същества живеят около теб, привидно ти минаваш за техен господар и всички ти се радват. Те мислят, че ги обичаш, но един ден, както ги наобикаляш, погледнеш една или друга от тях, докато хвърлиш око върху някоя мазничка, приличничка кокошка, и си казваш: „Тази ще ме развесели. Нали, най-последно, и аз трябва да живея?“. Обиколиш около нея 1 – 2 пъти, докато я хванеш, а тя мисли, че я обичаш. Заколиш я, занесеш я на жена си и казваш: „Жено, мазничка е тази кокошка! Ще я опечем с малко картофки, ще купим малко винце, ще извикаме и музиканти, ще поканим приятели на гости, та едно хубаво угощение ще си устроим!“. Тъй върви животът, това е любов.

И вие, като наблюдавате, виждате, че като хванат тази кокошка, тя си покрива малко, но няма закон, който да я защитава. Слагат ножа на гърлото ѝ и тя млъква. Следователно, когато ние се радваме, всички други същества около нас страдат. Утре по същия закон ще хванеш една малка пуйка, едно младо теленце или едно малко агънце и ще ги заколиш. Ала ако в душата ти се яви Любов към Бога, проявите на този закон са обратни. Ти хващаш една кокошка и ти е приятно, че ще я заколиш, но този закон ти казва отвътре: „Няма да я ядеш, нека и тя си живее така, както и ти живееш. Има за теб леща, грах, бобец, пък и плодове: орехи, лешници, смокини, сухо грозде, ябълки, круши, банани. Има и картофки, зимни ябълки и много други“. Господ казва: „Всичко, що човек посади, може да се ползва от плодовете му“. А то е такова разнообразие! И тогава ти казваш: „Ще пусна кокошката, ще я оставя да живее“. Защо? Заради Господа. Това е най-малката проява на Божията Любов.

Сега, като изнасям този въпрос, всички казват: „Как, ние не трябва ли да живеем?“. Трябва да живеем, но разумно. В света има два живота: човешки и Божествен. В човешкия живот действа човешката любов. Какво произвежда тя? Човешката любов, любовта на егоизма, е създала живота на смъртта – значи първият закон е родил смъртта. От човешката любов не може да излезе нещо хубаво. Следователно всеки, който вярва в тази любов и я приема като принцип, непременно ще има в живота си радости и скърби. В живот, в който царува човешката любов, силният разполага с живота на слабия – така е било навсякъде и във всички времена.

В третия закон, в закона на Божествената Любов, е вечният живот. Там смъртта се изключва.

И тъй, по какво се познават човешката любов и Божествената Любов? Там, където царува човешката любов, хората умират. В нея човек непременно трябва да умре и има дълбоки окултни причини, които доказват защо трябва да умре. Трябва, защото не е последното същество, което живее на Земята – след него има множество по-малки същества, които трябва да го изядат точно така, както и той изяжда други. Бацилите на чумата, на холерата и на много други болести, всички заедно решават, че човек трябва да умре.

Следователно човешката любов, сама по себе си, носи известни утайки. Хубава е, но поради утайките кръвта се заразява, става нечиста и човек умира. Тази отрова идва от онези живи същества, които човек изяжда. Щом хванете една кокошка или едно агне с цел да ги заколите, в тях се зараждат чувства на омраза и страх. Тази омраза, този страх днес внесат малко отрова в кръвта на човека, утре внесат, докато отлаганията се натрупат толкова много, че стане съвършено отравяне на кръвта. Тъй че въпросът не седи в това с какво се храним, но как е приета тази храна. Сега аз не говоря тук в полза на кокошките, да ги защитавам.

ДА УГОДИ НА НАРОДА

Да се ядат кокошките е от полза за тях, но важното е, че сме нарушили принципа, престъпили сме закона на Божията Любов. Не е въпросът и в това да не ядем месо, но важният въпрос е, че разумният човек не е създаден да яде нито кокошки, нито агнета, нито пуйки, а е създаден за съвсем друга храна. И Христос, като слязъл от Небето, казал: „Аз Съм Живият хляб и който Ме яде, жив ще бъде“. Питам: защо Христос взима думите *Аз Съм Живият хляб*?

Изобщо ние, съвременните хора, трябва да се пазим от всички заблуди на миналото, които временно изпъкват в нашето съзнание. В сегашното положение на света даже и най-умните, и най-добрите хора имат възможност да се заблудят в живота. И най-опитният пътешественик, ако няма компас, може да се заблуди в пътя си – попадне ли в мъгливо време в някое поле, той няма да знае накъде са изток, запад, север и юг и може да се заблуди. Ако е много умен, ако е наблюдавал природата, няма да изгуби пътя, но мнозина от вас може да се объркате. Тогава как ще познаете накъде е изток? Денем, например, в мъглата, как ще познаете накъде са изток, запад, север и юг? Ако сте наблюдавали камъните, ще познаете по тях. Тия камъни, които са към север, имат едни краски, а тия, които са към юг, имат други – следователно камъните ще бъдат вашият компас. Ще вземете едно камъче и то ще ви покаже накъде е изток. Като намерите изток, по особени математически предположения ще намерите и другите три посоки, а оттам – и своя път.

Вие казвате, че трябва да живеете. В какво седи сегашният ви живот? Седи ли в яденето? Не, яденето е само едно условие. Седи ли в спането? Не, спането е само едно условие. Седи ли в мисленето? Не, мисленето е само едно условие. Седи ли в чувствата? Не, чувствата са само едно условие. Седи ли в работата? Не, работата е само едно условие. Е, тогава в какво седи самият живот? Ние не го разглеждаме вън от нас –

животът сме ние. Някои искат да разглеждат живота обективно. Не можете да разглеждате живота обективно. Щом го извадите вън от себе си, вие сте мъртви и тогава за какво може да разсъждава, за какво може да мисли мъртвият човек? Следователно посоката, в която ние се движим сега, е да придобием живота. Кой живот? Не егоистичния, човешкия живот, а Божествения.

Ние имаме човешкия живот, но той не ни задоволява, той носи постоянни промени. Каквито и реформатори да се явят на Земята, каквото и да ви говорят, нищо не могат да направят, за да изменят човешкия живот. В него има две състояния – на скръб и на радост, и вие не можете да ги измените. Който иска да бъде радостен на Земята, непременно трябва да бъде и скръбен; и който е скръбен на Земята, непременно ще бъде и радостен. Вие може да кажете: „Защо Господ е направил света така?“. Не, Господ не го е направил така. Днес и философи, и обикновени хора казват: „Защо е така студено на Земята, защо Господ изпраща студа?“. Не, Земята произвежда студа и топлината, студ и топлина има само на нея. Слънцето изпраща само енергията, там няма никакъв студ. При съвременните изчисления на учените, които твърдят, че на Слънцето има топлина от 35 милиона градуса, как е възможно да се говори за студ? Тогава защо има студ на Земята? Какво нещо е студът – малко количество топлина. Следователно Земята образува топлината, Земята образува и студа – студът и топлината са нейни качества. Аз казвам, че ние сме причината и за скръбта, и за страданията на Земята, а Бог изпраща Любовта, т.е. тази топлинна енергия.

И тъй, скърбите и страданията са наши състояния. Ти скърбиш – защо? Защото си изгубил нещо. Ти си радостен – защо? Придобил си нещо. Каква философия има в това? Причината да скърбиш е, че си изгубил нещо или че искаш много, но утре, като го при-

добиеш, пак ще го изгубиш и след това пак ще бъдеш скръбен. Имаш къща – радваш се, но утре, като изгори къщата ти, ще бъдеш скръбен. Ражда ти се син – радваш се, утре умре – скръбен си. Имаш приятел – радваш се, утре го изгубиш – скръбен си. Е, добре, при цялото това разочарование, което ние, съвременните хора, имаме от хиляди години насам, потърсихме ли Неизменното?

Ние всички приличаме на Наполеон⁷, наполеоновци сме, но в какво отношение? В едно сражение при Ватерлоо Наполеон взел участие със своята кавалерия, но по пътя, през който трябвало да мине, имало дълбока пропаст. За да премине пропастта, трябвало голяма част от пехотата да я запълни и над тия тела да мине Наполеон с кавалерията. Ние всички се хвърляме в тази пропаст и когато Наполеон мине над нашите кости, казваме: „Нека Наполеон победи!“. Наполеон победи ли? Къде са резултатите от Наполеоновите войни? Къде са резултатите на римския император Цезар⁸? В края на краищата всички тези велики резултати се свеждат към нищо.

Често богатите американци, които обичат разнообразието, отиват някъде на север, в студените места, и там имат обичай да си правят грандиозни палати от лед, които светят отлично, но като дойде пролетта и лятото, те се стопяват – служат им само за 3 – 4 месеца. Всичко, което ние градим, са палати, направени от лед. Къде ще остане нашият труд?

В прочетения стих се говори за един управник – Пилат, човек с високо обществено положение, съобразителен, с тънък ум като на римлянин, който, за да угоди на народа си, предал Христа в ръцете им. Той казва: „Аз искам да направя една услуга на юдейския цар, да Го пусна, но народът не иска“. За да има благоволенieto на своя народ и за да му угоди, Пилат им пусна Варава, а Исус, като Го би, предаде Го на разпятие. Питам: защо Пилат искаше да угоди на народа и

защо предаде Христа на разпятие? Защо еврейските първосвещеници встанаха против Исус? При това вие казвате, че в света има един велик Божествен закон, че Господ царува навсякъде. Ако Господ е велик и царува навсякъде, как тъй допуска в Неговото Царство да стават такива аномалности? Така щях да разсъждавам, ако защитавах една материалистична теория; щях да извадя съвсем друго заключение, щях да кажа, че няма Господ в света, че няма Божии Промисъл, че това е празна работа, че онова е празна работа и т.н.

Всичко е празна работа, а кое е пълна? Кое е най-реалното? Да се наядеш. Хубаво, това, за което хората казват, че е най-реалното, трябва да го пълниш по три пъти на ден и все пак се изпразва, изтича. Значи човек е една пукната стомна, която постоянно се пълни и изпразва. Най-накрая тази стомна съвършено се изпразва и я няма никаква по света. Тогава записват името ѝ и казват: „Този човек беше един виден поет, един виден философ“. Да, той беше една пукната стомна и какво остави на света – някакви тъмни странички. Той възпял някаква пукната стомна, някоя мътна река, някой мътен извор и т.н. и всички тия възпети реки, извори и дървета в заключение пресъхват и изсъхват.

Най-добрите хора от вас, даже и тия, които минавате за светии, не сте толкова добри. Някои ви гледат весели, минавате за ангели, но това е само добрата ви страна. Не сте от много добрите. Вие приличате на онази годеница, която годеникът хвалил, че е кротка, благородна, въздържана и възпитана. Един ден той завел при нея свой приятел, за да види колко е благородна. Когато ги черпела, той нарочно я спънал и тя паднала, събаряйки цялата табла със сладко, чаши, лъжички – всичко на земята. Станала, изгърсила дрехите си от праха и показала, че това не я безпокои, ала като слязла долу, от гняв и недоволство прехапала края на масата, даже дупка направила. Едва след като

се оженили, нейният възлюбен разбрал, че тя има зъби. Един ден, като бил недоволен от нея, той я набил, но в това време тя го нахапала добре и му казала: „Знай, че ти можеш да биеш, но аз имам зъби да хапя“. Затова хората казват: „Да са здрави тия зъби!“.

Тогава къде е красивото в живота? Вие се заблуждавате, като мислите, че красивото е в човешкия живот. Аз ви говоря самата истина, но не като на деца. Няма да говоря това на децата, защото, ако разрушим куклите им, ще има голяма врява и плач. Не ви считам за деца, мисля, че сте минали тази възраст. Ако някои от вас се занимават още с куклите си, нека вече ги сложат в куфарите си, не е време за кукли. Питам вас, които сте надраснали куклите: в какво седи животът? – „Е, да се учим.“ Не, ученето е едно условие за живот. – „Да се оженим.“ Не, жененето е условие да развиваме живота си. – „Да оженим дъщеря си.“ Не, това е условие да се освободим от товара си. Тогава в какво седи същността на живота?

Казва Писанието: „Да познаем Исус, да вярваме в Него“. Че коя жена не познава своя мъж? Коя от вас не е тичала и плакала след него с четири реда сълзи и казвала: „Без теб не мога да живея, умирам! Само с теб мога да живея“. Е, защо след като го вземе, пак умира? И той казва, че без нея не може да живее, умира, само с нея може да живее, но след като я вземе, пак умира. Откъде произлиза това противоречие? Други се спират и казват: „Такъв е животът“. А вие как можете да се произнасяте, че животът е такъв? Да, сегашният живот е такъв, но това не е истинският живот. Нека придобием истинския живот, че тогава да говорим.

И тъй, Пилат искаше да угоди на народа. Защо трябваше да бие Исус и да Го предаде на разпятие? Питам: защо Господ не се намеси в работите на Пилат? Господ не обича да се меси в хорските работи. Той казва: „Работата на Пилат е да угоди на народа и да предаде Исус на разпятие, а моя работа е да Го

възкреся, да Му дам живот, да Го направя знатен и да Го покажа за един образец как трябва да се живее за в бъдеще“. Вие сте чели Евангелието, знаете за колко време приблизително свърши тази процедура: близо три дни продължаваше процедурата на съдене, на разкарване на Христа при кесаря, при Пилат, примиряваха се, докато най-после трябваше да заколят Христос като една кокошка, да послужи за угощение – нищо повече. Значи при цялата тази процедура Пилат трябваше да угоди на народа. Не е лошо човек да угажда.

Угаждането само по себе си е добро, но на кого трябва да угаждаме? Ако ти угаждаш на себе си, ще умреш; ако угаждаш на ближните си, ще умреш; ако угаждаш на Бог, ще живееш. Когато човек иска да угоди на Бог, той не може да се надява на хората, да каже: „Като живея за Бог, ще имам благоволението и на хората“. Онзи, който е дошъл до идеята да служи на Бог, е толкова зает с тази велика мисъл, че на него не му идва наум да се занимава с дребнавостите в живота.

Вие се намирате в положението на онзи ученик, който отишъл при един велик индийски Учител и му казал: „Учителю, искам да ме научиш на изкуството да познавам законите на Великата Любов“. Учителят му дал следният изпит: „Ще излезеш на пътя и ще видиш трима души – един велик адепт, един брамин и един военен. Ще отидеш при всеки от тях и ще му удариш две плесници. После ще дойдеш да ми кажеш какво научи“.

Излиза ученикът на улицата и вижда адепта, който се занимавал с една велика идея за човечеството, вижда брамина, вижда и военния, който се занимавал с планове за освобождение на своя народ. Отива първо при военния и му удря една плесница. Не останало време да удари и втората, когато военният му удря две плесници, и то по-силни от неговите. Отива след това при брамина, удря му две плесници и той тъкмо вдигнал ръката си, но веднага му дошла мисълта, че

ДА УГОДИ НА НАРОДА

не трябва; спрял и свалил ръка надолу. Отива най-после при адепта, удря му две плесници, но той даже не помръднал ръката си, не обърнал никакво внимание.

Ученикът се върнал при своя Учител и му разказал как военният му ударил две плесници. – „Не е лошо нещо ударът, но трябва да знаеш, че това е сегашната съдба на света. Там, като удариш една плесница, ще ти ударят две. Браминът пък представлява сегашната законност, тия обикновени вярвания – затова той вдигнал ръката си, но после я свалил. Малцина обаче са хората като този адепт, който бил толкова вдаден в размишленията за доброто на човечеството, че даже не забелязал тези две плесници. С това си мълчание той казвал: *Когато твоят ум и твоето сърце се препълнят с желание за тази Велика Любов, ела при мен, аз ще ти покажа истинския път.*“

И ние сме такива пъгници, изпратени на Земята. Дойде някой при теб, удари ти една плесница и ако ти си по-силен, ще му удариш две като този военен. Ако си като брамина, ще разсъждаваш за моралния свят; ще ти ударят две плесници, ала ти само ще повдигнеш ръка и бързо ще я свалиш надолу. Но има и трето положение – можеш да бъдеш като адепта и да не забележиш, че са ти ударили плесници.

Сега мнозина казват: „Условията на живота са такива“. За условията не говорете! Условията вие ги създавате. Бог е едно Същество, от което изтичат само блага, но ако ние направим в себе си подпушване за Божествената Любов, подпушването произвежда пропукване на съзнанието в нас. Когато налягането в една канализация е голямо, то може да произведе пропукване тъй, както и напорът на Божествената Любов може да пропука съзнанието на всеки един от нас. Божествената Любов е сила, която трябва да мине през човешките ум, сърце и воля – изобщо през всички части на тялото.

И Го предаде на разпятие.

Тогава ние питаме: къде е Господ? Някои може да кажат, че няма Господ. Аз питам как е възможно, как стана това нещо, че на слабия човек, Който не можеше да се защитава, Когото евреите предадоха на разпятие, днес се кланят 500 милиона човека и Го признават за Бог? Вие ще кажете, че Той беше Господ. Не, Господ никой не може така да разпъва. Няма какво да се спирам да обяснявам другата страна на въпроса, но силата е в това, че Божественото работи чрез страданията. Бог работи в противоречията на човешкия живот.

Да допуснем, че вие се намирате в положението на Христа. Какво ще направите? Ако имате един кобур, няма ли да го извадите, за да се защитавате? Казвате: „Разбира се, че ще се защитавам“. Хубаво, ще се защитавааш, но какво ще спечелиш? Ще убиеш душата си, а може и теб да убият. Питам: къде е юначеството тогава? Казваш: „Защитавам се, за да бъда жив“. Аз не наричам силен човек този, който може да убие своята душа, който може да убива и другите хора. Силен е онзи, който може да обръща своите неприятели в приятели. Следователно смисълът на живота седи в това от противоречията, които се явяват в нашия живот, да извадим отлична поука. В този стих имаме две противоречия. Как трябва да ги примирим?

Преди повече от 25 – 30 години двама американци отишли да посетят Ниагарския водопад, но се понапили малко. Решили да се поразходят с лодка по течението над водопада, ала не усетили как водата ги подела и завлякла към водопада. По едно време лодката се намерила сред най-силното течение, от което се обърнала надолу и единият от тях паднал, а другият успял да се залови за една канара и останал на нея. Водопадът под него реве, бучи. Събрали се американци от едната страна, канадци – от другата и мислили ден, два, три как да го спасят. Лодка не може да отиде до там. Всички се заинтересували от този случай. Как мислите са го спасили? Съвременното човечество се

намира на този камък сред водопада както този американец – на тази канара. Брегове отстрани има, но водопадът отдолу реве и при най-малкото подхлъзване всичко е свършено. Най-после американците решили да прехвърлят с един топ едно въже на канарата и човекът там да се завърже здраво с него. Сега оставям историята да предаде факта. Вие прочетете историята, да видите дали този американец се е спасил, или не.

Друг случай: един американец, след като живял известно число години, намерил, че животът няма смисъл, омръзнал му и решил по някакъв начин да се прослави. Да стане поет – не може; да стане учен – не може. След като мислил дълги години, идва му най-после следната идея: да обкове хубаво една бъчва, да я осмолн добре, да я постели с пластина и с нея да слезе от водопада. Отишли неговите приятели с него, за да пуснат бъчвата от водопада. Пуснали го и водата го поела. След като го въртяла около половин час, другарите му взели бъчвата, отворили я, а той вътре едва диша. С мъка се събудил от това зашеметяване. Другарите му го запитали:

– Е, как беше положението ти в бъчвата?

– Втори път и целия свят да ми дават, не влизам в бъчва и от водопад не се спускам.

Има един закон, според който човек може да бъде знаменит само един път. Първият път е знаменит, но като повтори същия опит, е знаменит наполовина; третият и четвъртият път вече не му обръщат внимание. Този американец научил един закон: и цял свят вече да му дават, втори път не влиза в бъчва, за да премине водопада. Задънен човек не трябва да бъда, слава не ми трябва.

И тъй, първият искал да се разходи с лодка по водопада, но остава на канарата, а вторият минал водопада с бъчва. Третият поискал да мине над водопада по въже. Първият път минава с върлина в ръка, за равновесие. Вторият път минава без върлина, а третият

път, за да покаже своето изкуство, минава с друг човек на гърба си и вече без върлина. Това е изкуство, харесва ми този човек и аз бих желал всеки от вас да мине така водопада. Всеки християнин трябва да мине този водопад три пъти: един път с върлина в ръка, втори път без върлина, а трети път без върлина и с човек на гърба, без да изгуби присъствието на духа си.

Сега вие ще ме запитате: „Какво трябва да правим с тия страдания, които бушуват, които разяждат сърцето ни и смущават ума ни“. Казвам: ти ще имаш присъствие на духа като онзи американец, който мина водопада един път с върлина, втори път без върлина и трети път с човек на гърба, та светът като бушува отдолу, нищо да не те смущава. Можеш ли да направиш това, добре; не можеш ли да го направиш, слез от въжето, на теб не ти се пада никаква слава. Един вярващ трябва да има доблестта на този американец и даже да стои по-горе от него.

Всякога, когато дойдете до големите мъчнотии в живота, кажете: „Аз ще мина по това въже“. Христос се намери на въжето и трябваше да го мине не защото нямаше сила; имаше сила, но неизбежно беше минаването по него. Христос имаше сила да ходи по водата⁹; Той можа да нахрани 5000 души с пет хляба и две риби¹⁰; Той имаше ясновидството да каже на Петър, че загубената монета е погълната от една риба и да я търси там, ала в този случай не си послужи с нито едно от тези средства. Значи с всичко това Христос ни научи на един велик урок – на велика преданост към Бога. Той казва: „Аз ще изпълня този велик урок, ще изпълня Божията Воля, а това, което не мога, великото, е Неговата работа“.

Има неща, които ние като хора ще извършим, а има неща, които ще оставим на Бог да извърши. Кои? Например ти, след като умреш, къде ще отидеш? Какво казваше Христос? След като те обезчестят, след като ти вземат всичко, откъде ще дойде славата ти? За това

нещо, казва Христос, има кой да се погрижи. Това е съгласно с Христовото учение, защото на друго място Христос казва: „Не търсете слава от човеците, а от Бога“¹¹. Човешката слава лесно може да се вземе, човешкото богатство лесно може да се вземе, но славата от Бога, животът от Бога никой не може да вземе.

Следователно всеки трябва да има опитността на Божията Любов. Всеки от вас трябва да дойде в съгласие, в съприкосновение с тази Велика същина – тогава ще разбере, че човешката любов е във връзка с Божията Любов. Между Божията и човешката любов има такава връзка, каквато между една бомба и нейната запалка. В Божията Любов има същите резултати, каквито и в бомбата, а човешката любов е запалката на този вечен живот. Ако няма нищо, което може да поразии връзката между Божията и човешката любов, човек естествено ще дойде до това положение – да познае Божията Любов, да познае вечния живот. Неговото съзнание постоянно ще се развива и той ще мине от човешката любов към Божествената. Следователно човешката любов е една стъпка, която води към Божията Любов, към вечния живот.

Христос съзнаваше това и каза: „Моят живот е свършен, аз свършвам с човешката любов и заживявам вече с Божията Любов, с вечния живот“. Пилат Го предаде на разпятие, биха Го, разпнаха Го, но днес 500 милиона вярват в Него. В какво вярват? Вярват, че Христос е умрял и възкръснал, вярват, че Той може да спасява човечеството. Но има нещо, което те трябва да възприемат. Кое е то? Онази Любов, чрез която душата и духът бяха свързани с Бог. Там, в Писанието, е казано: „Не дойдох в света да сторя Моята воля, но Волята на Отца, Който Ме е проводил“¹².

Каква е Волята на Бога, Който ни е изпратил на Земята? Съвременните християни смятат, че за да изпълним Волята Божия, трябва да се откажем от всичко, и казват: „При това положение, при такава

обстановка животът изгубва всякакъв смисъл, в него няма вече никакво задоволство. Ако няма ядене, пиене, спане, удоволствия, тогава в какво седи смисълът на духовния живот?“. На Земята има спане, на Небето има почивка. Яденето в Небето е свързано с процеса на придобиване. И ангелите ядат, хранят се, и те имат обеда като нас, но след като се наядат, усещат едно разширение, техният живот става по-изобилен и те забогатяват. У нас не е така – човек, след като се нахрани, на първо време, докато е млад, се разширява, но после колкото повече яде, постепенно остарява и нищо не придобива. Защо до известна възраст расте и придобива, а после остарява и се смалява?

Съвременната наука казва, че обмяната на веществата не е правилна, т.е. човек харчи повече енергия, а придобива по-малко. В младините си той придобива повече енергия, а на старини придобива по-малко и вследствие на това остарява. Защо именно в старините си, когато е по-умен, харчи повече, а придобива по-малко, а в младините си, когато е по-глупав, придобива повече, а харчи по-малко? Това е в противовес на този закон, който казва, че умният трябва да печели повече. Защо е така? Младите хора живеят по-близо до Бога, а старите живеят по-далеч от Него. Малкото дете вярва на всичко, каквото му се каже, а старият човек е философ, той казва: „Ти не ме учи, аз съм минал през това, опитал съм го“. Детето вярва на всичко, а старият казва: „Донесете ми книгата да прочета!“ – проверява всяко нещо, той е като неверния Тома.

Всички стари хора са все томовци, казват: „Аз да пипна малко, че тогава ще се уверя“. Казват още: „Ние сме стари хора, умни хора, да пипнем малко, да се уверим. Ние, старите умни хора, няма да се оставим така да ни лъжат, да ни заблуждават!“. Старите хора не можели да се лъжат. Именно те се лъжат най-много. Например някой стар, умен човек, има две дъщери, моми за женене. Дойде някой момък и той се излъ-

же – продаде дъщеря си, отгоре на това даде ѝ 40000–50000 лева, за да я бие момъкът по три пъти на ден. Ти, като си стар, умен човек, защо даде дъщеря си да я бият по три пъти на ден, а отгоре на това даде ѝ 40000–50000 лева зестра? Значи ние сме майки и бащи, които продаваме дъщерите си, за да ги бият по три пъти на ден. И еврейският народ предаде така Христа в ръцете на Пилат, за да Го разпне. Пилат произведе съдебната процедура. Той беше отличен съдия и в негова власт беше да освободи Христос или да Го разпне.

Аз мисля, че всички сегашни съдии приличат на Пилат – поизмият си ръцете според еди-кой си закон и свалят от себе си всякаква отговорност. Говоря символично, има такива примери в света. Отиде някой търговец при началника на гарата, помоли го да му отпусне един вагон, за да изнесе стоката си. Началникът на гарата не отпуска, отказва му. „Моля ви се, господин началник, зимно време е, имам жена, деца вкъщи, услужете ми!“ – и вдига двете си ръце нагоре, посочва 10-те си пръста. Какво означава това вдигане? То значи: „Аман, господине, моля ви, услужете ми, 10000 лева ще получите от мен, иначе стоката ми ще се развали“. Началникът веднага дава разпорежданията си: „Отпуснете вагони на този човек! Зимно време е, жена, деца има, да му се услужи!“. Питам: откъде са проникнали всички тия недъзи в човека? Къде е човешината, къде е благородството му?

Подкупването не е само тук, то съществува и на други места. Аз ще ви приведа още един пример. Жена се омъжва за някого. Тя трябва да бъде честна в отношението си към мъжа си, трябва да го обича. Но гледаш я – тръгне с мъжа си, уж върви с него, а поглежда друг мъж. Той веднага я запитва: „Какво поглеждаш?“, но не минава много време, мине някоя жена покрай тях и сега пък мъжът поглежда.

– Какво поглеждаш?

– Е, хубавичка е.

Хубавичка е. Смешни са хората. Турците казват: „Не е лошо да гледаш хубавото“. Лошо е, когато в теб се зароди една ревност, нещо нечисто. Когато казваш, че обичаш единия, а искаш да обсебиш и другия и го лъжеш, играеш си с него, това честно ли е? Къде е човешкото? Да любиш – това разбирам, но в името на Любовта да играеш, да лъжеш – това не разбирам. В човешката любов лъжа се допуска, всички тия отношения се допускат, но в Божествената Любов лъжата абсолютно не се допуска. Закон има за това.

Вие често си мислите: „Как ли живеят съществата на Небето?“. Много хубаво, идеално си живеят. Ако една двойка от Небето, която живее във всичката чистота, дойде на Земята и допусне помежду си и най-малката съблазн, най-малката нечистота, те не могат да се съберат повече заедно, разводът помежду им е свършен. Тук, на Земята, те могат да грешат, могат да проявят някаква слабост, но в Небето няма условия да се греша. На Земята, докато мъжът се освободи от жена си, ще види и пати – той я пъди, тя не си отива; тя го пъди, той не си отива. На Небето такива неща няма, това е един велик закон в Божията Любов. И тогава казвам: когато Божията Любов започне да действа, в нас се ражда велико съзнание, велико разбиране на нещата и ние вече не можем да мислим за някакво престъпление. Достатъчно е само да помислим за онази Велика същина, която стои пред нас, и заставаме в положението на човек. Аз съм началник на гарата, някой се обръща за услуга към мен и си вдигне ръцете. Казвам: приятелю, и без да си вдигаш ръцете, аз мога да ти услужа, няма нужда да ги вдигаш.

Сега всички страдаме от един голям недъг – искаме да угодим. На кого? – „На народа.“ Още на кого искаме да угодим? – „На себе си.“ Още? – „На своите приятели.“ Още? – „На своите ближни.“ Още на кого? – „На този, на онзи, на всички.“ Да, ще угодим на всички, но в края на краищата безследно изгубваме

своя живот. Ние, съвременните хора, се люлеем. Даже напреднали души има, които се съмняват. Няма какво да се съмняваш. Важният въпрос в света не зависи от това на какво място седи свещта, на какъв свещник е поставена – дали на дървен, на сребърен или на златен, а зависи от нейната светлина. Свещта може да е поставена и на някой камък, важното е дали гори и как свети.

Следователно всяко учение трябва да съдържа в себе си живот, трябва да има дух. Божият дух, който изтича от всички хора, трябва да бъде за тях една обща връзка, да ги съединява в едно. И тогава някои запитват: „Как ще позная дали съм в Бог, или вън от Него; как ще позная кога съм Го намерил?“. Казвам: ръката как познава дали е намерила човека, или не е? Щом е здрава, тя е на човека, намерила го е, и щом е здрава, ще се ползва от всички сокове. Щом се отсече, тя се отделя от тялото, не може да се ползва от соковете му и започва да се разваля, да мирише. Дотогава, докато имаш в себе си Мир, една непоколебима Вяра, ще имаш Светлина, Знание, ще имаш една интелигентност; докато имаш Истината в себе си, ще имаш Свобода; докато Любовта царува в теб, ти ще имаш живот, ще бъдеш свързан с Бог. Когато твоята любов започне да се разколебава, животът ти намалява и Светлината ти става мъжделива; когато се усъмниш в Истината, Свободата ти се ограничава и ти изпитваш едно голямо стеснение. Ако не се пазиш, може да се откъснеш от Бога и да изгубиш живота си.

Въпросът е, че Любовта към Бога дава разширение на душата и обич към всички хора. Не ви говоря за тази любов, която вие знаете. Няма да се спирам да ви обяснявам различията между Божията и човешката любов, но казвам, че човек трябва да проучи човешката любов във всички нейни проявления. Вие сте я опитвали във всичките ѝ проявления, няма какво да я опитвате сега. Има една Любов, която не сте опитали

– Божествената. За да я опитате, ще минете през живота на Христа. Сега мнозина от вас ще кажат: „Ама няма ли друг път?“. Няма друг път в света, това е единственият път, на който са сложени много мъчнотии и препятствия за всички души, и който ги преодолее, ще придобие всички блага. И Бог опитва всички хора дали са възприели Неговата Любов. Псалмопевецът казва: „Опитай ме, Господи, и виж дали съм възприел Твоята Любов, опитай сърцето ми“.

И тъй, от Пилат ще научим две отрицателни качества: да не угаждаме като него на хората и да не предаваме Христос на разпятие. А какво трябва да правим? Ще вземем положителната страна от действията на Пилат – ще угаждаме на Бог и вместо да предаваме Христа да Го разпъват, ще Го предадем на Неговите приятели, на Неговите апостоли, които Го обичат. Когато Пилат питаше: „Искате ли да ви пусна Исус“, това означава, че той имаше свобода да стори това – в негова власт беше да пусне Христос. Казвам: дайте свобода на вашия дух! Писанието казва: „Не запечатвайте Духа, оставете Го да работи!“. Във всеки човек работи Божественото и ако вие дадете надмощие на човешкото, на животинското, на неразумното във вас, последствията на този живот са лоши, катастрофални. И онези, които са възприели Истината, които са влезли в този път, трябва да бъдат смели, да вървят напред, за да достигнат съвършенството – целта на вашия живот.

Съвършенството е за истинските ученици. Мнозина от вас имат да учат закона на жертвата, на самоотричането; някои пък имат да изучават известни добродетели, а онези, които са минали това, трябва да изучават самоусъвършенстването, да се проявят и да дадат образци на Божията Любов. Например мнозина казват, че и без пари можем да живеем. Кой може да живее без пари – само умният. Не разбирайте, че тия пари трябва да ги имате в джоба си. И Толстой^В каз-

ваше, че може без пари, но се качваше на влаковете и пътуваше с тях. Ако ние възприемем това положение – че може без пари, тогава не трябва да се качваме на никакви влакове, на никакви коли, все пеш трябва да ходим. Тогава и без обувки трябва да ходим и да носим само това, което сами можем да си направим. Толстой, като проповядваше това, влезе в едно противоречие. Ние можем без пари, но парите трябва да се заместят с друго нещо. Като казвам, че можем без пари, то ще бъде само тогава, когато сърцата на хората се изпълнят с Божествената Любов.

Любовта трябва да служи като разменна монета. Какво значи да работим без пари и Любовта да бъде разменна монета помежду ни? Да допуснем, че ти дойдеш в моя дом да работиш без пари и от Любов. Тогава аз ще ти кажа: „Братко, благодаря ти за Божията Любов, която прояви към мен, отсега ти имаш моята Любов и аз ще кажа на всички мои приятели да ти услужат“ – ето разменната монета. Еди-кой си господин тръгва за Америка и няма познат никъде. Веднага аз казвам едно слово на мой приятел и той го приема, настанява, преглежда. Казвам му: „Приятелю, нагледайте този човек, дайте му безплатен билет, дайте му храна, дайте му всичко, от каквото има нужда“. И такъв човек може да мине свободно от единия край на света до другия без пари – всеки ще му услужи. Но кога? Когато тази Любов изпълни сърцата ни.

Не е лошо, когато тия противоречия съществуват в света, но от този свят трябва да научим два закона. Ние трябва да бъдем активни така, както е активен светът. Работливи са лошите хора. Аз уважавам един вълк – за да си вземе агне, той ще обиколи най-малко 10 кошари; оттук и оттам ще го гонят кучета, но все ще си вземе едно агне отнякъде. Работлив е той! Аз не мога да осъдя един вълк, че си взел едно агне. Ние със закон сме провиснали на куки агнетата и това не било престъпление, а престъпление било това, че вълк си

взел агне, и веднага му теглим куршум. Казват: „Ние имаме право“. Това е човешко право. Тия ваши разсъждения не са прави.

Всичко в света си има смисъл. В съвременния свят при всичкия този тор, при всичките тия отрицателни мисли очакваме някакво подобрение. Не, ние трябва да имаме сила да превърнем всичко това в Добро и да спрем злото. Аз ще ви приведа един пример, който един мой приятел, виден и учен българин, ми разправи. Той ми писа от Германия: *Досега в дявола не вярвах и в сатана не вярвах, пък и сега не вярвам, но преди един месец сънувах сън, който ме убеди, че има дявол в света. В съня ми сатаната беше по-голям и по-силен от мен, но глава нямаше. Разбрах, че ако му дам моята глава, той ще може да направи много неща, но ако не му я дам, нищо не ще може да направи.*

В света ние даваме своята глава на дявола, затова хората полудяват. Някои се страхуват от дявола. Няма защо да се страхувате, но не си давайте главата и мисълта на дявола, дръжте си главата! Писанието казва: „Ще смиря сатана под нозете ти“. Тогава вие ще приличате на онзи светия, който се помъчил да смали дявола и като успял да го омагьоса, го затворил в една стомна. Така затворен, светията го накарал да го разведе из целия свят, та дори и на Божи гроб. Най-после дяволът го запитал: „Ти ще ме мъчиш ли повече?“. „Няма да те мъча“ – светията отворил стомната и го освободил.

И тъй, когато дяволът влезе в стомната, омагьосайте го и той ще отстъпи. Вие само сложете ръка отгоре и той ще извърши отлични работи. Затова ние не трябва да казваме: „Колко жесток е бил Пилат“. Пилат беше човек като всички хора, със слабости. И най-благочестивите християни някой път проявяват такива слабости.

Днес от всички се изисква изучаване на Божията Любов. Затова трябва да се започне от човешката. Не

се плашете, че човешката любов ще изчезне от света. Не, милиони години още човек ще има любов към себе си и даже като влезе в нирвана, пак ще останат частици от тази любов. Някои мислят, че като влязат в нирвана, няма да проявяват любов към себе си. Казвам: а откъде се яви егоизмът в тия съвършени духове, които излязоха от Бога? Във всяка една частица на човека съществува любов към себе си и затова егоистичната любов се проявява и ще се проявява. Всяка една любов обаче си е на мястото.

И тъй, ние ще изучаваме тези три велики проявления на Любовта. Глава на нашето битие ще бъде Бог. Казва се в Писанието: „Глава на Твоето Слово е Истината“. Значи на първо място седи Любовта, която имаме към Бога, след това е любовта, която имаме към себе си, която ще създаде дробовете и артериалната система; най-после е любовта към ближните ни, която ще направи ръцете, краката и стомаха. Следователно в тези три принципа ще се облече човешкият дух и ще живее съобразно Божията Любов. И тъй: съобразно Божията Любов ще работя, ще мисля и ще заповядвам на всичко нисше в себе си; съобразно своята любов ще дишам, а съобразно любовта си към ближния ще работя навън, ще се проявявам.

Пилат, който предаде Христос на разпятие, нямаше глава. На него ще сложим Божията глава, та като дойде втори път, няма да разпъва Христа. И Христос, като дойде втори път, ще му покаже как трябва да постъпва, ще му покаже къде е неговата слаба страна, ще му даде един добър урок.

Елифас Леви¹⁴ разказва един малък анекдот, в който ще намеря образа на Пилат. След като работил 2000 години в света, след като дал на хората една хубава опитност, хората не слушали повече Сатана, не искали да го знаят за нищо. Един ден той излязъл да си почине, спрял на едно каменисто място, навел глава и си размишлявал: „Така е – учих, учих света и като

го научих, днес никой не ме почита. Постъпих неразумно, че предадох своето учение на тия неблагодарни хора“. По едно време видял, че Христос идва към него. Сатана му казал:

– Много късно идваш при мен.

– Защо?

– Преди 2000 години, когато бях толкова силен, толкова богат, ти не дойде при мен, за да ти дам всички светове, които имах на разположение, а идваш сега, когато нямам нищо.

– Не, Аз не идвам за твоите царства, идвам да ти помогна.

Сатаната е човек снажен, мускулест, но Христос видял впити в гърдите му две големи черни змии. Приблизил към него, побутнал тия змии и те паднали на земята. Тогава Христос му казал:

– Да, ти много хубаво учи света.

Това е една алегория. Да не казвате: „Ето какво ни проповядва този човек – че сатаната трябвало да дойде да учи хората“. Сатаната и сега ви учи. На какво – пушки да си правите, да се убивате и на какво ли не друго, но сега той е реформиран и този новият, реформиран сатана, ще върви по съвсем друг път – съобразно Христовото учение.

И тъй, коя е главната идея? Ще поставите Божията Любов като глава на вашия живот, вашата любов – като дихателна система, а любовта към вашите ближни – като условие за създаване на крака, ръце, стомах, изобщо – като органи на вашето тяло. Тогава философията на вашия живот ще се осмисли. Вие може да направите един опит и ще видите, че той ще излезе сполучлив.

23 ноември 1924 г., София

Който се учи

*А този, който се учи на Словото Божие,
нека направи участник във всичките си добрини
тогоз, който го учи.*

Галатяни 6:6

Който се учи и *който го учи* са двете важни думи в стиха, а другите са обяснения и допълнения. Който се учи е ученик, а който го учи е учител. Който се учи е човекът на Земята, а който го учи е Бог Горе на Небето. Който се учи е детето, а който го учи е майката. Това са все сравнения.

Понякога ни се струва, че животът е лесен за разбиране, защото така се опростява в ума ни, сякаш няма никакъв смисъл. Защо е така – защото всички неща, които се опростяват, изгубват смисъла си. А някой път животът ни се вижда толкова сложен, че съвсем се оплитаме. Това са две крайности. Понякога един учен човек мисли, че всичко знае, а друг мисли, че знае много малко. И двамата са под един знаменател, но се различават в съзнанието си – онзи, който мисли, че знае много, не е виждал по-учен от себе си, затова мисли така, а онзи, който е срещал по-учен от себе си, казва: „Има хора, които знаят много, тъй че в сравнение са тях аз малко зная“. Следователно, за да прави човек тия сравнения, трябва да има едно дълбоко вътрешно разбиране, не трябва да мери нещата със себе си; ако ги мери с себе си, няма защо да прави сравнения.

И тъй, казваме: „Който се учи“. Да се учи човек е един вътрешен подтик, един вътрешен стремеж. Най-великото състояние в човека е да се учи. Онзи, който иска да осмисли живота си, трябва да се учи. Онзи,

който иска да живее, трябва да се научи как да живее, т.е. той трябва да придобие закона на Любавта.

Сега всички думи *да се обичаме, да вярваме, да имаме знания* изискват обяснение. Какво означава да знаеш? Всеки казва, че знае. Това, което хората знаят, не е знание, а паметливост – т.е. знание по памет. Еди-кой си чел някоя книга, някой роман, някое научно съчинение, запомнил нещо от него и казва: „Аз зная“. Какво знаеш? – „Зная, че Земята се върти около Слънцето.“ Ти провери ли това? – „Не, четох в едичията си книга.“ Тогава ще кажеш: „Четох в едно научно съчинение, един учен казва, че Земята се върти около Слънцето“. Друг казва: „Аз зная, че от Земята до Слънцето има 92 милиона мили“. А ти измери ли го? – „Не, но зная.“ Чудни са хората! Друг някой чел нещо по същия въпрос и казва, че разстоянието между Слънцето и Земята е 93 милиона мили. При тия две твърдения се явява разлика от един милион. Казвам: какво е това научно измерване, което ражда разлика от един милион? Питам тия учени: как измерихте разстоянието? – „Е, в математиката има известни ъгли, та измерването става по големината им, по дължината на техните страни.“ Какви са тия ъгли, какви са тия страни? Как е възможно единият да измерва с ъгли, другият – с прави линии, и да произлезе разлика от един милион километра? Какво е това измерване на ъглите? Това е един метод, с който си служат учените, аз го наричам метод на предположение.

В турския език има известни думи, които се пишат по един и същи начин, но имат различно значение. Турчинът, като срещне такава дума, казва: „Не иде на калем тази дума, кажете друга“. Той пише, пише – нищо не излиза. Например на турски думите *лопата, шивач и сляпа коза* се пишат по един и същ начин.

Един турски началник пише до кмета да му се изпратят 40 лопатари – хора, които да ринат земя. Кметът чете, чете, казва: „На нашия началник трябва да дадат 40

кюркчий“. Изпраща му 40 кюркчий да шият, т.е. 40 шивачи. Началникът пише, че не му трябва шивачи. Кметът мисли, мисли, казва си: „Сигурно началникът има много работници, та му трябва 40 слепи кози“. Няма как, изпраща му 40 слепи кози. Началникът пак повтаря молбата си: „Изпратете ми 40 лопатари“. Едва при този случай кметът се досеща, че началникът иска 40 работници, и му ги изпраща.

Сега и ние в нашите изследвания правим една грешка, втора, трета, докато се изправим. Под *знание* разбирам известни истини, които сме проверили веднъж, дважд, докато получим най-после най-малкия, микроскопичен резултат. А тези знания, които сте придобили само от четене, без проверка, без опити, се отнасят до паметта на човека. Ето защо всички истини, които взимаме от другите хора, трябва да проверяваме.

Когато изучаваме Живата природа, трябва да я разглеждаме като една книга, оставена пред нас за проучване. Всички животни, всички растения, всички звезди са Божествените азбука, слокове и предложения на Невидимия свят. Зад този свят, който ние виждаме, съществува един невидим, много по-съвършен, по-обширен от видимия. Следователно видимото е азбука, чрез която можем да се домогнем до Невидимия свят.

Срещаме един вълк и казваме: „Вълк е това“. Добре, каква роля играе този вълк в Природата? – „Много проклето животно е вълкът!“ Защо, в какво седи неговата проклетия? – „Дави овцете.“ Ако е така, човек ги дави повече. Какво лошо има в това? Вълкът ще изяде 1 – 2 – 3 – 10 овце, а човек ще заколи много повече, при това ще накълца месото им и ще го консервира. Значи и вълкът яде овце, и човекът яде, а при това човекът минава за праведен, за светия. Защо вълкът да е виновен, а човекът да не е? Човекът е, казват, господар, следователно като господар има право да яде овце, а

вълкът – не. И слушахме ние днес религиозните хора да казват как в Писанието е казано, че всичко живо е създадено, за да се яде.

Аз ще направя едно възражение. Когато Господ създаде крушата, какво каза – дървото ѝ ли да ядем, или плода ѝ? Питам те: ако отидеш да изядеш една круша със стеблото ѝ, с дънера ѝ, какво ще стане с тази круша? Казват: „Трябва да ядем“. Да, но ще изядеш само плода на крушата, а семенцата ѝ ще посееш. Ако изядеш една круша, а семенцата ѝ посадиш, имаш право да я ядеш, но ако излапаш цялата круша заедно със семенцата ѝ, казвам: ти не си нищо друго, освен един червей, който знае само да гризе – не си разбрал смисъла на живота.

И сега някои казват: „Явили се в света едни неправоверни хора“. Защо не са правоверни? Защото казват, че не трябва да се яде месо, а тия, които казват, че трябва да се яде месо, са правоверни. В първата глава на Битието се казва, че човек трябва да се храни само с плодове, и по-нататък в Писанието, че Царството Божие не седи в ядене и пиене. А в какво? Когато ядеш, да ядеш само това, което Бог е определил, и то с благодарност.

Разбира се, това се отнася до вярващите хора, до тия, които са умни, които имат разбирания. Аз харесвам онези, които вярват в Бога. Под думите *вярващ човек* подразбирам този, който разбира дълбокия смисъл на нещата. Ако ти внесеш в своя организъм храна, която може да отрови кръвта ти и с това да повлияе върху здравето на децата ти, тази храна полезна ли е?

Днес има спор между всички лекари по въпроса за храната. Едни доказват, че месото е вредно, а други доказват, че не е. Аз казвам: има и друго разсъждение. Медът на пчелите е сладък, но не и самите пчели, които са в кошерите. Човек може да си вземе малко медец от пчелите, той е господар на това, но не е господар на самите пчели. Следователно в условията, в които

КОЙТО СЕ УЧИ

се намираме, вярващият има право да вземе млякото на кравата, това му е позволено, но да вземе месото ѝ – това никъде в Божия закон не е писано.

Аз говоря за вярващите, за онези, които обичат Бога. Днес хората се оправдават с това, което се пише в Светото писание. Защо? Защото взимат тия истини и ги тълкуват буквално. Ако вземем този стих, в който Христос казва: „Ако не ядете плътта Ми и не пиете кръвта Ми“ и го тълкувате буквално, какво ще стане? Вие ще се изядете един друг, ще изядете даже и най-светите и най-учените си хора. Учениците Христови поставили ребром този въпрос пред Христа, Той да им разясни скрития му смисъл, каза: „Този стих се отнася до Моите думи. Ако не приемете думите Ми, които са Словото Божие, Духът Божи, и не станат ваша плът и кръв, вие не може да придобиете живот вечен“. С това Слово трябва да се храните постоянно и то трябва да излиза от устата на онзи, който вярва.

Ако всички схващаме въпроса така живо, ако всички обичаме Бога с всичкото си сърце, ако Бог не беше за нас една отвличена единица, едно отвличено същество, за което да спорим дали съществува, или не, всички наши недоразумения и криви заключения щяха да изчезнат. Сегашните недоразумения, които съществуват между хората, произтичат от факта, че те не са във връзка с Бога. Законът в Природата е следният: всяко същество, което не е във връзка с Бога, няма условия да живее. Растенията, които са извън почвата, изсъхват; рибите, които са извън водата, умират; птиците, които са извън въздуха, умират. Същият закон, същата аналогия се отнася и до човека: човек може да излезе вън от Бога, може да не вярва, но в това неверие той ще внесе мрак и тъмнина в душата си, ще изгуби Светлината си, ще изгуби смисъла на живота си.

Казвам: във всяко нещо има смисъл. Например като срещнем един вълк, какво означава вълкът, какъв смисъл има той? Срещнем мечка. Какъв смисъл

има тя? Често ние уподобяваме човека на някое животно – казваме: „Вълк е той, мечка е той, овца е той“. Христос пък казва за Себе Си: „Аз Съм Живият хляб“. Какво означава *Живият хляб*? Някои наричат Христа Агнецът Божи – пак уподобяване правят. Какво означава това? И в този смисъл народи от старите времена, като са разбирали това, са се покланяли на някои животни, като са ги считали за символ на нещо велико. Ние се чудим например на египтяните – как е възможно те, които са били толкова културни, да се кланят на техния апис – животно от рода на млекопитаещите. Нима днес не се кланяме пред онази каса, пълна със златни звонкови монети? Нима не се кланяме пред богатия banker? Покланяме се и пред пълната каса, покланяме се и пред богатия banker. При това като влезеш при него, очите ти са отворени на четири – защо? Казваш: „Нужда имам“.

Сега въпросът не е за външните хора, да ги оставим настрана, въпросът се отнася до вярващите, до онези, които вярват в Бога. Питам: опитали ли сте вие вашата сила, как можете да противостоите на парите, да живеете без тях? Това, че не можете да живеете без пари, не е само едно верую, това е едно внушение. Учените правят опити в това отношение и са забелязали, че когато се сложи една мисъл в човека, той не може да ѝ противостои. Някой път устоява, някой път – не. И в живота има такива наклонени плоскости и като те сложат на някоя от тях, не можеш да устоиш. Там е изкушението.

Представете си, че някой иде насреща ви с револвер, но вие не можете да се браните – няма ли да се намерите в изкушение? Представете си, че някой иска да изнасили жена ви. Няма ли да извадите револвера и да го убие? Това са все предположения, неща, които може да станат, може и да не станат. Но щом живееш в Бога, как е възможно да дойде някой да направи едно престъпление против Волята Божия? Следователно

КОЙТО СЕ УЧИ

ние в живота си правим допускания, предположения за това, за онова и все казваме, че вярваме в Бога. Вие имате дъщери, синове, но си казвате: „Възможно е тия деца да не ме гледат на стари години, откъде да зная, затова нека си сложа поне малко парици в банката“. Вие уповавате на дъщеря си, на сина си, но уповавате и на парите. Казвате: „Е, да се намират там малко пари“; това значи: „Като се намират тия пари, все ще се намерят хора, които ще ме гледат – ако не заради мен самия, то поне заради парите“ – и така спестяваш 100000 – 200000 лева. Но като имаш тия пари, няма ли да умреш по същия начин, както и ако да ги нямаше? Щеше да умреш еднакво и в края на краищата какво си свършил?

Нека погледнем разумно на резултатите в живота. Вие казвате: „Е, аз да си поживея сега, че като умра, като отида на онзи свят, тогава да бъде каквото ще“. Не, това не е правилно разсъждение. След като умреш, ти ще се намериш в чудо, че пак живееш, пак имаш чувства и желания, пак имаш ръце, крака, тяло както и сега, само че това тяло, което ще имаш в Духовния свят, не е тъй гъсто, тъй грубо, както това, което имаш на Земята. Като се намериш в онзи свят, ти ще се учудиш, ще кажеш: „Имало друг свят!“. И там ще живееш, ще ходиш, ще говориш, но ще намериш следната разлика: говориш на жена си – не ти обръща внимание; говориш на дъщеря си, на сина си – не ти обръщат внимание; говориш на слугите си – не ти обръщат внимание. Разгневиш се, казваш: „Тези хора оглушали ли са, оглупели ли са, че не ми обръщат внимание?“.

Разпрaviaх ми един случай за заминал за онзи свят. Дали е верен, или не, не зная, но той е следният. Някой си дядо Стоян умрял. Той не бил много благочестив човек, напротив, бил голям скъперник, парата делеял на две. Като умрял, жена му и децата му въздъхнали свободно и си казали: „Добре, че дядо Стоян умря, та да можем свободно да си поживеем“. Те

поканили приятели и сложили богата трапеза, за да ядат и пият. Едва се наредили и забелязали, че всичко по масата започва да се разхвърля. Казаха: „Омагьосана е стаята нещо“. Всички чинии, лъжици, вилици започнали да се движат. Най-после някой от съседите се досетил, че това е духът на дядо Стоян, който иска да вземе участие в угощението. Наредили тогава на масата чиния, вилица, лъжица и за него, сипали му ядене, сложили му стол и след като направили всичко това, дядо Стоян вече си кротувал, нищо не разхвърлял. Казват: „Защо този стол е празен?“. Не е празен, дядо Стоян седи на него. Някой ще каже: „Това са приказки от *Хиляда и една нощи*!“. Че и сегашният свят е от *Хиляда и една нощи*. Всеки може да провери тези неща и да види доколко са верни.

И тъй, сегашният човешки живот на Земята е крайният предел на сегашния Космос, където всички неща се посрещат; в човека ще се роди нещо по-хубаво, нещо ново ще се създаде. Той е крайният предел, крайната граница на битието. По-долу от човека ние не можем да знаем и по-горе, по-далеч от него не можем да отидем. Над нас има други, по-висши същества; ако слезем в ада, и там има друг свят. Лошите духове нямат нищо общо с нас.

Човек се намира между две противодействащи сили в Природата, всеки е опитал това. Например някой ви обича, но в даден момент не ви прави една услуга и веднага във вас се зараждат лоши чувства. Откъде дойдоха? Те не са ваши, а чужди. Някои мислят, че адът е образуван от паднали ангели. Не, той е пълен със същества от човешката раса. Той е пълен с всички онези хора, които не са изпълнили Волята Божия, които са вървели по свой път, които са вършили най-големите престъпления. Тия същества са жителите на ада, затова водят най-разгулен живот. Всичките лоши думи, целият този речник от извратени слова се дължи все на тях, наляво-надясно ги употребяват. Тъй че

КОЙТО СЕ УЧИ

жителите на ада са хора, не са духове. Духовете не знаят тези думи. Небето пък е пълно само с добри хора. Ангелите са все такива добри хора. Казвате: „Господ е създал ангелите“. Не, това е едно заблуждение, Господ не създава. Създаването е един механичен процес. В света има раждане.

Раждането е един вътрешен процес, процес на Божествения Дух. Всички Напреднали същества са минали по известен път на развитие под ръководството на Божия Дух и са достигнали до тази степен, в която се намират. Казвам: всеки един от вас може да стане ангел, може да стане и дявол – според това как живее. И именно по закона на тази свобода той може да направи и добро, и зло, може да възприеме един добър или един лош живот.

Някои питат в какво седи добрият живот. Добрият живот седи в това да споделиш всичко, което имаш, със своите близни, а лошият живот седи в това да не споделяш нищо със своите близни. Някои казват: „Ами нали човек обича своите деца, своето семейство?“. Не, това не е мерило, че човек води добър живот. И вълчицата обича своите деца, но тя задига детето на овцата и го занася на своите деца, като казва: „Хайде, мама, хапнете си!“. Питам: каква е тази любов, за образец ли е, Божия Любов ли е? Следователно веднъж заживял с Божията Любов, веднъж просветен в Божия Дух, човек вече живее добър живот. Защо? Защото Господ прониква едновременно във всички хора. Телата на всички са под влиянието, под разположението на Бога, Бог разполага с тях. Той има едновременно и друго, по-високо проявление. Когато дойде едно сираче в дома ти и ти направиш разлика между него и своите деца, това не е по Бога, Бог не живее вече в теб. Ти не трябва да правиш никаква разлика между тях, а ще се отнасяш еднакво с всички, разбира се, ако сирачето бъде скромно. Ти ще бъдеш спрямо детето тъй добър, както и спрямо своите деца,

защото Духът Божи, който живее в твоите деца, живее и в това бедно дете.

Ние, съвременните хора, имаме особени схващания за живота, от които произтичат всички наши нещастия в света. Например често ме запитват: „Защо умря моето дете? Защо го взе Господ, трябваше ли да умре?“. Чудни сте вие, хората. Това дете не беше твое, то бе един ангел, изпратен от Небето за 10 години при теб, за да придобие една опитност. След като си свърши работата, след като си научи урока, за който беше дошло, Господ си го взе, то се върна на Небето. Защо ще плачеш на чужд гроб? Това дете не е твое. Друг пример. Някой взел от някого 10000 лева назаем и после казва: „Защо ще ги връщам?“. Ще ги върнеш, ползвал си се от тях. Чудни са тия майки, като казват: „Защо отиде детето ми?“. Така да казва един вярващ означава да не разбира Божия закон. Това дете не е твое, а е ангелче, което трябваше да си отиде. Умре ли детето ти, ще кажеш: „Господи, благодаря Ти, че взе моето ангелче, прати ми друго някое!“. Много ангелчета има по света. Щом твоето си отиде, иди в друг дом и кажи: „Сестро, аз се радвам на твоето ангелче тъй, както и на моето“. Пък и нейното ангелче скоро ще си отиде.

Онзи свят е нещо много хубаво. Там има музика, поезия, художество. Там няма караници между мъже и жени, сладък език съществува между тях, навсякъде слушаш звучен, музикален език. Някои казват: „Страшно е на онзи свят! Дали скоро ще умра?“. Казвам: да умреш – хубаво е, но не те искат още. Не е добре да умреш, да заминеш от този свят, без да са те повикали, че да чакаш с години пред вратата на онзи свят. Ти чукаш – никой не те приема, чукаш – никой не те приема; оттам ще ти кажат: „Не е време още, ще се върнеш назад“. Това е лошото! Има много такива души, които скитат между този и онзи свят и не са нито тук, нито там. Това са били все отчаяни хора, които са се самоубили.

Сега апостол Павел се обръща към вярващите със стиха: „Който се учи“.

За да разбираме нещата, ние всякога трябва да допуснем известни истини, с които да ги измерваме, да ги сравняваме. Да се съмняваш не е знание. Някой се съмнява в някого, казва: „Аз се съмнявам в неговата честност“. Хубаво, ти, който се съмняваш, честен ли си? Само абсолютно честният човек може да знае дали другият насреща му е честен, или не е. Само абсолютно добрият може да знае дали онзи насреща му е добър, или не е. Само абсолютно разумният може да знае дали онзи насреща му е разумен, или не е. Този, който не е разумен, може само да предполага.

Ние трябва да бъдем във връзка със самите неща или най-малко трябва да имаме дружба или общение с някой човек, за да го познаем. Трябва да има една малка обмяна между нашите чувства. После, като срещнем някого, казваме: „Лицето на този човек е красиво“. В какво седи красотата на едно лице? Всяка част от нашето лице трябва да бъде жива, а не мъртва. То трябва да бъде тъй подвижно, че от всяка негова част да ирадира Божествена светлина. От всички части на лицето трябва да излизат най-хубавите, най-възвишените неща, то трябва да е един рефлектор на нашия вътрешен живот.

В какво седи красотата на някой човек? Челото му да бъде голямо – голямото чело говори за неговия ум. Някой има голяма глава. Да, но голямата глава не говори за големината на челото, не говори и за ума на човека. Главата може и да е малка и челото да изглежда малко, но това още не е мярката, по която да се съди за интелигентността. Голямо чело е това, което отговаря на една математическа величина, на една геометрична форма. Широкото, голямото чело показва най-възвишените мисли в човека. Долната част на лицето показва настроенията, възможностите, с които човек може да се прояви. Когато лицето е по-голямо,

казват: „Душа има този човек“; колкото е по-дребно, толкова по-дребнав е и той. Аз не говоря за онази натрупаност на мазнини по лицето, а подразбирам живо, подвижно лице без мазнини. В човек, на когото лицето е претрупано от мазнини, всеки ден ще видиш, че ту заушка се явила, ту циреи, ту някаква ангина. Не за такава лице говоря аз, но за живото, подвижното, в което всеки мускул играе. Изразителен е такъв човек и като го погледнеш, благост диша от него, доверие внася. В такъв човек няма никакво раздвояване.

Аз гледам – някой човек ме погледне и изведнъж бързо сваля очи. Защо? Страх го е да не проникна в душата му. Няма защо да се страхува – аз отдавна съм проникнал. Ще бъде смешно почвата да се страхува от водата – водата е проникнала вече в почвата и постоянно прониква. Тя не създава злото; някой път носи зло, но повече носи благословение за растенията. Следователно, ако този живот проникне в нас, няма какво да се плашим. Тия очи са все прозорци. Някой казва: „Страшни очи има той“. Какво страшно може да има в тия очи? Няма нищо страшно в света. Ако ние имаме Вяра, че Бог със Своята разумност царува навсякъде и че всички сме заобиколени с множество свидетели – Разумни същества, които се интересуват от нас и се грижат за нас, другояче бихме гледали на всички неща. Тия Същества не ни наблюдават от любопитство, но понякога, когато вдигаме голям шум, те се спират, за да ни помогнат; иначе се занимават със своите работи, те са благородни същества. Каквото и да правим, ние сме забавление за тях. Някой път хората се бият помежду си и казват: „Господ не вижда ли, че ми изтръгнаха космите?“. Тогава Господ изпраща някои от тия Разумни същества да примирят хората.

И тъй, ние трябва да изхвърлим злото от себе си, да се освободим от лошите обходи, а за това трябва да се преобразим коренно. Ти вървиш по пътя, виждаш, че някой бие вола си. Какво ще направиш? Аз бих по-

стъпил по следния начин. Ще спра пред този човек и ще му кажа:

- Приятелю, какво носиш в колата си?
- Е, малко житце, около 3 – 4 кг.
- По колко мислиш да го продадеш?
- По толкова.
- Дай ми житото си, аз ще го купя!

Ще взема житото, ще му го платя добре и ще освободя воловете от бой.

Сега ще кажете: „Ако започна да плащам всеки ден за това, за онова, къде ще му излезе сметката?“. Вие сте чудни хора, като се боите, че ще плащате. Ако започнеш да плащаш, всичко около теб ще протече. Богатството е като един извор, ти само не го запушвай, отпусти го и то ще протече. Ние всякога поставяме прегради и затова не успяваме. Вие казвате: „Не може да се прави добро“. Не, вечно ще правиш добро. Доброто е един вечен извор; ти го отпусти и ще видиш как ще протече. Доброто е едно богатство. Някой казва: „Досега правих добро, но отсега нататък няма вече да правя“. Не, ти прави добро всякога, не се разкайвай, Доброто е вечен извор.

Казва апостол Павел: „Онзи, който се учи, трябва да научи онези велики неща в Природата“. От кого, кой е учителят? Бог е, Който учи. Той може да те учи чрез много неща – чрез жена ти, чрез децата ти, чрез учителя ти. Ние чакаме да се пенсионираме, че тогава да се заемем да работим за себе си, за Бога. Аз следя, правя си своя статистика за тия случаи. Някой казва: „На мен ми трябват още 4 – 5 години, докато се пенсионирам“. Добре, пенсионира се, но какво става? Пенсионира се и умре. Не, докато не се е пенсионирал, може да работи, има условия за работа, има и стремеж; като се пенсионира, той не намира цел, за какво да работи.

Някой казва: „Като остареея, тогава ще работя за Бога“. Той ще изхарчи всичките си сили в един непо-

рядъчен, разгулен живот и като прахоса всичко, тогава с тояжката си и с пъшкане ще отиде да проповядва Словото Божие, ще отиде да лекува болни. Не, младите ще ходят да проповядват Словото Божие, те ще говорят за Бога. Ще кажете: „Защо младите само, ами ние, които сме остарели, какво трябва да правим?“. Какво подразбирам под *стари хора*? Всеки, който прави грехове, е стар, той остарява, а всеки, който се връща към Любовта, се подмладява – Любовта подмладява хората. Започнете да обичате Господа и ще се подмладите. Възлюбете Вярата, започнете да проповядвате за Бога, изхвърлете съмнението и лицето ви ще просветне, вие ще се подмладите. Подмладите ли се, тогава и Знанието ще дойде. Ще кажете: „Може ли тия неща?“. Може, ние сме ги опитали. Поставете тази мисъл в себе си.

И тъй, ние достигахме до следното заключение: животът е в пълно разположение на самите нас; щом е така, можем да подобрим живота си, защото това е Волята Божия. Бог, Който живее в нас, ни казва, че чрез Него можем да подобрим своя живот, а не трябва да чакаме нашите ближни да подобрят живота си, че тогава и ние. Всеки ще подобри своя живот за себе си и ще приложи закона. Когато всички оправим живота си, ще имаме нови отношения един към друг. Тези нови отношения ние не ги знаем. Днес няма отношения между господар и слуга и дружба няма, между тях има една стена, която ги дели. Днес няма отношения между Бога и един вярващ, който Му служи само от страх. Днес няма онова правилно разбиране, с което трябва да се служи на Бога, да се разбира великия закон. От Любов трябва да се служи на Бога.

Сега в какво трябва да се учим ние? Ще ви приведа пример за един от древните царе. Този цар се наричал Синусий и бил много умен. В своята приемна той имал един стол, украсен със скъпоценности. Пред този стол имало масичка с всякакви богатства и онзи,

който седнел на стола, имал право, след като стане от него, да вземе каквито богатства желае от масичката и да ги занесе в дома си. На този стол имало надпис: *Смърт и живот*, но забележителното било, че никой не смеел да седне на него. Защо? Под стола имало някакви дупки, в които се криели кобри, излизали от дупките си веднага, щом някой се осмелявал да седне на стола, и го ухапвали. Правилото за сядането на стола било следното: всеки, който искал да седне, трябвало да бъде с голи рамене и гол гръб; следователно, ако може да издържи ухапването на кобрите, можел да вземе богатството, а ако не издържи, моментално умирал. Мнозина опитвали този стол и знаели какъв е. Какъв е? Който обича, нека го опита.

И тъй, ние, съвременните хора, всякога седим на този стол, който носи смърт – желаем външни богатства, от които умираме. Външните богатства днес раждат омраза между хората – защо? Защото, щом човек забогатее, вече няма приятели, даже жена му, децата му не са негови приятели. Той не може да бъде напълно уверен, че го обичат. Забогатее ли, изключен е за тях, не съществува вече – те обичат неговите пари. Някой казва: „Искам да бъда богат“. Добре, то не е голяма работа – ще седнете на този стол и ще забогатеете.

Сега не трябва да вадите заключение, че не бива да бъдете богати. Има богатства, които трябва да придобиете, но трябва да знаете истината, за да може, като седнете на този стол, и да ви ухапе кобрата, да не умрете. Синът ви, жена ви, дъщеря ви не трябва да ламтят за това външно богатство.

Като говоря за богатство, аз разбирам вътрешното богатство на Любовта, на Знанието и на Добродетелите – то е истинското и има ли го в себе си, човек всякога може да бъде богат. Това почива на следния закон: в кръвта на всички хора, забогатели по естествен начин, се съдържа злато, и то толкова, колкото е

количеството на външното злато, което притежават. На това вътрешно злато се дължи богатството. Аз не говоря за ония, които са забогатели временно, по един неестествен начин. Щом човек стане богат, той трябва да внесе малко количество злато и в кръвта си; щом придобие живото злато отвътре, ще привлече златото и отвън и ще види тогава как този носи, онзи носи...

Следователно, за да имаш външното злато, трябва да имаш вътрешно злато в кръвта си. Ако вие придобиете външно, без да имате вътрешното в кръвта си, тази кобра ще дойде да ви ухапе и вие ще умрете. Коя е кобратата? Това е онзи апаш, разбойник, който ще ви ограби, удуши, ще ви вземе всичкото богатство. Имате ли живото злато, никой не може да ви ограби, да ви окраде. Аз няма да чакам онзи, който иска да ми краде златото, да дойде да ме обере вкъщи, но ще го срещна на улицата и ще му кажа:

– Приятелю, няма защо да ме крадеш – кажи колко искаш и аз ще ти дам.

– Е, 1000 – 2000 лева.

– Ето, вземи ги и когато имаш нужда, пак ела.

Ще му дам колкото му трябват и с това ще станем приятели, няма какво да ме краде.

При това има един друг закон, според който честното богатство никой не може да краде. Ще ви приведа пример от американския живот, може да го вземете като анекдот или приказка, потвърждаващи закона.

Един християнин, бедняк, често ходел на църква, но цялата му молитва била все за пари, тъй силно била концентрирана мисълта му към тях. Той се молел на Господ така: „Господи, Ти знаеш, че имам нужда от пари, прати ми парички отнякъде! Аз ще посветя живота си на Теб, но помогни ми! Виждаш ли как от 4–5 години реформирах живота си, искам да Ти служа, но не ме забравяй, Господи, прати ми парички!“. Молил се, молил се и една вечер, като се връщал в дома си, видял прозореца на къщата на един банкер отворен

и на прозореца – сложена торба с пари, които банкерът забравил, понеже, както броял, дошло му някакво вдъхновение и отишъл да се помоли Богу. Този беден християнин, като видял торбата, веднага я взел и си казал: „Благодаря Ти, Боже, че чу молитвата ми“. Занесъл я вкъщи и започнал да се моли, ала торбата веднага изпъквала между него и Бога. Спрял се и си казал: „Е, тази вечер молитвата ми не върви, утре ще проверя, да видя дали торбата ще се яви пак“. На другата сутрин отишъл при торбата, порадвал ѝ се и започнал да се моли: „Благодаря Ти, Господи!“. Молил се, но молитвата пак не върви – торбата отново изпъква. Вторият, третият ден все същото се повтаря. Казал си: „Господи, защо ми даде тази торба?“. Господ му казал: „Тя не е за теб. Иди и занеси парите на господаря, нека той ти даде от Любов колкото иска“.

Всяко нещо трябва да се придобие чрез закона на Любовта. Не е ли придобито така, носи смърт и проказа. Всяко нещо трябва да се придобие чрез пот на лицето и чрез труд. Знанието, Мъдростта, всичко трябва да се употреби, за да донесе онова вътрешно богатство.

Апостол Павел казва: „Който се учи“. Защо ние да не започнем според този закон и да се постареем да уредим живота си? Можем да го уредим. Кой ще ни покаже как да го направим? Онзи, който ни учи. Съвременните страдания не са нищо друго, освен горчиви уроци, които Невидимият свят ни преподава, за да дойдем до онова вътрешно познание, от което произтича животът. Не е ли хубаво да прекараме един живот в мир и съгласие със самите себе си? Не е ли по-хубаво да станеш сутрин, да се помолиш на Бога, да ти дойдат онези хубави мисли от всевъзможен характер, които ти дават подтик, подем, да имаш мир в себе си, отколкото да станеш сутрин и това те боли, онова те боли, костите те болят, подагра имаш, усещаш се хилав, слаб и лекарите един след друг влизат и

излизат от дома ти. Това са блага за човешката душа. Аз говоря за онези блага, които може да те ползват – да бъдеш богат и да се радваш, а също и всички твои близки да се радват, че си и външно, и вътрешно, по сърце, богат. Има и външни, и вътрешни богатства.

Сега дойдат някои, казват: „Нека се откаже този брат от богатствата си“. От богатствата си може да се откаже само онзи, който заминава за Небето. Този брат пита:

– Как ще раздам богатството си? Аз още не заминавам за Небето.

Казвам му:

– Е, братко, ти трябва да си заминеш вече, раздай богатството!

– Ами ти сигурен ли си, да не ме лъжеш?

– Не, още тази вечер повикай нотариуса и раздай всичко, че утре да не си закъснял.

Защо ще оставиш другите да вдигат шум след теб? Раздай всичко и си тръгни свободен! Ние чакаме другите да уреждат работите ни. Не, нашите работи не може да уреди никой, освен ние самите. Богатият човек няма право да оставя синът му или дъщеря му да му уреждат работите, да оправят обърканите му тефтери, защото, ако остави другите да оправят обърканите му сметки, ще остане между Небето и Земята и ще ходи немил-недраг.

Ако остави това на другите, такъв човек ще се намери в положението на онзи български свещеник, който взимал пари от хората да споменава имената им, но не ги споменава. Събрал една голяма торба, пълна с поменици, но не ги споменава. По едно време умрял, но не отишъл на Небето, а останал да се скита по Земята. Дошъл нов свещеник в църквата, влязъл в олтара – искал да служи, но старият свещеник веднага му се явил. Новият избягал и казал на паството си: „Ще ме извините, не съм разположен да служа тук“ – и си отишъл. Дошъл втори свещеник, но

КОЙТО СЕ УЧИ

и той избягал. Няколко свещеници избягали – плаше-ли се от стария свещеник. Последният, който дошъл, бил по-смел – запитал стария свещеник какво иска. Той му показал торбата с помениците и казал: „Моля те, прочети всички тия имена, защото не мога да оти-да нагоре“. Когато новият свещеник отслужил всички имена, старият вече престанал да се явява.

Сега ние казваме: „Това са все анекдоти“. Не, с не-изпълнението на Волята Божия човек се спъва и кол-кото по-високо седи в света, толкова повече се спъва. И царе, и свещеници, и владици, и учители с неизпъл-нението на Волята Божия, с неизпълнението на онова, което Бог им е възложил, все повече и повече се връз-ват и трябва да седят дълго време на Земята, докато се развържат. Отговорности има човек в този свят.

Следователно всички хора тук, на Земята, се учат, всички са дошли в този път да научат един велик за-кон – как да служат на Бога правилно. Щом служат правилно, тогава каквито и да са – и царе, и владици, и просяци, и учени, и прости, всички Горے на Небето са на едно място; там те са ангели и минават за братя. Тук, на Земята, се различават, но на Небето са едно и също нещо. И когато говорим за братство, разбираме братството на Небето, а не на Земята. Тук двама братя разделят имането на баща си. Единият взима повече, другият – по-малко. Това братство ли е? Истинските братя трябва един другиму да си помагат. Сестри, кои-то се обичат, трябва да си помагат едни на други, меж-ду тях не трябва да се яви и сянка от завист; щом си завиждат, не са сестри.

После, говорим, че сме българи. Какви българи сме, щом се измъчваме един друг? „Англичанин съм“ – казва някой. В англичаните има поне това, че си за-читат правата. Англичанинът, когато дойде да се бие, ще свие юмрука си, ще удари другия по носа и само ще го разкървави. Последният ще се поизчисти и въпро-сът е решен. Българинът не постъпва така. Единият

ще вземе кол и другият ще вземе кол, че като започнат – този удря, онзи удря; погледнеш – единият със счупена ръка, другият със счупена глава и се върнат у дома си герои. Това не е разбиране на Божествения закон. Да, това не е никакъв Божествен закон. Всички тия груби нрави трябва да се смекчат само чрез Божествения закон на Свободата. Всеки народ трябва да живее разумно, според Божия закон, понеже всеки народ е единица, образувана от хиляди и милиони хора, от които всеки за себе си трябва да живее разумно.

И тъй, казва апостолът: „Онзи, който се учи“.

Какво учи българинът от толкова време? Да изпълнява Божия закон ли? Не, пътят, по който вървят българите от толкова време, донесе ли им нещо добро, спечелиха ли нещо хубаво? Защо не спечелиха? От 1912 г. все се бият. Те не вървят в правия път. Казват: „Ние ли сме най-големите грешници?“. Не, българинът трябва да живее като българин, в душата на когото трябва да има четири качества: да бъде честен, справедлив, добър и интелигентен. В него трябва да прониква Божията Любов и да каже: „Господи, какво то ни дадеш, ние ще бъдем доволни и ще изпълним Волята Ти не според Църквата, а според Твоя закон на справедливостта и ще покажем на света, че разбираме Божията Любов и Господ царува навсякъде“.

Между вас не трябва да има никаква завист, никаква злоба. А днес който те срещне, пита: „Ти православен ли си?“. Добре, ти като си православен, разбираш ли Божия закон? Не, в това православие има неразбиране на Божия закон. И какви ли не други работи се разискват – кой бил виновен за тази, за онази работа. Никой не е виновен. Много народи има на Земята, които страдат, а българите страдат още повече. Всеки народ си е виновен.

Сега вие живеете между този народ и за да му помогнете, трябва да разбирате Божия закон. Писанието казва: „Бог поругаем не бива. Кой каквото сее,

КОЙТО СЕ УЧИ

това и ще пожъне“. Не че в Бога има някаква омраза или някакво неразположение към когото и да е, Той гледа еднакво на всички същества и народи. Когато един народ живее съобразно Божиите закони, когато изпълнява Волята Божия, Бог ще му изпрати разумни управници, разумни духовници, разумни учители, разумни майки, бащи, съдии и всичко друго, а когато не живее според Божия закон, тогава ще му изпрати такива управници, духовници, учители, майки и бащи, каквито той не е очаквал.

Сега ние разглеждаме живота от духовно гледище. Този живот, който живеем, не е още самият живот, а е само едно проявление на живота; истинският живот ще бъде след като заминем от Земята. Един българин, който живее на Земята, българин ли е? Не, той, след като е живял един добър, чист и свят живот на Земята, като отиде на Небето, ще бъде един ангел и ще се нарече служител Божи. А сега това дали си българин, англичанин, германец или какъвто и да е друг, е само символи, които имат отношения, тъй както са символи мечката, вълкът и другите животни. Всички народи на Земята съставляват само органи на това велико тяло, в което се изпълнява Волята Божия.

Казвам: всички вие трябва да се върнете към друг закон. Оставете обществото! Така, както се развива, вие не може да го измените. Индивидуално ние можем да подобрим, да изменим своя живот и в подобрието му и нашите обкръжаващи могат да се изменят. Това подобриение може да стане всякога и да се предаде навсякъде. Когато Христос дойде в света, какво беше положението на тогавашното човечество – упадък имаше. Христос дойде и именно със Своя живот даде тласък на човечеството. Днес 500 милиона човека живеят по-добре, по-културно, отколкото са живели във времето на Римската империя. Неговото идване даде тласък, повдигане на жената – оттогава в нея има един по-благороден импулс, който се дължи

на този тласък. Наистина, има още много работи, които могат да се желаят, но Христос казва: „Втори път когато дойда, ще донеса нещо ново“.

Днес можете да носите толкова, но когато бъдете готови за нещо повече, Духът ще дойде и Невидимият свят ще ви се открие. Този свят няма да ви се открие така, както някои казват: „Аз видях нещо насън, но едва си го спомням“. Не, онзи свят ще бъде тъй реален, тъй отворен, ще говорите с ангелите, със своите разумни братя така, както говорите приятел с приятел, учител с ученик. Тогава ще имате положителни знания. А сега какво – събудил си се сутринта, видял си някакъв сън, но го няма или видял си едно видение, но не знаеш какво означава. Добре, как ще докажете това? Ще кажете: „Халюцинация е“. Хубаво, а след като умре човек, след като се разложи, това не е ли халюцинация? Къде отиде човекът, къде отидоха дробовете, мозъкът, нервите му? Ако всичко това беше реално, къде отиде неговото сърце, за което казват, че люби, неговите топлина, кръв, мускули? Казват, че този човек се е разложил, изгнил. Изгнилият човек ли е човекът? Има нещо, което не умира, и тук, в този свят, и в онзи свят това, което не умира, което не се разлага, е човекът. То нито остарява, нито се подмладява.

Вие седите някой път и казвате: „Старини дойдоха“. Защо не разбирате Бога? Казвате: „Сиромашия дойде“. Защо идва сиромашията? Защото не работите. Страдания идват – защо? Защото на сте живели според пълнотата на Божията Любов. Кой от вас е живял според този велик Божи закон и е толкова отзивчив, колкото някоя струна, която, щом я бутнеш, да отговори ясно на тона? Добрата цигулка се познава по това, че като бутнеш някой тон от една струна, той веднага зазвучава чисто, ясно. Има някои цигулки, на които тоновете не са верни, позициите също не са верни.

Апостол Павел казва: „Онзи, който се учи“.

На какво трябва да се учим? Най-първо трябва да имаме Абсолютна вяра. В какво да имаме Вяра? В Живия Господ, Който живее в нас, Който съществува навсякъде, под чието зорко око е всичко и от Когото зависи всичко. И тогава, като говорим за Христос, трябва да знаем, че Той е Божи посланик, дошъл да изпълни Неговата воля. Такива са били всички пророци.

Христос е най-възвишеното проявление на Бога. Досега човек с такава Любов, с такава ширина на душата, от която да диша такава пълно безкористие, с такава забравяне на себе си като това в Христа не се е явил. Именно по това се отличава Той. Като говоря за Христос, разбирам човек, на Когото душата е напълно погълната в Бога и Бог напълно се проявява чрез Него. Да любим Бога означава да се прояви Бог в нас и ние да се погълнем от Него. Тогава няма да ни е страх от никакви болести, от никаква сиромашия и във всеки момент ще бъдем готови да понесем всички страдания, всички нещастия с радост. Каквото ни дойде, да кажем: „Господи, да бъде Твоята Воля!“. Тогава и в ада, и в Рая да сме, ще знаем, че сме с Него и Той ще ни избави и възкреси. Това не значи, че трябва да бъдем индиферентни, но да забравим себе си, да бъдем в пълно очакване и да проверим този закон. Христос провери този велик закон на Божията Любов и с пълна Вяра се предаде на Бога, като каза: „Боже, в Твоите ръце предавам духа Си“.

И тъй, ти ще учиш – защо? За Бога. Ще работиш, ще придобиваш богатство – защо? За Бога. Ще търгуваш – защо? За Бога. Ти трябва да употребиш абсолютно всичко в света, за да извършиш Волята Божия, трябва да направиш всичко за Божията Любов, за Бога. Имаш красота. Защо ти е тази красота? За Бога. Здраве имаш – за кого? За Бога. Всичко ще употребиш все за Бога. Досега си работил за себе си, но отсега нататък ще работиш за Бога. Ще знаеш, че каквото ти се слу-

чи, всичко е, за да се разшири твоята душа.

Някой път вие ми казвате: „Не виждаш ли нашите страдания?“. Виждам ги, но зад тия страдания виждам нещо хубаво, нещо красиво. Пък не страдаш само ти, има хиляди, милиони същества, които страдат заедно с теб. Всички хора страдат. Хубаво нещо са страданията – защо? Защото Господ иде и ще даде една обща амнистия, за всички ще има едно благо. Небето иде на помощ и тогава всички ще бъдат радостни и весели, на всички ще се дадат условия за развитие. Казвате: „Но в този живот ли?“. В този живот, сега му е времето. – „Но още тук, докато сме в плът ли?“ Да, докато сте още в плътта си. Царството Божие не е в материалния свят, то е вътре в душите ви. Не всеки човек може да го види – Царството Божие може да се види само от този, който има развити очи.

Казва апостол Павел: „Онзи, който се учи“.

Ние сега се учим на хиляди неща, на много тежки работи. Всички сме изложени на разочарования. Всички се безпокоим от мисълта какъв ще бъде нашият край. Краят на всички хора ще бъде смърт. Онзи, който се бие на бойното поле, умира; майката умира, бащата умира, синът умира, дъщерята умира, приятелят умира, всичкото богатство, което имаме, ще се разпръсне. Какво ще ни остане от живота? Какво реализиране очакваме на Земята? Не, Бог, Който ни учи сега, иска да ни покаже, че няма да прекъсне всички блага, които са пратени на Земята, но трябва да признаем, че всичко иде от Него. Като отидеш при един богат брат, няма да го заплашваш с револвера си, но ще го питаш: „Ти познаваш ли Бога?“. Ако ти каже, че Го познава, ще му зададеш друг въпрос: „Ти готов ли си да изпълниш Волята Божия?“. – „Готов съм.“ Само при тия условия ще му поискаш това, от което имаш нужда, а не да го оскубваш, защото бил богат. Във всички ни трябва да се яви тази Любов, за да познаем, че Бог ни обича.

КОЙТО СЕ УЧИ

Сега на какво уподобявам страданията на сегашното човечество? Тия страдания аз си представям като една яйцеобразна желязна черупка, в която всеки човек е затворен. В тази черупка го очаква смърт, затова идва един ангел и удря с чука си върху яйцето, за да го разбие. Ти казваш: „Какво става с мен, ще ме убият!“. Ангелът удря още един път. Ти пак казваш: „Какво става с мен, докога ще се сипят ударите на съдбата върху ми?“ – докато се разчупи яйцето и ти излезеш от него. Всички страдания, всички нещастия, които изживяваме, не са нищо друго, освен разчупване на черупките на това яйце, от което нашите души ще излязат, за да се съединят с истинския Живот, от Който сме произлезли и за Който сме призвани да живеем.

И тъй, стихът казва: „А този, който се учи на Словото Божие, нека направи участник във всичките си добрини тогоз, който го учи“.

Бог иска да ни направи участници в онова благо, което е в Него, и именно затова ни изпраща всички страдания. Страданията са освобождение от връзки, които са създадени в миналото. Бог ще скъса всички връзки и ще остави само една – между Него и нас; останалото ще бъде само отношения, не връзки. Тогава ще има само един Господ, а хората ще бъдат само братя и сестри на Небето.

30 ноември 1924 г., София

Ти Си

*И отговори Симон Петър, и рече:
„Ти Си Христос, Син на Бога Живаго“.*

Матей 16:16

Съзнателният живот се изразява в питания и отговори. Тия запитвания не се отнасят само до външни лица, понякога ние питаме и себе си. Често чувам как някой седи и се запитва: „Сега какво мислиш да правиш?“. Като стане сутрин, домакинята се пита: „Какво трябва да сготвя днес?“ и като се запита, отговаря си: „Това ще сготвя, онова ще сготвя“. Често един запитва, а друг отговаря.

Сега апостол Петър се намира в положението на ученик. Той отговаря на Учителя си, че мисли, че е Христос – Син на Бога Живаго. Питам: след като ученикът отговори, какво е спечелил? Човек може да отговори правилно, а това е само начало на една работа, която трябва да се извърши. Учителят може да запита ученика как да стане известна работа или как да се разреши известна задача. Ученикът казва: „Задачата може да се разреши така и така“, но след като е казал, тя още не е решена. Следователно ученикът сам трябва да излезе и да започне разрешаването на задачата.

Често, като ви срещнат на пътя, запитват ви: „Вие какво мислите за Христос?“. Такъв маниер имат всички евангелисти. Те ще ви запитат: „Ти какво мислиш за Христос, как вярваш в Него, за какъв Го мислиш?“. Ако се окаже, че мислиш според тяхното верую, считат те за правоверен и можеш да общуваш с тях. Това е начин, метод. В училищата всеки си има метод за преподаване.

Какво означават думите *Исус* и *Христос*? Това са две названия, две имена. Някои казват: „Трябва да

ТИ СИ

признаем, че Исус Христос е Син Божи“. Много добре, съгласен съм с това, но има две положения в света, в практическия живот, които човек трябва да разреши. Аз слагам пред вас два самуна хляб, направени от най-хубавото пшеничено брашно, и питам какви са тези самуни. Някой отговаря: „Учителю, това са самуни хляб, направени от най-хубавото пшеничено брашно“. Казвам: право отговори. Питам по-нататък: след като позна, че тези самуни са от най-хубавото пшеничено брашно, какво спечели? Ти отговори правилно, но самуните седят при мен. Добре, тези самуни са на трапезата и ще ги опиташ, за да видиш дали отговорът ти е прав, или не е. Той сам трябва да опита дали твърдението, което дал, е право, или не.

Въпросът има и друга страна: не е достатъчно човек само да познае, че Исус Христос е Син Божи, но и да опита това. Под думите *Син Божи*, ние превеждаме думите *Любов* и *Живот*. По начина, по който се употребяват, това още не са самите думи. Как трябва да възприемем Любовта? Чрез волята. Мнозина искат да възприемат Любовта само чрез ума; не, чрез ума не може да се възприеме. Тя е само слуга и затова, когато иде в света, трябва да се възприема чрез волята. Следователно всички, които имат Любов, са все волеви натури. Когато човек има известно желание, той света ще преброди, но ще го постигне. Това няма защо да ви доказвам, вие имате хиляди аргументи, хиляди доказателства в живота. В света има силни доказателства за това и сами можете да ги проследите.

Ти Си Христос, Син на Бога Живаго.

Сега може да ви запитам: вие мислите ли, че Христос, Който дойде преди 2000 години, действително беше Син Божи? Може да ми дадете един положителен, а може да ми дадете и един отрицателен отговор. И единият, и другият остават без последствие, без резултат. Защо? Защото има много хора, които отричат, че Христос е Син Божи, а живеят един добър живот,

съобразно Христовото учение. Има много пък, които не отричат въпроса, положително твърдят, че Христос е Син Божи, но не живеят съобразно Неговото учение. Силата не е в твърдението или отричането, а в самия живот.

Сега в християнския свят поддържат, че ще се спасят само онези, които вярват в Христа, а външните, езичниците, няма да се спасят. Питам: на какво се обосновава това твърдение? Бил ли е някой съветник на Бога, та да знае кой се спасява и кой – не? Кой от тези богослови, философи, учени, проповедници е бил в това време, когато Бог е създавал света? Когато Бог е решил да направи човека, създал го е, но съветвал ли се е с някого? Може ли някой от светиите да каже, че е бил в това време при Бога? Всички ще кажат: „Предполагаме, но нищо не знаем“. Турците казват: „Олабелир“ – „Възможно е“. Знаете ли колко са смешни тия заключения?

Един от турските султани поискал да се явят най-умните хора при него и да му кажат нещо, което не може да бъде, т.е. нещо, което султанът не може да повярва, някоя лъжа. Той определил голямо възнаграждение на онзи, който му каже една отрицателна истина. И започват да се изреждат учени философи от разни краища. Идва един турски философ, който му казва: „Царю ефенди, майка ми насади едно паче яйце, но като се търкулна то, от него излезе една камила“. „Олабелир – възможно е“ – казва султанът и този философ си заминава. Значи султанът не отрича тази истина. Идва друг философ и казва: „Баща ми изтръгна един косъм от брадата си, направи го мост, който постави на Дунав, и всички наши войници минаха по него“. „Олабелир“ – казва султанът. Трети, четвърти философ се изредили, кажат нещо на султана, той им каже: „Олабелир“ и те си заминават.

Най-после идват няколко хамали, носят един голям празен кюп, който може да събере 400 – 500 кг.

ТИ СИ

злато, и го слагат пред султана. Философът, който намислил да му каже една истина, каквато султанът искал, разказва: „Царю ефенди, баща ти отвори вой-на на московците и взе назаем от баща ми този кюп пълен със злато. Сега идвам да си го взема“. „Не може да бъде!“ – казва султанът. Защо казва, че не може да бъде? Защото ако каже *олабелир*, ще трябва да си плати дълга.

И тъй, когато някой път ни поставят в едно противоречие, в което трябва да платим, ние казваме: „Това е лъжа, не може да бъде!“, а за всяко нещо, което не ни засяга, за което нямаме отговорност, казваме: „Олабелир“ – т.е. това може да бъде.

Христос не е една отвлечена личност в света. Под думата *личност* ние не подразбираме един обикновен човек, едно обикновено съзнание. Под думите *Исус Христос* разбираме едно велико, всеобемащо проявление на Божия Дух, от който изтича Любовта. От тази Любов се ражда животът, който ние търсим. Христос не е верую, Той е живот. Христос не е философска система, затова не може да се разбере с ума – преди всичко сърцето трябва да разбере Христа, а после – умът.

Вие може да направите едно малко възражение: „Защо първо сърцето трябва да разбере Христос, а после – умът?“. За мен това е много естествено. Сърцето в дадения случай е ученикът, който трябва да разбира, а не учителят. Умът е учителят, затова не той трябва да възприеме Любовта, а сърцето – в него тя липсва. Следователно тази велика сила – Любовта – трябва да се възприеме чрез сърцето, за да укрее то.

Някои не могат да разберат това и питат: „Защо не можем да възприемем Любовта чрез ума?“. Законът е такъв. Кой трябва да яде – ситият или гладният? Гладният. Кой трябва да пие вода – жадният. Кой трябва да учи – ученият или невежият? Невежият трябва да учи. В света има два вида хора: едни, които се учат от

другите, и втори, които се учат от себе си. Един велик дух от Небето се учи сам. Нему Бог дава да управлява цяла слънчева система и от резултатите на своята работа той прави изводи и сам се поправя. Докато този дух управлява слънчевата система, дотогава ще съществуват хората, дотогава ще се учат, ще се бият, ще разискват има ли граждански права, или не, дали трябва да съществува България, или не, трябва ли да съществуват другите народи, или не и т.н.

Всички хора спорят, считат, че са много важни фактори. Действително, хората са важни фактори за света, но този дух, който ръководи цялата Слънчева система, се учи от тези толкова важни фактори, прави своите изводи и след като завърши целия процес на своето велико развитие, явява се пред Бога и, казано на ваш език, дава отчет за всичко, което е сторил: „Еди-къде си моето знание проработи добре, еди-къде си не проработи добре. Като дойда втори път, ще го поправя“. Има хора, които дълго време трябва да убеждаваш, че са на кривата страна; те казват: „Не, аз съм на правата страна“. Сега всички съвременни хора са все на правата страна и пак има известни криви положения в живота.

Апостол Петър, за когото се говори в стиха, е човек бърз по натура, сангвиник. В човека има една черта – иска с малко труд да придобие много нещо и като придобие, той го държи за себе си, консерватор е. Казва: „Аз не обичам да вдигам много шум, да вдигам мотиката. Спечеленото трябва да се държи“. Консервативните хора наричам хората на малкия труд, а либералите – хора на чрезмерния труд. Те много работят, но и много харчат – ядат, пият и казват: „Ще работим и ще си платим дълговете“.

И тъй, всяко твърдение в света трябва да се възприеме дълбоко в човешкото съзнание. Все трябва да имаме нещо в живота си, на което да се осланяме, една преобладаваща идея в живота, която да подтиква.

Тази преобладаваща идея ще бъде най-високият връх, от който ще измерваме всички други положения.

Някой може да те пита:

– Защо трябва да имаме една идея?

– Тя е една необходимост.

– Защо трябва да обичаме?

– Обичта е една необходимост.

– Защо трябва да живеем?

– Животът е една необходимост.

– Защо трябва да учим?

– Учението е една необходимост.

– Защо трябва да работим?

– Работата е една необходимост.

А сега някой казва: „Аз не искам да живея, искам да се самоубия“. Самоубийството не е една необходимост. Представете си, че живеете в свят, който е непоносим за вас, и искате да се хвърлите от една висока скала надолу, да се самоубиете, но Висшите Разумни същества изменят вашето твърдо вещество във въздухообразно и падате от скалата като едно леко перце, не можете да се убиете. После искате да се хвърлите в някоя нагорещена пещ, там да изгорите, но тия Същества превръщат материята ви в огнеупорна и не можете да изгорите. Навсякъде търсите смъртта, но не можете да се самоубиете. Питам: защо не можете да се самоубиете? Не зависи от вас. Някой път е благословение човек да умре.

Защо човек иска да умре? Всички, които искат да умрат, имат това желание, защото искат да ликвидират със старите си дългове. И действително, като умрат, те забравят дълговете си, но законът е такъв, че след като дойдат втори път на Земята, пак ги хващат. А дали приемате прераждането, или не, това за Природата нищо не значи. Някой откраднал от българската държава 10 милиона и избягал в странство. След 20 години отново се връща в България. Властта забравила ли е това? Не, ще го пипне веднага. Как? Изминали са

се вече 20 години – тия години не обезличават ли 10-те милиона? Не обезличават. Ако властта не прощава, Природата е още по-строга в своите изисквания.

Сега да се върна към мисълта си. Вие се намирате на Земята, искате лесно да решите своите задачи. Всеки иска да живее добре, но за да е така, трябва да има условия. Какви? Външни и вътрешни. Аз ще ви обясня какви са външните условия. Хамбарът ти е пълен с жито – това са външни условия. След като стомахът ти приеме житото, ще бъде ли в състояние да извади от него нежните сокове за работа? Това са вътрешните условия. Вие може да възприемете всичкото жито, а стомахът ви да не позволява да се преработи; а може и стомахът ви да работи, но да нямате жито. Ето защо казвам: за вашето развитие външните и вътрешните условия трябва да съществуват едновременно. Външните са от Бога, а вътрешните – от нас. Такъв е законът и ако ние, съвременните хора, сме хилави, ако имаме такива изопачени възгледи за живота, ако нашето сърце е изопачено, това са вътрешни условия, за които ние сме причината. За това нещо няма две мнения и няма да го доказвам – ако го доказвам, ще бъде губене на време. Вследствие на това идват и външните условия.

Често някои казват: „На мен хората не ми помагат“. Защо не ти помагат? Защото в теб вътрешните условия са изопачени. Защо някой не помага на друг? Лежат двама души в болницата, болни от някоя тежка болест – и двамата не могат да мръднат от леглата си. Единият казва на другия: „Моля те, помогни ми да си обуя чорапа!“. Той не може да обуе своя чорап, а другарят му иска помощ от него. Смешно е това положение.

– Ами ти защо не си го обуеш сам?

– Не мога.

– Че и аз не мога.

Така разговарят и двамата, но това е игра на думи – болен на болен не може да помогне. Може да раз-

говарят, може да се утешават, но физически не могат да си помогнат. Следователно, съберат ли се двама болни, те не могат да си помогнат.

Нашите възгледи за живота трябва да бъдат еднакви и в ума, и в сърцето ни. Засега ние не страдаме от умствени изопачавания. Умът не е виновен за нашите грешки, сърцето е виновно. Наричат сърцето мекият принцип. Ако питате съвременните хора, всеки иска да живее охолно, без труд, баща му да му остави наследство от 5 – 10 милиона лева, да има на разположение автомобили, да има наготово ядене, пиене, а той да ходи като царски син. Всички желаят това, но възможно ли е? Не е възможно. Всички искат да бъдат милионери. Възможно ли е? Не е. При условията, в които живеем на Земята, няма толкова злато, а и ако всички станем толкова богати, кой ще ни слугува? И ако се намерите в положението на богатите, на силните хора в света, знаете ли какво ще бъде? Вие още не сте опитали положителната страна на богатството, на властта. Знаете ли, че властта е хиляди пъти опасна, отколкото сегашното положение, в което се намирате? Ако човек има власт да направи това, което иска, знаете ли какво може да причини и на себе си, и на другите?

Ще ви приведа пример за един учен философ. Това е един разказ с много вариации. Този философ живеел в древността. За да може да подобри живота си, той изучавал Природата с цел да намери алхимичния камък, който превръща всичко в злато. Най-после му се удало да намери този философски камък, тъй се предава в разказа. За да го открие обаче, той работил дълго и един ден му се явил един от Гениите на Природата и му казал:

- Проучи ли този въпрос?
- Проучих го много добре.
- Тази сила, която ще ти се даде, можеш ли да употребиш правилно и намясто?

– Мога, аз ще я употребя за своето благо и за благо-
гото на човечеството – дал обещание ученият.

Тогава Геният му дал една пръчица и казал:

– Ще държиш скрита тази пръчица и ще я изваж-
даш само когато ти потрябва. Когато пожелаеш нещо,
ще бутнеш с нея и всичко ще стане според твоето же-
лание.

Върнал се той вкъщи, започнал да хлопа с пръ-
чицата на масата, за да се сложи яденето, но каквото
пипнел, всичко се превръщало в злато: чинии, чаши,
вилици, лъжици, ножчета – всичко. Слугите донесли
яденето му, но бутнал с пръчицата си и то се превър-
нало в злато. Донесли му хляб, бутнал го по някакъв
начин с пръчицата и той също се превърнал в злато.
Дошли жена му, децата му, приятелите му около него;
той не издал тайната, но те го прегърнали, по някакво
нещастие доближили пръчицата му и се превърнали
в злато. При това нещастие той си казал: „Пропуснах
един велик факт“.

Сега мнозина от вас си казват: „Господ да ми даде
тази или онази сила!“. Казвам: проучил ли си въпроса
как да манипулираш с нея? – „Проучил съм, разбира
се.“ Да, и ти като онзи философ ще превърнеш целия
свят в мумии от злато. Питам: какво ще правиш, ко-
гато и яденето ти се превърне в злато и не можеш да
ядеш? Гладен ще бъдеш. Съвременните хора толкова
обичат златото и париците, че всички мислят само за
тях, но не знаят как да превърнат тази жажда за злато
в жажда за друго нещо. Алчността, жаждата за злато
трябва да се превърнат в жажда за нещо велико, не-
изменно.

Какво е Великата любов? Тя е една сила, недостъп-
на за хората. Любовта като сила трябва да се превърне
в живот, в най-малката сила и после да можем по кос-
вен начин да превърнем Любовта в злато. Днес майки-
те и бащите представляват една велика лаборатория, в
която се изучава Любовта, но даже и майките не знаят

ТИ СИ

какво е Любов. Какво изучават те? Изучават Любовта в една от нейните прояви. Сега гледам, че мнозина са се запалили, казват: „Гори ми сърцето“. Да, но горенето не е Любов, то е едно проявление на Любовта. Любовта не е горене, не е и живот – защо? Защото в живота всякога има едно ограничение. В него има и радости, и скърби. Някой казва: „Ако не бях любил, нямаше да имам скърби“. Не, условията в живота произвеждат и радостите, и скърбите. Щом си се наял, пипнеш коремчето си и казваш: „Е, добре ми дойде тази печена кокошка. Това разбирам под *живот*!“, но утре в коремчето ти няма печена кокошка, няма никакво ядене, няма винце и казваш тогава: „Мъчи ме страданието“. Не, животът изисква съвсем друго.

Ние разрешаваме много лесно тия въпроси, икономическите условия лесно ги разрешават – всяка държава от хиляди години ги развива. И Адам разрешаваше този икономически въпрос, за което го изпъдиха от Рая. След като разреши въпроса, жена му каза: „Да сключим един земен заем!“. Змията, която се бе обвила около Дървото, беше един посланик, изпратен да сключи договора за заема. После Господ запита Адам: „Ти ли си този, който правеше заеми? Вън скоро! В Божията държава не се позволява никакъв заем“. Заемът е нещо изкуствено. В Божието царство всички неща са предвидени, в Божията държава всички закони, всичко онова, което е необходимо за нашия ум, за нашето сърце, за нашето тяло, е предвидено в Божия бюджет до най-малките подробности.

Сега някои казват: „Това търпи доказателства“. Да, търпи доказателства. Това е една математическа вероятност, която може да се докаже по дългия път на опита, а може да се докаже и изведнъж. Например по закона на разсъждението можете да познаете дали един човек е добър, или е лош след много години, а по закона на интуицията можете да познаете това скоро, както и дали ще можете да вършите работа с него, или

не. Някой ще каже: „Как е възможно това?“. Ще обясня идеята си, за да стане достъпна за вашия ум.

Представете си, че трябва да посетя Слънцето. Как? Допуснете вероятността, че жителите на Слънцето ме канят да им направя едно посещение. Има два начина за отиване. Аз тръгвам с бързината на светлината и за осем минути съм там. Друг един господин, мой приятел, също е поканен да отиде, но той тръгва с най-бързия трен, който пътува с бързина 150 – 200 км в час. Как мислите, след колко години този господин ще стигне на Слънцето с трена? Ще му отнеме най-малко 200 години. Аз ще стигна след само осем минути, ще поразисквам малко с жителите на Слънцето и скоро ще се върна на Земята.

Това пътуване с бързия експрес е нашият разсъдък. Някой казва: „Ние разсъждаваме“. Да, ще стигнеш до Слънцето след 200 години. Затова хората казват, че опитността учела хората – опитността на дългия път. Това е до начина на движението. В някои хора съзнанието се движи полека, а в други – бързо. Ако четете Сведенборг, един съвършен човек, в когото религиозните чувства са силно развити, ще видите, че той разказва за неща, за които вие бихте казали: „Дали всичко това е вярно, или не е? Дали този човек е с ума си, или не е?“. Това са истински неща. Той разказва какви са ангелите, как живеят, какво мислят. След това описва всички хора на Земята – в Англия, във Франция, в Африка и другаде, описва ги най-подробно, разправя, че ходи при тях, че разговаря. Какво ще кажете вие за всичко това? Сведенборг казва: „Ако вашите чувства са развити така, както моите, ще можете да проверите тия неща“. За да ги провери човек, изисква се един организъм, малко по-различно устроен от сегашния.

Човек, който обича материалния свят, не може да влезе в Небето, защото неговата материя, неговото съзнание не могат да се трансформират тъй лесно. Вземете например хора, които от 2000 години вярват

ТИ СИ

в Христос, а щом дойде някой при тях, те го запитват: „Ти вярваш ли в Христос и как вярваш?“. Другият казва: „По този въпрос аз имам малко по-друго мнение“ и току виждаш – скарали се, спорят, не се разбрали. Гледаш ги – в обикновения живот и двамата живеят по един и същ начин. Те се различават само във възгледите си, иначе единият дава пари с 15% лихва, а другият – с 20%.

Христовото учение в това нещо не се бърка. Христовото учение изключва лихвите. Лихварството не е наука, не е необходимост. Ще каже някой: „А откъде трябва да преживеем?“. Тогава и земеделецът може да каже: „Ако не ора и не сея нивите си, как ще се прехраня? Ще гладувам. Ако пък ора и сея, стомахът ми ще бъде пълен, хамбарът ми ще бъде пълен“. Питам: когато Господ създаде света, имаше ли в бюджета Си предвидени банкери и лихвари? Не, банките и лихвите са случайни единици, временни, палеативни средства – както в търговията вземаш пари срещу една полица, после оттук вземаш да я посрещнеш, оттам вземеш, от 4 – 5 места вземеш, докато най-после фалираш. Питам: това наука ли е? Ако отидете в Америка или където и да е из съвременния свят, ще видите, че светът навсякъде е майстор в уреждането на такива полици. Казват за някого: „А, той е голям финансист“. В шест месеца той оттук ще вземе пари, оттам ще вземе, ще направи два, три пъти оборот, но най-после казва: „Е, изчерпи се кредитът, аз ликвидирам“.

Това е човешката страна на въпроса. Да кажем, че някой човек дължи 20000 лв. Всъщност този човек дължи ли ми? Какво съм дал някому? 20000 лв. Но това злато не е мое. Тогава ще приличаме на онзи българин в Провадийско, който дал назаем на един турчин осем крини жито и след осем години турчинът му го изплатил заедно с лихвите. Българинът обаче, като си направи по своему сметката, намерил, че турчинът има да му дава още 80 крини. Питам: как? Каква е тази философия, която е залегнала така дълбоко в живота?

Когато дойдем до вътрешно разбиране, ще видим, че Бог ни е изпратил в света бедни, защото Той изисква нещо от нас. Никой няма право да залага своя живот, никой няма право да изопачава своя ум, никой няма право да изопачава своето сърце, защото, ако ги изопачи, ще страда, ще отговаря за това. От какво произтичат страданията? Те не са нищо друго, освен знак, че сме нарушили един закон на Разумни същества. Това показва, че ние сме заобиколени с Разумни същества, и когато престъпим техните закони, те спират своя бюджет по отношение към нас, ние започваме да страдаме и болестите идват. Забележете – щом човек прави грехове, болестите идват; престане ли да прави грехове, реши ли да води един абсолютно изправен живот, болестите престават да го посещават.

Грехът е най-ужасната болест, която може да зарази човека. Например аз мога да мина покрай вас и да ви кажа, че ви обичам. Мога да ви заколя и опека една хубава кокошка; мога да ви наточа от най-хубавото старо вино, но това винце, тая кокошка не са мои. Винцето най-първо беше сладко, човекът после го направи кисело. Сегашното вино – това са човешки сокове. Ще те черпи някой от своите сокове, че ще прокопсаш. Бих желал да срещна един човек, който, като е пил вино, да е прокопсал. Защо? Защото това са човешки сокове. Какво да правим тогава? Ще ядете гроздето така, както е създадено, то е сладко в този естествен вид. Следователно ние можем да направим нашия живот горчив и кисел, каквото е самото вино.

Ние, съвременните хора, не мислим сериозно върху живота. Имаш да вземаш от някого и постоянно мислиш за това – така животът ти и този на другия вкисват. Кажи: „Заради Бога, заради Любовта тегля черга и задрасквам този дълг“. Това да сториш не за да покажеш, че си щедър, но да постъпиш съобразно Божия закон – заради Бога, заради Любовта. Тогава и Бог няма да те остави сиромаш. Забележете, в цялата

окултна литература, в цялата религия няма пример, в който човек да е живял съобразно Божиите закони и да е умрял сиромаш. Такъв човек всякога е бил богат. Някой ще каже: „Ще умра гладен“. Не, ако живееш според Божиите закони, ако вършиш Волята Божия, ти ще имаш изобилно от всичко.

Сега ви моля да не си правите бързи заключения, да не мислите, че това може да стане лесно. За да можем да приложим Божиите закони, изисква се една абсолютна вътрешна чистота. Ние, съвременните хора, които сме нечисти, не трябва да съдим, да казваме, че еди-кой си не живее чист живот. Не, за да можем да съдим другите, за да им помогнем, най-първо ние трябва да бъдем абсолютно чисти и по ум, и по сърце. Щом имаме тази чистота, тогава ще имаме знания, тогава ще бъдем богати.

В Природата има много ресурси за забогатяване. Ако българите бяха по-умни и бяха решили да живеят по Бога – не така, както сега живеят, а истински, както трябва, те в една година щяха да платят дълговете си и никакви репарации нямаше да има. Сега ще кажете: „Кажи ни как да си изплатим дълговете, че тогава да живеем за Бога“. Не, тези неща са опитвани, опитвани. Бог е опитал всички народи, всички религиозни хора и се убедил, че те са пословични със своите лъжи и неиздържани обещания. Книгата в Небето е пълна само с лъжи и с неизпълнени обещания, едва тук-там ще срещнете единици, които, като са обеща-ли нещо, са го изпълнили. Някой живял добър живот 5 – 6 години, но после казва: „Е, ще си поживея малко“. Някой пък живял през целия си живот разгулно, свободно, но после, 2 – 3 години преди края на живота си, започва да живее добър, чист живот. Не, приятелю, откакто си се родил, докато умреш, ще живееш един чист и свят живот. – „Ама може ли?“ Може.

То не е във време и пространство. И Христос казва: „Това плът и кръв не са го открили, Отец Ми в теб го

открил и ти след време ще разбереш тази велика Истина“. И казва му още: „Аз ще ти дам ключовете“. Вие ще кажете: „На Петър са дали ключовете“. Не, ключовете на Рая има само онзи, който има Любовта. На всеки един от вас Господ може да даде ключовете от Рая, стига да имате Любов, стига напълно да сте отдали в служене на Бога своя ум, своето сърце и своята воля. Всеки такъв човек ще има ключовете на Земята и на Небето. Ще кажете: „Уреди се вече въпросът“. Какво ще уреждате?

Какво, мислите, означават ключовете? Апостол Петър от 2000 години изучава все този закон. Господ му даде да ги държи, но той си взе такава беля на главата с тях и едва сега започва да разбира защо са му дадени: понеже Небето желае да помогне на хората, Бог даде на апостол Петър ключовете, за да може постоянно да слиза и да упътва хората към Любовта. Той наистина отваря вратата, но не за онези, които влизат в Рая, а за тези, които слизат от Небето за Земята. Като отиваш от Земята за Небето, можеш да хлопаш и 10 пъти на вратата на Петър, но няма да го видиш, той няма да ти отвори, но ако слизаш от Небето, ще бъде първият, който ще ти отвори. Онзи пък, Който отваря вратата на ада, е Христос – Той отваря на онези, които влизат в ада и излизат от него. Апостол Петър отваря на праведните, а Христос – на грешните.

Някои казват: „Да запалим една свецица на апостол Петър“. И 100 свеци да запалите, нищо няма да ви ползва. Не, ще запалите тази свещ във вашето сърце и ще пожертввате живота си за вас и за вашите ближни. За кои ближни – за онези, които Бог обича, на които Бог иска да послужи. Ще кажете: „Защо Господ не ни каже какво иска от нас?“. Бог изисква от нас служители. Вие заставяте хората да ви служат със стражари, с камшик, а Бог изисква от нас служители с Любов, с вътрешна преданост, без никакъв ропот – от такива работници се нуждае Той. Не че Бог сам не може

да оправи света, но Той опитва нашите умове – какво можем да направим ние, и иска и ние да вземем участие в делото Му, за да получим дял. И в Посланието апостол Павел казва, че ние сме съработници с Бога. В това е величието на Бог – че ни допуска да вземем дял в това велико дело. А какво по-велико дело от това да опитахме Божията Любов?

Аз зная, че много от вас имат опитности от Любо-
вта, но питам ви: задържали ли сте я за дълго? Виж-
дам, че някои могат да я задържат за 1 – 2 минути
или за 1 – 2 секунди, или най-много половин час и
след това тя изчезва. Знаете ли на какво приличате?
На онези дами, които се пръскат с хубавите, ароматни
парфюми. Срещнеш някоя дама хубаво облечена, на-
гиздена, поусмихва се и отдалеч мирише на парфюм.
Дойде възлюбеният при нея, казва: „Колко хубаво ми-
рише!“. Не мирише тя, теменужката мирише. Казва-
те: „Колко хубаво мирише – на розичка!“. Не мирише
тя, розата мирише. Не се лъжем ние от тези възгледи.
Ако тази теменужка, ако тази роза е могла да изкара
толкова хубав аромат, че ние искаме да го обсебим за
себе си, защо по същия закон да не можем да култи-
вираме един такъв жив аромат за нашата душа? Защо
ние да не можем да култивираме тази роза в нашето
сърце и да имаме този аромат? Можем да я обработ-
ваме вътре в нас и да използваме нейния аромат. Аз
не съм против ароматите, но има мъртви, има и живи
аромати, които произтичат от самия живот.

Апостол Петър казва: „Ти Си Син на Бога Жива-
го“.

Тогава, когато Христос влезе в нас, ние трябва да
вземем Неговия образ. Апостол Павел казва на едно
место: „На мъки съм, докато се преобрази Христос в
мен“.

Човек може да напусне обществото, може да раз-
даде имането си, може да направи хиляди добрини, но
с това няма да разреши въпросите. Ако обаче възпри-
еме в себе си Божествената Любов, ако възприеме Бо-

жията Мъдрост и ако в дълбочината на душата си възприеме Божията Истина, той съществено е разрешил въпросите, подготвил се е за тия дълбоки истини.

Аз мога да ви разказвам за тия работи, те не са отвлечени, даже са много близки до вас, но като ме слушате, ще си кажете: „Умът на този човек не е на мястото си“. Като ви гледам, виждам, че и вашият ум не е на мястото си. Виждам, че някой от вас след две години ще бъде в затвор, друг след една година на ръце ще го носят, свещеници ще го опяват, надгробна реч ще му държат; виждам, че трети ще изгуби цялото си имущество. Защо? Вие мислите, че сте осигурени, че имате обществено положение. Не, лъжете се. Обществено положение има само онзи, който люби Бога; обществено положение има само онзи, на страната на когото са ангелите, светиите. Онези, които нямат гребен, които с треска се решат (както казва едно силно българско изречение), нямат никакво обществено положение.

Запитват сега: „По кой начин трябва да оправим живота си?“. Христос, този велик Божествен Дух, и днес хлопа на сърцата на хората и казва: „Не надживяхте ли вашите глупости?“. Някой седнал там, пише цели томове, цели теории върху някои въпроси; друг пише за буболечките; трети изследва газовете, пише нещо върху тях. Христос хлопа на сърцето на историка и пита: „Ти свърши ли своята история?“; хлопа на сърцето на тоя, който се занимава с буболечките, и пита: „Ти свърши ли въпроса с буболечките? А ти там, свърши ли въпроса с газовете?“. Пита и тези, които имат още много хиляди, милиони левове: „Вие свършихте ли с парите?“ – а те все пишат, пишат, бързо смятат. Някои от вас казват: „Господи, всичко е добро в този свят, но ние сме много бедни“ – и всички днес все парици искат от Христа. Като отидеш в църквата, пари искат; където и да отидеш, пари и все пари ти искат и ние вече сме се убедили, че не можем без пари.

ТИ СИ

Действително, по начина, по който сме направили живота си, така е, но трябва да внесем в него един нов елемент – да внесем Божествената Любов в сърцата си, да направим парите слуги на Любовта, да видим какъв ще бъде резултатът. До това време нека парите седят на мястото си.

Днес, като отидеш при някой търговец и извадиш кесията си, той казва: „Аз имам доверие в теб, честен човек си“. Имаш ли къща, честен човек си; имаш ли ниви, честен човек си. Казвам: доверие имат на кесията ти, на къщата ти, на нивите ти, но не и на теб, а щом изгубиш нивите си, къщите си, никой няма доверие. Тогава някой дойде и казва: „Аз вярвам, че ти си добър християнин“. Защо си добър? Защото си богат.

Сега Христос задава въпроса: „Какво мислят хората за Мен, кой Съм? Защо Ме обичате – затова, че ви давам всичките Си блага, или малко по-иначе?“. Питам ви и аз: защо обичате Господа, защо Му се молите всеки ден? За парички – нищо повече! Аз бих желал да срещна някой, който се моли безкористно.

Някоя мома е горда, но възлюбеният ѝ я разлюбли. Тогава тя тръгва по църкви, моли се, пали свещи – защо? За да я залюби отново. Някой изгубил нещо – моли се, плаче. Аз бих желал да срещна душа, която да се моли безкористно, вън от всички материални неслоди, вън от всички тревоги и като я сполетят нещастия, да има благородство в себе си, от тази душа да лъха ароматът на розата, на теменужката и да каже: „Господи, благодаря Ти!“ – това значи да познаваме Христос.

Вие казвате: „Ти искаш да ни научиш да станем сиромаси“. Няма защо да ставате сиромаси, вие и без това сте сиромаси, вие сте роби в Египет, камшик има определен за вас. Жена ти въстава, децата ти въстават – защо? Да работиш. Ако не работиш, камшик има. Казваш: „Аз съм трудолюбив човек“. Трудолюбив си, защото иначе ще има камшик. Съществува друг закон

в света, според който ще работиш за жена си, за децата си, за държавата, за всички, но от Любов. Любовта да стане един мощен принцип, един двигател в живота ви, та всички сили, които създават злото в света, да се превърнат чрез Любовта в Добро.

И тъй, Христос запитва Петър: „Ти какво мислиш за Мен?“, а Петър Му казва: „Ти Си Син на Бога Живаго“.

Аз бих желал във вас да се развие съзнанието, да дойдете до това ново схващане, да вземете това ново направление в живота си и всяка тъга, всяко страдание да се разтопят, за да могат новите условия да влязат във вашия живот.

И в съвременната наука има един омагьосан кръг. Ние изучаваме много неща, но в това изучаване няма такова единство, чрез което да дойдем до коренно разрешение на въпросите, чрез което умът ни да се просветли за възприемане на Божественото учение. Сега има спор между религия и наука. Никакъв спор не трябва да има. Ние произвеждаме спора. Ако религията се превърне в Любов, тя е на мястото си; ако науката се превърне в Мъдрост, тя е на мястото си. Религията аз наричам забавачница за хората, а науката – учителка за възрастните деца. Ако дойдем до Църквата, тя е забавачница за хората, а държавата – учителка. Това са общи положения, общи принципи, които като схванем, ще видим, че не може да се явява никакъв спор. Сегашният ни живот трябва да се преобрази. Как? Като променим възгледите си за живота, а това ще стане, като вложим в него принципите на Любовта, Мъдростта и Истината. Щом дойдете във връзка с Бога, Той ще ви даде сили да сторите това.

Сега аз желая да се запознаете с Христа. Вие познавате Христос, но само външно, вътрешно още не сте Го познали. Да викате някого у дома си на гости не значи, че го познавате; да живеете 10, 15, 20 години заедно с него – и това още не значи, че го познавате,

ТИ СИ

но когато два живота се слоят в един, да стане сливане, това значи познаване. Това нещо в будическото поле се казва сливане. Тогава всички противоречия в света изчезват, човек вече не вижда злото и започва да работи тъй, както Бог работи. Трябва сливане в Бога на два живота, на четири живота, на осем живота, на шестнадесет живота и т.н., докато животът на цялото човечество се слее в едно – тогава ще се образува тази хармония, която сегашните народи очакват.

И тъй, за всички е нужно сливане и познаване на Христос вътрешно като Любов, като Мъдрост и като Истина. Това е дълбокият смисъл, който трябва да залегне във всеки ум, във всяко сърце, във всяка душа и във всеки дух.

7 декември 1924 г., София

Да Го посрещнат

*На утрешния ден народ много,
който беше дошъл на празника,
като чуха, че иде Исус в Ерусалим,
взеха вейки финикови,
та излязоха да Го посрещнат
и викаха: „Осанна! Благословен,
Който иде в Името Господне,
Цар Израилев!“.*

Йоан 12:12

„Излязоха да Го посрещнат“ – това са най-важните думи в стиха.

Онова, което има да кажем, не се съдържа в този стих, той е един от обикновените.

Вижда се, че онзи народ, който излезе да посрещне Исус, имаше същите стремежи, каквито имате и вие. Значи в този народ имаше всички възможности да разбира Истината, да разбира Любовта и да я възприема, както и сегашните хора. Смисълът на стиха обаче е в това защо този народ излезе. – „Да Го посрещне.“ Ние не се занимаваме толкова с миналите работи, те са за нас само една опитност, нас ни интересува настоящето.

Всеки има в себе си една светла идея, която понякога излиза да посрещне. Ние наричаме идеал онова велико нещо в нас, за което имаме свещен трепет, което очакваме с години, за да го посрещнем. Но в нас все пак има известни недоволници, фарисеи, учени, които казват: „Я си гледайте работата, какво си губите времето, вие се осигурете, това е за младите“. Така е, човек е разделен в себе си. Когато започне да развива духовния живот, в него се явява една вътрешна борба. Някои казват: „Без борба не може ли?“. Не може.

ДА ГО ПОСРЕЩНАТ

Аз не говоря за онази обществена борба, не говоря за онази борба между пехливани, която по модерному, на културен език наричат инцидент – станал някъде някакъв инцидент; на български пък казват: „Случайност някаква“. Хубаво, нямам нищо против този инцидент или против това, че е станало нещо, случило се е нещо.

И тъй, всеки човек има една свещена идея. Някой път се запитваме: „Защо този народ не прие Исус?“. Съвременните историци не са разрешили въпроса. Ако кажем, че евреите бяха некултурен народ, това не е вярно – това бяха хора с култура, които цели 400 години се учиха в Египет. Те имаха една възвишена култура, имаха много учени равини, много учени хора, капацитети, както ги наричат сега. Те имаха такива учени, че каквото кажеха, светът се потрисаше. Историците имат всичкото добро желание да обяснят причините защо евреите не приеха Христос, но нещата не могат да се обяснят така лесно – защо? Като се дойде до религиозните, до набожните хора, като се дойде до Духовния свят, работата се слага малко по-различно. Религиозните казват, че Господ управлява навсякъде в света, че Той е всесилен, че може да направи това, онова, че животът и всичко друго става все по Неговата Воля. Той казва: „Ти ще воюваш“. – „Съгласен съм.“ И щом свърши сражението, ти се връщаш в дома си. Бог изпраща един човек на Земята да каже Неговата Истина, но в дадения случай същият Господ не иска да му помогне хората да възприемат, да разберат тази Истина. И тогава горкият човек се чуди защо не са го приели. Исаия казва така: „Господи, кой повярва в нашето проповядване?“. После, за да се избегне друго противоречие, Исаия казва също: „Ослепил Си очите им, затворил Си ушите им, за да не могат да видят, нито да чуят“. Е, ако Господ е ослепил очите им и затворил ушите им, за да не могат да видят, нито да чуят, какво е виновен за това народът?

Исая не е виновен, вината е в преводачите, в тези, които превеждат.

Сега не искам да произнеса обвинителна реч, но говоря инцидентно, или, преведено на български език, на културен език, мимоходом говоря. Та казвам: всеки човек, колкото и да е малък, има по една свещена идея в себе си, но и в него се намират отрицателни сили. На всички разсипани хора, които се отчайват от живота си, идеята е разпъната, изгубена е и те си остават немили-недраги. И действително, всеки, който остава без идея в каквото и да е отношение, все не може да сполучи в живота си. Човек и като търговец трябва да има идея, и като писател трябва да има идея, и като музикант трябва да има идея, и като художник трябва да има идея – в каквото и направление да е, все трябва да има една идея, която да му дава подтик. И най-после, и кръчмар да е, трябва да има една идея в себе си; и касапин да е, трябва да има идея в себе си; и военен да е, трябва да има идея, която да го подтиква.

Работите у нас седят по един начин, а у други – по друг. Питам: коя е основната причина, която ни пречи да възприемем Великата Истина? Възраженията са тези, че ако я възприемем неподготвени, каквито сме днес, ще имаме големи страдания. Това не е вярно. Аз няма да оспорвам това, но ако проследите Толстой, който прави своите разсъждения върху тези думи, ще се уверите, че не е така. Ако казвате, че само религиозните, набожните хора страдат, не сте прави. Онези, които не са религиозни, които не са набожни, страдат повече. Следователно, когато някой се оправдава, че не може да възприеме тази идея, защото ще страда, казвам му: ти и без да я възприемеш, ще страдаш.

Страданията в света ще дойдат като неканени гости. Нали в съвременните държави има съдебни пристави? Така и на теб съдебният пристав ще ти изпрати първо един червен лист да отидеш доброволно да си платиш дълга. Оттук-оттам ще се мобилизираш с банк-

ноти, със звонкови монети, ще отидеш при пристава и ще кажеш: „Аз съм готов да изпълня твоята заповед“ и така ти ще воюваш. Против кого? Против дълговете си. Ще има стрелба, това-онова и за 15 – 20 минути ще се върнеш с един лист, че почтено си свършил сражението, или, казано на прост език – изплатил си дълговете си. В случай, че доброволно не ги изплатиш, не приемеш червения лист, не му се подчиниш, тогава ще дойдат двама ангели – ще те бият и ще те заставят да си платиш. Искаш, не искаш – ще ги платиш. Страданиято в този свят ще ти изпрати един червен лист и ще каже: „Искам да те посетя, много се затъжих за теб“. Ако не го приемеш доброволно, то ще дойде по който и да е начин.

Сега философстват: „Можем ли да избегнем страданията?“. Можем. Има една наука, според която по един правилен начин ние можем да избегнем страданията. Кога? Когато ликвидираме с всички свои стари сметки, стари вярвания, стари обичаи, изобщо – с всичко старо, и започнем с новото; само тогава страданията в света ще престанат. Ако ме питате защо дойдоха страданията, ще ви кажа: когато човек излезе от Бога и помисли, че може да живее без Него, всичките страдания се наредиха след него като войници в бой и оттогава насам светът все страда. Казвате: „Ами тогава какво трябва да направим?“. Ще мислите, че може да живеете само с Бога и от този момент всички страдания ще престанат, т.е. няма да престанат, но ще започне животът на великата култура, която ще даде един велик импулс.

За да дойде тази велика култура, ние трябва да се обърнем към онази посока, откъдето идва Божествена-та светлина. Вие ще кажете: „От Горе идва тази светлина“. Не, от главата идва светлината – работи тази глава! За физическия свят светлината идва от Горе, но за нас, хората, не идва оттам. Човешкият мозък, човешката глава е един акумулатор, откъдето се преда-

ва Божествената светлина. За нас тази светлина идва от мозъка, от сърцето, от душата, от духа. Това са все фантастични думи, защото умът не се вижда, сърцето не се вижда, душата не се вижда и духът не се вижда. Всички тези думи, с които си служим, са невидими. Засега има няколко думи, в които хората вярват: в ума, в сърцето и в живота вярват; в това сме заставени да вярваме, защото всеки чувства болка, всеки мисли, всеки живее.

Тези думи – *ум, сърце и живот*, са придобили гражданство, но думите *душа* и *дух* не са. Дали има дух, дали има душа – това е спор. Писатели и поети казват например: „Духът на този народ витае над него, духът на този поет витае около гроба му“, макар да отричат, че има дух. Сам по себе си човек е един затворен гроб и Христос казва: „Вие сте гробища варосани“. Какво търси един дух около гроба си, около мъртвите, и там да витае? Значи, макар и употребени в поетична форма, тия слова показват, че човек сам по себе си представлява един затворен гроб. Като е тъй, има вярване, че един ден хората ще излязат от гробовете си. Това е символичен език, в който, ако се впуснем, ще има много противоречия и от едната, и от другата страна. За нас важният въпрос е да се повдигнем над условията, в които живеем, и да се домогнем до Божествената Истина, която ни е необходима сега.

Дали ти вярваш, или не, ще живееш по същия начин. И който вярва яде, и който не вярва яде. Хората може да спорят дали трябва да имат къща, или не. Казвам: всички все трябва да имат къщи, където да живеят. Може да спориш върху въпросите за икономическите условия, но все пак те оказват известно влияние. Ако някой мисли, че икономическите условия не оказват влияние върху живота, той не разбира законите.

Най-първо човек е свободен, после се ограничава. Докато не си направиш един кораб, свободен си, но в

момента, в който направиш кораб и влезеш с него в бурното море, ти вече се ограничаваш със своя собствен кораб, със своето собствено произведение. Тогава няма да се шириш свободно в морето, но най-малкото поне ще се позатвориш и няма да имаш това хубаво разположение. Тези вълни ще те хвърлят с твоя кораб на една и на друга страна, няма да искат да знаят дали си цар, или си беден. Те казват: „Ние имаме съвсем друго предназначение. С всички, които влязат в морето, постъпваме по един и същ начин“.

Казва се в стиха: „Излезе народът да посрещне Исус“. Мислите ли, че ако днес Христос дойде между съвременните хора, те биха Го посрещнали по-добре? Не, работата днес е още по-лоша. Първо, как ще примири Исус интересите на тези воюващи страни? Как ще им докаже, че Учението, което носи, ще им донесе подобрение? Те веднага ще му кажат: „Докажи!“. Пак ще се повдигне въпросът: „Хляб, хляб!“ – нищо повече. Жито трябва, всеки град трябва да се храни. Най-първо икономическият въпрос ще изпъкне на сцената, но той не е същественият. За да се създаде един параход, не зависи ли от степента на културата на човека и от неговото знание? Този параход напълно ще зависи от онова знание, което човек прилага в построяването му. Колкото по-далновиден е този човек, толкова по-хубав ще бъде и неговият кораб. Колкото по-слаба е неговата интелигентност, толкова по-слаб ще бъде и корабът и като влезе в морето, всички икономически условия ще се сложат така, че всички провизии ще се развалят, и е възможно тогава при всичкото изобилие на тези припаси човек да не може да ги ползва.

Аз казвам, че философията не е там дали един човек е богат, или не, но питам: този богат човек използвал ли е богатството си така, както трябва, или не? Три положения има, в които богатият трябва да използва богатството си: първото положение е да го използва за себе си, това му се налага; второто – да го

изразходи за обществото; и третото – да го изразходи за Бога.

Ако този човек се намира в първото положение – иска да изразходи богатството за себе си, той ще срещне известни ограничения. Например, ако неговият стомах е развален, той не ще може да яде. Искат му се печена кокошка, искат му се 4 – 5 килца 10-годишно винце *Малага*, донесено от Испания, дават му всичко това, не може да го използва. Като изяде печената кокошка и изпие винцето, започва да се тръшка по земята, да се вие на четири. Вземат след това малко рициново масло, прочисти се и после казва: „Слава Богу, освободих се“. Но човек има крепък дух. Той се поизхитри след това и казва: „Тази първата кокошчица имаше нещо. Жена ми не я беше опекла добре, та стомахът ми не можа хубаво да я смели, но втората ще задуши вече в тенджерата“. Слагат кокошката в тенджерата, задушават я, но и този път стомахът се разстройва. Е, сега пък във винцето е вината. Добре, ще вземат вино от друго място, пие от това ново вино, но започва пак: „Олеле!“... Ту виното виновно, ту кокошката виновна. Мисли си той: „Защо тези кокошки не седят в стомаха спокойно, а се връщат назад?“. Казвам: ти не можеш и не трябва да използваш богатството само за себе си. Ако си един разумен човек, няма да използваш богатството си така, но ще кажеш: „Аз няма да ям кокошки, дайте ми малко жито, малко оризец, малко овесена чорба, малко тархана“. Защо? Камшик има.

Такъв човек, върху когото играе камшикът на Природата, като дойде някой негов приятел, казва: „Аз съм много скромен в яденето си, почти вегетарианец съм станал“. Разбира се, камшик има. И сега почти всички вегетарианци са все болни хора. Аз досега не съм виждал един здрав вегетарианец – те са все болни хора, които искат да се лекуват с вегетарианство. Това още не е идея. Аз бих желал да видя един вегетарианец, който се е родил такъв. Всички маймуни са вегетари-

анци по рождение. Никой не им преподава, никой не ги кара да не ядат месо, имат отлично разположение, здрави са, но щом дойдат между хората, те се научават да ядат месо и започват да боледуват като нас. Ако една маймуна се върне между другите маймуни, ще им каже: „Не си струва човешката култура“.

Сега при отричане на богатството, при думата *богат*, друго се разбира – под *богатство* ние разбираме онази идея, която може да те отдалечи от Бог. Ако ти се влюбиш в своето богатство, това може да те отдалечи от Бог. Злото е там, където има хора, които така се влюбват в парите си, че цели 4 – 5 часа се занимават с тях: изваждат ги, броят ги, пипат ги. Но в тия пари има едно зло, доказано е – те поглъщат живота на човека. Всички статистически данни доказват, че богатите хора са нещастни. Защо? Парите, които докосват, поглъщат техните жизнени сокове. Следователно, колкото по-малко един богат човек пипа парите си, толкова по-добре за него.

Кой от вас не пипа банкноти? Всеки го прави, весело му става, но скъпо му струва. Вземеш например 1000 лева, радваш се, но това не са 1000 лева, ти се мамиш с тия книги. Колко струва днес курсът на парите? Значи идеята седи в това, че човек най-първо трябва да има Любов към Бог, към Онзи, Който му е дал първоначалния живот, защото по-голямо благо в света от живота няма.

Най-голямото благо в живота на човека е неговият дух. Духът е родил второто благо – живота. Третото благо кое е? То е кръвта, от която зависи неговото здраве. Следователно духът е разумното в човека. Под *живот* разбираме всичко, което човек съзнава: да се радва на всички блага, на всичко, което е опитал, на здравето си, за да бъде чрез тялото си в съприкосновение с Живата природа и да изпита благата, които Бог му е дал.

Всеки от нас може да има блага, никой не ни е забранил да ги имаме, но с нашата неразумност си препятстваме един на друг. Препятствие има между богатите, препятствие има и между религиозните хора. Аз не се чудя защо бедните и богатите спорят помежду си – спорят, че едните имат земя, къщи, а другите нямат. За мен този въпрос е разрешен, но вземете християнските народи, които поддържат едно верую, които имат един Учител, а като се срещнат православни, католици и евангелисти, всички спорят помежду си, всички имат особени схващания за Христа. Те се запитват:

- Ти вярваш ли, че Христос е Син Божи?
- Вярвам.
- Вярваш ли че Христос е Бог?
- Вярвам.
- Е, тогава ти си от нашите.

Какво се разбира под думите *Син Божи*, какво се разбира под думата *Бог*? Думите *Син Божи* и *Бог* не решават въпросите.

И тъй, този народ излязъл да посрещне Исус. Предполагам, че всички хора са били разумни. За да посрещнем една своя идея, ние трябва да бъдем разумни. За да можем да я реализираме, също трябва да бъдем разумни. Онзи велик художник, който иска да реализира своята идея, онзи скулптор, който иска да реализира своята идея, онзи лекар, който иска да прояви своето изкуство, все трябва да бъдат разумни хора. Вследствие отдалечаването ни от Бога, понеже Бог не живее повече в нас, в нас се заражда първият принцип – нашата индивидуалност, ние искаме блага само за себе си и всичкият спор на Земята произтича все от стремежа да се задоволи този принцип.

Сега ще ви приведа един малък пример от културата на Древния Египет. Кухан-Бар, тъй се наричал един велик жрец, бил посещаван от мнозина, които иска-

ли да се домогнат до знанието, с което Египет тогава разполагал. Този жрец бил толкова добросъвестен, че предупреждавал всички на какви страдания може да се подложат. Той най-напред ги завеждал при едно легло с игли и ги запитвал: „Ще можете ли да издържите тези страдания – да ви подхвърлят на тези игли, докато ви изтече всичката кръв?“. След това ги завеждал пред едно огнище и им казвал: „Виждате ли тази пиростия? Ще ви преобръщат, ще ви пекаат от едната и от другата страна. Ако можете да издържите на тия и на ред други изпитания, ще ви приемат да учите великите тайни на Школата“.

Тази Школа съществува в целия свят. Всички ние, съвременни хора, сме изложени на велик вътрешен изпит. Богатството и сиромашията, всички болести, всички тия обществени перипетии, които стават сега, оказват голямо влияние върху индивида. За да може човек да издържи този велик изпит, трябва да има една свещена идея. Без тази свещена идея ние не можем да се домогнем до самата Истина.

Погледът на човек трябва всякога да е прикован към каквато и да е посока. Ако поставите и най-великия художник пред една рамка без платно, а в ръката му няма четка и бои, той не може да прояви своя талант. Може да замисли наум, но няма да може да реализира картина и всякога ще усеща тъга. Ако великият музикант няма пред себе си един инструмент, чрез който може да прояви своя талант, той ще усети вътрешно велика тъга. Ако ученият няма пособия, няма книги, за да работи, той ще усети вътрешна тъга. Ако ученикът няма условия да учи, ако синът няма баща и майка, които да го поддържат, заради всички тези лишения те ще усетят една вътрешна тъга, ще почувстват, че техните идеи не могат да се реализират. Защо? Нямаат възможности. Но това платно, този инструмент, тия книги, тия средства могат да се доставят по който и да е начин.

В света, в който живеем, Бог ни е дал всички възможности, но често ние сами си препятстваме. Ако аз вляза в един дом, трябва да внеса в него мир и спокойствие, трябва да се запретна да работя. Но ако вляза в един дом и започна да бия децата, ще бъда ли добър гост? Не. Значи от нас зависи да използваме разумно всички блага, всички възможности, които са ни дадени.

И тъй, във всички ни трябва да има добра обхода. Ние, съвременните хора, сме много лековерни, вярваме повече на външните проявления. Ние вярваме, че един човек страда много, ако плаче и вика. Не е тъй, дълбоките страдания на човешката душа не могат да се изразят с викане. Дълбоките реки шум не правят, малките рекички правят много шум. Въпросът сега е там, че всички казват, че светът страда много. Кой няма страдания? Всеки има. Ние сме пратени от Небето да благуваме ли? Не, да се учим. В първо време, за да научи нещо, човек трябва да има известни лишения.

Лишенията са един временен метод. Тия временни лишения, тия временни скърби ще създадат в човека един характер, с който ще го въведат в Царството Божие. Над него седи един велик свят. Учените не се спират пред този свят. Ако питам всички учени дали тия слънца са населени, ще ми кажат, че сега не са населени, а за в бъдеще – не знаят. Не, тези планети, тези слънца са населени със същества с различна интелигентност. Не е въпросът какви тела имат те. Това са разумни същества и принадлежат към една човешка раса. Тази човешка раса съществува не само на Земята, не само на Слънчевата система, тя съществува и на Сириус, тя се намира и в по-далечни системи. Тази раса постоянно се развива. След като човек завърши своята работа на Земята, какво ще прави? Ще го пратят на друга планета, на Небето още няма да отиде. След всяко умирање ще ходи от система в система, докато се изработи неговия характер. Тогава той ще отиде в

ДА ГО ПОСРЕЩНАТ

някай свят, където неговите чувства и сетивата за физическия свят ще се затворят и ще се отворят други чувства, други сетива. Засега обаче ние сме пратени на Земята да изучаваме физическия свят.

Когато Христос се явил между този народ, какво е искал да му каже? Ще кажете: „Той е дошъл да говори за икономическите условия на живота“. Не, Христос не е дошъл да урежда икономическите условия, защото този въпрос е уреден. Господ е пратил изобилно храна на Земята. Ако кажем, че трябва да работим, за да живеем, тогава всички тия микроскопични същества сеят ли? Не. За всички има храна.

Питам: как мислите, какво ще стане, ако ние, съвременните хора, откажем да орем и сеем? Мислим, че ще умрем гладни. Няма да умрем гладни, но животът ни ще се измени. Ние ядем повече, искаме повече средства, отколкото са ни нужни. Вземете например една бедна фамилия – мъж, жена и три деца, вземете и една богата фамилия – мъж, жена и три деца: на богатата фамилия не са достатъчни и 10000 лв. месечно, а бедната фамилия минава с 1000 лв. Питам: как е възможно едните да минават с толкова малко средства, а на другите не стигат и 10000 лв.? С какво минават птиците, с какво минават млекопитаещите? Ще кажете, че те са некултурни същества. Е, в какво седи нашата култура?

Под *култура* аз разбирам известно познаване на Бог. Всяка култура се отличава с известни схващания за Бог, с известни принципи, които може да се приложат. Християнските народи се отличават със своята Любов към Бог, т.е. те са приложили Божествената Любов повече. За в бъдеще тази Любов трябва да се приложи още повече. Християнските народи мислят, че са достигнали до върха на Любовта. Не, не са достигнали, те още нямат условия за прилагането ѝ. При това за в бъдеще трябва да се изучават методи как да се приложи тази Любов, как да се използват не само физическите, но и духовните блага, които ни са дадени.

И тъй, народът излезе да посрещне Христа. Но явиха се фарисеите и казаха: „Виждате ли Го, отиде светът с Него!“. Хубаво, ако тогавашният свят беше приел Христовото учение в Неговата пълнота, мислите ли, че нашето положение щеше да бъде по-лошо? Питам: защо тогавашните учени не са били готови да възприемат Христовото учение? Защо ли? Ще дам следната аналогия.

Две моми обичат един богат, учен, красив момък и нито едната успява, нито другата. Едната казва: „Отстъпи ти!“ и другата казва: „Отстъпи ти!“ – всяка иска да има момъка. Тия моми ще се намерят пред онзи проблем, пред който се намерил Соломон, когато се явили пред него две майки с едно дете. Едната казва: „Това дете е мое“ и другата казва: „Това дете е мое“; и двете не отстъпват, всяка иска да вземе детето за себе си. Тук се показва мъдростта на Соломон. Той, за да изпита коя е истинската майка на детето, казва: „Разделете това дете на две половини и дайте на всяка майка по една!“. Сърцето заболява истинската майка и тя казва: „Не, нека тя вземе детето, поне цяло да остане“. Тези две моми са двете майки. Питам: коя от тях е истинската? Която отстъпи. Тази, която иска детето да се раздели, е мащехата.

Кой е истински богатият човек? Който отстъпва богатството си. Мислите ли, че този, който отстъпва богатството си, е сиромас? Не, той е истински богат, той има знания. Ако имам 100 милиона лева и ги дам на българите, всички ще пишат добре за мен – ще кажат: „Няма такъв добър човек като този. Горкият, даде всичкото си богатство, осиромаша!“. Аз зная къде се намира всичкото богатство на Природата и от време на време мога да си разравям по малко. Човек, който служи на Бога, е богат в пълния смисъл на думата, такъв човек никога не може да бъде сиромас. Хора, които са сиромаси, не могат да служат на Бог. Ще бъде смешно да живееш при най-богатия господар и да бъдеш сиромас, да живееш в най-голямото изобилие и

да бъдеш гладен. Турците казват: „И да го видиш, не вярвай!“.

Всичко, което ни отдалечава, е това, че не вярваме във възможността да се свържем с Бога и да работим разумно. Можем да се свържем, Бог обича разумни същества около Себе Си, а неразумните оставя в абсолютно пълна свобода, да се учат от своя живот. И сега Господ пак ни наблюдава, но ни оставя да се учим от страданията си. Раждаме се, умираме, идват страдания, епидемии, стават катастрофи, плачем, молим се. Той все ни гледа и казва: „Тези деца плачат, но не слушат“. Всичко това ще продължава дотогава, докато в нас се зароди едно дълбоко желание да изпълним Волята Божия не по външни заповеди, а по дълбоко вътрешно разбиране – това е великото в живота, това значи да посрещнем Исус, това значи да посрещнем Божествения Дух и да Го възприемем вътре в себе си.

И тъй, Божественият Дух слиза. Някои искат да Го видят с криле. Не, когато Той ви дойде на гости, вие ще почувствате един вътрешен мир, една вътрешна умствена стабилност, каквито никога не сте чувствали, при това във вас ще се зародят нови мисли, нови желания. В който ден Божественият Дух стъпи в къщата ви, сиромашията, всичките несгоди ще си вземат торбичките и една след друга ще си отидат и ще ви казват: „Сбогом, сбогом“. Този Дух ги изпраща една след друга и им казва: „Вие свършихте вече своята работа, сега аз започвам Моята“. Всички ще си отидат, а ти ще започнеш да учиш Новото учение.

Някои казват: „Ние трябва да докажем, че сме добри и невинни хора“. Ти не можеш да докажеш своята невинност. Йосиф¹⁶ можа ли да докаже своята невинност, когато жената на господаря му го обвини? Не, тя дори взе дрехата му и каза на мъжа си: „Този млад евреин се подигра с мен“. Какво направиха с него? Затвориха го в тъмница и го държаха там две години, докато Бог не го извади. Прекараха го през училище-

то. Така ще бъдете поставени и вие. Как ще докажете, че сте невинни? Човек в себе си трябва да знае дали е виновен, или не. Аз не зная ли пред себе си дали съм прав, или не? Следователно всеки един от вас трябва да чака, докато се събуди Божественото в него, докато Бог не го посети. Бог ще го посети по който и да е начин, това е великото.

Ние трябва да се примирим с Бог. Някои от вас са се примирили вече и на тях казвам: вие трябва да се учите на закона на служенето. Някои казват: „Ние го знаем“. Казвам: тогава има друго училище, ще учите закона на Любовта. – „И това прилагаме.“ Ще учите закона на Вярата. – „И това прилагаме.“ Ще се учите на великия Божи Дух! Има велики неща, които отсега ще започнете да учите.

Има много неща за прилагане. Опитали ли сте какво нещо е законът на Любовта? Щом дойдете до положение да действате със закона на Любовта, да влезете в него в този смисъл, в който аз употребявам думата, невъзможно е някой да ви направи пакост, защото в дадения случай можете да ставате видим и невидим. Щом дойде някой да ви направи пакост, вие веднага изчезвате. Ти си една хубава мома, някой иска да те прегърне, да те целуне. Щом помисли това, веднага законът на Любовта действа и изчезваш, никой не може да те опетни, никой не може да ти направи беда. Искан някой да те обере – не може. Стига да влезем в закона на Любовта, ние влизаме в един магически лабиринт.

Някой казва: „Аз любя“. Питам: можеш ли да ставаш видим и невидим? – „Че как може това?“ Е, ти не си познал още Любовта. Тази любов, която сега имаме, е чисто човешка. Кой от вас не се гневи за нищо и какво? Имаш богато разположение на душата си, което струва милиарди, създава ти такава радост и веселие, но някой има да ти дава 1000 лева, не иска да ги плати и ти веднага кипваш. Казваш: „Развали ми

разположението“. Защо пожертва щастието си за 1000 лева? Някой жертва своето щастие, вътрешното си богатство, за едно ядене, за един крив поглед от някого или че някой казал нещо по негов адрес. Ако ти разбираш закона, благодари на Бог, че еди-кой си те е погледнал накриво. Ако някой ти е казал нещо лошо, благодари на Бог.

Един ден пътувам с трамвая и един господин ми казва:

- Господин Дънов, познавате ли ме?
- Не ви познавам – по човешки му говоря.
- Много зле пишат вестниците за вас. Защо не ги дадете под съд?
- Нищо, аз се радвам.
- Защо?
- Радвам се, защото да пишат вестниците зле за мен говори, че не съм ги подкупил. Ако пишеха добре, щяха да ме обвинят, че съм ги подкупил. Благодаря на вестниците, че са честни и почтени, че пишат без пари.

Следователно, щом хората говорят лошо за теб, ще знаеш, че тези хора са искрени, не са подкупени, пишат от сърце. Ако някой изявява любовта си към теб, ще кажат: „Обичат го заради парите му“. Ако дадеш някому пари или друго нещо, ще кажат: „Той пише или говори хубаво за него заради парите му“. А ако някой те мрази, тук поне си сигурен, че този човек е искрен, с нищо не си го подкупил. Така прави Господ – по някой път Той ни изпраща сиромашията, за да види доколко Го обичаме. Когато сме облечени хубаво, когато ни дава пари, казваме: „Колко е благ Господ, като Него няма друг“, а после, като дойде сиромашията, казваме: „Виж този Господ, не е толкова справедлив, вижда се, че и в Него има пристрастие. Аз започнах малко да се колебаю. Взех да чета някаква философия и там се казва, че в света няма оправия.

Зарежи му края! Мисля си: *Какво да се прави тогава?*
– *Започни да бъркаш в касите!*“.

Така се явяват онези символи, онези примери от живота. Отива един търговец при началника на гарата в един български град и му казва:

– Господин началник, отпусни ми няколко вагона да си пренеса стоката!

– Не може.

– Аман, господин началник, жена имам, деца имам, послужи ми! – и му показва 10-те си пръста.

Какво означават тези 10 вдигнати нагоре пръста – ще ти дам 10000 лева, послужи ми.

– А – казва началникът, – моля, моля, зимно време е, този човек има жена, деца, услужете му.

Веднага дава разпореждания, отпускат му вагони.

Питам сега: при такава култура, при такова разбиране – когато нас тъй лесно могат да ни подкупят, какво благо можем да очакваме? Виж, аз похвалявам този началник в едно отношение – ако само за 10000 лева веднага отпуска вагоните, защо ти, на когото Господ е дал едно богатство от милиарди, не вършиш Волята Божия? Защо спираш тия вагони? На теб Господ е платил хиляди пъти повече, защо не вършиш Неговата Воля?

Седиш и мислиш дали има Господ, или няма. Казваш: „Като отида на онзи свят, ще проверя дали има Господ, или не“. И там има хора, които се съмняват дали има Господ, или не, и там има безверници. Човешкото безверие е плод на човешкото разбиране. Щом няма Любов, разбирането е криво; щом има Любов, разбирането е право.

Следователно ние мислим, че всички нещастия произтичат от факта, че Бог иска да наложи Волята Си върху нас, да ни направи роби и даже учим, че ако вярваме в Бог, няма да имаме забавления, музика, ще седим като мумии. Не е така. Вие трябва да бъдете един крилат ангел, да видите Божието Лице, да по-

знаете какво нещо е Божията Любов, да видите какво нещо е Божествения свят. Той е такава интензивност, за каквато нямате понятие дори. И след като Господ подпише на този ангел един свободен билет, с който да може да посети всички слънчеви системи, да види какви богатства има там, какви култури, какви театри, концерти, каква музика, каква поезия, тогава ще се разбере, че Божиите пътища, Божиите планове не са такива, каквито ние ги мислим, каквито са на нашата Слънчева система. Нашата Слънчева система е на опашката, ние сме в предградието на този велик Божествен град, още не сме вътре. Ще ми кажете: „Как ще докажеш това?“. Аз не мога да го доказвам, мога само да ви го дам като една вероятност, може да ви дам едни формули, с които да работите. – „Ама трябва да ни го докажеш!“ Как мога да ви докажа това нещо, то е тъй далечно!

Учените доказват, че нашата Слънчева система е в предградието на Млечния път. Учените окултисти пък доказват, че нашата култура е една от идеалните, но с тази идеална култура ние създаваме само съмнения. Нашата наука е наука на съмненията, на относителните истини и тогава казваме: „Материалното е реално само за материята и духът е реален само за духа. Духът не признава материята и материята не признава духа“. Има неща, които трябва да се свържат. Материалният живот и духовният живот са два живота, между които трябва съединителна нишка. Всички онези хора, които имат тази съединителна нишка – закона на съответствието, ще разберат каква е тази връзка между материята и духа. Следователно сега имаме един относителен, променлив живот, който се диференцира. Този живот в бъдеще, след милиони години, ще стане съществен, сега той е в началото си.

Ще ви дам една математическа задача. Вие можете ли да умножавате единицата? Не, колкото и да я умножавате, тя не се умножава. Можете ли да я съби-

рате? Не можете. Не можете и да я изваждате. Някой ще каже: „Как да не може? Единица по единица правят две единици“. Не, в света съществува само една единица. С какво ще я събереш, с какво ще я извадиш, с какво ще я умножиш? Тогава откъде се явиха другите числа – 2, 3, 4 и т.н.? От деленето на единицата. С другите числа можеш да събираш, да вадиш, да умножаваш и да делиш. Значи светът е произлязъл чрез деление. И ние в света не събираме с цели числа, а с дробни, с частици на единицата. Следователно първоначално единицата се е разделила и произлезлите от нея числа се умножават, делят и т.н., тъй че ние работим с дробите. Питам: при такова събиране, изваждане, умножение на частите на единицата каква наука може да имате?

Някой казва, че $2 + 2 = 4$. Казвам: да, 2 и 2 прави 4, но 4 е равно на единица. Как? По вашата теория всяка ябълка е равна на 250 грама. Четири ябълки по 250 грама правят килограм. Значи 4 е равно на 1 килограм, равно на единица. Вие казвате, че 4 е по-голямо от единицата. Казвам: при такова разбиране какво понятие може да имате за нещата?

Ние сега сме се раздробили и всеки мисли, че е нещо много голямо. Не, ти си една малка частица от единицата в света. Знаеш ли кога се отдели от Бога, помниш ли този момент? Някой казва: „Аз зная много неща“. Кажи тогава кога се отдели от Бога! Аз чувах да разказват за едно момче от България, което казвало, че помни, че когато майка му се е женила, то играло на хорото. Е, възможно ли е това? Всеки от вас, който чуе тези работи, ще каже: „Детински приказки са тия неща“. То не е играло материално, но като душа, която очаквала да се vyplъти, играло, било около хорото, взело е участие.

Ние, съвременните хора, признаваме само неща, които стават. Да ви приведа друг факт. Представете си, че сте в едно здание, пълно с барут. Имате една

клечка кибрит, запалите я и ѝ казвате: „Слушай, аз ще те сложа в барута, но да не направиш някоя пакост да се запалиш, внимавай!“. Питам: тази клечица ще послуша ли твоята заповед? Щом я сложиш при барута, тя ще го запали веднага и той ще хвъркне. Така правим и ние, съвременните хора – запалим своите клечки, отиваме с тях при барута, слагаме ги вътре и казваме на клечиците: „Вие няма да палите барута, ще гледате да изпълните Волята Божия“. Тази клечка не разбира от никакъв морал – какво да се прави тогава? Ще намокриш барута, ще запалиш клечката и тогава ще я приближиш до барута. Тя ще си гори, а с барута нищо няма да стане. Преведете сега тези символи. Какво представлява барутът? Това е човешката алчност, желанието на човек да има всичко в изобилие. Тази алчност ни е сложила всички в тревога. Когато обаче Божията Любов се приложи разумно между хората, много от негодите, които съществуват сега в света, ще се отстранят.

Защо е дошъл Христос в света? Той дойде, за да скачи духовно хората с Бог, да направи тази връзка. Ние по плът сме скачени, но духовно не сме. Като дойде Христос, в света имаше две компании: окултистите ги наричат компания на Бялата ложа и компания на черната ложа. Последната нямаше интерес Христос да направи една нова инсталация и затова казваше: „Ние ще се стремим по какъвто и да е начин да развалим тази компания“. И знаете ли на какво приличаше тази работа? Когато балканските народи направиха съюз помежду си, дойде Австрия и каза: „Ние трябва да похарчим много милиони, но да развалим този съюз!“. Питам: Австрия, след като развали балканската конфедерация, прокопса ли? Не само във времето на Христа беше така, но и днес хората не искат тази нова инсталация. Не я ли приемат, те ще се намерят в положението на Австрия. Е, какво от това? Ще страдат.

Като питат защо е дошъл Христос, казвам: Христос е дошъл да направи нова инсталация, да ни научи на този велик закон на Любовта, на послушанието, да вършим Волята Божия от Любов, а не само с привидни жертви и с тамяни. Христос казва: „Тамянът трябва да бъде в сърцето ви, жертвеник трябва да бъде сърцето ви“. Всичко във вас трябва да бъде ангажирано с Божествената Любов, с всичко чисто и възвишено. Човек трябва да обича и своите близни. Кои са вашите близни? Не телата, а душите на хората са вашите близни. Колко ми е приятно, когато срещна някоя душа, спряла се и говори на друга душа! Срецам други двама, облечени хубаво, вървят заедно, но не се обичат. Какво виждам – техните души не се докосват никак, те са студени като лед, чужди са един на друг.

Сега вие казвате: „Възможно ли е това Ново учение да се приложи при сегашните условия?“. Именно сега може да се приложи. От вас днес не се изисква да отивате по горите. В България няма скрити места, където да станеш постник. Ако станеш някой виден светия, ще започнат да се изреждат от Европа хора, които ще те фотографират, ще изучават живота ти, ще пишат за теб това и онова и ще се намериш в чудо, в беля, ще се чудиш къде да се скриеш. Тук няма скрити места и в Европа също няма скрити места. Има само един начин, по който можем да живеем, и той е да се свържем с Бог. Аз ви обръщам внимание на следните неща. Ако вие се колебаете, ако очаквате да придобиете Истината след като умрете, това не е наука. Този въпрос се решава сега или никога.

Аз мога да ви дам два закона, с които да проверявате нещата. Всеки от вас може да провери дали известна истина е права, или не. Как? Когато искате да направите връзка с някой човек в каквото и да е отношение – например да купите заедно къща, да направите една търговска сделка или да станете учител на някого, ако усетите едно вътрешно спокойствие, с

този човек може да вършите работа безпрепятствено, ще можете да разчитате на него. Опитайте това! Ако пък този човек не може да свърши вашата работа, ще усетите вътрешна тъга, сякаш нещо стяга сърцето ви. Какво показва това? Че този човек няма да устои. Това е не защото той има зла воля, но толкова може. С това стягане на сърцето ви Природата иска да каже, че условията в живота ви, че всичко ще се стече така, че няма да успеете. Тръгнете ли на път и сърцето ви се стяга, не тръгвайте. Ако искате да знаете дали това, което ви говоря, е Истина, или не, вижте дали нещо не стяга сърцето ви. Приемете я, изучавайте тази Истина, но ако сърцето ви се стяга, не я приемайте, аз не ви я налагам; тогава изучавайте Библията, изучавайте учението на хората, които са живели по Бога.

Вземете предвид следното правило. Намираш се в някакво изпитание, омотал си се някъде, но ти се дава възможност да излезеш от това положение. Как трябва да постъпиш? Заплетеш ли се, направи това, което не ти е угодно, което не е в твой интерес. Направиш ли това, което не е в твой интерес, ще спечелиш; направиш ли това, което е в твой интерес, ще изгубиш. Направете един такъв опит. Например решавате да станете сутрин в 4 ч., да четете нещо или да размишлявате. Събудите се, но си кажете: „Хайде още малко да си поспя“. Не, не се подавайте на тази слабост! В този случай направете това, което не ви е приятно. Легнете ли да спите, ще объркате работите си и ще станете неразположени.

Като казах това на една госпожа, тя ми разказа своя опитност. На детето ѝ заболява окото, явява се силен оток. Мъжът ѝ казва: „Да му се направи операция“. Отиват в болницата, лекарят преглежда детето и намира, че е нужна операция. Казва на майката да остане с детето, а сутринта ще се направи операцията. През нощта майката е обхваната от едно вътрешно безпокойство и решава, като стане сутринта, да бяга

от болницата. Не искала да легне да спи, да не би да сънува лош сън, но заспала и по едно време чува кукумявка. Казва си: „Не, ще бягам“. Започва да разсъждава: „Тази кукумявка може да се обаждат за друг болен, който умира“, но се страхува да пита дали има някой умиращ. Към 6 ч. сутринта решава да си отиде, но веднага идва болничният служител да каже, че масата за операцията е готова. „Е, ще се отива на операция“ – си казва тя. Решава се най-после и операцията излиза сполучлива. Казвам на тази госпожа: ти си постъпила по същия закон – направила си това, което ти е неприятно. Следователно това, което е неприятно за нас, носи едно благо, а това, което привидно е благо, носи нашето нещастие.

И тъй, сега се приближаваме към основния закон. Аз се обръщам сега към вас като към приятели. Вие сте в света и имате нужда от подкрепа. Някои от вас имате нужда от подкрепа в материално отношение – пари нямате. Откъде ще ги вземете? Някои сте болни. Откъде ще вземете здраве? Някои сте изгубили общественото си положение. Какво трябва да правите? Ще имате една основна идея, ще се свържете с основния закон на Любовта и вашето положение няма изведнъж да се подобри, но постепенно ще излезете от него. Само така ще видите, че в света има един идеал, животът ви ще придобие вътрешен смисъл и вие ще бъдете полезни не само на себе си, но и на своите ближни; затова всеки от нас трябва да работи на Божественото лозе.

Сега някои може да кажат: „А, той тъй говори“. Не, всички трябва да говорим така – и с ум, и със сърце, и с душа, и с дух. Всички трябва да бъдем тъй искрени, тъй невинни, както децата. Право е казал Христос: „Ако не станете като малките деца, не можете да влезете в Царството Божие“.

За сегашните хора, за вярващите се иска не само Вярa, не само Любов, но се изисква чистота и невин-

ност, които са една вътрешна връзка между Доброто и Истината. Засега между Доброто и Истината няма връзка, защото Доброто е Добро за сърцето, а Истината е Истина за ума. Между ума и сърцето няма връзка – умът мисли едно, сърцето чувства друго. Когато дойде тази невинност, тя се свързва с ума, умът се свързва с душата, душата – с духа, а духът, който носи всички велики блага на Космоса, се свързва с Бога. Тогава животът за нас придобива смисъл и казваме: „Ние сме дошли от Горе, за да извършим Волята Божия, и ще я извършим тъй, както Бог изисква“. И най-после, като напуснем Земята и тръгнем за онзи свят, всички наши по-големи братя, които са изпълнили Волята Божия, които са завършили своето развитие, ще кажат: „Ние сме доволни, че извършихте Волята Божия. Елате с нас, ние имаме нова култура, разполагайте с всичко наше“. Това е факт, така ще бъде с всички, които са извършили Волята Божия.

14 декември 1924 г., София

Миротворци

*Блажени миротворците,
защото те
Синове Божии ще се нарекат.*

Матей 5:9

Противоречиво е днес да говориш за миротворство, противоречиво е да говориш за миротворци. Противоречиво е да говориш на хората за сиромашия, че трябва да бъдат сиромаси. Противоречиво е да говориш на съвременните хора за болести, за тъмнината. Противоречиво е днес да им говориш, че в света има някакъв си Промисъл, че имало някаква вечна Любов. Всичко това са все противоречия.

Българите имат една пословица, която казва: „Той има кокоши ум“. Те употребяват този израз за човек, за когото искат да кажат нещо лошо. Че в какво е лош кокошият ум? Кокошката не се напива, пари не краде, хора не убива, затвори не гради, несправедливи закони не създава. Тогава в какво е крива кокошката, та казват *кокоши ум*? Кокошият ум седи в следното: като дадеш на кокошката жито в една крина, тя започва да го рови, разхвърля го навън и след като го разрови, започва да мисли, че е изровила нещо отнякъде. Това показва, че тя не може да използва ония блага, които ѝ се дават, а ги разравя. И в това отношение, когато казват *кокоши ум*, означава, че и ние като тази кокошка не можем да използваме Божиите блага, които ни се дават. А някои мислят, че кокошката не може да мисли. Не, в някои отношения тя може да мисли по-добре, отколкото самият човек.

*Блажени миротворците, защото Синове Божии
ще се нарекат.*

Какво означава думата *миротворци*? Миротворството е едно от великите качества, но на кого? На великите души, на хората с характер. Миротворството не е качество, свойствено на простите хора; то не е свойствено и на обикновените, даже не е свойствено и на гениалните хора. То е свойствено само на ония, които имат разумни души. Човек трябва да придобие това качество. Той не се ражда с него, но го придобива, развива. Ако се раждаше с това качество, то щеше да бъде едно пристрастие от страна на Провидението. И в това именно е похвалата на човека – че той може да го придобие.

Сега онези, които философстват, ще кажат: „Тогава къде е Божията благодат?“. В какво седи Божията благодат? Ако Бог ще влее в нас всичко наготово, тогава какъв смисъл има животът ни? В такъв случай нека Бог Си живее сам, нека сам Се проявява. Някои казват: „Тогава ние виждаме голямо противоречие в това, което се казва – че трябва да придобием всичко сами, а в Писанието е казано, че всичко е от Бога. Каква е тази ваша философия?“. Не е там въпросът. Това, че ние живеем и се движим в Бога, е от Него, а това, че се проявяваме, е от нас. Нима това, че онази кокошка рови с краката си и изхвърля житото навън, е от Бога? Каква нужда има Бог от това да рови зърното? Сякаш Той не знае това зърно и трябва сега да го опитва, да се учи! В това няма никаква философия. А каква философия има в това човек да съгради една къща и после да я събори? Ще кажете: „От Господа е“. Не, от човека е. Някой убил някого и после казват: „Тъй направил Господ, тъй е наредил Той“. Ние сме направили това, а после казваме, че Господ го е направили, оправдаваме се. В Писанието се казва, че Господ не се изкушава. Каква нужда има Той да убие този или онзи? Каква нужда има да прави затвори? Господ, Който има всичко в Себе Си, каква нужда има от тези детински промени?

Следователно, като мислим така, ние опорочаваме Божието Име, опорочаваме Божията Любов. Казва се в Писанието, че миротворците ще се нарекат Синове Божии. Да бъдеш Син Божи е най-възвишеното положение, което някой може да има по отношение на Бога. Разбира се, като кажем, че можем да бъдем Синове Божии, веднага ще се родят противоречия, съмнения: можем ли да бъдем Синове Божии, или не? Аз не обичам да споря дали можем да бъдем Синове Божии. Който разсъждава и който размишлява, може да разреши всички задачи; който не разсъждава, който не размишлява, никакви задачи не може да разреши.

Някои ми казват: „Но аз не мога да видя това“. Да видиш или да не видиш е нещо относително. Ако аз, след като седя тук, в София, не мога да видя една игла на Витоша, това не е недъг на моите очи. Но аз мога да стана оттук, да отида на Витоша и да намеря тази игла – там ще я видя. Някой казва: „Ти си учен човек, виж иглата от София“. Аз ще ви възразя: „Ако ти си действително учен, ще отидеш сам на мястото и ще видиш тази игла отблизо. Само глупавите хора разглеждат нещата отдалеч“.

Хубаво, щом разсъждавате така, щом вашата философия е такава, бъдете последователни. Сложете тогава хляба далеч, поглеждайте го оттам и се наяждайте. Защо влизате в противоречия? Ако това е едно правило в живота, нека го приложим във всички отношения, нека бъдем последователни в своята мисъл! Погледни хляба от половин километър разстояние и се нахрани! Да, когато дойде въпрос за хляба, ти го вземаш в ръцете си и се вторачваш в него, а щом се отнася за друго нещо, щом се отнася за иглата на Витоша, казваш: „И оттук може да се види“.

Аз разсъждавам по следния начин: когато имаш да вземаш пари от някого, ти се вторачваш, приближаваш се към него и казваш: „Дай парите по-скоро!"; когато пък имаш да даваш някому, отдалечаваш се от

него. „Интересец бабам“ – казват турците, но този интерес е двояк: когато имаш да даваш и когато имаш да взимаш. Когато имаш да даваш, ти слагаш нещата далеч, а когато имаш да взимаш – наблизко. В първия случай казваш: „Колкото по-далеч, толкова по-добре“. Вие ме запитвате: „Защо този господин стои толкова далеч от онзи?“. Защото има да дава. – „Ами защо еди-кой си е много близък с онзи там?“ Защото има да взима. Казва се: „Еди-кой си се оженил за еди-коя си – защо?“. Защото има да взима, та я взел в къщата си. – „Ама защо еди-кой си изпъдил жена си, отдалечил се от нея?“. Защото има да ѝ дава. Това са философски разсъждения, те не са съществени, а са само известни положения.

И тъй, Писанието казва: „Блажени миротворците“.

Миротворството е едно качество, което се придобива, но не в един живот. То е качество, за придобиването на което се изисква цялата вечност. Сега аз няма да се занимавам с математика, да ви доказвам, че за да се развие у вас миротворството, се изисква едно число от години с множество нули. Да оставим това число, няма да го разберете. Едно ще знаете: за да се развие миротворството, изисква се цялата вечност. Под думата *вечност* аз разбирам, че всички добродетели, които се проявяват в Божественото Естество, трябва да дойдат и да подкрепят мира. Мирът, миротворството е най-хубавото качество, което човек трябва да има в себе си. С това се отличава Ангелският свят. Светът на мира е Ангелският свят. Само там, където има мир, ще може да има музика, поезия, изкуство, живот в пълнота; където няма мир, не може да има никаква култура. Разбирайте култура в пълния смисъл на думата.

Писанието казва: „Блажени миротворците, защото Синове Божии ще се нарекат“.

Някои казват: „Да примирим хората“. Не да ги примирим, но да ги научим на онзи велик закон да бъ-

дат миротворци. Да примириш хората не е изкуство. И сега ще проповядват на хората, че трябва да бъдат миролюбиви. Християните трябва да бъдат не миролюбиви, а миротворци, в себе си трябва да носят това качество. Може да се познае, че носят това качество, ако са Синове Божии – само Синовете Божии могат да бъдат миротворци. Някой казва: „Аз примирих едни си хора“. Че кой не може да примирява? Кой не може да примирява с тояга, но това примирие ли е? Кой не може да умиротворява една страна, но това миротворство ли е? Не е.

Блажени миротворците, защото те Синове Божии ще се нарекат.

Кога? Когато човек прояви това качество в себе си. Вие ще проверите това. Щом миротворството дойде във вас, вие ще сложите ред и порядък във всяка ваша мисъл, във всяко ваше желание, във всяко ваше действие. Това миротворство ще ви свърже с Бога, с Небесния свят, със светиите. Миротворството ще ви свърже още със Света на ангелите, с всички слънчеви системи – понеже сте Синове Божии. След като ви свържат с Бога, вие ще бъдете в сила да проявите вашето миротворство и отвън.

„Блажени миротворците“ – казва Христос. Онези, които любят Христа, вярват ли в тия думи? Понякога ме учудват хората, когато говорят за Любовта, а не вярват в нея. Съвременната любов е такава, че когато някой възлюби някого, вече не му вярва. Някой казва за някого: „Аз много го обичам“. Да, защото той ти дължи. Това не е миротворство. Ти имаш да взимаш от него и постоянно го подозираш, че не може да си изплати дълга. Ти обичаш нещо в някого, но какво? Обичаш онова, което си вложил в него, искаш да си го вземеш и след като си го вземеш, казваш: „За този човек вече пет пари не давам“. В първо време, за да го залъжеш малко, казваш: „Аз имам за теб добро понятие, ти си добър човек“. Да, но това е залъгалка. Обичам те,

но я ми дай парите! Когато си вземеш парите, казваш: „Страшен вагабонт си, аз вече пет пари не ти давам“.

Това е сегашната култура. Преди 2000 години хората са били такива и сега са такива. Всичко това ние вършим всеки ден и не се срамуваме от себе си. Станали сме толкова дебелооки, че не ни е срам. След като кажем нещо дебелашко, грубо, после казваме: „Ама че го казах, хубаво излезе!“. И сега религиозните, като вземат някои листове от Евангелието, четат, прелистват и казват: „Тъй е казал Христос, тъй е казал апостол Павел, тъй е казал евангелист Матей, евангелист Йоан, пророк Исаия и др. Разбра ли сега?“. Казвам: а ти разбра ли? Нито ти, нито аз сме разбрали още. Щом е така, защо ще убеждаваме един човек да вярва в Бога?

Някой казва, че трябва да имаме Вярa. Бих ви запитал: в какво трябва да имате Вярa? Понеже Вярата е един закон на ума, казвам: слушай, приятелю, ние сме двама души на Земята и за да се разберем, ти трябва да вярваш, т.е. трябва да събудиш своята разумност и интелигентност, и аз трябва да вярвам, т.е. да събудя своята разумност и интелигентност, и след като събудим разумността и интелигентността, която Бог е вложил в нас, ще можем да живеем като разумни същества. Следователно ние ще видим, че сме две разумни същества, които трябва да се споразумеят.

Вие казвате: „Ние може да си вярваме един на друг“. Как? Хората пренасят Вярата в областта на чувствата и любовта, а ние я пренасяме в друг свят, ние я взимаме в друг смисъл. Вярата не е Любов. Вярата е закон на ума, на Знанието. И апостол Павел е искал да докаже, че пътят на Мъдростта е път на спасението. Чрез Мъдростта хората се спасяват, чрез Любовта добиват живот, а чрез Истината се освобождават. От какво се освобождават? Когато една майка се освободи от своето дете, какво показва това? Ако един човек може да роди Мира в себе си като едно свое дете,

той се е освободил, той е разбрал дълбокия смисъл на Мира.

Какво е Мирът? Той се явява в света винаги след катаклизъм, след голямо разбъркване. Като дойдат Разумните същества да разбъркат всичко в света и после да се заемат да поставят всичко в съчетание, казваме, че в тази държава има мир, има ред и порядък. Редът и порядъкът са само изводи на Мира. Защо много от съвременните хора полудяват? Защото нямат Мир. Аз следя това. Някои религиозни казват, че еди-кой си, че еди-коя си полудели. Как няма да полудеят? Те нямат Мир в себе си, нямат Любов в душата си. Аз не съм срещнал досега човек, който да има Мир, Вяра, Надежда и Любов в душата си и да е полудял, а хиляди хора съм срещнал, които полудяват, защото нямат тези неща в душата си. Какво нещо е полудяването? Разбърква се ума и стават избухливи вещества.

Каква е разликата между силата на една бомба и силата, или енергията, която иде от Слънцето? Разликата е тази, че бомбата избухва изведнъж и разрушава всичко наоколо, а онези енергии, които идват последователно от Слънцето, постепенно падат върху човека, като го повдигат и възрастват неговите семенца. Следователно човек в даден случай може да заеме положението на една бомба – да експлодира, и да мисли, че има характер.

В какво седи човешкият характер? Той седи в разумно написаните в неговата душа неща. Когато човек пази нещата, които Бог е написал в неговата душа, това показва, че има характер. Божественият Дух още пише в човешката душа. Всички разумни неща в нея, които не търпят никакво коригиране, никакво поправяне, са написани от Божествения Дух. Той не само ги е написал, но ги е врязал дълбоко в душата на човека. Това се нарича характер.

И тъй, Мирът, миролюбието, което човек трябва да има в себе си, е едно от благородните качества,

чрез което може да запази своето равновесие. Щом е миротворец, той ще стане Син Божи. Щом човек има това качество в себе си, всички сили ще се балансират в него и той може да направи всичко, или, казано друго, той е човек, който всичко е направил.

Често ние казваме: „Аз мога да направя така, че да оправя България“. Смешно е това – да оправиш България, да оправиш Англия, да оправиш Америка. Аз питам: ти оправи ли себе си? Аз съм, казва някой, благороден човек. Казвам му: ела да живеем един месец заедно, че ще видиш колко сме благородни и двамата. Един месец ти ще плащаш и за мен, и за себе си; ти ще готвиш, а аз ще ям. През това време ще гледам лицето ти – дали ще се измени, или не. Вторият месец ти ще ме изпиташ: аз ще плащам, аз ще готвя, а ти ще ядеш и ще гледаш моето лице. Ако твоето и моето лице се изменят, не сме миротворци, но ако не се изменят, ние сме миротворци.

Някой казва: „Аз направих едно добро дело“. Не, благодари, че в това дело твоят ум и твоето сърце взеха участие. Благодари, че има възможност да се проявиш. Аз няма да мисля да нахраня целия свят, но ще помисля само да ми се отдаде случай да направя едно добро дело, защото Онзи, Който е създал света, е промислил за него. Да се заемам аз да промисля за целия свят е светотатство. Бог, Който е създал света, всичко е предвидил, всичко е промислил – и за най-малките животинки, които живеят в дълбочините на океаните, и за най-висшите същества, на всички е дал условия за живот.

Някои казват: „Защо съществува смъртта, защо стават всички промени в света?“. Това са Божии работи. От всички тия работи ти нищо не разбираш и казваш: „Защо съществува смъртта?“. Вие сте чудни! Бог гледа друго, а не смъртта, на всички работи. Ако взема едно парче лед и го стопя на огъня, превръщайки го във вода, какво ще кажете? Ще кажете: „Умря

ледът“. Не, това не е философия. Ледът се е превърнал във вода. Питам някого: „Тази вода от лед ли е станала, или ледът е станал от вода?“. Той ще каже, че водата е станала от лед. Не, водата от лед никога не става, но ледът става от вода. Някой казва: „От омразата ще се роди Любов“. Това е крива философия, от омразата Любов не се ражда, от Любовта омраза става. Кога? Когато Любовта е малка. Тогава казвам: малката любов създава леда, а голямата създава водата. Малката любов произвежда леда и като го пипнеш, студен е, а голямата произвежда водата. След това още по-голямата създава парите; още по-голямата Любов създава пламък и огън; още по-голямата Любов създава светлината, а още по-голямата какво създава? Създава Мира.

В древността при един от знаменитите адепти, Ешавора, се явил Архангел Аниел и му донесъл две написани книги, като му казал: „В тия две книги се съдържа знанието на цялото човечество. Едната ще запазиш за себе си, никой освен теб да не я пипа, а другата ще оставиш отвън, да се учат по нея твоите ученици“ – и се върнал тогава в света на светлите духове.

Започнал Ешавора своята работа. Поканил всички, на които съзнанието било повдигнато, да дойдат да учат от новата книга. Един след друг започнали да идват ученици, за да се учат. Всеки, който завършвал, трябвало да прелисти книгата, да прочете най-важното място и след това да я затвори, ала учениците, намирайки най-важното място, толкова се влюбвали в него, че отрязвали листа, който бил тъничък, и го скривали в себе си. Излизали оттам пак един по един. Това последно прелистване на книгата се считало като диплом за завършване на училището. Тъй като учениците се изреждали един след друг година след година, книгата доста се смалила. Тези, които идвали по-късно, казвали на Ешавора: „Тази книга не е пълна,

от Небесния свят не са се доизказали, забравили са да напишат някои неща“. – „Е, казвал им той, недописаното вие ще напишете.“ Всички ученици продължаваха все тъй да четат и да си откъсват по един лист от мястото, което им харесва, докато най-после Ешавора забранил книгата да се отваря. Сега от тази книга за света са останали само два листа – Стария и Новия завет.

И днес всеки от вас носи по един лист от книгата. От всичкото знание, което се е разпръснало по света, станала днешната голяма галиматия. Тия листа не били номерирани и хората не знаят кой какво носи, забравили са. Сега и в науката, и в религията всеки пише по цели томове върху листа, който е взел. Всеки написва по нещо, но откъде са тия листове? И онези, които са взели листа на миротворците, също пишат по нещо и след като се бият, бият, хората най-после казват: „Елате да се примирим“. Уилсън¹⁷ даде на света 14 точки за мир – миротворец беше той, но това е външният свят, да се върнем към себе си.

Блажени миротворците, защото те Синове Божи ще се нарекат.

Сега някой може да каже: „Не съм ли християнин?“. Казвам: да, християнин си. – „Не съм ли аз, който вярвам в Христа?“ Казвам: да, вярваш в Христа. – „Не съм ли аз, който обичам Бога?“ Казвам: да, вярвам, че обичаш Бога. – „Не съм ли аз, който служи на отечеството?“ Да, ти си, който служиш на отечеството. – „Не съм ли аз, който обичам човечеството?“ Да, ти си, който обичаш човечеството. Питам: коя кокошка не обича своите пиленца, коя кокошка не обича своите яйца? След като снесе едно яйце, кудкудяка. Това, че аз вярвам в Христос, показва само един момент на вярване. Че аз любя показва само един момент на Любов. Това, което ние изказваме – „Аз любя някого“, какво означава? Сега ли го залюби? – „Сега, когато го видях.“ Казвам: ако е така, съжалявам. Ако Любовта

сега се заражда във вашите сърца, това не е Любов. Ако Вярата сега се заражда във вас, това не е Вяра. Аз мога да нарека тия неща Любов, Вярa, но не е така. Ако Доброто сега се заражда във вашата душа, това не е Добро. Ако запалите една свещ и кажете, че вие създадохте тази свещ, това не е вярно. Тази светлина сега ли се е образувала? – „Сега.“ Не, приятелю, тази светлина си е съществувала, тя е била, а сега само се проявява; пък и още не е проявена в света в своята пълнота.

В древността при един вярващ, който живял 20 години в една пещера в пустинята, идва един господин и вижда, че този постник чете Библията на една малка свещ. Тогава той му казва: „Ако четеш Библията на тази малка свещ, нищо не ще можеш да разбереш от нея“. Постникът му отваря една врата и от нея излиза такава блестяща светлина, че господинът ослепял, не могъл да издържи на светлината. И след това постникът казал: „Аз чета Библията при такава светлина, от която хората, като не разбират законите, ослепяват“.

Свещ, която носи Светлина и Знание за вас, която носи Свобода за вас, не произвежда никакви противоречия. Тази Светлина ни свързва с Бога, с онзи Велик извор на Любовта.

Може ли някой от вас да ми обясни кои са били подбудителните причини на Божественото естество в Бога да създаде всички тия светове? Било ли е необходимо Бог да създаде тия светове, или в Него е имало някаква милост? Било ли е време, когато тази Вселена не е съществувала? Не, тя всякога е съществувала. Някои казват, че сегашната Вселена щяла да изчезне. Не, това са наши предположения. Светът всякога е бил и всякога ще бъде, защото е едно проявление на Бога, а в Бога нещата са всякога последователни. Има промени, но нещата са всякога постоянни. Следователно нашето сегашно Слънце, според Мойсей, до четвъртия ден от създаването на света не е съществувало.

И рече Бог: „Да бъде виделина“ – и стана виделина, а дотогава, според Мойсей, нямало Слънце. В четвъртия ден, казва се в Писанието, Бог направил Слънцето и Луната. Какво означава това Слънце? То значи, че в четвъртия ден на Космическия човек се е проявил човешкият разум – най-възвишеното нещо в човека. Тогава се създал умът в този Космически човек и той съзнал, че може да мисли и да работи така, както Бог работи в света – това подразбирал Мойсей, казвайки, че в четвъртия ден Бог създал Слънцето.

Мойсей не говори за това обикновено Слънце, защото за нас в Природата ден и нощ няма, т.е. днес и утре няма. Като казваме *днес* и *утре*, то е за онази неразумна природа. Какво отношение има между изгряването и залязването на Слънцето? За разумния човек тия процеси имат съвсем друго значение. Аз мога да правя разлика между изгряването и залязването. В какво се проявява тя? Когато Слънцето изгрява от изток, това ни радва, но когато залязва на запад, за нас наставка скръб. Защо да скърбим? Когато у нас Слънцето залязва, за другите изгрява, а когато за тях залязва, за нас изгрява. И тъй, има ли изгряване и залязване на Слънцето?

В света има само един изгрев. Изгряването на Слънцето за нас ние наричаме изгрев, а изгряването му за другите наричаме залез. Следователно, когато Любовта се прояви за другите хора, ние казваме: „Нашата любов залезе вече“. Не е така. Ако ти можеш да пътуваш с бързината на светлината, ако можеш да вървиш с бързината на това Слънце, ще има един вечен ден, но понеже сме материалисти, има ден и нощ за нас.

Някои казват: „Страшно нещо е тъмнината“. Питам: защо има тъмнина? Аз гледам иначе на тъмнината. Представете си, че сте работници и за вас, работниците, няма никакъв закон, който да определя по колко часа на ден да работите. Ако няма залез, какво ще направите? Ще работите, докато Слънцето грее.

Докато то грее, господарят не ви пуска да си отидете у дома, но щом залезе, той ви пуска. Лошо нещо ли е тъмнината?

Казвам: светлината ти дава възможност да работиш, а тъмнината – възможност да почиваш. Кое условие е по-добро? Защо господарят ти не иска да работиш на тъмно? Тъмнината е дошла, за да те освободи, да ти даде възможност да си починеш. Понеже твоят господар е неразумен, Господ е създал тъмнината, за да те освободи, да си починеш малко. Господарят ти казва: „Сега си върви, а утре, като изгрее Слънцето, ще дойдеш пак да работиш“.

Ако понякога в душата ти дойде една малка тъмнина, това лошо ли е? Ти имаш светлина, радостно ти е на душата, светло ти е на ума, но мразиш някого и постоянно го носиш в ума си; и както ти е светло, кажеш си: „Аз ще му дам нему“ – кроиш си разни планове. Тази светлина в дадения случай не ти ли пречи? Ала дойдат след това големи страдания, скърби и ти забравиш този човек. Питам: какво нещо са скърбите, страданията? Те са тъмнина, която е дошла специално за теб. Е, тази тъмнина не е ли едно добро в този случай? Добро е, тя те е оправила в пътя ти, върнала те е от лошите ти намерения. Сега кое състояние е по-хубаво за теб? Второто.

И тъй, това, което е тъмнина за нас, за другите е светлина. Онази светлина, която не може да реагира върху нашите очи, се представя за нас като тъмнина, а онази светлина, която реагира върху нашите очи, се представя като светлина. Следователно нашата светлина за другите същества е тъмнина, а нашата тъмнина, която наставя вечер, е светлина за по-напредналите същества. Значи в света всичко е светлина. Казва Писанието: „Светлината свети в тъмнината и тъмнината я не обзе“. Вие тогава казвате: „Виждате ли, тъмнината не обзе светлината!“. Не, евангелист Йоан, като е писал така, като окултен ученик е подразбирал друго. Сега аз няма да спирам и да обяснявам всичко това,

понеже ако се спра да обяснявам, вие ще се намерите в положението на онзи беден човек, пред когото се отваря една стая с най-хубави скъпоценни камъни. В главата на този беден човек, като види тия камъни, ще дойдат всички изкушения и той ще започне да мисли откъде да влезе.

Целият съвременен свят днес се намира под хиляди заблуждения и християнският свят също се намира под такива заблуждения. Някой казва например:

– Господ не може ли да оправя тази работа?

– Може, как не!

– Е, тогава аз няма повече да ора, да сея, да копая.

И започва молитвата си: „Господи, изпрати ми някой човек, който да оре, да сее, да копае заради мен!“. Моли се, моли се дълго време, най-после аз го чуя, намеря някой, който да му оре и да му копае, и му го пратя. Тогава той си казва: „Ето, Господ ме послуша“. Това нещо лесно мога да направя – защо? Защото хора за работа все ще се намерят. Казвам на някого:

– Слушай, колко искаш да ти платя, за да работиш за онзи?

– 100 лева.

– Хубаво, иди да работиш!

Аз му изпращам този човек, за да не безпокои Господ.

На втория ден стане, пак безпокои Господа, пак пратя някого. На третия ден пак се моли, но този път вече не изпращам никого. Той си казва: „Днес молитвата ми не се чу“. Не, у нас такива моления не стават, такива молитви не се приемат.

Зле се молим ние, съвременните хора. Работата е едно благословение. Да ореш, да копаеш, да сееш, да жънеш, да работиш – това е една привилегия. Ако мислиш, че Господ трябва да те освободи от ралото, от мотиката, зле разбираш законите. Та ти още не си работил! По малко ще работиш, тъй е казано. Като вле-

зеш в училището, няма изведнъж да свършиш всичката си работа, а по малко, по малко – днес малко, утре малко и т.н. Казва някой, че иска изведнъж да стане чист и свят човек. Не може изведнъж. Днес ще бъдеш една вощена свещ, утре ще бъдеш две вощени свещи, на третия ден ще бъдеш три вощени свещи и след време ще имаш светлината на 100 милиона свещи. Като отидеш на онзи свят, тази светлина ще бъде пак като светлината на една свещ и ще започнеш отново да изучаваш Божия закон.

Блажени миротворците, защото те Синове Божи ще се нарекат.

Миротворството е едно от качества на великите души. Срещал съм някои християни, които казват: „Ние се родихме от Бога“. Хубаво, родил се от Бога, а дошъл да спори с мен, да ми казва: „Ти не си на правата страна“. Е, казвам му, тогава ти не си на правата страна. Ти няма да ми казваш дали съм на правата, или на кривата страна. Дали съм роден от Бога, или не, дали съм на правата страна, или не – това аз зная. Нима волът не знае, че е вол? Знае това. На вола няма какво да доказвам логически, нито математически, че се различава от мен. Ще му кажа: „Ела при мен, тук има огледало, хайде да застанем пред него! По какво се различаваме сега?“. Той ще погледне, ще му кажа: „На моята глава рога няма, на твоята има. Аз имам две ръце и на тях по пет пръста, а ти имаш четири крака и на тях по едно раздвоено копито“. Най-после съблека дрехите си: „По какво се различаваме? Аз нямам козина, а ти имаш козина по цялото си тяло“. Е, каква е философията сега? Волът пита:

- Кой ми сложи рогата?
- Ти.
- Кой ми сложи копитата?
- Пак ти – нищо повече.
- А на теб кой ти сне рогата?
- Аз.
- Кой ти сне копитата?

– Аз.

– Как?

– Ако ми станеш ученик, ще кажа – нищо повече.

Сега, това е една алегория в нашия живот. Някои питат: „Как ще познаете кой вярва в Христос и кой не вярва?“. Как ще познаете кой е роден от Бога и кой не е роден от Него? Роденият от Бога грях не прави, казва Писанието. Роденият от Бога има в душата си такава велика Любов, такъв велик извор на Любовта, че никакви противоречия не съществуват за него. Роденият от Бога има такава пръчица, че с нея всичко може да направи. На него всички хора са му братя – не по тела, а по души. Когато ти си роден от Бога, ще разговаряш с душите на всички хора.

Преди известно време дойде една сестра и ми каза: „Искам да дойда да спя в твоята къща“. Не, ти не ще можеш да спиш тук. На теб ти е определено къде да спиш. Този град е голям, иди при тия хора, при които ти е определено, да им поговориш и ще те приемат. – „Как да ги намеря?“ Ще ги намериш тъй, както и друг път си ги намирала.

Според вашата философия ще кажете: „Жестоко е това“. Хубаво, а защо онзи ангел дойде при Корнелий и му каза да отиде в Кесария и да попита за Петър? На Петър бе определено да поговори, да проповядва на Корнелий. Ангелът не се спря да разказва на Корнелий тази велика Истина, но го прати при Петър, той си има по-важна работа – ангелът не се занимава със забавачница. Това, което казва на Корнелий, се разбираше така: „Повикай Петър, за да ти разкаже това, което хората трябва да знаят за забавачницата. Той се занимава със забавачницата“.

Всичките Църкви на света аз наричам забавачници. Всички хора, които се раждат, аз наричам хора на забавачницата. Кое пиле, като се роди, не се радва? Кое теле, като се роди, не се радва? Пилето казва: „Аз се родих“, телето казва: „Аз се родих“, човекът казва:

„Аз се родих“. Хубаво, и тримата се родиха, но еднакви ли са по своето раждане? Пилето казва: „Аз се родих от Бога“. Да, роди се като пиле. Телето казва: „Аз се родих от Бога“. Да, роди се като теле. Човекът казва: „Аз се родих от Бога“. Да, роди се като човек. Някой ангел казва: „Аз се родих от Бога“. Да, роди се като ангел. Това е истинската философия, това е дълбокото, вътрешното разбиране на нещата. И тогава, като се родиш като ангел, ще имаш онзи дълбок Мир в себе си, ще бъдеш миротворец, ще бъдеш Син Божи и където и да отидеш, ще ти бъде безразлично. Ти ще бъдеш свързан с Бога, ще имаш светлина и където и да влезеш между хората, ще бъдеш образец.

Смисълът на живота седи в това да няма противоречия и аз няма да се спирам да ви убеждавам да вярвате като мен. Няма защо да вярвате като мен, можете да си мислите свободно. Вие можете да живеете в този свят, в който живея и аз, и аз мога да живея в този свят, в който живеете вие, но той да е един разумен свят, та като се срещнем, да се разберем, а не като ме срещне някой, да се стъписа, да се стресне, сякаш е срещнал някоя мечка. Някой казва за друг: „Той е по-учен от мен“. Какво от това? Аз се радвам, че е по-учен. – „Еди-кой си е по-умен и по-силен от мен.“ Какво от това? Като е по-умен и по-силен, той ще ти послужи. Като казваш, че някой е по-учен, по-умен или по-силен от теб, значи в теб се крие користолюбие, ти си един горделивец. – „Той ще ме засенчи!“ Ако работата се състои в това, че еди-кой си щял да те засенчи, какво по-добро от това? Аз ще кажа: приятелю, я ми кажи как изработи своята доброта? Кажи ми метода, по който си я изработил, за да мога и аз да стана по-учен, по-умен и по-силен. Това ме радва. А вие казвате: „От него ли ще се уча?“. А от кого ще се учиш? – „От своя дух.“ Че и кокошката може да каже така: „Аз ще се уча от своя дух“. Ако се учи от своя дух, какво ще стане – кокошка. И телето може да каже: „Аз ще се

уча от своя телешки дух“. Ако се учи от своя дух, какво ще стане – теле. И човекът може да каже: „Аз ще се уча от своя дух“. Ако каже, какво ще стане от него – човек. Но ако някой каже: „Аз ще разсъждавам като ангел, ще се уча от него, какъв ще стане? Ангел.

И тъй, Духът Божи има степени на проявление. Като дойдете до това положение, вие трябва да бъдете толкова чистосърдечни, толкова безпощадни към себе си, толкова искрени в душата си, толкова истиннолюбиви, че въпросът за намирането на Истината да бъде поставен у вас така, както Бог го е вложил в душите ви. По отношение на Бога вие ще се поставите с всичкото си смирение; ще кажете в себе си: „Аз искам да бъда миротворец, искам да бъда Син Божи“ – това е най-хубавото качество. Ще каже някой: „Но ти не си такъв“. Нищо, аз търся метод. Това някога съм го имал и сега искам да го намеря. Всички ще бъдем Синове Божии, но кога – когато бъдем миротворци; когато проявим миротворството в себе си, това ще бъде печат, че сме Синове Божии. Някои искат първо да бъдат Синове Божии, а после да проявят миротворството. Не, това не е възможно.

Сега да се върна към мисълта си. Тия въпроси, които развивам, не трябва да ви смущават. Това са само методи, които изяснявам, но във всяка беседа има една основна мисъл, която трябва да остане в ума ви. Вие идвате при мен и носите своята свещ, но нямате запалка, с която да я запалите. Питате ме мога ли да ви я запаля. Мога, но не обръщайте внимание на моите особености. Аз мога да бръкна в джоба си, да извадя една кутийка, да я развия от книжката ѝ, но всички тия неща ще оставите настрана. Вие ще чакате тихо и спокойно. За вас е важен този момент – да извадя една клечка кибрит, да драсна и да запаля вашата свещ, а това откъде ще извадя кибрита, как ще го развивам, какво ще ви говоря, какви пояснения, какви допълнения ще ви давам, не е важно. Важното е изваждане на клечката кибрит и запалването на вашата свещ.

Като я запалия, ще кажете: „Радвам се, че запали свещта ми и сега ще можем да вървим заедно“.

Казва един стих от Писанието: „Ако трябва да запали своята свещ, от Словото Божие трябва да я запали, за да гори, без да изгаря“, а сега ние имаме едно извратено понятие, че всички неща, които живеят, горят. Да, горят, но изгарят, а свещ, запалена от Божествения огън, гори и не изгасва. Това вечно горене ние наричаме закон на растеж. Ако погледнете един човек, какво представлява той? Той е една запалена свещ, която расте на Божествения огън, вътре в Божествения Дух. Изгасете този огън и всяко растение, всяко съществуване ще изчезне. Ние растем при огъня.

Сега някой ще ми каже: „Ние трябва да се пазим от огъня“. Не. Миротворецът не живее във въздуха, той живее в този Божествен огън, в най-усилените пламъци – само такъв човек може да бъде миротворец. Ако вие искате тъй, както си дишате въздуха, да бъдете миротворци, лъжете се, това никога не може да бъде. Каква е тази ваша философия? Нас са ни заблудили, че огънят е опасен, и затова го държим само в печките си. И за Слънцето казваме същото: „Нека седи далеч от нас, защото, ако дойде на Земята, ще изгори всичко“. На учените, които поддържат тази теория, казвам, че на Слънцето, вътре в неговия огън, живеят Същества. – „А, живеят Същества!“ Да, както има риби, които живеят във водата, както има птици, които живеят във въздуха, така има и Същества, които живеят в Слънцето, в този огън. Казвате: „Това науката не е доказала“. Казвам: моята наука е доказала, че на Слънцето живеят Същества. Казвате: „Това е от Хиляда и една нощи“. Аз казвам: това е книга на *Хиляда и две нощи*. Аз имам книга на *Хиляда и три нощи*, на *Хиляда и четири нощи*, на *Хиляда и пет нощи* – това е книгата на огъня.

Блажен е онзи, който може да живее в огъня. Този свещен огън ще ни очисти от всички грехове, ще

смъкне всичките ни нечистотии, ще изхвърли тази тъмнина от нас и ще ни направи светли, чисти като кристал. По какво се познава чистотата на един кристал? По това, че може да пречупва светлината – ако светлината влезе в един кристал и се пречупи, тогава той придобива цена, а ако не се пречупва, не струва и пет пари. Ако твоята душа влезе в тази чистота и светлината ти не се пречупва, колко струва твоята душа?

Блажени миротворците, защото те Синове Божи ще се нарекат.

Що е миротворството? Миротворството е един велик Божествен лъч, който излиза от дълбочините на човешката душа. Миротворците ще се нарекат Синове Божии, ако издават Божествена светлина, която излиза от този Божествен пламък, който е създал света.

21 декември 1924 г., София

Които гладуват

*Блажени,
които гладуват и жадуват за Правдата,
защото те ще се наситят.*

Матей 5:6

Каква е била интимната мисъл, занимавала ума на Христос, когато е произнесъл Своята реч на планината? Кои са били подбудителните причини, които са Го заставили да я произнесе? Има много предположения, но това са само вероятности, догадки, тълкувания, едни по-близки, други – по-далечни. Има само един, който знае какво е мислил Христос – самият Христос, а ние можем само да предполагаме. Понякога идваме до убеждението, че знаем нещо, че сякаш разбираме живота, че сякаш всичко ни е ясно. И действително, това наше състояние е вярно – денем всичко виждаш, пътят ти е отворен, накъдето и да погледнеш, сигурен си, решителен си, смело водиш. Щом се свечери обаче, щом стане тъмно като в рог, ти веднага се спираш – не си тъй смел вече, започваш да се спъваш, знанието ти се ограничава.

И тъй, някои питат: „Защо понякога мисля, че зная, а понякога ми се струва, че нищо не зная?“. Психологически аз обяснявам този факт така: знаеш, защото в теб има ден; не знаеш, защото в теб има вечер. Други запитват: „Защо понякога се чувствам смел, решителен, сякаш всичко мога да направя, а понякога ми се струва, че нищо не мога да направя?“. Казвам: като изядеш 2–3 кокошки, силен си, а като ядеш само сух хлябец, нищо не си. Кон, който яде зобчица, е силен, подскача, а който яде само суха слама, прави своите разсъждения защо не може да подскача. Тия два

КОИТО ГЛАДУВАТ

коня се събират и първият казва на втория: „Какво си се свил, подскочи като мен!“. – „Е, аз не ям зоб като теб, ям слама“.

Питам сега: когато тълкувателите създават своите теории, кои са подбудителните причини за това? Когато известни писатели, моралисти, философи пишат върху някой въпрос, кои са подбудителните причини, които ги заставят? Интимната им мисъл дава директива, направление на цялата им работа, но коя е интимната им мисъл? Сега започват философските разсъждения. Влиза ученикът в училището, да кажем в първи гимназиален клас¹⁸, и учителят започва да обяснява що е точка: казва, че точката няма никакво измерение, не заема никаква част от пространството, но съществува в ума ни. Значи това, което не заема никакво място и пространство, съществува като някаква идея. Но според нашите схващания е реално само това, което заема някаква място, а учителят започва да говори на учениците си за точката, която не заема никакво пространство. Тогава запитват: „Какво е точка?“. Казвам: точката е първото проявление на един разумен живот. После запитват: „А какво означава правата линия?“ Казвам: правата линия – това са възможностите на точката. После учителят говори за плоскостта, за квадрата. Какво означава квадратът? Той казва: „Квадратът е пространство, затворено от четири линии“. Аз казвам: квадратът – това са възможностите на правата линия. Най-после идваме до третото измерение, до куба. Какво нещо е кубът? Кубът – това са възможностите на квадрата, нищо повече.

Питам: Разбрахте ли всичко това? В разбирането трябва да има вътрешни отношения. Да разясня мисълта си. Учителят говори на учениците си за числата, за 1, 2, 3, 4, 5, 10 и пита:

- Разбрахте ли?
- Разбрахме.
- Какво?

– Разбрахме за числата от 1 до 10.

Добре. Отиде си малкият Драганчо вкъщи, пише числата от 1 до 10, майката се радва. Да, но тези числа са живи, те не са само символи, те имат свои отношения. Когато ние казваме $1 + 2$, какво означава това? – „Значи да ги съберем.“ Може ли $1 + 2$ да се съберат? В математиката казват, че по-голямо число от единицата няма, а учителят те учи да събираш $1 + 2$, малкото число да събереш с голямото. Не е ли смешно да ви дам едно бакърче, за да съберете морето в него? Ако тълкувате буквално, какво представлява събирането на числата $1 + 2$? Това са само отношения.

Има известни условни знаци в математиката, с които се изразяват действията; те могат да бъдат *плюс* или *минус*, могат да бъдат знакът за умножение или деление. Питам: тия числа – 1, 2, 3 и т.н., тъй, както ги пишете, съществуват ли в Природата? Не, тя си има съвсем други числа, съвсем друга азбука, не признава нашите числа. Символите, с които ние си служим, никъде в Природата ги няма и азбуката, с която ние си служим, я няма в Природата. После, къде в Природата срещаме геологията тъй, както ние я знаем? Да, писали са учените, че еди-кой си пласт бил тъй пречупен, еди-кой си – иначе, но това доказано ли е? Ние казваме: „Еди-кой си геолог го е доказал“. Може да го е доказал, може и да не го е доказал.

Има един вътрешен закон, има известни вероятности, които определят нещата. Математиката има своя външна страна – това е геометрията. Всички геометрични фигури съществуват в Природата, следователно геометрията е езикът на математиката. Ако един математик не може да превърне своите математически величини в геометрични форми, той нищо не разбира от математиката. Да превърнем това нещо в ума си. Какво означава тази мисъл? Че на всяка сила, която действа, трябва да се даде направление.

Сега вие ще ми зададете въпроса: „Какво отношение имат всички тия разсъждения със закона *Блаженни, които гладуват и жадуват за Правдата, защото те ще се наситят?*“. Това е един философски въпрос. Питам: защо гладуват и жадуват хората? Днес целият икономически свят разрешава този важен въпрос – за глада, и аз казвам: ние имаме цял един социален въпрос за глада. Казват: „Трябва да се храним“. Питам: в коя епоха на човечеството гладните не са хранени? Те всякога са били хранени, но въпросът пак не е бил разрешен. Не мислете, че тъй лесно можем да разрешим този въпрос – защо? Гладът е една сила в света, която продължава живота. Аз не говоря за мъчението, но казвам, че гладът е сила в Природата, която продължава живота, прави го по-интензивен и тази интензивност го продължава. Гладът внася едно разширение в живота. Ако схванем въпроса така – че гладът е едно условие животът да може да се развива добре, ние сме на права посока, но ако схващаме, че гладът е мъчение, сме на крива посока и тогава ще се намираме в един условен свят, в който няма никаква разумност.

Нима онази Първична Разумна сила, Която е създала целия Космос, Която е допуснала да се прояви това чувство на глад, няма свой дълбок замисъл? „Ще умра от глад“ – казва някой. Е, това е наше предположение. Умирането в Природата подразбира минаване от едно състояние в друго – според нас това е смърт. При тази смърт някой път става разреждане, а някой път – съгъстяване на материята, и се явява известна интензивност на силите, които действат на всички процеси, които съществуват в Природата.

Трябва да дадете едно разумно тълкуване, а не такова, каквото съвременният живот ни налага. Например всички хора искат да имат удоволствия в живота. Насищане в Природата съществува, но удоволствия не съществуват. Що е удоволствието? То е сянка на насищането. Онзи пияница, който пие чаша след чаша,

се удоволства. Влезе някой пияница в кръчмата, дойде след малко друг (опасно е да им се слагат имена, ще ги наречем *Номер едно* и *Номер две*) и си кажат: „Хайде сега, приятелю, да се чукнем за наше здраве!“. Чукнат се, вдигнат високо чашите си, изпразният ги и това е удоволствие. Една чаша, две, три, четири, че до десет – какво придобиха, след като ги изпразниха? – „Е, казват, да позабравим нашите тъги, нашите скърби.“ Забравят ли ги? Да, временно ги позабравят, но на другия ден ги заболява главата, това, онова, тъгата пак идва, пак отиват при кръчмаря, дойдат *Номер две*, *Номер три*, наредят се: „Хайде да се чукнем!“. Чукат се, изпразват се чашите една след друга, но кръчмарят си пише, нищо не пропуска. Погледнеш – след 2 – 3 години тия, които се чукали, останали последни голтаци. Съберат се след това *Номер едно* и *Номер две* и си говорят:

– Е, какво ще кажеш?

– Какво да кажа, на какъв хал ни докара Господ!

А, Господ ви докара на този хал, кръчмарят ви докара... Не, *Номер едно* и *Номер две* сами се докараха на този хал. Господ никъде и никога не е създавал кръчми. Ние сами си създадохме кръчмите, ние сами създадохме чашите. Това е едно удоволствие, казвате вие. Да, но то е от грубите удоволствия. В света съществуват хиляди удоволствия, които разрушават живота. Удоволствието като един малък масаж е необходимо, даже в някои случаи е приятно, но всякога човек трябва да бъде наситен. Насищането е смисълът в живота.

Следователно в човека във всяко едно направление трябва да има една жажда, един глад. За какво? Може да е за хранене, може да е за Знание, може да е за Добро. Жаждата и гладът са един вътрешен процес. Ако нямате този глад за знание, бихте ли учили? Ако нямате този глад за духовен живот, бихте ли го търсили? При това всички искаме да се освободим от глада. Аз бих казал: не трябва да се освобождаваме от гла-

да, а трябва да го разберем. Ако гладуваме, причината сме ние. Гладът, който съществува, не е в недоимъка на живота, има достатъчно храна, достатъчно хляб за всички. Хората още не са разбрали смисъла на живота. Кога ще го разберат? Когато всички осъзнаем, че сме дошли на Земята, за да изпълним Волята на Онзи, Който ни е дал живот.

Сега всички хора – и богати, и сиромаси, казват: „Ние нямаме ли право да се удоволстваме в живота си както искаме?“. Не, нямате право, тъй е писано в Божията книга. Ти може да гладуваш и да жадуваш, но за какво? За Правдата. Казвам: Правдата е един вътрешен процес за разпределяне на всички Божествени блага по всички части на тялото. Това е кръвообращението в човека, това е неговата артериална и венозна кръв, която отива към крайнините, за да може всяка клетка да приеме и да изпълни задълженията, които има. Това е един закон, който съществува и за цялото човечество, и за отделния народ, и за обществото, и за индивида – да може в човека да става правилно кръвообращение, правилно циркулиране на кръвта, за да не стане някакво подпушване. Това виждаме и в самия живот.

Някои взимат Правдата в абстрактен смисъл и казват: „Правдата има ли смисъл в живота?“. Има, разбира се, тя е кръвообращението в човека. Ако някой път твоето кръвообращение не върви правилно, това не изключва кръвообращението изобщо. Следователно и онези най-малки частици, които са на крайниците, вследствие на това кръвообращение се хранят.

Ти трябва дълбоко да почувстваш глада и жаждата, защото те са езикът на Бога. Когато чувстваш глад, когато чувстваш жажда, Божественото съзнание взима участие, Бог разбира този език. Той разбира езика на глада и на жаждата, но не разбира езика на удоволствието. Седи бедният човек, който е гладувал три дни, гладен е, но Бог разбира този език и взима нужните мерки, за да му достави храна – хляб. Когато

обаче богатият седи и си мисли какво прасенце, какви патки и пуйки да си приготви за Коледа, този език не е понятен за Бога и тогава Бог казва: „На богатия ще наложите глоба“. Сегашните хора казват: „Блазе на богатите!“. На кои богати? Които се удоволстват? Глоба за тях! Знаете ли каква глоба им се пада? Голяма глоба ще им се наложи. За тях ще има Член четвърти¹⁹. Този член вече е отменен от законите на Земята, но на Небето не е отменен, той там съществува. За жадните и гладните Бог казва: „На тия хора да се помогне откъдето и да е, да се задоволят техните нужди, да се наситят и да благодарят“. Насищането не седи в онова преизобилие, което може да им се даде, а в онази чиста храна, която могат да приемат. В какво се състои тази чиста храна? В онова добре сварено жито, в онзи чист, хубав оризец. А какво правят хората? Като вземат малко печено брашънце, малко захарчица, малко орехи, та нашарят отгоре житото. После вземат малко мляко и с него сваряват ориза. И без мляко може оризът, и без захарчица и орехи може житото. Ако човек яде в такъв прост вид житото и ориза, ще има ли диабет? Няма да има никакъв диабет. Аз не зная дали животните по горите страдат от диабет. – „Не, само културните хора.“

Какво значи диабет? Диабетът е признак на това, че хората не изпълняват Божия закон. Всички болести, от които ние, съвременните хора, страдаме, не зная на какво би трябвало да ги уподобя. Те представляват един обвинителен акт против нас. Небесният прокурор казва: „Диабетът, тифът, чумата, хремата и ред други болести, които лекарите познават, са един обвинителен акт против вас“. Ние искаме да се освободим от страданията, от болестите, но това са греховете на миналите поколения. Ние, съвременните хора, изкупуваме греховете на нашите деди и прадеди. Нашата кръв не е чиста, както е била едно време. При такава кръв какво можете да очаквате, какъв живот можете да имате, какво щастие ще ви дойде? Гледам – дойде

някой при мене, страда от нещо. Виждам, че кръвта му е нечиста и пише за него, че след няколко месеца ще го повикат на онзи свят. Казват за някого: „Как се поправи, надебеля в лицето този човек“. Казвам: за това надебеляване глоба ще му се наложи.

Като се каже истината на съвременните хора, те се обиждат. Казва някой: „Защо ме плашиш?“. Не, аз ти казвам истината. Ти вървиш по една изгнила греда, която се клати, и ти казвам като на приятел: не минавай през тази греда, не прави опити! Тя е гнила, ще се счупи, лесно ще се подхлъзнеш и ще паднеш долу. – „А какво да правя?“ Почакай, ще сложа здрава греда и тогава и ти, и децата ти ще минете по нея. Ние, съвременните хора, искаме да минем през тази греда и не се стремим да изправим живота си. Казват: „Чакай, лекарите ще дойдат!“. Нямам нищо против лекарите, но и те трябва да покажат на хората как да се живее.

Всички хора трябва да застанат на крак и да проповядват поне тази истина, че всеки човек трябва да гладува и жадува за Правдата. Правдата е едно качество, един метод на милосърдие, на миротворство. За да има мир в която и да е държава, трябва да има Правда. Има ли безправие, в нея всякога ще съществува анархия. И след всичко това съвременните хора разискват, че еди-кой си бил причина за анархията в държавата. Не, отворете страниците на историята в миналото, в настоящето, проникнете и в бъдещето и ще видите, че безправието, в която и да е държава, е било причина за тази анархия. Навсякъде законът е един и същ: щом има безправие, веднага ще се яви и анархията.

И тъй, когато Христос е проповядвал тази беседа, Той дал деветте правила, деветте метода за живота. Първото блаженство е следното: „Блажени натъжените, защото те ще се утешат“. Аз ще ви дам само едно малко тълкуване на тия думи. Ако искаш да се утетиш, нажали се, наскърби се нещо. Изгуби нещо, за да се утетиш. Някой казва: „Искам да ме утешат“.

Христос казва: „Ако искаш да те утешат, стани нажален, поплачи си малко“. – „Е, казва той, няма да ставам баба, жена, та да плача!“ Хубаво, щом не искаш да бъдеш баба, тогава няма да се утетиш. Кого утешават – онова малко детенце в люлката: като поплаче, като повика малко, идва майката, бави го, гали го, то я поглежда и престава да плаче. Майката казва: „Хубаво, че си поплака“. Ти се понатъжи малко, изпълни първото Христово правило.

„Блажени кротките, защото те ще наследят Земята“ – казва Христос. „Втасахме я сега – кротките щели да наследят Земята. Не, да вдигнеш пушката си, да извадиш онези два парабела с ония ми ти десетина патрона, че който мине покрай теб, да се чуди къде да се дене!“ – тъй казват съвременните хора. Но Христос казва: „Ако имаш един дядо, от когото очакваш наследство, и отидеш при него с пушката си, със своите патрондаши, твойт дядо ще те направи ли наследник?“. Не, няма да те направи, той ще си каже: „Този синковец ще изяде всичкото имане“. Като отидеш при дядо си, без пушка, без патрондаши, без всякакви парабели ще му се явиш. Ще седиш при него кротък, нажален, ще го прегърнеш, ще го целунеш и ще го питаш: „Какво искаш, дядо?“. Следователно, за да наследим Земята, която е Божествена, трябва да бъдем кротки.

Кротостта е едно велико качество, една велика сила. Кроткият човек не е слаб, той е стихия, но се въздържа, знае да владее сърцето си, знае да владее ума си, ала не с юзди. Българите имат една пословица: „Навий му юлара, че го пусни!“. Аз не съм съгласен с философията на тази пословица. Ако искаш да пуснеш някого, разрежи юлара му и така го пусни – без юлар. Ако го пуснеш с юлар, той ще се развие и тогава положението му е опасно – ще се закачи някъде; в такъв случай защо ще го излагаш на опасност? Онези, които имат навит юлар, всякога са изложени на опасност.

Кротките, които подразбира Христос, са много по-силни със своите оръжия, отколкото съвременните хора със своите пушки и парабели. Примери за такива силни хора имаме в Индия между йогите. Много от англичаните, от тия, които се мислят за силни, предприемат експедиции по Хималаите, искат да се качат на връх Еверест, но след като са предприели досега три експедиции, най-после казват: „Невъзможно е“²⁰. Тия англичани, които са такива материалисти, започват да разказват, че им се явявали старци с бели дрехи. Индусите, които ги придружавали, им казвали: „Не се качвайте по-нагоре, не минавайте над тази зона, тия места са свещени“. Индусите, като дойдат до тази зона, умират, но англичаните минават зад нея и им се явяват тия старци, които им казват, че след 15 дни ще умрат.

Съвременната наука мисли, че ѝ е позволено да бърка навсякъде. Наистина, съвременните учени навсякъде са бъркали – и в човешкия стомах, и в сърцето, и в мозъка; не е останало място, където да не са пипали. И след всичко това съвременните хора говорят за морал, говорят за чест. Не може да се говори за чест, тялото ви е опозорено. Най-първо се излекувайте, бъдете здрави и тогава говорете за морал! Има ли болести, няма морал. Чудно нещо! Някоя жена е разгърдена и като види някой мъж, бърза да се закрие – защо? Безнравствено било, а после същата жена ще я видите на операционната маса, пред лекари и студенти – разглеждат я, проучват я. Това, че е разгърдена, ние считаме за неморално, а пред лекарите е морално. – „Не, казват, те са лекари, това е за опити.“ Ние не трябва да бъдем голи, всички трябва да бъдем облечени. Ако един юнак седне на масата за операция, за да го спасят лекарите, аз не го считам за юнак, той е най-големият страхливец. Къде останаха неговата пушка, неговите парабели, неговите патрондаши? Нека сега извади парабелите на тия циреи, нека сега им свирне!

Свирни сега на цирея си! – „А, може да се нараня!“ За себе си държи сметка, че може да се нарани, а за другите не мисли. Аз не го считам за герой. За себе си има една философия, а за другите – друга.

Казвам: когато дойдем до истинското учение, голотата трябва да изчезне от нас. Да обсебваш едно чуждо тяло за себе си, да се удоволстваш с него – това е престъпление. Да целунеш един човек, когато е истинал, да го вземеш вкъщи и да го стоплиш като майка – това разбирам, но да се удоволстваш с неговото тяло – това не го разбирам, то е пианство. Казвате: „Еди-кой си е морален, еди-кой си не е морален“. Що е моралността в човека? Тя се определя от един вътрешен закон. Морален е този, който държи твоето сърце, твоя ум, твоята душа и твоя дух тъй свещени в себе си, както своите. Защо спрямо себе си да имаме един закон и да бъдем снизходителни, а спрямо другите – не? Еднакъв морал, еднакви правила трябва да имаме и спрямо себе си, и спрямо другите.

Като срещнеш един богат и един сиромаш, каква разлика има между тях? И единият мисли, и другият мисли; и единият чувства, и другият чувства. Двамата обаче имат различно предназначение в света. И сиромашите са хора благородни, и богатите са хора благородни – това е служба. Някой път осъдят богатите хора. Аз не ги осъждам, но ги съжалявам. Когато ми говорят за някой богат човек, аз го виждам като един кон, впрегнат в каруца – тегли тази каруца, на нея 20 – 30 къщи натоварени, изпотил се, горкият! Гледам след него и бедния: погладувал, пожадувал, но и той тегли каруца, само че празна. Тия двама души трябва сами да се разправят. Как? Аз разсъждавам: сиромашът трябва да вземе малко от товара на богатия. Дойде богатият до един рът, не може да кара повече, поглежда, че след него идва сиромашът – нека му каже:

– Братко, можеш ли да вземеш малко от моя товар?

– Мога, мога.

Като стигнат върха на планината, сиромашът трябва да каже:

– Ако обичаш да си вземеш пак своите работи, заповядай!

– Искам.

– Добре, ето ги.

Тръгва си пак сиромашът със своята празна каруца.

Питам: кое състояние е по-хубаво? Философски разгледано, последното е по-хубаво, но според вас не е тъй. Вие казвате: „Какво се е раздрънкала тази празна каруца? Не си струва тя“. И жената, като види, че мъжът ѝ се връща с празна каруца, казва: „Не съм доволна от теб, не си мъж!“. Прави сте, богатият има здрав гръбнак, може да носи, а сиромашът има слаб гръбнак, не може много да носи. Когато гръбнакът на сиромаша стане здрав, и него Бог ще може да натовари. Господ има толкова материал, че всекиго може да натовари. Някой казва: „Да съм богат!“. Учените изчисляват, че в океана има около 10 милиона тона злато. По колко килограма злато може да носи всеки човек? Ако може да носи по 100, тогава 200 милиона човека трябва да се впрегнат, за да пренесат всичкото злато. Щом сте жадни за това злато, един ден, когато ви дойде времето, ще си извадите от него.

Христос казва: „Блажени кротките, защото те ще наследят Земята“. Щом наследят Земята, от нея, която е една реторта, може да извадите това богатство. Следователно само кроткият човек може да забогатява, само кроткият човек може да има велико търпение. Това е вярно. Всички учени хора, които са били кротки, са имали този резултат.

„Блажени милостивите, защото те помилвани ще бъдат“ – казва Христос.

В българския език думата *помилвани* се употребява в различни случаи – някой осъден може да бъде помилван и детето може да бъде помилвано от своя-

та майка. Всеки, който иска да бъде помилван, трябва да бъде милостив. Някой казва: „Аз не искам да бъда милостив“. Слушай, ако искаш да бъдеш помилван, непременно трябва да имаш милостиво сърце – това е едно велико качество в човека, това е един благороден импулс! Ние, съвременните хора, изхвърляме най-хубавото, най-благородното от себе си и казваме: „Да бъдем смели и решителни!“. Да, но в това няма никаква философия. В какво седи тази смелост?

Казва Христос: „Блажени, които жадуват и гладуват за Правдата, защото те ще се наситят“. Когато в нас се зароди тази жажда да придобием всичко възвишено и благородно, за което копнее душата ни, тогава Бог ще дойде, този е пътът. Когато нашите сърца са така приготвени, тогава Господ ще дойде да живее в нас и когато Той дойде, ще приготви онези велики блага, които очакваме.

Ние, съвременните, хора, не сме щастливи и преди нас не са били щастливи, и които дойдат след нас, също няма да бъдат щастливи. Защо? Защото имаме една крива основа в живота и говорим неща, които не са верни. Има и неща верни, но не всички. Тогава ние се намираме в положението на онзи старовременен герой, който си направил крепост срещу неприятеля от сол и захар, твърди като камък – това намерил наоколо, но като дошъл дъждът, солта и захарта се стопили и отворили място за неприятеля. В нашия живот има слаби места, които всякога могат да се отворят. Тия места са вратите за вашия неприятел, те са солта и захарта. Колкото и да си силен, колкото и да си герой, като дойде водата, тя ще ги отмие, ще ги разтвори. Господ е оставил за света една врата за сладкия живот и една врата за соления и ако ти си ги заключил, а не си кротък, Господ един ден ще изпрати водата и тези врати ще се отворят за неприятеля. Водата ще задигне вратите и тогава всички отвън свободно ще влязат в дома ти. Водата е Божественият живот, който иде сега в света.

Блажени праведните, защото те ще наследят Царството Божие.

Блажени, които жадуват и гладуват за Правдата, защото те ще се наситят.

Сега ще ви приведа един малък разказ от онова митично състояние на човечеството. На някой си цар Бенам Сават било предсказано, че в дома му ще се роди дъщеря, която ще бъде един от най-знатните и видни членове на царството, ще бъде най-умна, най-благородна, но ще бъде особена в своите проявления. Името ѝ ще бъде Иурация. Българинът, като чуе това име, ще каже: „Е, оране трябва“. Гъркът пък ще разбере небето – Урания. Не, името на тази царска дъщеря било Иурация. След като се родила, събрали се най-умните мъдреци в царството да я възпитават. Когато навършила 21-вата си година, своето пълнолетие, според тогавашните обичаи трябвало да се явят 10 кандидати – царски синове, които да направят предложение за ръката ѝ. Един от учителите ѝ казал, че нейният избраник трябва да има едно качество: той трябва да носи в себе си свещения огън; тялото му трябва да се отваря и сърцето му да става олтар на този свещен огън, който да гори там, а на светлината му тя да чете свещената книга Исаваат.

Започнали да се изреждат кандидатите един след друг. Първият дошъл, донесъл всичките си подаръци и тя го приела в една своя стая, направена само от кристал и херметически затворена, и му казала:

– Ти можеш ли да отвориш тялото си и в сърцето ти да се породи свещеният огън?

– Не, това го няма в мен.

– Е, тогава ще дойдеш другата година.

Изпратила този кандидат. Дошли вторият, третият, изреждали се един след друг и тя изпращала всички по същия начин – никой не могъл да направи това, което тя искала. Най-после дошъл десетият, нейният избраник. Той легнал – ще помислите, че умрял; не, отворил тялото си, отворил сърцето си и в

него се явил свещеният огън, отворил се и тази свещена книга Исаават вече можела да чете. Уводните думи били следните: „Възможностите на Любовта са възможности на живота. Възможностите на живота са възможности на сърцето. Възможностите на сърцето са възможности на ума. Възможностите на ума са възможности на душата. Възможностите на душата са възможности на Духа. Възможностите на Духа са възможности на Бога“.

И тъй, Любовта в живота трябва да бъде възможна. Аз не говоря за тази любов, която вие разбирате, в която се зараждат подозрения, ограничения, плътски състезания. Това не е Любов, това са примеси, това е окисляване. Аз говоря за Божествената Любов, която прониква в човешката душа. Тя носи едно от най-великите блага, които човек досега не е опитал. Любовта прави човека господар на себе си. Тя не го заробва. Онзи, който те люби, той ще те освободи, а онзи, който те връзва, той те възпитава. Майката може да бъде емблема на Любовта, Учителят може да бъде емблема на Мъдростта. Кой може да бъде емблема на Истината? Любовта може да дойде чрез майката, само тя може да даде живот. Мъдростта и Знанието може да дойдат чрез Учителя, а Свободата и Истината чрез кого ще дойдат? Свободата и Истината ще дойдат чрез твоя възлюбен, който ще ти отвори свещената книга на Исаават и от тази книга ти ще можеш да четеш. Онзи, който отвори тази книга и може да чете от нея, веднага ще бъде свободен. Като са пукне житното зърно и семенцето се разрасне нагоре, то е свободно от затвора. Щом се пукне това семенце, този разумен дух, който е бил затворен в него, веднага отива нагоре в Невидимия свят и започва да работи. В херметическите, затворените станции на всички семенца седят затворени разумни същества, изучават нещо. Вие ще кажете: „Как е възможно в това семенце да е затворен един дух?“. Той е като една точка, безпространствен, съществува като идея вътре в нас. Тази идея е извън

КОИТО ГЛАДУВАТ

всяко време и пространство, а владее времето и пространството. Тя е извън живота, а владее живота. Тя е извън разумността, а владее разумността.

Сега съвременните учени разискват по въпроса що е сила. Всяка една сила е сглобена от няколко способности. В човека например, като се сглобят 4 – 5 способности, правят го силен, енергичен. Силите, енергиите – това са способности. Следователно елементите на някоя сила могат да бъдат от умствен характер, могат да бъдат и от сърдечен характер. Няколко морални чувства, събрани заедно, може да образуват една сърдечна сила. Тъй че ако вие разложите една Божествена сила на ума, може да намерите вашите способности на ума; ако разложите една Божествена сила на сърцето, може да намерите вашите чувства. Сега вие разглеждате силите като чувства, а трябва да поставите чувствата като сили. Ако разглеждате умствените сили, трябва да ги поставите като способности. Прилагане на силите трябва.

Казвам: тази свещена книга трябва да се изучава, затова и старите гърци са казвали: „Човек трябва да се познае“. Написаната книга е самият човек. Колко велики неща има, написани във вашия мозък, на вашите очи, на вашите вежди, на вашия нос, на вашето лице, на вашето чело! Това е един цял живот, който се отразява. „Е, казват, това е лице.“ Да, но колко от вас са чели свещените писма, написани на човешкото лице? Колко от вас са могли да прочетат онази дълбока скръб, написана в душата на някой човек? Този човек може да е цар, може да е богат, може да има всичко на Земята, но е незадоволен, вътре в душата си усеща празнина, глад и жажда. Този глад, тази жажда в него са Божественото, благодарение на тях Бог ни показва Истината, към която трябва да се стремим; това ние наричаме Бог, Природа и т.н.

Когато ние схванем така Живия Господ и Го разберем, Той ще вземе участие във всички наши дела. Кога Бог ще вземе участие в нашия живот? Когато Го

възлюбим, когато отворим сърцата си и ги направим олтар, на който да гори свещеният огън на Любовта и на нейната светлина да четем свещената книга – само тогава Бог ще ни посети. Защо не може да ни посети сега? Защото този огън никъде не гори, а щом не гори, на какво ще четем свещената книга? Ти убеждаваш един човек, че има Любов, че има Мъдрост, че има Истина, а той ти казва, че човекът трябва да яде и да пие. Не, в яденето няма никакъв смисъл, то е само един механичен процес. Какъв смисъл има в яденето? Гледаш, че някоя красива дама и някой млад момък са седнали да ядат и току си кривят устата на една и на друга страна, изпълняват някакво тайнство.

Пред Небето ние сме смешни карикатури със своите разбирания. Дъвченето е свещено само когато служиш на Любовта – служиш ли ѝ, можеш да кривиш устата си. Например аз вдигам и слагам мотиката на лозето си цял ден, огъвам се – това огъване е вече на мястото си. Когато се храня и съзнавам, че трябва да пратя ядене на онзи, който работи за мен, ще кажа: „Господи, ще си кривя устата, но ще изпратя всичкия необходим материал, за да съградиш нещо в мен“. А сега някой яде, огъва се, криви си устата, радва се и казва: „Кокошката е сладка“. Да, за теб е сладко, но за нея е горчиво; ти ядеш, но на нея не ѝ е сладко. Казват: „Сладък е хлебецът“. Да, сладък е, но я да те сложим на воденичния камък! Заколите агнето, опечете го и казвате: „Агнето вече не чувства болка“. Вие се лъжете. Когато нещата в Природата не стават с Любов, има една вътрешна скръб, която с нищо не може да се уталожить. Когато агнето се пече, от него винаги остават живи клетки, които не могат да умрат даже и при 300–400°. Тия клетки, като влязат в теб, ще те пекат, те са живи. Вие казвате: „Науката е доказала това, онова“. Чакайте, какво е доказала науката? Тя едва е започнала да доказва нещата. Аз бих желал всички учени да имат смирение, да признаят, че има болести в света, и искрено да кажат на какво се дължат те. Ще

кажете: „Може ли без болести?“. Може. Ние можем да пречистим своята кръв и тогава няма да боледуваме. Но кога ще бъде това? Когато имаме тази свещена Любов на Правдата. Правда трябва да има във всички ни, справедливи трябва да бъдем.

Като седя някой път в стаята си, гледам, че имам на разположение дрехи, ковъори, 10 души да облека. Размишлявам си: който дойде, ще каже, че стаята ми е много добре мебелирана, че би желал и той да живее тук. Казвам си: „Да, това за мен е един мебелиран затвор“. Ще ме залъжат с една кирлива черга! Смисълът не е в това. А някой път гледам как от печката ми излиза толкова дим, че пердетата ми стават черни. Казват: „Отлична е стаята му!“. Не е отлична тази стая, толкова дим гълтам в нея. Казвам си: „Не ме гледайте в тази стая. Елате да ме видите в онази херметическа стая, която е направена от стъкло и за която Мойсей казва: *Събуй си обувката!*“. Когато дойде някой, който ме обича и когото обичам, ще го въведа в тази свещена стая. Някой казва: „Аз го обичам, така мисля за него“. Питам: с коя любов обичаш – с тази, в която има промени? Не, в Божията Любов няма никакви промени, но има отваряне на сърца, има вечен стремеж за помагане.

Христос казва: „Блажени, които гладуват и жадуват за Божията Правда, защото те ще се наситят“. Гладът и жаждата са велики сили, на които трябва да дадем ход, не трябва да се плашим от тях. Това са качества, свойства вътре в живота. И сега всички трябва да жадувате и гладувате не за хляб, но за онази велика Божествена Любов, да дойде по-скоро – само тогава ще се разрешат въпросите в света. Трябва да има Абсолютна правда спрямо всички хора.

Правдата е отношения на души. Дойде ли тя, ще се яви онова уважение, онова почитание, което трябва да имат всички хора един към друг. Тогава няма да гледаме с презрение един към друг, а ще бъдем свещени

един за друг. Това не значи, че трябва да забравим себе си, но да сложим всяко нещо намясто и да познаем кога ще дойде нашият възлюблен. Трябва да знаем, че всичко, което вършим сега на Земята, е приготвяне за онзи велик Божествен живот, който иде. Трябва да знаете, че преди повече от 20 милиона години човек е бил в едно животинско състояние, не е бил тъй интелигентен, както сега, не е имал тия условия да се прояви, минал е през много форми, докато стигне сегашното си състояние, и отсега нататък пак ще минава през много форми, докато дойде до по-високо положение. Но всички форми, през които е минал, не трябва да бъдат унижение за него. Като види един вол, трябва да отиде при него, да му каже: „Братко, аз живях едно време при вас, изпълнявах същата служба. Баба ми, дядо ми също са минали през този път. Много съм ви благодарен“. После нека го помилва, нека го погали малко – този вол много ще се зарадва. Това е философия. А вие ще кажете: „А, това говедо!“. После, като види един кон, нека отиде при него, да го погали, да му каже същото, да му благодари. Като отиде на лозето, нека помилва гроздето, нека му каже, че едно време и той е бил в това състояние, затова го разбира. Да постъпи така и с плодните дървета – ябълки, круши и др.; преди много милиони години човекът е бил едно плодно растение. Чудни са хората! Казват: „Как, аз да съм бил дърво, аз да съм бил лоза или някакво животно!“. А запитвате ли се откъде се е породила в нас тази любов, това чувство към тия ябълки, круши, грозде и другите плодове? Връзки имаме с тях, живели сме заедно с тях, били сме в тяхното положение, затова ги обичаме. Нали Христос казва: „Аз Съм Лозата, вие – пръчките, и всяка пръчка, която не дава плод, Отец Ми я отрязва и посажда отново, за да даде повече плод“. Не е унижение да бъдеш ябълка! Аз предпочитам да бъда една хубава ябълка, една хубава круша, една хубава лозова пръчка, отколкото да нося един патрондаш.

КОИТО ГЛАДУВАТ

Чрез Правдата Бог сега ни учи как да разпределяме тези енергии, как да служим на човечеството. Правдата е, която определя отношенията между хората. За в бъдеще пред нас седи едно велико благо. Онези от вас, които са готови, ще разберат тази велика Истина, а някои може да кажат: „Не, ти ни кажи сега нещо реално – какво трябва да направим, за да излезем от това безизходно положение“. Казвам: добре, твоето безизходно положение е за 1000 лв. Ела при мен, ще ти дам 1000 лв. и ще бъдеш в изходно положение. Госпиталничар си, нямаш и пет пари в джоба си – ела при мен, аз ще ти дам 1000 лв. След като му ги дам, той ще ми каже: „Добре, ти ми даде сега 1000 лв., но за другия месец какво ще правя?“ – пак човешкото иде. Ти си осигурен за един месец, няма какво повече да се безпокоиш, Бог ще промисли по-нататък.

В нас трябва да има Вяра, че Бог, Който ни е създал, ще се погрижи за нас, ще осигури нашето бъдеще. Кой е онзи баща, който не се грижи за своя добър син? Кой е онзи учител, който не се грижи за своя добър ученик? Кой е онзи господар, който не се грижи за своя добър слуга? Вие казвате: „Забравил ме е Господ“. Не, ще учите! Ако искам учителят ми да ме люби, ще уча. Ако искам майка ми да ми даде живот, да ме люби, ще я обичам, ще я почитам от всичкото си сърце така, както Бога почитам и обичам. И тогава Онзи, Който ще ни донесе тази Свобода, Който ще ни отвори онази Велика Свещена книга, за да разберем тези велики Истини, да разберем възможностите на живота, върху които трябва да размишляваме, ще бъде нашият възлюбен.

Няма по-хубаво състояние от това да чувстваш Божието присъствие в дълбочината на душата си. Ти си болен и Бог отвътре ти казва: „Не бой се, след една седмица ще оздравееш!“. Оздравяваш, но пак се усъмняваш. Оплетат се твоите материални работи и Той ти казва: „Не бой се, ще се оправят“ – и действително,

не минава много време, дядо ти умира, оставя ти наследство и твоите работи се оправят. Искаш да учиш, да следваш някъде, но средства нямаш. Той ти казва: „Не бой се, ще ти се отвори пътят“. Отваря ти се път. Музикант си, обезсърчиш се, Божественото вътре ти казва: „Не бой се, не се обезсърчавай!“. Писател си – обезсърчиш се; учител си – обезсърчиш се; майка си – обезсърчиш се. Не бой се, Божественото в нас всякога говори. Бог е, Който говори в нас, но трябва да имаме тази беззаветна Любов.

Вие казвате: „Този човек там, на масата, вярва ли във всичко, което говори?“. Този въпрос – дали вярвам, или не, се отнася до мен, аз не се спирам на това дали вие ще вярвате, но казвам: „Опитайте и ще видите“. Вземете тази семка, посейте я и ще видите. Има Един в света, Който може да взима участие във вашия живот – Той е Живият Господ, за Когото ви говоря. Той ще бъде с вас във всички положения на живота ви и при сърцето ви, и при ума ви. В най-мъчните моменти на живота ви Той ви казва: „Не бойте се, работата ви ще се уреди!“ – и се урежда работата ви. Същото е и с всеки един народ. Народите не трябва да се самоизтребват с оръжия. Господ живее във всички народи, но каквото им каже, трябва да Го слушат.

Всичко това, което ви говоря, са думи на Великия Разумен живот, който всички сте опитали. Аз проектираю известни лъчи, но тази светлина иде от друго място. Не мислете, че искам да играя роля на грамофон, говоря от изобилието, в което живея. Аз оставям това изобилие да мине през вас, а вие ще дадете на другите. Божественото не търпи спънки. Всички ще дадете място на Бога и ще Го обикнете – само тогава лицата ви ще бъдат млади, хубави, светещи, само тогава погледът ви ще бъде благороден, мил и само тогава всичките ви работи бързо ще се разрешат.

Следователно, ако дойде обезсърчение, радвайте се, не бъдете малодушни! Даже и най-големи противо-

речия да се родят в живота ви, нека се родят – това са възможности за проявление на Бога. Даже и в дъното на ада да отидете, ще познаете колко е велик Бог, ще познаете Неговата Любов. И когато дойдат най-големите нещастия в живота ви, вложете Надеждата, за да видите колко велики са Божията Любов, Божията Мъдрост, Божията Истина! Не мислете, че извън Бога ще придобиете великото; великото се придобива само в Бога и всички трябва да бъдем във връзка с Него. Това е смисълът на нашия живот

„Блажени, които гладуват и жадуват за Правдата, защото те ще се наситят“ – казва Христос.

Да гладуваме и жадуваме за кого? За Този, Който ни е дал живота.

Да гладуваме и жадуваме за какво? За благородни чувства.

Да гладуваме и жадуваме за какво? За благородни мисли, за Възвишеното, Великото в света, което ще вложи Своите Светлина и Дух в нас, за да разтърси всяка клетка на нашия организъм.

И като станем сутрин рано, никаква мисъл за работата ни, а първо да отправим душата си към Онзи свещен трепет на живота; тогава ще вземем мотиката и ще отидем да работим на лозето.

Любов към Бога, Любов към тази Абсолютна Велика Правда, която е еднаква към всички – това е смисълът на живота. Това е, към което Бог ни призовава сега – да дойде да живее в нас и да направлява работите ни; само така ще разберем смисъла на този живот, в който сме потопени. Няма по-красиво състояние от това.

Блажени, които гладуват и жадуват за Правдата, защото те ще се наситят с Божествената Любов!

28 декември 1924 г., София

Моята заповед

Ще взема няколко интимни думи от речта на Христос към Неговите ученици:

Тази е Моята заповед: да имате Любов помежду си; тая е Моята заповед: да имате Любов помежду си, както ви Аз възлюбих.

Йоан 15:12

В паралел с това ще взема едно изречение, превод от Свещената книга: *Люби, учи, свободен бъди.*

Разумният живот трябва да се разясни. Това разяснение е необходимо за човешката душа, то е един вътрешен процес, важен и необходим. Затова човек е дошъл на Земята, която не е била и няма да бъде постоянно жилище на човека – тя е едно преходно жилище. Човек е гостенин на Земята и след време ще я напусне. Следователно при сегашното негово гостуване той има да научи известни уроци, да придобие известни знания и няма защо да се оплаква от тия уроци, той е пътешественик. Попитайте онзи англичанин, който се качва по високите върхове на Алпите, оплаква ли се от мъчнотиите, които среща? Един англичанин счита за привилегия да мине през всички мъчнотии, за да стигне върховете. Нима англичаните, които искат да се качат на Хималаите, да стигнат връх Еверест, има защо да се оплакват? Не, някои от тях жертват живота си даже. Ала онези, които не разбират смисъла на живота, казват: „Не си струва човек да прави толкова усилия“. Най-великите неща в живота седят именно в такива усилия. В какво седи разликата между едно животно и човека? В интензивността на техните усилия. Човек има високи стремежи в живота

си, а животното – обикновени. И между хората има разлика, не всички имат еднакви стремежи.

Някои казват: „Ние с философия не се занимаваме“. Питам тогава: с какво се занимавате? – „С обикновените неща в живота, философията е за философите.“ Няма съмнение, че това изречение е право, философията е за философите. Мъдростта е за мъдрите, глупостта е за глупавите хора. Под думите *глупав живот* разбирам един обикновен живот, в който състоянията не са разяснени. Ние не знаем защо трябва да живеем, не знаем причините за страданията. Раждаме се като деца, растем и остаряваме, а ако ни запитат защо се раждаме и защо остаряваме, ще кажем: „Такъв е законът на Природата“. Какъв е този закон? Закон се дава само на разумните същества, а на неразумните се слага юлар, никакъв закон не им се дава. На воловете не казват: „Нов закон се пише“, а им слагат юлар и казват: „Ще вървиш напред!“. Разумните същества, които разбират какво нещо е закон, нямат гем, нямат юлар и на тях се казва: „Нова заповед се пише“ или „Тази е Моята заповед: *Да имате Любов помежду си*“.

При сегашните условия, в които се намират, хората не могат да схванат какво нещо е Истинската любов, която се проявява. Защо? Тия органи, с които могат да я схванат, още не са съградени у тях. Представете си един човек, който има слаби прояви на електричество и магнетизъм в себе си. Как се проявяват тия сили в него? Те се проявяват във вид на известни течения. Това са състояния на самата Жива природа. При слабите прояви едва забелязваме някакви движения, а при силните тия движения са много интензивни и произвеждат такъв ефект, какъвто може да се предизвика от силния електрически ток.

Това лесно може да проверите в град Вашингтон, където американците имат два големи топа, свързани със силни електрически батерии, и тези топове се магнетизират така силно, че всеки, който отива там с някакъв железен предмет или с обувки с гвоздеи,

трябва да ги остави вън и така да влезе, иначе ще намери обувките си свалени от краката. Този магнетизъм няма да те пита благороден ли си, или прост. Всеки, който отива с обувки, подбити с гвоздеи, ще ги намери закачени на топа – тъй бързо става това, че няма време да се сетиш как е станало.

Понякога ние се спираме пред Природата и пита-ме: „Защо става това?“. Когато отиваш при един такъв силен ток, нищо няма да питаш. Ще оставиш навън желязото, което имаш в себе си, и ще влезеш без него. Значи магнетизмът казва: „Аз не искам никакви оръжия“ – той взема всичките ти оръжия. Към човек, който отива при Любовта с желязо, ще постъпят по същия закон: всичкото желязо, което е в теб, всичкото сребро, всичкото злато и всичко, което те е спъвало в живота, ще оставиш настрана и така ще отидеш при Любовта.

Мнозина запитват: „Без това не може ли?“. Не може. При сегашните условия на живота има много неща, без които не може, но в този велик закон на живота, към който се стремим ние, разумните същества, много от сегашните неща ще станат непотребни за нас. Преходните състояния не трябва да считаме за вечни, за неизменни. Това, което сега ти служи като една нужда, използвай, но не обвързвай сърцето и ума си с него – да мислиш, че като ти е полезно днес, ще ти е полезно и след вековете.

В закона на Любовта има нещо особено, различно от това в обикновената любов. Обикновената любов внася разединение и омраза между хората. Някои питат: „Как се е родила омразата?“. Аз се изразявам математически, казвам: плюс и плюс дават плюс. Плюсът означава една положителна сила. Когато хората са положителни и когато и Природата е положителна, получава се една положителна величина, която е злото. Когато Природата е положителна, а ние сме пасивни, или отрицателни, ражда се Доброто.

Това са само предположения, но можем да докажем на всеки от вас. Например двама млади от София спорят за една хубава къща в града, на много хубаво място, добре съградена. И двамата са заинтересовани, искат да я купят – защо? Те са млади, искат да се женят, а техните възлюбени искат именно тази къща; по-хубава от нея няма, затова и двамата се сърдят, претендират. Обичат тази къща и считат, че само в нея е тяхното щастие, защото и техните възлюбени я обичат. Ако единият отстъпи, без да се бори, ще кажат за него: „Той е малодушен, той е баба“. За другия пък, който настоява, ще кажат: „Той е герой“. В Любовта има един закон, според който онзи, който отстъпва, е юнак, а онзи, който не отстъпва, е баба. Вие ще попитате: „Защо е баба?“.

Преди 10 – 15 години от Варна излезе един трен, мина през Гебедже²¹ и продължи по-нататък пътя си. Но след Гебедже излезе един бивол, наежи се срещу машината и каза: „Никого не пускам да мине оттук“. Машинистът даде сигнал, но биволът не отстъпи. Машинистът пусна машината и тя мина върху този бивол, който стана само на кожа и кости. Какво спечели този гебедженски бивол, защо му трябваше да стои на пътя на железницата? Там гората е широка, да отиде и да пие вода колкото иска. Да, но той искаше да покаже своето юначество.

На онези, които се противят на законите на Любовта, участват всякога като участта на този бивол. Всяко същество, в което се поражда желание да постави ограничения в проявленията на Божията Любов, бива смаквано като този бивол.

Ще ви дам друго сравнение. Представете си, че отивате при един прекрасен извор, при който някой благочестив разумен човек е направил хубава мраморна чешма, с хубаво корито, с хубави широки кранчета. Представете си сега, че всички хора, които отиват всеки ден да черпят вода от този извор, решат да си отчупват по едно парченце от мрамора. Какво би

станало с тази чешма? Ще се развали. Не е важно да вземаме камъчета от чешмата, водата е важна. Законът на Любовта казва: „Ще вземеш от водата на този извор, а камъните, които са украшения, ще оставиш незасегнати“. Чешмата е човешкото тяло, а Любовта, която се проявява в човека, е водата на този прекрасен извор. Ние мислим, че като обсебим тялото, ще придобием Любовта. Не, Любовта е извън тялото, а тялото е условие, чрез което тя се проявява.

Каква е разликата между любовта на една птичка и любовта на един човек? Нима птичката не защитава своите малки, не се жертва за тях по същия начин, както и майката защитава и се жертва за своите деца? Ще кажете: „Да, майката се жертва“. И майката се жертва, и птичката се жертва. Любовта им има еднакво проявление, само че по количество майката е голям извор, а птичката – по-малък. По отношение на качеството обаче водата и на големия, и на малкия извор е еднаква. Някой път ние мислим, че се различаваме в любовта си. Това различие е само привидно.

Представете си един голям извор в периферия и водата от него изтича от множество различни цеви. Да кажем, че някои цеви са прави, други образуват разни букви, трети са спиралообразни, четвърти – кръгообразни, пети – дъгообразни, изобщо – с всевъзможни форми. Сега си представете, че някои от вас получават водата от една цев, а други – от друга. Какво ще кажете за водата от тия различни цеви? Ще кажете: „Моята вода е по-хубава“ – защо? Защото моята цев не прилича на твоята. Вярно е, че тия цеви не са еднакви, но не те определят качеството на водата. Следователно, ако един човек има един характер, друг – друг характер, някое животно пък – свой особен характер, любовта на всички тия същества ще се проявява по един и същи начин. В проявлението на Любовта между хората и животните съществува само тази разлика, че когато се проявява в животните, съзнанието в тях се пробужда мигновено и после пак загасва, а когато

Любовта се пробужда в човека, съзнанието се проявява и задържа за по-дълго. Следователно проявлението на Любовта зависи от пробуждането на съзнанието.

Какво изисква тази Любов, когато се пробужда нашето съзнание? Ще ви приведа пример за един от младите царе в Европа, чието име няма да кажа. Този случай е станал преди войната. Един ден този цар излиза на разходка със своя файтон и по пътя среща дядо и баба, които се подпират на тояжките си, едва вървят. Като ги вижда, царят веднага спира файтона си и казва на старите хора: „Заповядайте, качете се на моя файтон да продължите пътя си!“. Качват се те при него и той започва да ги занимава. Питам: какви са били подбудите на този млад цар да спре файтона си, да качи в него тия двама старци и да разговаря по целия път с тях? В него имаше някакви подбуди. Този дядо казва на царя:

– Е, синко, благодаря ти, че ме покани във файтона си, краката ми се бяха откъснали от умора, в сред пътя щях да си остана.

– Няма нищо, за мен е приятно, че ми се отдаде случай да ви служа.

И бабата казва на царя:

– Господ здраве да ти дава, синко, ако не беше ти, щяхме да си останем по пътя.

– Няма нищо, за мен е приятно, че ви срещнах и можах да ви служа.

Той ги завежда до къщата им, взима им адреса и казва:

– И друг път бих желал да ви служа.

Те му казват:

– Е, синко, такива хора много рядко се срещат, не знаем къде си възпитан.

– Не, има добри хора по света, има ги навсякъде.

Когато човек иска да прояви Любовта, той може да я прояви и като цар, и като беден човек. В тоя случай тия двамата стари са били разумни и добри хора.

Сега аз няма да ви кажа нищо за разговора, който се е водил между тях. Това е един цял разказ и царят е почерпил велик урок от него. Старият дядо казал на царя: „Синко, добре да живееш! Виждаш ли как е побеляла главата ми от страдания? Много съм страдал в живота си и знаеш ли защо съм дошъл до това положение? Гледай ти поне да бъдеш изпълнителен и прави на всички това, което направи и на нас. Бъди тъй услужлив не само към старите, но и към всички нуждаещи се!“. Какво би било, ако в сърцата ви би проникнала тази Любов! Не че тя не съществува във вас, но понякога не искате да я проявите, а засега проявявате само любовта, която разединява.

Любовта има еднакво проявление във всички хора. Когато тя действа в човека, кара го да люби, да се учи и да бъде свободен. Любов, която не прави човека свободен, не е Любов. Любов, която обвързва човека, която носи заблуждения за него, която го спъва и събужда в него отрицателни качества, е положителна любов, тя не е за нас. Любовта, която сега е потребна на съвременното човечество, е тази, която носи сила вътре в себе си. Тя трябва да внесе мир, разумност, търпение, себеотрицание и свободна жертва в човешката душа.

Когато изучаваме Природата, виждаме, че в своите прояви тя носи всички благородни качества и ако някой път се показва груба, то е просто за да ни упъти, да ни покаже правия път. Понякога ни прави като деца и с това иска да каже: „Ти трябва да имаш духа на младото дете“. Какъв е духът на младото дете? То има силна вяра и в него две мнения няма; каквото му кажеш, то вярва без колебание, без всякакво съмнение. Детето е човекът, който е готов да учи, а старият е разумният човек. Старият не е готов да дава, не е щедър, но ако дойде да ти разправя едно-друго, готов е да ти разправя с часове. Седни при някой дядо и ще видиш как е готов да ти говори с часове, но бутнеш ли го за кесията, казва: „Не пипай! Ума пипай, всичко пипай, но кесията – не“. Вследствие на това онези, кои-

то бутат кесията на дядото, имат много лошо мнение за него и казват: „Голям стипца е той!“. Дядото казва: „Парите развалят човека. Ако ти дам пари, ще отидеш да пиеш, това ще направиш, онова ще направиш, ще се развалиш. Ако искаш, мога да ти дам знания“ – и е готов да говори. Младият слуша, слуша и току бръкне в кесията. Този млад не разбира духа на дядото, а дядото го разбира. Има млади, които разбират дядо си, и тогава се образува хармония между тях.

Любов между двама млади не може да съществува, аз мога да ви докажа това. Двама млади не може да се обичат, но млад и стар могат – между тях може да се завърже най-хубавата, най-идеалната любов. Дядото след 4 – 5 години ще замине, в него няма никаква користолюбива цел към младия. Следователно между нас и Природата може да се образува най-интимна връзка – защо? Природата е стара. Тя носи всички знания, всички богатства в себе си и на нас, като млади, които сме дошли на Земята да учим, тя е готова да послужи. Но и тя си има своя кесия и щом бутнеш кесията ѝ, казва: „А, дядовото, не може!“. И като казват, че има неща невъзможни, вярно е – защо? Тия богатства са вредни за нас.

Христос се обръща към Своите близки ученици, които Го разбират, и им казва: „Да имате Любов помежду си, от това светът ще познае, че сте Мои ученици“. Кой свят? Не неразумният, но Висшият, Божественият свят. Този Свят, в който царува Любовта, ще познае, че сте мои ученици, по това, че Любовта преобладава във вас; а щом Божественият свят познае, че сте мои ученици, тогава ще имате всичкото негово благоволение.

И тъй, при сегашните условия човечеството минава в една нова фаза. Новата любов трябва да се насади; това наричат любов между народите, любов между обществата. Съвременното човечество търси един метод, един начин, по който народите ще могат да се споразумеят, но това е възможно само въз основа на

Божествената Любов. Тя ще дойде по един много естествен начин. Всички съвременни народи се отличават по някакви качества – и българите, и англичаните, и французите, и германците, и русите, и китайците, и японците. Всички народи се отличават по нещо, но за да познаете един народ, трябва да живеете дълго време между него, за да видите какви са основните качества, които го характеризират като народ. Тия характеристики, тия съществуващи различия само Любовта може да смекчи, да облагороди. Тия отношения, тази непримиримост само Божествената Любов, само съзнателната Любов може да изглади, само тя може да внесе вътрешния смисъл в живота.

Христос се обръща към Своите ученици и им казва: „Тази е Моята заповед: да имате Любов помежду си“. Той им е говорил дълго, но сега нямам време да възпроизвеждам тази беседа. Учил ги е три години и им казвал какви са качества на Божията Любов, какви са основните ѝ правила. И тази Любов има свои правила. Аз казвам, че едно от качества ѝ е като видиш онзи, когото обичаш, сърцето ти да се зарадва: бащата, като види сина си, да се зарадва; майката, като види дъщеря си, да се зарадва. Даже хората трябва да се радват не само на своите близки, но и на по-далечните от тях. В някое семейство кравата се изгубила, няма я 4 – 5 дена и всички се безпокоят за нея, мислят дали не я е изял някой вълк. По едно време чуваш, че кравата мучи; иде, иде кравата и всички стават на крака, посрещат я – защо? Полезна им е. Само че тази любов трае кратко време. И сега при тази Божествена радост трябва да се стараем да запазим Любовта си.

Мнозина християни мислят, че Любовта е сила, която може да дойде отвън. Не, тя може да дойде само отвътре, от дълбочината на човешката душа. В тази дълбочина работи човешкият дух, който има всички възможности, всички условия да ти даде Любовта. Когато тя се прояви, Духът започва да работи за онази велика Мъдрост, която е необходима, за да схванем

смисъла на нашия живот. След това Той започва да приготвя условията за Свободата, която е висшето, към което се стремим.

Всички се стремим към какво? Да се освободим от онези ограничения, които светът ни налага. Свобода има само в Бога. Като казвам *Бог*, Вие разбирате Бога според вашите вярвания. Не, не за това вярване ви говоря, не за тази свобода, която вие познавате. Под *свобода* аз разбирам състоянието, което има рибата, когато напусне водата и отиде във въздуха; тя може да направи разлика в това си ново състояние. Представете си какво ще бъде състоянието на една птица, която напуска въздуха и отива в една още по рядка среда; тя ще се усети свободна и ще започне един още по-смислен живот. Така ще се почувстваме свободни и ние, когато променим средата на нашия живот, когато дойдем до една по-висша среда, където можем да задоволим всички свои нужди по един естествен начин. Тогава няма да работим и ще дойдем до положението, за което пише онзи вестник: „Не работи!“. В този вестник под „Не работи!“ не се подразбира да не работиш, да не се трудиш, да не се мъчиш. Една среда има – Божествената Любов, където твоите нужди се задоволяват по Божественому. Ти сам няма да си образуваш тази среда, тези условия, а обществото, обкръжаващите те хора ще ти я създадат. Всички, които те заобикалят, ще те разбират. Ти ще разбираш Бога и те ще те разбират; ще живееш в мир.

Ще кажете: „Е, какво идеално има в такъв живот?“. Какво идеално ли? Око не е видяло и ухо не е чуло възможностите, които се съдържат в такъв един живот. Първата възможност е следната: ти ще имаш карт бланш, свободен билет за пътуване. С този свободен билет ще можеш да посетиш всички слънчеви системи, да гостуваш където искаш и колкото време искаш и в която и слънчева система да отидеш, ще бъдеш добре дошъл. Питам: тогава животът ще има ли смисъл? Ще има, разбира се.

Ще кажете: „Това са далечни работи, това са приказки от *Хиляда и една нощи*, това са Аладиновите приказки“. Не, това са възможностите, към които човешката душа се стреми и които един ден ще постигне. Това е висшият идеал – да се съединим с Бога, да бъдем служители Нему, да влезем в Божествения свят, да изявим Любовта си към Него. Това е, което е скрито в нас. То ще ни покаже в какво седи Божията Любов, ние още не знаем в какво седи тя.

Съвременните хора се колебаят. И вярващи, и невярващи се съмняват. Щом дойдат пред едно мъчение, казват: „Кой знае! Господ, Който е толкова велик, Който се занимава с такива велики работи, с едно нищожно същество като мен ли ще се занимава? Той не може да се занимава с мен“. Ако грешиш, ако вървиш по своята воля, Бог не се занимава с теб, но ако се стремиш към Неговата Любов и вършиш Неговата Воля, колкото и да си малък, колкото и микроскопична любов да имаш, Той те държи в Своя ум, занимава се с теб. И ако някои успяват, а други – не, ако някои са благородни, а други – неблагородни, аз отдавам това на следното: колкото повече Господ те държи в ума Си, толкова повече успяваш, толкова по-благороден ставаш, а колкото по-малко те държи в ума Си, толкова по-малко успяваш, толкова по-неблагороден си. Някой път, като те сложи зад гърба Си, в нищо не успяваш и всичко ти тръгва назад. Тогава и хората те забравят и те занасят на гробищата. Всички, които са на гробищата, са все от забравените. Ако хората мислят, че на Земята или на гробищата има почивка, те не разбират смисъла на живота. Ако след като излезем от това малко тяло, в което днес сме затворени, и можем да се освободим от него тъй, както бубата се освобождава от пашкула си и литва високо като пеперуда, това разбирам; такъв да е смисълът на живота – разбирам. Ако ти каже някой: „Ти ще умреш“, отговори: „Не, аз само ще изменя своето състояние“.

Сега не е въпросът да мислим какъв трябва да бъде загробният живот. Външната страна на духовния живот е хиляди пъти по-красива, отколкото на физическия, а вътрешната страна, където царуват Любовта, Мъдростта и Истината, е хиляди пъти по-красива от нашия живот тук, на Земята. И ако казваме, че духовният живот не струва, ние сме дошли до края на нашето съществуване. В такъв случай кажете ми: какъв е смисълът на живота на Земята? – „Да яде човек.“ Не, в яденето, което сега употребяваме, има известни горчивини. Ако ти си на бойното поле и те ранят на няколко места, а след това ти дадат най-хубавата супица, това ядене ползва ли те нещо, има ли някакъв смисъл? Тук те боли, там те боли. Има разлика в яденето на здрав и на болен човек.

Ние, съвременните хора, сме толкова наранени, че казваме, че има нещо в Любовта, което причинява болка, че в нея нещо липсва. Толкова сме изопачени, че като любим някого, искаме той да се жертва за нас. На какво основание? За мен, като ученик, важи жертвата, която ще направя, когато някой учител, когато някой виден учен ме повика от игрището, иска да напусна играта; тази жертва има смисъл, защото този човек ще ми даде нещо. Но ако този човек е невежа и повика младите в прашната стая само за да ги забавлява, какъв смисъл има тази жертва? Ако този учител може да даде на учениците си такива знания, в които има смисъл, има разбиране на живота, такова повикване разбирам. Следователно, когато идем при Любовта, ние казваме: „Любовта е Сила в своето изявление, тя дава плодове“. Това вече разбирам, в това има смисъл.

Когато Божественият Дух дойде, Той казва: „Елате да ви науча какво нещо е Любовта“. Духът може ли да учи? Може, разбира се. Че кой учи? Като говоря с устата си, тя ли говори? Като виждам с очите си, те ли виждат? Не, зад устата ми седи невидимото, което говори, зад очите ми седи невидимото, което вижда.

Невидимото говори, невидимото чува, невидимото вижда – то прави всичко.

Някой път казвате: „Сърцето ми тупа, чувствам Любов“. Кой може да покаже тази Любов на сърцето? Казват: „Как се е зачервило лицето!“. Чудно нещо – като се е зачервило лицето, това Любов ли е? Ако е въпросът за зачервяване, аз мога да зачервя и своята соба, и една книга. Червеното лице не показва Любов, то е едно съвпадение на нещата. Червеният цвят на Любовта може да изгъква като признак, но това ни най-малко не показва Любовта, която носи живот в себе си. И тогава изпадаме в заблуждение – мислим, че сме напипали нещата, напипали Любовта, и казваме: „Лицето му е червеничко“. Хубаво, но след две години това лице не е червеничко, а жълтичко и казваме: „Не е червено вече лицето“. Там е грешката – че повярва на червеното лице. Трябваше да повярваш в Любовта, която, когато дойде, не носи червеното лице, а един светъл, светец образ, един мек глас, една разумност в очите. Когато Любовта дойде в къщата ти, ще я изчисти, ще ти послужи, ще внесе Мир и Радост и когато си свърши работата, ще излезе навън и ще отиде на друго място. Тя има остро ухо и щом усети, че имаш нужда от нея, веднага пак ще дойде при теб. Любовта повдига хората, насърчава ги, за да могат да понесат всички мъчности, казва им: „Не бойте се! Докато аз работя в света, всичко ще е в ред, всичко ще се оправи“. Като казвам, че тя всичко оправя, какво подразбирам? Подразбирам, че зад нея седи Бог – Разумният, Великият, Непознаваемият, Неизменяемият за хората, за Когото спорят дали съществува, или не.

И сега седнали някои да кажат за нас: „Какво са взели тия хора да говорят за Бога?“. Не, за Бога още не сме говорили. Това, което хората говорят, още не е за Бога. Аз бих желал да чуя някой да говори за Бога, но да говори с Любов и да бъде образец на Любовта. Светотатство е да се говори за Бога без Любов! Щом отидеш при един човек, комуто искаш да говориш за

Бога, не му говори най-напред за Бога, за Любовта, но му покажи в какво седи тази Любов. Започни с най-малките неща: изчисти къщата му; гладен е – заведи го в дома си и го нахрани с най-скромното ядене, сипи му малко боб. Не го завеждай в най-хубавата гостилница да го нахраниш, това не е Любов. Ти ще проявиш Любовта си в най-малкото и ако съзнанието на този човек е пробудено, като излезе навън, той ще въздъхне свободно, ще повдигне поглед нагоре и ще каже: „Има хора по света, в които живее Божията Любов“.

Любовта не прави разлика; към всички същества, каквито и да са, тя гледа с еднакво око. А ние понякога гледаме от висотата на своето положение към всички хора и казваме: „Той не е умен като мен, не е културен като мен“. Ами ако Господ рече да те погледне от висотата на Своето положение, как ще се почувстваш? Той ще те погледне така, както ти поглеждаш към всички други души, в които живее. Ако видиш някой заек със счупен крак, ще му кажеш: „Слушай, моят брат не е знаел, като ти е счупил крака, но аз ще ти помогна. Ти си добро зайче, познавам това по големите ти уши. Ще починеш малко, а аз ще ти поправам крака. Ти нямаш никаква злоба в себе си, затова ще ти помогна. Големите ти уши показват щедрост. Наистина, понякога прегризваш корите на дърветата, но то е от немай-къде“. Ако ти погледнеш снизходително на това зайче, и Господ ще погледне така към теб; Той ще каже: „Както постъпи с това малко зайче, така ще постъпи и Аз с теб“. Вие не можете да избегнете този велик закон. Както си постъпил в даден момент с някого, така ще постъпят и с теб; следователно, ако искаме да бъдем умни, трябва да постъпваме така. Кой от вас не иска да бъде умен? Кой от вас не иска да бъде благороден? Кой не иска да бъде силен, способен, богат? Можете да имате всичко това само при едно условие: когато имате моята любов, можете да разполагате с това, с което разполагам и аз; и когато ние любим Бога и Той ни люби, можем да разполагаме с

всичко, с което разполага и Той.

Сега ние се срещаме и казваме един за друг: „Той е от друго верую“. Според мен има само едно верую – верую в Любовта. Аз бих казал така: вярвам в едната Истинска Любов, която изтича от Духа; вярвам в едната Истинска Мъдрост, в която се проявява Духът; вярвам в едната Истина, в която се проявява Бог. Това е едно верую. Щом вярваш във всичко това, ти вече имаш верую. Може да си един търговец – нищо от това. Може да си един военен – нищо. Може да носиш една шашка, но ако Бог се проявява в тази шашка, нищо от това; тя ще бъде едно благословение, ти ще защитаваш слабите с нея. Ако си учител, ако си свещеник или каквото и да е и тази Любов се проявява в теб, всичката твоя работа и твоят език ще бъдат на мястото си.

Ние казваме: „Кога ще дойде Господ, да влее тази Любов в нас?“. Господ се проявява всеки ден, Той хлопна на вратите на сърцата ни, очаква да Му отворим и казва: „Деца, иде вече този ден!“. Учените казват: „Да, ще дойде този ден, но по закона на еволюцията“. Ние казваме: „За някои този ден е дошъл“. Нали мнозина от вас сте развъждали буби? Какво сте забелязали? Всички в един ден ли завиват пашкула си? Не, едни по-рано, а други – по-късно. За някои буби денят е дошъл, но вие не чакайте да излезете заедно; ако чакате, времето ви ще мине.

Именно в този вътрешен стремеж трябва да проявим Божията Любов. Тя ни най-малко не изисква да напуснем общественото си положение, ни най-малко не изисква да напуснем обществото, народа си, дома, жена си, децата си; тя изисква да осмислим живота си. Ако си женен, тя изисква от теб да покажеш на жена си в какво именно седи Божията Любов. Тя изисква да покажеш на приятеля си добрата ѝ страна, да я изявиш пред него. Ние често правим жертви, но Божията Любов още не е в тия жертви. Аз мога да дам на приятеля си половината си имане, но в това още

не седи Божията Любов. Всичко, което правим сега, е едно предисловие. Има велики неща в Божията Любов и когато ги правиш, ти ще ги изнесеш само пред себе си и ще считаш, че това е едно благословение. Ако можете да покажете най-малката любов, първият признак, по който ще познаете, че имате Божието благословение, е в това, че ще ви се открие нещо велико. Ако човек би могъл да изрази най-малката Божествена Любов, моментално пред неговия взор като че ли ще се дигне една завеса и ще види Възвишени същества, които живеят в Любовта. Те ще му се усмихнат и ще кажат: „Да, върви по пътя! Този е пътят, по който и ние вървим“ и след това тази завеса моментално пак ще падне. Той ще си помисли: „Дали това е вярно, или не; дали е халюцинация, или не?“.

Хората казват: „Това е халюцинация“. Че кое не е? Утре твоята къща може да изгори – това е една халюцинация; парите си може да изгубиш – това е една халюцинация. Не, има една реалност. Ако тази завеса всеки ден се вдига и ти виждаш всичко онова, което дава живот, всичко, което осмисля нещата, ти ще се обезсърчиш ли? Тази завеса пак ще падне, но вие няма да имате никаква тъга, никаква скръб. Не че няма да имате никаква тъга, но с радост ще носите своите страдания. И като дойдете чрез това Учение до Любовта, ще имате едно качество и то е следното: всеки, който може да прояви Божията Любов, ще може да носи цялата Земя на гърба си.

Ще кажете сега: „А, ще може да носи Земята на гърба си!“. Да, ще може. Щом такъв човек може да носи Земята на гърба си, той е герой и никой не може да му прави пакости. Как смее някой да ми пакости, когато нося цялата Земя на гърба си? Малко да се поразтърся, ще видите и ще пагите. Ще кажа: „Не ме бутайте, защото аз нося цялата Земя на гърба си и тичам по нейната орбита! Не ме бутайте, защото от мен зависи вашето щастие“. – „Кой си ти, който носиш Земята?“

Какво искаш да кажеш с това?“ Искам да кажа, че ако любите Бога, Земята няма да се тресе; ако не Го любите, тя ще се тресе. *Онзи, който люби Бога, ще може да носи Земята на гърба си* – един фигуративен израз ви казвам. Ще кажете: „Много е казано!“. В Писанието е казано, че Господ държал всички светове в шепата Си, а аз казвам, че нося Земята на гърба си. Господ държи Земята в ръката Си, а аз – на гърба си.

Изисква се голяма сила да държиш на ръката си всички светове, следователно, за да бъдете силни хора, ще ви кажа какъв опит трябва да направите. За да се кали един християнин, за да се кали един вярващ, трябва да направят един опит. Опитвали ли сте се някога мислено да видите дали можете да носите на гърба си по три, четири, пет до десет тона тежест? Човешката сила може да се развие. Аз ще ви приведа един пример, от който ще видите, че е възможно.

Един хилав неврастеник, американски студент, бил на едно представление, в което един от американските ушулисти, много силен, му ударил плесница и той се търколил три пъти на земята. Този американец бил много умен и си казал: „Ще ти докажа, че не съм толкова слаб“. Започнал да изучава живота на ушулиста, за да разбере как е придобил тази сила, и като разбрал, заел се всеки ден да прави ред упражнения. В продължение на 10 години той добил такава сила, че можел с двете си ръце да вдига един кон с две малки кончета. Един ден отишъл при ушулиста и му казал:

– Ти знаеш ли кой съм?

– Не зная.

Тогава той го повдига с едната си ръка във въздуха и му казва:

– Ето кой съм!

– Кой си наистина?

– Аз съм този, на когото преди 10 години ти удари една плесница и ме търколи три пъти на земята.

– Ще ме извиниш, не те познах.

Както виждате, човек може да развие в себе си сила, може да развие и тази мощна сила на Любовта. А ние, без да сме я развили в себе си, казваме: „Не можем“. Можем да я развием. Ако този хилав студент може в продължение на 10 години да развие в себе си такава сила, че с две ръце да вдигне един кон и две малки кончета, значи всеки от вас може да развие в себе си силата на Любовта.

Вие казвате: „Какво е Любовта?“. Любовта е сила, с която можете да носите на гърба си цялата Земя. Тогава ще казвате: „Господи, всичките страдания, които ми дойдат, ще мога да нося“ и тъй стихът „Всичко мога да направя чрез Господа Исуса Христа“ вече има смисъл. Всичко можем да направим – чрез кого? Чрез Любовта Божия. Бог иска вътрешно да ни Се изяви.

И Христос казва: „Тази е Моята заповед: да имате Любов помежду си и Висшият Божествен свят да знае, че сте Мои ученици“. На всеки от вас предстои едно велико вътрешно учение, да промени своя живот и вътрешно, и външно, да преобрази напълно себе си. Всички трябва да се оглеждате в огледалото всеки ден, за да видите дали лицето ви се е изменило. Не само лицето трябва да се измени, но и умът, и сърцето. Не казвам така да се измените, че да се забравите, но всеки ден да усещате, че нещо благородно, възвишено се влива във вашата душа, нещо ново се заражда вътре във вас и вие растете от сила в сила, от любов в любов, от знание в знание, от свобода в свобода. Това е великото, към което онези, които любят Бога, трябва да се стремят. Тогава всичките ви занятия в живота, каквито и да са, ще се осмислят.

И тъй, като имате Любов помежду си, вие ще дойдете до онзи първичен живот, който ще ви освободи по един разумен начин от сегашните ограничения на живота. Следователно пред вас седи една велика вътрешна наука: люби, учи, свободен бъди!

4 януари 1925 г., София

Тесният път

*Понеже тесни са вратата
и стеснен е пътят,
който води в живот.
И малцина са, които ги намерват.*

Матей 7:14

В света всичко се свежда към живота – животът е основа на великото проявление на Битието, в живота ние проверяваме всички истини; какво е Битието извън живота – това е непознато за човека. Разбира се, не говорим за обикновения, за ограничения живот, който има обекти; всеки живот, който има известни обекти, е ограничен, следователно индивидът или човекът, или душата, които имат известен обект, не могат да разберат пълнотата на онзи живот, за който аз говоря. Щом имате обект, в какъвто и да е смисъл, той ви ограничава.

Обектът е стремеж към нещо материално. Вие се раждате на Земята и посвещавате целия си живот на направата на една къща – къщата, в този случай, е един обект. Направите къща с 3 – 4 стаи и се считате радостни и щастливи, че сте сполучили да реализирате това желание, но не минава много време и вие заминавате от света. Друг пък се ражда със силно желание да завърши гимназия, университет и след това да заеме високо обществено положение – това е пак обект, материален стремеж в неговия живот. Постигате и това – завършвате университет, заемате високо обществено положение и след това заминавате от този свят.

Там, където съществува обект, какъвто и да е, в каквото и направление да е, той спъва човека в разби-

рането на онази велика Истина, която носи свобода за неговата душа. Или, с други думи казано, това ще донесе свобода в живота му, но не и за неговата душа, защото за вас душата е нещо непознато, още има спор за нейното съществуване, а върху живота няма спор – и простият, и ученият еднакво го разбират. Ученият може да философства върху живота, простият може да говори за живота, но и единият, и другият, когато си счупят крак, еднакво чувстват болката; и единият, и другият еднакво чувстват радостта; и единият, и другият, щом седнат на трапезата, еднакво чувстват богатата на храната.

Някой може да философства, да говори че животът се изразява в това, в онова, но кажете: щом се изключи яденето, пиенето, обличането, заемането на разни служби, дишането, гледането, в какво седи вашият идеален живот? Извън тези форми животът ви не може да се изрази. Не е достатъчно да казвате, че има идеален живот, но в какво се изразява този живот, в какво се изразява тази идея?

Някой път религиозните мислят, че знаят всичко. Какво нещо са религиозните хора? Те са хора, които са завършили училище, без да са учени. Те казват: „Като вдъхне веднъж Господ в ноздрите на човека, откровението ще дойде“. Какво нещо е откровението? – „Е, тъй, напълва се човек изведнъж, като някакво шише.“ Шише ли е човек? Това са думи, фрази, празни приказки, които нямат никакъв смисъл. Когато човек говори разумно, той трябва да разбира какво означава думата *напълване*. Такова напълване и в Природата не съществува. Как ще се пълни, тя цялата е пълна. Някой казва: „Аз съм пълен“. С какво? – „С радост съм пълен.“ Но погледнеш го – не мине много време и радостта му вече я няма, казва: „Празен съм“. Друг път казва: „Пълен съм със скръб“; пак го погледнеш – не минава дълго време и скръбта я няма вече – изпразнил се. Питам: радостта може ли да влиза и да излиза,

скръбта може ли да влиза и да излиза? Не, скръбта нито влиза, нито излиза и радостта също – нито влиза, нито излиза. Ала за да си изясним добре нещата, ние си ги представяме в образци, сякаш радостта и скръбта влизат и излизат.

Това са ред обяснения, които не изразяват самия живот. За света вие имате известно познание, но за да се разбере какво нещо е животът сам по себе си, за да се види какви трябва да бъдат отношенията, изисква се повече светлина. Има нещо, което спъва хората в живота, и тогава той е изложен на известна опасност. Представете си, че пътувате вечер, в тъмнина, през едно планинско място. Вашият живот е изложен на опасност и има 99% шанс да го изгубите, ако не сте внимателни. Значи в случая тъмнината е, която ви ограничава и може да ви попречи да постигнете вашите проекти на Земята. Идването на светлината обаче ще улесни пътуването ви. Планинското място за вас не е обект. Макар че хората обичат планините, те не могат да живеят по тях; макар че говорите за високите чуки, за Хималайските върхове, никой от вас не би желал да прекара целия си живот там. И макар че хората говорят за ниските места, малцина обичат да живеят в долините. Най-хубавите неща стават по тези места, които хората не обичат – защо? Защото Природата е разхвърляла благата си навсякъде еднакво; хубостите на върховете, красивите гледки на високите места тя е лишила от плодове, а липсата на красота в долините е допълнила с благата на плодовете.

Христос казва: „Тесен е пътят“, а ние знаем от живота, че по широкия път се пътува лесно. Широкият път може да бъде и нагоре, и надолу, затова, ако вземем Христовите думи в буквален смисъл, ще дойдем до едно противоречие – ще се запитаме: „Нима широкият път нагоре не е прекрасен? Към каква погибел може да ни води този широк път?“. Но казва Христос: „Тесен е пътят на живота“. Това е така; когато се гово-

ри за широките пътища, разбира се по отношение на физическия свят – в него пътищата са широки, а в Духовния са чрезмерно тесни, там едва ли може един човек да мине сам. За да може да мине през тесния път, човек трябва да бъде толкова дребен, толкова малък, колкото е дребна и малка една слънчева пращинка – само тя може да мине през малката врата на духовния път.

Всички адепти, всички велики Учители са минали през този тесен път. Казва Христос: „Малцина са, които го намират“. Тези, на които съзнанието е пробудено, са взели този път, те са го намерили. Понеже съвременните хора не обичат мъчнотиите, мислят, че в тия мъчнотии, в спънките на живота, в страданията се крие нещастieto за тях. Това са само думи, отношения и илюзии, в които се заблуждават. Мъчнотиите, които имат хората в сегашния свят, са им предадени по наследство, по закона на внушението. Много пъти те се страхуват от това, от което няма никаква опасност, а не се страхуват от това, от което трябва да се страхуват. Това е само по отношение на тяхното разбиране. Например никой от вас не би се уплашил, ако му подадат една чашка вино, даже вие ще считате за привилегия това, като отидете някъде, да ви почерпят с петгодишно винце; ще благодарите, че са ви направили голяма чест, като са ви почерпили. Такава чашка е една уловка в живота ви: от виното може да се разсипе и здравето ви, а може да изгубите и смисъла в живота си; от него всичко се прахосва, изгубва, изпарява като парата. Ала ако пуснат една малка мишка на масата ви, изведнъж ще скочите. Какво страшно има? Всички ще скочат да гонят мишката. В какво е виновна тя? На мишката приписват много лоши качества. Ако някой път прави пакости, тя не ги прави умишлено, но понеже горните ѝ зъби растат много, за да ги скъси, за да се смалят, трябва да ги търка постоянно в някои твърди предмети. Така обясняват учените, за-

това наричат мишките и зайците гризачи. Мишката казва: „Аз гриза по необходимост, а не от любов към това изкуство“.

Тесен е пътят – казва Христос.

И действително, хубавите неща в живота се придобиват трудно. Скъпоценните камъни не се добиват лесно – те се намират на голяма дълбочина и трябва специално да се изкопават. Има рудници, където множество рудокопачи по цял ден копаят земята, изкарват камъни оттам и след като ги шлифуват, продават ги на голяма цена. Следователно всяка хубава мисъл, всяко хубаво чувство, което човек може да придобие, са скъпоценности, заровени някъде дълбоко.

Някой казва: „Аз мисля“. Да, има обикновени мисли като обикновените камъчета, които всеки подритва; те са общото, обикновеното мислене. Има и необикновено мислене, необикновени мисли, които са подобни на скъпоценни камъни; те са хубавите камъни, заровени в земята. Кой вижда тия хубави чувства, тия хубави мисли, дълбоко скрити в човека? Има прозорливи хора, които виждат. Те са като някой опитен бижутер – веднага различават ценното от неценното и ги разделят. Такъв човек срещне някого и казва: „Този е обикновен човек, от обикновените камъни“; срещне друг и казва: „В този човек се крие една отлична, скъпоценна душа. Скъпоценен камък е той“. И самият човек, като осъзнае това, започва съзнателно да работи върху себе си. Съвременните хора гледат само на външната страна на нещата – те ценят човека по това дали е богат, учен или силен. Дали е богат! Богатството е едно условие за човека. Дали е учен! Учението е една сила в човека. *Дали е богат значи дали има условия в него, а дали е учен значи дали е силен.* Следователно във всички тия неща – богатство, учение, сила – ние включваме известен вътрешен интерес, който ни води към живота. Към кой живот? Към истинския. Как се намира този живот?

Христос казва: „Тесен е пътят към живота“; това означава: „Само в тесния път, само в мъчнотиите се намира истинския живот“. Само онзи, който иска да добие истинския смисъл на живота, ще намери тесния път. Защо трябва да се добие животът? Защото, ако не добиете живота, никога няма да бъдете запознати с проявите на Любовта. Съвременните хора мислят, че имат Любов. Не, мога да ви докажа и математически, и геометрически, че това, което хората наричат Любов, не е никаква Любов, това е илюзия на обектите. Жена обича мъжа си, умира за него. Защо го обича? Тя не обича мъжа си, обича децата си, но и в любовта към тях пак има един обект – на стари години да я гледат. Къде е онази майка, която познава душата на своето дете? Понятието *майка* определям така: майка е само тази жена, която може да вложи една Божествена идея в душата на своята дъщеря. Майка, която не може да вложи Божествена идея в своята дъщеря, не е майка и баща, който не може да вложи една Божествена идея в своя син, не е баща. И всички майки, чиито дъщери не ходят по техните пътища, нямат дъщери; и всички бащи, чиито синове не ходят по техните пътища, нямат синове; и всички ученици, които не ходят по пътя на своя Учител, не са ученици – нищо повече.

Всички вие имате по един обект в живота си: или къщата, или парите, или службата, или децата, или това-онова. Не, не, за да се прояви Любовта, не трябва да имате абсолютно никакъв обект! Да имате обект значи да концентрирате слънчевата светлина в един крайно малък фокус и там да разтопявате мъчнотопимите и неразтопимите елементи. Питам: на този фокус плодовете могат ли да зреят? Ако всички предмети, ако всички хора, ако всички живи същества минаваха през такива силни фокуси, щяха ли да съществуват, можеха ли да живеят? Всичко, което мине оттам, ще се стопи. В Природата не съществуват никакви обекти; тя няма фокуси, тя разлива светлината.

Някои от вас, като се молите, казвате: „Господи, Ти не знаеш ли, че страдам?“. Какво от това? Значи Господ да те има предвид, да бъдеш обект за Него. Че и онази кокошка в курника, като я колят, и тя крещи. Каква разлика има между нея и теб? – „Ама аз съм човек!“ Кокошката казва: „Аз съм кокошка. И мен Господ създаде, и теб Господ създаде“. – „Ама аз съм създаден по образ и подобие Божие!“ Още по лошо за теб. Ти, който си създаден по Бога, не трябва да имаш обект, а само една велика идея в ума си – Бог трябва да бъде идеята ти. Никакъв обект!

Ние говорим идейно. Кой е онзи, който е станал щастлив от своите къщи? Желанието да имате къщи е самонасочване на вашите енергии в известно направление. Нима мислите, че художникът, като рисува някоя картина, ще стане по-красив? Не, той само се упражнява, рисува своите проекции. Нарисува една, втора, трета и повече картини, но ако се свърже с една от тях и престане да рисува други, неговото изкуство изчезва. А така той рисува една картина – захвърля я; после рисува втора, трета и все ги захвърля. Защо? Защото идейното, великото не може да се постави на никакво платно. И когато ми кажат, че някой художник е нарисувал нещо велико, казвам: „Не, това е цапало“. Ако го погледнеш, ще видиш, че действително е така. Като свири някой музикант, казват: „Тази музика е нещо Божествено!“. Какво ти Божествено! Виждали ли сте Божественото, чували ли сте го? Вие не можете да се възхищавате на една жива картина, а се възхищавате на някоя рисунка! Хората на Земята са по-красиви от картините, рисувани и от най-великия художник.

Човек е една жива картина. Като наблюдавам лицето ви, виждам, че то играе, има едно постоянно движение отвън навътре. Вие още не сте живи, не можете да се владеете. Има сили, които ви действат отвън, така че не се движите по своя воля. Например някой

път подскачате – защо? Защото има нещо, което ви е ухапало. После се гърчите, свивате – защо? Стиска ви нещо, боли ви корем, храносмилането ви не е правилно. Ръцете на някого се свиват, неврастеник е. Как е станал неврастеник, от какво са се разхлабили нервите му? По простата причина, че той си е създал толкова много обекти, които са запушили неговата нервна система; много обекти има в ума си и в сърцето си. И Христос, когато е учил хората да се отрекат от себе си, е подразбирал отричане от всички обекти, които спъват живота. Ти люби дъщеря си, но тя да не ти стане обект, от който да очакваш нещо.

Един турски генерал разказва следния анекдот. Той бил в Албания по време на Херцеговинското въстание²³. Идва при него един човек на около 70 години, плаче, оплаква се на генерала.

– Защо плачеш?

– Баща ми ме наби.

Генералът отива да види бащата. Гледа – човек по-белял, стар, около стогодишен, но работи в една работилница, коли прави заедно с баща си, който пък бил на 120 години. Генералът пита:

– Защо го биеш?

– Не работи!

В този случай синът уповава на бащата, него има за обект. Другаде бащата уповава на сина, той пък на своя син и т.н. Как могат да си помогнат? В този случай тялото е един обект, но тялото не може да бъде обект – не уповавайте на това, което се изменя. Следователно, за да бъде една идея чиста, свята и неопетнена в ума ви, трябва да бъде свободна от всички ония груби материални форми – обекти.

Аз говоря за онези от вас, които имат това схващане за чистата и свята Любов на Вечната светлина. Казват някои: „Не трябва ли да се обичаме?“. Трябва, но как? Без материални обекти. Светлината, която обичам, мога ли да я хвана, мога ли да я помилвам? Значи

нещата могат да се обичат и без да се хващат. Когато във вас се събуди едно нежно чувство, едно нежно трептене, можете ли да го хванете и погалилите с ръце? Не можете, но то е реално и съществено за съзнанието ви. Въпреки всичко понякога разваляте хубавите неща. Например обичаш една душа много нежно, но по едно време в ума ти се яви обект, ти поставяш вече един обект в своята любов и простираш пипала върху нея. Какво става тогава? Веднага загасяш лампичката на Любовта. Невидимият свят е много възискателен в това отношение; щом види, че обичаш един обект, завърта крана, загася светлината и ти оставаш при Любовта, в която няма Светлина. И онзи, когото си прегърнал и целунал, вече е недоволен от теб – защо? Той казва: „Ти трябва да ме обичаш като Светлината, а това, което направи, е светотатство с Любовта“.

Любовта не прави душите обекти, а ги оставя свободни. Любовта на обектите аз виждам във всички общества, в кръчмите, навсякъде в света. Отива някой богаташ в кръчмата с пълна кесия. Кръчмарят го посреща: „Добре дошъл!“, вземе му шапката, закачва му дрехата, поднася му това-онова, казва му: „Като теб човек няма! На мен ми е много приятно, това е привилегия, това е чест за мен – да посетите кръчмата ми“. Но след като богаташът изпие всичко и няма и пет пари в джоба си, кръчмарят му дава един ритник и хайде навън; казва му: „Аз не искам бедни хора“. Питам: каква беше любовта на кръчмаря? Любов с обекти.

Вие какво ще кажете за вашата Любов? От духовно гледище каква е тя, къде е? Нали все за Любов говорите? Ако поставим на критика живота ви, къде са вашите последователни постъпки в Любовта? В любовта си всеки от вас не постъпва ли като кръчмаря? Синът не е ли изгонил майка си и баща си? Днес има хора на любовта, които за една служба са готови да се отрекат от една свещена идея, от Царството Божие, от всичко; от всичко се отричат, за да запазят своето

положение. Питам: след като падне правителството, този депутат, който се отрече от всичко свято в себе си, какво е спечелил?

Христос казва: *Тесен е пътят и широк е пътят.*

Съвременните хора се плашат да си кажат Истината. Колкото по-малко говорите за Любовта, толкова повече Любов ще имате; и колкото по-малко питате хората за Любовта, толкова повече Любов ще имате. Питаш ли много, казваш ли, че любиш, ти губиш. Ще бъде смешно, като изляза вечер със свещта си да ви светя, да ме питате: „Светиш ли ми?“. Казвам: „Сляп ли си?“.

Във Варненско един българин карал с колата си слама да я продава. Минава друг и го пита:

– Какво караш?

– Дърва!

– Ами че аз сляп ли съм, нали виждам сламата?

– Е, като виждаш сламата, защо ме питаш?

Всички ние се занимаваме с въпроси, които са разрешени. Ти виждаш сламата и питаш какво има в колата. Виждаш, че хората не се любят, но питаш обичат ли се. Хората, които се обичат, имат нещо чудно, нещо особено, написано на лицето си. Аз не говоря за това лице, то за мен е маска. Друго лице има човек – свещено, и на този свещен образ има написано нещо от свещената книга Исавар. И на свещените очи на човека има написано нещо особено. Техният поглед е свещен. Човек, който има Любовта, ако те срещне на пътя, ти ще усетиш нещо като както когато дойдат утринните слънчеви лъчи и те помилват – то ще бъде нещо възвишено. Ако си имал най-лошите пориви и желания, всичко това изчезва пред този поглед.

Има такива жени, в които живее тази възвишена Любов, и те, като срещнат мъж страстен, с най-низките пориви, само като го погледнат, всичко това пада, стопява се пред техният поглед и в него се събуждат онези Божествени чувства, които са били скрити някъ-

де дълбоко в душата му. От този момент мъжът казва: „От днес нататък истински мъж ще бъде, ще изменя живота си. Видях една жена и знам вече какво значи Любов“. Тази жена си отминава, не му казва нищо, но той се връща у дома си прероден.

– Срегнах нещо!

– Какво срещна?

– Една жена, която ми направи такова силно впечатление, че никога няма да излезе от ума ми.

– Каза ли ти нещо?

– Нищо не ми каза, но не излиза от ума ми.

Тази жена не е мислила за него. Тя е била само един проводник, през нея е минала Светлината на Любовта. Тя е била фокус, в който е трябвало да изгорят страстите на този мъж. Всяка развратна жена, всеки развратен мъж са други фокуси – това са хора на обекти. Жената иска да привлече един мъж на своя страна и мъжът иска да привлече една жена на своя страна. Приятели, партии, общества – всички искат да привлекат хората на своя страна, да ги направят обекти на своето учение. Това не е Божествено учение. Всеки човек трябва да бъде оставен да се развива естествено, според своята природа, всяка ябълка трябва да се остави да се развива естествено, всеки извор трябва да се остави сам да тече – започнем ли да се занимаваме с него, той се разваля. Често хората казват: „Да направим този извор по-хубав“. Сложат мраморни плочи, ограждат го, но изворот изгубва своята целебност; порано нямаше този хубав вид, но имаше сила в себе си. Сега виждаш някого – облечен е хубаво, бомбе носи, копринена вратовръзка, заема високо положение, пръв министър е, но изгубва нещо – какво? Най-свещеното – Любовта. Той е недоволен от себе си. Питам: човек, който е недоволен, ходил ли е по тесния път? Не, той е ходил по широкия.

Христос обръщал вниманието на своите слушатели към този тесен път. Аз няма да казвам *Христос*,

но ще го нарека *Проповедникът на Израил, Проповедникът на Любовта*; а че тогавашните християни, както и съвременните, Го наричат още *Учител* – не зная доколко съвременният свят може да нарече *Учител* този, на когото учението не е изпълнено. Не признавам съвременният християнски свят за ученици на Христа. Христос не е техен Учител, защото, ако те са ученици, трябва да живеят съобразно учението на Учителя си. Второ положение: ако учениците не ходят в пътя на своя Учител, какъв Учител е той? Слава на майката е нейната дъщеря, но ако дъщерята не може да ходи в пътя на майка си, майката ще страда, ще изкупва греховете, ще я заковат на кръста. Днес Христос още страда на кръста, не мислете, че е свободен. И днес в Невидимия свят другите Учители отправят упреци на Христос, казват му: „Виждаш ли Твоите ученици долу на Земята?“. На апостол Павел, на апостол Петър казват същото. Един ден и на вас ще кажат: „Ето вашите ученици долу, вижте ги!“.

Вие мислите, че сте свободни и че като умрете, Христос ще ви посрещне Горе, ще ви прегърне и ще ви целуне. Не, никакво целуване и прегръщане! Ако изпълните Волята Божия, като отидете в другия свят, ще ви обземе една такава Светлина, ще бъдете толкова весели и радостни, сякаш имате целия свят и навсякъде погледнете, навсякъде ще виждате само Светлина – никакъв друг обект; необятна Светлина ще виждате, навсякъде Светлина. И себе си няма да виждате, нито пък други хора, само Светлина, необятна Светлина. Ще кажете: „А друго нещо няма ли да има?“. Не, тогава хлябец няма да има, винце няма да има, но вие ще бъдете радостни. Може да кажете: „Ама да дойде поне една жена при нас“. Не, като дойде една жена при вас, тя ще развали Царството Божие. Ако дойде едно дете при вас, и то ще развали Царството Божие. Ще кажете: „Как може да развалят Царството Божие?“. Ако дойдат при вас една жена и едно дете в този смисъл,

в който ги разбирате, тогава ще развалят Царството Божие.

Засега обект на хората е земният живот. Не говоря за Земята, говоря за идейния живот, който се различава коренно от земния, защото човешката любов е любов на обектите. Тъй е – ако живееш по човешки, трябва да имаш обект, но ако искаш да живееш по Божественому, ще живееш без обект. Кое е Божествено-то и кое е човешкото? Ако ти си в любовта с обект, ще ми кажеш така: „Аз ще те обичам като човек и ще те прегърна и целуна като човек“, но няма да ми казваш: „Душата ми те обича, затова, заради Господ, чакай да те прегърна“ – не, това са празни работи, празни приказки, в Бога няма обекти. Тогава аз ще ти кажа: „Слушай, аз имам 100000 лв. дълг; щом искаш да ме целунеш, ще ми платиш дълговете“. Тогава ние ще се намерим в положението на онази американка, към която в една тъмна нощ приближил негър, прегърнал я и я целунал. Тя помислила, че е някой американец, и разговаряла сладко с него, но като стигнали до един фенер, видяла, че този господин е черен, негър, и веднага извикала полицаи. Дала го под съд, искала от него обезщетение за нанесената ѝ обида. И всички ние, които се движим в тъмнината на нощта на живота, мислим, че онова, което вършим, е красиво. Един ден ще дойдем при Светлината.

Казвам: от гледището на Божествената Любов недъзите на човешката любов могат да се изправят само тогава, като се внесе Светлината на Божествената Любов. Закон е: без Бога Любов между хората не може да има. Сам Христос е казал: „Където са двама или трима, събрани в Мое име, там Съм и Аз“; следователно, където е Любовта, или където е Бог, там Съм и Аз – там няма обект, Любовта може да се прояви. Любовта всякога подразбира жертва и разумност в себе си, тези две неща са ѝ необходими. Онзи, който има великата Божествена Любов в себе си, е най-силният и най-разумният.

Тесен е, казва Христос, Пътят. Е, тесен е, разбира се. Да кажем, че сте учител някъде. Ако обичате вашите ученици от сърце и започнете да им преподавате тази Божествена Истина, мислите ли, че днес ще ви държат в това училище? Мислите ли, че ако като държавник започнете да прилагате тази Любов, ще ви държат на този пост? Даже когато един Толстой, който беше такъв великан, гигант като писател със своя художествен стил, се осмели да заяви великата идея за Любовта, всички казаха, че неговата гениалност е потъмняла, че вече е остарял и оглупял. Значи според схващанията на съвременните хора всички, които имат обекти в живота си, са умни, а ония, които нямат обекти, са малко смахнати, оглупели, обезумели.

Днес всички питат: „Къде е животът, къде е смисълът на живота?“. Животът е в тесния път, в тесния път е смисълът му. Оттук изваждам един закон: ние изгубваме живота си, понеже ходим в широкия път, и колкото повече остаряват, толкова повече хората изгубват смисъла на живота си. Докато са млади, животът има смисъл – това погледнат, онова погледнат, радват се на всичко, но като остареят, нищо вече не ги задоволява. Това се дължи все на тези външни обекти. И понеже човек не е запознат с истинския живот, той усеща едно вътрешно стискане, вкисване, пресищане от тези обекти.

Сегашният живот трябва да се трансформира и човек трябва да премине от едно състояние в друго. Това е съзнателният живот, това е, към което ние се стремим. Няма какво да говорим на света какво искаме. Ние трябва да направим трансформиране, за да опитаме силата на нашия живот, защото всеки един живот се познава по силата, която съдържа в себе си. За нас е важно да видим можем ли да използваме условията, при които живеем. Един духовен човек, който разбира живота така, който живее без обекти, няма да употребява вече ралото, няма да си служи с фабрики. При

сегашната култура фабриките, огънят – всичко това е необходимо, но ще дойде време, когато електричеството ще измести този дим и атмосферата няма да бъде пълна със сажди, както е сега. По същата аналогия на всички вас, които днес ме слушате, и на всички ония, които изповядват Христовото учение, с какво е пълен умът? Пълен е с безполезни, безпредметни неща, които нямат никаква цена; пълен е с идеи и мисли, които носят зараза, и то такава зараза, че дори бъдещото поколение ще бъде заразено. Това поколение, което идва сега, ще бъде още по-хилаво от сегашното, защото онези идеи, с които е заквасено, не носят живот в себе си.

Казва Христос: „Тесен е Пътят“. Това е казано преди 2000 години. Мислите ли, че днес този път е станал по-широк? Не, той и днес е тъй тесен, както и тогава, затова трябва да се изберат ония условия, при които да намерите това, което ще осмисли живота ви.

Сега ще ви приведа една малка легенда от първите времена на християнството. Анунцио, виден млад римски патриций, бил уважаван и обичан от всички млади хора, особено от красивия пол. Младите момичета, които идвали при него, казвали: „Без теб не можем да живеем, ти си нашето спасение, само ти можеш да ни избавиш“. Той им казвал: „Много добре, само че аз ще ви поставя на един изпит и ако го издържите, ще отговоря на вашите чувства“. Имайте предвид, че Анунцио бил привърженик на християнството, само че таен. Той имал за Учител някакъв постник – Салвий, който живеел далеч от хората. Салвий бил на около 100 години и затова повече лежал, но от време на време пишел една книга, и то с кръв – такова било неговото мастило. Анунцио завеждал тия момичета при своя учител, където по закона на Любовта всяка мома, която обичала Анунцио, трябвало да се остави да ѝ прережат една жила на ръката, за да вземат малко кръв, понеже с човешка кръв трябвало да бъде написана книгата на Учителя Салвий.

Вие, като слушате този разказ, ще кажете: „Жестоко е това“, но я ми кажете: хубавите неща във вас не се ли написват с кръв? Какви страдания трябва да се прекарат, докато се дойде до нещо хубаво! Христос не написа ли всичко с кръвта Си? А мъчениците? А днешните изобретатели, днешните идеалисти не написват ли всичко с кръвта си? Всичко, което е хубаво, с кръв се написва, хората още не са намерили друго вещество, с което да го написват. Да се напише нещо с кръв е благословение, жалко е обаче, когато се излива мастилото, без да се напише нещо с него. Някой път учениците разливат мастилата по чиновите си – това е жалко. Разляно е мастилото на Свещената книга – това е жалко. Сега стават ясни думите на Христос: „Ако не пиете кръвта Ми, нямате живот в себе си“. Как ще разберете този стих, буквално ли? Не. С думата *кръв* Христос иска да означаи онова Живо Слово, което човек трябва да възприеме от Духовният свят.

Ако обичаш някого, ти ще станеш едно с него, няма да бъдеш обект за него. Станеш ли обект, го излагаш на изкушение. Неща, които се виждат и пипат, се покваряват. Човек сам се покварява. В старо време обвиняваха християнското общество, че правело оргии. Да, във времето на Нерон²⁴ римското общество правеше оргии, но християнството изключва външната физическа любов, изключва предметната любов, понеже тя не може да бъде постоянна. Дайте ми вие пример от историята, в който двама души, от каквото и да е положение, да са имали материална връзка и до 100 години да са живели непрекъснато добре, без да са си казали една горчива дума. Даже между Христовите ученици имаше голяма бъркотия, понеже в тях се яви известен обект. Павел стана обект за езичниците, Петър – за евреите, и тогава стана едно спречкване, докато най-после Павел каза: „Аз не съм обект за вас, нито Петър, нито Аполос“. Така постъпват и днес – на всяко учение ще сложат по един обект, за да го опетнят.

Божественото учение не може да бъде обектно, то не е учение на обекта. Християнството не е учение на Христос, то е Божествено учение. Аз мисля, че ако християните не носеха кръстове по себе си, ако в църквите не държаха Христа на кръста, светът щеше да бъде по-добър, хората щяха да се заблуждават по-малко. Днес хората се заблуждават много. Някой види кръст, целуне го, а пред него седи един беден, но него не целува. Ако е за целувка, аз бих предпочел да целуна един жив кръст, отколкото един златен в църквата. Питам: какво ви ползва кръстът в църквата? Кръстът е Божествената Светлина, Божествената Любов на невидимия, на онзи неосезаем живот, който влиза в нас и ни дава веселие и подем.

Някой казва: „Аз искам да видя Бога“. Вие можете да Го видите, но не и да Го хванете. Ти можеш да слушаш Божествения глас, Той ще ти каже така: „Еди-къде си на еди-коя си улица ще видиш една бедна жена, ще отидеш при нея и ще ѝ занесеш два чувала брашно, дрехи, хляб. Тя и децата ѝ от два дни са гладни, викат към Мен, затова, ти изпълни Моята воля и сърцето ти ще се изпълни с радост“. Ти казваш: „Чакай, Господи, да Те видя кой Си!“. Когато апостол Павел падна от коня, той чу глас, но видя ли Господ, видя ли Христос? Не, видя само Светлина. А сега ще ни представят Христа с малка брадичка, със сини очички, с тънки вежди, както другите хора. Искат да ни убедят, че това е разпнатият Христос. Никакъв разпнат Христос не е това!

Великият Учител на Любовта не може да бъде разпнат. Разпнат беше човекът, а Великият Учител, Който беше затворен в тази черупка, казваше: „Имам власт да положа душата Си, имам власт да положа живота Си, но имам власт и да взема живота Си. Мога да направя това, което искам!“. И той казва на Пилат: „Аз Съм, Който разполагам със Себе Си, Аз ти заповядвам да Ме разпнеш и после пак Аз ще заповядам да Ме възкресят“. Това подразбира Христовата мисъл „Имам

власт“. Казва още на Пилат: „Ще Ме разпнеш, такъв е законът“.

Когато се коронясвал руският цар, патриархът от Синода бил толкова скромнен, че не искал да му сложи короната, но царят му казал: „Заповядвам ти да ми поставиш короната, защото народът гледа. Ако аз я сложа, ще кажат, че съм самозван. Ти ще ми я сложиш – нищо повече!“.

Чудни са хората, като искат да станат обекти на Господ. Казват: „Господи, Ти знаеш ли колко страдам!“. Това не е веру, не е религия. Който мисли за Бог така, има една обикновена религия, една еретична религия, която е въздигнал в култ – тя е обект за него. Аз считам за религия това – когато ти дойдат най-големите страдания, да издържаш и да казваш: „Благодаря Ти, Господи, за всичко, което Си ми дал!“ и когато изпаднеш в противоречия, да кажеш: „Благодаря Ти, Господи, хубаво е всичко за мен“. Срещна някой пияница и му казвам отвътре:

– Слушай, няма да пиеш повече.

– Ама не мога!

– Ти не си роден пияница, после си станал такъв.

На някой крадец, на някой престъпник казвам:

– Ти не си роден крадец, ти не си роден престъпник, после сте станали такива.

– Други ни накараха.

Това са все обекти. Повярвайте в това, което ви казвам, и ще видите, че след като се разрушат тия обекти, които са ви въвели в грях, ще бъдете свободни. Някои казват: „Без пари може ли?“. Парите не са ли един обект? Парите употребявай, без да мислиш за тях; дръж ги отвън, не ги слагай в ума си, за да не стават обект за теб.

И тъй, Христос казва: „Тесен е Пътят!“. Целият свят днес е свят само на раздори, на лоши думи, на клюкарства, на съмнения, на завист и омраза. Казвам: това не е наука, тия неща всички ги знаете. Доблест е

човек да признае какво се крие в него, сега се нуждаем от хора, които казват какво се крие в тях. Да се събуди хубавото в човека – това е наука. Във всеки един се крие нещо хубаво, мощно, Божествено и всеки един от вас е призван за нещо Божествено. Вие не сте роби на условията, условията са временни ограничения, създадени от миналите поколения. Средата не е спънка за човека, времето и пространството – също. Във времето, в пространството, в средата и в условията са скрити всички възможности и сили или качества, с които човек може да работи.

Следователно ние трябва да бъдем като великият професор, който, като влезе в своята лаборатория, знае къде се намира всяко шишенце и започва своите опити и изследвания, а след като направи опитите си, излиза от своята лаборатория. За нас тялото трябва да бъде като една лаборатория, а не място за постоянно живеене. Хубаво е понякога човек да напуска своето тяло и своята лаборатория, понеже въздухът там не е тъй чист, както отвън. И всеки човек трябва да пази тялото си като една лаборатория. Там трябва да се правят само опити, защото само в тялото ще намерите тия елементи, с които можете да премахнете недъзите си. Но да не мислите, че без тази лаборатория не можете да съществувате, това е друго заблуждение. И тогава хората питат: „Като умра, ще живея ли пак?“. Че животът никога не свършва. Той е един във всички хора, не е разделен.

Чудни са хората. Ако аз взема една голяма река и я разделя на хиляди малки рекички, как мислите, тази вода ще бъде ли различна от първата? Като я слееш, пак се съединява и става една и съща. Казвам: водата се е разделила, понеже се яви твърда почва помежду ѝ, но като премине тази почва, пак се побратимява, съединява се. Причина за това, че хората са разделени, са материалните обекти. Казвате: „Ти не си като мен и аз не съм като теб“. Казвам: и ти си като мен,

и аз съм като теб, само че трябва да влезем в голямото море. Там ще видите, че всички имат един общ живот. В общия живот се крият всички хубави неща. Кое е по-хубаво – да живея един индивидуален живот или да живея живота на Бог? Да имам 4 – 5 къщи в София, да имам 4 – 5 деца и да мисля постоянно за тях – за дрехи, за обувки, за кокошки, за пуйки и да кажа: „Деца, за вас се грижа и за вас всичко жертвам“ или да имам великия Божествен живот, да участвам в живота на целия Космос, в живота на всички Разумни същества? Това е Божественият живот – да чувстваш радостта и веселието на всичко живо. Кое е по-хубаво? Божественото, разбира се. Тогава нашият живот ще придобие смисъл.

Смешни са хората, като казват, че в общия живот отделното съзнание се губи. Не, именно в Божественото, във великия живот ти ще запазиш своето съзнание. Ето идеята, която трябва да проникне във вашата душа. И когато тази Божествена Любов проникне във вас, вие ще разбирате нещата по друг начин. Сега някои казват: „Братко, раздай си имането!“. Не, аз считам за насилие да проповядвате на хората да си раздават имането. Ако някой е богат, няма да обърна внимание на това; считам, че е негов въпрос и няма защо да се бъркам в работите му; за себе си имам други въпроси, които трябва да разреша. Онзи, който служи на Божията Любов, нито дума няма да каже за богатството на хората. Ако някой е богат, ако някой е красив, нито дума няма да му кажа. Това са условия за него, които той сам трябва да разреши. А сега хората се намесват да уреждат чуждите работи и са ги разбъркали. Не, това са все обекти, ще се върнем и ще живеем без обекти; от Божествено гледище ще разрешаваме нещата – само тогава ще ги разрешим правилно и няма да имаме страх от нищо.

Някой казва: „Аз без такова ядене не мога“. Защо? По човешки живееш, а минаваш за културен. Като

изям едно симидче, защо да не съм благодарен? С мое-то симидче биха се нахранили може би 10000 пеперуди и даже и за тях е много. Питам тогава: кой живот е по-красив – този на пеперудата или моят? Животът, който асимилира по-малко материя, а придобива повече сила, е по-хубав от живота, който асимилира повече материя, а придобива по-малко сила. Какво сме придобили от многото храна, къде е нашата сила днес? Кой днес би станал мъченик за Любовта? Всички треперят от страх, нямат вяра един на друг. Когато някой постъпва по определен начин, всички му приписват качества, за които не знаят дали са в действителност такива. Разбиране трябва, дълбоко разбиране на човешкия живот. Аз, казва някой, го познавам, зная какво мисли той. Е, какво мисли? Той мисли тъй, както и ти мислиш. И тогава вие приличате на онзи руски мукалитин, който се преоблякъл в дрехите на един руски генерал и в този вид се явил пред руския цар. Казал му:

– Аз зная какво мислиш сега.

– Какво?

– Ти мислиш, че съм еди-кой си генерал, но се заблуждаваш, не съм този генерал.

Открил значи.

Когато ме осъждаш за една моя постъпка, ти се излагаш. Аз не зная ли какъв съм? Ако ми приписваш известни качества, които няма в мен, не се ли излагаш ти? И ако ми приписваш известни добродетели, пак за себе си говориш. Ако действително ми говориш Истината, това е съвсем друго нещо. Според мен да изтъкваш грешките на хората не е Истина, но да казваш доброто на един човек – да. Някои казват: „Истината е много горчива“. Според мен горчива Истина няма, аз зная, че Истината е най-сладкото нещо от всички неща. Други казват: „Истината носи смърт“. Не, Истината носи Свобода. – „Ама Истината умъртвява.“ И това не е вярно. Истината най-първо умъртвява, после

възкресява – тя преобразува нещата от едно състояние в друго. Тогава как ще примирим тези противоречия?

Истината не е горчива. Това, което внася горчивина, не е Истина и това, което внася смърт, не е Истина. Онова, което дава свобода, е Истина; онова, което открива пътя за Любовта, е Истина; онова, което отваря пътя за Мъдростта, за милостта, за кротостта, за въздържанието, за всичко възвишено и благородно в човешката душа, това е великата Истина, която освежава човека. Това са сили, качества на великия човешки живот. Тогава човек съзнава, че е едно с Бога, и казва: „Господи, Ти Си, Който мислиш в мен, и аз изразявам Твоята мисъл; Ти Си Истината в мен и аз проявявам тази Истина; Ти Си Любовта в мен и аз изявявам тази Любов“. Така говори човекът на Земята, който е ограничен в онази черупка; така говори адептът, Учителят. Тогава Господ в Своето благоволение ни отговаря. И когато Великият Учител каже така, той издава голяма Светлина, душата му се изпълва с велик трепет, с онзи свещен трепет, който той разпраща по цялото лице на Земята и от който хората стават щастливи.

От две хиляди години хората казват: „Господи, не Си ли чул нашите страдания, докога ще бъде това, Господи, няма ли да дойдеш при нас?“. Той е дошъл още преди 2000 години, но вие държите вашата врата затворена. От 2000 години насам Божествената Любов хлопа на вашите сърца, но техните врати са още затворени. Великият изпит, който се дава на съвременното човечество върху Любовта, не можаха да издържат. Христос, тази Велика Любов, казва: „Трябва нова светлина на съвременните хора“.

Онези, които слушат, казват: „Това Учение е страшно“. Защо? – „Всичко трябва да изгубим.“ Да, всичко трябва да се изгуби, за да се добие новото. Ако волът не изгуби своите копита, своите рога, своята козина, човек не може да стане; ако свинята не изгуби своята муцуна, своите зъби, човек не може да стане;

ако вълкът не хвърли своите зъби, своите нокти, човек не може да стане и т.н. Какво лошо има в това? И ако ние, съвременните хора, не хвърлим лошото от нас, не ще можем да разберем Божественото.

И ние имаме рога, казано в преносен смисъл, а имаме и един нож, ужасен е той – това е езикът, най-страшният нож в света, с който човек може да убие. И най-страшната ръка в света е човешката ръка. Например някой е цар, седи пред масилото, пише присъда. Господ седи пред този цар, казва му тихичко: „Прости, не подписвай присъдата!“. Царят подписва. Господ втори път му казва: „Прости, задраскай написаното!“. Най-после царят склонява, казва: „Ще изпълня Твоята Воля, Господи!“ и задрасква подписа си. Аз желая да видя задраскани писма. Всички имате такива писма пред себе си. Да се задраскат сега тия писма, да се види върху тях тази линия – красива е тя. Царят пише: „Осъждам на смъртно наказание еди-кой си човек“ и после задрасква присъдата, казва: „Не, отменям решението си“. Красиво е това задраскване, каква радост има в едно задраскано писмо! Когато осъденият види тази линия, радва се. Колко е красиво! Трепва му сърцето от радост – нов живот е тя за него. Ако беше видял писмото по-рано, пак щеше да трепне сърцето му, но как? От страх. Питам: вие, като се върнете у дома, няма ли да направите добре, ако задраскате тези писма? Ще кажете: „Колко са жестоки царете!“. Не, ние за царе не говорим.

Колко малко ние, хората, разбираме от Божията Любов. И колко малко я проявяваме при ония възможности, които имаме в себе си. Всеки ден ни се дават хиляди случаи да проявим Любовта, а ние седим и казваме: „Еди-кой си свещеник не служи добре“. Не, от това гледище свещениците не са виновни и владиците не са виновни – това са хора, с други думи реки, минали през някой голям град, затрупан с нечистотии, и днес казват: „Градовете ни изцапаха“. Аз бих

им казал един начин, по който и те, и всички можем да се освободим от тия нечистотии. Как? Проследете промените на водата. Тя може да мине и в друго състояние – може да стане пара, може и да се разлюжи на своите елементи и да отиде в пространството. Като отиде нагоре, тя ще стане чиста и свята и тогава хората ще я използват. Учените забелязват, че водата на Земята започва да намалява. Ако това намаление започва отсега, какво показва това? Че за в бъдеще хората ще се нуждаят по-малко от обикновена вода; те ще се нуждаят от необикновена, която сега ще се яви.

На Земята ще дойде нова вода. Тя ще извира сама – ще изтича и пак ще се изгубва и само от извора ще можете да я пиете. Реки няма да има. Тогава какво ще правите, я ми кажете? Какви воденици ще правите на този извор? Ще кажете: „Това са само вероятности“. За вас – да, вероятности са, а за мен това са велики Истини, които аз зная. Като казвам *за мен*, подразбирам безличното, това, което е без обекти, Божественото. Казвате си: „Какво ли мисли нашият Учител?“. Вашият Учител мисли това, което и Бог мисли. А какво мисли Бог вие не знаете. Бог мисли да направи една Вселена, по-голяма от тази. За в бъдеще мисли да създаде 10 милиарда слънца и всяко слънце да бъде 10 милиона пъти по-голямо от сегашното. И после Господ мисли да създаде същества, още по-велики от тия, които днес съществуват. Които от вас са достойни, Бог ще пренесе в тези нови слънца.

Ще кажете: „Тъй ли е всичко това?“. Кажете ми колко е вярно това, което знаете. Ако аз подложка вашите знания на една строга критика, какво знаете всъщност? Питате ме какво мисли Господ. Това мисли Господ, казах ви. Вашият ум може ли да го схване – не може. След като се освободите от тленното във вас, след като се освободите от тази материя, с която сте обгърнати, тогава ще разберете великото в живота, ще се облечете в радост и веселие и ще си кажете: „Знаем

защо живеем, знаем защо страдаме, знаем защо умираме“. Под думата *смърт* ние разбираме друго нещо, не обикновената смърт.

Тесен е пътят, който води в живота. Всички вие, които ме слушате, трябва да имате един трезв ум. Казвате: „Времето не е дошло още“. Времето е дошло, то е сега; и след 10 милиона години то е пак същото, няма да се измени. Нещата понякога се повтарят, но не в същата форма. Сега е времето. Това Учение можете да приложите още днес. Тогава, ако вземете буквално Христовите думи „Раздай всичко!“, ще кажете: „Аз ще отида да раздам всичко“. На кого?

Аз държа един списък кой какво ми е дал и ще му го върна назад. Не се нуждая от вашите подаръци; мога да живея и без вашите ризи, и без вашите килими, а ако съм ги приел, е от друго съображение. Това е обикновеното в света. Ако аз ви проповядвам, за да ме облагодетелствате, това е животът на един вол. Ако искате да знаете, в това отношение бих проповядвал следното нещо: след като нахраните всички, които ядат много, след като вие се нахраните, на вашия Учител ще дадете по възможност най-малкото, това, което никой не взема. Защо му е тази изобилна храна? Нека живее като Учител – без хляб. Пък и защо му е шапка? Той може и без шапка да живее, и без обувки може да ходи. Та нима, като му дадете обувки, ще го обичате повече? Не, аз не съм от тези, които си правят илюзии от това. Не искам да бъда съблазън за никого. А сега който влезе в моята стая, погледне насам-натам. Казвам: всичко това не е мое, аз съм намислил да го върна. Всичко е подарък, аз го пазя, чуждо е, а чужди неща не раздавам – само Господ може да раздава всичко.

Питат ме: „Ами ти какво правиш?“. Аз гледам какво прави Господ и се уча от Него. Бих желал всички да се учите да постъпвате така, както Бог постъпва – това е благородство, това е жест на душата. Бъдете

смели, смели! Казват ми някои: „Тази сестра много си е окичила къщата“. Казвам: тази сестра не мисли право; тя си е окичила къщата физически, но духовно не е. На това не обръщайте внимание. Бъдете благодарни на малкото! Ако те поканят, благодари! Ако те поканят да седнеш на земята, пак благодари! Ако ти дадат стол, пак благодари! Доблест се иска от човека.

Във всички хора забелязвам изопачаване на мислите. В нас има само една мисъл: „Няма и онде, и овде“²⁵. С пари нито в джендема, нито в Рая отиваме. Ние не вярваме в тази максима, която казва Славейков²⁶: „Парице, парице, всесилна царице“²⁷. Ние сме хора, които вярват в човешкия дух, в човешката мисъл, в ония възвишени и Божествени чувства; вярваме, че във всички души има нещо хубаво, което ще се събуди. В някои вече се е събудило, а в други още чака.

Сега някои, като изучават Писанието, казват: „Господи, прати един особен ангел до мен“ и всеки един от вас очаква специален ангел. Доколкото зная, Господ е изпратил до вас 100 специални ангели, а вие още чакате. До Дева Мария Той изпрати един ангел и тя веднага се събуди. До вас други ангели повече няма да дойдат, никакви ангели не чакайте вече! Те дойдоха, но вие спяхте. Сега ще ви кажат: „Закъснели сте!“. – „Тогава какво да правим?“ Трябва да вървим в пътя на Божията Любов – нищо повече.

Казвате: „Ще видим Христос“. Да, да, всички ще Го видите. Когато влезете в новия живот, т.е. когато минете през тесния път, ще изгубите всичко – и кости, и мозъци. Господ ще ви прекара през най-тясното място, че като влезете в другия свят, да нямате никаква тежест; ще бъдете тъй пречистени, че ще забравите всичко – и къща, и деца, и учение, всичко, което сте учили. Тогава ще започнете учението си като малките деца, но като деца, които разбират живота по друг начин. Като погледнете небето, ще го разбирате съвсем

иначе. Тогава ще бъдете по-умни и от най-видните философи на Земята.

И тъй, ще ви прочета още веднъж стиха: „Понеже тесни са вратите и стеснен е пътят, който води в живот, и малцина са, които го намират“. В тесния път е великият живот, но той е само за силните хора – само те минават по него. И Бог обича тези, които Му служат в Дух и Истина. „Отсега нататък вие няма да се кланяте нито в Йерусалим, нито на тази планина, а ще служите на Бога в Дух и Истина“ – това са тия, които обичат вечната светлина, която повдига душите към Бог. Само така ние ще дойдем до онова велико разрешение на въпросите, които терзаят душите ви.

Велик е Божественият живот. Това трябва да бъде стремежът на всеки. Развийте добрите възможности, които са във вас. И без да ви казвам, пак ще ги развие.

В град Елена се настанява един руски полк. Идва един войник и казва на началника си, когото заварил малко пийнал:

– Господин полковник, турците идат!

– Ничего!

Дохожда втори път, съобщава същото.

– Ничего!

Трети път съобщава:

– Турците идат!

– Ничего!

Дохождат най-после турците и всички казаци удрят на бяг.

Не чакайте да дойдат турците, а ги отблъснете, защото ще се нахвърляте долу в пропастта. Някои от вас сте в заблуждение – искате да уредите всичките си външни работи, че тогава да възприемете Божията Любов. Не, турците идват, а ти ще вземеш ножа си и ще разрешиш този въпрос – ще воюваш за свободата на душата си. Това е Божественото във вас, което трябва да се събуди.

Всички трябва да имаме само едно убеждение – Любов без никакъв обект; Бога да не виждаме в никаква форма, Христос да не виждаме разпнат! Бог е, Който носи живот в нас. Като помислим за Него, да почувстваме живот в себе си, да почувстваме подем в мислите и в желанията си. Животът седи в това: като помисля за Бога, да почувствам най-възвишеното и благородното в себе си, да почувствам живота – само тогава ще позная, че Бог живее в мен. И всеки един от нас трябва да живее, за да познае, че Христос действително е сега на Земята – не разпнатият Христос, но живият. Жив е Христос на Земята. Ще кажете: „Едно време Христос беше разпнат“. Да, човекът беше разпнат, но Христос е жив.

Тесен е пътят, не търсете широкия път!

11 януари 1925 г., София

Замъждяло светило

*Тръст смазана няма да пречупи
и от лен светило замъждяло няма да угаси,
докато изведе съда в победа.*

Матей 12:20

Великото в Природата е достъпно само за светлите умове. Великото в Божествения свят е достъпно само за хора, които мислят. Благородното в света е достъпно само за хора, които имат сърце. Възвишеният живот е достъпен само за хора, които имат свещена воля, аз я наричам Божествена воля.

Има обикновени разбирания за повседневния живот, има и необикновени. Обикновеното винаги свършва със смърт, а необикновеното винаги започва с живот.

Под думите *необикновен човек* разбираме човек, който започва с живота, а под *живот* разбираме всички велики условия, които са скрити в човека. Може да има спор върху това какво нещо е животът, какво е неговото проявление, но върху самия живот не може да се спори. Много често хората запитват за произхода на живота, как е произлязъл той. Животът няма никакъв произход. Той има начало, но началото не е произход. Когато кажем, че водата извира от някой извор, изворот е само началото на тази вода, но той не е нейният произход, тя се проявява там. Къде се образува животът не знае никой, даже и най-великите умове, даже и най-великите Учители не знаят нищо за произхода на живота. Това е една загадка. Човек може да се занимава с този въпрос, да запитва какво, що – това му е позволено, но да мисли, че ще разреши великата загадка на Битието, не е в състояние. Ако

ЗАМЪЖДЯЛО СВЕТИЛО

хората биха разрешили великата задача на живота, те биха се самоунищожили.

Вие може да ми зададете въпроса: „Защо да не разрешим една велика задача?“. Хубаво, опитайте да я разрешите, но аз ще ви приведа един пример, една аналогия, за да видите в какво положение ще се намерите. Там някъде има една голяма бомба като тия, които слагат в морето, която съдържа около 100-тина килограма пироксилин. Представете си, че тя е изхвърлена на брега, а вие искате да разрешите тайната, която се крие в нея, и започвате да я чоплите. Какво ще стане? Ще я възпламените. Мислите ли, че като я възпламените, ще разрешите въпроса? Не, бомбата ще се пръсне и какво ще научите? Всички, които са наоколо, ще бъдат избити.

Когато хората искат да разрешат въпроса за живота, какво ги интересува? Искат да разрешат какво е животът, как трябва да се употреби, какъв е неговият произход. Животът произтича от Божията Любов, а Любовта произтича от Духа, но това са само думи, които не разрешават въпроса. Как произтича животът от Любовта – това никой не знае; как произтича Любовта от Духа – това никой не знае. Ние можем да знаем нещата отчасти. За да можем да разберем великото в Природата, трябва ни съответстващ език. Ученият не може да говори на прост език – защо? Аз взимам думите *прост език* в съвсем друг смисъл.

Съвременните хора казват, че едно време имало тайни, а сега няма; едно време най-учените хора говорели на особен свещен език, а сега вече се говори на език, който всеки може да разбере. Не е така. Математикът говори на един свещен език. Кой е онзи, който го разбира? Геометрият говори на един свещен език – кой е онзи, който го разбира? Като влезеш в областта на геометрията, ти ще се объркаш. Съвременният химик говори на един свещен език, има си свои формули, H_2O . Как ще разберете тия формули? Е,

ако съвременните учени говорят на един свещен език, защото трябва да говорят така, това не са ли тайни? Аз наричам свещен необикновения, разбиращ език, а обикновения наричам неразбиращ език в живота. На последния език ти не можеш да говориш като в математиката – можеш да го обтягаши и тъй, и тъй. В този език можеш да обърнеш внимание на запетаята – защо не е сложена на едно място, а на друго. Хората мислят, че всичкото съдържание е в запетаята. Сми-сълтът не е в запетаята. Аз мога да напиша едно писмо без никакви запетаи и да има смисъл в него, а мога да напиша писмо пълно със запетаи и да няма смисъл в него. Ако ви говоря на един особен език, например кажа ви: „Хауш-бън-зут“, „Хашамаим“, какво ще разберете? Ще попитате: „Какво означава това?“. Нищо не означава. Това, което човек не разбира, не означава нищо. За онзи, който разбира, означава нещо, но за вас нищо не означава. Няма какво да го тълкувам.

И тъй, ние идваме до свещения език на Духовния свят. Книгата, в която е писано на този свещен език, аз наричам Свещена книга. За да разбира Свещеното писание, човек трябва да има в себе си един ключ за тия символи. Той не трябва да се спъва от запетаите – еди-коя си запетая къде трябва да се постави. Този свещен език, на който са писани Божествените неща, е строго определен. Няма по-хубав език и всички, които живеем на Земята, се стремим към него – и англичани, и французи, и германци, и китайци, и японци.

Ако разчленявате съвременните езици, ще видите, че основните срички във всеки език са едни и същи на вид, но има едно различие. Сега няма да се спирам да разчленявам езиците, но ако вие преведете всеки един език в неговата първична основа, ако вземете например английския, тъй богат, едва ли ще намерите в него повече от 250 думи с различни корени. От всеки корен може да са произлезли 100 – 200 – 500 – 1000 думи. Много ли е това? Не. Значи могат да го научат и децата.

Ще кажете: „Как е възможно всички езици да са произлезли от един и същ корен?“. Ще ви кажа. Посейте една семка, която тежи едва няколко грама, и ще видите след това как тази семка ще ви даде толкова листа, толкова разклонения, толкова клончета! Хората и сега може да спорят, но питам: къде беше скрито всичко това? Отвън ли дойде? Не, имаше нещо скрито в тази семка – първообразът беше в нея, а при посаждането си тя доби материалите, който ѝ бяха необходими, за да изрази своите идеи. Когато един машинист измисли нещо, идеята, която е измислил, е скрита в неговия ум, а материалите, които са му необходими, за да направи проекция на своята идея във физическия свят, той взима от света. Следователно и ние сме една проекция. Някога сме били в пространството като мисъл, като идея и след това в нашия дух се е явило едно желание да слезем долу, да се явим като една проекция. Ние сме събрали материал, съградили сме тялото си и, както виждате, сега сме се събрали тук, на Земята, в този салон. Как сме се проектирали – върху това няма да говорим.

Вие ще кажете: „Това са философски работи“. Не, това са необикновени работи, това е работа на великите умове, които идват да работят в света, това е работа на Духа. Казвате: „Е, философията на живота е обикновена работа“. Питам: вие научихте ли тази философия? – „Философията на живота седи в яденето.“ Научихте ли яденето? Вълкът яде по един начин, мечката – по друг, пеперудата – по трети. Кои обаче е най-здравословният? Казват, че човек се отличава от другите животни по яденето – нямало друго животно, което можело да си готви. Действително, този факт може да означава известна култура, но това, което отличава човека, не е неговото ядене – яденето е само условие.

Под думата човек ние разбираме един синтез, един извод на всички предшестващи форми, на всич-

ки предшестващи животи. Човек е плод, извод на всичко, което съществува сега и в растителния, и в животинския свят. Онези, които не разбират това, ще кажат: „Това са дървета, онова там са животни“, сякаш в живота на растенията и животните отсъства благородното. Не е така. Във всяко животно има нещо неопетнено, има един Божествен, неопетнен живот, но животното не го знае. Във всяко растение има един обикновен живот, който се проявява, но има и един необикновен, който не се проявява. Следователно, когато един учен дойде на Земята, започва да изучава необикновените неща в живота; и в растенията той вижда един необикновен живот.

Сега аз ще пристъпя към прочетения стих: „Тръст смазана няма да пречупи“. Под думата *тръст* Христос подразбира слабите хора в света, които са като деца, които още не могат да мислят, които още не са застанали на своите крака. „Тръст смазана няма да пречупи“ означава, че няма да им даде изведнъж такова знание или такъв живот, който може да ги развали. Той ще им даде това, което съответства на тяхното развитие – няма да смаже никого; ще им даде живот, какъвто могат да носят, ще се погрижи за всички.

„И от лен светило замъждяло няма да угаси“ значи, че колкото и да е слаба мисълта, светилото, т.е. колкото и да е малка интелигентността, която човек има, няма да се угаси. В сегашните религиозни системи има един култ, който съществува от хиляди години – те всякога са се опитвали да угасят Божественото в човека. Всички религиозни системи си служат със заплашванията на властта. Те са представяли Божествения свят такъв, какъвто не е, заплашвали са света с ада. Има ад, но Бог не е създал ада; има и Рай, но Бог не е създал и Рая.

Като казвам, че Бог създаде Рая, подразбирам, че Бог създаде нещо много по-велико от него; Раят е само една външна обстановка на нещата, а от Бога

излезе нещо много по-велико, отколкото човек може да разбере и да си представи. Да отидеш в Рая значи да отидеш на едно място, където няма страдания; да отидеш в ада значи да отидеш на едно място, където има мъчения, страдания. Откъде излезе Раят? Когато двама души се обичат, нали има Рай за тях? Откъде излезе адът? Когато двама души се измъчват, нали има ад за тях? Питам: кой създаде Рая? Вие. Кой създаде ада – пак вие. Дадохте условия на Бога да се прояви вътре във вас – това значи Рай; спяхте Бога в себе си – това значи ад. Какво означава Раят? Всички Божествени условия, които дават възможност на човека да се освободи от ограничаващи условия, да освободи човешката душа от нейния затвор.

Сега например има вярващи, има и учени, но каква е целта на съвременната наука? Ученият иска да стане учен, да напише някое видно съчинение, но ако желанието на този човек да напише съчинение е такова, както когато някому се прииска да си опече една кокошка, каква е разликата между този човек, който иска да опече кокошката, и онзи учен, който иска да напише една книга? Това, което той напише и представи на света, ще повдигне ли човечеството – това е важното.

Сега всеки човек трябва да изнесе нещо от себе си. Срещам някой, казва: „Аз съм голям грешник, нямам нищо добро в себе си“. А, нямаш нищо добро, това е лъжа. Като казват така, тия хора не говорят истината. Те имат да дават, но казват: „Нямам и пет пари“. Не, ще си кажеш истината: „Имам 5000 лв. скътани някъде, но ми трябва за мои нужди“. Казваш: „Аз съм голям грешник“. Че си грешник – това е вярно, но че нямаш и пет пари – това не е истина. Животът, който Бог е вложил в теб, е един капитал и ти трябва да работиш. Имаш също и ум, който трябва да работи. Теб те пратиха на Земята, за да работиш.

Днес мнозина взимат предвид живота на Христос и Го величават. Казват: „Христос беше такъв, онакъв“ – хвалебствени песни Му пеят. Гърците имат такива слова, които държат като надгробни речи, когато някой умре: започват от единия до другия край, че покойният бил такъв, онакъв – само хубавото изваждат за него. Казвам: вярно е, действително е така, добре е да се говори за умрелите все хубави работи, но за кои умрели? Аз говоря хвалебствени слова само за хора, за които злото е умряло, не съществува – за такива мога да кажа много хвалебствени песни и слова; но за онези, в които Доброто е умряло, а злото живее, каква хвалебствена песен мога да изпея, какво хвалебствено слово мога да кажа?

Но да се върнем към основния принцип на живота. Всеки от вас иска да бъде щастлив, всеки от вас иска да реализира нещо. Може да бъде щастлив, може да реализира желанието си. Индивидуалният стремеж на душата е на мястото си, ала методите, които съвременните хора полагат за това постигане, се различават. Много хора вярват в късмета и в нищо друго. Майката вярва, че ще ѝ се роди някое ангелче, а това вярване не се сбъдва – действително, ражда се някое ангелче, но без криле. Вие вземете основния закон на живота и не се лъжете! Вълкът не може да роди овца, от риба пеперуда не може да стане и от сом човек не може да стане. Учените могат да говорят как се е преобразувал сомът. И аз мога да преобразувам този сом – ако е за преобразуване, лесно може да се преобразува.

Ние подрабзираме, че материята, от която човек е направен, се различава от материите на всички други животни; формите, от които е направено всяко животно, са от едни специални сили, от една специална материя, следователно тази материя не може тъй лесно да се трансформира. Не само това, но като наблюдавам хората, виждам, че всеки един е направен индивидуално от специален род материя. И като на-

блюдавам двама души, виждам, че и те не са еднакви: в някои има вложено повече злато в кръвта, в други има повече сребро, в трети има повече желязо, в четвърти има повече мед и т.н. Ще кажете: „Каква разлика има в това, че някои имат повече злато?“. Голяма разлика има. Наистина, това злато не е повече от една десетмилионна част от милиграма, но то оказва влияние върху характера на човека. Учените казват, че при изследванията, които са правили върху кръвта, не са намерили никакво злато. Ако те чакат да открият това злато с везните, които имат, никога няма да го открият, но има в кръвта на някои хора една десетмилионна част от милиграма живо злато. Това злато е мощно.

Има известен род материя, която, ако бихме имали в кръвта си, бихме вършили чудеса. Има съвременни учени, напреднали в своята мисъл, които казват, че първичната материя, от която е създаден светът, е била 1000 пъти по-рядка от тази на водорода. Първичните сили, които са функционирали в тази материя, са били тъй мощни, че ако днес би могло да се придобие само един грам от тази материя, би трябвало всички фабрики, които съществуват в света, да работят цели 3000 години, ден и нощ. Според тази теория, ако ме попитате защо животът е толкова дълъг, ще ви кажа следното: вие трябва да живеете още 3000 години, за да придобиете не един грам, а само една десетмилионна част от милиграма. Тогава ще бъдете гений, който ще може да напише нещо мощно в света и думата му ще бъде силна.

Някой казва: „Аз повярвах в Господа“. Да, ти повярва в Господ, но цели 3000 години трябва да работиш, за да придобиеш нещо от тази първична материя на Божествените сили и да можеш да се проявиш като човек. Някой казва: „Духът може да направи всичко от мен“. Чудни са хората! Престани да мислиш какво може да направи Духът. Духът всичко може да направи, но ти какво можеш да направиш? Ще кажете:

„А ти какво можеш да направиш?“. Ето какво мога да направя. Най-първо ще взема пръст, после ще я мачкам тъй, както един гърнчар мачка глината, от която прави гърнци. Ако тази пръст има съзнание, ще каже: „Какво иска този човек от нас? Защо ни разедини на толкова хиляди частици?“. Аз мълча. Казвам: почакайте, донесете малко вода! Като сложа вода между тези частици, споявам ги, правя от тях едно цяло тяло. Те ме питат: „Защо ни натъпка, защо направи от нас един такъв буламач, че изгубихме своя индивидуален живот?“. Не е ваша работа, ще чакате! Вземам това тесто, слагам го на едно колело. Казват: „Какво се движи там тази ръка?“. Не е ваша работа. Гледам – тия частици вдигат шум: една излезе навън, друга – след нея, казват: „Как, философия имаме ние“. Не искам да знам нищо от вашата философия. – „А после какво ще ни направиш?“ Вземам ги, изнасям ги на Слънце – защо? Ще ги запозная със Слънцето. Чакайте още малко, печене ще има сега. Запалвам своята пещ, слагам ги в нея. – „Какво става сега с нас?“

Казвам: за да се повдигне човек в света, първо трябва да го пресеят, после да му насипят вода, да го тъпчат, да го сложат на колелото, да го сушат на Слънце и най-после да го пекат в пещта. След това казва: „Какво предназначение имам?“. Ще те поставя на служба – ще те направя хубава ваза в двореца на един княз. Той ще те постави на масата си и в теб ще сложи едно хубаво цветенце. Ще те питам:

- Доволен ли си сега?
- Много съм доволен от своя господар.
- Внимавай тогава да не се счупиш, защото ще те изхвърлят навън. Разбра ли?
- Разбрах.

Този е великият закон в света, през който ще минат всички души. Всички вие сте слушали тези работи, но идват много проповедници и ни казват, че има лек път. Не е така, няма лек път, ние ще минем през

най-страшните изпитания, каквито човешкият ум не може да си представи. Не се лъжете да мислите, че този път е лек. Тукашните страдания са нищо. И всички герои на човечеството, онези, които завършват своята еволюция на Земята, слизат долу в ада, оттам минават, но огънят там не ги изгаря. И Христос слезе в ада; мина от едната страна и излезе през центъра на Земята. Той знаеше всички тайни.

Някои питат: „Какво е скрито в Земята?“. Може да знаеш какво е скрито в Земята. Ще те сложат на кръста, ще ти заковат два гвоздеа на ръцете и краката, после ще те свалят от кръста и ще те сложат в гроба и ако си от онези, които могат да възкръснат, ще научиш тайните на Земята. Земята ще разкрие своите тайни, тя не е толкова страшна и има велики богатства, скрити в себе си. Аз си представям Земята като един велик Божествен цвят и колкото и да е опорочена, както мислят някои, тя разкрива този цвят само на възвишените души, крие своя Божествен нектар само за тях. Всеки трябва да слезе да пие от този нектар и да му кажат: „Ти си от достойните деца на Бога“ и тогава, с тази придобита велика материя в себе си, човек се качва към Невидимия свят и започва отново онзи необикновен живот. Следователно пред нас седи едно велико бъдеще.

Някой казва: „Да бъда религиозен!“. Да бъдеш религиозен е един етикет. – „Ама да бъда българин!“ Да бъдеш българин е един етикет. – „Ама да бъда англичанин!“ Да бъдеш англичанин е един етикет. Това са все имена, които дойдоха по-късно. Едно време имаше египтяни и те бяха велик народ. Имаше асирийци – те бяха велик народ. Преди тях имаше други, още по-велики култури. Това са все имена, с които човек се зове, но в света има само едно име, с което може да се назове – то е човекът на мисълта, наречен *манас*. Той трябва да разбира законите, да знае какви са неговите тела, неговите облекла, а не само да знае какъв е

неговият мозък. Трябва да знае каква е онази първична материя, в която функционира мисълта.

Всяко наше желание, всяка наша мисъл могат да напредват в света само когато се добива Божественото. То се отличава по това, че когато човек го има, изпитва една малка радост в душата си, както се радва бедният човек, когато му донесат една торбичка със злато. Човек, в когото има Божественото, като погледне в себе си, радва се, знае, че има една неизменна валута, има нещо ценно, за което може да работи. Това е първият живот. И човек трябва да знае, че животът, това, което Бог е вложил в нас, е един велик дар, който имаме засега. Любовта не е още като дар в живота ни, тя е само условие, идва и си заминава и подкрепя само великия живот в нас. Във великия живот пък се проявяват подсъзнанието, съзнанието и самосъзнанието – това е човекът, но се проявява още и свръхсъзнанието – то е бъдещият човек, възможностите, които са скрити вътре в този живот, какво трябва да стане от човека. Затова всеки един трябва да развие в себе си всички възможни сили, които са скрити в него. Той не трябва да чака своето спасение отвън, то е вътре в него. Божественият закон работи във всеки човек за неговото спасение.

Ти имаш едно желание. Помислил ли си как е дошло в теб? Ти имаш една мисъл. Помислил ли си как е дошла в теб? Ако е дошла от великата душа, работи върху нея. Някой казва: „Бог говори на душата ми. Духът Божи може да направи всичко от мен“. Да, Бог от хиляди години насам говори на хората по разни начини – някои са Го разбрали, някои не са. Ако ти си от тези, които разбират, започни задачата! Не се обезсърчавай, не обръщай внимание на обкръжаващата среда. Ако онова гърне, което се пече, обръща внимание на огъня, от него нищо няма да излезе. То трябва да се мачка, докато стане пълно сцепление между частиците му, и трябва да се пече, докато съзнае, че не може

да изгори, а само ще се пече. Печенето е необходимо, за да придобие едно ценно качество. Следователно ние сега сме в Божествената пещ – не бойте се, няма да изгорите! Не подразбирам такова печене, както се пече пуйка в огъня, не – в Божествения свят се пекаат само живите неща; като се опекаат, те добиват още по-мощен живот. Тия, които се пекаат там, не умират.

Сега мнозина от вас искат да заместят живота с Любовта. Не, Любовта е сила, която разрушава. Който е добил много Любов, се е разрушил. Тя има много силни вибрации и може да се издържи за много малко време. Всички млади и стари, които имат работа с Любовта, се разкашкват, щом дойде тя, и казват: „Аз не мога да мисля за нищо“. Защо не могат? Защото в тях няма сформирани именно тези органи, чрез които Любовта може да се прояви. Най-първо човек трябва да се прояви и тогава ще дойде онзи висш живот, онази възвишена Любов.

Писанието казва: „Бог толкова възлюби света, че даде Своя Единороден Син в жертва, за да не погине всеки, който вярва в Него“. Апостолът пък казва: „Не обръщайте внимание на този свят! Образът на този свят прехожда“. Тук имаме едно противоречие. Как е възможно Бог, Който толкова възлюби света, да пожертва Сина Си именно за такъв свят, който прехожда? Какво значат думите „Образът на този свят прехожда“? Бог толкова възлюби този свят, че го изменя, обработва го. Божията Любов изменя образа му. Някои тълкуват тия думи в смисъл, че този свят ще се развали. Не, няма да се развали, но ще се преобрази, ще се измени, ще се поправи. Някои казват, че Бог ще накаже хората. Не, няма да ги накаже, но ще ги направи по-добри. Кой е онзи грънчар, който не наказва своята пръст, от която ще направи един предмет? Кой е онзи скулптор, който не наказва своята статуя? Кой е онзи музикант, който не наказва своето произведение? Всички наказват.

Следователно мощното седи в нашите мисли, в нашите желания, а те не са вложени в нашето тяло – тъй както е наредено, то е само едно условие, при което животът се проявява. Вие имате една съвременна инсталация. Бутнете бутончето и крушката веднага светва. Питам: тази светлина сега ли се образува, или е била вътре в жицата? Не, всички жици, всички бутончета са само условия, за да се прояви тази енергия. Тук има едно съчетание на сили, което един интелигентен дух е използвал. Той прекарва тази сила по една малка нишка и тя се проявява като светлина. Следователно ние ще се възползваме от една малка нишка, ще бутнем едно малко бутонче и енергията на живота ще се прояви в нас като топлина и светлина.

Ние трябва да бъдем внимателни да не би тази наша инсталация да се повреди. Знаете ли колко струва, докато се създаде такава сложна инсталация, каквато представлява човекът? Ще кажат някои: „Е, майката се мъчила, докато родила детето“. Дали се е мъчила майката, или не – не зная, но знаете ли колко Същества от Умствения свят са се мъчили, докато се роди това дете в света? Аз казвам, че Умственият свят е една възвишена страна от живота на ангелите. След това, като е слизал този човек надолу, знаете ли, колко Същества от останалия свят са се мъчили, докато му създадат тази останала форма? Колко Същества са се мъчили, докато се образува една форма от тази необработена, сурова пръст? И най-после, ние виждаме този човек в своя последен стадий, в своята пълна форма. Това не е последната форма, това е само една черупка, която един ден ще падне и от нея ще излезе онзи красив орех, който, като се посее в земята, един ден ще поникне като голямо, величествено дърво. Или пък от тази черупка ще падне една семка, която, като се развие и поникне, ще покаже своя цвят и аромат.

Онези, които се занимават със Свещеното писание, ще кажат: „Човек трябва да се обърне към Бога, да се покае и да се новороди“. Това са само състояния на живота. Да се новороди човек не значи, че неговият живот още сега трябва да се създаде отново, но животът му първо трябва да се прояви. Онези, които не разбират Писанието, изваждат най-криви заключения. Какви са последствията от това? Когато истините на всички учени в света, били те религиозни, окултисти или каквито и да са, не са верни и човек възприеме една от тях, след 10 – 15 години в него настанва реакция и той започва да се съмнява.

Съмнението е признак, че животът, който е вложен в нас, изисква едно по-високо изявление. Детето в първо време казва на майка си: „Мамо, искам да отида на училище да се уча“ и майката го изпраща на училище. Не минава много време и то става недоволно от училището. Ние трябва да учим. Учим, но идваме до едно положение, че се възгордяваме. Защо е така? Казвам: знание, което не е истински предадено, възгордява – паметарство го наричам аз, то не може да се използва разумно.

Дядото на един американец умрял и му оставил наследство от 36000000 лева в злато. В това време американецът бил някъде на Запад, учел. В Америка обаче той бил нещо като нашите воловари и като придобил богатството, не знаел как да го използва. Давал гуляи, ял, пил, изхарчил всичко и след шест месеца казал: „Не ми трябват пари“. Качил се на коня си и си отишъл на село. Какъв смисъл има такъв живот с пари?

Хората на Земята не приличат ли понякога на такъв човек, който изхарчва живота си? Казват: „Е, да си поживеем малко, ние сме млади“. И старият дава угощение, и младият дава. После, като осиромашеят, казват: „Остаряхме вече, в нас останаха само стари кости, ще се мре“. И такъв човек мисли, че е умен. Казвам: да, остаряхте, защото изхарчихте богатството си. Аз

съм срещал в България някои стари, които казват:

– Ех, синко, 100-годишен съм вече, много ми е па-
тила главата. Да знаеш само!

Казвам:

– Дядо, я ми кажи нещо, какво си научил от жи-
вота?

И той започва:

– Нищо, синко, нищо не научих!

Казвам му:

– Ти сега отиваш някъде, знаеш ли си пътя? Като
си живял 100 години, поне прочете ли нещо от книга-
та, къде отиваш?

– Е, не зная, синко, като в мъгла съм; много ядох
и пих на Земята, нищо не зная за онзи свят, задигнаха
книгата. Да са живи поне младите.

Един ден младите, като остареят, ще кажат: „Да
са живи младите!“. Да са живи кои млади? Да са живи
онези разумни, необикновени млади; да са живи оне-
зи разумни, необикновени стари – това разбирам.

Казва Христос: „Тръст смазана няма да пречупи“.
Защо? За да се насърчи всяка душа. В нас има един
аристократичен дух. Срещнеш една бедна душа – сло-
жи я на мястото ѝ и кажи: „Бог е вложил в теб нещо
много хубаво, мощен живот има в теб, много нещо
може да стане от теб, ще вярваш в Божественото! Ще
дойдат страдания, но Божественото в теб е по-силно,
отколкото всички страдания, и ти ще се повдигнеш“.
Ние започваме: „Тези млади са глупави!“. Като дойдем
до старите, казваме: „Старите са обезумели“. Младите
са глупави, старите са обезумели – къде е животът?
Не, младите започват със силния, с разумния живот,
а старите с какво започват? На тях е свойствена Мъд-
ростта. Те са придобили нещо от живота и трябва да
покажат на младите пътя, по който да вървят.

Като казвам, че трябва да вярваме в Бога, подраз-
бирам съвсем друго. За да вярвам в Бога, аз трябва да
отворя своята душа; не разбирам обикновено вярване.

Има един особен начин, чрез който умът може да се отвори, чрез който може да се възпита и трябва да се заемете да работите реално. Има един особен начин, чрез който сърцето може да се отвори. Кога? За всяко нещо има определено време. Има един изкуствен начин, по който хората заставят някои цветове да се отворят без време. Не, всяко нещо трябва да цъфне на своето време. Човешкият ум трябва да се отвори навреме, човешкото сърце трябва да се отвори навреме и най-после – човешката душа също трябва да се отвори навреме.

Сега всички търсим богати резултати, наследства, изведнъж да придобием тази сила. Може да дойдем до заключенията на Павел и да кажем, че едни-кои си са прави, едни-кои са криви, но всички трябва да се учим от Природата. Тя е една велика настойница, затова методите, които употребява, ще ни доведат до истинските начини за нашето възпитание. Има известни методи, които сме възприели от нея, но сме ги изопачили, а Природата може да ни даде ценни методи за нашето умствено развитие и за нашия духовен живот. В този истински живот ние ще разберем вътрешния смисъл на радостите и скърбите. Чрезмерните радости в живота винаги носят чрезмерни страдания и чрезмерните страдания винаги носят чрезмерни радости, но и двете състояния са неестествени, защото и радостта е сила, и скръбта е сила.

Някой казва: „Много страдам!“. Какво от това? Скръбта е сила. Знаете ли от какво произтичат страданията в нас? Всички мисли, всички желания, на които не сме дали възможност да се проявят в миналите ни съществувания, сега произвеждат страданията. Те са един напор, на който не е даден път, и вследствие на този напор се произвеждат страдания. Следователно, ако не дадеш условия напорът в теб да се прояви, всичко, което днес ти създава радост и веселие, утре ще произведе страдания и тогава ще разбереш кога не

си дал възможност в теб да се проявят всички Божествени мисли и желания, кога си им противодействал. Няма нищо по-хубаво от това да бъдеш тъй отзивчив към всички твои най-малки Божествени мисли и желания, както са отзивчиви малките деца. Затова казва Христос: „Ако не станете като малките деца, няма да влезете в Царството Божие“. Истината и малките деца я разбират; животът и малките деца го възприемат; Мъдростта е достъпна именно за малките деца. И казва още Христос: „Укрил Си Мъдростта от този свят, а открил Си я на младенците.“ Не на младенците, а на онези, които изпълняват Божия закон; тях очакват велики възможности.

Сега всеки от вас казва: „Да стана пръв министър в България!“. Че за теб Господ е определил много по-висок пост от министър в България! Виждам, че Господ ти е определил да станеш управител на една цяла планета, дал ти е псевдоним и под това име ще работиш, ще правиш своите изчисления. Питам: за кого е тази планета? – „За еди-кого си.“ А ти, бедният, седиш като някой пленник в България, чакаш реда си да станеш министър. Защо? Искаш да осигуриш живота си. Чудно нещо! Най-голямата глупост, която хората сега вършат, е, че искат да се осигурят. Долу осигуряването! Това е велико заблуждение. Бог е свързал нашия живот със Себе Си. Той е вложил великия живот в нас, ние сме осигурени.

Осигуряването не е нещо сигурно. Не мислете, че ако имате 5 – 10 милиона лева в банката, сте осигурени. И вие ще умрете тъй, както и онзи, който няма пари. И без пари, и с пари човек пак умира, само че онзи, който умира без пари, знае истината, че без пари се умира, а онзи, който има пари, знае истината, че и с пари се умира. Чудни са хората, като казват, че еди-кой си умрял от глад. Не умря от глад, приятелю, но умря, защото не знаеше как да яде. От незнание умира този човек, лишил се е от условията.

Аз често съм привеждал един пример за случая и сега пак ще го приведа. Лежи богат човек болен, но пълен с милиони, готови пари в банката. Лежи той и изрежда: „Печена, хубаво зачервена кокошчица ми се яде; после хубава супица от тази кокошчица, че след това старо, червено винце ми се пие“. Доставя му се всичко, каквото душата му желае, но гледа той, горкият – Бог заключил стомаха му, от нищо не може да си хапне – иска да го научи на Своя велик закон.

– Защо не ядеш? – запитват го.

– Е, не ми се иска.

Гледа, гледа горкият човек и от глад умира. Значи от Горе му повеляват да не яде. Но и бедният човек също умира. Лежи и той болен и си казва: „Е, да има една кокошчица, да има малко винце!“. Да има, но нищо няма. – „Ех, как е създал Господ света! Да съм някой богаташ, нямаше да умра, но нали съм беден, осъден съм на смърт!“

Сега всички хора питат как ще се поправи светът. Съберете на едно място и бедния, и богатия, които умират. Богатият да каже: „Ето, братко, аз имам всичко, но не мога да ям. Ти пък нямаш, затова яж колкото искаш“. Нека и двамата се убедят, че не само с хляб може да се живее, но с всяко разумно слово, което е вложено в човешката душа, което изтича от човешкия дух. Ние трябва да се освободим от това робство, което съществува в нашия ум – че трябва да осигурим живота си. Ние сме осигурени и щом сме осигурени, като видим брата си, трябва да му се зарадваме. За какво? За онова Великото, Божественото, което е вложено в него.

Аз съм на мнение, че ние, за да се познаваме, не трябваше да гледаме с нашите очи. Щом гледаме с очите, които имаме, веднага ще влезем в беля. Защо да не се гледаме? Я погледни онази млада жена, която се е оженила наскоро – какво ще каже мъжът ѝ? Ще ти каже: „Господине, кой ти даде право да гледаш

очите на жена ми?“. Веднага ще те спъне. Ако си затвориш очите и през затворените си очи виждаш нейните и разсъждаваш върху тях, той ще каже: „Сляп ли е този?“. Да, сляп е. – „Горкият човек! Ела малко у нас да разсъждаваме.“ Така този човек е безопасен, защото няма да вижда жена му. Радват му се, угощават го. Но ако дойде онзи пророк да му отвори очите, ще кажат: „Не искаме човек с отворени очи. Вън!“ – изпъждат го. Затова казва Христос, че човек трябва да се отрече от всичко – подразбирам, че трябва да затвори очите си за всичко материално, не трябва да вижда.

Ние трябва да затворим очите си за света в нас, а нека да дадем ход на външния свят, нека се радваме, че той работи. Ако богатите нямаха тия къщи, знаете ли какво щеше да бъде? В горите щяхте да ходите. Така, както е устроен светът, нека се радваме на това проявление; а ние, като хора на Великото Божествено учение, трябва да знаем, че имаме да разрешаваме по-велики задачи, имаме по-високи цели. Ти си се влюбил – нима това е разрешение на задачата? Ако си се влюбил, това е само един момент от разрешението на задачата на твоя живот. Ако трябва да се влюбиш, трябва да се влюбиш във Великия Извор на живота, който дава разрешение на задачата ти. Ако трябва да се влюбите, в какво трябва да се влюбите – във вашата вощена свещ или в Слънцето? Слънцето ще ви даде и светлина, и топлина, а вашата вощеница ще ви даде само малко светлинка. Вощеницата ти ли я направи? Пчелите я направиха. Ти взе малко восък от пчелите, направи я и казваш: „Да е жива вощеницата ми!“ . Че как може да е жива? Да съм жив аз! Да. Да са живи децата ми, приятелите ми, да е жив българският народ, да са живи англичаните, французите, всички народи, всички добри хора на Земята; да са живи всички учени, всички хора, които вършат Волята Божия! „Хаушбън-зут“ – какво разбрахте? Не мога да ви го превода, пък и няма защо да ви го превеждам.

Когато ние ви говорим за Христа, подразбираме проявлението на Великия живот в света, който сега се влива и повдига човешките души от падналото състояние, в което се намират, разкрива в тях съзнание-то и дава подтик към нов, истински живот. В цялата сегашна култура има едно разнебитване, едно пресяване. Ние се страхуваме от това, но то не е страшно. Разнебитването се дължи на Великия живот, който сега се проявява и пречиства всичко, и ние трябва да се радваме на онова, което става в света. Не се радваме на страданията на хората, а за онова велико, което се върши. Аз не се радвам, когато пекат някого, но се радвам, че в него става печене, сцепление на частиците, и от него ще се направи един красив съд. Аз се радвам на онзи, който разсъждава хубаво, че ще стане един велик човек, с когото ще можеш да размениш две думи. Радвам се на една искрена душа, защото в нея има свещена мисъл, свещено желание, на което ти можеш да разчиташ.

Свещеният, Божественият живот изисква от нас да бъдем верни. На кого? Вярност към Бога. Ще преведа думите *вярност към Бога – вярност към Великия, Безграничния живот, който дава всичките блага*. Под думата *Бог* хората разбират нещо физическо, външно. Не е така.

Ще ви приведа един пример, за да хвърля малко светлина върху предмета. Често малките неща в света стават причина за спънки в нашия вървеж. Уилмор, това бил псевдонимът на един писател, работил цели 20 години върху една своя научна теза. При него постоянно била дъщеря му Мария Блу. Той я обичал, имал доверие в нея. Всички свои ръкописи заключвал и ключът давал на дъщеря си, за да пази. При него често идвал един от учениците му, Симон Бели, който се влюбил в дъщерята и един ден ѝ казал:

– Ако ти действително ме любиш, ще ми направиш една услуга – ще ми дадеш тайно един от ръкопи-

сите на баща си, без да знае той. Аз само ще го прочета, надявам се той да хвърли светлина в моя ум върху известни въпроси.

Тя се замисля и казва:

– Не мога да направя това.

– Тогава не ме обичаш!

– Обичам те.

– Нали Любовта казва, че трябва да се жертваме?

Най-после тя се съгласява, дава му един от ръкописите.

Ако ние се жертваме за един, за двама души, това Любов ли е? Не е, това е една слабост както във всички хора.

Този ученик, Симон Бели, взима ръкописа, напечатва го в едно видно списание като свое произведение и се подписва под него. Уилмор вижда напечатано своето произведение, подписано от еди-кой си автор, и веднага един удар в сърцето го парализира.

Питам сега: дъщерята постъпи ли разумно? Не. Този ученик постъпи ли благородно? Не. Ние сме от тези симоновци, които, като вземем Божественото, веднага слагаме името си, изнасяме го като свое. Каквото напишем, подписваме се отдолу, казваме: „Това съм аз“. Това, което си написал, което си открил, е на Уилмор, не е твое – велики сили от Природата са работили върху него. Затова, когато напишеш нещо, не слагай името си. Когато дойде Христос, сложи ли Името Си някъде? Никъде. Разбира се, аз не засягам писателите, но казвам: вие, хората, които имате живота, считате, че е ваш, слагате си името под него и казвате, че имате право да разполагате с този живот тъй, както разбирате. Не. Великото, благородното в нас изисква да употребим живота си за онова, за което сме предназначени. Всеки може да развие мощните сили в себе си. Спасението на човека е вътре в него, да развие вътрешните си сили. Щом се спаси един човек, веднага идва отзвук и във всички други души. Щом

ЗАМЪЖДЯЛО СВЕТИЛО

ти повярваш в Божественото, което е в твоя живот, всички други души са разтворени и се притичват да ти помогнат – обичат те. Всички трябва да вярваме в Божественото. Щом повярваме, това значи да създадем единство в живота, да си подадем ръка един на друг. Това значи да приложим методите, начините за постигане на Божественото в нас.

Първото нещо, което ви предстои, е следното: всеки от вас трябва да се запита дал ли е ход на Божественото в себе си, развил ли го е. Ти четеш някой писател, но забравяш, че и сам имаш нещо Божествено в себе си – твоята душа, на която не си дал възможност да се прояви. Взимаш една роза, радваш ѝ се, усещаш нейния мирис, доволен си от аромата ѝ. Кажеш си: „Не трябва ли и аз като нея да цъфна, да придобия този аромат?“. Дойде ли пролет, всички трябва да цъфнем. Второто положение е всички да завържем и третото – всички да узреем. И когато дойде Господарят, Великият, Мощният, Който е вложил великия живот в нас, от плода ни трябва да познае, че действително сме работили с онези методи, с онези сили, с които Той ни е надарил.

Казвам: няма нищо по-хубаво в света от това тайно в душата си да бъдеш верен на Бога. И за Бога се казва, че Той е Истинен и Верен в Своите постъпки. Следователно нека всички сложим в ума си мисълта да бъдем истинни и верни на този Първичен живот, Който е вложил всичко в нас, за да се прояви Божественото и да се освободим от сегашните несгоди в живота. Този е пътя, по който народите, индивидите и душите ще могат да извоюват своята бъдеща свобода. Това е Божественият живот.

И казва стихът: „Тръст смазана няма да пречупи“. Това значи, че и най-слабите хора няма да бъдат пречупени, няма да бъдат смазани, но Бог ще ги повдигне. „И от лен светило замъждяло няма да угаси, докогато изведе съда в победа“ – това значи, че умовете и

на слабите няма да угаси. Слабите ще станат силни и малките свещици ще се разгорят. Един ден всеки от вас ще приеме своето наследство, останало от световете, но засега вие ще държите тук, на Земята, изпита си. Ще минете през пещта и щом издържите последния си изпит, ще ви преведат през онова място, да вземете своето наследство.

Казва Писанието: „Ние сме сънаследници с Христа“. Щом си сънаследник, ще вземеш нещо, ще видиш Славата Божия, която се е крила. Тогава ще разбереш защо си дошъл на Земята, защо си ходил тук и там, защо са страданията, защо са противоречията и тогава ще кажеш: „Великият живот има велик смисъл!“.

Животът е за необикновените хора, смъртта – за обикновените. Необикновеният живот е за великите, за силните, за благородните души, които жертват всичко. Целият свят сега се нуждае от тия души. Вие, които сте призвани, няма какво да чакате; всички сте богати. Като се върнете у дома си, отворете касите си. Казвате: „Чакайте, ние сме сиромаси“. Не сте сиромаси. Сега всеки ще подпише един чек, ще каже: „Това давам за Господа“. Под даване разбирам не материално, а духовно.

И тъй, нека съдействаме да се проявят и развият в нашия живот всички велики желания и мисли, които са вложени в нашата душа, и Бог, като види нашите желания и мисли, ще слезе от Горе както слънчевите лъчи слизат върху цветята и ние ще възраснем, ще дадем своето благоухание. Тогава ние и Бог, Който е свързан с нас, ще завършим работата, която ни е дадена на Земята. После Той ще ни даде друга работа, която ще бъде за Неговото Царство.

18 януари 1925 г., София

ЗАМЪЖДЯЛО СВЕТИЛО

Който иска славата

*Който говори от само себе си,
иска своята си слава;
а който иска славата на Оногози,
Който го е проводил,
той е истински
и няма неправда в Него.*

Йоан 7:18

В света трябва да съществува една мярка. Математиките имат такава мярка – тя е единицата. Техният аршин е мярката, с която започват. Отнемете им единицата и математиката сама по себе си пада. В геометрията единицата е точката. За да се проектират нещата, трябва да има проекция. Всички науки си имат известни максими, известни единици мерки, изкуствата – също. И човешките постъпки си имат мярка, макар че ние сме изгубили всички тия мерки.

Съвременните моралисти още не са установили една неизменна мярка за морала. Например това, което е морално за индусите, не е морално за европейците и това, което е морално за европейците, не е морално за индусите. Има някакво различие в морала. Това някои обясняват с културата на хората, казват: „По-високо са културните хора“. Добре, ако вземем една култура в този висок смисъл (не култура като нашата, която има толкова недъзи), питам: в какво тя е по-високо? Ние можем да кажем за някоя култура, че е висока, можем да кажем за някого, че има висок морал, но моралът трябва да бъде неизменен, съвършен, а не ту един, ту друг – всеки ден да се мени. Следователно в Живата природа съществуват такива норми, които всеки жив човек трябва да знае. Незнанието не

ни избавя от отговорности, не ни избавя и от последствията на страданията.

От какво произтичат страданията в света? Ние определяме: всички страдания произтичат от изгубването на тези норми. Съвременните учени например, когато разискват закона за наследствеността, или индусите, които разискват закона за прераждането, или египтяните, които са разисквали закона за преселението на душите – това са все закони, които съществуват в Природата, не са някаква теория. Това, че в живота има някакви противоречия, е друг въпрос, а това, че душата странства, е факт; че душата се облича в разни форми – това е факт; че душата наследява качествата на тези форми – това е факт. Следователно тези факти могат да се обяснят по един или друг начин и ако искрено търсим Истината, можем да ги разрешим правилно; ако не сме заинтересовани, не можем да ги разрешим.

Следователно в съвременния свят съществуват две мерки, на търговски език казано, две фактури. В моралния свят едната мярка съществува вътре в нас, тя е за нас лично, а другата съществува за обкръжаващите. За всички животни, които са под нас, ние имаме една мярка, а за самите нас – друга. Щом ни сполети някое нещастие, казваме: „Как тъй Бог не ни обръща внимание, как е допуснал да боледуваме?“. Някой казва: „Как тъй аз да изгубя имането си? Как тъй да ми изгори къщата?“. Все този философски въпрос поставяме, но когато аз чуя, че в някой двор някоя кокошка се оплаква, плаче, търси някой да я спаси, казвате: „Е, това е друг въпрос. Тази кокошка е отлична, много хубава, тя трябва да умре“. Защо – за да се нахранят хората.

Сега според същия морал да допуснем, че хората са такива същества, които разсъждават, чувстват, мислят и живеят в такива курници. Това е предположение, вмъкнати идеи между другите, но го допускам за

сравнение, за изяснение на мисълта. Един ден някои същества, по-висши от вас, си дават някакво угощение и казват: „За нашето угощение някоя от кокошките в този курник трябва да умре“. Вие веднага казвате: „Как е възможно тези същества да си позволяват това нещо? Нали са разумни?“. Нали и вие сте разумни същества, как си позволявате да изяждате кокошките, да ги вадите от техния курник? – „Да, но те са кокошки!“ Ами вие пък сте човек. Това са разсъждения, които се зараждат от вашата лична мярка. Ако в света съществува Бог, ако съществува Божията Правда, ако съществува Божествена мярка за нещата, всички противоречия в живота трябва да изчезнат. Божественият закон еднакво има предвид всички живи същества. Ще ми възразите, че в живота има много мъчнотии. Да оставим настрана мъчнотиите, ние сами ги създаваме; в Природата те не съществуват, после са дошли. Мъчнотиите не влизат в нашите разсъждения.

Христос казва: „Който говори от само себе си, иска своята си слава; а който иска славата на Оногози, Който го е проводил, той е истински и няма неправда в него“. Онзи, който търси славата на Оногози, Който го е изпратил, Който му е дал ума, сърцето и живота, той е истински. Някои мислят, че човекът е много нещо, че е създаден по образ и подобие Божие, че има големи привилегии в света. Че има големи привилегии – с това съм съгласен, но има и големи задължения. Че има големи дарби – и с това съм съгласен, но има и големи отговорности. Питам ви сега: какъв е човешкият морал?

Ще направя едно малко сравнение. Мислите ли, че с една вощена свещ или с една електрическа лампа, с които си служите, ще можете да виждате чак до Марс, Сатурн или Юпитер? Няма да можете. Вашата свещ на 10 километра едва ли ще бъде забелязана. Щом е така, защо ѝ давате такова преимущество? Друг е въпросът за Слънцето – то е видимо не само за нашата планета,

от светлината му се ползваме не само ние, но и всички други, по-разумни от нас същества, които със своите усъвършенствани телескопи понякога ни наблюдават как се движим, как живеем на Земята. Сега виждат, че тук, в София, в този салон има събрани хора, които разискват някакви философски въпроси, но не могат да чуят какво се говори, защото не се интересуват.

Аз не ви казвам да вярвате непременно в това, може да е така, може и да не е, но питам: всички вярвания, които сте наследили, на какво почиват? Безспорно те почиват на един велик закон. Но ние, съвременните хора, сме паднали толкова дълбоко в материята и мислим, че материалният живот е истинският. Разчитаме на видимото, на осезаемото, но то е свършено преходно. Отдаваме на материалния живот голяма тежест. Умът ни, сърцето ни, всичко в нас е ангажирано все с дреболии от този живот. Рядко ще се намери нещо по-високо, което да занимава ума и сърцето ни. Ако един ясновидец би погледнал в ума на някой съвременен човек, той ще види дрехи, обувки, рокли, яденета, кревати, интриги, бой с жена му, но едва ли би намерил някоя светла идея. Някой път хората казват за някого: „Този човек е идеалист“. Дайте 100000 лева на двама идеалисти да си ги разделят, ще видите колко са идеалисти! Веднага ще се яви спор за тия пари – защо? Ние мислим, че в имането е всичко. Да, трябва да имаме, но какво? Под *имане* аз не подразбирам да имаме пари; парите са последствие на човешкия ум. Тогава какво трябва да имаме? Имущество ли? Не. Живот трябва да имаме. Имуществото е последствие на живота. Тази пръст, този чернозем, който имаме, е последствие на живота. Тези форми са образувани от самия живот. Следователно в основата на живота седи животворният Божествен Дух, Който сформира нещата тъй, както е Нему угодно. Ако има едно същество, което може да сформира нещата в живота, да ги изменя, да ги допълва, то е именно този Божествен Дух, от Който е про-

излязъл първоначално животът; от този живот пък е произлязъл човешкият ум.

И тъй, за да разбирате истинския смисъл на живота, за да го направим щастлив, за да внесем великия морал в него, трябва да разбираме великите Божии закони – само тогава ще могат да се развият тези скрити дарби, заложи, тия потенциални сили в човешката душа. Ако ви вкарам в една съвременна европейска лаборатория, в която всички елементи са наредени в около 10 – 20000 малки шишенца, и ви накарам да ги бутате, как мислите, какво ще бъде вашето състояние, след като излезете от тази лаборатория? Ако хванете едно шишенце, пълно с азотна киселина, и го подържите малко, тя ще ви предаде до известна степен своята сила, своите качества. Ако хванете едно шишенце със сярна киселина, и тя ще ви предаде своите качества. Тъй щото всички вещи, с които ние, съвременните хора, се занимаваме, упражняват известно влияние върху нас и за бъдеще, ако искаме да въведем едно нормално възпитание в света, когато се създава едно училище, ще трябва да се повикат най-добрите хора, най-добрите майстори да направят училището, чиновите, масите, всички пособия.

Като казвам, че трябва да се извикат най-добрите майстори, не разбирам майстори на изкуството, а подразбирам добрите хора, които, като работят, да не си кажат една лоша дума. После тетрадките, книгите, всички училищни принадлежности трябва да бъдат направени от незаинтересовани хора, които да са напълно безкористни. Хората казват: „Столовете, масите може да направи който и да е“. Да, досега те са правени все от който и да е, но виждаме какво възпитание имаме.

После, искате да си направите една хубава къща. Извикайте за това нещо не само най-добрите майстори по изкуство, но и най-добрите по характер, по естество, та като гледат вашата къща, да не си кажат

нито една лоша дума. Иначе може да имате някоя хубава, хигиенична къща, но тя ще бъде пропита от лошите неразположения на работниците, около които те са изпили до стотина килограма бира, петдесет килограма вино и ракия, и тяхната отровена кръв е влязла чрез енергията им в камъните. По такъв начин вие никога няма да можете да се освободите от лошите влияния на тази къща. Може да учите какъвто морал искате, но от лошите влияния няма да се освободите.

Днес ви учат, че трябва да вярвате в Бога, но как да приложите тази вяра, как да подобрите живота си не ви казват. Чудни са съвременните хора в своите разсъждения! Ако аз дам на най-добрата си предачка най-лошата вълна, то, колкото и да е изкусна тя, не ще може да я изпреде – нищо няма да стане от нея. Мислите ли, че ако дадете на най-великия виртуоз една дъска с четири струни, той ще може на тази дъска да изсвири Седмата или Деветата симфония на Бетовен²⁸? Каква симфония ще може да ви изсвири? Симфония на счупената дъска. Мислите ли, че ние, съвременните хора, с тия хилави тела ще можем да се занимаваме с велики работи? Някой казва: „Аз искам да проникна в тайните на Природата, искам да се занимавам с окултна наука“. Казвам: как мислиш, с тази счупена дъска ще можеш ли да изпълниш тези велики работи, тази велика симфония? Някой казва: „Е, аз имам здраво тяло“. Добре, ако е само в здравето тяло, защо воловете не се занимават с нещо по-велико, защо не са културни като нас? Защо слоновете, птиците, мравките, които също са здрави, не са културни? Ограничени са техните форми. Има едно съчетание на сили в тях, което не им позволява да се развиват.

Съвременните химици още не са дошли до истинската наука да изучават материята. Тази материя, която изучават, още не е самата материя; това е само проекция. Сила и материя – това са въпроси, които се разискват между учените, но учените още не изучават

силата. Тази сила, която изучават, е само проекция на истинската сила, която се проявява. И самият живот, който се изучава, не е още истинският живот; той е само проекция. И с тези проекции, които изучаваме, ние мислим, че имаме същността на нещата, същността на материята. Някой казва: „Какво нещо е материята?“. Тя е една проекция, тя е като леда, по който зимно време можеш да минеш, а лятно време не можеш. Защо зимно време можеш да минеш? Тогава има условия за леда, а през лятото няма.

Някои казват: „Аз мога да направя каквото искам“. Не можеш. Всяко нещо трябва да се прави навреме. Ако биволът ляга в локвата през лятото, това е отлично за него, той се брани от мухите. Мислите ли, че ако през зимата легне в локвата и излезе оттам, ще му бъде приятно? Чудни са хората, като казват: „Как, защо да не вляза в локвата?“. Казваме: да, през лятото за бивола е добре да влезе в локвата, но през зимата кракът му няма да стъпи в нея; ако влезе, главата му ще пати. Някои питат: „Защо не трябва да грешим?“. Зимно време е и който стъпи в локвата, ще изгуби всички проекции на живота си.

Казва някой: „Докажи!“. Ела да ти докажа! Всеки ден, като бие камбаната, какво показва това? Че един ден и твоята камбана ще бие, че и твоята проекция на живота се е развалила. Тогава къде е същността на живота, къде са Иван, Петър, Стоян, къде е образът им? Гледам – от него останали глава, кости, но всичко това е празна работа. Това ли беше Иван? Не, ние отсега нататък трябва да проучваме истинския живот. И дотогава, докато разсъждаваме от само себе си, дотогава, докато търсим своята слава в света, ще имаме такава култура като сегашната: навсякъде между хората ще има съмнения. Прави са те, но казвам: невъзможните неща за слона са възможни неща за мишките и за птиците. По един слаб мост, по който не е възможно да мине слон, понеже мостът ще се строши,

могат да минат хиляди мишки. Някой казва: „Еди-кой си прави това и аз мога да го направя“. Не, той е мишка, за него не е забранено да минава по този мост. Той може да мине колкото пъти иска, но ти си слон, за теб не е позволено да минаваш през този слаб мост. Ние, съвременните хора, се различаваме един от друг. Всеки има известен кръг на своята деятелност, за всеки човек има известни ограничения, които Природата е наложила; всеки човек от свое гледище трябва да размисли как да употреби разумно живота си; всеки трябва да се определи своята слава ли търси, или славата на Оногози, Който го е проводил.

Ако ви зададат въпроса откъде сте дошли, ще кажете: „Не знаем, навярно от живота“. Някои питат: „Къде е животът?“. Общият живот прониква цялата Природа, той е едно велико течение, скрито вътре в нея, но истинският живот е достъпен само за висококултурните, за високоразумните същества. Някои питат: „Какво нещо е смъртта?“. Аз мога да ви обясня смъртта, умирането, само чрез закона на аналогията, т.е. чрез закона на сравнението. Когато една рекичка трябва да мине през пустинята, където топлината е силна, тази малка река не може да достигне до своето предназначение, защото част от водата ѝ се изпарява, а друга част се просмуква от почвата. Следователно много хора, на които животът протича, т.е. не може да достигне до великия живот, до великото море, умират, а онези, великите, на които животът има изобилно притоци, пристигат. И всеки, който иска да се повдигне, трябва да изучи този велик закон в себе си, да знае познава ли Оногози, Който го е пратил на Земята.

Някой от вас ще каже: „Трябва да има някой, който да ни научи“. Всички ви учат, че преди 2000 години е дошъл Христос, но я запитайте този, който учи за Бога, дали има едно положително верую? Не, няма. Я запитайте този, който има една положителна връзка

с Бога, дали може да ви каже нещо за тази Реалност, дали може да ви докаже, че действително е свързан с Бога? Има мнозина вярващи, които имат тази опитност; има и други, които са на път да я добият, но тя се добива чрез големи жертви. При сегашното си състояние ние не можем да добием тази истина. Така, както сме сега в живота, мислим, че за да се домогнем до Великата Истина, трябва да се лишим, да се откажем от богатата на живота. Това не е вярно. Ако се домогнем до тази Велика Истина, животът ни ще се осмисли, защото ще придобием и Любовта, а Любовта е, която осмисля нещата.

Забележете, има един велик закон в Любовта: онзи, който ви обича и когото вие обичате, ще се радва на малките неща, които му давате. Онзи, който те обича, може да ти даде една малка семка и ти ще се радваш на тази семка, защото от нея ще излезе нещо велико. Само Любовта може от малките неща да прави велики работи. Като посадиш семката, след година от нея ще излезе цяло дърво. Великите неща във от Любовта постоянно се смаляват, разрушават и в края на краищата нищо не остава от тях. Когато нямаме Любовта в себе си, за нас великите неща постоянно се смаляват, а когато имаме Любовта, от този малък живот се образуват великите, Божествените работи и тогава идват великите блага, великата хармония в живота. Всичко това трябва да се опита.

Миналата седмица ви говорих, че мнозина искат да говорят за Истината като за нещо външно, обективно. Истината обективно не може да се проучва, Любовта обективно не може да се проучва и Мъдростта обективно не може да се проучва. Това, което ти можеш да обхванеш, не е Истина, то е само един факт. Истината е извън нашия ум и Любовта е извън нашия ум. Истината понякога хвърля своите проекции в ума и умът по косвен начин може да я проучва. Мъдростта хвърля своите проекции отвътре навън, т.е. към външ-

ния свят. Какви са тези проекции? Когато Любовта дойде в нас, веднага се разширяваме, ставаме великани; когато изчезне, ставаме дребнички като мушици. Когато Мъдростта проектира своите проекции в нашия ум, ние ставаме велики, в нас се явява един замах и казваме: „Велико е това Учение!“; щом Мъдростта се оттегли, ставаме обикновени, малки, дребни. Когато Истината внесе своите проекции в човешката душа, човек става силен като Христа, може да жертва живота си за другите, за цялото човечество; щом Истината оттегли проекцията си от човешката душа, имаме един тип като Юда, който върши престъпления и после отива да се самоубива.

Следователно имаме два типа в света: Юда, който търсеше своята слава и мислеше само за себе си, и Христос, Който търсеше славата на Онзи, Който Го е проводил. И двамата умряха. Христос умря по-рано, но възкръсна. Юда умря по-късно, но не можа да възкръсне. И единият се размножи, и другият се размножи. Последователите на Юда днес не са малко. Казват: „А, последователи на Юда!“. Последователи са, навсякъде има последователи на Юда. Следователно между тези два принципа, които виждаме в учението на Юда и в Учението на Христос, има една велика борба, която ние трябва да завършим. Някои казват: „Какво ще се говори за учението на Юда?“. Нека се запитаме свободни ли сме от влиянията, от недъзите на Юда? Когато бръкнем в кесията на някого, когато отнемем живота му, имането му, когато го обезчестим, когато отнемем всичкото му целомъдрие, това не е ли учението на Юда? Когато внесем онези велики, дълбоки качества в душата на човека, когато внесем онова чувство на самопожертване, на себеотрицание в човека – да бъде готов да жертва здраве, сили и живот за другите, не е ли това Учението на Христос?

Ние казваме: „Ето един човек, който не разбира живота“. Според нас въшката, която се качва на глави-

те ни, нищо не работи и живее за моя сметка, е много културна. Тя казва: „Нека този човек работи за мен, аз ще си смуча, ще ям готовата храна“. Не, в това няма никаква култура. Аз говоря сега за духовните хора. Ние трябва да се отърсим от учението на Юда, от това криво разбиране. Какво представлява Юда? Той е само един символ; който говори за себе си, търси своята слава.

И тъй, всички ние, за да се разберем като хора, като братя, трябва да поставим принципа, учението на Юда долу на опашката, а принципа, Учението на Христос, Божественото в нас трябва да поставим на първо място, трябва да го поощряваме. Такива хора аз похвалявам. Какви хора? Бедните. Не говоря за тия бедни, които по наследство, кармически са наследили пороците на своите деди и прадеди; аз не съм съгласен с тях. Говоря за онези бедни, за онези разумни хора, които доброволно са пожертвали своите богатства, доброволно са станали бедни. Те могат да бъдат богати, имат изкуството за това; могат да станат и художници, и музиканти, но са пожертвали всичко: своя живот, своите богатства, и то даром. Тия хора аз наричам възпитатели, учители на човечеството.

Ще дойде ден, когато великите музиканти, великите художници ще бъдат Учители на човечеството. А сега, за да дойде един музикант да свири, трябва да му се плати. Казвате: „Такива са условията“. Да, такива са условията на живота, но кои? Общите, учението на Юда е такова. Турците казват: „Който дава пари, който си плаща, слуша великия виртуоз, а който не плаща, седи отвън, нищо не може да чуе“. Но аз казвам: има изключения от това. Зная за един велик виртуоз в Европа, който един ден, след като излизал от един концерт, минавал покрай едно бедно момиченце, кучичко, и като погледнал в очите му, прочел някакво особено желание. Попитал го:

– Защо седиш тук?

– Искях да вляза в салона да послушам, но нямах пари.

Той се трогнал от това и поискал адреса му. Момиченцето си дало адреса и се оттеглило.

Една вечер този велик виртуоз взима цигулката и отива в дома на момиченцето да му посвири даром. След като свири, той казва: „Това беше най-щастливият момент в моя живот, най-хубавият концерт, който съм дал някога в живота си“. Защо? Защото това малко момиченце разбрало неговото свирене с душата си. И той свирел с душа. А сегашните виртуози – дойде някой, даде концерт и през цялото време следи дали публиката ще хареса свиренето му. Той знае, че ако не хареса свиренето му, втори път няма да дойде. И той свири, прави усилия. Защо? За да дойде публиката и втори път. А за онзи, който свири безкористно, който изпълнява Божествения принцип, не важи кой ще дойде. Тук не важи количеството, а качеството.

Ние, съвременните хора, съдим за едно учение по хората, които го следват – дали го следват учени хора, или прости. Аз бих желал всички онези учени, всички онези благородни хора, всички онези сиромаси, които са пожертвали своите богатства, своя живот, да следват това Учение. Ще имам всичкото почитание към тях. Бих желал всички онези благородни свещеници, всички проповедници да излязат на сцената.

Някои казват, че времето щяло да подобри нещата. Времето отдавна е дошло. Питам: преди хиляди години, когато дойде това благоприятно време, кой го използва? Овцете. Защо не го използваша вълците? Има си причини за това. Ние, съвременните хора, защо не използваме това Учение сега? Всеки ще се оправдае, ще каже: „Трябва да се осигуря“. Ако си чиновник и имаш 1000 лева месечна заплата, ще искаш 2000 или 3000 лева. Какво от това? Допуснете, че имате 100000 – осигурихте ли се? Не, ни най-малко не се осигурихте. Вие се заблуждавате. Нима ако ме затворят в някой затвор да лежа една или десет години, е все едно и също? Не, материалните блага в този свят само

ще усилят страданията ви. Животът ви от единия до другия край ще бъде само разочарования.

Аз бих желал да срещна един човек, на когото животът да не е пълен с разочарования. Ние живеем един чисто търговски живот. Майките и бащите днес са търговци в домовете си. Те отглеждат децата си и ги продават на някой богат момък или мома, без да мислят дали са добри, или не, и спокойно си заминават за онзи свят. Питам: къде са вашите родители? – „На онзи свят.“ Имате ли съобщение от онзи свят? – „Сега нямаме, но за в бъдеще ще имаме.“ Не, ние още сега можем да имаме съобщения с Невидимия свят, той е направил вече своята последна инсталация и можем да направим това съобщение. Днес науката е успяла да постигне чрез безжичния телефон да се съобщават хората от Париж до Лондон. По същия начин можем да направим съобщения и ние с Невидимия свят и да чуем какво се говори там, само че за всичко това трябва да имаме специално разположение на духа.

Ще кажете: „Докажи това!“. Сега не може да се докаже. Дълги доказателства се изискват, за да се докаже всичко това. Когато вие ми говорите, че хората от Париж могат да се съобщават с тия от Лондон, и аз бих ви казал: „Докажете!“. Има един закон, според който, ако развиете в себе си ясновидството, то когато ви говоря Истината, ще видите, че от мен излиза един прекрасен син цвят, който с нищо не може да се сравни; после ще забележите, че от мен излиза прекрасен бледожълт цвят. По всичко това вие ще разберете, че ви говоря Истината. Ако ви лъжа, ще забележите, че от моята душа излиза тъмнина, заобиколен съм с един мрак. Ще кажете: „Как да познаваме кой ни говори Истината и кой – не?“. Ние виждаме нещата. Отсега нататък ще ходим с виждане. Само разумният човек ходи с виждане, той знае как да насочи своя поглед, за да произведе светлината.

Ние сега отлагаме, казваме: „Времето още не е дошло. Като дойде Христос, Той ще ни научи“. Какво е Христос в света? Той е Любовта. Всеки ден Любовта хлопа на вашите сърца. Ако вие изгубите този момент, ще чакате още няколко милиона години, докато дойдат други благоприятни условия. Това са вълни. Аз няма да се спирам да говоря за тези вътрешни връзки, които съществуват между една и друга вълна на битието, които обхващат хората и ги водят във вечността, т.е. не във вечността, но ги повдигат от една степен в друга и разширяват тяхното съзнание.

Христос казва: „Онзи, който търси славата“. На кого? На Онзи, Който го е пратил. Питам: защо ние да не можем да възприемем този общ живот? Този общ велик живот няма да обезсмисли нашия индивидуален живот, напротив, ще го осмисли; той ще бъде един приток вътре в нас. Когато Божественото дойде в нас, то ще обнови живота ни, ще ни създаде един организъм с органи, много по-приспособени за живот и дейност, отколкото са сегашните. В сегашното ни положение ние се намираме в колебание и в двоумение откъде да започнем. Днес от Запад, от Англия, от Америка, много американци, много англичани отиват в Индия да изучават Истината. Ала най-видните адепти от Индия са убедени, че те са дошли до края в познаването на Истината, затова очакват от другаде да узнаят нещо повече за нея; самите те я търсят. Европейците я търсят в Индия, а индийците – в Европа. Тук всеки се сили да отиде в Индия. Добре, идете там, посетете храмовете им. Всичко ще намерите – разни учения, теории, но същинското, за което душата ви копнее, към което умът ви се стреми, няма да намерите.

Истината, която търсите, можете да придобиете само при едно условие: човек трябва да научи великия закон, според който при удобен случай да излиза от тялото си и да се пренася в един далечен свят; след като научи Истината там, ще се върне отново на Зе-

мята, за да я познае. Сега някои привеждат този стих от Евангелието, в който Христос взел двама от Своите ученици и ги завел на планината. Казвате: „На високо място ги заведе Христос“. Че колко високо беше това място? Ние знаем високите места на Палестина. Да, на много високо място ги изведе Христос. Не беше височина 10 км, не беше и 20, не беше и 100, то беше много високо място. Ще каже някой: „Това не съответства на разказа в Евангелието“. Един човек на Земята не може да светне, на друго място светва. На планината се явили Илия и Мойсей и разговаряли с Христа. След този разговор Христос с двамата Си ученици се върна назад. Следователно ние трябва идейно да се повдигнем. Човек трябва да излезе извън себе си. Тези опити са правили мнозина. Някои хора, като излязат вън от себе си, не искат да се върнат назад, затова не ги пускат.

Днес хората не са достатъчно честни. Ние сме пратени на Земята като в затвор, наказани сме. Понеже нашите пазители отговарят за нас, за да ни заставят да стоим тук, не искат да ни пуснат да излезем извън тялото си. Ако сме достатъчно честни, някой път биха ни пуснали да излезем за малко от този затвор и пак да се върнем. Индусите казват, че сме дошли на Земята, за да ликвидираме със своята карма. Аз пък казвам: ние сме изпратени на Земята от Невидимия свят, за да научим някои уроци, да завършим училището; докато не го завършим, няма да ни пускат в другия свят като неканени гости, само за беля на своите майки и бащи.

Казва Христос: „Който търси славата на Онзи, Който го е пратил, Той е истински“. Този жар – да търсите Славата Божия, трябва да се зароди в душата ви. Това желание трябва да стане непреодолимо. И сега, като ви говоря за Господ, ще кажете: „Е, пак се говори за този Господ, Който разваля света“. Има наистина един Господ, който разваля света, но аз не ви проповядвам за него. Аз ви проповядвам за Този,

Който е направил света. Седалището на онзи Господ, който го разваля, е човешкият търбух, а седалището на този, Който е направил света, е на друго място – то е в човешката душа, в човешкия дух. Тия хора, в душата и в духа на които живее Бог, са онези велики, това са гении, Учители на човечеството, които са дали най-високото проявление в музиката, в поезията, в изкуството – изобщо във всички направления. Това са души, които подтикват човечеството напред. Те са имали опитността да излизат от тялото си. Следователно и за вас, които ме слушате, не е изключена възможността да имате същата опитност.

Вие казвате: „По благодат не може ли?“. Не може. Проекциите само стават по благодат. В Любовта има един велик закон, той е следният: понякога тя сама се разкрива, но само на онези, които могат да я възприемат и да се ползват от нея. За да ви се разкрие, трябва да преминете няколко закона: закон на жертвата и закон на самоотричането. Вие казвате някому:

- Раздай имането си!
- Как, имането си?
- Напусни жена си и децата си!
- Как, да напусна жена си и децата си?

Значи страх ви е. Та ти с жена ли се роди? Сам се роди. И жена ти, и децата ти сами се родиха. С това аз не подронвам семейния живот, но казвам, че вие имате криво разбиране за него. Докато той е поставен в правилна насока, има смисъл, но ако не се постави на правилни начала, докато не излезе от затвора, той представлява цял ад. Съвременните хора казват: „Който иска да поумнее, нека се ожени“. Аз пък казвам обратното: който е глупав, да не се жени; който е умен, нека се жени. Питам: ако глупавите хора се женят, какви деца ще родят? Ако се женят умните, какви деца ще родят? Ако трябва да се женят хората, според мен трябва да се женят най-умните, най-учениците, най-възвишените, най-благородните мъже и жени;

те трябва да изпълнят този велик закон по най-разумен начин. И тогава тия хора няма да бъдат мъже и жени, те се съединяват с Бога и представляват образ и подобие Божие.

Казвам: вие трябва да търсите Истината, която е вложена във вашата душа. Не ви убеждавам, но казвам, че тази Истина е много ценна за мен, а същевременно тя е ценна и за вас като души. Словото Божие, което представлява тази велика Истина, се състои от безбройни семена, които, за да посадя, избирам специален метод. Този метод е следният: предварително проучвам почвата и като видя, че семенцата не биха се развили в нея, не ги сея. Някой казва: „Сеи в тази почва!“ Не, в нея ще сея други семена, но ценните – не. Най-ценните семена ще сея в най-хубавата почва.

Казвам: това Учение е Учение на свободата. Вие имате сърца, умове, души, духове – опитайте сами тази велика Истина. Ако се съмнявате, не пипайте, занимавайте се с други работи! Ще кажете: „Времето още не е дошло“. Не, онези от вас, които чуят първия зов, първото хлопане, както вашият приятел хлопа на вратата, не се излежавайте на леглото – станете изведнъж и отворете! Така трябва да постъпи онзи, който очаква приятеля си; така трябва да постъпи онази приятелка, която очаква приятелката си.

Сега вие ще направите една пермутация, ще кажете: „Не може ли да се каже, че така трябва приятелят да очаква своята приятелка?“. Не, такава пермутация не можем да направим. Защо? Чудни са хората, когато изнасят своите криви образи. Човек, който иска да се домогне до Великата Истина, трябва да знае какво нещо е животът, трябва да знае какви да бъдат отношенията му към Бога и към хората; той не трябва да бъде нито мъж, нито жена, а да съедини тези два принципа в едно тяло, да няма никакви съблазни. Ще кажете: „В онзи свят няма ли жени?“. Няма. – „А мъже?“ И мъже няма. В онзи свят няма нито мъже, нито жени,

там има благородни човеци, там има само души. Ще кажете: „Какъв ще бъде тогава животът?“. Казва Писанието: „Око не е видяло и ухо не е чуло това, което Бог е приготвил за онези, които Го любят“. Кое ухо и кое око? Очите и ушите на глупавите никога не са видели и чули това, което Господ е приготвил за тях, но очите и ушите на разумните ще видят и чуят приготвеното за великите души. Следователно ние се намираме пред великата Истина на живота и трябва да я търсим.

Няма по-велико, по-мощно нещо в света от това човек да намери Истината, да търси Славата Божия. След като намери тази слава, всички неща в живота му ще се наредят по един хармоничен начин и само така ще разбере Истината и ще се освободи веднъж завинаги от робството, в което се намира. И тогава ще освободи не само себе си, но ще бъде в сила да освобождава и другите хора. Това, което днес считаме за сила, не е сила. Всеки се намира под едно вътрешно морално робство, всеки се страхува. От какво? Че ще умре, а при това пак умира. Всеки се страхува, че ще осиромашее, а в края на краищата всички осиромашаваме и знаете ли как? Често в българите има един обичай – като им говориш, цъкат. Аз харесвам това цъкане. Какво означава то? Учудване – бре, чудна работа!

Казвам: време е вече да отворим душите си, за да намерим това, което търсим: Свобода, Щастие, Сила, Любов, Мъдрост, Знание и ред други добродетели. Тогава ще ни се отвори тази велика завеса, за да видим Славата Божия. Псалмопевецът казва: „Предпочел бих да прекарам един ден в Божиите дворове, отколкото хиляди години в шатъра на нечестието“. Онзи, който търси своята слава, ще бъде роб на условията, а онзи, който търси Божията слава, ще бъде свободен.

Сега нека всеки един от вас се запита дълбоко в себе си своята слава ли търси, или Славата Божия; от себе си ли говори, или от Божие Име? Някои казват:

„На мен ми говорят духовете“. Не, не трябва духовете да ви говорят. Аз знам само Един, Който може да ни говори за света, а не мнозина. Когато ви говори един човек, той всъщност не е единица, а е съставен от милиони, милиарди клетки, които взимат участие в говоренето; и когато говори, всички тези милиарди клетки съсредоточават своята дейтелност да изкажат Разумното Слово, да изкажат Великата Истина на това същество, което говори. И мозъчните клетки също съсредоточават своята дейтелност да изкажат Истината на онзи, когото обичат и който иска да я чуе. Когато Бог иска да каже Своята Истина, всички разумни същества се съединяват като тези клетки и изказват на човека това, от което се нуждае.

И тъй, ние ще отворим умовете си, ще отворим сърцата си, ще отворим душите си, ще отворим духовете си за великото, за възвишеното. Тогава ще дойде Божественият Дух, който ще донесе свобода на човечеството. Кога ще стане това? В онзи тържествен ден, когато и най-малките тайни на живота ще се разрешат. Тогава вие ще се наречете хора на великата Нова култура, която се готви. В тази култура смърт няма да има, тя ще изчезне. Тогава ще бъдем свободни, както са свободни онези наши напреднали братя, наречени ангели, архангели, херувими, серафими. Тия велики братя са произлезли все от човешката раса, но са живели при по-благоприятни условия, които използвали разумно. Вие не използвахте разумно условията, но днес великите братя правят усилия да ви покажат пътя, за да придобиете тази свобода, която те имат; щом я придобиете, вие ще я дадете и на ония по-малки ваши братя, които я очакват.

И тъй, всички ще работим, докато общата Свобода, общата Любов и общата Мъдрост обхванат цялото битие. Тогава всички ще хвалим Бога и ще живеем само в Мир и Любов.

25 януари 1925 г., София

Аз Те познах

*Отче праведни,
светът не Те е познал,
но Аз Те познах;
и те познаха,
че Ти Си Ме проводил.*

Йоан 17:25

Прочетената глава представлява кратко извлечение от една дълга реч, която Христос държал между Своите избрани ученици, които са разбирали вътрешния смисъл на Учението.

Да Те прослави и Синът Ти. Да Те прослави – това е само външната страна на стиха. Онзи, който не разбира добре нещата, ще разбере само материалната страна. Синът означава вътрешното отношение, което съществува между човешкия и Божествения Дух.

Както Си Му дал власт над всяка плът. Думата *плът* подразбира нисшето, животинското в човека, или това, което не е организирано. *Власт има* – това значи: власт има да направи нещо, както и гърнчарят има власт над калта, за да направи нещо от нея.

И Исуса Христа, Когато Си проводил. Някои разбират външната страна на въпроса. Кое е хубавото в Слънцето – неговите преки лъчи или когато то дава своя образ в реките? Разбира се, неговите лъчи, а не образът му, който се отразява във водата. Когато топлината и светлината на Слънцето влизат в нашето тяло, дават своята благодат, а образите, които идват отвън, спират тази работа.

И Твоето Слово удържаха. Тук Христос изявява нещата в Божествения свят. Той подразбира всички хора във всички епохи на миналото, настоящето и бъ-

АЗ ТЕ ПОЗНАХ

дещето, които се съединяват в едно.

И всичко Мое Твое е, и Твоето – Мое. Някои се спират върху думите *мое* и *твое*. Питам: кой създаде местоименията *аз*, *ти* и *той*? Човешкият дух ги създаде. Като се каже *аз*, *ти*, *той*, какво се разбира? Един човек, създаден в три лица, т.е. по три начина: *аз* – човекът, който мисли; *ти* – човекът, който чувства; *той* – човекът, който работи. Следователно трите лица са съединени в едно: *аз* – главата; *ти* – гърдите; *той* – краката. Кой си ти? Аз, който мисля; ти, който чувстваш; той, който диша. Той, третият, отива на нивата да работи, свършва работата. Тук е всичката философия.

Отче праведни, светът не Те е познал, но Аз Те познах; и те познаха, че Ти Си Ме проводил.

В Свещената книга има изречения, върху които може да се говори много, има и такива, върху които може да се говори малко. Върху този последен стих може да се говори малко – защо? Защото е един от съдържателните и изисква повече време. Ако вие изисквате от някой художник да изрисува една планина като Хималаите, той ще се намери в трудно положение. Най-първо трябва да определи своите важни точки, защото мащабът ѝ е голям. За малките работи всеки може да говори, то е лесна работа. Ако е да се нарисува една гарга, и малките деца могат да я нарисуват, но я ги накарайте да нарисуват голяма планина – няма да знаят как и откъде да започнат. Колкото се отнася до гаргата, веднага ще я нарисуват.

Светът не Те е познал. Аз се спирам върху една от познатите точки. Под *познаване* аз разбирам проекцията. Някои питат: „В какво седи познаването?“. Само висшето, благородното, разумното в света може да се познава. Онези неща, които имат образ и подобие, са разумни. Нещата, телата или вещите, в които функционира животът, могат да се познаят, те имат свои характерни качества.

И тъй, в какво седи познаването? Христос казва: „Във всичко познах, че Ти Си Ме проводил“. Познаването е вътрешен процес, а провождането е процес на движение. Значи познаването подразбира учение, а провождането – излизане от този процес, отиване някъде. Къде? В света. Интересно е по какво познаваме хората. Например всеки от вас казва: „Аз познавам вълка, познавам змията, жабата, рибата“. С какво ги познавате – с вашите очи. Ако няхахте очи, познаването щеше да стане по друг начин. Наистина, вълкът има известна форма, но познаването по формата му познаване ли е? Като изречем думата *вълк*, казвате: „Познавам вълка“. Като изречем думата *човек*, казвате: „Познавам човека“.

В познаването има категории, степени. При познаването на вълка и на човека по форма няма разлика – това е повърхностно познаване. Когато Христос употребява думата *познавам*, това означава да познаваш, че един човек те люби, че е готов да се жертва за теб във всички условия на живота; да познаваш, че онзи учител е готов да ти даде всичкото си познание и да те сложи в правия път. Това е истинско познаване. Следователно законите на вътрешното познаване са различни от тия на външното.

Например всички вие, които ме слушате тази сутрин, ще кажете: „Ние познаваме този проповедник“. Аз не отказвам това, но то не е дълбоко познаване. Вие ме познавате толкова, колкото познавате Витоша, колкото познавате Мусала, колкото познавате Дунав, колкото познавате Черно море, Великия, или Тихия океан, Индийския океан, Слънцето или Луната. Когато лансират една хубава идея за мен или за когото и да е, казвате: „Ние познаваме този човек“, но ако кажат нещо лошо, казвате: „Не го познаваме“. Защо в първия случай го познавате? Защото чрез него се повдигате. Вие искате вашето познание с този човек да е близко – защо? То съдържа в себе си един вътрешен стремеж

за материални блага. Когато имате приятел, който е богатял, станал е милионер и е добре разположен към вас, а вие нямате и пет пари, тогава ходите при него, обикаляте го и казвате: „Той е отличен човек“. Откъде го познавате? Вие познавате само неговата кесия, неговата каса. Казвате: „Той е много благороден човек, като него друг няма“ – защо? Защото ви посреща добре, угощава ви; заклал е за вас някоя пуйка, някое прасенце и вие се посъвземате, радвате се. Във вас сякаш се заражда законът на жертвата – готови сте да се жертвате за приятеля си, но всичко това е само за касата му, не е познаване. Ако е познаване, тогава аз знам, че и в животните има подобно познаване, което също почива на даване подаръци. Няма какво да ви привеждам специални случаи, но казвам, че много пъти и животните проявяват качества, каквито има в човека.

И тъй, Христос казва: „Аз Те познах“ – кого? Той познава този Първоначален Източник на живота, познава Бога. А днес съвременните хора, като чуят, че някой вярва в Бога, първото нещо, което ще помислят, е, че този човек е смахнат – вярва в Бога. Казват: „Да вярваш в Бога е попска работа“. Чудни са, като казват, че било попска работа! Питам: поповете ли създадоха Бога? Тогава ще ви представя една смешна картина.

Един учен минава покрай една река, забива една табела на един от бреговете ѝ и пише: *Тази е най-голямата и най-дълбоката река. Тя е еди-колко си дълбока, еди-колко си дълга и еди-колко си широка*. Минава друг учен, пише на същата табела: *Тази река не е най-голяма*. Е, станала ли е реката по-голяма? Не, тя си е такава, каквато е била по-рано. Първият продължава да върви по течението ѝ, забива втора табела и пак пише: *Тази река е създадена за човека*. Идва вторият учен, пише на същата табела: *Преди да съществуваше човекът, рибите живеяха във водата, а после дойде човекът*. Първият върви по-нататък и пише на друга табела: *Тази река е открита преди еди-колко си*

години от еди-кой си учен – пише името му. Пристига вторият, пише: *Аз знаа, че първата риба, която живееше в тази река, я откри.* Кой е по-прав? Вторият. И наистина, рибите откриха реките и си сложиха там яйцата, за да се излюпват малките рибки.

Така и ние, съвременните учени хора, мислим, че сме открили някои истини. Правя едно сравнение. Ние сме като първия учен, който казва, че тази река е най-голямата, т.е., че като съвременната наука подобна не е имало. А, не е имало река, голяма като тази! Идва вторият учен и казва: „Преди падането на човека имаше по-висока култура“. И двамата спорят – кой е прав? Но да оставим тия неща, те са външната страна на въпроса.

Културите не се различават. Културата е една, тя е качество на човешкия дух, само той носи култура в себе си. Вие не можете да извадите културата вън от човека, смешно е да се определя като нещо извън него. Нима културата на един гърнчар, който е направил 5000 – 6000 гърнета, седи в тия гърнета? Не, това са произведения, това са опити на този културен гърнчар, това е идея, която живее вътре в него. Никой не знае защо той е направил тия гърнета, но културата не седи в тях – той и без да ги беше направил, културата беше в него. Сега казват: „Еди-кой си писател е написал десетки книги“. Учеността му не седи в тия книги.

Културата седи много по-дълбоко – в човешкото сърце, в човешкия ум, в човешката душа и в човешкия дух. Аз употребявам тези четири термина, който ви прилегне – кой в каквото вярва. Някой казва: „В духа не вярвам“. Е, тогава в душата. – „И в душата не вярвам.“ Е, тогава в ума. – „И в ума не вярвам.“ Е, вярвай в това, което ти прилегне. Две неща има, в които съвременните хора вярват: в сърцето и в ума. Поставят ръка от лявата страна, усещат пулса – сърцето им бие. Питам някого:

АЗ ТЕ ПОЗНАХ

- В сърцето не вярваш ли?
- Вярвам. Легна ли на лявата страна, усещам го. А умът къде е?
- Ето го тук, в главата.
- Ами душата къде е?
- Душата я няма на Земята.

Душата има само една малка проекция на Земята. Тя се явява временно като някоя гостенка на ума и на сърцето. Щом посети някой човек, тогава го наричат великан, вдъхновен, благороден, но после, като си замине, този човек става обикновен. Така е и с човешките мисли и чувства – всички мисли, които текат в ума, всички чувства и желания, които текат в сърцето, идват все от този велик извор – душата. Изворите на душата се поят от още по-велик извор – човешкият дух. Изворите на човешкия дух се поят от още по-велик извор – Божият Дух. Изворите на Бога се поят от още по-велик извор – от Абсолютния, Незнайния Дух на Битието; за Него никой нищо не знае. Сега какво разбирате с вашата ученост от всичко това? Вашата ученост е в състояние да забърка ума на всекиго. Защо се обърква човек? Като имаш два конеца, не можеш да ги объркаш, но щом имаш няколко хиляди, можеш, и то така, че няма да успееш да ги разплетеш.

Христос казва: „Сега познах Бога“. Той познава Бога по едно нещо: че Бог е Великата Любов, ограничила Себе Си, забравила Себе Си заради онези малки същества, които живеят в Него. В Своите велики планове Бог, след като създаде всичко, обръща вниманието Си отвътре навън. Това означава: Божественото проектира Своя живот навън, като дава живота Си и на всички души, които съществуват едновременно в Битието. Аз ще употребя израза *всички души са вечни*. Англичаните употребяват израза *душите са тъй вечни, както и Бог е вечен*. Те не са отделни от Него и съществуват едновременно с Него във вечността – вървят заедно, живеят в един и същ живот, но не са

еднакви, различават се. Бог винаги се различава и те се различават, а при това между тях има тясна връзка – връзката е в това, че Бог е Един, а те са много. Следователно с множеството се означава проявеният, ограниченият, физическият свят. Без множеството светът не може да се прояви.

Сега аз ще докосна друг въпрос. Вие ще разсъждавате малко, докато дойда до мисълта си. Съвременните психолози и математици казват, че времето и пространството не били реални. Не, времето и пространството са реалности, но времето може да се сгъстява или съкращава, а може и да се разширява; и пространството може да се сгъстява и разширява. Ще ви приведа един психологически факт. Вие сънувате един сън: тръгвате от България за Америка, пътувате, стигате там, записвате се в някое училище, учите, завършвате училището, връщате се отново в България и ставате пръв министър. Това става през съня ви, общо за 3 – 4 часа, а всъщност, за да го реализирате, изискват се много години. Как тъй бързо да завършите изпитите си, университета? Да, има такива сънища. Така и ако аз дойда да разсъждавам за времето, то също е различно за различните същества. Времето за растенията, в тяхната крайна цел на развитие, е по-дълго, отколкото нашето. Аз бих спорил със съвременните учени, със съвременните математици по този въпрос. Времето на растенията е по-дълго от времето на микробите. Времето на микробите е по-дълго от това на млекопитаещите, а на млекопитаещите е по-дълго от нашето. Нашето време е по-дълго от времето на ангелите. Ние нямаме еднакво време за разрешение на една и съща задача. Следователно какво ще кажем за времето и пространството, когато дойде да разрешаваме една задача? Пространството за растенията има един вид, за млекопитаещите – друг, за нас – трети, за ангелите – четвърти и т.н.

Всички противоречия в света произтичат от това, че времето не е еднакво за всички. Съберат се двама души: единият е по-бърз, иска всички неща да станат изведнъж; другият казва: „Е, нищо, полека-лека, или, както казват турците: „Яваш-яваш“; или, както казват англичаните: „Остави го на времето!““. Питам кои са причините единият да бърза, а другият да кара полека-лека. Единият иска да съкрати времето, а другият го продължава. Хубаво, ако е вярно това, което казват учените – че времето не може да се съкращава, защо искаш да съкратиш една реалност? Значи времето търпи съкращение, търпи и продължение, т.е. разширение. И този човек, който иска да го съкрати, е прав, само че не знае метод и начин как да го съкрати.

В България как съкращават времето? Отива някой в чужбина, завършва математика или естествени науки и се връща тук. Исква да го назначат или като професор в университет, или като учител в някоя от първокласните гимназии, но никой не го познава, няма приятел и не го назначават. Отива сам при министъра, казва му, че иска назначение, но министърът му казва: „Ще видим“. Минават ден, два, три, седмица, месец, два, три, пет месеца, времето върви, няма никакво назначение. Казват му: „Слушай, понамажи малко колата на началника на Просветата (с най-малко десетина хиляди златни), да каже няколко благи думи за теб“. Щом се понамаже колата, времето се съкращава – на другия ден се издава заповед, че еди-кой си, завършил в чужбина с отличен успех, се назначава на служба еди-къде си. Значи има един метод, по който може да се съкрати времето, и при всичко това учените ще кажат, че времето не се съкращавало. Не, опитът показва, че се съкращава, но трябва да се знае методът за това. Малките деца в училищата, като сбъркат нещо, изтриват грешките си с гума. Те постъпват както постъпва някой обикновен художник, който, като сбърка нещо на платното си, бързо взема четката и отгоре

върху грешката зацапва с боя. Но какво излиза от това – прави по-голяма грешка. Как постъпва великият художник в такъв случай? Той има специални киселини; потапя четката в някоя от тях, докосва внимателно платното там, където е грешката, и я изчиства. Знае метода за чистене, за трансформиране на грешката.

И тъй, Христос казва: „Аз Те познах“. За да познаеш човека, трябва да си готов да пожертваш живота си за него. Ти не можеш да познаеш дали някой е готов да се жертва за теб, докато и ти не си готов да се жертваш за него; не си ли готов да се пожертваш, можеш да казваш, че го познаваш, но това е само празно говорене, празни приказки, не и дела. Онзи, който е готов да се жертва, трябва да се жертва не само на думи, но и на дела. Когато дойдем да говорим за Бога, трябва да се лишим от всички блага, трябва да пожертваме всичко за Него – само тогава ще познаем, че в света има Едно Същество, Една Реалност, за която си струва да се пожертва всичко.

Сега съвременните хора мислят, че като говорят за Бога, като Го познаят, тогава и науката, и култура за тях ще се заличат. Не е така. Онзи, който познава Бога, ще започне с една нова наука, с една нова просвета и култура, каквато светът дори не е сънувал. Целият съвременен подтик за свобода, за култура, за нова мисъл, всички онези благородни пориви, които се проявяват в каквото и да е направление, са подтици, мисли на онова Велико Същество – Бог, Който работи сега в света.

Някой казва: „Как ще се поправи светът?“. Казвам: Бог ще го поправи. Чрез кого? Чрез нас. Един ден вие ще се съвземете, но сега приличате на онзи благородник, който бил ленив по рождение и живеел с идеята, че не трябва да работи, не трябва да се движи. Ала един ден го сложили на пода в една стая, където минавал силен електрически ток, токът взел да го препича и той веднага скочил прав, започнал да се дви-

жи, да стъпва от крак на крак, да търси изход. Като потропал няколко часа, казал си: „Движението било много хубаво нещо!“.

Тези Божествени токове са започнали да функционират вече в света – те идват във вид на страдания. Тия страдания предизвикват в хората същите чувства, същите изживявания, каквито изпитват удавниците, които се борят във водата, за да се спасят – те изпитват големи страдания, мъчения, конвулсии. И днес Господ иска да спаси съвременния свят, затова му създава такива страдания, които предизвикват в него гърчения, конвулсии. Всички питат: „Защо е това нещо?“. За да дойде Божията Любов в нас, да познаем Бога в себе си и да изпълним Неговата Воля.

Сега да разгледам второто положение от стиха, което е също така важно. Христос казва: „Познах, че Ти Си Ме проводил, и както Ми каза, тъй свърших“. Някои от вас ще кажат: „Да, така е било за Христос, но не и за нас“. Не, аз питам всички, които ме слушате, както и тези хиляди и милиони хора, които съществуват по света: кой ви е пратил на Земята? Задавали ли сте си сами въпроса защо сте дошли на Земята? Защо, по каква причина дойдохте тук? Нямаше ли друго място, освен Земята? Кой ви изпрати тук? Има по-хубава Земя от тази, на която живеете. Как преминахте това място, докато стигнете тук? В колко часа тръгнахте от вашето отечество? С кой трен пътувахте? Нищо не знаете по тези въпроси. Когато някой тръгне от Америка за България и го питат: „В колко часа, в кой ден тръгна от Америка?“, човекът знае всичко, помни, може да ви отговори. А сегашните хора, които вярват и които не вярват, че са дошли от друг свят, нищо не знаят. Кога тръгнахте? – „Не зная.“ Кога пристигнахте? – „Не зная, Господ знае.“ Откъде пристигнахте? – „Господ знае.“ Защо дойдохте? – „Господ знае.“ Когато дойде въпрос за ядене и пиене, когато се касае да вземете нещо от припечеленото, казвате: „Това аз зная“.

Има нещо, което съвременните хора знаят – да бъркат в чуждите кесии и да делят богатствата на богатите. Казват: „Богати хора са те“. Богатите аз наричам касиери. Какво ще правите с парите им? Ядат ли се тези пари? Не. Те са една сила, която завлича.

Едно време Искър минаваше покрай околностите на София и когато водата му прииждаше, правеше големи пакости. Често шопите се оплакваха, че реката завлича говедата им, но учените впрегнаха нейната енергия и днес тя се използва за осветление на София. Не оставяйте парите да ви завличат; впрегнете тяхната енергия, използвайте ги за работа! Вие не можете да вземете парите от земята. Един ден те ще се върнат там, откъдето са извадени – такъв е законът, аз зная това. И вие един ден ще се върнете там, откъдето сте дошли. Земята е едно царство и на човека, при сегашните условия, не му се позволява да прекара в това царство повече от 120 години. Крайният предел за живееене на Земята е 120 години; онези, които я управляват, не позволяват повече. Като дойде този предел, ще те изхвърлят вън и ще ти кажат: „Хайде сега ще си вървиш, повече не можеш да живееш в тази държава“. В Англия например, ако дойде някой странник, постоява няколко месеца и му казват: „Хайде сега ще си вървиш!“. Има изключителни случаи, някой може да живее и повече, но в замяна на това дава нещо за тази държава. В това отношение хората са много големи майстори. Някой път дойдат от Небето, хванат някого, искат да го задигнат, да го вземат от Земята. Той започва да се моли: „Оставете ме, искам да работя за Бога. Ако остана, ще работя само за Бога, ще направя това, онова“. Щом е за Името Божие, оставят го. След 5 – 10 години пак дойдат да го вземат, но той нищо не е свършил. Започва пак да се моли: „Моля ви, моля ви, оставете ме, аз ще работя за Бога“. Оставят го. Мине известно време – нищо не е направил. Най-после дойдат, вземат го, изхвърлят го навън. Той пак се моли

да го оставят. – „Не може повече; или праведник ще бъдеш, или вагабонт.“

В света има два вида хора: едните са крайно добри, а другите – крайно лоши. Средните даже и дяволът не ги иска. Аз казвам: когато дяволът те иска, пак човек трябва да бъдеш; той казва: „Доведете този човек при мен, той ще бъде добър“. Такъв човек и Господ го иска; Той казва: „Щом този човек може да работи при дявола, и при Мен ще може да работи“. Ако един човек е отличен слуга при лошия господар, той и при добрия ще бъде отличен. Това са фигуративни изрази.

Христос казва: „Разбрах, че Ти Си Ме проходил“.

Сега вие може да кажете: „Кой е начинът, по който може да се запознаем с Истината?“. Да се запознаете с Истината? Истината е нещо свещено. Ние още не можем да я видим, тя не може да се прояви. За Истината ние сме като слепия човек – той може да усети топлината, но не и да възприеме и светлината. Това, което ние възприемаме, не е светлина. Тогава какво ще кажете? Има същества, които виждат на тъмно така, както ние виждаме на светло. Следователно, когато говорим, че виждаме, аз подразбирам, че се намираме в светлина, с която можем да виждаме Реалността. Питам ви: със светлината, която имате, виждали ли сте един ангел, виждали ли сте едно Разумно същество, влезли ли сте в съобщение с тях? Питам учените хора, капацитетите: какъв е смисълът на червения лъч в дъгата? Защо го създаде Природата? Той е друга проява. Защо е зеленият цвят в дъгата? Той е втора проява. Защо е жълтият цвят в дъгата? Той е трета проява. Защо е тъмносиният, защо е ясносиният и защо – виолетовият цвят? Това са все прояви. Седемте лъча на дъгата са сигнали, които се изпращат от седемте свята на Небесния, на Невидимия свят за връзка със Земята. В тях има една цяла азбука и ако виждате добре, ще забележите например, че полето на червения цвят не е едно и също с полето на другите лъчи. Изобщо, полето на всички лъчи не е еднакво.

Казвам: съвременната наука още не е дошла до положение да ни даде едно правилно обяснение на нещата. Съвременните учени казват, че червеният цвят имал еди-колко си билиона трептения в секунда, виолетовият – еди-колко си и т.н. и с това смятат, че са изучили цветовете на дъгата. Казвам: благодаря за такива научни изследвания. И тогава питам: в колко часа ще пристигне варненският трен, който е излязъл от Варна в еди-колко си часа? Дали е пътнически, или товарен? Ученият ще започне да ми изчислява, че колелото на тази машина прави еди-колко си оборота в секунда, че еди-колко си въглища изгаря, еди-колко си пара се образува и т.н. Казвам: хубаво, приятелю, тези изчисления може да са много добри, но не са ми потребни. Аз искам да зная какво носи този вагон, какво е неговото вътрешно съдържание, дали с него пристигат разумните хора, или е товарен вагон с въглища или с говеда за клане. Аз не искам да зная колко трептения имат тия лъчи на дъгата, а какво носят те. Тези краски на дъгата са най-голямото благословение, което се съдържа в нея. Дъгата, цветовете – това е Божието благословение, Божието изобилие, вратата, през която идват всички блага от Невидимия свят.

Сега хора от съвременния свят вземат един цвят от краските на дъгата и с това име се кръщават, така се назовават – например някои са взели за символ червения цвят, сложили са го за знаме и се наричат *червените*; други са взели портокаления цвят и се наричат *оранжевисти*; трети взимат за символ зеления цвят. Слагат си хората разни цветове. Хубаво, ако носите червения цвят, носете го, но бъдете хора на живота! На кой живот? На онзи възвишен, благороден живот. Да дадеш живота на човека, а не да му го вземеш – това разбирам аз под червения цвят. Тия, които носят портокаления, трябва да могат да дадат индивидуалност, съзнание на човека. Тия, които носят зеления – да дадат от своето материално благо и

на другите. Тия, които носят жълтия, нека дадат от своята мъдрост, от своето знание и на другите. Синият цвят означава Истината в тези, които го носят, вратата вътре в тях. Всички цветове са Божии благословения, които даром си взел, даром трябва и да дадеш. Всички трябва да даваме даром.

Срещат се две жени – едната с червена блуза, другата – със синя, спират се, питат се една друга защо са се облекли в такива светли цветове и сами си отговарят: „Нали модата е такава“. После модата се изменя, те се обличат в жълто. Защо променят цвета? Сега пък парижката мода е такава. Следователно червеният цвят е на мода, портокаленият цвят е на мода, зеленият е на мода – всички цветове вече са станали много обикновени.

Съвременните хора, които се мислят за толкова добри, са дошли до положението да изопачат Божията Истина и в Името Божие лъжат, без да ги е срам. И кои лъжат – най-учените: свещениците, проповедниците, владиците, патриарсите, учителите; всички лъжат, и то не обикновени лъжи, но едри, крупни лъжи. Всичко е на мода и лъжата е на мода. Защо трябва да се лъже? Ако лъжата може да ни повдигне, ако предствлява култ в живота и донася благо на човечеството, можем да я поставим като закон. Но и за лъжата има закон: който лъжесвидетелства, се наказва. Питам: онзи Божествен кармичен закон няма ли да подведе под отговорност всички, които лъжат? Ще ги подведе. Земята и Небето ще приидат, но една резка от Божия закон няма да се измени, докато не се изпълни всичко, що е писано. Не мислете, че едно престъпление, в какъвто и малък вид да е, може да мине незабелязано. Колкото по-издигнат е човек, толкова повече неговите престъпления ще бъдат забелязани, толкова неговата отговорност е по-голяма. Такъв пример е даден за един от най-благородните еврейски царе – цар Давид²⁹. По-благороден цар по сърце от него нямаше.

Той направи един грях, който му се прости, но много мъчно се поправи. От този момент той не видя бял ден в дома си. Не само това, но който чете Библията, все това престъпление чете. Провидението казва: „Гледайте поведението на този цар и взимайте от него пример, защото и върху вас ще дойде същото“.

Сега в съвременния християнски свят има един грях, една лъжа, която се състои в следното. След като някои те убедят, че си грешен човек, и после успеят да те обърнат към Бога, започват да ти казват: „Ти няма да имаш взимане-даване с грешните хора, ще живееш само за Бога и ще вярваш в това, в онова“ – започват да те ограничават. Щом тия хора те обърнат към Бога и в този момент Бог живее в теб, нека те оставят свободен, да бъдеш ръководен от своя ум, от своето сърце, а тяхната помощ да бъде само едно външно съдействие. Следователно в това отношение ние трябва да си дадем пълна свобода.

Ние можем да се спогодяваме с всички, но как? Когато аз говоря, трябва да бъда искрен и когато другите ме слушат, също трябва да бъдат искрени. Казват някои: „Какво трябва да мисля за теб?“. Не трябва да имаш никаква задна мисъл, никаква задна цел. Ако аз имам никаква задна цел, тя ще се види. Моята цел трябва да е да се изтъкнат онези отношения, онези връзки, които съществуват между нас; да се премахне онази омраза, онова недоверие, което съществува между нас; да се премахне онази злоба, онази алчност, онази жажда за отмъщение, за одумване и изобщо всичко, което съсипва възвишеното и благородното в нас. Как ще се премахне всичко това? Вие не може да намерите вашето спасение другаде, освен в самите вас. Няма да намерите вашето спасение в никакви Църкви, в никакви университети. Някои казват: „Да, вярно е, в Църквата не може да се намери никакво спасение“. Въз основа на това пък други казват: „Аз седя по-горе от учителя си“. Знаете ли на какво приличат

тия, които казват така? Турците имат един подходящ пример за случая.

Когато помаците станали турци, били заставени да си направят джамия. Ходили те насам-натагък из гората, за да си търсят дърва, но трябвало помежду си да говорят все на турски. Изпълнявали тази заповед, все на турски си говорили, но когато строили джамията си, някой от тях се сбъркал, проговорил на български език, казал: „Тук на върха има нещо малко кривичко“. Това е, когато някой каже, че седи по-високо от учителя си. Нима ако аз седя на първия етаж, а качат някое магаре на третия, магарето е по-високо от мен? То си е все магаре, пак ще си реве – няма да напише някоя хубава книга. Нима онзи орел, който лети 4000 – 5000 метра над мен, е по-високо от мен? Не мислете тъй. Някой казва: „Аз летя нагоре“. Да, докато си сит, летиш нагоре, нависоко, като орел; като огладнееш, ще слезеш на земята да ядеш. Кажете тогава: къде е вашата философия? Ако във време на мъчнотии не можеш да издържиш най-малкото страдание, тогава къде е твоята човещина, къде е твоята култура? Ако ти във време на страдания не можеш да пожертваш живота си за Бога, а като някой страхливец се отричаш от Него и продаваш Истината, къде е твоята човещина?

Защо иде смъртта в света? Аз оправдавам смъртта само в един случай – когато пожертваш живота си за Бога; всяка друга смърт вън от Бога в моите очи не е оправдана. Следователно единственото нещо, за което трябва да жертваме живота си, е Бог – защо? Защото, ако жертваме живота си за Бога, всякога ще Го намерим; ако жертваме живота си за всяко друго нещо, няма да Го намерим.

И казва Христос: „Познавам Те“ – това значи: „Влагам живота си вътре в Теб, защото Аз дойдох на Земята да изпълня Твоята Воля, да изявя Твоето ве-

личие, Твоята слава пред света“. Христос беше един велик Учител, но Той се смири, дойде като един прост слуга, даде велик пример на света и така свърши Своята работа. А сега в съвременните хора, в съвременните християни, липсва именно тази черта – смирението. Колко пъти ние разваляме най-хубавите неща само поради това, че сме се обидили, и никога не мислим за Онзи, Който ни е пратил на Земята. Някой път мислим, че хората могат да ни опетнят. Ще бъде смешно, когато някоя муха остави своите извержения на върха Мон Блан, да мисли, че това ще опетни планината. Не, като дойдат водните капки, ще изчистят, ще измият всичко и върху планината няма да остане никакво петно. Възвишеният, чистият човек, който вярва в Бога, е като планина и тия плюнки на мухите ще го изцапат толкова, колкото са в състояние да изцапат и върха Мон Блан. Някои ми казват: „Ти не знаеш ли какво говорят хората за теб?“. Казвам: какво говорят мухите ли? Знам, но то е тяхна работа, а моята е друга. Мухите ще си правят своето и аз – своето, и така светът ще си върви. Защо мухите правят така? С този въпрос не се занимавам и трябва ли да правят това – с този въпрос също не се занимавам; то е тяхна длъжност – нищо повече.

Сега ще ви дам един пример за един от древните адепти, който изчислявал колко хиляди години ще трае злото в света. Той базирал своите изчисления върху постъпката на един вълк. Ще ви разкажа накратко това. Адептът се наричал Бахру-Исава. Той се отдалечил да живее в една планинска местност, където имало много вълци. Всички овчари, които минавали оттам с овцете си, все ги губели, затова много от тях били принудени да я избягват. Бахру-Исава се заселил именно там и един ден, като се разхождал, срещнал един от тия вълци, погледнал го в очите и той веднага тръгнал след него. Бахру-Исава отишъл в колибата си, а вълкът – след него; легнал близо до нозете му и го

гледал право в очите. Бахру-Исава му казал: „Слушай, трябва да преобразиш живота си. В тази планина ще настане един преврат и всички вълци ще бъдат изтребени, да го знаете! И ако вие, вълците, не се превърнете в овчарски кучета, очаква ви лоша съдба“. – „На твоє разположение съм. Каквото ми кажеш, ще го върша.“ Този вълк живял цяла година мирно около своя господар, който си поставил задача да изчисли колко хиляди години още ще трае злото в света.

Един ден, когато един овчар минавал със стадото си през тази местност, една от неговите овце се отделила от стадото заедно с агънцето си и се изгубила. Вълкът минал покрай тях и задигнал агнето със себе си. Овцата, майката на това агне, тръгнала след него, блее, но вълкът носи агнето – той напред, овцата след него. Вълкът занесъл агнето на господаря си, сложил го пред него и му казал: „Искам да докажа, че стария навик да давя овце го оставих и сега желая да спечеля доверието ти“. После намерил майката, хванал я за врата, довел и нея пред господаря си и казал: „Тук ще живеете заедно, а аз ще бъда овчарското куче да ви пазя“. Тогава Бахру-Исава намерил в устата на вълка 10 косъма, останали от агнето. По тия косми той направил своите изчисления колко хиляди години ще трае злото в света.

Питам съвременните математици как ще изчислят по тия 10 косъма колко време ще трае злото в света. Бахру-Исава обаче направил своите изчисления и казал: „Злото от света ще изчезне, когато Слънцето изгрее три пъти от изток, три пъти от запад, три пъти от север и три пъти от юг“. Значи имате $3 \times 4 = 12$. Тъй че още 12 пъти трябва да изгрее Слънцето от четирите различни точки, за да изчезне злото от света.

И вие сега, като се върнете у дома си, изчислете след колко хиляди години ще изчезне злото от света. То е общо зло, общо условие. Но казвам, че това време може да се съкрати, може и да се продължи. Според

вашиите изчисления с колко може да съкратите това време? Нали знаете от аритметиката как става съкращаването на числата? Следователно вие ще съкратите времето до една секунда. Значи злото в човека може да трае една секунда, една минута, един час, един ден, една седмица, един месец, една година – от вас зависи да се продължи ли времето на злото, или да се съкрати. Общото време на злото е един период, едно общо движение, което включва възможностите на всички същества.

Казва Христос: „Познах Те“. В какво? В онази дълбока, велика Мъдрост, която е скрита вътре в човека. Вижте само какво нещо е човешкото лице! Вие погледнете на него и казвате: „Е, лице е това“. Я разгледайте човешкото лице от геометрично гледище и вижте какви проекции има в него! Разгледайте кои места от човешкото лице означават точки, кои – прави и криви линии, кои – повърхнини и т.н. и от всички тия проекции направете изчисления, за да видите колко милиони години се е строило вашето лице. Тия вдлъбнатини, които имате по лицето си, показват през какви положения е минал човекът. Това са все математически положения. Докато се образува сегашното лице в човека, той не е минал през една епоха на ангелски живот, а през редица животи на борби, претърпеления, каквито не може да си представи. И ако сравните сегашното лице с бъдещото лице, сегашното ще бъде като един изрод, ще бъде едно страшилище. След като човек се обърне към Бога, той ще се плаши от сегашното си лице.

Някой път вие мислите, че сте красиви. Не, външно не сте красиви. Красотата е нещо вътрешно. Някоя жена, като срещне един мъж, сърцето ѝ трепва, уплашва се от него; някой мъж среща жена, сърцето му трепва, уплашва се от нея. Някой срещне мечка, вълк, уплашва се от тях – защо? Страшни са тия лица. Значи това лице още не вдъхва Любов, не вдъхва още

онова доверие, онова спокойствие. Защо – защото не познава Любовта, не познава Бога. Когато ме срещне някой и се уплаши от мен, коя е причината? Не вижда Любовта в мен. И когато аз срещна някое лице и се уплаша от него, защо става това? Защото не познавам Бога в него, не познавам Любовта. И днес хората казват: „Човек за човека е вълк“. Вярно ли е това? Не е вярно. При сегашната култура така, както хората се насъскват едни срещу други, както се възпитават, това изречение е вярно, но то не трябва да бъде така. В основата си човек за човека е брат.

И тъй, Христос казва: „Познах“. Какво е познал? – „Че Ти Си Ме проводил.“ И всички ние трябва да познаем, че Бог ни е проводил в този свят. Когато създаем това Учение, трябва да го приложим на опит в най-малките неща. Аз мисля, че спасението на света няма да стане с помагането на бедните. Като наблюдавам хората, считам за благороден, за културен човек този, който, като види, че някоя мравка се дави, е готов да ѝ сложи една сламка и да я извади от водата. Онзи, който може да извади една мравка от водата, може да се обърне към Бога, той има сърце, благороден човек е. Гледам – някой полива цветята. Казвам: онзи, който може да избави една мравка, който може да полива едно цвете, той е благороден, той е в правата посока. Следователно ние трябва да започнем от малките неща в света. Щом един човек е в състояние да извършва малки работи, той ще е в състояние да прави и велики.

Знанието, което имаме, благородните чувства, които имаме, вече са богатство, условия, за да работим. Ние седим и казваме: „Аз не съм богат“. Това е вече алчност. В такъв случай бих предложил на който и да е от вас 10 милиона златни лева само за предната част от мозъка ви. Даже ви давам много малко. Както виждате, искам да спечеля, и то много да спечеля. Не, това с пари не се продава. Онзи, който има този мо-

зък, който познава Бога, няма нужда от външно злато. Знаете ли защо няма нужда от злато? Цялата Земя за него е една каса и щом тръгне из нея, той знае къде има пари. Тук, в България, навсякъде има пари. Знаете ли колко заровено злато има в България? На Балканския полуостров има заровено на разни места около 20 милиарда злато. Някой път ме запитват: „А ти как преживяваш?“. С тази каса от 20 милиарда злато. Аз зная къде се намира тази каса, разполагам с нея. Някой път, като осиромашея, отида, поизровя си малко от това злато. Други ме питат: „А откъде се храниш?“. Чудни са хората! Аз имам толкова милиарди злато в България! В Русия друго злато ме чака. В Германия, във Франция също имам много злато. Като отида в Германия, бръкна в тази каса, взема си колкото ми трябва. Вън от това виждам къде има златни жили в България, виждам къде има скъпоценни камъни. Чудни са хората, като ме питат откъде идват моите средства. Казват: „Значи ти си един от готованците!“. Че кой от вас не е готованец? Всички сме готованци, всички живеем даром в света – това е Истината. Всички живеем даром, от Божието благословение.

Хората казват, че се измъчват, за да придобият прехраната си. Не, даром живеем всички, по благодат. Казват за някого, че бил богат. По-богат човек тук, в България, от мен няма. Казват българите: „Тъй ли, тогава дай да платим дълговете си!“. Не, не давам. Още два пъти да ме карате в Обществена безопасност³⁰ – не, нямам намерение. Нека парите си седят заровени. Аз не съм за парите, хубаво си седят скрити. Ако излязат наяве, ще има много избити заради тях. Те си имат своите пазители там. Не, други, още по-велики богатства има в света.

Няма по-хубаво от това да имаш онзи вътрешен мир, да имаш онова велико течение на Божията Любов, да си мирен и тих, да бъдеш във връзка с всички братя по лицето на Земята, да бъдеш във връзка с

всички онези, които са били преди теб и след теб, да разговаряш с най-умните хора. А те всички са живи. Няма по-хубаво нещо от това да живееш в един свят, в който да се разбираш с всички. Някои ще кажат: „Ще бъде ли това?“. Ами то е, съществува това нещо. Чудни сте вие! Някои питат: „А кога ще дойде това време?“. Казват на мравките:

– Знаете ли, че култура има?

– Кога ще дойде тази култура при нас?

– Никога няма да дойде при вас, вие ще отидете при нея.

На вас казват:

– Знаете ли, че има ангелска култура?

– Кога ще дойде тази култура при нас?

– Няма да чакате тя да дойде, вие ще отидете при нея, вие ще отидете при ангелите.

Седим ние с нашите китари като мравките, чакаме. Не, мравките трябва да се изменят, трябва да станат хора. И ние, съвременните хора, казваме: „Кога ще дойде Царството Божие за нас?“. Никога. Всички ние трябва да се изменим, всички трябва да познаем Бога, да познаем, че Той ни е проводил. И когато Божията Любов ни измени вътрешно, когато съвършено ни преобрази и превърне от буба в пеперуда и добием свойството да не се храним със сдъвкана храна, тогава ще сложим едно мерило, един знак в света.

А сега питам: как ще се поправи светът? Като се приложи този закон, хората ще видят как ще се поправи светът. Този закон може да се приложи даже още сега в България. Някой апаш е откраднал пари. Ако съм съдия, ето как ще го осъдя: в продължение на три месеца ще го заставя да се храни само с топла водица и сухо жито, по 100 грама на ден – никаква друга храна. След три месеца ще го пуснат от затвора и ще видите тогава ще краде ли повече. Някой мъж бил жена си, изпъдил я. Няма защо да го съдят – дайте му да яде сухо жито в продължение на един месец и ще

видите колко мекичък ще стане. Питате: „Как ще се поправи светът?“. Няма защо да се налагат хората с тояги – дайте им да ядат сухо жито и ще видите как ще омекнат. Като се храни някой един месец със сухо жито, ще каже: „Отлично е това жито, придобих една отлична идея, разбрах как трябва да се живее“ – ще се преобрази този човек. Учител си, родител си, имаш едно непослушно дете – остави го да яде една седмица сухо жито! Хубав опит е това. Майка има някое непослушно дете, момче или момиче – нека го остави една седмица да дъвче житото и да види какъв ефект ще произведе.

Питат хората: „Кога ще се поправи светът?“. Казвам: когато всички хора започнат да ядат сухо жито. След като се поправят, нека започнат да варят житото, а после да го пекат на хляб. Сега процесите в света са обърнати наопаки. Житото не трябва да се прекарва през воденичния камък и да се смела на брашно, а трябва да се дъвче сурово – само така то ще предаде своята мощна сила и ще научи хората какво представлява законът на великото самопожертване. Дайте на престъпника да яде от това живо жито – той да дъвче житото и житото да го дъвче; като влезе в него, то ще го пита:

– Научи ли закона на жертвата?

– Научих.

– Е, сега и двамата ще живеем в мир и съгласие.

Христос казва: „Познах, че Ти Си Ме проводил. Познах, че Господ Ме изпрати на Земята, за да изпълня Неговата воля“.

1 февруари 1925 г., София

АЗ ТЕ ПОЗНАХ

Видяхме звездата

И казваха:

*„Къде е що се е родил Цар Юдейски?
Защото звездата Му видяхме на изток
и дойдохме да Му се поклоним“.*

Матей 2:2

Звездите се отличават по своята светлина. Онези, които проучват небесните тела, са ги класифицирали на степени (величини – бел. ред.): първостепенни, второстепенни, третостепенни и многостепенни. Всяка звезда се отличава по своя блясък. Тя е символ в човешкия език. Какво ни интересува, ако виждаме една звезда на грамадно разстояние от нас? Тъй отдалечена, ние виждаме само една малка светлинка от нея. Или пък какво може да е интересувала тази звезда мъдреците на Изток, които са я видели и са отишли да се научат на изкуството как да се ръководят от нея в живота си?

Какво нещо е светлината? Светлината е носителка на великото в Божествения свят. Проявленията на разумния живот се отличават всякога с появяване на светлина – и тогава ние различаваме степента на разумния живот по степента на светлината: колкото по-ярка, по-мека е светлината, която прониква, осветява и осмисля живота ни, толкова повече тя е носителка на една по-висша интелигентност. В това отношение окултната наука се отличава от официалната по това, че твърди, че светлината произтича от Живота – Разумният живот ражда светлината. Следователно от това гледище всичката светлина, която съществува в пространството, показва, че в Природата съществува разумност.

Степента на културата, до която е достигнала съвременната наука, показва, че тя още не е могла с очите си да види по-хубави, по-светли звезди от тия, които днес е видяла и проучила. Тя още не вижда тия звезди, които могат да видят Висшите, Разумните същества в света. Вие може да възразите на това, може да откажете съществуването на такива светли, хубави звезди. Добре, ще ви попитам: нима мислите, че мравките ще видят с очите си онези звезди, които ние виждаме? Тази светлина на звездите е непонятна за техните очи. Те не могат дори да си представят една такава висока философия, една такава висока култура, според която да познават и да виждат звездите и тяхната светлина. Даже и за нас трябва да се яви някакъв Айнщайн³¹, който да ни доказва някаква нова теория, а именно – че съществуват особени звезди. Всеки ще каже: „Къде са те, я да ги видим!“.

За да можем да видим нещата, трябва да се поставим в известно положение. Ако искаш да видиш Слънцето в неговото величествено изгряване, трябва да се качиш на висок планински връх и оттам да го наблюдаваш; ако си в някоя долина, няма да го видиш, а ако си в някой затвор, съвсем няма да го видиш. Това доказателство ли е, че Слънцето не е изгряло? Следователно с явяването на тази звезда на Изток мъдреците са определили, че е дошло някое Разумно същество в света, че е дошъл някой посланик от Невидимия свят. Онези, които не разбират този закон, казват: „Къде е това същество, което се е родило?“. Разумните същества не се раждат на Земята, те се раждат някъде далеч. Някои питат: „Къде се раждат тогава?“. В друг свят, за който хората даже и понятие нямат.

Ние, разумните хора, няма за какво да спорим. Това са научни, математически данни. Всеки, който има това знание, ще може да се домогне до тази истина, но само по математически начин не можем да се домогнем. Съвременните хора в това отношение са

големи фанатици. Не само учените, но и религиозните не са достигнали до истинското знание; като кажат: „Вярвай в Бога!“, мислят, че знаят всичко. Те са толкова големи профани, толкова големи невежи! Някои казват: „На нас не ни трябва знание“. Защо не ни трябва знание? Защото някой казал в Свещеното писание, че знанието възгордява, а Любовта назидава. Значи, ако знанието възгордява, не ни трябва знание, а ни трябва Любов. Аз ще ви възразя по следния начин.

Да допуснем, че Любовта е водата, а знанието – твърдата почва. Ако я нямаше твърдата почва, какво щяхте да поливате с водата? Какви градинари щяхте да бъдете? Какво щеше да полива вашата Любов? Не, друго е искал да каже апостолът, криво е преведен смисълът на неговите думи и сега това нещо се учи криво, защото хората обичат да изопачават Истината. Те изопачават Истината по простата причина, че очите им, като не са приспособени към тази силна светлина, каквато представлява Истината, съзнателно поставят една или друга преграда, за да отслабят действието ѝ върху очите си и да не ги дразни. Ако на хората се каже самата Истина, те ще полудеят. Един френски учен казал веднъж: „Ако на съвременните парижани бих казал Истината, половината от тях ще полудеят“. Това може да ви се вижда чудно. Като казвам, че ще полудеят, не подразбирам полудяване в абсолютния смисъл на думата – че ще си изгубят ума, но ще станат като ударени. Мислите ли, че ако вие приемете в стомаха си онова вино, което е стояло в бъчвата цели 20 години, ще можете да ме слушате така, както сега ме слушате? Не, ще има скачане, вдигане на ръце нагоре-надолу, махане с кърпи, както правят българите. Защо? Българите казват, че като влезе в стомаха, виното не седяло тъй спокойно, както когато е в бъчвата – като влезе в организма, все ще се прояви; значи във виното има известни динамични сили, които се проявяват.

Тогава какво заключение може да се извади? Че хората прибързаха с правенето на виното. Те започнаха да го правят много рано, а трябваше да чакат още дълго време; трябваше да минат поне още 4000 години, докато дойдат до положение да пият винения сок. Сега, като се напият с вино, стават пияници. Днес имаме въздържателни дружества, в които се проповядва да не се пие вино. Не са виновни хората, че се опиват – не са готови още, за да го използват разумно. Онези скрити сили във виното действат по особен начин върху организма и произвеждат този резултат. След 4000 години обаче, след този дълъг период от време, виното ще внесе нещо ново в човешкия живот.

Сега мен ме интересува това, че всеки човек си има по една звезда. Това, което радва човека, е неговата звезда и когато ще се роди дете, майката трябва да знае дали роденото дете ще бъде добро и гениално по неговата звезда. Звездата трябва да предсказва неговото раждане; ако се яви, това е отлично явление, а ако не се яви, това дете ще бъде един автомат, едно същество без душа. И тъй, всички добри хора се отличават по това, че имат звезди.

Първото нещо за един ясновидец, за един човек, в когото е развито шестото чувство, е това: той трябва да вижда звездите на всички хора, били те по-малки или по-големи. Някой път тези звезди седят над главите на хората, някой път пред челата, а някога са големи като слънца. Сега ще кажете: „А защо ние не ги виждаме?“. След 4000 години и вие ще ги виждате. Някои от вас ще ги виждат след 4000 години, други – след 2000, трети – след 1000, четвърти – след 500 години, а някои може да ги виждат още тази година; това е въпрос на време, то нищо не значи. За да се прояви човешката душа се изисква време, за да се създадат съответни органи в човека; тази материя, която човекът има сега, трябва да се преорганизира. Само така можем да разберем величието на Божествения свят.

Сега казвам: звездите са, които внасят новите идеи в нас. Когато една звезда блесне в човешкия ум, човек веднага се изпълва с въодушевление; когато блесне в човешкото сърце, той се изпълва с друго въодушевление. Звездите са едни от най-добрите признаци. И тогава апостол Павел казва: „Ще се похваля с кръста Христов“. Аз пък допълвам: аз ще се похваля с Христовата звезда. Христос не можа да изнесе този кръст, с който се хвалеше апостол Павел. Той падна от тежестта му и трябваше други да Му Го носят. Тежък е кръстът, а при това много големи почести му се отдават и ако някой каже нещо против него, веднага всички ще протестират. Но кой от вас не търси помощ за кръста си? Като ви дойде някоя болест, веднага търсите един, двама, трима души лекари или някои ваши приятели, за да ви носят кръста; молите баща си, майка си, вашите братя, сестри или някои ваши приятели да ви освободят от него.

Следователно, в моите очи, кръстът е една сила, която работи само с гъстата, с неорганизираната материя, затова всеки човек, който иска да се бори с материалния свят, трябва да се бори чрез кръста. Ние създадохме този кръст със страданията, които сега имаме, и с това предизвикахме тази Божествена сила да се прояви не като звезда, а като един тъмен кръст; тъй превърнахме светлата звезда в един тъмен кръст. Когато Христос се роди на Земята, ангелите поставиха звездата Му на небето, яви се Неговата светлина и с това искаха да Му кажат: „Така ще внесеш светлина и мир в сърцата на всички хора, да се радват“. Еврейските учени обаче, като видяха тази светлина, казаха на Христа: „Ние не искаме тази светлина!“, затова те Му дадоха в ръцете две дървета и създадоха кръста. Сега, разбира се, с това не искам да отрека силата на кръста. Човек може да разбира кръста само чрез закона на търпението – който няма търпение, никога не

може да разбере какво е кръстът. Значи търпението е основното качество на кръста.

Човек, който иска да разбере светлината, трябва да бъде мъдрец. Светлината е сила, вложена в човешката душа. Тази звезда, която се яви на Изток, беше жива, не мислете, че беше някое мъртво тяло. Тя представлява сбор от живи същества, слезли със своите факли, за да оповестят идването на Христа. Следователно всички светли тела, които виждаме по небето, са живи – те са Разумни същества, които изпращат своята светлина. И Слънцето, което изпраща своята светлина, е резултат на множество Разумни същества, които изпращат своята разумност във вид на светлина. Не мислете, че това трябва да се доказва. За нас няма две мнения по този въпрос, за нас това е доказано, а съвременната наука може да си го доказва колкото иска. Да се доказват нещата отново – това може; един плат, който е мерен един път, може да се мери още 100 пъти, но и 100 пъти да се мери, той вече си има една определена дължина и ширина. Следователно хубавото, великото и мощното в човешкия живот е звездата. Всеки един от вас може да знае дали светлината на неговата звезда се увеличава, или потъмнява, защото светлината на тези звезди понякога се увеличава, а понякога намалява. Понякога тези звезди толкова потъмняват, че стават тъмни като нашата Земя.

Нашата Земя е паднала звезда, Луната също е паднала звезда, Венера, Марс, Юпитер – всички тези едновременно богове, са все паднали звезди в нашата Слънчева система; само Слънцето още е запазило своя разумен живот, затова оказва благотворно влияние върху човешкия организъм. Това е една аналогия, но ние трябва да вземем под внимание вътрешния смисъл на тази аналогия. Аз не вземам нейната материална страна. Силата на една свещ не е в материала, не е в лойта, от която е направена, но в светлината, която излиза от нея. Силата на водата не е в шишето, което я

съдържа, но в самата вода; шишето е само един акумулатор, а водата, която е в него, е важна. Нашата сила не е в тялото ни, но в силите, които се крият в него. Ако разгледате човешкото тяло от чисто физиологическо гледище, ще видите, че то не представлява някаква разумност. Ако отворите мозъка на един човек, какво ще стане – ще видите, че интелигентността му съвсем ще се изгуби. Като наблюдавате, ще видите, че в този мозък стават известни приливи и отливи. Ако отворите само едно малко отверстие в мозъка на някой човек и му дадете да чете някоя хубава книга, ще забележите, че когато в него започнат да работят тези скрити сили, самият мозък се повдига нагоре-надолу. Щом дейтелността на човешкия мозък започне да отслабва, тия сили се изгубват, мозъкът отново спада и се скрива като в една коруба. Ето защо Господ е сложил човешкия мозък в такава твърда коруба – за да може да издържа този вътрешен напор.

Следователно онези, които изучават човешките способности, ги изучават по костите на черепа. Това място на костта, където човешкият мозък действа енергично, изтънява. Защото не мислите, че човек приема светлината само през очите си – той я приема и през костите си. Тази част на костта, през която е минавала повече светлина, е по-тънка и по това може да се познае дали някой човек е бил по-интелигентен, или по-прост, дали е имал Любов към ближните си, към Бог, към приятелите си, към дома си, или е нямал. Следователно историята на един мъртъв човек може да се познае по-добре, отколкото историята на един жив – всичко това е очертано в човека.

Светлината на вашия живот се обуславя от интензивността на вашите мисли. Всеки човек в света се познава по светлината на неговия живот. Светлината в Разумния Божествен свят се различава по своята интензивност. Аз говоря за разумните хора, за разумния живот. Всеки човек, като влезе в Разумния свят, по

светлината му се познава откъде идва и какъв живот живее: добрият живот е изразен в него, лошият — също. Когато вие отидете в Духовния свят, тази светлина ще ви посрещне. Светлината е вашето богатство. Всичките ви минали животи и всичките ви бъдещи животи са зависили и ще зависят от светлината на вашата звезда. Тази звезда е съкровището на вашия живот, смисълът на вашия ум, смисълът на вашето сърце.

Когато Христос дойде на Земята, тази звезда дойде с Него и ако сега рече да дойде втори път, тя пак ще се яви с Него и според изчисленията, които правят учените, този път ще бъде 10 пъти по-ярка, отколкото е била преди 2000 години. Ще бъде ярка, но за кого? Само за онези улове, само за онези сърца, които са готови да видят Божественото.

В живота ни има неща, които са важни само за разумния човек. Този живот, който ние сега прекарваме, остава ли след нас? Не, а това, което не остава, не е съществено. С какво може да се похвали една воденица, която мели житото? Това жито остава ли в нея? Не, камъкът ѝ постоянно се изтърква, изтърква, докато воденичарят сложи нов. Според тази философия питам: какво печели този камък? Нищо, той се изхабява. Е, ако нашите мисли, ако нашите чувства, ако нашата воля се изхабяват, какво печелим ние? Ако някой човек е станал на 100 години и в своята старост няма доблестта да носи своите идеи, няма сила да носи своите убеждения, в какво седи придобивката на този дълъг живот? И днес хората казват: „Да живеят младите“. Аз казвам: да живеят старите. Хората са изопачили тия неща; младите няма какво да живеят, старите да живеят. Младите са излезли от старите, защо тогава да останат младите, а старите да не живеят? Това е една крива философия. Значи след като главата е образувала моя корем, моя стомах, да кажа: да живее коремът, стомахът, тялото ми, а главата ми да умре. Не, това не

е право. Когато казвате *Да живеят младите*, това не е права философия на живота. Младите са стомахът, коремът, тялото на човека, а старите са главата. Ако оставим света на разположение на младите, те биха го разрушили така, както онзи млад кон изпотрошил всички грънци в колата.

Един млад кон гледал как стар кон слиза по един наклон с каруца, пълна с грънци. Гледал го, гледал го и най-после му казал:

– Слушай, защо слизаш така бавно? Едва вървиш, остави на мен да ги сваля!

– Какво ще направиш? – запитал старият кон.

– Остави на мен, ще видиш.

Впрегнал се той в каруцата и с голяма бързина полетял от височината. Бързо свалил грънците долу, но нито едно гърне не останало здраво.

Питам тогава: кой се бие в кръчмата – старите хора или младите? Младите. Много малко стари хора, с побелели коси и бради, ще видите да се бият в кръчмите, все младите се бият. Младите казват: „Да знаете, ние сме!“. Да, вие сте, разбира се. Аз не засягам младите с цел да ги обидя. Някои казват: „Да сме млади!“. Под *да сме млади* аз подразбирам да сте материалисти. Материята в нашия организъм трябва да се организира. Ние трябва да разбираме великите закони в живота. Младият човек трябва да дойде в положение то на разумния човек. И младият, и старият трябва да станат разумни. Старият, който е бил млад и е станал разумен, е вторият стадий на живота. Онези, които имат бели коси на главата си, ще кажат: „Ние сме стари“. Ако белите косми правеха главите мъдри, тогава всичките волове, които са бели, трябваше да бъдат мъдреци. Казват някои: „Ние сме побелели, стари сме“. Лесно е възражението на тази философия. Не е белената, която прави човека мъдър. Под думата *белина* аз разбирам светлината, която излиза от живота.

Разумният живот е отражение на вътрешния човек. Човек трябва да бъде благороден в своите прояви, а не да говори едно и да разбира друго. Всички вие ще се убедите, че в света има една разумна материя, говоря на ваш език, която прониква във всички клетки на цялото ни тяло, за която ние даже и не подозираме; тя сега ни чака. Около тази разумна материя има друга една разумна сила, която обгръща и двете. Тази разумна материя и тази разумна сила обгръщат външно всички клетки и проникват през всички най-малки частици на нашия организъм. Това още не е достъпно за съвременната наука.

Понякога хората запитват: „Как ще се поправи светът?“. Невидимият свят може да поправи света, но ако Невидимите сили решат да побутнат, да заработят върху съвременните хора, от тях нищо няма да остане. Ще ви кажа защо Невидимият свят не иска да сложи в действие мощното, с което разполага, за да поправи света. От съвременно гледище знаете ли на какво прилича светът? На пудра, с която някоя съвременна дама се пудри, за да стане по-бяла, по-благородна. Вместо да се пудри отвътре, тя се пудри отвън. Представете си, че изнеса тази пудра както е в кутийката вън на вятъра – какво ще остане от нея? Само една кутия. Ако пък водата блисне по лицето на тази дама, какво ще стане с пудрата ѝ? Ще се измие. Следователно от гледището на Невидимия свят съвременните хора приличат на пудра. Казвам: пудрата ще се сложи в малко вода, за да стане тесто. От това тесто ще стане едно ново замесване, ще се извърши един нов процес в света. В Природата такива процеси са ставали много пъти и сега идва такъв велик процес. Спасението на света седи именно в това да се замеси нещо ново от тази пудра. Тук вземам пудрата като символ, понеже е бяла. Разглеждам я в по-висок смисъл, отколкото тя представлява външно. Дамите не слагат пудрата в

стомаха си, а на лицето си, за да представляват нещо по-хубаво. От тази пудра ще се направи едно тесто, от което ще се сформира новият човек.

Казва се, че Господ, за да направи човека, взел от най-хубавата, най-фината пръст, каквато могъл да намери някога в Рая. Не зная колко време е работил Той, но направил човека по Свой образ и подобие и му вдъхнал живот. Този същият Господ днес пак започва нещо ново. Някои от религиозните, от учените хора, нямат смелостта да се изкажат по въпроса как е направен човекът. Някои от европейските пророци предават думите на Бога: „Ще им отнема каменното, плътското сърце, и ще им дам ново“. Е, хубаво, ново сърце в стар мях може ли да се сложи? Казва Христос: „Ново вино в нови мехове трябва да се тури“. Аз не казвам, че думите на пророците не са верни, но онези, които са правили превода, са си казали: „Хайде засега да кажем само това, че на човека ще се даде ново сърце, а другото да не казваме“. Защо да не кажем, че всичко в човека ще се измени? Сега съвременните хора въз основа на тия думи от Писанието считат, че тъй както са, с това тяло, ще могат да възкръснат. Представете си тогава, че някой, като умре, тежи 70 килограма, друг – 80, трети – 100, четвърти – 120. С кое тяло ще възкръснат тия хора? Ако хората възкръсваха с тия тела, с които умираха, щяха да бъдат такива, каквито са сега. А онова тяло от 80 килограма нали ще иска храна? Всичкият спор в света не е ли все за хляба? Хората казват: „Хляб, хляб!“. Представете си, че новото тяло ще се нуждае от малко количество храна, няма да има никакъв излишък в него, а при това ще бъде мощно, ще има голямо вътрешно изобилие.

Защото звездата Негова видяхме на Изток и дойдохме да Му се поклоним.

Мъдреците, които дойдоха да се поклонят на Христос, от хиляди години са чакали да дойде този велик Учител, за да учи разумните хора. Под името

разумни хора аз разбирам най-благородните хора; такива могат да бъдат всеки християнин, всеки протестант, всеки православен, всеки мохамеданин. Всеки благороден, всеки разумен човек трябва да има една звезда. Нека всеки носи каквото име желае, против името ние нямаме нищо, но като каже, че е православен, нека е православен, нека има тази звезда! Като каже, че е евангелист, нека е евангелист, но да има тази звезда! Като каже, че е мохамеданин, нека е мохамеданин, но да има тази звезда! Като каже, че е будист, нека е будист, но да има тази звезда! Нека всеки си носи името, но да има тази звезда, да е човек, който мисли, който отговаря за своите постъпки не пред обществото, а пред Бога.

Досега на Земята не е имало обществено мнение, а може би и след хиляди години няма да има. Някои казват: „Какво ли ще каже общественото мнение?“. Къде е вашето обществено мнение? При създаването на сегашните войни имаше ли обществено мнение? Ако всички европейски народи, които воюваха, имаха звезди, те, като християнски народи, като носители на Божествената Любов, биха ли направили войните? Нямаше да има никакви войни. Но техните звезди бяха потъмнели и те създадоха войните. Съвсем други неща ги бяха заблудили и мислеха, че светът ще се оправи чрез войните. По този начин освен че не се оправи, но още повече се обърка. И сега какви ли чудноватости не направиха, какво ли не създадоха с тия войни? Някои казаха: „Да се режат главите на хората, само така светът ще се оправи“. Добре, да се режат, но как ще се режат? За да отидеш на лозето да отрежеш една лоза, трябва да си майстор, трябва да знаеш как и какво да се реже. Ако режете на общо основание, това изкуство ли е, лозарство ли е? Аз не зная защо хората мислят, че трябва да си режат главите. В Божествения свят такъв закон не съществува. В света съществува един закон – законът на Божията Любов, който

трябва да пазим свещено, защото за нарушенията му всички сме отговорни. Всеки е отговорен за Божественото, което разваля. Не само сега, но и след 10 години, и след 100, и след 1000 никой не може да ни освободи от тази отговорност. Казва Писанието: „Всяко дърво, което Бог е посадил, никой не може да изкорени“.

Сега другата грешка във вас е, че онези, които са тръгнали в този път, се нуждаят не само от светлина, но и от разяснения, за да разберат, че само разумният живот е, който дава светлината. Аз разбирам *разумен живот* не в обикновен смисъл. Ако стана учен в обикновен смисъл, това няма да поправи света. Ако съм обикновен лекар, обикновен религиозен човек, обикновен свещеник, обикновен държавник, това няма да поправи света. Ако това действително можеше да поправи света, досега ние сме имали хиляди учени и в старата, и в сегашната култура, но светът още не е поправен. За поправянето на света се изисква нещо друго.

Вие казвате, че вярвате в Бога, но като подложат вярата ви на изпит, тогава ще се проверите. Вярвате, но ако някой каже, че вашата вяра е слаба, бихте се обидили. Самият живот постепенно проверява доколко е силна вярата ви. Колко пъти се усъмнявате в Бога и казвате: „Дали има Господ, или аз сам си Го създавам; дали вярвам, или не вярвам?“. Колко пъти си задавате такива въпроси, но си премълчавате. Трябва да разрешите ребром въпроса, но си казвате като онзи циганин: „В този дол, я има вода, я няма. Я има Господ, я няма“. Аз казвам: не е въпросът в съмненията. Има Господ. Нямането на вода на едно място показва, че тя извира на друго. Не можем да отричаме неща, които не съществуват, не можеш да мислиш за неща, които нямат никаква реалност. Всяко нещо, в каквато и форма да е, колкото и изопачено да е, все има някаква причина. Следователно ние трябва да дойдем до първичната причина на нещата.

И тъй, сега ще потърсим причината на нещата. Ще ви дам едно малко обяснение, за да видите къде седи вашето заблуждение. Сред вас има много благородни хора и като ме слушате, във вас се поражда силно желание да се повдигнете, понякога се явява смелост и решителност да сторите това, но все отлагате. Най-после решите в себе си: „От тази година ще живея един добър, чист живот“. Колко хубаво започвате. Влезете в някое религиозно общество, общувате с всички там, но не се мине много време, откажете се от този живот.

Преди няколко дни при мен дойде един българин, млад човек, и ми каза:

– Моля ви, кажете ми какво е вашето мнение за квакерите³²?

– Мнението ми за тях е, че те са най-добрите хора в Англия. Само добро мога да кажа за тях. Защо ме питате?

– Искаме да привлечем вниманието на квакерите, да изберем 7 души измежду нас, да съставим едно малко общество от квакери, та според правилата им да помагат и на българите.

Казвам:

– Знаете ли какво е учението на квакерите?

– Досега не съм се интересуval, но от скоро време се интересувам; зная, че са против войната.

Не, те не само са против войната, нещо по-основно има в тях – те имат една вътрешна опитност. Всеки се стреми да е в пряка връзка с Бога, с Невидимия свят. Като влезете между тях, ще забележите едно гробно мълчание: седят и размишляват. Квакерът никога не говори, докато не знае нещо. Когато някой се вдъхнови и му дойде една светла идея, само тогава говори; иначе всички мълчат и мълком си разотиват.

Това е външната страна на живота им, но в него има едно вътрешно, дълбоко убеждение. Квакерът никога не лъже. В техния живот има един елемент на разумност. Те са благородни души. Квакерът е готов

да раздаде всичкото си имане, но никога няма да каже лъжа. Ако в англичаните има една честност, тя се дължи именно на квакерите. Това е отлична черта.

Един млад англичанин, квакер, отличен писател, бил в Италия, в Рим, и при един случай наблюдавал как един италианец искал да се самоубие – изваждал револвера, насочвал го към устата си и пак го отстранявал; отново го насочвал към устата си, после пак го изваждал – не се решавал. Квакерът влязъл при него и го запитал защо не иска да живее.

– Задължнях, не мога да се оправя, затова и не ми се иска да живея.

– Колко дължиш?

– Еди-колко си – отговорил италианецът.

Квакерът извадил един чек пред него, подписал го и му казал:

– Заповядай тези 200000 шилинга за твоя револвер. Той е ценен за мен, а за теб животът е ценен. При това виждам, че си много страхлив човек. В теб няма убеждения, ти не смееш да се самоубиеш. Аз ще ти покажа друг, по-хубав начин, по който ще можеш да умреш, и то със слава.

Това правят квакерите, така постъпват с хората.

Днес някой казва: „Да отидем на бойното поле! Нека откъснат краката ни, но да умрем достойно за народа си!“. Не, не се умира така. Аз бих желал един човек да се жертва за народа си, но как? Със Словото, да повдигне народа си в морално отношение. И този човек след това да остане жив, да не умира, неговият живот да влезе като една потенциална сила в целия народ – това е жертва за народа. Кога ще стане това? Когато в съзнанието на хората дойде повече светлина. От светлина се нуждаем ние. Всичко това е мимоходом казано.

Сега да се върна към своите разсъждения, като ви приведа един интересен пример, който се е случил някога в миналото. Един прочут адепт, наречен Земан

Зебу, трябвало да реши задача, дадена му от неговия Учител. Турците тълкуват името Земан Зебу по следния начин: с това име те наричат всеки, който е закъснял в своето развитие и бърза да поправи живота си, иначе ще остане назад. Следователно Земан Зебу бил поставен от Учителя си на един изпит, който трябвало да разреши правилно. Изпитът се състоял в следното: Учителят му го свързал с 10 нишки на живота, които той трябвало да разкъса, затова именно дошъл на Земята. Учителят му казал: „Ти ще видиш как са свързани тези нишки и ще ги развържеш по най-разумен начин. Само тогава в теб ще дойде новата светлина и ще разбереш смисъла на живота“.

Един ден Земан Зебу се въодушевил, видял около себе си 10 светли нишки и си казал: „Дошло му е времето вече“. Извадил ножиците си, уловил първата нишка, готвел се да я отреже, но веднага пред него изскочила хубава млада мома, която му казала: „Моля те, не ме режи! Ако ме отрежеш, ти си на погрешната страна. Майка ми ме изпрати на Земята да уча и да работя. Ти сега си единственият човек, който можеш да ми дадеш живот. Ако ме отрежеш, всичко се свършва с мен, моето развитие спира“. Погледнал я той и си казал: „Хубаво, хайде, нека от мен да мине“ – оставил нишката, не я отрязал.

Видял втората нишка, уловил я, вдигнал ножицата да я отреже, но изведнъж изскочил един млад хубав момък и му казал: „Моля, моля, недей ме ряза! Тъкмо се срещнахме с тази мома, ще завържем приятелство с нея. Отложи рязането за друг път!“. Помислил си той и си казал: „Хайде, нека от мен да мине!“ – и така не отрязал нишката.

Видял третата нишка. Решил да я реже и тъкмо поставил ножицата, когато пред него изскочил един художник със своите четки и бои и му казал: „Моля те, недей ме ряза! Аз съм в последния стадий на своето

развитие, довършвам своята картина. Отрежеш ли ме, ще се спре развитието на цялото човечество“. – „Хайде от мен да мине!“ И този път не отрязва нишката.

Уловил четвъртата нишка, искал да я реже, но пред него изскочил във военна униформа един генерал и му казал: „Моля те, недей ме ряза! Аз проектирам от великите планове за спасението на човечеството. Ако ме отрежеш, ще осакатиш цялото човечество, затова остави ме да реализирам плана си!“. – „Добре, нека от мен да мине!“ И тази нишка оставил.

Уловил смело петата нишка – ще реже вече. Но ето, явил се един жрец със своята тояга, с одеждата си – готов за служене на Бог.

– Моля, моля, не ме отрязвай! Аз извършвам една от най-важните служби в света – служба на Бог. Аз произнасям една от най-необходимите молитви. Ако прережеш нишката на моя живот, няма кой да се моли за човечеството.

– Хайде, нека от мен да мине! – оставил и тази нишка.

Най-после сложил ножицата на шестата нишка. От нея изскочил мъдрец, който му казал:

– Моля те, недей ме ряза! Аз пиша една ценна книга, събрал съм материал от хиляди години. Искам да оставя тази книга за бъдещото поколение. Ако отрежеш тази нишка, какво ще стане с моята книга? Не ме отрязвай, бъди тъй добър!

– Хайде, нека пак от мен да мине!

Уловил седмата нишка, но веднага излязъл един народен учител.

– Моля, моля, ще бъдеш тъй добър да ме изслушаш: от ред съществувания аз съм посвещавал живота си на възпитанието на децата и днес тъкмо открих един велик план, един велик метод за възпитанието им, който искам да внеса в света за приложение. Ако ме отрежеш, отиде цялото възпитание, свърши се с човечеството!

– Е, хайде от мен да мине! – оставил и тази нишка.

След това уловил осмата нишка, готов да реже. Изскочил един слуга.

– Моля, моля, толкова време съм бил слуга, но никога не съм слугувал тъй, както трябва. Досега бях лъжец, крадец, но намерих един много добър господар, добре се отнася с мен, добре ми плаща, затова искам да вода един честен, добър живот. Ако ме отрежеш, ще пропадна завинаги.

– Хайде, нека от мен да мине! – оставил и него.

Хванал деветата нишка. Излязъл един артист със своята арфа.

– Моля те, не ме режи! Аз създадох една песен, с която ще мога да укротявам, да умиротворявам хората. Мисля да тръгна по света, да пея и да свиря, да го поправя. Ако отрежеш тази нишка, ще спреш не само процеса на моето развитие, но развитието и на цялото човечество.

– Хайде и този артист да мине!

Най-после сложил ножицата на десетата нишка, но веднага изскочила една майка с детенце на ръце.

– Моля, моля, недей ме ряза! Досега аз помятах всичките си деца и едва сега родих първото си детенце. Ако отрежеш нишката ми, отиде и детенцето ми, отивам и аз.

– Хубаво, нека и този път от мен да мине! – оставил и последната нишка.

Питам сега: всички тия апелирания на десетте души не бяха ли на мястото си? Бяха. Затова Земан Зебу остави всички нишки и се върна назад при Учителя си. Да, но разреши ли въпроса? Не го разреши. Всичките тия нишки – момата, момъкът, мъдрецът, жрецът, учителят и другите, не са били съществени неща, те са били фиктивни положения, те са били самият той. Трябваше да отреже нишките – нищо повече. Но той бил страхливец. Учителят му казал: „Ще

знаеш, че след 2000 години ще ти дам друг изпит, пострашен от сегашния“.

Днес всички съвременни хора са се спрели пред изпита на Земан Зебу. Който и koniec да поискаш да срежеш, все ще излезе някой и ще ти каже: „Чакай, чакай!“. Турците казват, че като се ударят огниvото и кремъкът един в друг, и огниvото, и кремъкът се изтъркват. Те си правят такива запалки от прахан – удрят с кремъка по огниvото, докато праханта се запали. Така правят и българите – постоянно изваждат кремъка и праханта, с които си служат за огниво, и по този начин разрешават въпросите си. Днес разрешават някой въпрос, но го оставят неразрешен. Утре разрешават друг въпрос, пак неразрешен го оставят и най-после чувате да казват за някой човек: „Господ да го прости! Добър човек беше“. Казвам: да много добър човек беше, но като Земан Зебу не можа да разреши задачата си.

Сега да се върнем към стиха. Когато Христос дойде на Земята, яви се тази звезда и когато възкръсна, яви-ха се още повече звезди. Тези, които описваха звезди-те, не ги описаха както трябва, прикриха малко нещо. Казаха, че върху апостолите паднали огнени езици, огнени пламъци и те приели вдъхновение. Не, дой-доха светеците звезди, които пуснаха толкова свет-ли лъчи, толкова светлина, че стана едно съединение между Невидимия и видимия свят, между апостолите и Небето. Когато тази жива звезда, тази жива светли-на обсеби една душа, тя не се колебае, не се съмнява вече. В душата на такъв човек наставка един от велики-те моменти, които той едва ли някога е преживявал. В него се заражда велико, благородно, нежно чувство. Това чувство е толкова нежно, толкова деликатно, че такъв човек във всяко отношение е мощен, силен. Апостол Павел на едно място казва: „Всички ние чрез силата на Словото Божие може да побеждаваме“. За Христовото учение казват: „Тази звезда, това Учение е Разумното Слово Божие“.

От светлината излиза Словото. Законът е много верен. Там, където има светлина в човешкия ум, Разумното Слово може да се вмести. Там, където има светлина в човешкото сърце, Любовта може да се вмести. Светлина трябва на всички хора и всеки един от вас трябва да се заеме да работи, за да дойде тази светлина. Докогато звездата ти грее отгоре, ти си радостен и весел, но щом направиш едно прегрешение, веднага идва тъмнина, скръб и ти не виждаш светлината. Щом не я виждаш, веднага се уплашваш, всичко пропада и побягваш назад. Дойде ли звездата, отново се повдигаш.

Тази звезда, която Христос носеше, показваше благото на еврейския народ. Христос дойде между този народ и той имаше Божието благословение, но след Христа какво благословение имаше? Прекара най-ужасните страдания, каквито един народ може да преживее. Те се местиха от едно място на друго, прекараха робство, гонения, големи мъчения, обири, какво ли не. И когато Тит³³ превзе Йерусалим след Христа, той разпна повече от 6000 евреи. Тъй че пътят от Йерусалим до Рим беше покрит само с кръстове. Защо? Защото те създадоха един кръст за своята звезда. Това ожесточение от страна на Тит другояче не може да се обясни. Когато Флавий Йосиф³⁴ описва историята на еврейския народ, той не може да си обясни какво помрачение трябва да е дошло у евреите, за да предадат Христос. Когато те бяха обсадени в един малък римски градец около Йерусалим, за да не паднат роби, дванадесет души от тях убиха около 12000, после избраха помежду си един, който да убие останалите 11, и най-после и той се самоуби. Геройство е това, но по обратен път. Това наричам аз геройството на отчаянието.

Много пъти, когато някой си тегли куршум, това не е геройство, това е умопомрачение. А ние хвалим такъв човек. Не, този, който иска да умре, не е герой.

Човек, който умира, трябва да умре съзнателно и като умре, да бъде жив. Онзи, който, като умре, не е жив, е умрял безвъзвратно. Ние похвалваме само тази смърт, която носи живот след себе си. И онези хора, които умират, а не възкръсват, са изгубени. Под думата *смърт* в най-широк смисъл ние разбираме оживяване отново. Езикът на Писанието в този случай е следният: от смърт трябва да минем в живот. Значи новият живот се изразява в това, че при преминаването от стария към новия живот ще се премине през смъртта. И сегашните страдания са предвестник на този нов живот, за който е нужна тази фина материя, от която трябва да се образува бъдещото тяло на човека. Такъв процес става сега и в мозъка, и в сърцето на човека.

Сега ще ви попитам: по какво се познава един човек? Как ще познаете един ваш приятел? Какво обичате вие в човека? Във всеки човек ние обичаме нещо хубаво – една Божествена черта има в него, една особеност. Тогава кого ще наречете ваш приятел? Аз наричам приятел този, който не само в един живот ми е приятел, но който ми е бил приятел от момента на излизането си от Бога до момента, в който се връща при Бога – през всичките свои съществувания, както египтяните наричат това, трансмиграция на душата; приятел е този, който през всичките перипетии на живота си ти остава верен. Това аз наричам приятелство, това наричам братство, това наричам благородни души. Това, което сега съществува, не е приятелство, то е интерес, тъй го определяме ние.

Следователно във всеки човек има една черта тъй неизменна, както Бог е неизменяем. Питам: ако имаме такава една неизменяема черта в себе си, какъв щеше да бъде нашият живот? Не че нямаме такава черта, но ние днес се намираме в положението на Земан Зебу. Ако той беше отрязал всички тези 10 нишки, друго нещо щеше да се яви. Ако не освободят онзи балон, пълен с газ, от въжетата, които го държат вързан за

земята, какво ще стане с него? Няма да може да литне нагоре във въздуха. Но щом го освободят от връзките, той ще литне нагоре в пространството към своето местоназначение. Ако вие не се освободите от връзките на Земята, с които сте се обвързали, накъде ще отидете? Цял ден ще седите пред тефтерите си, ще пишете еди-коя си стока колко лева струва, в еди-кой си град през еди-коя си година колко хора са родени и умрели – мъже и жени, еди-колко си са се оженили и еди-колко си са се развели и т.н. За всички тия неща постоянно се държи статистика. Е, как ще се оправи светът, я ми кажете!

На съвременните хора е необходима тази звезда на разумност. Подозрението, според мен, не е наука; омразата не е наука, злобата не е наука, убийството не е наука, злословието не е наука. Всички тия неща не съставляват наука, това правят и животните. Ако искате да знаете, аз виждам същата война, която вие водите, и между най-малките същества. Какви войни има между тях! Герои са те. И по-нисшите животни, също както и хората, си дават знаци за храброст. Това, което вършим ние, вършат и животните. Казвате: „Ние се отличаваме“. По какво се отличавате? Нека се отличим по нещо! Ако аз се бия, и животните се бият; ако аз ям месо, и животните ядат месо; ако аз ям трева, и животните ядат трева; ако аз ритам, и конят рита; ако аз бода някой човек с рогата си, и волът бодее; ако аз ухапя някого със зъбите си, и кучето хапе. Или ще кажете, че хората имат картечници? Че и пчелите са направили своята картечница, даже по-рано от хората. Тяхната картечница е пълна с течност. Опитали ли сте с какво е пълно тяхното жилище? Знаете ли в какво смешно положение изпадат човек или някое силно животно пред жилото на пчелата?

Един ден един праведен човек попаднал в гъста гора и един лъв започнал да го гони. Той взел да се моли на Господ. Господ казал на две пчели да отидат

да го защитят. Те ужилили лъва в носа и този герой, бабаджанко, бил принуден да се върне от пътя си с надут нос и започнал да маха с глава. Да, две пчели ужилиха този лъв и сложиха ума му на мястото му, като му казаха: „Ти няма да гониш този праведен човек, защото, ако го гониш, следният път ще дойдем четири“. Те не го убиха, а го ужилиха.

Така и ние, съвременните хора, мислим, че можем да направим всичко. Ти гониш някого – Господ ще каже на две пчели да те жилнат по носа. Няма да те изпрати на бойното поле да ти прережат краката, но ще ти изпрати две пчели – едната ще те ужили по лявата страна, другата – по дясната, и като те жилнат, ти ще се върнеш у дома си с надут нос. Жена ти ще те пита:

– Какво стана с носа ти? Да го наложим с нещо?

– Пчела ме ужили.

Ето един разумен, смислен живот. Звездата е това.

Всички ние, които говорим за възвишен, благороден, разумен живот, трябва да го приложим и да покажем на хората в света, че действително Бог ни е пратил на Земята. Българите си пишат своята история, казват, че хан Крум направил това, Симеон Велики – онова. Къде е този Крум, къде е този Симеон Велики? Симеон Велики умрял от разрыв на сърцето, защото не могъл да постигне своите планове.

Българите трябва по друго нещо да се отличават, не по успехите от своите войни. Българският Симеон Велики още нищо не е направил. Българският Крум още не се е родил. Това, че Крум отрязал главата на гръцкия император и пил наздравича с нея, още нищо не значи. И това днес се предава на поколенията. Не, не това възпитава хората. Аз говоря за народи, които са християнски, а не езически.

Сега между народите и обществата трябва да се внесат онези принципи на Доброто, които могат да

внесат култура, подем между тях. Не е важно какво можем да разстройваме, да разстройва всеки може – за това не се изискват нито много ум, нито голямо изкуство. Истинската наука седи във възприемането и прилагането на разумния живот. Този разумен живот не може да се отдели от религиозния, не може да се отдели и от обществения. Питам: вие, които се грижите за народа, в какво се проявява тази ви грижа? Народът сам се грижи за себе си. Онзи българин, който оре, се грижи за себе си – кой не се грижи за себе си? Всеки се грижи за себе си, но ти не убивай вярата на този човек. Казваш му: „Защо си такъв будала, че се жертваш за народа си да ореш?“. Онзи търговец си гледа добре работата, но ти му казваш: „Защо си будала, повдигни цените на стоката си, та в малко време да спечелиш повече пари“. Учител си, гледаш си добре работата, но дойде при теб някой, каже ти: „Защо си такъв будала да живееш в този прах с тия дечурлига? Карай малко по-халтаво, през куп за грош!“. Как, нима това е учительство? Една работа, която не може да се извърши разумно, с Любов, не е работа, а наемничество.

И тъй, питам ви сега: кои мислят доброто на българския народ? Аз харесвам тези две пчели, които жилнали лъва, без да го уморят – жилнали го да поумнее. Но да казвате, че старите трябва да си вървят, а да останат младите, това не е права философия. Младите казват същото. Значи тези, които носят главите – Мъдростта и Знанието, да си вървят, а младите – телата – да останат. Тези хора, които дават такава насока при възпитанието, са на крив път. Те мислят, че между младите и старите няма никаква връзка, мислят, че между стомаха и главата няма никаква връзка, че стомахът е много важен. В тия си разсъждения отиват до една крива философия. И съвременните лекари отдават хранителността на тялото на зеленчуците, на месото, но въпреки това болестите се увеличават. Защо се увеличават? Най-първо хората са изгубили правия

начин да се хранят, да пият, да мислят, да чувстват. Сега всичко в нас е изопачено и ние виждаме нещата тъй, както не са. Нека сега дойде някой и да ви покаже как трябва да се живее! Питайте някой от съвременните учени и ще видите, че колкото учени има, толкова и теории.

Под думата *Христос* ние разбираме онзи Велик Божествен Дух, Който е слязъл от Горе, за да покаже разумния живот на човечеството. Този Дух сега не е скрит. С тази материя и сила, която съдържа в Себе Си, Той е проникнал и обгърнал всички клетки на човешкия организъм; Той действа вътре в нас и приготвя пътя ни. Когато сме в тихо, спокойно настроение на Духа, тази звезда проговаря вътре в нас. Ние още не разбираме езика на Духа. Разумният, Божественият Дух говори на наш език и казва: „Пътят, по който вървиш, няма да те изведе на добър край“. А какво трябва да се прави? Този Дух, като срещна Павел, каза му:

– Павле, пътят, по който си тръгнал, не е добър.

– Кой Си Ти, Господи?

– Аз Съм Исус със звездата, Човекът, Който донесе Новото Божествено учение. Ти си тръгнал по един път на насилие. Трябва да се върнеш назад и да пожертваш своя живот за благого на своите братя.

И той каза:

– Слушам, Господи, какво искаш от мен?

– Иди сега при Ананий и той ще те осведоми.

Той отиде, започна живота на Христа и каза: „Ще се похваля с кръста Христов“. Друго е подразбирал Павел под тия думи, той искал да каже: „Ще се похваля с Разумното Слово на Христа, ще се похваля с Духа Христов, Който носи светлина за човечеството, светлина в нашия живот“. Следователно светлина ни трябва в живота.

И тъй, тези мъдреци, които дойдоха в Йерусалим, произведоха цяла суматоха. Не само тогава произведоха такава суматоха, но и днес хората се смущават от

същото нещо – казват: „Ако това Учение се приеме, какво ще стане със света?“.

Ако между хората има Любов, ако между тях дойде едно взаимно разбиране, то няма да дойде по един външен процес, по един външен път, а ще дойде по вътрешен път. Някои искат да се организират. Организирането не е нещо механично, то е вътрешен процес. Трябва да се знаят законите как да се организира човек. При това светът е организиран – нима мислите, че Онзи, Който е създал света, не го е организирал? Всеки човек, в когото съзнанието е пробудено, принадлежи към този организиран свят, а всеки, в когото съзнанието не е пробудено, тепърва ще трябва да се организира. Сега външният свят се организира, а хората, които вярват в Христа, са организирани. Но за каква Вярa говоря аз? Не за обикновената вяра, а за необикновената – за Вярата на Любовта, Вярата на Мъдростта, Вярата на Истината. Вярата на Любовта, която внася вечния живот, прави човека щастлив; Вярата на Мъдростта, която внася светлина, разкрива Невидимия свят в неговата пълнота; и Вярата на Истината, която внася свобода в човешкия живот. Това са сили, с които трябва да работим.

Как ще оправите живота си за в бъдеще? Вие сте баща, майка, имате синове, дъщери, как ще ги възпитате? Например вие сте офицер, имате подчинени. Тия хора са сили, в които вие ще можете да работите. Знаете ли каква анархия би се създала, ако тия сили откажат да се подчинят на вашата воля? Същата тази анархия, аномалия, би се създала и в човешкото тяло. Вие трябва да влезете между вашите подчинени, да работите, за да внесете онова високо разбиране и съзнание. Влезете във вашето тяло, обаче кракът ви отказва да се подчини на вашата воля – умът заповядва, кракът не изпълнява. Щом кракът отказва да работи, той е парализиран. Щом всички органи отказват да работят, да се подчинят на човешката воля, какво става с този живот? Умира.

И тъй, тази звезда, която се явила на Изток, внесла между хората разумния живот. Тези трима Мъдреци, които са отишли да се поклонят на Христос, са били разумни. Те разговаряли с Христа. Всички мислите, че като отишли при Христос, видели едно малко бебенце, дали Му подаръците си и се върнали назад. Не е така. Няма много да ви говоря, но ще ви кажа само едно нещо: те разговаряха с Христос. Той им предаде Великите Мъдрост и Знание, които те предадоха в Индия. И сега това знание се пази там. Индийският народ е единственият народ на Земята, който може да пази свещените работи; нито англичаните, нито американците, нито французите, нито който и да е друг народ могат да пазят свещени тайни – само индусите могат да ги запазват, затова там се занесе на съхранение Великото свещено учение. Ето защо толкова хора от Европа отиват в тия светилища да учат. Светилищата не са никакви видими храмове. Не, в Индия има такива храмове, за които хората днес нищо не знаят. Следователно има някаква особена светлина. Вие виждате ли сте я?

Разказваше ми един млад българин следната своя опитност. „Намирам се, казва той, в една тъмна нощ усамотен, в едно отчаяно положение, готов да се самоубия, но отправям ума си към Бога с молба да ми дойде светлина, да осветля пътя си. И какво виждам тогава – доста далеч пред мен се движи едно голямо светло кълбо. Аз вървя и то пред мен, но постепенно положението все повече и повече се изменя. Най-напред то беше по-далеч, после взе да приближава, докато почувствах една приятна мека светлинка и познах Бога в душата си. От този момент си казах: *Разбирам какво нещо е животът*. От това кълбо започна да излиза глас, който ми каза: *Готов ли си, какво мислиш да правиш*.“ Вие ще кажете сега, че това са приказки. Не, това не са приказки, това са реалности.

Казвам: аз бих желал всички да имате тази светлина и тя да ви проговори. Понякога интуитивно чувствате, схващате, че нещо ви говори в ума или в сърцето, но то е тъй разбъркано! Един ден обаче тази светлина ще ви проговори, ще знаете откъде идва, каква посока има. Сегашните ясновидци казват, че Господ им говорил. Но откъде ви говори Господ? Едни казват, че им проговорил от главата, други – от ума, трети – от сърцето, четвърти – от гърлото, от очите, от гърдите и т.н. Кажете и вие: откъде ви проговаря Господ? Казвам: от много места говори, но само едно място има, от което, като проговори, вие ще знаете вече онази Велика Истина, която ще ви направи човек по образ и подобие Божие.

И тъй, за обикновените хора Господ говори отвсякъде, а за необикновените, за просветените има само едно място, само един начин, по който говори. Само тези трима Велики Мъдреци видяха тази светлина, тази звезда, и отидоха да ѝ се поклонят. Аз бих желал и вие днес да видите тази звезда, да ви проговори тя и да разберете великия идеал на вашия живот, да разберете какъв е вашият стремеж и да кажете: „Заслужава си да се служи на Бога“.

8 февруари 1925 г., София

ВИДЯХМЕ ЗВЕЗДАТА

Последното място

*Но когато те поканят,
иди и седни на последното място,
за да ти каже, когато дойде,
Този, Който те е призовал:
„Приятелю, възлез по-горе“.
Тогава ще имаш слава пред тези,
които седят с тебе заедно.*

Лука 14:10

Учението на съвременния свят е учение за заемане на първото място. Да седнеш на последното място и да седнеш на първото – и в двата случая трябва да имаш знания. Защото, ако всичко, което съставлява човека, се събере само в главата, ще имаме човек от само една глава – при това положение с какво ще ходи, с какво ще работи, с какво ще диша, с какво ще яде? Той ще бъде само глава, голяма, разумна глава. Ако човек вземе последното място, значи главата влиза вътре в самото тяло – какво ще бъде тогава положението му?

Сега имайте предвид, че Христос казва: „Вземи последното място, за да вземеш първото!“. Той не казва: „Вземи първото място, за да вземеш последното“ – това и военните го знаят, за което си имат и своя тактика. Това и богатите го знаят, и учените, и духовните хора го знаят. Но в смисъла на този стих Христос е внесъл една малка, скромна идея. Стихът не съдържа много, върху него може да се каже много малко. Този стих не е от богатите, аз го наричам бедна почва, която трябва да се тори, да се полива, да се преработи, за да може да даде нещо.

Христос казва: „Когато те поканят на сватба, седни на последното място!“. Защо трябва да заемаме

последното място? Често в геометрията се определят проекциите на разните силови линии, които действат в разни посоки, в разни направления – вляво, вдясно, нагоре, надолу. Понякога, като се срещнат 6 – 7 линии, означават сили, които действат в разни посоки. Тези силови линии не могат да дойдат до едно споразумение, освен ако имат една равнодействаща, която да ги приведе в една посока, за да се образува едно движение. Това е необходимо, за да видим каква е реалността на нещата в това движение. Следователно разнородните енергии трябва да се превърнат в еднородни.

Какво разбираме под думата *еднородни*? Тази дума е двузначна. В най-ограничен смисъл това означава, че тия сили трябва да имат една посока на движение. Например всички овце са еднородни – по какво? Че всички пасат трева. Всички вълци са еднородни – по какво? Че всички ядат месо. Всички риби са еднородни – по какво? Че живеят във водата. Разбира се, тия черти, било за овцата, било за вълка, било за рибата, не са толкова съществени, но аз изваждам следното заключение: ние трябва да вярваме в реалността на нещата, в реалността на живота. Питам: в какво седи реалността на живота? Тази реалност в тялото ли е? Тази реалност в чувствата, които ние преживяваме, ли е? Тази реалност в мисълта, която имаме, ли е?

И тъй, в света има три вида реалности, които трябва да се определят. Първата наричам *реалност на движение*. В това движение има промени и измени на формите, то се отнася само до материалния свят. Това движение се нарича движение на *пресекване*, т.е. движението не е непрекъснато, а преривно. Всички сили на физическия свят действат на пресекулки, движението в тях не е постоянно. Ако една граната се хвърли, тя може да полети на 10–15–20–50–100 километра разстояние, но все пак ще падне някъде, все ще се прояви тази реалност. Нашата Земя, която се движи

из пространството, също е едно изхвърлено ядро, но един ден и тя ще престане да се движи, ще се измени, ще остарее, ще започне да се разкапва и ще изчезне, а на мястото ѝ ще се яви друга Земя. От тази Земя, на която сега живеем, няма да остане нито помен. Ще кажете: „Докажи това!“. Мога да го докажа, но не в един час, а ми трябват най-малко 5 – 6 часа да ви доказвам с математически, с геометрични данни пресичанията на всички тия линии, плоскости, отношенията, които съществуват между тях.

Втората реалност аз наричам *реалност на увеличение*. В увеличението се забелязва едно характерно свойство – че в него има съдържание. Това свойство на телата срещаме и във физиката. Аз вземам думите *движение, уголемяване и разширение* в малко специфична форма. Втората реалност се отнася до нашите чувства, до Духовния свят. Тази реалност има посока на дължина и на ширина. В нея движението на дължината е непрерывно, но в движението си на ширина е ограничена. Например една река е ограничена в ширината си, но дължината ѝ не е ограничена. Тази река се движи непрерывно, нейното движение не може да се ограничи. Тя ще се влее в океана и след като се влее, пак ще продължава своето движение. Следователно във втората реалност движението на дължина е непрерывно, но на ширина е преривно – все ще се усети някакво ограничение на чувствата.

Много хора в света се повреждат. От какво? От разширение на своите чувства. В чувствата трябва да има стремеж, но никога чрезмерно разширение; увеличават ли се чрезмерно, образува се едно ограничение, а после се явява вътрешно движение, вътрешно въртене. Това е психологически вярно. Много хора заболяват именно по причина, че не могат да реализират това чрезмерно проявление на чувствата си. За да могат тия им чувства да се реализират, трябва да имат цел, към която да се стремят, да се движат. Или,

с други думи казано, човек трябва да обича някого. Ние обичаме Бога. Мислите ли, че един ден можете да постигнете Бога? Не, ние можем да се влеем в Бога, но никога няма да Го разберем. Не се изисква от нас да разберем Бога. Ние можем да Го познаем, но да Го разберем няма защо. Бога по форма не можем да разберем. Най-после, какво ще разберете от Него? Той няма форма, няма тяло, а е един Чист Свят Дух – Чиста, Абсолютна Светлина. Той е основа на всяко нещо. Ако искаш да разбереш Бога, да обхванеш Божественото, ти ще изгубиш съзнанието си, ще паднеш в един вечен сън, всичката ти енергия ще се разлее.

Третата реалност наричам *реалност на разширение*. За да разберете по какво се отличава тя от другите, ще ви дам една специална форма. Представете си, че имате обикновена стая, пълна с въглища. Преди да са запалени, те са ограничени в стаята, но след като се запалят, стаята вече не може да ги ограничи; топлината, която се образува от тях, се лъчеизпуска по всички посоки. Тези лъчи могат ли да се ограничават от самата стая – не. Следователно в третата реалност никой не може да ограничи влиянието на нещата, затова казваме, че човек може да бъде свободен само в своята мисъл. Никой не може да ограничи влиянието на мисълта. В движението си човек може да се ограничи само ако се движи много бързо по известен наклон и в това си движение срещне някаква преграда; щом дойде до преграда, ще спре.

Щом чувствата на човека представляват вода, в движението на чувствата си той може да има удължаване, уголемяване може да има завиване на една или друга страна. Някои казват: „Този човек кръшка много“. В дължината си една река може да кръшка, може да прави завивания оттук-оттам, но тя има цел, иска да постигне своето намерение. Когато хората казват за някого, че много кръшка, това значи, че не изпълнява своя морален дълг. Това не е правилно. Нима оне-

зи, които не кръшкат, изпълняват моралния си дълг? Вземете онази жаба, която не кръшка, която не кряка във водата – изпълнява ли тя своя дълг? Тя не кряка, защото чака близо до нея да дойде някоя муха или да кацне на нея и тя да я глътне. Изгубват се мухите една по една в нейната уста. Казват: „Какъв философ е тази жаба“. Да, философ е, но вижте колко кръшка, като я хване някоя змия! Когато някоя змия се доближи до жабата, и тя кръшка като мухата. Жабата казва: „Тази наука е много лоша“. Като е лоша, не гълтай мухите цели! Това значи: „Гълташ ли, ще те глътат“. Защо змията гълта жабата цяла? Защото и жабата гълта мухите цели. Има един закон в Природата: с каквато мярка мерещ, с такава ще ти се отмери.

Сега ще ви приведа един малък пример. Един велик Учител изпраща своя ученик да се учи да плува. Ученикът запитва:

– Животът не може ли да мине без плуване?

– Не може – отговаря Учителят, – плуването е една необходимост и ако ти не се научиш да плуващ, един ден това умение ще ти потрябва и като не го владееш, ще изгубиш живота си.

Ученикът казва:

– Аз нямам свободно време да ходя сега да се уча да плувам. Имам много важна работа. Поканен съм да заема един много важен пост. Плуването е нужно за моряците. Ти ми кажи друго.

Но като заел тази велика длъжност, направил едно престъпление и го подвели под отговорност. Той хукнал да бяга, да се укрива, но като бягал, стигнал до една река, която трябвало да преплува. Като не знаел да плува, потънал в реката и се превърнал в един хубав шаран, който тежал 10 килограма. Това е лошото, че не се умира. По едно време, рибари го хванали и го сложили на една пиростия да го пекат. Сега му дошло наум за неговия Учител, който го карал да се учи да плува. Запитал той Учителя си:

– Учителю, защo ми даде тази беля, това нещастие? Защо ми се струпa всичко това на главата?

– Защото не се научи да плуваш.

Така и вие сега казвате, че страдате много, но задали ли сте си въпроса като философи, като християни, като разумни същества и най-после като българи защo страдате? Дайте си един философски отговор на този въпрос. Най-после казвате: „Светът е такъв! Светът е лош“. Това не е философия, не е разрешение на въпроса. Светът е създаден все от културни същества. Има други причини, които създават страданията. Следователно, ако ти не знаеш да плуваш, ще изгубиш живота си. Аз превеждам тази мисъл: ако твоите чувства нямат определена посока на движение, ако твоите чувства не се стремят към Бога, ти ще станеш шаран, ще те пекат на пиростия; а ако разбираш Бога, ще имаш определено движение, ще можеш да владееш водите. Тъй че който отива към Бога, ще има свобода, ще има движение в себе си, ще владее водата, т.е. ще познава реалността на нещата. Който живее във водата, е ограничен от нея, а който живее извън нея, я владее. Следователно, за да владеем известна реалност, трябва да сме извън нея.

Съвременните хора казват: „Без къщи не може и без парици не може“. Не е въпросът в парите, не е въпросът и в къщата. Когато ние искаме да убедим съвременните хора, че може и без къща, те казват: „Как без къща? Не може без къща“. Когато казваме, че може без къща, подразбираме, че няма да живеете като рибите във водата, а ще живеете извън водата и ще я употребявате само когато искате. В дадения случай ти ще бъдеш господар на положението си.

И тъй, човек трябва да заеме последното място. Последното място е физическият свят, от физическото трябва да започнете. Вие трябва да изучите физическия свят в неговата пълнота, та като го разбирате, когато дойде вашият Учител, ще може да ви предаде

по-висока наука, ще се качите една стъпка по-нагоре. Аз гледам – дойде някой при мен, чел Библията от единия край до другия, та като дошъл до Откровението, пита: „Какво е искал да каже евангелист Йоан?“. Е, то е много лесна работа. Аз няма да тълкувам думите, но ще извикам Свети Йоан и ще му кажа: „Кажи на този човек какво си искал да кажеш“. Аз вярвам, че евангелист Йоан е жив. Някои казват: „Какво е искал да каже Христос?“. Няма какво да коментирам Христовите думи. Аз се занимавам с други работи, с които хората не се занимават, размишлявам върху великите Божии думи в света. Това е най-естествено. Няма защо да ходя да препятствам на хората, да се занимавам с работи, с които и те се занимават. Там, където мястото е посадено, отлично е. Там, където хората са обработвали, няма защо да ходя и аз; има много други места необработени.

Разработени ли са в нашето естество всички места? Всички искаме да имаме отличен живот, да бъдем добри, но знаете ли законите на Доброто? Знаете ли какво нещо е то само по себе си? Има една окултна формула, която гласи, че Доброто се ражда от Любовта. Как? Онзи земеделец, който иска да сее житото, трябва да знае начина, по който се сее, трябва да знае и времето, по което се сее, а при това трябва да избере и най-хубавото семе. Ние казваме: „Трябва да бъдем добри“ или „Трябва да се обичаме“. За Любовта вече имате известно понятие. Питам: тази любов, която светът разбира, Любов ли е? Не е. Любовта е една реалност извън физическия свят. Действително, когато дойде Любовта в света, тя произвежда временно движение и постоянно движение, временни течения и постоянни течения, временни разширения и постоянни разширения, но самата Любов не е нито в движенията, нито в увеличенията, нито в разширенията – тя е извън всичко това. Любовта е извън нашата воля, извън нашето сърце, извън нашия ум – тя има само допирни точки, в които се проявява.

Често вие се намирате под една заблуда и казвате: „Любовта е вътре в мен“. Това е човешко разбиране, Любовта не е вътре в теб; ако беше, най-първо ти нямаше да бъдеш такъв човек, какъвто се проявяваш. По какво познаваме, че Любовта е вътре в нас и вън от нас? Какво трябва да разбираме, когато казваме, че Любовта е вътре в нас или вън от нас? Ако тя беше вътре в нас, както някои казват, ние трябваше да имаме вечната топлина, никога не трябваше да изстиваме, трябваше да имаме вечната светлина и никакво зло не трябваше да съществува в душата ни. Но понеже Любовта действа вън от нас, има един процес на изстиване, вследствие на което се заражда гниене. Това, което светът изживява днес, аз наричам процес на гниене, метаморфозирание на материята от едно състояние в друго, вследствие на което става една вътрешна пертурбация.

Всички съвременни хора заболяват и търсят начини за своето лекуване чрез лекарите, а не търсят причините за болестите в някакви дълбоки, вътрешни процеси. В окултната наука ние гледаме на болестите по друг начин; ние гледаме другояче на злото, на Доброто, на Любовта. Следователно при сегашните условия Любовта действа временно отвън, докато човешкият организъм свикне, понеже при сегашния си състав организмът не може да понесе тия силни движения, тия силни уголемявания, тия силни разширения, които произвежда Любовта. Следователно тези нежни движения, тези нежни уголемявания, тези нежни разширения трябва да дойдат отвън. И тъй, Любовта трябва да дойде отвън – от Слънцето, от звездите, от хората, от растенията. И когато казваме, че човек се влияе, това е влиянието, за което се говори. От Великото ние приемаме една малка топлинка.

Втората заблуда, която се явява в света, зависи от желанието ни да заемаме първите места. За да изясня мисълта си, ще ви приведа един интересен пример. Граф Бармуци, млад, учен човек, който се занимавал

с окултните науки, имал три автомата, които можели да говорят. Когато ставал сутрин, първият автомат му казал: „Господарю, ти си силен красив млад човек, като теб няма друг подобен, използвай своята младост!“. По обед вторият автомат му казал: „Господарю, ти си най-ученият човек в света, като теб няма друг, използвай своята ученост!“. Към вечерта третият автомат му казал: „Господарю, ти си най-благородният човек, с най-чиста, с най-фина кръв, като теб няма втори по света, използвай своето благородство и своята добрина!“. Така живял граф Бармуци цели 40 години. Един ден му дошла една нова идея и си казал: „Вие казвате, че съм млад, че съм учен и че съм добър и благороден човек. Млад бях, но сега не съм толкова млад, както едно време, и не можах да използвам своята младост. Учен бях, но не можах да използвам своята ученост, тя не можа да се увеличи. Добър бях, но моята доброта не можа да се увеличи“. Той връгнал ключа и веднага се явил първият автомат, който казал изречението: „Ти си най-младият и най-красивият човек, но знай, че скоро ще остарееш“. „Хубава е тази философия; както виждам, нататък отива – си казал графът.“ Към обед дошъл вторият автомат и му казал: „Ти си най-ученият и най-сведущият човек, но знай, че скоро ще остарееш и тогава ще оглупееш“. Най-после, вечерта, дошъл третият автомат и му казал: „Ти си най-благородният и най-добрият човек, но знай, че като остарееш, ще изгубиш своето благородство и своята доброта“.

Питам: граф Бармуци при първото твърдение – че е млад, разреши ли въпроса? Какво от това, че е млад – използва ли своята младост? Че е учен – какво от това? Използва ли своята ученост? Че е добър, че е благороден човек – какво от това? Използва ли своята доброта, своето благородство? Че е млад – добре, но как трябва да използва своята младост? Ето един много важен въпрос. Че е учен – разбирам, но в какво

отношение трябва да използва своята ученост? Че е благороден – добре, но в какво отношение трябва да използва своето благородство? Това са въпроси, които трябва да разреши всеки сам за себе си, и от правилното им разрешаване зависи неговото развитие.

Ако ние сме млади и чакаме другите да разрешат въпроса как да използваме нашата младост, ще имаме най-големите изпитания. Това, че някой е млад, показва, че той носи в себе си една велика задача, която трябва да разреши. – „Е, млад съм, казва някой.“ Всеки млад е на изпитание в света. Майката казва на младия си син: „Синко, гледай да се събираш с другари, да ходиш на театър, на концерт, на балове; гледай и да си намериш някоя другарка за живота, но непременно да има парички!“. Майката е първият автомат, който дава възпитание на своя млад син. Завършва синът в чужбина, връща се у дома си и бащата, вторият автомат, му казва: „Ех, синко, ти си много по-учен от мен; в наше време нямаше такива училища, нямаше такива учени като теб. Използвай твоето знание, ти знаеш как“. Казвам: ето вторият автомат, който дава лош съвет на своя син. Той дава лошо учение. В какво седи това учение? Утре синът изпъди баща си от вкъщи, не иска такъв прост баща в дома си, и тогава бащата дава едно заявление до съда – дава сина си под съд, иска съдът да се произнесе колко трябва да плаща синът му. Е, моля ви се, съдът ли трябва да определя какви да бъдат отношенията между бащата и сина? Ако се остави съдът да се произнася какви да бъдат отношенията между бащата и децата, всичко в света пропада, всичко е свършено. Аз бих употребил за случая едно силно българско изречение: *Всичко ще отиде по дяволите*, но ще кажа малко по-меко: *От тази философия нищо няма да излезе*. Най-после идва обществото, което казва: „Ето един много учен, много религиозен, много набожен човек, да му дадем един висок сан. Да го направим държавник или някой проповедник, да

проповядва на обществото, или някое високо лице“. Какво ще се проповядва на обществото? Светът така няма да се поправи. Значи в дадения случай общество-то се явява като трети автомат.

Най-после ние ще се намерим в положението на граф Бармуци, когото запитали: „Какво трябва да се прави, за да може човекът да се развива правилно?“. Той казва: „Ще пенсионираш своите автомати отвън, ще останеш сам и като ставаш сутрин, ще четеш и ще се молиш“. Какво ще разбереш от четенето? Ще работиш разумно. Защо ти е молитвата? Молитвата е един закон на поливане. Аз сега употребявам закона на молитвата като закон за поливане. Някой казва: „Защо трябва да се моля?“. Чудни са хората! Молитвата е един символ. В цял свят се възнасят молитви. Молитвата е един символ, чрез който се привличат всички добри влияния. Слънчевата светлина, слънчевата топлина, дъждът, влагата – това са добрите влияния при молитвата, за да може да расте всичко онова, което е посято. Когато човек се моли, всичко около него трябва да расте и да се развива. В този растеж трябва да има един благороден и възвишен порив.

Всички богати хора трябва да раздадат имането си. Някои от вас се плашат, като чуят да им се говори да раздадат имането си – те се боят, че ще го изгубят. Не е така. Чудни сте вие! Ако онзи голям кит би пожертвал голямата си глава, голямата си уста, с които би глътнал всеки един, как мислите, какво би изгубил той? Ако за сметка на това, което пожертва, придобие една малка човешка глава, какво губи? Ако някой философ дойде и каже на някого: „Слушай, ти трябва да се отречеш от майка си и от баща си, да влезеш в света между хората и да приемеш тяхната философия“, глупаво ли ще бъде това негово положение? И когато Христос казва да се откажем от себе си, от всичко временно и преходно, това значи да се откажем от своя жабешки свят – да гълтаме мухи, и да добием ангел-

ска форма. Че кой от вас не гълта цели мухи? А онези агънца, прасенца, кокошки не ги ли гълтате? Колко овце, колко волове са изядени от вас! Някои казват: „И науката поддържа, че е добре да се ядат агнета“. Религиозните пък казват, че в Писанието било писано, че всичко, което се продава в месарниците, може да се яде. Как е писано, имало ли е месарници тогава?

Като ви казвам това, да не ви е обидно. Когато ви се каже една Истина, вашите сърца трябва да затрептят от желание да я чуят; и като погледнете на онези ваши братя, които са готови да жертват всичко, сърцата ви също трябва да затрептят. Не че у вас няма вътрешен порив, има, но същевременно има и една вътрешна заблуда. Като казвам, че човек трябва да раздаде всичкото си имане, не подразбирам, че това раздаване трябва да стане неразумно. Аз съм за разумното раздаване. Онзи, който трябва да раздаде своето имане, онзи, който трябва да се откаже от майка си, от баща си, от жена си, от децата си, трябва да бъде най-добрият, най-разумният, най-благородният човек, на когото душата е изгълнена с трептения за Божията Любов. И такъв човек, като раздаде имането си, ще знае на кого да го раздаде. Как ще познаем кои са такива хора?

Има един инструмент, който още не е познат на съвременните учени, но с него си служат източните народи, главно индийците. Той им служи за измерване на живата енергия в човека. Когато умре някой добър човек, в този инструмент се усеща повдигане на температурата на цялото човечество. Това показва, че температурата на цялото човечество се е повдигнала с около една десетмилионна част от единицата топлина, взета за основна мярка. Тъй както с калориметрите се определя количеството на погълнатата и изразходваната топлина, така и с този инструмент се отбелязва повишението на температурата в организма на цялото човечество. Когато пък умре някой грешник, забеляз-

ва се пак същата пропорция – температурата се понижава с една десетмилионна част от първоначалната температура на общия организъм. Благодарение на това, че когато умрат хиляда лоши хора, температурата се понижава с една десетмилионна част от единицата топлина, когато пък умре само един добър човек, температурата се повишава с една десетмилионна част от единицата топлина и човечеството може да се поддържа – иначе то би отишло по дяволите. Какво значи това – че човечеството би отишло по дяволите? Значи, че всички щяхме да се смразим и никаква култура не би съществувала на Земята. Благодарение на това друго нещо щеше да има в Природата.

Това са отвлечени неща, които, ако биха ви се говорили, щяха да внесат нещо много добро във вас, но щяха да внесат и съмнението. Вие тук, на Земята, считате съмнението за нещо невидимо, но ако влезете в Духовния, в Ангелския свят, там, където става разширение на нещата, ще видите, че съмнението представлява един предмет, твърд като камък. И в онзи свят, както и в този, съществуват такива камъни. Когато питаме ангелите как се образуваха тия камъни, те казват, че са се образували от съмнението на хората. Когато ангелите искат да си направят една къщичка от камъни, те карат хората да се съмняват и от техните съмнения се образуват камъните, с които си строят къщите. Те казват: „Ние образуваме в хората умствени съмнения, религиозни съмнения, обществени съмнения и когато са ни достатъчни тия камъни, с които ще строим, преставаме да ги поставяме на съмнения“. И затова чуваш някой човек да казва: „По-рано се съмнявах, но сега престанах да се съмнявам – не се съмнявам вече в нищо“.

Сега, да дойдем до стиха, където Христос казва: „Щом те поканят на сватба, заеми последното място“. Последното място е най-износното. То има даже практическо приложение. Човек, който е заел последното

място, не се нуждае някой зад него да го пази; където и да ходи, той се намира на най-безопасното място. За такъв човек всички казват: „Този е незабелязан от никого“. В което и общество да влезе, никъде не го виждат. Но незабелязаните хора, тези, които държат последното място, са хората, които движат света. Питам: каква сила на сцепление има водата? Силна ли е тя? Всички ще кажат, че сцеплението между частичките ѝ не е голямо, но така ли е? Може да я биете, да я сечете, да я направите на хиляди частици и така да я разхвърлите из пространството, но няма да мине много време и всички тия частици пак ще се съединят. Не можете да правите интриги с водата.

Понякога хората искат да правят интриги със своето учение както се опитват да правят и с водата. Те боядисват водата в синьо, в червено, в зелено и разхвърлят частиците ѝ из пространството, но после, като се съединят отново всички частици, водата е пак безцветна – тя казва: „Аз не се лъжа, на нищо не се поддавам“. Следователно от наше гледище водата е жива. Тогава как ще се разберем? Като казвам, че водата е жива, какво подразбирам? Не говоря за външното проявление на водата, за онези елементи, които я образуват – всичко това не е вода, тъй както тялото на човека не е човекът. Знаете ли какво е съдържанието на водата? В нея се крие един вътрешен Божествен Разумен живот. Някои казват: „Водата е нещо неорганично, мъртво, не е като човека“, но я да се лишим от вода за 1 – 2 месеца или за една година и да видим каква култура ще имаме! Като пътуваш из пустинята и носиш своето празно шишенце, какво ти струва всичката философия на Кант, на Шопенхауер³⁵, на Павел? Казват ти: „Кант!“. Вода! „Шопенхауер!“ Вода! „Павел!“ Вода! Вода, вода, разбирате ли? Не е до външната страна на учението на Павел, нито до външната страна на философията на Кант или на Шопенхауер. Христос, Който е разбирал дълбоко смисъла на тази вода, каз-

ва: „Ще имате един извор вътре в себе си, от който ще извира тази вода“. Под *извор* Той е разбирал Великата Истина. И Живият Хляб също ще бъде във вас. Следователно в себе си ще носите два елемента, на които ще бъдете господари – вода и хляб.

Някои ни срещат и ни питат: „Ти в какво вярваш?“. Вярвам в много работи. Вярвам, че парите са сила. Вярвам, че война без оръжие не може да се води. Вярвам, че търговски операции без големи капитали не могат да стават. Вярвам, че фабриките без въглища и без пара не могат да работят. Вярвам, че железниците без машиниста не могат да вървят. Вярвам, че човек без глава не може да живее. Вярвам, че човек без стомах, без гърди, без сърце, без нервна система не може да живее. Вярвам, че човек без ум не може да прояви своята мисъл. Аз вярвам в хиляди други неща, но във всички тия вярвания кое е същественото, което би ми определило едни правилни отношения към Бог, към себе си и към своя ближен? И затова аз стигнах до заключението, че в човека има негови само една мисъл, само едно чувство и само едно действие, а всичко друго е чуждо. Имам ли само една мисъл, това е моето богатство. Някой казва: „Как тъй да имам само една мисъл?“. Да, ще имаш само една мисъл. Нима онзи цигулар, който носи своята хубава цигулка Страдивариус³⁶ на гърба си и знае да свири хубаво, има много мисли? Нима онзи банкер, който носи в касата си хиляди и милиони левове, има повече от една мисъл? И двамата имат само по една мисъл. Кой обаче е по-силен? Цигуларят, като отиде в село, отваря цигулката си и започва да свири и всички хора се събират около него и щедро дават. Защо? Той отваря сърцата им със своето свирене. Банкерът, като отиде в някое село, никой нищо не му дава, всички искат да вземат нещо от него, всички искат да направят някакви операции с него. Банкерът е силен само поради парите си, но вземат ли парите му, изгуби ли богатството си, пресекват

силите му, всичко отива на вятъра. Всичкото богатство на цигуларя е в самия него.

Ако ме попитат какъв бих желал да стана – цигулар или banker, – ще отговоря: „Цигулар“. Като свиря, и на мен ще ми е приятно, и на обкръжаващите. И своето сърце отварям, и сърцата на обкръжаващите. Банкерът носи само ключовете си и като дойде пред касата си, цяла наука знае – колко пъти да отваря: 1, 2, 3, 5 и повече пъти; и като дойде да затваря – пак същото изкуство прилага. В него всичко е под ключ. Питам: защо прави така? Е, покритото мляко котка го не ближе. Значи много котки има. Какво означават затворените каси?

Аз изваждам от това свое заключение. Всички съвременни хора казват, че са морални, а касите им са все затворени. Аз бих желал да срещна една държава, на която касите да са отворени. Не казвам, че това може да стане днес, но това заключване на касите показва какъв е моралът на съвременните хора. Ако касите са отворени и нищо не се губи, ще кажа: браво, в тези хора има убеждения, има морал. Дойде някой при някоя отворена каса, побутне парите, нищо не взема и пак я затваря. Отиде при друга каса, погледне парите, побутне ги, пак я затвори. Аз бих считал тъкмо тия хора за възвишени, за благородни. Но, разбира се, при сегашните условия парите поставят хората на изкушения и злото е там, че те имат слабост пред златото тъй, както младите момци пред някоя мома. Момъкът вземе един наполеон, като своя любовница, после втори, трети, пети, до 40 – 50 – 100 наполеона и който мине покрай него, наполеон е, хубава мома е; намигне на всеки наполеон, сложи го в джоба си, че е дълга ръката му, и казва: „Хайде сега да направя с теб запознанство“. И така минава от една на друга, докато най-после казва: „Да си върви младата мома откъдето е дошла!“. Но красивата мома Господ така е направил, че в края на краищата никой не може да я изведе. Тя

се скрива в земята и всички момци остават на понеделник. И като ги пита Господ: „Какво правихте досега“, те казват: „Ходихме да крадем моми“. След всичко хората питат: „Има ли онзи свят?“. Разбира се, че няма, защото, като отидете там, ще трябва да дадете отговор на вашите майки, бащи, деди какво сте правили тук, на Земята. За предпочитане е да няма онзи свят. Кой е онзи свят? Онзи свят е истинският.

Христос казва: „Когато те поканят на сватба, седни на последното място!“. При сегашните условия сватбата е изопачена. Всички идеи, които Христос е изказал някога, един ден ще се носят из света, но ние трябва да се върнем към онзи чист, непорочен живот, какъвто човек е имал още в самото начало на своя живот. Тъй трябва да се изчистим, че в лицето на всяка жена да виждаме една благородна душа. Като се качиш на един висок планински връх, не можеш да наблюдаваш планината. Ако искаш да я наблюдаваш, трябва да слезеш долу и оттам да я гледаш. Щом се качиш, ти можеш да наблюдаваш звездите, Луната, но не и самата планина. Следователно, искате ли да разберете живота, отдолу трябва да го гледате, да вземете последното място и оттам ще го изучавате основно.

Няма да се нервирате, няма да се разчувствате, няма да плачете. Плачете ли, сълзите на вашите очи трябва да донасят благословение. Тъжките ли, говорите ли, изобличавате ли, всичко това трябва да донася благословение. Всеки един акт в нас трябва да внася нещо ново в нашата душа. Такова трябва да бъде положението на всеки човек. Ще кажете: „Възможно ли е?“. Всички тия неща са възможни.

Някои оспорват въпроса дали Христос е съществувал на Земята като личност, или не е съществувал. Не е въпросът в това дали е съществувал, или не; това ние сега проверяваме. Не говорим по това какъв е бил Христос преди 2000 години, това не е реалност. Ние говорим за онази реалност, която сега се проя-

вява, която е Божествена. Тази реалност, която сега проверяваме, има еднакви отношения към всички ни. Тя произвежда движение, произвежда уголемяване, произвежда и разширение; тя дава подтик на нашата воля да се проявява на пресекулки, дава увеличение на нашите чувства, дава разширение на нашия ум по смисъл. Благодарение на тези три реалности науката расте и се развива. Растежът е закон на разширение. Хиляди хора са ангажирани с тази научна мисъл и ние трябва да благодарим на Бога за това. Те работят за доброто на човечеството. Не мислете, че аз говоря за онези учени, които съществуват днес в науката. Не, говоря за онези, които привидно минават за прости хора, които науката не познава като учени, но които са просветени, които са пожертвали целия си живот само за работа. Говоря за онези, които са просветили ума си за духовен живот в най-широк смисъл на думата. В такава мисъл аз включвам всички онези благородни подтици за правене на добро, които сегашното човечество има. В тази мисъл включвам и всички енергични хора, които правят пътища, улици, които изграждат градове. Във всички тях, които са посветили живота си за Бога, за благото на цялото човечество, работи и е работил Божият Дух.

Ние сме само против онези, които и в Божествения свят не са искрени, и в Духовния свят не са искрени, и във физическия свят не са искрени. Ние не обичаме лъжата. Ние сме с всеки човек, който работи във физическия свят честно, ние го похвалваме. Към всеки, който работи в Духовния свят честно, както и всеки, който работи честно, без изопачаване на своята мисъл в Умствения свят, ние имаме нашето почитание, нашата Любов и уважение. Към всички тия хора ние ще имаме уважение, почитание, Любов и винаги ще приемаме тяхното мнение. Дали те ще се проявят в науката, в образованието, в изкуството, в музиката – ние с радост ще отворим тяхната книга и ще четем.

Всички тия хора от памтивека и до сега, които работиха от душа, в пълния смисъл на тази дума, не взеха първото, а последното място. Кой взеха първото?

Ако оставим едно перце над водата, то ще остане на повърхността ѝ, няма да потъне, но ако пуснем едно парче злато във водата, то ще потъне на дъното. Хората, които търсят богатството, няма да вземат перцата, които плуват по повърхността, а ще вземат златото – те търсят него по света. Онзи, който намери това злато, това богатство, казва: „Слушай, приятелю, излез отгоре“, а на перцето казва: „Ти остани долу!“. Ценното и отдолу да е, пак ще го извадят горе, а безценното и отгоре да е, пак ще го махнат. Следователно всички трябва да имаме тази вътрешна ценност.

Това, което прави човека благороден, е Любовта му към Истината. Такъв човек ще бъде свободен във всеки свой акт. Например аз често наблюдавам хората и виждам, че някой иска да направи добро на един просяк, да му даде една малка помощ. Бръкне в джоба си, но гледа – извадил е банкнота от 20 лева. Погледне я, погледне я, размисли и пак я връща в джоба си. Аз наричам благороден човек този, който, като бръкне в джоба и улови нещо, колкото и да е голямо, колкото и ценно да е то, да го даде, без да гледа. Всеки, който вземе да размишлява, да се колебае дали да даде, или не, според мен не е добър, не е свободен човек.

Освен това и нашето сърце трябва да бъде свободно в своите проявления. Нашите отношения към хората трябва да имат цел. Трябва ли да мислим какви са хората, когато се проявяваме към тях? Нашите отношения към хората не трябва да бъдат външни, а вътрешни, да няма лицеприятие. Онова усмихване, онова светване на очите аз не считам за някакъв благороден подтик. Мога да срещна някой човек и да му се усмихна, да не си поклатя главата даже, но да имам един свещен образ за него и да държа в душата си неговия образ като писано яйце. Питам: кое е по-хубаво

– да те държа в душата си като един свещен образ или да ти се поуспяхна, а после да зацапам образа ти?

Ние трябва да имаме онази свещена мисъл в главата си, че знанието, което имаме, е храна за нашия ум. Любовта внася живот в нас, а Мъдростта внася храна за ума ни. Като казвам, че знанието е храна за нашия ум, това означава, че трябва да се раздаде на всички хора, т.е. за всички хора то трябва да представлява средство за хранене. Мъдростта е, която донася вътрешно тия средства. В това отношение всички трябва да бъдат разумни. И Христос казва: „Ако искаш да бъдеш разумен, заеми последното място!“.

На последното място седят най-учените, най-възвишените хора, най-великите адепти също там ще намерите. Като дойде Христос, кое място зае? Последното. И всички велики Учители, които идват сега на Земята, са скрити, няма ги, те също заемат последните места. Ония, които сега управляват света, които са начело, заемат първите места, но когато дойде Великият Господар, Който е направил света, ще каже: „Приятелю, вие, които бяхте досега на последните места, елате да заемете първите, елате да си вършите работата!“.

Следователно ще дойде един Божествен ден, в който ще стане нещо.

Ние можем да убедим сегашните хора, че и в Бога има проявление, само че за да се прояви Той, изисква се време. Хората се молят, молят и Бог всичко чува, но трябва цялото човечество да се моли най-малко 2000 години, за да се прояви. Всички Му се молят, молят и най-после казват: „Господи, не ни ли чуваш?“. Господ чува всичко, но чака хората да свършат молитвата си и когато я свършат, Той само ще помръдне ръката Си и всичко ще свърши.

Има един анекдот, в който се разказва, че когато Господ създавал човека, взел най-хубавата пръст, омасил я, направил от нея човека и го оставил да съхне. Дълго време съхнал, ала един негърски проповедник

проповядвал на слушателите си, че Господ сушил човека само три дни. Не, дълго време го е сушил. Всички Възвишени Разумни същества – ангели, архангели, серафими, херувими, минавали покрай човека и го побутвали, дано тръгне, но не успели. Най-после казали на Господ: „Не тръгва този човек, Господи. Нека стане чудо, най-после!“. Господ се поусмихнал, нищо не им казал. Приближил до човека, вдъхнал в ноздрите му дихание и човекът оживял. Всички се учудили.

Засега всички хора лежат на гърба си и питат: „Кога ще се оправи светът?“. Ще дойде Господ, но този път няма да духне в носа на хората – защо? Защото първият път духнал в устата на човека и видял резултата, вторият път духнал в носа и видял какъв е резултатът. Сега вече ще духне в очите на хората и като духне в очите им, първите ще станат последни, а последните – първи.

15 февруари 1925 г., София

И пишеше на земята

*И пак се наведе долу,
и пишеше на земята.*

Йоан 8:8

Съвременният културен свят (или културните хора на 20. век) желае всичко да му е понятно. Някои даже мислят, че всичко знаят. Ако помолите видните богослови да ви кажат нещо за Бога, те ще ви говорят за тайните Му, в колко лица е Той, как е станало изкупването на човечеството, как е слязъл Христос на Земята и ред други философски работи, но я ги запитайте какво е писал Христос на земята – не знаят. Единственият отговор, който ще ви дадат, е, че това не влиза в плана на спасението, следователно за него не трябва да се говори. И действително, Христос е написал свещени думи, които не могат да се вместят в тази книга, която са ни оставили пророците, защото щяха да се опорочат. Пишеше Той дълго време и изтриваше написаното. Работата е, че това, което е написал Христос на земята, е накарало всички онези грешници, праведници, фарисеи и садукее да излязат извън храма и да оставят жената сама. И като повдигна Христос глава и погледна, нямаше никой в храма.

Може да ме запитат: „Какво ни интересува нас това какво става преди 2000 години?“. Тази жена била заведена при Христос и Го запитали дали трябва да я съдят, или да ѝ простят, защото според Мойсеевия закон трябвало да ѝ се наложи смъртно наказание. За какво? Че престъпила закона, а трябвало да се поддържа моралът. Чудно е как именно иде това раздвояване! Мойсей пише в закона си *Не убивай!*, а в наказателния закон за морала онези, които го прилагат, подразби-

И ПИШЕШЕ НА ЗЕМЯТА

рат, че трябва да убият една грешница. *Убий* – това е човешкото; *Не убивай* – това е Божественото. Вземете което и да е дете и му дайте една кукла или какъвто и да е предмет, то ще го строши, на парчета ще го направи. Дайте му една книга – ще я вземе и колкото и свещена да е тя, ще я скъса, ще я направи на парчета, ще я зацапа. За него тази книга не струва нищо, то ще я скъса и ще ви каже: „Дайте ми друго нещо!“. И най-последно, ако запитате този много учен философ, вашия любезен, този, когото вие наричате вашето ангелче: „Какво научи?“, то е научило само едно нещо – да тегли и да дере. Вие ще кажете: „Това е с малките деца, ние сме възрастни“. Питам: хубаво, вие, като сте възрастни, какво сте научили? Може да кажете, че сте научили много работи. Много работи сте научили, но същественото в живота не сте.

Най-същественото в живота не е научено. Кое е то? Философите още не могат да си дадат отговор. Съвременните хора се питат несъществени работи: безконечна ли е Вселената, или не е, безгранична ли е, или е гранична. И съвременните изследователи казват, че са дошли до заключение, че е гранична и конечна, и твърдят, че няма друг свят, понеже Вселената е конечна. Но трябва да знаете, че конечните неща са сянка на безконечните. Тъмнината е сянка на светлината. Всеки от вас може да създаде тъмнина. Тъмнината е конечна, а светлината е безконечна – нищо повече. Всеки от вас може да направи една къща така, че в нея да не влиза светлина – тоест да я ограничи от светлината. Следователно тъмнината е конечна, а светлината – безконечна, вие не можете да я ограничите. Не можете да затворите вашата къща, за да не излиза от нея светлината; тя все ще си изтича, ще излиза навън. И тъй, материалният свят е конечен, както и тялото е конечно, но аз казвам: тази Вселена, която вие си представяте, може да се увеличава и смалява.

Сега ние можем да ви дадем друга философия, да ви кажем как според окултната философия се определят границите на Вселената. Вселената не е малка; казват, че радиусът ѝ е 100 милиона слънчеви години. Можете да си направите едно изчисление. Щом светлината изминава 300000 километра в секунда, колко милиона километра ще измине тя за една година? Това число, което ще се получи, се нарича една светлинна година. Значи 100 милиона години се изискват, за да мине светлината от единия край на Вселената до другия. Тогава някои питат: „А зад нея какво има?“. Именно в този въпрос, който не знаете, седи хубавото. Зад Вселената има друг вид светове. Но в това незнание има красота. Има незнание, което човешкият ум не може да обхване.

Ние, съвременните хора, мислим, че нашите очи са съвършени, че знаем всичко, каквото виждаме. Не, даже в музикално отношение и в зрително отношение още не можем да схванем различните тонове и различните цветове. Когато и да запитате днес, ще ви каже, че дъгата има само седем цвята. Не е вярно, дъгата има повече от седем цвята, засега обаче са само седем. Има животни, които схващат само три цвята, други, които схващат само четири, а хората са дошли до положение да схващат седемте цвята. Когато и да питате, ще ви каже, че дъгата има седем цвята, три от които основни, а четирите – производни, т.е. допълнителни. Това е в обикновената наука, в конечната. В необикновената, в безконечната наука краските са безконечни, т.е. трептенията, които образуват, нямат граници.

Тогава питам: как бихте си обяснили движението на материята, ако някой математик би казал, че първоначалната сила, която е създала всичко в света, се движи така бързо, че се намира едновременно във всички свои части? Значи в една секунда тя изминава целия свят и се намира във всяка частица на матери-

ята. (*Мнозина от слушателите кашлят.*) Е, разбира се, че ще кашляте; не само вие тук, но всички на общо основание ще кашлят. Защо кашлят? Когато хората не могат да разрешат един философски въпрос, всякога кашлят. Когато някой дължи някому, кредиторът идва да си получи дълга. Какво прави длъжникът? Почесва се, покашля, казва: „Хм...“ и най-после отлага. Но с кашлицата не се разрешават въпросите. Какво е кашлицата? Кашлицата е простуда. А какво е простудата? Простудата показва, че организмът е изгубил своята първоначална жизнена сила, или е изгубил трептенията, при които здравето може да се прояви. Следователно повдигнете вашата мисъл към Бога, свържете се с Него и кашлицата ви ще спре, ще изчезне.

Заповядайте на кашлицата си да спре! Ще каже-те: „Ще повикаме някой лекар“. Не, в света има само един лекар, всички други лекари са Негови асистенти, те трябва да слушат Неговия глас. И аз разбирам, че в света има само един проповедник, а всички други проповедници трябва да слушат Неговия глас. Всички хора говорят с асистента на този проповедник. В света има само един Свещеник, всички други свещеници са само асистенти на този Велик свещеник. В света има само един Владика, всички други владици са асистенти на този Велик владика. В света има само един Патриарх, всички други патриарси са асистенти на този Велик патриарх. В света има само един Мъдрец, всички други мъдреци са асистенти на този Велик мъдрец и трябва да изпълняват добре своята длъжност.

Сега, нека допуснем, че това са общи фрази, които имат отношение към нас. Всеки от вас трябва да се интересува за себе си. Няма нищо по-велико от това човек да реши задачата на своята душа, задачата на своя живот – това е най-великото. Човек, който може да реши задачата, смисъла на своя живот, разрешава смисъла на целия Космос за себе си – нищо повече. Някои питат какво е човекът. Това е велик въпрос. Ще

те питат някои какво мислиш. Ще се наведеш долу към земята и ще пишеш. Какво е чел Христос? Той разгръщал Великата книга на живота и пращинките, които намерил там, увеличил. В тях намерил причините тази жена да съгреша и защо е доведена пред Него. След това Той намерил начин, метод как тя да поправи своята грешка. Как ще може да я поправи? По Божествен, не по човешки начин. Питам: когато в съвременния културен свят хванат една такава жена в престъпление, как ще я съдят? Ние трябва да отговорим по същия начин: който е безгрешен, нека хвърли камък върху нея!

Има ли безгрешен човек на Земята? Такъв човек няма. Следователно никой няма право да убива, защото, който убива, законът засяга и него. Ще кажете: „Това засяга само външния свят, а нас, праведните, не засяга“. Правдата не е монопол. Сега можеш да бъдеш праведен, а след минута или след секунда можеш да изгубиш тази правда. Тя трябва да се възстановява всеки момент, защото всякога можем да я загубим. Казват: „Но нали Бог оправдава хората“. Да, Бог оправдава хората, но да притежаваш Правдата е друго нещо – тя е качество на Духа, тя е нещо вътрешно, един вътрешен процес в човека. Да бъдеш справедлив значи да знаеш как да постъпиш при всяка твоя мисъл, при всяко твое чувство и при всяко твое действие. Да бъдеш справедлив значи да знаеш как да постъпиш като мислещо същество, като разумен културен човек. Един ден ти ще дойдеш в съприкосновение с други културни същества, няма да бъдеш както сега.

Някои казват, че Бялото Братство е в България. Голяма чест е направило то на България, ако мислите, че е тук. Всемирното Бяло Братство не може да избере един такъв малък народ за свое седалище. То не е избрало нито Англия, нито Франция, нито Германия, нито Русия, другаде си има свое седалище. Единственото нещо, което сега съществува в света, е Всемирно-

то Бяло Братство. Всички писатели, свещеници, проповедници, философи са служители на Бялото Братство. И културата, правдивостта в света се подтикват все от тяхната мощна сила, от техния мощен дух. Когато Христос дойде на Земята, тия велики Бели Братя изпратиха от Небето един полк ангели, служители техни, да пеят. След тях дойдоха тия трима Мъдrecи, адепти от Изток, да се поклонят на Христа; и те бяха техни служители. Някои казват: „Бялото Братство в България не вирее“. Българите трябва да знаят, че свободата им е дадена от Бялото Братство и ако съгрешат, Белите Братя ще се разправят с тях. Няма народ, с който те да не могат да се разправят, нека всички запомним това; то трябва да се отпечата в умовете ви. Бялото Братство не е нещо видимо, не е секта, не е Църква; то е нещо живо, извън тези покварени условия, в които живеят хората. Тъй както живеят хората сега, това, което имаме, това не е братство.

В една от миналите беседи аз определих: брат е онзи, който от излизането си от Бога до връщането си при Бога през всичките съществувания ти е бил брат; брат ти е този, който през всичките условия на живота си е бил готов да се жертва за теб; брат е този, който те е обичал както себе си. И всичко това го прави не по насилие, но с великото съзнание на онзи Божествен Дух, който живее в душата му. Ако всички имате такъв идеал, само тогава ще бъдете ученици и служители на това Велико Всемирно Братство.

Сега някои казват: „Ние можем да ви изпъдим от България“. Ако е въпрос за изпъждане, питам: кого ще изпъдите? Тази земя не е българска, тя е на Господа. Земята на англичаните не е английска, тя е на Господа; под наем, под аренда е дадена тя.

И тъй, навел се е сега Христос и пише на земята. Пише Той за всички, пише за тия престъпления, които сега се вършат в света, пише по какъв начин може да се оправи човечеството. Всички вие искате да знаете

по какъв начин може да се оправи човечеството. Само по един начин може. Всички тия Братя, които работят, са от седем йерархии, от седем категории. Едни от тях принадлежат на Любовта, наричат се Братя на Любовта. Други принадлежат на Мъдростта, наричат се Братя на Мъдростта – те поддържат науката и изкуството, носят знание на човечеството. Трети се наричат Братя на Истината – те внасят свобода в човешките умове и сърца, внасят свобода в техните мисли и чувства; внасят онази свобода, която прави човешкия дух, човешката душа, човешкия ум и човешкото сърце напълно свободни – свободни в пълния смисъл на думата. Други се наричат Братя на Справедливостта, те носят Правда на човечеството и се разправят с онези невидими блага, от които съвременните хора имат нужда. Други братя се наричат Братя на добродетелта. Други се наричат Братя на Красотата. И най-после идват последните, които се казват Йеховисти. Това не са същинските имена на тия Братя. Аз не мога да ги произнеса, защото те са свещени. Всички Братя не са така обикновени, не мислете. Всеки един от тях може да вдигне Земята на ръката си и да я хвърли в пространството като топка, такова знание имат те. Могат да вдигнат Земята с ръката си, защото зад тях седи нещо още по-мощно, на което те са служители. И когато някои мислят, че могат да се разправят с тия Братя, това показва, че не разбират онзи дълбок смисъл, който се съдържа в понятието *Бял Брат*. Когато един от тези Братя се явил на Мойсей в огнения пламък, казал му: „Изуй обувката си, защото мястото, на което седиш, е свято“. И когато Христос се наведе на земята, Той призова тези Братя. Вие ще кажете: „Христос беше Господ“. Да, но когато Христос слезе на Земята, Той остави всичката Си сила и слава на тия Братя, а слезе като слуга, да покаже на хората как трябва да живеят.

И ПИШЕШЕ НА ЗЕМЯТА

Като се говори за издръжливостта на Христа, има едно предание, доколко е вярно – не се знае, според което вечерта, когато Христос бил заведен на изпит в преторията, римските войници му се подигравали и му ударили 80000 удара. След това му дадоха да носи до Голгота кръста си, който Той не може да изнесе, а остави на половината път, като поиска някой да му помогне. Кой от вас би имал силата да издържи толкова удари? Кой от вас би имал силата след тия удари да изнесе своя кръст поне до половината път? Това може да направи само човекът на търпението. От тия удари Христос изчислил доколко тогавашното човечество е било възвишено и благородно. И тия благородни хора се подигравали с един човек като Христа!

Питам: Христос на по-голямо почитание ли е в днешния свят? Вие, служителите Христови, Неговите ученици, които Го обичате сега, които говорите, че Той е Бог, че е Син Божи, че е човекът на Любовта, изпълнили ли сте Неговия закон? Не говоря за закона на обществото, а за закона на Любовта. Показали ли сте Любовта си към своите братя на Земята? Знаете ли колко бедни, колко страдащи искат Любов от нас? Всяка бедна вдовица, всеки страдащ, всяко обезсърчено сираче искат да чуят по една сладка дума, искат да им кажеш, че има условия за тяхното спасение от положението им още сега, а не за в бъдеще, защото животът е сега.

Когато Христос се наведе долу и пишеше, Той подкрепи една паднала жена и я попита:

- Не те ли осъди никой?
- Никой, Господи.
- Нито аз те осъждам. Иди и не греши повече, не следвай греха!

От какво произлиза грехът? Защо грешат жените? От слабост. Защо грешат мъжете? От слабост. Това е възпитание. В съвременния свят има едно противоречие. Всички казват: „Не може без грях, не може без

лъжа“. Как така не може без лъжа? Какво добро е внесла лъжата в света? Какво добро е внесъл грехът? Но казва някой, че ако излъже, няма да изгуби имането си. Питам: кой е спечелил своето имане чрез лъжа? Не изгубва ли човек чрез лъжа всичкото свое имане? Ние засягаме принципно въпроса. Аз не говоря за тази обикновена, площадна лъжа, но има една принципна, за която се съди човек, а именно – за лъжливите ни отношения към Бога. Отношенията ни към Бога трябва да бъдат верни и истинни. И ако ние имаме това широко сърце, каквото е имал Христос, щяхме да разберем в какво седят тия верни и истинни отношения към Бога. Нима мислите, че много от нашите мисли, които имаме, не са от лъжливите, от тия, които ви заблуждават? Много от нашите фарисеи и садукееи ни донасят такива мисли и ни казват: „Ти си Учител, хвърли тия мисли за Бога навън!“. Тогава вие казвате: „Тъй е писано според Мойсеевия закон“.

Съвременните християни казват: „Като не може човек да живее по Бога, нека поне удари нашироко“. Защо? – „Защото съгреших, напих се.“ Какво от това? Може да си се напил един път, но повече не пий! Започни с мисълта, че няма да пиеш година, две, десет; дръж тази мисъл постоянно в главата си, докато най-после станеш господар на онзи вътрешен недъг, който те мъчи. Станеш ли му господар, това е, което те похвалява пред тия твои Братя. Всеки недъг, който имаме, е грях и този грях, който седи в теб, те ограничава. Ти ще се покажеш на света, че съзнаваш, че зад теб седи една реалност, зад която се крие Бог, и че ти имаш сила да се поправиш, да надмогнеш този недъг. Религиозните хора казват: „Само Христос може да ни помогне, само Христос може да ни спаси, затова ние ще седим и ще Го чакаме“. Какво ви е донесло това чакане от 2000 години? Например ти си един грешник. Отчаял си се, обезсърчил си се, нещо отвътре ти казва, че от теб човек няма да стане. Христос ти казва:

„Стани!“ – именно в това време Той пише вътре в теб. Какво? Разгледали ли сте тия думи? Ако бихте могли да разгледате, да прочетете думите, те биха хвърлили такава светлина върху вас, че умът ви ще просветне, ще се изпълни с необикновена светлина, душата ви ще се изпълни с необикновена радост и вие щяхте да разберете дълбокия смисъл на това, което е писал. Не само е писал Той, но и мислил. И не само тогава е писал, но и сега Го виждаме често, често да пише. Аз Го виждам да пише на земята все същия стих. Ще кажете: „Какво пише Той?“. Когато Слънцето изгрива сутрин, какво пише Той? Били ли сте на изгрев, виждали ли сте какво пише Слънцето? Ще кажете: „Това е идолопоклонство! Ние не искаме да ходим на изгрев“. Хубаво, на обед поне го гледайте! Какво иска да ни каже Слънцето, като изпраща своята светлина всеки ден?

После, аз ви запитвам друг съществен въпрос: защо трябва да ядете? Казвате: „Трябва да се живее“. Не може ли човек без ядене? Заключение, което можем да извадим от сегашното си състояние, е, че не можем без ядене. Можете ли вие да обясните какво значи яденето, пиенето на вода, мисленето, чувстването и действоването? Това са все формули, които трябва да се преведат и осмислят. Какво значи яденето? Когато един човек осмисли яденето, той ще разбере основния закон, който е вложен в него. При яденето важно е това, че ти трябва да имаш 32 зъба и да дъвчеш. Ами ако съществуваше в света един закон, според който всеки, който яде, се наказва със смъртно наказание, какво бихте казали? И в тази жена имаше едно подобно желание, каквото е желанието на хората да ядат – имаше желание да изяви своята любов, да си има един мъж, както и всички други жени, да си роди едно дете. Тя имаше едно желание в себе си, сложено ѝ от Природата, но това желание беше изопачено и заради него искаха да я убият.

Ако бихте поставили този закон за смъртното наказание, при случая, когато някой човек преяде, вие трябваше да кажете: „Учителю благи, ние намерихме един човек, който е преял, а според Мойсеевия закон се казва, че всеки такъв човек трябва да се убие с камъни, ти какво ще кажеш?“ и Христос казва: „Този от вас, който не е преяждал, нека хвърли камък върху него!“. Питам: има ли смисъл да се накаже такова престъпление със смърт? Не, Христос даде на тази жена нещо ценно – Той ѝ каза: „Иди и възлюби Господа!“. Христос не ѝ каза точно тия думи, но я попита:

– Осъди ли те някой, жено?

– Никой, Господи!

– Нито Аз те осъждам. Иди и не съгрешавай повече!

Христос разбираше великия закон, знаеше къде са спънките на тази жена, затова ѝ каза: „Иди и възлюби Господ!“. Ще каже някой: „Това не е ли насърчение на греха?“. Не, Той ѝ каза: „Иди и не съгрешавай повече!“ – това значи: „Иди и възлюби Господ!“. И ако съвременните хора правят престъпления в каквото и да е направление, то е защото нямат Любов. Тяхната любов е конечна, гранична, не е онази Любов, на която можеш да разчитааш.

На какво прилича човешката любов? Влезеш в една гостилница, поргмонето ти е пълно с английски звонкови. Ти влизаш, стоиш прав, но веднага всички келнери, като те видят, се разтичват, взимат ти шапката, дрехата, закачват ги, услужват ти и ти даваш на този, на онзи подарък – отличен човек си за тях; и ти казваш: „Много хубава гостилница“. Такава е сегашната култура на любовта. Но я влез в тази гостилница със скъсани дрехи, без пет пари в джоба си и виж как ще те посрещнат! Опитай се само два пъти да влезеш! Тогава, питам те, теб ли посрещат, или парите ти? Парите ти, разбира се. Ти си учен, завършил си два факултета, финансист и философ си или бактериолог и

геолог, или пък някакъв химик; всички те посрещат добре, снемат ти палтото, треперят за теб, отличен човек си. Но утре започне да отслабва нервната ти система, паметта ти се губи, умът ти не е толкова ясен и ти казваш: „Напуснаха ме хората“. Кого напускат? Палтото ти. Добре, друг случай: ти си благочестив човек, лекар си, можеш да лекуваш всякакви болести. Отваряш очи – слепи проглеждат, лекуваш сърцебиене, коремоболие и ред други болести. Всички казват: „Този е свят човек!“. Почитан си, всички ти снемат палтото, уважават те, във всяка къща ще има караница за теб къде да отидеш. Но тази твоя дарба се прекратява, не може да лекуваш повече. Не само че не можеш да лекуваш, но всички казват: „Този не го искаме вече!“. Питам: къде остана почитанието на хората?

Къде е човекът – в знанието ли, в неговата видима доброта ли, в парите ли? Истинският човек е онзи, който решава правилно великите задачи на Земята. Аз наричам лекар онзи, който може да лекува себе си; наричам учен онзи, който може да учи себе си – този човек няма само да учи, но и ще слуша своя учител, ще възприема Светлината. Знаете ли какво е изкуството на Светлината? То е тъкачество. Всички наши клетки, които се считат толкова невежи, имат едно изкуство, което ние не знаем – те знаят да тъкат плат от светлината. Питам: ако аз извадя един такъв плат, изтъкан от светлинните лъчи, какво ще кажете вие? Ако ви кажа: „Ето един слънчев плат“, знаете ли на какво ще приличате?

Ще ви приведа един разказ, предаден в разни анекдоти. Един от древните велики хора, виден богаташ, искал да има дреха, която да се изтъче така, че да не е пипната от човешки ръце. Той казал: „Давам голямо богатство на този, който може да изтъче тази дреха, без да пипнат ръцете му нещо върху нея“. Явили се двама тъкачи: „Ние ще я изтъчем“. Сложили стана си и започнали – прехвърлят совалките през въздуха, тъ-

кат. Богаташът пратил двама от слугите си, да видят как върви работата. – „Добре върви.“ Пратил ги още един път – казват: „Отлично платно!“. Отишъл той сам да провери, нищо не вижда, но казва: „Отлично платно!“. Изтъкали платното, скроили му една дреха. Излязъл той с нея из улиците и всички му казвали: „Отлична дреха!“. Най-после го видяло едно дете и казало: „Този човек е гол!“.

Като ви изтъка един плат от светлината, ще заприличате на голия човек – защо? Защото нещата имат смисъл само когато се виждат; за да се разберат, те трябва да се видят. Това, което не виждате, не е реално за вас, но това, което е реално за мен, не е реално и за вас. Ако ви кажа, че тук имам един светлинен плат, ще ми повярвате ли? Откъде знаете – може да ви изпитвам? Ако го виждате – добре; но ако не го виждате, няма ли да бъдете в положението на онзи човек, който бил гол? Ако ви кажа, че сега в ръцете си имам един плат, и ви питам дали го виждате, какво ще кажете? Истината е, че никакъв плат нямам, но казвам, че онези клетки вътре в нас изтъкават светлината.

Следователно хубавата част на нашето тяло, с която живеем, мислим, чувстваме и действваме, е изтъкана от лъчите на Слънцето, а грубата част на тялото не е изтъкана от лъчите на Слънцето. Значи това, което мисли и чувства в нас, е направено от лъчите на Светлината; то представлява невидимият, светлият човек в нас. Когато един ясновидец погледне на човека, той вижда именно този човек, който издава светлина от себе си – светлият човек. Видимият човек пък е материалният, в който се проявява духовният.

Сега Христос пише на земята и казва на тази жена: „Възлюби Господа!“.

Знаете ли вие изкуството да възлюбиш човека? Аз често чета по романите как някоя мома възлюбила някой момък и после го разлюбила; или някой момък залюбил някоя мома и после я разлюбил. Залюбил и

разлюбил – значи в земната любов има два момента: залюбване и разлюбване; после идва друго залюбване. Една мома не може два пъти да залюби онзи момък, който веднъж я е разлюбил. Каквото и да говори, истината е тази: тя не може два пъти да залюби този момък. Аз казвам на момците: онази мома, която ви е залюбила и разлюбила, не може да ви залюби втори път; казвам на момите: онзи момък който ви е залюбил и разлюбил, не може втори път да ви залюби. Любовта не може да се възвърне по никой друг начин, освен чрез искрено разкаяние. И на жените казвам: онзи мъж, който ви е залюбил и разлюбил, втори път не можете да залюбите; казвам и на мъжете: онази жена, която ви е залюбила и разлюбила, не може втори път да залюбите. Каквото и да ви говорят те, всичко това са празни приказки.

Като четете Евангелието, ще видите, че според мъчнотиите в живота любовта на мнозина ще охладнее, т.е. няма да имат сила да издържат. Питам тогава: заслужава ли да залюбите някой човек? Не. Защо не заслужава? Заслужава ли, като ви залюбя, да ви издигна на височина около километър, както се издига един орел, и от тази височина да ви пусна долу, като ви разлюбя? Каква е тази любов? Да залюбиш някого значи да го издигнеш на голяма височина, а да го разлюбиш значи да го пуснеш от тази височина. Каква философия има в това? Казват за някого: „Нека го залюби някой, че да му дойде умът в главата!“. Не, освен че няма да му дойде умът в главата, но ще изскочи дори. Ако залюбването може да вкара ума в главата, това е една неразумна философия в живота.

Разпрaviaх ми за любовта на един млад слуга, който се влюбил в своята господарка. Той бил малко момче, 10-годишно, и тъй нежно се влюбил в своята господарка, че никому не откривал това свое чувство. В свободното си време се качвал на едно високо дърво и там написвал името на господарката и своето име.

Едва след 100 години, когато отсекли дървото, намерили там написани имената им. Това е един хубав пример за любовта: той живеел близо до своята любов и всичко жертвал за нея, без тя да подозира. А вие сега по 100 писма пишете на вашите любими: „Ах, умирам, не мога без теб“. Има една хубава формула за живота: *Любовта ражда Доброто в света.*

Защо съгрешила тази жена? Грехът показва, че в нея е имало криво разбиране за Любовта. Ние сега ще решим един социален въпрос, но всички социални и религиозни общества решават същия въпрос в този смисъл: да се изпъди и убие тази жена! Ала Христос казва: „Всички, които искате да убиете тази жена, трябва да възлюбите Господа, да внесете Неговата Мъдрост, Неговата Истина, Неговата Любов, Неговата Правда, Неговата Красота и да бъдете един към друг тъй благи, както е благ Господ“. Това е истинското решение на онзи социален въпрос. Индивидуално, вътрешно, този въпрос е решен. По друг начин как ще го решите? Нека има и друго решение, аз не искам да налагам на всички ви това, но онези, на които съзнанието е събудено, които са узрели, трябва да убедят целия свят, че съвременният строй трябва да се измени по какъвто и да е начин. Хората трябва да се убедят, да им се каже, че е дошло време, когато въпросите трябва да се разрешават с Любов, и ако ние не направим това, ако закъснеем, въпросът пак ще се разреши, но вече не в наша полза. Този въпрос няма да се реши отвън. За нас е важно да се запали първият въглен и от него ще се запалят всички други.

Аз бих желал сегашните млади и стари, млади в Любовта, а стари в Мъдростта, да бъдат запалени въглени. Под *стари* не подразбирам *слаби*. Убеждавайте хората, че е дошло време да се решават всички въпроси с Любов, но не с тази обикновена любов, която вие познавате. Не, всички въпроси трябва да се решат със Знание и Мъдрост, трябва да се решат със Свобода и

И ПИШЕШЕ НА ЗЕМЯТА

Истина, с доброта, със справедливост, с красота. Голямо безобразие е да вземем един човек, да му сложим въже на врата и да го обесим на бесилка. Един човек, когото Бог е създал, да вземем и да го сложим на бесилка е едно велико престъпление и ние да можем да го гледаме спокойно! Всеки един от нас трябва да се обърне към Господа, да Го призове с всичкото си сърце и чак тогава Бог ще дойде. Казват: „Е, обесили го, да не е грешил!“. Ами че утре или след две прераждания и теб ще обесят, кой от вас не е бил обесван? Като гледам сегашните хора, виждам, че всеки от вас е бил и обесван, и застрелван. Като правя своите изчисления, виждам колко милиони, колко милиарди хора са били избити, цялата земя е постлана само с кости. Но светът оправи ли се – не. Какво разбират онези, които са на власт – това е друг въпрос, но ако ние вярваме, че всяка власт е дадена от Бога, тогава каква е Волята на Онзи, Който е дал всяка власт? Ако вярваме в Бога, ние можем да решим този въпрос само с Любова. Най-после, ако управляващите любят този народ, аз не подразбирам цялото човечество, те би трябвало да приложат законите на това Бяло Братство и така въпросът ще се реши по един любовен начин. Онези, в които съзнанието е пробудено, които вярват в това Братство, трябва да си подадат ръка. Не външно, но вътрешно убеждение трябва да има в тях. Съвременното християнство се гради само на своите мъченици; всички добродетели, величието на всички народи се гради само върху живота на техните мъченици. Как става това, без Христос ли?

Ето, една паднала жена седи пред Христа и Той ѝ казва: „Иди, жено, и не съгрешавай повече!“. Той пише: „Вие трябва да решите тези задачи по Любов“. Ако всички си подадем ръка по Любов, по братски, не ще ли можем да живеем? По Любов не можем ли да решим задачите? Това, което един човек не може да направи, двама могат; което двама души не могат

да направят, трима ще могат; което трима не могат, четирима ще могат; което четирима не могат, петима, стотина, 1000, 10000, 100000, милиони хора, съединени в едно, могат да го направят. Всички хора, цялото човечество, съединени в едно, под светлината на този Божествен Дух всичко могат да направят. Питам тогава: какво трябва да чакаме ние? Някои от вас ще кажат: „Аз съм жена, мен Господ ме е сложил да гледам къщата“. В къщата ли те е сложил Господ? Я ми кажете, в коя къща ви е сложил Господ? Ако е така, защо онази твоя бедна сестра Господ не сложил също в къщата? Като разбирам, че Бог е Абсолютната Правда, ако беше сложил теб в къща, щеше да сложи и всички останали хора в къща. Понеже не всички хора са в къщи, това означава, че не Господ е направил това, а хората. Ако ти си влязъл в тази къща, ти сам си я съградил, не я е съградил Господ. Нека разберем, че не всички неща са направени от Бога.

И Христос се наведе долу на земята, и пишеше.

Сега не искам да хвърлям сянка върху тия неща, но казвам, че грешките трябва да се изправят. Но хората казват: „Тялото и на праведния, и на грешния все в земята ще отиде“. Да, така е, но има едно различие в смъртта за тия двама души. Господ ще събере тялото на праведния човек в едно шишенце и в онзи свят ангелите от неговото тяло ще направят една хубава ваза. От телата на праведните хора ще направят по една хубава ваза и ще кажат: „Тази ваза е направена от тялото на праведния“. А от тялото на грешния няма да остане никакъв помен, ще го хвърлят на сметта. Казва някой: „Е, аз ще умра и праведният ще умре“. Да, но от моето тяло ще направят една хубава ваза, а от твоето нищо няма да направят. Казват: „Такъв е животът“. Какъв е животът? Божественият живот сам по себе си е чист.

Питам сега: кое е онова, което трябва да ни повдигне в очите на другите? Аз се чудя например, като наблюдавам хората и чета мислите им. Те си казват:

И ПИШЕШЕ НА ЗЕМЯТА

„Този човек там какво ни говори, какво иска да ни лъже?“. Казвам: научете се да мислите право! Аз бих желал да видя какво разбирате вие под думата *истина*. Който и да е от вас, елате при мен да направим един опит и да видим кой говори Истината. Правдата аз разбирам съвсем иначе. Време е вече ние да бъдем искрени. В нашите очи всеки човек трябва да прочете човешкото; душата трябва да проглежда през тях. Като си погледна очите, аз трябва да съм доволен от себе си, от очите ми да лъха искреност и да знам, че към всички постъпвам тъй, както и към себе си. Някой казва: „Ти към мен не постъпваш тъй, както към себе си – ти яде кокошка, а на мен не даде“. Да, вярно е, не постъпвам справедливо, ядох кокошка. Преди половин час я изядох, но тя бе развалена и ми разстрои стомаха, та не искам да дам и на теб от нея. На теб ще дам от хубавите плодове: ябълки, грозде с препечен хлябец.

Следователно ние трябва да бъдем искрени, да не предаваме от нашите грешки и на другите, но да им предадем нещо хубаво от себе си. И когато срещна някого, когото обичам, ще поискам да изпъля душата му с Любов, духа му със Знание и Мъдрост, с красота, доброта и със справедливост, та да се зарадва душата ми при тази среща. Това трябва всички да пожелаем дълбоко, та като се срещнем, да се зарадваме и да си кажем: „Братко, радвам се, че те срещнах, радвам се, че те видях“ – само така ще можем да се повдигнем.

Нека се радваме един на друг тъй, както се радваме на Слънцето, което изгрява; както се радваме на една хубава местност, през която пътуваме; както се радваме на една хубава ябълка; както се радваме на един хубав извор, при който можем да си починем и да се разхладим. Така трябва да бъде, когато срещнем една душа, така трябва да бъде, когато се срещаме ние, за да можем да си помогнем в тия усилни времена на страдания, за да можем да претърпяваме и понасяме

всичко. Ние казваме: „Като отидем на онзи свят“. Че онзи свят е този свят. В дадения случай ти си в онзи свят. Господ ти казва: „Покажи Любовта си към онзи твой брат“.

Вие, като излезете оттук, казвате: „Имаше някои философски работи, но бяха много объркани, та не разбрахме какво искаше да каже“. Ще ви кажа какво искам да разберете. Като срещнете първата бедна жена, спрете се и в себе си ѝ кажете две сладки думи! Като срещнете първото сираче, кажете му две сладки думи! Като срещнете първия затворник, кажете му две сладки думи, донесете му от дома си малко хубав хляб, малко плодове! Като срещнете първия фалирал търговец, първата паднала жена, спрете се в себе си и им кажете две сладки думи! Като срещнете първото куче, на което кракът е счупен, спрете се да го превържете; ако не можете да сторите това сами, платете някому 20 лева, за да го превърже! Виждате някъде някой вол, който тегли много натоварена кола и не може да я изкара; платете 100 лева, купете нещо от товара, за да го освободите! Отидете в някоя гора, там някой сече дърветата. Попитайте колко искат за това дръвче, което в този момент секат, кажете:

– Колко искаш, приятелю?

– 20 лв.

Плати 20 лева на този човек, но спаси живота на дървото!

Покажете Любовта си! Ще кажете: „А, с такива работи ще се занимаваме!“. А с какви? Това е великото в света, на което Господ се радва. Такъв трябва да бъде нашият живот – живот на чистота, на святост, на Любов, на знание и мъдрост, на свобода и истина, на справедливост, на доброта и красота, живот, който обема всичката пълнота. „И тогава, пише Христос на тази Велика книга, блажен е онзи, който изпълнява Волята Божия“. Блажен е онзи, който не се съблазнява в противоречията на живота. Блажен е онзи, когото

греховете на брата му не отчуждават. Блажен е онзи, който всякога може да даде право комуто и да е, без да се съблазнява. Блажен е, пише по-нататък Христос...

И колко пъти, като срещна някой добър брат евангелист, прибързва да ме пита: „Ти вярваш ли в Христос, вярваш ли в Господа нашего Иисуса Христа?“. Казвам му: знаеш ли какво пише Христос на земята? Срещне ме някой свещеник, пита ме: „Ти защо не идваш в църква? Свещи трябва да палиш!“ Казвам: братко, аз се радвам на това изкуство, но вие го знаете много по-добре от мен. Едно време и аз палих свещи, но сега искам да науча друго – искам да науча изкуството всички свещи, които се палят в църква, да не гаснат вече и кандилата също да не гаснат. И друго: всички свещи, които горят в църква, да не димят; и всички кандила, които се палят, също да не димят. Всички свещи и кандила да горят, без да гаснат и без да димят – това е най-важното изкуство! Това наричам аз истинско палене на свещи и на кандила. Като запалиш една свещ, какъвто и вятър или каквато и буря да духа, да не може да се загаси. Това човек може ли да направи – човек е. Това проповедник може ли да направи – проповедник е. Това свещеник може ли да направи – свещеник е. Това верующ може ли да направи – верующ е. Това ученик може ли да направи – ученик е.

Когато човек иска да се жени, нека запита своя възлюблен:

– Можеш ли да запалиш една свещ, която да не гасне?

– Мога.

– Е, запали я тогава!

Ако я запали и не угасва при никаква буря и при никакъв вятър, ожени се за този човек, не се бой, ти ще можеш да живееш с него добре през целия си живот. Не може ли да запали такава свещ, това вече не е женитба, а продажба.

Изгасва ли свещта на когото и да е от вас, общо правило е: не се женете, не е позволено от Бога! Като казвам да не се жените, подразбирам да не се жените по човешки, а да се жените по Бога, по Божественому. Защо? Защото аз не вярвам в свещи и кандила, които гаснат и димят; вярвам в свещи, които не гаснат, в кандила, които не гаснат. Аз вярвам в хора, които, като палят свещи, свещите им не гаснат. Аз вярвам във всички свещеници, проповедници, във всички хора по целия свят, по цялото земно кълбо, на които свещите не гаснат. Казвам им тогава: братко, аз вярвам в теб, защото ти си научил великия закон на Земята. Аз вярвам в твоята душа и казвам: отсега нататък правете опити, научете се да запалите поне една свещ, която да не гасне!

Това е, което пишеше Христос. Блажени кои? Блажен е онзи, на когото умът е запален и не гасне. Блажен е онзи, на когото сърцето е запалено и не гасне. Блажен е онзи, на когото душата гори и не гасне. Блажен е онзи, на когото духът гори, свети и не гасне. Блажени са всички мъже и жени, всички деца, всички слуги и царе, всички свещеници и проповедници.

Блажени са всички онези, на които свещите и кандилата не гаснат!

22 февруари 1925 г., София

И ПИШЕШЕ НА ЗЕМЯТА

Сега скръб имате

*Така и вие сега скръб имате,
но Аз пак ще ви видя
и ще се възрадва сърцето ви,
и радостта ви никой няма да отнеме от вас.*

Йоан 16:22

Скръбта е спътница, другарка на живота, и радостта е друга спътница, другарка на самия живот. Разбира се, за живота ние ще говорим в смисъл, по-различен от този, в който съвременните учени разбират думата *живот*. Под думата *живот* ние разбираме не това, което се проявява и изчезва. Ако животът се проявява като светлината в една малка лампичка и после изчезва, като завъртим ключа, това не е живот. Хората казват: „Такива са законите на светлината – да изчезва и да се проявява“. Не, такъв закон на светлината няма, това е закон на хората – само те се проявяват така. Само хората са направени така – да се явяват и изчезват: отварят своите кепенци – светва в стаята им; затварят кепенците си – наставка тъмнина. Това е закон, който аз не признавам, и мога да го докажа на хората. Някой път те казват, че Слънцето изгрява и залязва. Не, Слънцето не изгрява и не залязва. То изгрява и залязва само затова, защото хората живеят на Земята, но за онези същества, които не живеят на Земята, Слънцето не изгрява и не залязва. Ако живеете в центъра на Земята, за вас то няма да изгрее никога, но ако се издигнете над нея, няма да залезе никога.

Когато хората изучават живота, те го изучават от своето лично становище и казват: „Аз съм убеден, така мисля, така съм схванал“. Такива убеждения имате вие. Говорейки за своите убеждения, съвременните

хора казват: „Моите убеждения са такива и такива“. Че такива убеждения имаха твоите дядо и прадядо; твоите убеждения са убеждения на дядо ти! – „Ама аз така разбирам Истината“. Какво разбираш ти? И дядо ти така разбираше Истината. Като дойдат до научните изследвания, до най-новите методи на лечение, хората казват: „Днес така се лекуват хората“. Да, но и при стария начин на лекуване хората умираха както и при новия начин. Това, което днес хората наричат лекуване, не е лекуване, а е залъгване. Като лекуват, лекуват някого, най-после го изпратят на онзи свят – съвършено го излекуват. И старите са лекували така, и новите лекуват по същия начин; различават се само по това, че старите са давали едно утешение на болния, а новите дават друго и болният все си отива утешен, че ще го излекуват. Откъде идват тия грешки? Щом човекът на Земята падне, все трябва да има кой да го повдигне. Оттук да извадим и другото заключение: щом човек се разболе, несъмнено трябва да има някой, който да го лекува.

Христос казва: „Скърби ще има в света“. И действително, сегашният живот е живот само на скърби, т.е. не изключително на скърби, но скръбта е преобладаващият елемент. Тази мисъл трябва да държите в ума си, за да имате правилно разрешение на живота. В сегашната си фаза животът разрешава една от най-трудните задачи: да превърне скръбта в радост. И Христос казва: „Сега имате скръб“ – защо? – “Защото Аз ви оставям и си заминавам. После отново ще ви видя и ще имате нова радост, която никой не може да ви отнеме.” Под думата *радост* разбираме онзи възвишен Божествен живот в човека, онова велико съзнание в него, с което той прониква цялата Природа, изучава нейните сили и закони.

Сега аз ще се спра малко, ще прекъсна мисълта си. Така, както прекъсвам мисълта си, има една нелогична връзка, както когато някой крои, вземе ножи-

цата, но после изведнъж спира – спре се, седи, мисли. Казват: „Защо се е спрял?“. Някакъв нов терк му дошъл наум, някакъв нов модел иска да внесе. Радостта е същественото, към което ние се стремим, но ако не разбираме законите на скръбта, не ще може да се домогнем до самата Истина, да разберем какво нещо е радостта. Скръбта всякога подразбира или загуба на онази реалност, която ние сме притежавали, или пък неизползване в пряк смисъл на онези блага, които са ни дадени. Следователно в този смисъл всички ние имаме тази скръб. Онзи ученик, който учи в гимназията, или онзи студент, който учи в университета, или онзи доктор, който се готви за своята теза, за своя докторат, или онзи музикант, когото не приемат в академията, все си имат скърби. Питам: скръбта на академика такава ли е, каквато е скръбта на доктора? Скръбта на доктора такава ли е, каквато е скръбта на студента? Скръбта на студента такава ли е, каквато е скръбта на ученика в гимназията? Скръбта на ученика в гимназията такава ли е, каквато е скръбта на ученика в отделенията?

Сега да ви дам друго обяснение. Представете си, че в един голям, великолепен театър се дава едно рядко по своето естество представление, на което са дошли от целия свят най-добрите артисти музиканти. По този случай на мнозина граждани, които успяват да се вредят, се раздават свободно, гратис, билети. Всички, които имат билети, постепенно влизат, влизат, но театърът се изпълва и половината публика остава навън. Тия, които остават вън, са недоволни – казват: „Как така да останем вън!“. Недоволни са, защото не са влезли вътре, за да видят какво става. Те вдигат шум отвън. Тия пък, които са влезли вътре, имат друго недоволство – че едни са взели първите места, а те стоят прави; казват: „Как така ние да стоим прави, а другите да седят на първите места!“. Различни недоволници има в света: едни, които стоят вън; дру-

ги, които са влезли вътре, но стоят прави. Питам: от кои недоволници искате да бъдете вие? Разбира се, за предпочитане е да бъдете от последните.

По същия закон някои хора влизат в някое братство и казват: „Как така, защо да не ни приемат? Ние не сме ли хора?“ – недоволни са. Защо са недоволни? Че нямало за тях столове. Казвам: вашата скръб е една, а скръбта на другите е друга. Къде е радостта? На Земята няма радост, скръб има. Радостта произтича от друг закон, който примирява нещата.

След това представление се дава един великолепен банкет. Масата е така наредена, че на всички се дават еднакви кърпи, еднакви прибори, местата са еднакво почтени, тъй че където и да се седне, все е първо място. Питам: сега ще има ли скръб? Не, музика ще има и всички стават весели. Казвам: докато сте вън или вътре, седящи или прави, все ще има скръб, но щом седнете на трапезата, на която има сложени велики блага, тогава ще има радост.

Светът сега е пълен с такива ужасни разочарования. Сегашните хора трябва да опишат какво нещо са страданията, но в тяхната истинска форма, а не да ги преувеличават. Представете си страданието на една майка, която е родила дете и то след 5 – 6 години умира! Представете си страданието на онзи лекар, който завърши два факултета и ослепява! Представете си страданието на онзи виден философ, комуто се парализира мозъкът, а той едва успява да напише половината от своя научен труд! Представете си страданието на онзи велик музикант, комуто някой счупва ръката! И държавници, и царе, и всички хора са изложени на такива велики разочарования. Това е и с млади, и със стари. Питам тогава: къде е радостта в живота?

Ще кажеш: „Аз съм млад“. Да, но ще остарееш и не само че ще остарееш, но пред теб ще се яви онзи стар бирник, смъртта, ще задигне всичко и ще те остави гол. Тя ще те изгъди от Земята и няма да ти даде даже

пътен билет да си отидеш – такъв крадец е. Всичко ти взима, не ти оставя пари да си купиш един билет за пътуване и ти казва: „Господ да се грижи за теб“. Вие не сте умирали, да знаете какво нещо е смъртта. Сега хората казват: „Докато се движи, човек живее, а като престане да се движи, умира“. Чудна логика! Тогава всички железници, които се движат по линиите, живи ли са?

В човека действително има движение, но има външен и вътрешен живот. Ако един човек престане да се движи външно, физически, а се движи вътрешно, тогава какво ще кажете? Съвременните учени не признават това, казват: „Като спре сърцето, човек умира“. Да, сърцето му е спряло, но който знае как да го задвижи, ще може да събуди отново живота. Вижте един спрял часовник: вземе го някой в ръка, бутне го тук-там с игла, но не върви – защо? Този човек не знае как да го бутне. Но я го дайте на някой майстор – той ще знае как да го бутне. Така е и с човешкото сърце – има лекари, които знаят как да го бутнат, и щом го бутнат, то тръгва. И Христос среща една майка, на която детето беше умряло. Той бутна сърцето му и то оздравя. Христос отиде при гроба на умрелия Лазар, каза му само една дума: „Лазаре, стани!“ и Лазар тръгна – сърцето на този човек тръгна само от една дума. Учените ще кажат, че Лазар не е умрял, а е изпаднал в летаргичен сън. Хубаво, този човек е лежал три дни в гроба. Но ако Христос може да задвижи сърцето на човек, който е лежал цяла година в гроба, какво ще кажете тогава? – „Е, и то е летаргичен сън.“

Сегашните хора са смешни в своите възражения. Ние, съвременните хора, не вярваме в това, в което трябва да вярваме, а вярваме в това, в което не трябва. Ние вярваме, че от едно малко семенце или от една малка клетка може да се развие цял живот на някое по-висше или по-нисше същество, а не вярваме, че в Природата съществува един закон на висша интели-

гентност, един закон на висша разумност, който управлява всичко в света. От разумното разумно се ражда, от живота живот се ражда и всякога проявеният живот седи над непроявения. Има една интелигентност, която надминава нашата. Как мислите, какви са понятията, мислите, разбиранията за живота на тия същества, които стоят по-долу от човека? И действително, ако вземем тази лествица, на която стои човекът, и слизаме и се качваме по нея, ще видим, че има цяла йерархия от същества, които са по-горе и по-долу от него. Това са души, това са разумни същества, които мислят, които имат свои разбирания. Като те срещне някое куче или някой вол, по очите ти ще прочете каква е твоята мисъл. Като те погледне в очите някоя птичка, ще познае дали мислиш да хвърлиш някой камък върху нея, или не. Следователно има едно вътрешно разбиране между всички същества.

Ние казваме: „Е, това са животни, това са птици“. Да, но като дойдем до самия човешки живот, пак не се разбираме. Можете ли да обясните защо хората не се разбират? Ето една философска теза, на която съвременните педагози, възпитатели, философи трябва да отговорят научно, да обяснят кои са причините хората да не се разбират. Двама братя, родени от една майка, не се обичат, а друга майка ражда двама синове, които се обичат – защо е така? Има си причини. В света има един велик закон, който управлява тия неща. Слушаме произведението на някой велик музикант, цялото творение е хармонично. Който знае да пише музикални произведения, трябва да умее да съчетава тоновете, защото има тонове, хармонични сами по себе си, има и тонове нехармонични. Два тона, три тона, четири тона, пет тона, десет и повече тона могат да бъдат хармонични сами по себе си; щом са хармонични, между тях всякога става сливане, разширение на техния обем. Други тонове сами по себе си са нехармонични и в какъвто и акорд да ги поставим, те не могат да се

слеят. Следователно всички хора, които са излезли от Бога, са произлезли от една гама, но не от такава, каквато ние познаваме – образувана от седем тона, а от една, съставена от 35 милиона тона, и то все първоначални, между които има съчетание. Какво съчетание има между всички тия 35 милиона същества! Те излизат постепенно от Бога, не всички се раждат едновременно. Казвате: „Всички хора излязоха от Бога“. Да, всички излязоха от Бога, но между всички има такава разлика, каквато между долно до и горно до на октавата. Има разлика в трептенията. Не можете да намерите две същества в света, които да са еднакви. Между хората има голяма вътрешна разлика, следователно им е необходимо едно вътрешно съчетание.

Откъде произлиза дисхармонията в този свят? Нестествената любов в съвременния свят е родила дисхармонията. Когато един мъж се жени само за пари; когато се жени само за черните очи на една жена; когато се жени само за червените ѝ устни, само за нейния хубав нос, само за нейните хубави пръсти, само за нейното тяло, всякога ще се раждат такива хубавички ангелчета без крилца. Това е престъпна любов, за която хората се наказват. Природата не търпи такива неща. Казват, че тя била глупава, че в нея нямало разумност. Съвременните хора искат да завладеят Природата, да ѝ заповядват. Каква пръчица има тя и наказва своите деца, като им казва: „Деца, ще слушате моите закони, ще ги изпълнявате. Ако не, скърби ще имате, и то не обикновени, но такива от 35 милиона градуса, ще се стопите под тяхната температура“.

И сега съвременните хора питат: „Какво трябва да правим?“. Няма да обичате човека заради неговите черни очи; няма да обичате човека заради неговите червени устни, заради неговия нос, заради неговите хубави пръсти, заради неговото тяло; няма да обичате човека заради неговите пари, нито заради неговото положение. Тогава ще ви дам едно правило, което

Христос е дал на учениците Си: „Бъдете разумни като змиите и незлобливи като гълъбите!“, но разумност като тази на змиите не спасява хората. Че кой от светските хора не е разумен? Онзи апаш, който се е скрил някъде и те причаква, като е скроил своя план, не е ли разумен? Как разумно те обира! Но Христос казва: „Бъдете незлобливи като гълъбите!“ – значи Той съчетава разумността на змиите и незлобието на гълъбите, за да произведе един нов тон. Тогава, за да разберете живота, казвам: трябва да бъдете честни за себе си, а не за другите, да се повдигнете като човеци. Ако искате да имате прави отношения спрямо хората, бъдете справедливи спрямо всички същества. Бъдете интелигентни спрямо Природата, защото, ако не сте разумни да разбирате нейните закони, няма да можете да се качвате на нейните високи върхове, няма да можете да преброждате нейните океани. Следователно трябва да бъдете интелигентни спрямо Природата, да научите нейните закони, за да ви оценява тя, а не хората, че сте интелигентен човек. И най-после, бъдете благородни спрямо всички! Тия четири правила са ви необходими: честен към себе си, справедлив към другите, интелигентен спрямо Природата, благороден към всички. Искаш да онеправдаеш някого – спри се в себе си и си кажи: „Ще бъда честен, няма да опетня своето име“. Дойдеш до отношенията си към другите – кажи: „Да бъда справедлив!“. Дойдеш до Природата – кажи: „Ще бъда интелигентен“; от тази интелигентност зависи не само твоето развитие, но и развитието на цялото поколение след теб. Дойдеш ли до всички души, кажи: „Ще бъда благороден“.

Христос се обръща към Своите ученици, които са разбрали Неговото учение, и им казва: „Скръб ще имате“. Той се занимавал с тях, учил ги да разбират скръбта, да знаят кои са причините за нейното явяване. Следователно скръбта ни може да бъде отнета само от наш приятел; само едно разумно същество може да отнеме твоите скърби.

Представете си, че вървите замислен и падате в някой дълбок кладенец в планината. Питам ви: какво чувствате долу? Първо изпитвате ужас, казвате: „Всичко свърши с мен“ – имате една неутешима скръб. Но след вас върви вашият приятел с въже в ръка и пита:

– Ти долу ли си?

– Долу съм.

Като чуете гласа на вашия приятел, казвате:

– Ти тук ли си?

– Тук съм.

Той спуска едно въже и започва да ви тегли нагоре. Веднага вашата скръб се превръща в радост. Питам ви: след като излезете от кладенеца, помните ли скръбта си? Вие помните скръбта си, помните и кладенеца, но кое е онова, което силно се е запечатало във вашия ум? Вашият приятел. Следователно вашата скръб е станала причина да се прояви сърцето на вашия приятел, да разберете колко е внимателен, колко е благороден към вас.

Във всички наши скърби, във всички наши страдания ние ще научим велики уроци, ще имаме една велика наука, от която ще разберем доколко Бог е внимателен към нас, колко Великият Божествен Дух се грижи, мисли за нас. Аз определям Бога така: единственото същество, което всякога, във всички моменти мисли за нас, единственото същество, което никога не ни забравя. Следователно всички страдания, всички скърби, всички ужаси в живота ни са само за това – да опитаме великата Любов на Бога към нас, да разберем, че Той може да ни избави от всички скърби в живота ни. Това и ще разберем в края на краищата.

Някои казват: „Я ми кажете какво нещо е Господ“. Това същество, което мисли за теб от паметта на века, от както е създаден светът, докато се свърши, това е Бог. Като казвам *докато се свърши светът*, не разбирам, че той действително ще свърши, а разбирам този период от време – от излизането от Баща ни до връща-

нето ни при Него; за мен светът тогава се свършва.

За мен е важно да разбере Този, Който през всичкото време на моето странстване постоянно ми е писал. Пише ми Господ: „Синко, как си, как минаваш, близките ти как са?“. Често запитвате: „Защо идват ангелите?“. Пощальони са, носят писма от Бога. Когато Господ иска да изпрати едно важно писмо до някого, за да не попадне в чужди ръце, Той изпраща специален ангел пощальон да го занесе и да го връчи направо в ръцете на този, комуто е определено.

Сега, като ме слушате, ще си кажете: „Седнал той на нас, учените хора, на нас, културните хора, да ни разправя за неща, които не са били“. Какво ще кажете, ако разтвори корема на някой човек и започна да ви разправям за неговите черва, за жлъчката му и след това отново го зашия? Ще кажете, че това е една реалност, ще вярвате на всичко, което ви говоря. Добре, но като отворя онази Велика книга и започна да ви разправям за някой ангел, който носи писмо от Бога, за онзи свят, в това не вярвате. Кое е по-важно в дадения случай? При една болест операцията е важна, но когато си здрав, а имаш една неизцерима скръб, този ангел е най-важният. Той идва всякога, това не е илюзия. Когато дойде един ангел, всякога донася радост. Неговото идване се отличава. Ние не подхранваме илюзиите на нещата. Ако дойде един ангел в човека, неговата интелигентност трябва да се повиши и изобщо той коренно се променя. Ако някой каже, че при него е дошъл ангел, а не е станал по-умен, това е илюзия. Реалността всякога извършва коренна промяна в човека: тя усилва човешката интелигентност, усилва човешката любов, усилва любовта към Истината.

Ще ви разкажа един от фантастичните, от въображаемите разкази. Ние наричаме тия разкази символи. Живели един цар, наречен Бен-Адет, и дъщеря му, Зебру-Меди. В царството на този Бен-Адет законите били много строги – и за най-малкото престъпление

всеки се наказвал със смърт. Всеки, който преяждал, се наказвал със смърт; всеки, който се усмихвал, се наказвал със смърт; всеки, който въздъхвал, се наказвал със смърт; всеки, който се оплаквал, се наказвал със смърт; всеки, който не работел, се наказвал със смърт; всеки, който не си лягал в точно определеното време, в 9 часа вечерта, се наказвал със смърт; всеки, в джоба на когото се намери празна кесия, без златна паричка, се наказвал със смърт; всеки, който пътувал бос, се наказвал със смърт; всеки, който ходел гологлав, се наказвал със смърт; всеки мъж, който казвал лоша дума на жена си, се наказвал със смърт; всяка жена, която казвала лоша дума на мъжа си, се наказвала със смърт. Такива били законите в царството на Бен-Адет. (И турците имат думата *адет*.) Всички поданици в царството се намирали в много тежко положение, представете си какъв е бил животът там.

Вие, съвременните хора, се оплаквате от сегашните режими. Хората в България се оплакват от своето сегашно положение. Това, което става сега в България, е цвete пред положението на поданиците от царството на Бен-Адет. Казвате: „Какво става в България!“. Не, България още не е дошла до такова окаяно положение.

По едно време дъщерята се влюбила в един царски син, наречен Бен-Адет-Исабет, който дошъл да живее в това царство. Като отишъл там, успял да убеди Бен-Адет да направи един опит да даде свобода на своя народ. До неговото идване всички поданици викали към Бога, искали да им помогне, да ги извади от това угнетено състояние. Най-после великите Учители изпратили този царски син Бен-Адет-Исабет, за да внесе новия закон в царството. Той веднага издава следния манифест: „Отсега нататък всички хора са свободни да се проявяват тъй, както искат, тъй, както Господ ги е създал. Всеки е свободен да си ляга когато иска и да спи колкото иска; всеки може да се смее колкото

иска; всеки е свободен да носи или да не носи пари в джоба си; всеки е свободен да ходи гологлав или бос – както иска“. Изобщо – всекиму се давала свобода да прави това, което сърцето му искало. Настанала велика радост в света. Всички излезли с празничните си дрехи да ликуват и да благодарят на Бога, че изпратил Бен-Адет-Исабет да направи тази коренна промяна в света.

Излезли един ден Бен-Адет-Исабет и царската дъщеря да се разхождат и тя му казала: „Аз съм ти много благодарна, че дойде в нашето царство, да внесеш радост в сърцата на всички хора“ и от благодарност поискала да му целуне ръка, но за голямо свое учудване видяла, че той се превръща в една голяма чешма, от която тече изобилно вода. Тя веднага се напила от тази вода, забравила, че чешмата била човек. Казала си: „Къде ли остана Бен-Адет-Исабет?“. Не изказала още това, вижда Исабет, но чешмата я няма вече. Тази вода тъй задоволила нейната жажда, че поискала да пие още, но усетила реалността вътре в себе си.

Вървели по-нататък, настанала вечер. Тя му казала: „Много съм благодарна, че дойде в нашето царство, внесе радост за всички“. В това време в нея се явило желание да го прегърне, да го целуне и да му благодари за всичко, но веднага се намерила в един великолепен палат с отлично осветление. Забравила за Бен-Адет-Исабет и започнала да чете една книга, която намерила в този палат. Прочела следното: „Исабет-Бен-Адет Бен-Адет-Исабет“. Какво ще разберете сега? Тя веднага започнала да философства, да разсъждава как се е намерила тук, но изведнъж се съмва, палатът изчезва от очите ѝ и пред нея се явява Бен-Адет-Исабет. Къде остават тия имена?

Днес и двамата са живи: Бен Адет е старият човек, Бен-Адет-Исабет е новият. Какво отношение има между тия двамата, между стария и новия човек? Вие ще кажете: „Старият да умре!“. Не, старият е бащата на

младия. Някои взимат стихове от Писанието и казват, че старият човек е онази стара форма на греха. Не, той не е човекът на греха, това е крив превод. Старият, проявеният, мъдрият, умният човек става основа, за да се прояви Божественият, разумният човек, който прилага и схваща разумните закони. Старият човек е човекът, който за своята честност може да пожертва всичко в света; човекът, който за справедливостта към другите е готов да пожертва всичко в света; човекът, който за интелигентността си към Природата е готов да пожертва всичко в света; човекът, който за благодостството спрямо всички души е готов да пожертва всичко в света. Това е старият човек.

Следователно в света се явяват две неща: жаждата, която трябва да се утоли с живота, и разумността, която трябва да се утоли със светлината. Значи на нас ни трябва вода и изобилен живот – нищо повече. Щом си недоволен, трябва ти живот; щом си завистлив, трябва ти светлина. Ние всякога завиждаме на хората. Тази Вселена, в която живеем, е тъй създадена, че за всички ни има изобилно вода и изобилно светлина, които можем да възприемаме. Не завиждайте! Радвайте се, като срещнете някой човек, в който има вода, в който има живот. Като видите човек, пълен със знания, радвайте се, че в него има светлина. Похубаво е да живеем между живите хора, отколкото между мъртвите.

Ще ви представя друг реален пример от сегашния живот. Той се отнася до поета Уинсън и неговия ученик Камрин. Уинсън написал едно поетично съчинение, което мислел да издаде, но неговият ученик успял да подкупи един от слугите му да вземе съчинението и го издал като свое – издал го и поставил подписа си отдолу. Другите поети отишли при Уинсън и му казали: „Господин Уинсън, вижте новия поет, който се е явил със своите великолепни стихове!“. Той им казал: „Да, отлични са тези стихове, аз поздравявам

новия поет с тях“. Лицето на Уинсън ни най-малко не се изменило от думите на другарите му. Той искрено поздравил новия поет. Идея има в Уинсън! Ще обясня какво се е случило по-нататък. След 10 години Уинсън написва едно още по-хубаво съчинение, което издава сам. Сега вече сравнили първото и второто съчинение и разбрали какво е станало. Знаменития Уинсън пак се проявил.

Това е един изпит в живота, разбирате ли? Когато вие изнесете една Велика Истина, дайте ѝ място да върви, не поставяйте името си. Силата не е в нашия подпис, вие сте само изразители на Божественото. В музиката, в науката, в свещенодействието или където и да е вие сте само изразители на Великото. Бог поставил ли е някъде Името Си, да се знае, че от Него са излезли тия неща? Навсякъде пишат: „Толстой тъй е казал, Кант тъй е казал, Ибсен³⁷ тъй е казал, Христос тъй е казал, Павел тъй е казал“ и т.н. Казват: „Това са велики хора, богове“. Да, всички сме богове, но какви? Има малки богове, има и велики. Не, в света има само Един Бог, Който единствено се проявява, а всички други са Неговите Синове, изразители на Неговата Велика Любов, на Неговата Велика Мъдрост, на Неговата Велика Истина, които разпраща навсякъде, по всички слънчеви системи, както и на нашата Слънчева система, както и на нашата бедна Земя.

Нашата Земя е една забавачница, ние още имаме страданията на поданиците от царството на Бен-Адет, но време е вече да дойде Бен-Адет-Исабет, царският син. Като дойде, ще каже: „Отсега нататък всеки човек да живее тъй, както намира за добре“. Това е Божията Любов, Божественото в нас. Като казвам, че Бог е в нас, ние не подразбираме външния закон. Не, Бог ще заговори в душите на всички и като видим Неговото Лице, ще бъдем в положението на Забру-Меди, ще пием от Извора на живота и ще четем при светлината на Мъдростта Великата книга *Бен-Адет-Исабет* и

Исабет-Бен-Адет. Тия думи са толкова свещени, че не заслужава да се преведат. На български език не могат да се преведат. Няма такава свещена дума, с която биха могли да се заменят, затова – колкото схванете. Вие може да схванете нещо, когато във вас има подтик да вярвате.

Съвременните хора мислят, че като повярват, за тях вече не трябва наука, не трябва изкуство. Чудни са хората със своите вярвания за Бога и за Вярата! Че не е ли Великият Бог на Мъдростта, Който е създал всички светове; не е ли Той, Който е създал ангелите? Не, има друга наука, има друга музика, има друга поезия, има друго изкуство, има други светове, хиляди пъти по-хубави от тези около нас, има други организми, хиляди пъти по-хубави от човешкия – има какво да се учи. Някои казват: „Като човешкият организъм няма подобен“. Не, човешкият организъм още не може да се похвали със своята организация. Ако вие погледнете с микроскоп съвременния човек, ще видите в кръвта му, в мозъка му толкова нечистотии! За да се пречисти тази материя, трябва електрически ток от най-малко 35 милиона волта. Тази материя така трябва да се пречисти, че човекът да може да мисли така, както мисли един ангел тук, на Земята. Когато в съвременната наука се приложи този начин на пречистване, ние бихме дошли вече до реални, видими резултати. Тогава в химията ще могат да се правят опити още по-изкусно от начина, по който се правят днес. Това можем да постигнем във всички отрасли на науката и да видим новите резултати.

Христос казва на учениците Си: „Скърби ще имате в света, но Аз после ще ви видя, ще се зарадва сърцето ви и радостта ви никой няма да отнеме“. Не мислете, че с тия строго научни тези, върху които можем да философстваме, можем да се спасим; не мислете, че с онези строго научни истини и теории, каквито има на Изток, каквито има и в Европа, още неиздадени,

останали от древността, или пък с онези научни съчинения по математика или геометрия, ще се спасят хората. Те са потребни, но това са занимания за най-разумните хора. Само един велик математик може да разбере тия математически истини; само един музикант, и то не от обикновените, може да разбере тая музика. За музиката се иска душа, за поезията се иска душа. Във великите отрасли се искат велики души, които да разберат какво нещо е науката, какво нещо е музиката или какво нещо е поезията.

Това е, което е подразбирал Христос под думите *радостта ви никой няма да отнеме*. Опитайте някой път да повлияете на обкръжаващата среда за добро. Защо не? Вие чакате да дойде спасението някъде от Горے. Това е физическата страна. Слънцето не може да направи хората умни, то може да даде само живот на хората, но не и разумност. Когато изгрее, майката се приготвя да даде урок на детето си, разбойникът си приготвя пушката, вълкът се готви да разглежда къде има повече овце, та да ги нападне. Защо Слънцето дава такива различни резултати? То дава живот, но не може да направи съществата добри. Има друго нещо в Слънцето, което още не е дошло. В него има друг, особен елемент, който засега е изгубен. Той иде сега, той е Бен-Адет-Исабет. В сегашното Слънце има живот, но този живот не е разумен. Седят хората и спорят има ли Господ, или няма.

Двама американски студенти, които скоро щели да завършат университет (единият – медик, другият – богослов), спорели дали има Господ, или няма: единият поддържа, че няма, другият – че има. Пътували те и разговаряли. Експресът минал над един мост, но той се срутил в реката и двамата американски студенти се намерили на дъното ѝ. Там те разрешили въпроса има ли Господ, или няма – и единият, и другият се намериха на дъното. Какво разрешиха?

Считам за смешно да се разисква върху въпроса има ли Господ, или няма. Ще бъде смешно да доказ-

вам на един човек, че майка го е родила. – „Не, нямам никаква майка, аз сам се родих.“ Да, след като те роди майка ти, и ти вече можеше сам да се родиш. Няма никаква философия в това.

Скръб, казва Христос, ще имате, понеже децата се родиха такива, каквито майките не ги искаха. Учениците ще имат скърби, понеже учениците им не излязоха такива, каквито ги искаха. Управниците имат скърби, свещениците имат скърби, всички хора имат скърби. От най-малките до най-големите същества – всички имат скърби. Но когато дойде онзи Божествен лъч, Божественото в човека, като срещнеш един човек, ще знаеш, че те разбира, че има за теб такова убеждение, каквото и ти за себе си; тогава ще дойде радостта в човека. Да имаш един приятел, но не само на думи, а образец – това е най-хубавото в света. Този твой приятел трябва да бъде внимателен, досетлив, да има всички отлични качества. Този приятел трябва да бъде поет, музикант, умен човек, философ. Този приятел трябва да съдържа всичко най-хубаво в себе си, да разбира твоята душа и да я пази тъй свята и чиста, както пази и своята душа. Това наричам аз приятел – приятел във всичките условия на живота ти.

И казва Христос на Своите ученици: „Аз после ще ви видя“ и още: „Аз имам големи страдания“. И Христос мина през страдания. Тогава помнете, че всички страдания, които минавате сега, са само условия, за да познаем Първата Причина в света, да познаем Разумното в себе си, да познаем Бога; и когато Го познаем, ще се яви тази радост. Сега, още сега ще се яви. Всеки от вас би опитал в миниатюра радостта. Аз не искам да излагам този принцип, но казвам, че всеки от вас ще опита Разумното в света.

Един лекар ми разказваше следното. „Дълго лекувах един човек, употребявах ту един, ту друг метод, прилагам методите на най-видните професори, на най-видните учени, но положението му от ден на ден се

влошаваше. Аз обичах този човек и предпочитах да умра вместо него. Тогава не вярвах в нищо. Към Бога да се обърна – не знаех как, друг път не бях се молил. Най-после обаче си казах: „Господи, ако съществуаш, покажи ми един начин как да излекувам този болен!“. Получих отговора на молитвата си, приложих нов метод и успях.“ И действително, дошло му наум да употреби едно просто лекарство, което няма да ви кажа, но оттам насетне здравето на този болен се подобрило, той се съвзел напълно и оздравял. Този болен не оздравя от лекарствата, но когато лекарят се обърна към Бен-Адет-Исабет. Оттогава проработва в него този закон и дава своите добри резултати. Методът е много прост.

Следователно ние, съвременните хора, се нуждаем само от едно: да се обърнем към Бога. Ако всички държавници биха се обърнали към Бога с молба: „Господи, ние употребихме всички методи за поправянето на света, кажи ни един начин, по който да го оправим!“, молят ли се от сърце, този метод ще дойде. Той е много прост, но като го приложат, ще дойде Господ в света и ще помогне на хората. Този закон ще проработи и в държавата, и в Църквата, и в училищата – навсякъде.

Казват някои: „Господ не се занимава с духовни въпроси“; не, занимава се, но не както духовниците. Господ се занимава с наука, но не както учените. Господ се занимава с философия, но не както философите. Някои считат свещеника за нещо особено. Какво значи на български език думата *свещеник*? Това значи: *проявеният човек търси, ище нещо*. Българите под *свещеник* подразбират *свят човек* – нерде Шам, нерде Багдад. *Свещеникът* е човек, който се проявява, който търси Истината, който трябва да изпълнява Волята Божия. *Проповедникът* е човек, който разказва на хората Истината, разказва им как трябва да живеят. Който иска да служи на Бога, трябва да служи даром, а

СЕГА СКРЪБ ИМАТЕ

не за никакви пари, да се надява на онези 10000 – 20000 лева. Който иска да служи на света, на хората, това е друг въпрос, но който иска да служи на Бога, трябва да служи от Любов.

Любовта взима всичко и дава всичко. Да не мислите, че аз даром ще работя за вас. Не, аз или всичко ще взема, или нищо. Не мислете, че даром ще мине. С даряване на една риза кръстник не се става. А сега, като дадат на кръстника една риза, казват: „Дарили го“. Под *риза* аз разбирам друго. Когато някой подпише една полица, какво разбирам под тази полица? Тя трябва да бъде подписана от човек, който има тежест – това разбирам да подпише някой полица за мен. Ако за вас би се подписал Рокфелер³⁸, знаете ли колко струва неговият подпис? Струва милиарди, понеже той има големи богатства. Бог казва: „Аз ви написвам на Своята ръка“. Питам: знаете ли колко струва подписът на Бога? Той струва толкова, колкото струва и цялата Вселена. Питам тогава: какво има да се съмнявате в Бога? Писанието казва, че Господ ви е написал на Своята ръка, но вие, малките философи, седите и философствате: „Господ едва ли ще се занимава с мен, Той за мен ли ще се грижи? Еди-кои си философи тъй казват“. Тия ваши философи да дойдат да се учат нано-во. Този подпис струва толкова, колкото цялата Вселена. Всеки един от вас може да направи този опит, да провери тази Велика Истина, но този човек, който ще прави опита, трябва да бъде абсолютно честен, абсолютно справедлив, абсолютно интелигентен, абсолютно благороден; той трябва да бъде човек, който е готов във всеки момент да изпълни Волята Божия.

Всеки един от вас може да направи този опит. Като направите първия опит, като се срещнем, ще се разберем така, както се разбират великите музиканти в един оркестър. Вие разбирате ли това? Можете ли да се разбирате като някои велики музиканти? Като седнете там 30 – 40 – 50 – 100 първи цигулки, че като

засвирят, сякаш една цигулка свири... Като засвирят 100 алта цигулки, сякаш една цигулка свири. Като засвирят онези 100 тенори, сякаш един тенор свири. Като засвирят онези 100 басы, сякаш един бас свири. В един симфоничен оркестър не свирят 100 басы, но аз ги взимам така, това е малко преувеличение. И в музиката има известни пропорции, но каква точност, какво изпълнение има! Майстори са тия хора! Друго има в този симфоничен оркестър. Като се вслушаш в него, сякаш нещо отдолу свири, сякаш се разлива някаква хармония и пак се губи; приближава се и се отдалечава. Владееят тия хора своето изкуство. Под техните тонове сякаш забравяш всичко и казваш: „Колко е хубаво да се живее! Приятен е животът, има смисъл да се живее!“. Но колко скърби имаха тези музиканти, колко пъти се късаха техните струни! И затова днес всички казват: „Корените на знанието са горчиви, но плодовете – сладки“. В началото ще имате скръб, а в края ще имате радост.

Сега аз искам всеки от вас да има своя цигулка, че като засвирите всички под онзи хармоничен такт на Великия Капелмайстор, да се проявите като майстори и така да засвирите, че вашата скръб да се превърне в радост.

1 март 1925 г., София

СЕГА СКРЪБ ИМАТЕ

Моето Царство

*Отговори Исус:
„Моето Царство
не е от този свят“.*

Йоан 18:36

Има само един истински път за разбиране на Истината, а не много пътища. Многоото пътища са прийоци на единия. Някои казват, че в Царството Божие може да се влезе през много пътища, и привеждат онази поговорка, че всички пътища водят за Рим. Не, само чрез един път може да се отиде до Рим, не чрез много. За развиване на органичните същества има само един път. Начините, средствата са различни, но един е пътът, по който животът идва в света. Всички онези хора, в които съзнанието е пробудено, които искат да разрешат не задачата за Небето, но задачата на Земята, на земния живот, трябва да я разрешат по пътя на Истината.

Понякога разсъжденията на всички хора са много смешни: както разсъжденията на всички философи, тъй и разсъжденията на всички верующи. Например човекът, на когото Господ е дал очи, за да вижда, както и светлина, за да различава, казва: „Дали ще мога да виждам, като изляза вън?“. Чудно нещо – че от теб зависи; не си сляп, очи имаш, светлина имаш – излез вън! Да задава такъв въпрос някой, който няма здрави очи, разбирам, но да го задава някой със здрави очи – това е смешно. Пита: „Дали ще намеря Истината, дали ще намеря пътя към Бога?“ и след това си отговаря: „Този път е непостижим, не трябва да се ходи по него. Изисква се дълго време, изискват се много жертви; по-добре е човек да си седи вкъщи“. Кой дават такъв отговор? Така отговарят учените деца, философите деца.

Защо? Всякога, когато майката иска да свърши някоя много важна работа, детето ѝ казва: „Мамо, не ходи на работа, стой си тук, Господ ще промисли за нас, все ще ни пусне нещо отнякъде“. Като ти е дал ръце, Той е промислил за теб; като ти е дал очи, е промислил за теб; като ти е дал ум, е промислил за теб; като ти е дал сърце, е промислил за теб; като е вложил воля в твоята душа, Той е промислил за теб. Смешно е, когато някой, като седне на трапезата, където са му сложили някое хубаво ядене, пита: „Дали ще мога да ям от това ядене?“. Опитай! Следователно всеки може да яде, стига да опита. Аз не съм виждал човек, който не може да яде. Само умрелите не ядат, но по някой път, вечер, и те хлопат, искат да ядат. Значи и умрелите ядат, само че не ядат като живите, а по свой начин.

Ще ви приведа един смешен факт. Преди няколко години един българин, малджия от Новозагорските села, идва при мен да се осведоми за Истината, да намери Божия път, но гледам – в неговия ум седи мисълта как да използва моята дарба, за да научи къде има пари, та като му кажа, да отиде да ги разкопае и да си поправи работите. Каза ми: „На еди-кое си място от 20 години търся имане и преди една година успях да изкопая трап с дълбочина половин километър, но нищо не можах да намеря досега“. Казвам му: ако ти беше използвал тия 20 години, за да прекопает и обработиш едно лозе от 10 – 20 декара, досега щеше да имаш голямо богатство. Ала казали му някои, че някъде си има заровено голямо богатство, и той търси. Дълго време се молил, молил на Бога да му покаже къде е заровено това богатство. Една вечер сънувал следния сън. При него дошъл един ходжа, който му казал: „Ела след мен, аз ще ти покажа къде е заровено имането“. Тръгва той след ходжата и тъкмо дохожда до онова място, където били заровени парите, пред него се изпречва един българин, комуто имал да дава няколко хиляди лева. Казва му:

– Плати ми дълга си!

– Остави ме сега, после ще ти платя, този ходжа ми показва къде има заровено имане.

– Не, сега ще ми платиш!

– Остави ме, моля те, ще пропусна случая.

– Не, или сега, или няма да те пусна.

Заглавичкват се двамата и той се стреснал, събу-
дил се. Погледнал наоколо – няма го ходжата. Къде се
намери този българин с дълга си?

Такива са нашите разсъждения – като на този бъл-
гарин, който дохожда да си иска дълга. Та този мал-
джия ме пита: „Ти не можеш ли да ми кажеш къде е
това място, което ходжата искаше да ми покаже?“.

Стремежът за богатство е един вътрешен подтик,
но ние трябва да изясним на хората въпроса защо ис-
кат да бъдат богати. Защо някои хора искат да бъдат
знатни в света? Имат известен вътрешен стремеж.
Защо някои искат да бъдат музиканти, писатели, по-
ети? Имат известни подтици. Кога са се зародили тия
подтици и как са се зародили съвременната наука не
може да ни даде правилни, разумни обяснения. Тя не
може да обясни произхода на подтиците, които съ-
ществуват в човешката душа. Ние мислим, че всичко
е само от този свят, че само земният живот може да
разрешава въпросите. Ако е така, питам какви социал-
ни въпроси може да разреши един вълк. Какви соци-
ални въпроси могат да разрешават млекопитаещите
изобщо? Какви социални въпроси могат да разрешат
един орел или един гълъб, една овца, една гургулица,
една риба? Те нали живеят на Земята? Щом всичко се
решава на Земята, те трябва да могат да разрешават
земните въпроси.

После, когато дойдем до онзи инстинкт, който
съществува в животните, ние мислим, че е механич-
но наследен в тях. Не е така. Съвременната наука не
може да ни покаже преди колко хиляди години паяк-
ът се е научил да тъче своята тънка нишка, не може
да ни покаже къде и как се е научил да образува тази

толкова лепкава и издръжлива течност, с която тъй споява нишките си, че и най-едрите мухи и бръмбари се ловят на нея, без да я късат. Кога е научил той това изкуство? И днес, при това си изкуство, като си прави тези нишки, мисли ли? Мисли, разбира се, но неговата мисъл е съвършено ограничена. Питам тогава: между този паяк, който тъче своята мрежа, и между един човек, който гради своята къща и си отглежда овце, говеда, има ли някаква разлика? Няма. Паякът тъче мрежата си, за да лови мухи и да се храни с тях; човекът също гради къщи, отглежда овце, говеда, за да се храни, значи няма разлика. Когато паякът хване една муха, вие казвате: „Тичайте, че паякът хвана муха. Какво право има той да лови мухите?“. Казвам: когато вие хванете една овца и тя блее, как оправдавате своята постъпка? Оправдавате я по разни начини. Материалистът казва: „Необходимо е тя да умре, да се жертва за мен“. Религиозните казват: „Тъй е наредил Господ“. Щом Господ е определил за вас да колите овцете, така е наредил и за паяка да лови мухите.

Сега идва великото противоречие на живота. Ние искаме да бъдем свободни. Как ще бъдем свободни, когато не знаем Истината? Може ли човек, на когото ушите не са здрави, да слуша, да бъде свободен? Може ли човек, на когото умът не е отворен, не е просветен, да бъде свободен да разрешава онези съществени въпроси, необходими за благото на неговия живот? Където и да сте на служба днес или в каквато и партия, или в каквото и религиозно общество да сте, поставете вашите разбирания за живота малко настрана и ще видите, че всичко зависи от способността, която притежавате, всичко зависи от вашата сила. Питам: откъде ще вземете тази сила?

Христос отговаря на Пилат: „Моето Царство не е от този свят“.

Всички съвременни хора искат да установят едно царство на Земята и за това царство се бият.

Христос казва: „Моето Царство не е от този свят“. Въпросът е ясен – ние няма какво да се занимаваме с онзи преврат, който става в света. Защото, ако един човек убива някого, друг убива втори, друг пък убива трети, четвърти и т.н. – милиони хора може да се избият, както са избити, а и още толкова хора може да се избият, ала светът по този начин не се оправя. Това е метод само за царствата на Земята, това изискват само царствата на земния живот.

Христос казва: „Моето Царство не е от този свят“. Нашите закони не са за тия мерки – да се бият хората. „Ето, Аз съм на ваше разположение, казва Христос, може да биете колкото искате.“ И какво опита Той на Земята? Опита доколко Римската империя беше справедлива. Римляните имаха най-добрите закони тогава, даже и до днес у нас се изучава римското право.

„Моето Царство, казва Христос, не е от този свят.“ Царството подразбира най-разумното нещо, което може да се прояви в човека. Имаме царства растителни, имаме животински, имаме и човешки. Следователно от всички тези царства досега на най-висока степен на развитие седи царството на човешкия дух, по неговия образ са се създали всички останали; всеки се е стремил да внесе този образ в своята държава.

Сега някои хора имат съвършено превратни мнения, превратни разсъждения. Смешно е например това, което съвременната медицина, съвременната наука, поддържа: че при всяка най-малка болка трябва да се прави операция. Представете си, че ме заболи най-малкият пръст и отида на лекар. Той казва: „Работата ще се усложни, затова, за да не загине цялата ръка, а оттам и цялото тяло, трябва да се отреже пръстът“. Хубаво, за да се запази цялото тяло, отрежат ми единия пръст, оставам с четири. Работата не свършва с това. Има друг закон: тази болка ще се пренесе по симпатия и на другата ръка и след няколко години ме заболява най-малкият пръст на другата ръка. Какво

ще направят? И него ще отрежат. После? След време ще ме заболи втори пръст. И него ще отрежат. И тъй, пръст след пръст ще ме заболяват и ще ги режат един след друг. Добре, след всичко това какво ще се придобие? Всеки ще каже: „Това е глупава работа!“. Глупава работа, но това е, което съвременните хора, разумните хора на 20. век, вършат. Това вършат всички културни християнски народи – защо? Те знаят и виждат, че не е разумно, но казват: „Трябва да се отреже този пръст“ и цитират тогава стиха, в който Христос казва: „Ако те съблазни око то, извади го! Ако те съблазни ръката ти, отсеци я!“. Хубаво, ако изтълкуваме буквално Христовите думи, ние ще извадим ужасен морал. Че Христос на друго място казва: „Ако не ядете плътта Ми и не пиете кръвта Ми, нямате живот в себе си“. Какъв морал ще извадим от тия думи? Как ще разберем Христовото учение?

Следователно всички думи, с които Христос си е служил, са иносказателни. Например Той употребява думите: „Ако се не родите от Дух и вода“. Какво означава водата за онези, които не са запознати с дълбоката източна философия? Нищо особено. Не, водата е носителка на живота. Тя означава онова възвишено състояние на нирвана, онова будическо, онова мистично състояние, в което е вложен животът, в което е вложено безсмъртието. Значи водата изразява будическото състояние, будическото тяло на човека. Казват: *водица – будическо*. Следователно, ако не се роди някой от онова будическо състояние, няма да има живот в себе си. Казва се „От вода роден“. Какво означават у нас думите *от вода роден*? Щом се обърне някой към Господа, както това става у баптистите например, веднага ще му кажат: „Хайде сега да те потопим във вода!“ – потопяват го три пъти във водата. Не, хората не се раждат така. Роденият от Бога не умира, роденият от човека умира – това е важното. А сега какво правят? Кажат някому: „Ела при нас, ще се родиш!“.

Казват за някого: „Той се роди отново“. Защо, как? Потопили го във вода. Не се минат 5 – 6 години, гледаш го – той се върнал в света. Казват: „Как стана тази работа?“. И от родените става тази работа. Има нещо, което не е разбрано. За да се роди един човек, не е достатъчно да го потопиш във водата – това е къпане, разбирате ли, не е раждане.

Има много философи, които разрешават въпросите както баптистите, както проповедниците: потапят човека няколко пъти във водата и го правят философ. После цитират: „Тъй казва еди-кой си философ“. Философите на древността са говорили отлични работи, но трябва да се разбира техният език. Тези философи не са били глупави, дълбочина е имало в тях. Някои са били отлични хора, живели са един напълно трезв, напълно чист живот. Те са пожертвали живота си за своите идеи. И всеки от вас, който живее за една идея, а не е готов да умре за нея, не разбира нищо от тази своя идея. Философията е един метод за повдигане на човечеството. И тогава верующите, религиозните, проповедниците са намерили един стих от Писанието, който казва: „Гледайте да не ви заплете някой със светската мъдрост, защото знанието възгордява“ – следователно това, което ви е казало Писанието, дръжте го и не се бойте! Така може да е за децата, така може да е за онези, които се хранят с мляко, но онези, които искат да разберат Истината, не може да мислят така.

Христос разреши един важен въпрос, като каза: „Моето Царство не е от този свят“. Е, какво е това Царство, на какво е основано? То има само една врата. Сега някои може да ми възразят, че Йоан е казал, че имало четири врати. Йоан е прав, но аз казвам: това Царство има само една врата, през която хората излизат и влизат. Може да има и друга, но тя е за ангелите, през нея те слизат и възлизат към Бога.

Аз мога да обясня думите на Йоан, защо това Царство има четири врати, но ние не можем да влезем

през тях. За нас има само една, през която можем да влезем в Царството Божие – Христос казва: „Само роденият от Дух и вода може да влезе в Царството Божие“, т.е. в това будическо поле, в това будическо тяло. В будическото тяло царува Любовта. Следователно, на мой език преведено, Христос казва: всеки човек, който не е роден от Любов и Мъдрост, не може да влезе в Царството Божие; на човека, който се роди по този начин – от вода и Дух, майка му няма да живее отвън, ще живее вътре в него и баща му ще живее вътре в него. Следователно той ще бъде сам роден и няма да има никакви външни заблуждения. Ще го питат хората:

– Къде е майка ти?

– В мен.

– Къде е баща ти?

– В мен.

Хората ще кажат:

– Как тъй? Нашите майки и бащи са отвън, те се раждат и умират.

– Може, но моите майка и баща не се раждат и не умират.

Следователно някои питат:

– Къде е Господ?

– В душата ми.

– Къде е душата ти?

– Тя е във връзка с тялото ми.

Като говоря за тялото, аз не разбирам тялото в буквален смисъл. Мога да бъда и в тялото, и извън него. Аз съм в този салон, аз съм и извън него. Аз съм в Слънчевата система, аз съм и извън нея. Аз съм в Космоса, аз съм и извън него. Разбирате ли какво значи това, разбирате ли каква е тази философия? Ще я разберете. Извън Земята съм, извън Слънчевата система съм, извън Космоса съм. Къде съм? Моето Царство не е от този свят. Защо? Защото всичките светове съставляват царствата на материалния свят. Това са учи-

лица за упражнения и когато в Невидимия свят на някой дух дотегне тамошния живот, казано на наш език, и в него се яви желание за малко разнообразие, го изпращат да слезе на Земята. Когато иска малко почивка, облича се в материална дреха и идва тук, на Земята, в известна форма и после, като се върне Горе, казва: „Направих отлична разходка в едно от земните царства“.

Вие сега ще кажете: „Това, което говориш, вярно ли е?“. Аз ще ви запитам: а това, в което вие вярвате, така ли е? Ще ми кажете: „Но това, което ти мислиш, вярно ли е?“ и аз ще запитам: а това, което вие мислите, вярно ли е? – „Не е вярно.“ И продължавате: „Щом нашето не е вярно, и твоето не е вярно“. Не, в математиката има един закон: две неща в един и същ момент не могат да бъдат неверни; щом едното е невярно, другото е вярно. Ако вие сте на правата страна, аз съм на кривата; ако вие сте на кривата, аз съм на правата. Има такъв закон и в него няма никакво изключение. Това можем да докажем и математически, и геометрически. Понеже нещата във физическото царство, в което живеем, са илюзорни, недействителни, нереални, те са и променливи, затова не можеш да се основаваш на своето богатство, не можеш да се основаваш на своето щастие. Следователно по същия закон реално е само това, за което Христос говори, реално е само онова Царство извън Земята, реално е само онова Царство извън Слънчевата система, реално е само онова Царство извън Космоса.

Сегашните учени се намират пред едно безизходно положение. Запитват се: „Дали съществуват други светове освен тези, които виждаме?“. Добре, какво ще кажете вие, когато видите как ангелите насочват телескопите от своя свят и наблюдават звездите, Слънцето и други небесни тела? Някои от вас може да не вярват, че съществуват ангели, че могат да си служат с телескопи и да си правят своите научни изследвания.

Може да не вярват, но факт е, че те насочват своите телескопи и наблюдават. Какво ще кажете тогава? Тяхното небе и нашето небе едно и също ли е? Не е.

Това са разсъждения само за онези от вас, в които съзнанието е пробудено. Вие трябва да знаете, че има велики въпроси, с които трябва да се занимавате и да решавате; да се радвате, че знаете, че има неразрешени въпроси, в които седи щастието на Земята. Щастието ви, богатството ви не е в това, което имате сега. Знаете ли на какво прилича сегашното ваше богатство? Ще ви приведа един пример, който ми даде мой приятел.

Дълго време се молил на Бога да му изпрати пари по някакъв начин и най-после една вечер по време на сън при него дошъл един ходжа, донесъл му торба със злато и му казал: „Чух молбата ти, дръж тези пари!“. Приятелят ми хванал тази торба и държейки я здраво, си казал: „Е, помогна ми най-после Господ“. Ала като се събудил, какво да види – хванал е чаршафа на леглото си и го държи.

Всичкото ви богатство е във вашия чаршаф. Щом се събудите, ще видите, че то е една илюзия. Човек казва: „Аз мисля, че всички въпроси са разрешени“. Да, мисли, че всички въпроси са разрешени, докато в ръцете му е торбата със златото, но като се събуди, вижда, че това е чаршафът. Питам: как парите станаха на чаршаф? Някои от вас казват: „Ние да си имаме парички, та да видиме зле ли ще ни е“.

Аз ще ви задам следния въпрос. Представете си, че сте на *Титаник*, големия английски параход, който потъна преди няколко години в Атлантическия океан, и аз ви дам една голяма торба с 30 килограма злато, за да осигурите баща си, майка си, жена си, децата си, а и себе си – добре ли ще ви бъде? Ще се радвате ли, че сте осигурени? Да, ще се осигурите – на дъното на океана ще отидете. Ония вълни ще ви научат на много работи. Аз не искам да извадите криво заключение –

че трябва да напуснете живота, но искам да ви обърна внимание да разсъждавате разумно. Представете си, че с този параход влезем в океана и се намираме над развълнуваните вълни. Питам: можем ли да разрешаваме въпросите на Кант или въпроса коя Църква е най-права – дали на православните, на протестантите, на католиците или на баптистите, будистите, или които и да са други? При вълните може ли да се разрешават такива въпроси? Може ли да разрешаваме кое царство от съществуващите на Земята ще вземе надмощие? Не, избавлението, спасението е най-същественният въпрос в този момент. Нито православието, нито евангелизмът, нито католицизмът, нито будизмът, нито българщината, нито който и да е друг въпрос в този момент може да представлява въпрос за разрешаване. Първият подтик в този момент е да спася живота си, който Бог е вложил в мен, да освободя живота си и да изляза на брега; да изляза вън от тази опасност – това е първото, което съществува в моята мисъл и в цялото ми същество. След като стъпя на брега, тогава ще ми дойдат наум другите въпроси.

След като изляза благополучно, в мен ще се зароди едно тщеславие, ще кажа: „Чакай сега да опиша всички свои страдания“ – и започвам да пиша, лети онова перо по гладката хартия. Описвам патилата си през 4 – 5-дневното си пътуване на *Титаник*. Всички четат и казват: „Геройство!“. Не, половината от това не е вярно. Ще пише, че в този момент героят се молил за България, за спасението на Църквата, за евангелизма, за примиряването на Църквите и т.н. Това е бошлаф, празни приказки. Вярното е, че когато е бил във вълните, той е мислил единствено как да се избави, а след като е стъпил на брега, мислил е за всички останали работи. Във водата, в мъчнотиите, мислим по един начин, а извън мъчнотиите – по друг. И действително, за да намерим пътя, Господ трябва да ни постави на велики изпитания, за да имаме само един метод, по

който да Го търсим и да Го намерим.

Христос казва: „Моето Царство не е от този свят“. Следователно Неговото Царство е истинското Царство, основано на Любов и Мъдрост. В тази Любов няма пресищане както в любовта на Земята. Тук, на Земята, хората страдат от пресищане. Дойде ви един приятел, вие го угощавате, приемате го много добре, много любезно. Постои една седмица и вие му се насищате, казвате: „Дано си отиде вече, доста са тия угощения“. Той започва да се свива, стяга го нещо и си казва: „Трябва да си вървя вече, прекалих“. Любовта ви може да изтрае една, две седмици, най-много 20 дни и ако приятелят ви е доста неблагоприятен, започвате да казвате: „Ние искаме да отидем малко на курорт. Ще ни извините, но условията са такива. Жената, децата малко не са добре, имат нужда от бани, от чист въздух, от малка промяна, иначе нямаме нищо против да ни погостувате още – ще ни извините“. Това не е вярно, това е една малка лъжа. В това отношение нямаме право да постъпваме така. Любовта е внимателна.

Едно от великите качества на Любовта, на Истината е това, че тя е много внимателна, гледа да не станем никому досадни. Благородство трябва да имаме! Аз сега говоря за хора, които се познават. Няма какво да се лъжем. Дойде някой, казва: „Какво мислиш?“. – „Мисля това, което Любовта изисква; мисля това, което Мъдростта изисква“. Казват: „Да не мислиш нещо криво“. Ако аз поддържам една крива мисъл в ума си, тя ще ме повдигне ли? Не, ще пострадам. Всяко пресъплнение, което човек направи, не го повдига, а го погубва. Можем да кажем, че всички криви разбирания, всички криви убеждения в нас произтичат от нееднаквото разпределение на материята в нашето тяло.

Материята, силите ни не са еднакво разпределени. Питам: ако в нашата кръв се намери повече желязо, какво ще стане? Ще искате да се биете непременно. Онези деца, в които има повече желязо, все ще наме-

рят някого, върху когото да опитат силата си: ту свои братчета, ту свои сестричета или някои другарчета из махалата, все ще има скубане на коси, ще има пръсна-ти глави. Казват: „Много е буйно това дете!“. Казвам: повече желязо има. Следователно в желязото се крие тази взривна сила. Други хора пък са много подозрителни. В техния организъм има повече олово, то внася тази подозрителност, тази отрова в тях. Какво да се направи? Ще извадите излишното олово от ума им. Как? Има методи за това. Да допуснем, че в кръвта на някого има чрезмерно мед, бакър – какво ще породи? Неустойчивост в чувствата. Някои питат: „От какво се ражда неустойчивостта в човешките чувства?“. От излишната мед, от излишния бакър в кръвта, който предизвиква тия отравяния. Затова такива хора трябва да бъдат калайдисвани, за да ги предпазят от смърт – така правят и с бакърените съдове. Всички тия елементи съществуват в човека, но в известни пропорции. Единственият елемент, който засега произвежда най-малко страдания в човека, е златото в неговата кръв – то е елементът на Слънцето. Златото произвежда алчността в човека – желанието му да има, да придобива все повече и повече; който има много злато, има стремления само да печели, да трупва.

Тъй щото всички елементи, всички метали специално, съществуват несъразмерно разпределени в човешката кръв, в нервната система, в клетките и произвеждат тия дисонанси, тия дисхармонии, които виждаме днес в света. Това се е учило още във времето на египтяните, във времето на Трисмегист³⁹, както и във времето на старите християни. Тази наука са изучавали с цел да знаят как да се обновяват, как да неутрализират вредното влияние на елементите в организма си. И когато богатите се стремят към богатство, ние не разбираме външното богатство. Някой направи днес една къща, утре я продаде, иска да спечели; направи втора – и нея продаде, за да спечели още. Той

може да направи много къщи, да ги продава една след друга, да спечели милиони от тях, но за нас това не е богатство. Излишъкът, който човек има в своята кръв, трябва да остави на Природата – тя да разполага с него както знае, а за себе си да остави само този материал, който е необходим за неговата кръв, за поддържане на неговия живот.

И тъй, казвам: тия учени, които сега изучават живота на растенията, живота на животните, правят едно опущение, което за в бъдеще трябва да избегнат. Например чета в някоя биологическа книга, че известни микроби имали по 120 стомаха. Казвам: на един такъв малък микроб защо са му толкова стомаси? Ние с един едва се справяме, а те със 120 какво правят, как се справят? И тогава една вечер в Класа на младите казвам: едно време е съществувал паяк с 25 милиона очи. Те ме питат: „Възможно ли е това?“. Не, аз го измислих. Въсъщност има същества, които имат 25 милиона очи, но не и този паяк; въпросът за микроскопичния паяк седи по друг начин. Под *25 милиона очи* аз разбирам силата, интензивността на зрението, с което човек може да прониква в нещата.

И казва Христос: „Моего Царство не е от този свят“. Вашето царство е да убивате, да осъждате хората. Вие имате войници, силни народи сте, броите милиони хора, а моето Царство почива на съвсем други, на миролюбиви принципи. Сега някои си мислят: „Тия хора все за Бога говорят, все за благочестиви минават, но там, под тяхната овча кожа, вълци се крият. Те са вълци, облечени с овчи дрехи“. Хубаво, може да е вярно, може и да не е вярно. Кое е вярното? Вълкът си е вълк, макар и облечен с овча кожа, и овцата си е овца, макар и с вълча кожа – нещата не могат да се изменят. В даден момент човек не може да бъде и вълк и овца – или е вълк, или е овца.

Питам: когато Христос е казал на Пилат, че Неговото Царство не е от този свят, какво е искал да каже?

Той сам обяснява по-надолу: „Ако Моето Царство беше от този свят, и моите слуги като вас щяха да се бият за Мен. Онези, които Ме обичат, са с Мен, те ще носят Моите тегоби, но ние не си отмъщаваме, не убиваме“. Сега някои от вас ще направят следното възражение: „Ако Невидимият свят е толкова силен, защо не поправи света?“. Невидимият свят, това Царство, за което говори Христос, може да поправи света, но в човека има една черта, която Бог му е дал – свободата да се проявява. Човекът е свободен в своите избори, това е човештина, разбирате ли? Ако Бог би лишил човека от ръце, от крака и би му дал само мозък, само едно голо съзнание, какви престъпления би правил той? Представете си, че има въздухообразно тяло – какво престъпление би могъл да направи с него? Никакво. Но ако има тяло, каквото е сегашното, би могъл да извърши хиляди престъпления срещу подобните си. Следователно престъплението не е физически, а духовен акт. Първо човек намисля да направи нещо, после го пожелава и най-после го реализира. Следователно физическият свят е свят на проверка.

Когато Бог иска да опита какво мислят някои от Напредналите същества, т.е. те сами да се опознаят, Той ги изпраща във физическия свят, там да се видят кой какво струва. Значи материалният свят е една проверка и за добрите, и за лошите хора. Тъй щото, когато питате защо сте дошли на Земята, ще знаете, че сте дошли да се опознаете какви сте – нищо повече. Това е цялата истина.

Свършени трябва да бъдем. Като се позная, че съм човек, трябва при всички изпитания на живота си да служа само на Бога, да следвам само една идея и като мина през всички изпитания и не се поддам нито по ум, нито по сърце, нито по воля на всички изкушения, ще позная какъв съм. Изкушенията ще дойдат, нищо от това. Онези вълни, които бушуват пред парахода, на който сме, нека бушуват, но параходът трябва да

си върви напред, нека цепи тия вълни и да отива към пристанището, където ще намери своето спасение. Той ще се повдига нагоре-надолу, ще се клати наляво-надясно, но няма нищо, нека се повдига, нека лавира, ала не трябва да допусне водата да влезе вътре в него. Това е Божественото, само така вие ще се намерите в Царството Божие.

Не се лъжете, вие още в този си живот знаете какви сте. Има един велик закон, има едно велико правило, в което няма никакво изключение: Бог знае всичките помисли не само на хората, но и на всички Възвишени същества; няма мисъл, която да не е разкрита пред Неговия свещен поглед. И това, което Бог знае, изправя. Някой ще каже: „А, знае!“. Да, всичко, което се крие в най-големите дълбочини и в най-скритите гънки, е известно на Бога. Когато ти си седиш вкъщи и размишляваш нещо, Божественият глас отвътре ти казва: „Не си прав. Ти открадна парите на брата си, ще ги върнеш!“. Говориш лошо против брата си, този глас отвътре ти казва: „Ще поправиш грешката си“. Ти убиваш някого, направиш това и онова, този глас отвътре все ти говори: „Не направи добре, сгреши. Ще поправиш грешката си“.

Какво показва съвременната нервност, защо хората стават нервни? Това са престъпленията им, които говорят вътре в тях. Цялата бяла раса е станала нервна – защо? От престъпленията си. Мъже, жени и деца, всички са нервни днес – защо? От престъпленията си. Казват хората: „Майка ми ме роди неврастеник“. Не, ти със своя лош, със своя непорядъчен живот създаде своята неврастения. Но, казва някой, изгубих имането си, затова станах нервен. С изгубването на имането ти Господ те постави в положение да изкараш своето престъпление налице и така да изкупиш греховете си. Когато мъчиш другите хора, не помисляш за тях, а когато теб мъчат, викаш и плачеш.

И ние казваме: нашето Царство не е от този свят. Ако то е от Царството на Любовта, ние трябва да по-

бедим. Казва Христос: „Аз победих света“ и всеки християнин трябва да победи света. Чрез какво? Чрез Любов и чрез Истина. Всеки християнин да се не съблазнява от онези блага на подкуп. Ако отидеш с тези, които сега властват, какво ще спечелиш? След тях ще дойдат на власт други. Ако отидеш с новите, какво ще спечелиш? И те ще си отидат. Въпросите не се разрешават така. Тоест те могат да се разрешат и по този начин, но ние служим на Бога, служим на една свещена Правда и Божият закон казва: Без престъпление! Бог казва: „Моите поданици трябва да бъдат абсолютно честни; Моите поданици трябва да бъдат абсолютно чисти; Моите поданици трябва да бъдат хора на Абсолютната Любов; Моите поданици трябва да бъдат хора на Абсолютната Мъдрост; Моите поданици трябва да бъдат хора на Абсолютната Истина. И всеки от тях трябва да помага на своите братя без никаква разлика, както ние правим на Земята“.

Питам: ние, българите, един малък народ, който от толкова хиляди години се труди, какво направихме? Евреите, които съществуват от толкова хиляди години, станаха ли голям народ? Не, колко време мина, от както излязоха от Египет и скитат по лицето на Земята, и не само че не станаха голям народ, не само че не се повдигнаха, но дори се изгубиха. Има един закон на размножението, при който се спазва известна пропорция. Колко милиона трябваше да бъдат евреите досега? Те са един учен, способен народ, но се намериха в трудно положение във времето на Христа, не можаха да решат тази важна задача. Българите са попаднали в същото положение и вървят по техния път. Четете историята на евреите, четете и историята на българите, ще намерите една аналогия в техния живот. И българите режат глави, и евреите режеха глави. Евреите избиха едно свое племе и оставиха от тях само 400 души, но после им домиля на сърцето. И Мойсей, още като ги извеждаше от пустинята, се оплака от еврейския

народ и каза: „Съжалявам, че Господ не им даде сърце да разберат Истината“. Евреите са хора с дебели вратове, с дебели глави. „Но, казва той, ще отгънеят главите ви, Господ ще ви прекара през такива страдания, през такива тесни врати, че ще разберете Истината и ще бъдете носители на онова, което имахте, и на онова, което опитахте.“

Христос казва: *Моего Царство не е от този свят*. Ние искаме да разрешим една велика задача, но утре умираме и изгубваме живота си. Каква полза от това? Един ден няма да остане нищо от нашия живот. Един американски астролог е предсказал, че България, и изобщо част от Балканския полуостров, щяла да пропадне при някакво земетресение. Възможно ли е това? Възможно е, може да стане.

Моего Царство не е от този свят – казва Христос.

И между религиозните хора има едно вътрешно съревнование. Прочетете живота на Лао Дзъ⁴⁰ и Конфуций⁴¹, ще намерите подобно съревнование. Лао Дзъ бил учен, велик мъдрец, а Конфуций отивал да слуша тази велика мъдрост и като слушал думите му, познал, че е велик учител. Най-първо той го запитал за много неща, но след това станал мълчалив, престанал да пита, дълго време мълчал, станал скръбен, тъжен в себе си. Лао Дзъ го запитал: „Защо не говориш, Конфуций?“

Сега ще ви дам едно малко разяснение. Ние се радваме, когато майка ни е жива, когато баща ни е жив. Щом умрат, обличаме се в черно и ставаме замислени – защо? Изгубили сме онзи вътрешен подтик, който ни дава вдъхновение. Значи майка ни и баща ни заминаха за някъде и ние ставаме скръбни. Какво казва Конфуций? – „Учителю, намирам се в едно противоречие. Ако твоята мисъл беше тъй бърза, както е бърза рибата в морето, бих я достигнал; ако твоята мисъл беше тъй бърза, както бягането на най-бързоно-

гия елен, бих я достигнал; ако твоята мисъл беше тъй бърза, както летенето на птицата, бих я достигнал, но тя е далеч извън облаците, т.е. извън този свят. Затова имам право да бъда тъжен, скръбен – че не мога да те достигна.“ Така мислил Конфуций преди толкова хиляди години за своя учител. Да достигне някога учителя си той считал за невъзможно. Ние сме в същото положение, когато се намираме пред живота на Христа. И Христос някой път ни пита: „Защо си днес тъй тъжен, мълчалив, от дълго време не говориш, много си замислен?“. Какво ще Му кажете? – „Господи, не можем да живеем, не можем да чувстваме тъй, както Ти живееш и чувстваш. Не можем да мислим тъй, както Ти мислиш, Твоята мисъл седи на Небето, а ние сме на Земята.“ Какво ще ви каже Христос? Не се казва какво е казал Лао Дзъ на Конфуций, но аз ще ви кажа какво казва Христос. На онези, които Го обичат, Христос казва: „Ако вие тръгнете в пътя на Любовта, за вас ще дойде един ангел, който ще ви повдигне на крилете си и вие ще разрешите този въпрос“. Всеки от вас, който иска да мисли като Христос, може да мисли; всеки от вас, който иска да чувства като Христос, може да чувства. Казва Писанието: „Ще изпратя Духа Си“; като дойде, Духът ще ви научи какво трябва да правите, ще ви повдигне извън този свят.

Христос казва на учениците Си: „Вие не сте от този свят и Аз не съм от този свят“. Следователно този въпрос се решава само по любовен начин. Това не значи да се отречем от света. Този свят е потребен, необходим, трябва да знаем какви сме, трябва да се познаем, а само в този свят ще стане това. Търговец си – бъди истински търговец! Лекар си – бъди истински лекар! Свещеник си – бъди истински свещеник! Каквото и звание да имаш, стегни се, работи и за нищо друго не мисли! Каквито и да сте, бъдете си, въпросът се решава по съвсем друг начин.

Христос казва: *Моето Царство не е от този свят.*

И тъй, онези от вас, които искате да разрешите великия въпрос, трябва да кажете в себе си: „Нашето царство не е от този свят“. Образът на този свят прехожда, иде друг свят, други хора идат, друга култура иде, друга наредба иде. Сега, като казвам, че идат други хора, някои мислят, че те ще бъдат като сегашните. Ако бъдат като сегашните, те ще вложат същите закони – законите на насилието. Не, онези хора няма да бъдат от мира сега, те ще дойдат от Духовния свят. След като апостолите се молиха дълго време, от Невидимия свят слязоха хиляди духове във вид на огнени езици, вселиха се в тях и оттогава тия Христови ученици отидоха да проповядват. Така и днес ще дойдат тия духове с огнените езици и ще влязат в хората, които са готови. И тогава в света ще има такова движение, каквото хората не са виждали и помисляли досега. Ще настане ред и порядък и хората ще се свестят.

Вие си казвате: „Ще ги видим ние“. Да не мислите, че от другаде ще дойдат? Не, от Горе ще дойдат и като дойдат, ще внесат мир и светлина в човешките души. И когато дойдат с онова възвишено съзнание, няма да създадат закони като сегашните, а други и ще кажат: „Не се живее по този начин, а по друг“. И апостол Павел, който е предвиждал това, казва: „Всички няма да умрем, но ще се изменим“. Сегашните хора ще се изменят и тогава ще настане реалност. Ще станеш една сутрин и ще бъдеш не Иван, не Петър, не Йоан Богослов, не апостол Петър, а ще имаш ново име, което ти е дадено от Горе, от Небето. Ти не ще бъдеш вече Петър или Драган, защото на човека каквото и име да дадеш, все човек си остава. И Ангел, и Христос да го кръстиш, все същият си остава. Името му може да е Христо, но сърцето му да не е Христовото; името му може да е Христо, но умът му да не е Христов; името му може да е Христо, но волята му да не е Христова. Без обиди, но да не се заблуждаваме.

Има едно свещено име, което Бог ни е сложил – ние сме Синове на Бога. Когато дойде този момент,

ще знаем това свещено име, което ни е сложил Бог, което сме носили първоначално. Като си спомниш свещеното име, което ти е дадено от Бога, от твоя Баща, ще кажеш: „Моето царство не е от този свят“. Тогава ще дойде вътрешното просветление в човека и той ще бъде готов да направи всичко, което може. Ще бъде силен, понеже цялото Небе ще бъде с него. За всичко това обаче в нас трябва да дойде едно велико съзнание.

Във вас сега може да се зароди въпросът дали това е вярно. – “Чакайте да го проверим, да видим какво казват другите философи.” Нямам нищо против. Вие можете и сега да четете философите, може да ги четете и след като се обърнете. Ако четете съвременната философия, при светлината, която имате сега, ще имате едно разбиране; ако я четете при обикновената светлина, ще имате друго. И аз чета дескриптивна геометрия, и аз чета математика и тия науки имат за мен съвсем различен от обикновения смисъл, иначе ги разбирам. Някои казват: „Така не се мисли, има друг начин, по който трябва да се мисли. Най-последно, това е математика!“. Да, сегашната математика представлява в онзи свят това, което е аритметиката, смятането в първите класове. Със сегашната математика, с нейните задачи малките деца на Небето си играят, лесно ги решават. Представете си какви са техните! Казват: „Математиката е положителна наука“. Да, но коя математика? Математиката на онова Царство е положителна наука. В нея линиите не се прекъсват, те се проектират в цялата вечност; те са без начало и без край. И тогава някои казват, че времето може да се съкрати, че пространството може да се съкрати. Може да разсъждавате колкото искате, но доколкото аз зная, нашите философи не са дали една определена дефиниция за времето и за пространството. Ако те разбират времето и пространството, трябва да го владеят – човек трябва да владее онова, което разбира. Това, което не разбира, не го владее.

И тъй, единственото нещо, което трябва да разберем, е свещеното име, което Бог ни е дал.

Нашето царство не е от този свят – тази е мисълта, върху която ви оставям да мислите. Като размишлявате върху нея, ще дойде повече светлина. Вие искате да разрешавате въпроси, които светът от хиляди години е решавал и не е могъл да разреши. Няма да се разрешат лесно. Корените на едно дърво не разрешават задачите; ако тези корени не излязат на повърхността, няма да се разрешат. Съвременните хора отиват към центъра на Земята; в крива посока са, затова няма да разрешат задачите. В тези корени се ражда друг подтик – към Слънцето, и именно в този нов подтик се раждат листата, цветовете, плодовете; те създават друг живот, друга култура.

Следователно в човешката душа има два стремежа, две подразделения. Вие казвате: „Не може без корени“. Да, не може. Ако си растение, без корени не може и без клони не може – значи ще разрешиш тия две противоречия в живота. Ние вече не сме в корените, излязохме от тях и сме в клоните.

Нашето царство не е от този свят. Ти ще станеш клон на дървото и така ще разрешиш задачата, иначе не можеш, защото Земята е приела всичкият живот от Слънцето. Всичкото богатство, което тя притежава, е дошло от Слънцето, от Невидимия свят. Всички наши мисли, всички наши чувства са дошли от Невидимия свят.

И тъй, нека останат в ума ви думите: *Моето Царство не е от този свят!*

8 март 1925 г., София

Той повелява на Слънцето

*За да бъдете синове на Отца вашето,
Който е на Небеса;
защото Той повелява на Слънцето да изгрява
и на злите, и на добрите,
и дава дъжд на праведните и неправедните.*

Матей 5:45

Ако се зададе тема да се определи какво нещо е човекът, философите ще дадат свое определение, учениците ще дадат второ определение, религиозните и простите хора ще дадат трето – всеки има свое разбиране, свое определение. Някой ще каже: „Човекът е едно живо същество“. Да, но също тъй живи са и мравките и птиците, и дърветата. Животът е общо качество за всички живи същества. Че човек е едно живо същество – има нещо вярно в това, но че в него има особен живот, какъвто в животните няма, и това е вярно.

Второто твърдение, което хората дават за човека, е следното: човек е едно мислещо същество. Мислещи същества са и животните, но в човека има особено качество на мисълта, каквото няма в другите животни.

Най-после ще кажат, че човек е едно морално, едно духовно същество. Такова нещо може да се каже и за животните. В човешкия морал обаче има нещо особено. Още от най-древни времена хората са се спирали да определят какво е човекът и са казвали, че е същество, което мисли. Това е едно общо определение, мъчно е да се даде дефиниция какво е човекът.

Сега темата ни не е за човека, но понеже човекът разглежда Божите работи, то по отношение на Божиите работи ние ще разгледаме човека. Животните се отличават по това, че имат настроения – крайна промен-

ливост има в тях. В животните няма установен морал, техният морал се отнася само до кожата им – когато не я засягаш, те са крайно морални, но щом я засегнеш, в тях вече не остава никакъв морал. Те мислят, докато не са се уплашили, но щом се уплашат, в тях не остава абсолютно никаква мисъл, цялата им мисъл се превръща в едно бързоходно движение. Следователно настроението е състояние на животните – животинско състояние е.

Някои хора казват: „Аз имам настроение“. Казвам: ти си в едно животинско състояние. В настроенията всякога влизат страстите, а страстите са една неустойчива среда. Елементите, които образуват страстите, са в едно преходно състояние, в състояние на пресъздаване. Страстите, които бушуват в животните, са свързани с известни процеси, които стават в самата Природа, понеже Природата твори един нов свят. Къде е този свят – не знаят. Аз не говоря за Природата на Земята, а за Великата природа. Една нова вселена се твори и всичко, което остава като излишък при създаването на този по-висш свят, се изпраща на Земята. Този остатък, този излишък влиза в животните и образува вътрешна пертурбация, която ние наричаме страсти. Страстта образува настроението, настроението образува ветропоказателя, който показва четирите главни посоки в света. Този уред наричат компас. Казват, че компасът показвал правата посока. Не, компасът не е толкова точен. Той показва правата посока само за умните хора. Ако го занесеш на Северния полюс, показва една посока, а ако го занесеш на Екватора, показва друга. Ако вземете един от нашите часовници и с него тръгнете да правите околосветско пътешествие, той по никой начин няма да ви покаже право времето.

Тъй щото има известни величини, с които ние, съвременните хора, боравим, но те имат значение само за известно място и за известно време. Някой казва: „Аз боравя с величината на часовника“. Да, но това

е местна величина, с която се измерва времето само в България, не и другаде. Когато нашият часовник в България показва 6 часа, на друго място имаме друг час. Някои казват: „Земята е такава“. Че Земята е такава – това е друг въпрос. Не е лошо, че хората имат две противоположни величини. Всяко число има свое отражение и своя проекция.

И тъй, ние сме свързани с животните. В какво седи тази връзка? Ние сме подобни на тях по настроения, по страсти. Някой казва: „Как, аз да бъда подобен на животните!“, ала има подобие между човека и други същества. Човекът е свързан и с ангелите. Като говоря за тях, аз разбирам същества, които са по-организиранни от нас, които имат тела, хиляди пъти по-устойчиви от нашите. Техните тела са образувани от лъчиста материя. Следователно един ангел може да владее своето тяло така, че да бъде видим и невидим, според както пожелае; той може да пътува с голяма свобода през пространството.

Сега не е въпросът да ви доказвам къде са ангелите, къде живеят и как живеят. Ангелите живеят в така наречения петоизмерен свят, в света на петте измерения. Ние живеем в свят от три измерения, а духовете, т.е. хората, които заминават за другия свят, живеят в света на четирите измерения. Няма да ви обяснявам това математически, то е една дълбока задача. Днес няма автори, които да са писали по този въпрос. Следователно с ангелите ние сме свързани по закона на разумността.

Разумността е качество на ангелите и се изпраща от тях при творенето, при създаването на тази нова вселена. От изобилието на своята разумност те изпращат и към Земята. Казва се в Писанието: „Ще изпратя Духа Си и Той ще ви научи“. На какво ще ни научи? На разумност. У нас под думата *дух* се разбира друго. Над тази разумност седи законът на Любовта. Значи връзката между Бога и нас е Любовта. Според мен на-

строението е една среда, разумността – друга, а Любо-
вта – трета. Следователно трите среди ни свързват с
три велики свята и за да може да разбира дълбоките
замисли на Живата природа, човек трябва да е свързан
с тези велики светове.

Аз говоря само на онези от вас, които се интере-
сват от своето бъдеще. Вие може да имате критичен
ум и този ум ви е потребен, но в критиката си трябва
да бъдете разумни. Да критикуваш означава да сравня-
ваш, да уподобяваш, да търсиш Истината. Да критику-
ваш разумно не значи да търсиш грешките на хората,
а да търсиш правия път. Познание трябва! Някои ми-
слят, че критиката е основно нещо, че хората трябва
да се съмняват. Не, съмнението не е положително ка-
чество, то е негативно. Щом човек се усъмни, започва
да мисли, но според мен по-голямо преимущество е
да вярва, отколкото да се съмнява. По-правдоподоб-
но е човек да се обнадеждава, отколкото да се обез-
сърчава. Например вие се съмнявате дали има бъдещ
свят, или няма. Оставете този бъдещ свят! Съмняваш
ли се в света, в който живееш? – „Не се съмнявам.“
Мислиш ли, че можеш да излезеш извън този свят,
в който сега живееш? Казваш: „Като умра един ден,
всичко ще се свърши с мен“. Добре, като умреш, къде
ще отидеш? Великият закон в самата наука казва, че
нищо в Природата не се губи – щом е тъй, ти не мо-
жеш да се изгубиш; и като умреш, пак ще живееш, пак
ще мислиш.

Ще ви приведа една малка аналогия за обяснение
на мисълта, че и като умреш, пак ще живееш и ще
мислиш. Допуснете, че водата, която е във въздухоо-
бразно състояние, се намира някъде из пространство-
то. Така ли остава тя? Не, от действието на студа тази
пара се превръща във вода, съгъстява се. Най-напред во-
дата съществува като пара, подвижна е, но вследствие
на промяната, която става с нея в пространството, се
превръща във вода. Някои мислят, че в пространство-

то е много тихо. Не, не е така, там стават големи атмосферни промени. Горе в пространството има големи електрически и магнитни бури; именно тези бури движат нашата Земя.

Аз няма да обяснявам тези неща, те се отнасят до чиста научната страна на въпроса, но ще се спра само върху физическата страна на цитирания стих: „Защото Той заповядва на Слънцето да изгрява и на добрите, и на злите“. Кой е Този, Който заповядва, виждали ли сте Го досега? Кажете, какъв е образът Му? Само Любавта може да ни даде един малък оттенък на Божия образ. Ако ние сме разумни, със своята разумност ще можем да видим Бога. Можем да Го видим, но как? Чрез проявите, които виждаме навсякъде в Разумната природа.

Всичко в Природата е направено много разумно. По направата на един часовник ние можем да съдим за техника, който го е направил, но самият техник не можем да видим. Като разглеждаме Природата от научно гледище, ще видим, че в нея има една разумност, но няма да видим Онзи, Който я е създал. За Бога не можем да имаме абсолютна никаква представа. Поискаме ли да си създадем някаква представа за Него, тя ще бъде фалшива, невярна. Съставим ли си някакъв образ за Бога, той ще бъде подобен на нас: ще му сложим очи, нос, коса, брада, която ще бъде руса, черна или бяла, и ще кажем: „Младият или старият Господ“. Понеже ние сме млади или стари, приписваме такова качество и на Бога – че Той е млад или стар. Не, това е човешка философия.

Така говорят обикновените хора, а философите ще говорят за Абсолютното. Какво е Абсолютното те не знаят. Тия учени приличат на онзи испански поет, който написал едно малко съчинение – написал хубаво стихотворение, възпяващо нещо в Природата, но когато го попитали какво иска да каже с тази поезия, каква мъдрост крие в нея, той казал: „И аз сам не зная.

Писах нещо, но не зная какво изразява то“. Така и учените често пишат нещо, но сами не знаят какво изразява написаното. Какво показва това? Ако ние сме творители на нещата, ще разбираме смисъла им. Значи, ако някой пише нещо, той пише по вдъхновение. Ти напишеш едно изречение или едно стихотворение на френски език. Питат те: „Какво написа?“. – „Не зная.“ Може да напишеш стихотворение на английски или на какъвто и да е друг език. Запитват те какво значи това, отговаряш: „Не зная“. Попитайте някой, който знае френски или английски език, той ще ви преведе смисъла на стихотворението.

И тъй, Бог е, Който заповядва на Слънцето. Това е физическата страна. Следователно Този, Който заповядва на Слънцето да грее, е заповядал и на нас да дойдем на Земята. Той е заповядал да имаме тела, Той е заповядал да имаме глави, Той е заповядал да имаме дробове, стомаси, ръце, крака, нервна система; Той е заповядал да имаме всичко. Философията на живота седи в това ние, като хора, да се разберем. Щом Бог е заповядал за всичко това, в какво седи тази заповед? Разумна е тя. Ако Слънцето изгрява, за себе си ли го прави? Не, то изгрява заради нас – то е слуга на Господа. Господ му казва: „Ти всяка сутрин ще изгряваш на Земята. Ще раздаваш от своите физически блага на всички Мои твари, на всички Мои деца“. Питате: „Така ли е наистина?“. Големи философи сте вие, но не знаете най-елементарните работи.

Разказват за един английски философ, който написал на английски език отлично съчинение по философия, но казвал за себе си, че е толкова слаб математик, че когато се отнася за някаква най-дребна сметка, вика жена си и малките си деца, за да сметат вместо него. Той писал чисто философски работи, написал една много хубава книга по френология върху естеството на човека, но математическият му център бил слабо развит. Казвал: „Аз по математическите си

способности не мога да се меря даже и с децата си. Ако всичките ми способности бяха развити като математическите, щях да бъда цял идиот“.

Тъй че в едно отношение човек може да бъде философ, а в друго – дете. Има философи, които са цели деца. Има жени, които са завършили готварство, и каквото им дадеш да сготвят, всичко могат, но я ги сложи да разрешат един морален въпрос, ще ти кажат: „За това не ме питай! За готвене – всичко мога, но по моралните въпроси нищо не зная“. Мъжът на тази жена вечерта донесе една торба със злато – задигнал я от някъде, и пита жена си:

– Да задържа ли тази торба, или да я върна назад?

– Задръж я!

Да я задържи означава да сготви нещо от нея. Но ако на тази жена донесат развалено месо, за да сготви, ще каже: „Вън това месо, то не е за готвене!“. Щом се отнася до готвене, всичко разбира и знае; щом се отнася до пари, иска тия пари да останат вкъщи, макар че са миризливички.

Сега някои хора за оправдание на това положение казват: „Е, слаб му е ангелът на човека, какво да се прави“. Не, главата на този човек отгоре е слаба, затова е слаб и пред торбата със злато. Френолозите много добре разрешават този въпрос. Те казват, че съвестта не е еднакво развита у всички хора, както не са еднакви и разумността, чувството за сравнение, за уподобяване, музикалното чувство и математическите способности; милосърдието също не е еднакво развито, Вярата, Надеждата, смелостта, решителността – всички тия способности и чувства не са еднакво развити във всички хора. Кой каквото е работил, това е придобил.

Някои от вас ще питат защо светът е така лошо нареден. Тук, в София, преди няколко години един българин си направил хубава двуетажна къща, с всички удобства, но понеже направил малко дълг, пуснал наематели на първия етаж, които му плащали голяма

сума. Тия наематели били доста немарливи и в продължение на две години развалили къщата: изпочупили всички лампи, цялата инсталация и канализация развалили и с това я довели до неузнаваемост. Като дошли други наематели, намерили всичко развалено, изпотрошено и си казали: „Голям простак бил господинът, тъй калпаво е направил къщата си!“. Не, този човек не е простак, простаци са били първите наематели. Стопанинът на къщата беше умен.

Така и Бог, Който създаде света, е много умен, но ние, които бяхме първите наематели на този свят, сме простаци; ние развалихме всичко и днес търсим виновника за тези повреди извън нас. Казваме: „Защо Господ създаде така глупаво света?“. Майките и бащите развалиха тия форми, които Бог създаде, за да живеят в тях разумните души. Съвременната наука е констатирила това. Например, ако една жена е бременна и в това си положение има най-тежки изживявания (в нея се поражда желание да отмъсти, да открадне, да убие, а не се поражда мисъл за Бога), детето, което се роди, ще бъде един престъпник, ще прилича на нея. Като казвам, че ще прилича на нея, разбирам, че ще изразява всичките нейни състояния в даденото положение. Следователно, когато държавата иска да подобри своите поданици, за такива майки трябва да създава най-добри, най-благоприятни условия. Държавата, обаче, днес не се грижи за тия неща; само след като се родят престъпниците, тя се загрижва да създаде някакви институти за деца престъпници. Не, преди да се родят, държавата трябва да се погрижи за тия деца, бъдещите нейни поданици.

Чудни са съвременните хора, когато говорят за държавата! Всяка държава е един общ, колективен организъм, всяка държава е сглобена от много кириши, камъни, тухли, дървета и от какви ли не още материали. Много и разнородни материали влизат в нея и освен тях има и много скоби, които ги свързват. Всич-

ки тия скоби трябва да бъдат здрави. Ако се поставят скоби, без да има дървета, в които да се забиват, какво ще стане с това здание – ще рухне. Следователно същият закон е и по отношение на човека, ето защо ние започваме от човека. Хората днес искат държавата да бъде солидна. Добре, но от какво е образувана тя – нали е образувана от много хора? Ето защо ние трябва да се обърнем към себе си, да определим отношенията си към Бога, да видим дали Го познаваме, или не.

Има един начин, по който можем да се ползваме от Божествената енергия. За мен не е важно да зная колко е голямо Слънцето, но е важно да се ползвам от неговата енергия. Какво ще бъде положението ви, ако си представите, че се намирате в Първата, във Втората или в Третата епоха от създаването на света? Всеки ден е една епоха, а вие знаете, че Бог направил Слънцето едва в четвъртия ден. Някои учени казват, че в това време около Земята имало такава голяма мъгла, че нищо не се виждало; всичко било само облаци, мъгли, но по това време се явили големи бури, които се движели с бързина 10000 км/ч и успели да разсеят тия мъгли и облаци така, че на небето се явило Слънцето. Това време религиозните хора наричат *Денят на създаване Слънцето*. Това бил четвъртият ден от създаването на Космоса. Така се говори за явяването на Слънцето за пръв път на Земята – то се явило благодарение на тези големи бури.

Да не дава Господ сега да се явят такива големи бури! Ако се явят, всички хора ще плаваме из въздуха – и църкви и училища, всичко ще лети, голяма каша ще настане. Такава каша имало и тогава, когато се разгонвали облаците от лицето на Земята. Този закон е верен именно в това отношение, че когато в човека предстои да се създаде нещо ново, нещо много велико, нещо много хубаво, в него настават такива бури, такива пертурбации, докато в четвъртия ден в него изгрее Слънцето. Това става около 30-ата му година.

Всички сте били млади, изживявали сте разни състояния и в резултат казвате, че животът няма смисъл. Всичките ви идеали, всичко хубаво пропада, но най-после Слънцето у вас изгрява, вие се повдигате и казвате: „Има Слънце в живота, има смисъл да се живее“. Казва се в Писанието: „Той заповяда на Слънцето да грее и на добрите, и на злите“. Мислите ли, че днешните мъчнотии в света са произволни? Ние казваме: „Защо хората са толкова жестоки?“. Аз казвам: защо майките са толкова жестоки? Според мен не трябва да се наказват децата, а майките и бащите. Зная един случай, който потвърждава тази идея.

Един баща, от Варненско някъде, отива да запише детето си на училище. Детето му било много сприхаво. Бащата казва на учителя: „Ще те моля, когато детето ми се провини в нещо, не го наказвай, почакай – аз от време на време ще идвам при теб да наложиш това наказание върху мен. Но ще бъдеш много строг, като учител, няма да ме щадиш. Колкото пръчки се полагат на сина ми, ще ги наложиш върху мен“. После се обръща към сина си и му казва: „Синко, ще гледаш да правиш по-малко бели, за да освободиш и моя гръб от удари“.

Ние, съвременните хора, разрешаваме въпроса как трябва да се живее. Не този въпрос трябва да разрешаваме, а въпроса как трябва да се раждаме. Трябва да разрешаваме въпроса какви майки и какви бащи трябва да имаме. Като казвам *майки*, аз не разбирам *майка* в обикновения смисъл на думата. Днес във всички културни хора, във всички европейски народи има една слабост – всички искат да женят своите дъщери и синове. Защо? В Природата съществува следния закон: не се позволява на което и да е същество да дойде на Земята, докато няма условия за него. То трябва да чака. Има много души, които трябва да чакат, още няма благоприятни условия за тях. Къде трябва да чакат? В другия свят. Отлично е там.

Понякога в нас се явява желание да се размножаваме повече, отколкото трябва. Знаете ли какво нещо е размножаването? Идете в Китай, да видите каква е гъстотата на населението там! В тях има желание да изчезнат едни, за да дойдат други, нови хора, затова те често се молят на Бога да дойде някаква катастрофа, да настане някакъв катаклизъм, за да измрат няколко милиона човека наведнъж, и смятат това за някакво благословение. Ако у нас стане такова масово измиране на хора, то е цял ужас, цял ад. Ако отидете в Китай, ще видите как са направили къщите си по саловете на реките – място си търсят.

При всички тия условия желанието на хората да се размножават е необяснимо. Ние искаме да се размножаваме физически, но въпросът не седи във физическото създаване. За човека е важно, след като създаде физическото си тяло, да се погрижи за развиването на сърцето, за развиването на своя ум и най-после да даде подтик за развиването на моралните си чувства – само така ще се прояви като човек.

Питам: къде е благородната страна на човека? Всички съвременни хора са способни на едно – да се обиждат; в това са майстори. Да се карат, да правят свади – на това са майстори всички; не само обикновените хора, но и религиозните. Светските се бият навън, по улиците, а религиозните се бият вътре, въщи. Някой религиозен човек, след като набие жена си на общо основание, после ѝ казва: „Ще мълчиш, няма да ме компрометиращ, няма да казваш, че те бия, защото аз служа на Бога“. После ще намери някой стих от Писанието и ще каже: „Жените трябва да се подчиняват на мъжете си, тъй казва Господ!“. Някъде пък жената набие мъжа си и после цитира някой стих от Писанието: „Мъжът трябва да обича жена си; ако не я обича, бой, дърво му се пада“. Това са аргументи, доказателства, но физически. Казвам: където мъжът е силен, той налага, той цитира стихове; където жената

е силна, тя налага, тя цитира стихове. Какво се разрешава по този начин – нищо.

Писанието казва: „Бог заповядва на Слънцето да грее еднакво и на добрите, и на злите“. Под това Слънце се разбира разумният живот в хората. Слънцето трябва да бъде разумно, затова Господ му заповядва да грее и за добрите, и за злите. Ако то не изгряваше, ако нямаше разумност в света, всички хора щяха да се смразят, нямаше да има никакво развитие.

И тъй, когато става въпрос за състояния, ние трябва да разбираме своите състояния. Има различни състояния и ние трябва да знаем постоянни ли са те, или преходни. Представете си, че имате едно преходно състояние като това на леда. Какво ще донесе то? Някой казва: „Сърцето ми е студено“. Какво ти трябва? Топлина. След като се стоплиш, казваш: „Изгори ме тази любов“. Как те изгори? Любовта никога не гори. Тя е най-великата, най-разумната сила в човека и след като проникне в него, му дава по възможност най-благородните, най-възвишените пориви на духа. Любовта, според моите схващания, най-първо е достояние на великите Учители; после е достояние на великите адепти, на великите ученици, на великите верующи, на великите оглашени и най-после – на всички съвременни хора. Но тази Любов засяга едва като сянка съвременните хора. Някой казва: „Ти знаеш ли как е пълно сърцето ми с любов? Ох, умирам за теб, готов съм да се жертвам за теб!“. И пише на приятеля си: „Всичко съм готов да направя за теб!“, а след две години му пише: „Повече да не стъпваш в къщата ми!“. Питам: как е възможно човек да се измени толкова много? Как е възможно да се обърне толкова много сърцето му? Златото желязо може ли да стане? Желязото злато може ли да стане?

Водата лед може ли да стане? Може, но при известни условия. Кога? Ако е на Северния полюс, може да стане на лед; ако е на Екватора, не може. Питам: водата на пари може ли да стане? Може, но кога? Ако

е в котела и отдолу пещта я нагрива. *Може и не може* – това зависи от условията. Можем ли да бъдем разумни? Можем. Кога? Когато сме свързани с ангелите. Можем ли да имаме настроения? Можем. Кога? Когато сме свързани с животните. Можем ли да се любим? Можем. Кога? Когато сме свързани с Бога. Само така можем да разберем единичността и множеството.

В света има два велики процеса, които аз уподобявам на състоянията на нашето съзнание. Един от процесите, за който говори и съвременната наука, се крие в подсъзнанието. Той е Божествен, аз го наричам множествен процес. Цялата енергия на мисълта на Великите, Напредналите същества в Природата – боговете, ангелите, архангелите, херувимите, серафимите – се разпределя из целия Космос и всичко това се нарича подсъзнание. То представлява един общ процес. Казваш: „Нещо в подсъзнанието ми работи“. Имаш желание да направиш нещо хубаво, велико – това се дължи на тия Същества в теб. Казваш: „Аз имам подсъзнание“ – това значи: „Аз съм във връзка с тия Висши същества“. Вторият процес се крие в съзнанието, което се среща и във всички животни и растения. То също е един множествен процес. Следователно подсъзнание-то е един процес, в който живеят, мислят и действат всички Висши същества, а съзнанието е процес, в който живеят, мислят и действат всички нисши същества – това е процес, присъщ на всички животни, растения и човека. Самосъзнанието пък е единственото нещо, с което ние сами работим – това е единичен процес.

Когато в теб работи съзнанието, ти се наемаш да пишеш по някой въпрос – пишеш: „Тъй е казал Кант, Шопенхауер, Толстой“; всичко това не е твое, ти си просто един компилатор, пишеш какво са казали другите. Но когато дойдеш до положение сам да мислиш, тогава оставяш всички философи настрана, искаш да разбереш въпроса сам, по своему; тогава имаш самосъзнание – това е Божественото съзнание, което прониква в човека.

Самосъзнанието е индивидуален процес. Много редки са моментите, когато Божественото съзнание прониква в нас, и когато то проникне, ние ще го чуем като вътрешен глас. Има моменти в живота ви, когато това съзнание ще ви проговори. Този момент във вашия живот ще бъде епохален, той ще бъде най-красивият момент. Щом това съзнание ви проговори, вие ще си кажете: „Едно време беше това, но в сън ли беше, в будно състояние ли беше, видях нещо особено, чух нещо особено“. Това не може да се схване от вашия ум, то е нещо Божествено. В когото е проговорило това съзнание, в него сякаш нещо се отваря и той вижда отношенията, които съществуват между Този, Който му е проговорил, и него самия. Тогава между Бога и него се образува една връзка, която никой не може да разкъса.

Няма сила, която може да разкъса тази връзка, и най-великите грешници са свързани с Бога. Защо изглежда, че са без Бога? Защото някой път човек иска да се отдалечи от Него, да се разходи из света; тогава Бог разпуска тази нишка, тя се удължава и човек е вече свободен да върви накъдето иска. Такъв човек върви, върви и най-после, като се умори, казва: „Къде вървя аз?“ и пожелава да се върне отново към Бога. Тогава Бог взима макаричката Си и започва да навива този конец, докато душата отново се приближи при Него. Някой казва: „Изгубен съм!“ Не, тези конци никой не може да къса, те никога не се късат. Всички души са свързани с такива конци. В това отношение окултистите казват, че конците между Бога и душите са скъсани. Не, понеже всяка душа е един лъч от Бога, никога не се късат нейните конци. Възвишеното, благородното, което имаме в себе си, е Божественото в нас, и то никога не се губи. Защо трябва да го отричаме, защо трябва да се съмняваме в Бога?

Сега, няма защо да ходим да питаме какво са казали Петко, Драган, какво е казал този или онзи философ. Не, онова, което аз нося в своята душа, онова,

което ми дава достойнство като човек, е онзи импулс в мен, който ме кара да съзнавам, че в мен има нещо Божествено. То е Бог, Който живее в мен. Този момент, в който аз съзнавам, че съм човек, че имам връзка с Бога, това е Божественото в мен; това е, което ми казва, че и аз имам право да живея като всички хора, да се ползвам от общите блага, които Бог е дал; това е, което ме убеждава във великата Правда на света, за която аз няма да се къна, а с живота си ще изнеса; това е, което ще ме увери, че съм гражданин на Великото Божие Царство.

Ако ние пазехме великите закони на Царството Божие, какви правилни лица, какви красиви очи, какви правилни устни щяхме да имаме! А сега, като погледна хората, на какво приличат? Устата им са криви, носовете, очите, веждите, челата им са криви и след всичко това казват: „Красиви са днешните хора. Красиви тела имат“. Вие още не знаете какво значи красиви тела. Всички мускули в човека имат определена дължина, имат определени размери на действие. За всеки човек е определено какво трябва да бъде челото му, какъв трябва да бъде носът му, какви трябва да бъдат очите му. За всеки има един специален модел, по който трябва да бъде направено тялото му; за всеки има един модел в Умствения свят, по който трябва да бъде направен мозъкът му; за всеки има един модел, по който трябва да бъде направено сърцето му; за всеки има модел, по който трябва да бъдат създадени чувствата му; за всеки има модел, по който трябва да бъде направена душата му. И душата има своя форма. Тя има това свойство, че може да обема всичко – значи може да стане голяма колкото целият Космос. Душата има и свойството да става толкова малка, че да я не вижда никой. Вие не знаете това.

Сега вие седите в това събрание и си казвате: „Аз съм толкова нещастен!“. Казвам: не, ти си много богат! – „А, богат! Не ми говори!“ Като казвам, че е богат, не

вярва на думите ми, но ако му дам торба с английски златни назаем, ще вярва. Според мен на човека пари могат да се дават само назаем, а не като милостиня. Унижение е за него да му се дават пари като милостиня. Като дам някому назаем, щом дойде времето, той ще ми ги върне. Сега всички проповядват, че трябва да се дава милостиня на хората. Не, с това не съм съгласен. Назаем може, но милостиня да се дава – не съм съгласен.

„И Господ заповяда на Слънцето да изгрява и на добрите, и на злите“ – защо? За да имаме в себе си изобилен живот. Слънцето носи живот на хората, но не може да ги направи добри. Онзи, който ги прави добри, е Бог – Той внася разумния живот в тях и тази разумност ги прави добри.

Често изобилието на Слънцето ражда всички спорове в света. И действително, то е виновно за много работи. Ако го нямаше в света, хората щяха да бъдат в къщите си, нямаше да стават никакви убийства. Какви убийства щяха да стават без слънчевата светлина и топлина? Стои човекът в къщата си, свил е ръце в юмрук, замръзнал е, не може нищо да хване. И най-големият юнак да е, ще седи вкъщи, ще свие ръцете си, не ще може да управлява никакъв револвер. А като изгрее Слънцето, всички се раздвижват, стоплят се, хвърчат онези ми ти куршуми, гранати, всички се бият, чува се: бум-бум.

И заповяда Господ на Слънцето да изгрява и за добрите, и за злите. Казва Господ на Слънцето: „Кажи на тия хора по-малко да се бият, да им дойде умът в главата, защото те не разбират смисъла на живота“. Казвам: като дойдем до самия живот, ние трябва да разбираме вътрешната му страна. Живот, който живеем сега, се намира пред една нова фаза. Вие няма да останете в това положение.

Представете си, че сте слуга при един господар, условен сте при него за три години. След тези годи-

ни господарят ще ви предаде сметката и ще ви каже: „Повече нямам нужда от вас“. И действително, вие сте свързани тук, на Земята, само за известно време. След три години господарят на Земята ще ви повика и ще ви каже: „Повече нямам нужда от вас“. Той ще ви предаде сметката, вие ще си купите билет и ще се върнете. Къде ще се върнете? На онзи свят. И Христос, когато беше на Земята, казваше на учениците Си: „Отивам да ви приготвя място и когато ви приготвя, ще дойда да ви взема“.

Следователно целият спор, който съществува сега в света, е чисто духовен. Ние, съвременните културни хора, трябва да разберем онези велики Божии закони, които работят в умовете ни. Защо? Понеже искаме да бъдем здрави, искаме да бъдем щастливи, искаме да бъдем умни, искаме да имаме религия. Много добре, нека имаме религия, но тази религия да бъде религия на Любовта! Искामе да имаме училища. Нека имаме училища, но тия училища да бъдат училища на Мъдростта! Искаме да имаме обществен строй, искаме да имаме закони. Нека имаме обществен строй, нека имаме закони, но всичко това да почива на една Абсолютна Божия Правда! Този въпрос ще разрешат майките. Кои? Бъдещите, не сегашните. И религиозните хора трябва да проповядват повече на майките.

Често ни запитват: „Вие какво проповядвате? Трябва ли хората да се женят, или не трябва?“. Когато Господ създаде света, каза на първите хора да завладеят птиците, рибите, животните. Какво подразбираше с това – че трябва да завладеят всички нисши елементи в себе си. Затова Господ постави Адам в Райската градина, направи го градинар, да изучава растенията. Следователно при сегашното състояние, в което се намираме, ние трябва да изучаваме растенията, да изучаваме бъдещата наука за нашето развитие. Всяко едно растение и при най-неблагоприятни условия знае как да извлича от корените си потребните за него сокове.

В тези корени живеят омразата, завистта, злобата. Те са ненужни материали, но когато ние се научим как да извличаме тези сокове, как да ги преработваме и ненужните за нас да препращаме назад в почвата, ние ще разберем какви трябва да бъдат отношенията ни с по-напредналите от нас братя.

Сега всеки от вас иска да живее между по-културни хора. Хубаво е това желание, но по-културни хора от ангелите аз не зная. Следващата фаза, в която ще минем, е тази на ангелите. Щом влезем в нея, сегашните ни груби тела ще се изменят органически, те ще бъдат създадени от една по-фина материя. Как ще се създаде тя? Чрез религиите. Всички сегашни религии не са нищо друго, освен един метод, чрез който с молитви, със съзерцания да може да се добие тази нова материя, чрез която нашето тяло да се обнови. Това не може да дойде само по себе си. Тези, които в миналото са се молили, които са живели в пустините един чист и свят живот, както и тия учени, които са работили усилено с мисълта си и са помагали както на себе си, така и на цялото човечество именно в това направление – работили са за неговото повдигане и усъвършенстване.

Следователно всеки от вас трябва да работи за своето повдигане. Не е въпросът в какво вярват другите. Някой път вие казвате: „Еди-кой си човек не вярва“. Не, във всички хора има един вътрешен стремеж, само че едни вярват във видими неща, а други са дошли до по-висока степен на развитие и вярват и в неща, които са видими, и в неща, които умът може да постигне. Трети вид хора вярват във всичко това, но вярват и в самата Любов.

Някои казват: „Аз в Любовта не вярвам“. Това са хората, достигнали до положение да вярват във видимото, да вярват в това, което умът може да постигне, но не вярват само в Любовта. Щом заговорим за Любовта, те казват: „Какво се говори там за любов, каква

е тази любов?“ – те разбират любовта на взимания и давания.

Любовта е най-високото състояние, което може да се намери в човека. Ако тя би дошла в нас само за един ден, ние бихме разполагали с всички богатства, с които Земята разполага. Ако би проникнала само за един ден в нас, бихме видели всички богатства на Земята. Ако би дошла само за един ден, сърцата на всички хора биха се отворили. Ако Любовта дойде в някой човек само за един ден, той ще бъде готов да жертва хиляди и милиони. Ако тя дойде в теб само за ден, всеки ще бъде готов да гарантира за теб и с един, и с милион лева – с такова доверие би се ползвал ти пред всекиго. Чудно ли е това? Аз зная скъперници, които не са готови да дадат и пет пари за когото и да е, но влюбят ли се, ще видиш, че са готови да жертват 1 – 2 – 3 милиона лева за тази жена. Познавам един богаташ американец, който, като се влюбил, дал 100 милиона лева на една жена. Жертва човекът – защо? Има нещо, което иска. Видимо ли е? Не, не е видимо. А какво е? То е Любовта. Онова, което ни свързва, не е ли Любовта? Любовта е. Онова, което ни свързва, не е ли Разумността? Разумността е. Когато чувстваме, че някой ни обича, ние имаме особено разположение към него.

Всички трябва да се научим на това изкуство – да бъдем носители на Любовта. Всички трябва да отворим душите си, за да може Божественото слънце да изгрее в нас. Три слънца трябва да изгреят едновременно в нас: едното е физическото, второто е умственото и третото е Божественото Слънце, Слънцето на Любовта, което изгрива в душите ни. Когато и трите съединят силата си, тогава ще се образува разумният човек. Лъчите им ще ни пресъздадат и нашите глави ще се видоизменят.

Сега например мнозина мислят, че са много добри. Аз наричам добър, идеален човек този, който е

снизходителен към всички хора, който не прави разлика между никого и който обича всички хора разумно, т.е. вътрешно, в себе си. А сега ние обичаме този, който ни обича, всеки прави това. Който не вярва като нас, не го обичаме; който не мисли като нас, не го обичаме. Не, идеалният човек, независимо дали го обичат, или не, мисли за всички, той грее за всички, както Слънцето. Каквото и да мислим за Слънцето, то постоянно изпраща на всички своето благословение. Живо е то! Каквато и омраза да имаме, Слънцето на Любовта постоянно изпраща своите лъчи. Каквото и да мислим за Бога, дали Го признаваме, или не, Той от хиляди, от милиони години изпраща Своето благословение за всички.

Всички питат: „Как Господ търпи тия хора?“. Че Господ не търпи само вас! По-надолу от вашата Земя има още много същества, които са 100 пъти по-лоши от вас. И тях търпи Господ. Под тях има други, които са 1000 пъти по-лоши – и тях търпи. Хората не са най-лошите същества в света, има и по-лоши от тях, вие ги наричате дяволи. Велик е Господ! Той, като погледне на тия същества, поотегли се малко, позамълчи. Какво означава това? Така Той казва: „Ще поумнеят един ден тия деца“. Бог разбира дълбоките причини, знае защо тия същества са лоши. Но има нещо, на което Той се радва – над нас има Същества, които са 100 пъти по-добри от нас; над тях пък има други, които са 1000 пъти по-добри от първите. И Господ поглежда към добрите, поглежда към лошите и казва: „Много са добри децата Ми“. Тогава взима от добрите деца и дава на лошите; пък и от лошите взима и дава на добрите. Промени прави Той. Затова тия деца негодуват и казват: „Много е търпелив Господ!“.

Защото Господ заповядва на Слънцето да изгрее и за добрите, и за злите.

Казва Христос: „Бъдете свършени, като е свършен Отец ваш небесни!“. В малък размер и ние можем

да бъдем свършени – кога? След като влезем в Духа на Истината. Тогава ще имаме един нов стремеж, едно ново разбиране за самия живот. Не казвам, че трябва да напуснем сегашния си живот; не, по никой начин не трябва да го напуснем. Ти искаш да напуснеш живота си, но той не се напуска така. Като имаш да даваш, бягаш от град в град, но кредиторът ти не те напуска, върви след теб, търси те – не можеш да се освободиш лесно от него. Онзи, който има да взима от теб, те търси, обича те той. Ти заминаваш за един град, той – след теб. Каквото има да си вземе, ще го вземе и след това ти казва: „Сега можеш да отидеш където искаш“. Питам: ако лошите духове ни преследват и ни правят пакости, защо го правят? Имат да взимат от нас. А когато някои добри духове ни помагат, защо правят това? Имат да ни дават. Така седи въпросът. Следователно и едните, и другите ни търсят. И едните идват съзнателно, и другите идват съзнателно. Едните казват: „Вие ни дължите и трябва да ни се изплатите“, другите казват: „Ние ви дължим и трябва да ви се изплатим“. По същия закон и вие трябва да гледате да се изплатите.

Сега някой казва: „Не ми се живее“. Че от теб ли зависи да живееш? – „Не ми се работи.“ От теб ли зависи да ти се работи? Не зависи от теб. Ще работиш и оттаък ще минеш. На онази млада булка работи ли ѝ се? Не, но само като си помисли за своя възлюбен, става и работи. Войникът казва: „Не ми се работи“, но като помисли за началството, работи и не спира. Учителят, като помисли за учениците си, работи. Ученикът, като помисли за учителя си, работи. Свещеникът, като помисли за пасомите си, работи. Кой е свободен в този свят? Всички сме свързани, роби сме на условията. За в бъдеще ще имаме такъв строй, в който хората ще работят без пари, от любов. Това ще бъде най-красивото нещо.

И заповяда Господ на Слънцето да изгрява и на добрите, и на злите.

Три слънца трябва да изгреят едновременно. Тези три слънца са изгрели вече в света и ако всеки от вас може разумно да повелява вътре в себе си, ще намери един начин, по който да се домогне до Великата Истина. Колко е красива тази Истина! Но всички ние се спираме в своите стари вярвания, в своите стари знания, а в света вече трябва да се внесе нещо ново. Човек, който е излязъл от животинското царство, трябва да прекрати с настроенятия – никакви настроенятия повече! Той трябва да остави настроенятия настрана и да бъде разумен. Всеки от вас, който не иска да се спъва, трябва да бъде разумен, да борави с две велики сили, с две велики величини – с Разумността и с Любавта. Всичко в света трябва да се преустрои. Ако бихте повярвали в това, вашите очи биха се отворили.

Аз бих желал да се отворят очите ви, но кога? Когато бъдете силни, за да не се уплашите. Защото има хора, на които, като се отворят очите, умът им се разбърква и те полудяват. Вие трябва да бъдете толкова силни, че никак да не се уплашите от този нов свят, който ще се яви пред вас.

Да допуснем, че пред вас се яви някой ангел от Небето, даде своите разпореждания да направите нещо и си замине. В първият момент, като видите, че ангелът го няма, ще се усъмните. Най-първо ти ще се почувствуващ въодушевен, ще излезеш вън, ще разкажеш на един, на втори, на трети, че ти се е явил един ангел, но всички ще ти казват: „Защо си такъв будала, да вярваш в тия работи?“. Първият ти каже, че не си с всичкия си ум, вторият потвърди същото, третият – също, и най-после ти се усъмняваш. Не, онзи, при когото се яви ангелът, трябва да има сила, Вярa в себе си, да не се разколебава от ничие мнение. Той трябва да настоява и да казва: „При мен снощи дойде един ангел и ми каза, че ще придобия такава сила, че ще

мога да вдигна за краката един човек във въздуха и да го държа прав като свещ“. Ще му кажат: „Ти не си с ума си“. – „Не съм с ума си ли?“ Хваща един човек и го вдига в въздуха.

– Сега с ума си ли съм?

– Не си.

Хваща го отново, обръща го надолу с главата и го пита:

– Сега с ума си ли съм?

– С ума си си.

Този човек казва на другите: „Голяма сила имаше този господин, но сякаш не беше с всичкия си ум“.

После отива при някой учен и му казва: „Снощи при мен се яви ангел и ми каза, че ще мога да разрешавам най-трудните математически задачи“. Ученият казва: „Този човек не е с ума си – ангел му се явил“. Дават му трудни задачи, започва да ги решава и ученият казва: „Не зная дали му се е явил ангел, или не, но решава човекът и най-мъчните задачи, много знае“.

Отива най-после при един духовен човек и му казва:

– Снощи ми се яви един ангел и ми каза, че какъвто и болен да се яви пред мен, ще мога да лекувам. Съмняваш ли се?

– Съмнявам се.

– Добре, доведете ми някои болни.

Довеждат при него един паралитик, един сляп и на всички помага – паралитика излекува, на слепия очи отваря. Тогава духовният казва: „Дали му се е явил ангел, или не, не зная, но той лекува паралитици, очи на слепи отваря и т.н.“.

Най-после правоверните ще кажат: „Някой дявол е дошъл в него, та всичко може да върши“.

Ако този дявол може да вдига човек във въздуха, ако този дявол може да решава и най-сложните математически задачи, ако този дявол може да лекува паралитици, да отваря очи на слепи, тогава къде е Бо-

жественото, къде е мощното в човека, което може да прави всичко? Никакъв дявол не се крие в тези прояви. Аз зная какво може да прави дяволът: дяволът знае да чупи краката на хората, но никога не ги прави; знае да размества умовете на хората, но да решава задачи – не. Ако живеете по дяволски, дяволът иска хората да бъдат идиоти – нищо повече. Всички стремежи за знание, за светлина, за свобода, за прогрес, за Любов, са импулси на великия Божествен Дух и всеки човек, който мисли иначе, не е на правата страна.

Казвам: когато срещнете когото и да е с такива благородни пориви, признайте, че в него се проявява Божественото. Силен е този човек, наистина, защото ангелът му е говорил. Видиш ли, че някой вдига някого във въздуха, кажи си: „Вярвам му една трета, вярвам, че му се е явил ангелът“. Виждаш, че този човек решава всички задачи; кажи си: „Вярвам му две трети, вярвам, че му се е явил ангелът“. Виждаш го, че лекува всякакви болни; кажи си: „Вярвам му три трети, вярвам, че му се е явил ангелът“. Вярвай му, както вярваше на този, който дава сеанси във военния клуб и показва някои опити на хипнотизаторство – казва: „Allez, passez“⁴² и махва с ръка. Той очи отваря, парализици лекува и т.н. Радвай се, че този човек всичко знае. Хората, които са били хипнотизирани, после идват в съзнание и казват: „Дали е вярно всичко това, което видяхме, или не е?“ – съмнението идва веднага. Някои ще повярват, ще бъдат радостни, но някои ще кажат: „Чакай да не бързам да се произнеса, че ще ме направят луд“. Добре, кое е реално? Ако те хвана за ръката, това реално ли е? Ако гледаш с очите си, това реално ли е? Ако държиш една малка ледена буца, реална ли е тя и ако се стопи, реална ли е? Същината на нещата не се мени, но формата им се мени. Ледът се е превърнал във вода. Следователно, ако нещо се мени, то е само формата, а същината на Любовта, която ние разбираме, разумното, при всички случаи остава едно и също.

Съберат се някои хора и ми казват: „Ти не си на правата посока“. Хубаво, ако аз живея едновременно и на Земята, и на Небето, и в корените, и в клоните, и познавам кое е право и кое – не, тогава на себе си ли да вярвам, или на тия хора, които казват, че не съм на права посока? Те казват: „Нищо не виждам!“, а аз казвам: всичко виждам. Те казват: „Ти не си с ума си“, а аз казвам: аз съм с ума си, но вашия ум не е събуден, много облаци и мъгли има около него. Трябва да се явят във вас тези бури – с бързина на движение около 10 000 км/ч, да разгонят облаците и мъглите, та да се яви това Слънце в душата ви и да повярвате.

Има нещо скрито в дълбочината на душата ви, което говори, което решава всичко. Има един вътрешен глас във вас, който ви казва: „Стани, събуди се, какво си спрял! Престани да вършиш престъпления! Престани да ядеш толкова много!“. Някой обича да се облича много богато. Този глас казва: „Престани да се обличаш толкова богато! Престани да градиш къщи – нека друг гради, ти имаш достатъчно“. Ти се питаш: „Дали съм с ума си?“. Когато този вътрешен глас ти казва да престанеш да градиш къщи, питаш се: „Дали съм с ума си?“. Когато ти казва да градиш, не се питаш дали си с ума си. Кое положение е вярно?

В Божествените неща има един момент, който всякога е верен. Когато Божественото в човека говори, на лицето му се явява една приятна светлинка, погледът му става мил, нещо благородно и възвишено се заражда в него. Познавам този Божествен Дух, познавам кога говори Божественото. Когато човек лъже, на лицето му се появява мрак, тъмнина. Някой си остави някъде торбата с парите, забравил я, и аз намирам тази торба. Веднага Божественото в мен заговаря, настигам този човек и му казвам: „Братко, ти си забравил торбата с парите си, вземи я, тия средства са твои“. Ако в мен говори човешкото, като намеря торбата, ще я взема и ще си кажа: „Тези пари са мои,

Господ е промислил за мен“. Не, за мен или за него – това е все едно, аз трябва да постъпя честно. Когато Божественото говори в мен, където и да съм, в гората или в света, на тайно или наяве, навсякъде трябва да проявя своя характер; и като учител, и като свещеник – навсякъде ще го проявя. Божественото е един импулс, който се проявява във всички моменти в живота ми при каквото и положение да се намирам.

Слънцето грее, но никой не се запитва защо Господ днес му е заповядал да грее. Кой от вас досега се е запитал защо грее Слънцето? Кой от вас е благодарил за това? Вие имате здраво тяло, но всички сте неблагодарни. Не се запитвате кой ви дава това здраве, този живот. Някои от вас имат вяра, но аз не съм доволен от тази вяра.

Един от руските царе е правил опити да опита послушанието на своите войници. Някои войници идвали до опасното място, откъдето трябвало да се хвърлят, прекръствали се, но не смеели и се отдръпвали назад. Други, по-смели, готови на послушание, отивали до опасното място и се хвърляли. Тъй трябва да е с всеки, който е решил да се жертва за своята идея. И Писанието казва: „Господ ще заповяда на ангелите Си на ръце да те повдигат“. Това ще бъде, но кога? Когато Господ ти заповяда да се хвърлиш, а не когато дяволът ти заповяда.

Сега Господ е заповядал на Слънцето да грее заради нас. Животът, който Бог ни е дал, е дар от Него, но какво сме направили ние за този наш Баща? Целият свят трябва да си даде отчет за това. Казваме: „Ние сме българи“. Че сме българи – то е хубаво, но да бъдем българи на разумността и на Любовта! Може да си англичанин, но да бъдеш англичанин на разумността и на Любовта; може да си французин, но да бъдеш французин на разумността и на Любовта; може да си американец или какъвто и да е – всички народи трябва да съградят живота си върху разумността и Любовта.

Щом е така, в целия свят ще настане една вътрешна хармония.

Съвременният свят е, който създаде този небивал досега строй, и казвам: ето защо ние сме, които трябва да го поправим. От онзи машинист, който кара машината, зависи пътниците да пристигнат благополучно до Варна; той е, който ще я закара. От онзи капитан, който управлява парахода, зависи да го закара навреме на пристанището. От онзи учител, който се наема да води един клас, зависи добрият успех на класа. От онзи свещеник, който се наема да просвещава хората духовно, зависи какво духовно възпитание ще им даде. Всеки човек трябва да бъде на мястото си. От онази жена, която се наема да стане майка, зависи каква насока в живота ще даде на децата си още преди да ги роди. От съвременната наука, пред която сме се спрели, зависи какви плодове ще имаме.

Ние сме се спрели пред отрицателната посока в живота – искаме физическо подобрение, но най-напред с човека трябва да стане духовно подобрение. Най-първо трябва да дойде изобилието в света, то ще донесе Любовта, след това – разумността, и най-после ще дойдат всички блага; по този път ще дойде подобрието на цялото човечество. А сега всички казват: „За да се поправят хората, трябва физическо подобрение“. Направете опит и ще видите как ще се поправят светът. Вземете пример от животинското царство, проследете всички същества от най-малките до най-големите и ще видите, че това са методи, начини, по които работи Великата Жива природа.

Когато разглеждам един вол, аз не гледам на него като на вол, но гледам как е направен, каква форма има, какви са неговите рога и т.н. Аз се интересувам какво иска да изрази Природата чрез тази форма и изобщо – как работи тя. Когато гледам растенията, за мен всяко от тях е един метод, чрез който Разумната природа работи, говори нещо. Това са научни методи.

Имаш да разрешаваш една задача. Колкото и да е мъчна, все ще намериш един начин за разрешение. Ще се възползваш от начина, по който вълкът разрешава своята задача за глада. Как я разрешава? Когато се намери при най-неблагоприятните условия на живота си и не може да си намери храна, отива в гората, разравя корените на някои дръвчета и се храни с тях. Господ казва: „Лошият човек ще се отстрани съвсем, нищо няма да яде – само така ще поправи живота си“. Щом вълкът в критичен момент прибегва до тревата, това показва, че едно време се е хранил с трева. Това, че днес се храни с месо, е една негова слабост. Овцата има друга слабост – тя нагазва най-хубавата трева и я смачкава. Кокошката пък има друга слабост – разхвърля с краката си всичкото жито и тогава се обръща да го кълве. Във всички животни има по една слабост, но те имат и някои благородни черти. Във вола например има една благородна черта – той по цял ден оре на господаря си и търпи всички неслоди. Така и ти ще бъдеш търпелив – нищо повече. Ще бъдеш работлив като пчелата. Ще бъдеш постоянен в идеите си като дървото – то с хиляди години седи със забита в земята глава; вятърът го брули, вее, но то не се помръдва. Щом имаш една идея, ще бъдеш като дъба – никой да не може да те отклони.

Казвам: Природата трябва да се изучава по този начин. Ако биха се дали такива обяснения на младото поколение, то би се намирало на друг път. Ако майките биха давали такива обяснения на синовете и на дъщерите си и ако учителите биха възпитавали така учениците си, резултатите щяха да бъдат други. Всичко това би дало един нов импулс на човечеството.

И заповяда Господ на Слънцето да изгрява и на добрите, и на злите.

Аз се радвам, че Бог заповядва на Слънцето да грее, и днес то грее на всички, които отварят кепенците си. Отворете и вие кепенците на вашите умове! Ако имате

религия, нека бъде най-възвишената; ако имате едно верую, нека бъде най-правото верую; ако имате наука, нека бъде най-правилната наука; ако имате едно тяло, нека бъде най-здравото тяло!

Три неща трябва да има човекът, който е на физическото поле: най-напред здраво тяло, после – просветен ум, и трето – една възвишена, благородна душа, в която се крие такава религия, която обхваща цялото човечество, без никаква разлика.

И тъй, с ангелите ще се свържем чрез разумността, а с Бога ще се свържем чрез Любовта. Щом имаме Любов, Бог е в нас; щом има идеалност, ангелите са в нас. Щом проявяваме Любовта, ние сме в Бога; щом проявяваме разумността, ние сме с ангелите.

15 март 1925 г., София

ПРИЛОЖЕНИЯ

ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

¹ *Хиляда и една ноци* (ок. IX в.) – сборник с народни приказки от Близкия Изток и Южна Азия, съставен на арабски език през Златния век на исляма. В съвременния си вид произведението се формира в продължение на столетия с приноса на автори, преводачи и учени от Близкия Изток и Северна Африка, а генезисът на самите приказки може да се проследи до древните арабски, персийски, индийски, египетски и месопотамски литератури и фолклор.

² **Дон Кихот и Санчо Панса** – литературни герои от романа *Дон Кихот де ла Манча* (1605 – 1615) на испанския писател Мигел де Сервантес Сааведра. Преди да се превърне в Дон Кихот, Алонсо Кехана е дребен благородник, страстен читател на рицарски романи. Неочаквано за своите роднини и приятели променя името си, самопровъзгласява се за рицар и започва странстване из земите на тогавашна Испания, за да изобличава злото и да закриля бедните. Санчо Панса е слабообразован, но хитър, находчив и здравомислещ селянин, който придружава Дон Кихот като негов оръженосец. В испанската литература той се възприема като олицетворение на духа на обикновения човек по това време. Замислена като сатира на средновековните разкази за рицарството, завършената ренесансова творба представлява, по думите на Мигел де Унамуно, олицетворение на душата на Испания, един индивидуален и жив дух, а не абстрактна идея. Философските послания на произведението вдъхновяват представители на различни направления в изкуството: композиторите Джовани Паизиело, Жул Масне, Рихард Щраус, немският режисьор Пабст, френските художници Оноре Домие, Гюстав Доре и др.

³ **Кант, Имануел** (1724 – 1804) – немски философ, последният от класическата верига на Просвещението, включваща Лок, Бъркли и Хюм. Основните му трудове са *Критика на чистия разум* (1781 г. и 1787 г. – преработено издание) и *Критика на способността за съждение* (1790 г.). Поставя на преден план темата за човешката свобода в мисъл, израз и проява; развива идеята за трансценденталния идеализъм; поставя начало на диалектическия метод във философията; развива учението за логиката; оказва голямо влияние върху философията на романтизма и идеализма. От теориите му възникват школите на кантианството и неокантианството.

⁴ Битие, гл. 18.

⁵ **Сведенборг, Емануел** (1688 – 1772) – шведски учен, философ, мистик и теолог. Автор на многобройни фундаментални научни трудове в различни клонове на науката, на 56-годишна възраст навлиза в другия етап на своя живот – получава ясновидения, разговаря с ангели, посещава Небето и ада и започва да пише доктрини, основани на реформираното християнство и оставили трайна следа в историята на романтическото световъзприятие, в трудовете на редица писатели и поети, както и в световната мистична традиция.

⁶ Учителя вероятно има предвид тунела Симплон II (19824 м), свързващ Италия и Швейцария, построен през 1922 година.

⁷ **Наполеон Бонапарт** (1769 – 1825) – френски генерал, император на Франция (1804 – 1814, за кратко и в 1815 г.). С успешните си военни кампании завладява почти цяла Европа, разрушавайки останките от феодализма и Инквизицията. Инициатор на редица реформи в областта на административното, правното и държавното управление, в икономиката, образованието, инфраструктурата, културата и др. Известен е като гениален пълководец и необикновена личност с всеотдайни познания и способности.

⁸ **Цезар, Гай Юлий** (100 – 44 г. пр. Хр.) – римски пълководец, политически лидер и писател, една от най-популярните личности в световната история. Заедно с Крас и Помпей формира Първия триумвират, който диктува римската политика в дълъг период от време. След разпадането на триумвирата Цезар започва гражданска война, от която излиза като безспорен победител. След като поема управлението на държавата е инициатор на интензивни реформи, но пет години по-късно става жертва на заговор за убийство. Две години след смъртта си е обожествен от Сената.

⁹ Ев. Мат. 14:25.

¹⁰ Ев. Мат. 14:19.

¹¹ Ев. Й. 5:41-44.

¹² Ев. Й. 6:38-39.

¹³ **Толстой, Лев Николаевич** (1828 – 1910) – руски писател, философ, религиозен реформатор, есеист и публицист. Автор е на *Война и мир*, *Ана Каренина*, *Хаджи Мурад*, *Възкресение* и др., както и на религиозните съчинения *Моята вяра*, *Царството Божие е вътре във вас*, *Пътят на живота* и др. Създава философското учение *толстоизъм*, което има функция на руска Реформация. Застъпва идеите за непротивене на злото, за вегетарианство, за природосъобразен начин на живот. На 82 г. напуска имението си и планира пътуване, ала умира на малката гара Астапово.

¹⁴ **Елифас Леви** (1810 – 1875) – псевдоним на Алфонс Луи Констан, френски окултист и кабалист, наричан баща на модерния окултизъм, една от най-влиятелните и популярни личности в Западната езотерична традиция. Близък приятел на полския философ Хьоне Вронски, който го запознава с Кабала, на английския писател Едуард Булвер-Литъл, член на Ордена на розенкройцерите, на Оноре дьо Балзак, Виктор Юго, Александър Дюма. През 1855 г. излиза най-важното му съчинение – *Догма и ритуал на висшата магия*.

¹⁶ **Йосиф** – библейски персонаж от Стария завет, един от дванадесетте синове на патриарх Яков; животът му е описан в *Битие*, 37:50. Намразен от своите братя заради любовта на баща им към него и заради ясновидската му дарба, Йосиф е продаден като роб в Египет, където благодарение на способностите си успява да се издигне до званието „пръв след фараона“ и да придобие огромно влияние. По време на неплодородните години среща братята си, дошли в Египет за помощ, и се помирява с тях. Историята на Йосиф е катализатор за създаване на много художествени произведения в по-късни епохи (напр. трилогията *Йосиф и неговите братя* на Томас Ман).

¹⁷ **Уилсън, Томас Удроу** (1856 – 1924) – бележит американски политик, президент на САЩ (1913 – 1921), един от учредителите на Общество на народите (Лига на нациите) – организация, създадена по време на Парижката мирна конференция (25 януари 1919 г.).

¹⁸ **Първи гимназиален клас** – съответства на днешния IX клас.

¹⁹ **Член четвърти** – Учителя визира *Постановление 4* на Министерския съвет от 1920 г., озаглавено *За прилагане в най-непродължително време Закона за преследване на незаконно обогатените чиновници*. Издаването му е наложено по време на правителствата на Радославов и Стамболийски като мярка срещу „нарушенията на Конституцията и причиняване вреди на държавата за личен интерес“, но първото му приемане и прилагане е още в 1894 г. – това е един от първите антикорупционни закони след Освобождението.

²⁰ Учителя има предвид експедициите от 1921, 1922 и 1924 г. Първата експедиция, която покорява Еверест, е през 1953 г. с ръководител Джон Хънт.

²¹ Старо име на град Белослав (до 1882 г.).

²² **Ушулист** – човек, практикуващ китайското бойно изкуство ушу, обозначаващо още като кунг фу.

²³ **Херцеговинско въстание** – възможно е да се отнася или за някое от трите християнски въстания (1852 – 1862), или за въстанието срещу османската власт през 1875 – 1878 г.

²⁴ **Нерон, Клавдий Цезар Август Германик** (37 – 68 г. сл. Хр.) – римски император, чието име е синоним на тирания, екстравагантност, прахосничество и популизъм и е свързано с редица убийства в епохата, включително тези на собствената му майка и доведения му брат. Известен като „императорът, който свири, докато Рим изгаря“. По време на неговото управление започват първите гонения на християните, които са набедени и за причинители на големия пожар в Рим, изпепелил една четвърт от града. Самоубива се, когато Сенатът го обявява за враг на народа и издава смъртната му присъда.

²⁵ „Няма и овде, и онде“ – изречението е на говора на югозападните български територии и означава „Няма и там, и тук“.

²⁶ **Славейков, Петко Рачов** (1827 – 1895) – български поет, публицист, фолклорист и политик. Културната му дейност е с огромен мащаб: работи като учител в редица села и градове; до 1847 г. събира 2263 български песни, пословици и поговорки и в 1852 г. издава книгите *Смесена китка*, *Песнопойка*, *Басненик*; в 1853 г. пише поемата *Бойка войвода*; издава сатиричния вестник *Гайда*; от 1864 г. участва в редакцията на българския превод на Библията в екип с Албърт Лонг, Илайъс Ригс и Христодул Сичан-Николов – това издание Учителя ползва при съставителството на *Завета на цветните лъчи на Светлината*; издава още вестник *Македония*, списание *Ружица*, списание *Пчелица*, списание *Читалище* и др. В 1873 г. издава известната поема *Изворът на белоногата*. Приносът на Славейков за развиването на българския език е огромен. Пишейки патриотични исторически песни и поеми, любовна и пейзажна лирика, журналистически статии, текстове за деца, учебници и мемоари, той остава в анализите на литературата ни като преводач,

филолог и един от най-уважаваните учени на Българското книжовно дружество (по-късно БАН).

²⁷ *Парице, парице...* – Учителя визира Славейковото стихотворение *Песен на паричката ми*, отпечатано най-напред в *Смешний календар за Нова година*, 1861 г.

²⁸ **Бетовен, Лудвиг ван** (1770 – 1827) – немски композитор, диригент и пианист, един от тримата виенски класици (заедно с Хайдн и Моцарт) и ключова фигура в музикалното изкуство в периода между Класицизма и Романтизма. Твори във всички съществуващи в това време жанрове – балет, музика за драматични спектакли, симфония, тържествена меса, вокален цикъл, соната, струнен концерт, обработка на народни песни, създава и една опера (*Фиделио*). Смятан за един от най-великите композитори в историята на музиката.

²⁹ **Давид** (1035 – 965 г. пр. Хр.) – юдейски цар, баща на Соломон и приемник на Саул. На Давид се приписва авторството на библейския текст *Псалми Давидови*. Почитан като пророк от юдаизма, християнството и исляма.

³⁰ **Обществена безопасност** – отделение на полицията за разправа с политически противници, създадено през 1907 г. към Канцеларията на софийския градоначалник. През 1919 г. се обособява като самостоятелно отделение, а през 1925 г. се преобразува в Отдел „Държавна сигурност“ към Дирекция на полицията.

³¹ **Айнщайн, Албърт** (1879 – 1955) – немски физик, теоретик, философ и писател от еврейски произход, работил през по-голямата част от живота си в Швейцария и САЩ. Един от най-влиятелните учени на всички времена, той често е определян като баща на съвременната физика. През 1921 г. получава Нобелова награда за физика за приноса си към теоретичната физика и особено за откриването на фотоелектричния ефект. Известен с уравнението $E = mc^2$, със Специалната теория за относителността, работи в областта на статистическата и квантовата теория, създавайки свое обяснение на теорията

на елементарните частици и движението на молекулите. През 1917 г. използва Общата теория на относителността, за да създаде цялостен модел на структурата на Вселената, поставяйки началото на релятивистичната космология. Публикува повече от 300 научни труда и над 150 други разработки, почетен доктор на най-престижните световни университети. Неговата изключителна интелигентност и оригиналност превръщат името му в синоним на гений.

³² **Квакери** – християнска общност от анабаптисткия клон на Протестантската църква. Основана е през 1650 г. в Англия от Дж. Фокс. Квакерите, отхвърляйки тайнствата на християнството, изповядват убеждението, че човек може да познае Бога лично, без посредници. Те са силно социално ангажирани и са пацифисти. Тяхната организация, представена от английски и френски общества, е носител на Нобелова награда за мир през 1947 г.

³³ **Тит Флавий Веспасиан** (39 – 81 г. сл. Хр.) – римски император (79 – 81). През краткото си управление се прославя със своята добронамереност и щедрост. Въпреки първоначалната си слава на жесток човек, извоювана докато е пълководец и преториански префект, Тит печели популярност на трона, а след смъртта си е обожествяван и хвален като един от най-благородните и добродетелни императори.

³⁴ **Флавий, Йосиф** (37 – 100) – античен еврейски историк и писател. Автор на *История на юдейската война*, *Юдейски древности*, *Срещу Апион*, *Автобиография*. Отличен познавач на културата и религията на своя народ. Заради компетентните му исторически проучвания многократно е цитиран от сериозни историци като Дион Касий, Порфирий, Евсевий Кесарийски, Ориген. Ползва се с покровителството на императорите Веспасиан и Тит, като от последния получава пенсия, а от името на римския народ – къща, бивша резиденция на Веспасиан.

³⁵ **Шопенхауер, Артур** (1788 – 1860) – немски философ, защитил докторската си теза в Йена през 1813 г. Дисертацията му *За четирите корена на принципа за достатъчното основание* поставя основите на цялата му философска работа. Светът на представите (тъждествен със света на явленията на Кант) се ръководи от принципа на достатъчното основание: „Всеки възможен обект (...) е в необходима връзка с други обекти – от една страна, като определен, а от друга – като определящ“ (*Светът като воля и представа*). Основният постулат на Шопенхауеровата система е, че фундаменталната действителност е *воля*, която отъждествява с Кантовото *нещо само по себе си*, но за разлика от Кант, Шопенхауер твърди, че нещото само по себе си е спонтанно познаваемо чрез вътрешната волева реалност в тялото на субекта. Идеите на Шопенхауер повлияват на Ницше, Вагнер, Витгенщайн, Фройд и др.

³⁶ **Цигулка Страдивариус** – цигулка, изработена от Антонио Страдивариус (1644 – 1737), италиански лютинер и знаменит майстор на струнни инструменти.

³⁷ **Ибсен, Хенрик** (1828 – 1906) – норвежки драматург, наричан баща на съвременната драма, най-често поставяният класически драматург след Шекспир. Първата му драма е *Катилина* (1849) със сюжет от римската история. Пише още *Фру Ингер от Естрот*, *Юнашка могила*, *Празникът в Солхауг*, *Пер Гинт*, *Куклен дом (Нора)*, *Призраци*, *Обществен враг* и др. Пиесите на Ибсен са скандални за времето, когато викторианските семейни ценности и морал господстват над Европа и всяко предизвикателство към тях се счита за безнравствено и възмутително. Творбите на норвежкия автор разбулват действителността отвъд фасадата по начин, който всява смут и напрежение у съвременниците му. Ибсен отправя предизвикателство както към представата за морал, така и към други възгледи на епохата.

³⁸ **Рокфелер, Джон Дейвидсън** (1839 – 1937) – американски предприемач, осъществил революция в пе-

тролната индустрия. През 1870 г. основава компанията Standard Oil и я ръководи до пенсионирането си в 1890 г. През това време натрупва значително богатство и става известен като най-богатия човек в света. Той е и един от основателите на Федералния резерв на САЩ. В годините много от неговите действия му печелят слава на неморален бизнесмен, който постоянно прекрива границите на закона. През последните години от живота си се отдава на благотворителност.

³⁹ **Трисмегист** – Хермес Трисмегист, или Тройно-велики, е древен учител, почитан в някои култури като бог. Наречен е Трисмегист, защото се счита, че е велик и в трите свята – физически, Духовен и Божествен. На него се приписват основите на повечето съвременни науки като астрономия, медицина, химия; това важи и за алхимията и астрологията. Достигналите до нас херметически произведения са *Кибалион*, *Корпус Херметикум*, *Изумруденият кинжал*.

⁴⁰ **Лао Дзъ** (VI в. пр. Хр.) – древен китайски философ, централна фигура в даоизма – една от трите главни китайски религиозно-философски системи. Името *Лао Дзъ* всъщност е почетна титла, означава *почитаем господин* или *стар мъдрец*. Единствената му книга е *Дао-дъ дзин*. Текстовете са трудни за превод и интерпретация. Те са лаконични, с парадоксална семантика. В тях са очергани основните линии, които всеки би трябвало да следва, за да е в синхрон с Пътя (Дао). Пътят е всичко и нищо едновременно – съдържайки всичко, в него не взема превес нищо; и щом съдържа всичко, значи съдържа и нищо – като двете страни на една противоположност. На двата полюса са и хората – едните, мъдреците, следват Пътя, а другите не го виждат или го изгубват.

⁴¹ **Конфуций** (551 – 479) – китайски философ, основоположник на конфуцианството – учение с могъщо влияние в Югоизточна Азия. Това учение е застъпник на патерналистиката – концепция за държавата, в която владетелят е баща на семейството, а поданиците – здра-

во и многостранно свързани един с друг, като принципите на живеене и отношения са уважението, предаността, доверието, отговорността един към друг. Без да се стреми да изгражда формални ритуали и задължителни теории, Конфуций изисква от своите ученици да мислят задълбочено и самостоятелно и непрестанно да изучават околния свят, най-вече с помощта на древните текстове и съпоставяйки съвременните етични проблеми с исторически събития или с някогашни прояви на чувства, запазени в поезията на сборника *Шъ Дзин*.

⁴² Allez, passez (фр.) – Хайде, да преминем.

РЕЧНИК НА РЕДКИ, ОСТАРЕЛИ И ЧУЖДИ ДУМИ

адет (тур. adet от ар.) *разг.* Навик, обичай, нрав, характер.

Апис (собс.) *мит.* Свещеният бик у древните египтяни.

аршин (тур. arsin от перс.) **1.** Стара мярка за дължина, равна на 68 см (за платове) или на 75,8 см (в строителството). **2.** Мерило, линия за отмерване на аршин.

бабаджанко (тур. babacan) *разг.* Силен, едър човек.

брамин (санскр.) Член на висшата каста в Индия.

будала (тур. budala) Глухак.

букаи (от тур.) **1.** Стоманена верига за спъване на кон.
2. Окови на затворник.

гем (тур. gem) *дуал.* Юзда.

гортан (от рус. гортань) Гърло.

джендем (тур. sendem от ар.) *разг.* Пъкъл, ад.

драм (от ар.) **1.** *остар.* Мярка за тегло, равна на 1/312,5 от оката. **2.** *прен.* Незначително и твърде малко нещо.

дюкян (тур. от ар.) *разг.* **1.** Помещение за продаване на стоки, магазин. **2.** Занаятчийска работилница.

жамбон (фр. jambon) Пушен свински бут; ср. шунка.

капелмайстор (нем. Kapellmeister) Ръководител и диригент на оркестър на хор, предимно на военен оркестър.

карамбол (ит. carambolo) *сп.* **1.** Билиардна игра с три топки. **2.** Удряне на двете топки с третата при билиардна игра. **3.** Червена топка в билиярда. **4.** *прен.* Сблъскване.

куверта (фр. *couverte*) *мор.* Горната повърхност на кораб; открито място за разходка; палуба.

кюп (от тур.) Глинен съд, делва.

кюркчия (от тур.) *остар.* Кожухар.

лествица *остар. диал.* Стълба.

мазгал (тур. *mazgal*) *остар.* Бойница в кула или крепостна стена за стрелба през нея.

малджия (от тур. *mal* 'имот') **1.** Който търси имот, зестраджия. **2.** Иманяр.

манафин (тур. *manav*) *остар.* **1.** Малоазиатски турчин. **2. прен.** Азиатец.

мукалит(ин) (от рум.) Селянин.

наполеон (фр. *napoleon d'or* от собс.) **1.** Златна монета, обикновено от 20 франка, на която има образ на Наполеон I или Наполеон III. **2. прен.** Златна монета.

опущение (от рус.) *остар.* Пропуск от недоглеждане; грешка.

остен *остар.* Тояга с тънък железен бод за подкарване на добитък.

палиативен (фр. *palliatif* от лат.) Който дава само временно облекчение или разрешение.

пермутация (лат. *permutation*) **1.** Разместване, смяна. **2.** Всяко положение, което могат да заемат редица предмети при разместване.

пехливан(ин) (тур. *pehlivan* от перс.) Борец.

пироксилин (от гр.) Силно избухливо вещество (гърмящ памук), което се получава от обработка на целулоза или памук с азотна и сярна киселина; има широко приложение в пиротехниката за направа на бездимен барут и др.

пиростия (нгр. *pyrostia*) Железен триножник или четириножник, който се поставя върху горящ огън като поставка за съдове; саджак.

предсилка (от рус.) *остар.* Предпоставка.

реторта (лат. *retorta* ‘обърната назад’) **1.** хим. Областкъленица с дълъг и прегънат отвор; служи за химически опити, дестилация и др. **2.** Наименование на различни уреди и апарати, снабдени с отводна тръба, които служат за нагряване и дестилиране на вещества.

самар (нгр. *samari*) **1.** Дървено седло за кон или магаре, приспособено за товар и за яздене. **2.** Приспособление за по-леко и удобно носене на товар на гръб.

самун (гр. *psomion* през тур.) Хляб, обикновено кръгъл.

серсемин (тур. *sersem* от перс.) *разг.* **1.** Глупав, заведен. **2.** Който има лош характер, лош и заядлив човек.

слог *остар.* Сричка.

соба (тур. *soba*) *остар.* **1.** Печка, пещ. **2.** Стая с печка, стая.

терк (тур. *terk* от ар.) *разг.* Образец, модел, кройка.

трен (фр. *train*) *остар.* Влак.

уровен (от рус.) *остар.* Равнище, ниво.

фонограф *остар.* Първият апарат за записване и възпроизвеждане на звуци, създаден от Едисон през 1877 г.

хомот *остар.* **1.** Ярем. **2.** *прен.* Тегло, бреме, иго.

юлар (тур. *yular*) Водило, оглавник за добитък.

АЗБУЧЕН ПОКАЗАТЕЛ

- адът** 145, 302
ангелите 75, 91, 98, 112, 441, 460, 476, 491
баща 274
безстрашие 41
благодарност 294
благодат 83, 335, 359
благородство 78, 111, 293
благословение 406
Блаженства 234
ближен 203
Бог 16, 81, 102, 109, 196, 344, 393, 440
 Божественият Дух 196
 Божественият път 46
 Божественото Слово 100
 Божественото учение 285
 Божието присъствие 247
 Божии промисъл 453
 Божията благодат 208
 Божията благост 84
 Божията Любов 63, 112, 265
 качество 258
 Божият закон 468
 величието на Бог 178
 Волята Божия 156
 връзка с Бога 487
 говор на Божественото 498
 думата Господ 81, 82
 езикът на Бога 232
 място на Бога 62, 101
 подписът на Бога 450
 Правдата Божия 10
 проява на Бога 42
 роденият от Бога 222
 свещеното име на Бога 57
 Син Божии 209, 214
 схващане за Бога 78
 същността на Бога 12
богатството 110
богинята Темида 113
болести 89, 175, 233, 397
брат 416
Братя от седем йерархии 417
българите 74, 157, 468, 499
Бялото Братство 415
верую 264
вечният живот 26, 28, 34, 37, 84
 пътят на вечния живот 46
водата 403, 457
време и пространство 71, 345
Вселена 217
възкресението 112
Вяра 160, 212, 246, 387
геройство 43
грехът 418
два велики процеса 486
 множествен процес 486
 подсъзнанието 486
 самосъзнанието 486, 487
 съзнанието 486
дисхармонията 438
Доброто 93, 94, 97, 108, 150, 253, 396
душата 321, 344, 488
държавникът 74
еднородство 38
желязото 464
женижба 335
живот 84, 190, 269, 297, 432
 блага в живота 190

- добрият живот 146
 духовният живот 84
 външна страна 261
 вътрешната страна 261
 качества на великия човешки живот 290
 колективният живот 85
 новият живот 294
 основата на живота 323
 противоречията в живота 47
 разумният живот 250, 371
 сегашният живот 118, 181
 смисълът на живота 125
 съзнателният живот 93, 163
 същността на живота 12
 философия на живота 26
 философията на живота 479
- житото** 361
- закон** 19, 23, 38, 39, 49, 53, 57, 58, 61, 65, 77, 87, 97, 115, 126, 153, 168, 180, 203, 264, 281, 305, 460
 буквата на закона 31
 велик закон в Любовта 328
 закон в Природата 394
 закон за приложение в България 360
 закон за раждане 483
 закон на пътника 60
 закон на растеж 225
 закон на себеотричане 41
 законът на Божията Любов 373
 законът на молитвата 400
 морален закон 59
- звездите** 109, 362, 366, 380
 звездата на човека 365, 367, 369
 звездата от Изток 367, 388
- Земята** 391
- златото** 464
- злото** 90, 91, 93, 97, 105, 108, 252
- знание** 139, 140, 310, 364, 409
- идеал** 183
 висшият идеал 260
- Истината** 80, 104, 328, 452
 качество на Истината 463
- карма** 83
- квакерите** 375
- Космосът** 109
- критиката** 477
- Кротостта** 235
- кръстът** 9, 49, 285, 366
- културата** 52, 194, 343
 Новата култура 338
- лъжата** 352
- Любовта** 12, 76, 80, 84, 134, 171, 215, 254, 262, 308, 364, 396, 463, 476, 485, 492
 Божествената Любов 54, 106, 117, 131, 241
 велик закон 335
 земната любов
 залюбване и разлюбване 424
 качество на Любовта 463
 Любовта към Бога 38, 132
 Любовта на обектите 277
 принципът на Любовта 107
 проявлението на Любовта 255
 проявления на Любовта 136
- майка** 274, 483
- манас** 306
- медта** 464
- методи** 59, 193
 метод за разсъждение 39
- миротворството** 208, 210, 211,

221, 226
Мирът 213
молитвата 400
морал
 морален закон 59
 мярка за морала 320
 съвременен морал 55
Мъдростта 80, 328
мярка 53, 320
народи
 индийският народ 388
настроенията 475
наука
 истинската наука 385
 съвременната наука 181, 236
нервност 467
новораждане 67
Обичта 32
оловото 464
опит 361
осъждане 45
отношения
 прави отношения 439
парите 22
познаване 341
 познаване на човека 347
Правдата 232, 234, 245
правило 23, 62, 204, 467
 четири правила 439
престъплението 466
принцип 27
 три велики принципа 115
 три принципа 136
Природата 140, 256, 312, 478,
 501
 закон 17, 142
приятел 382, 448
радост 432, 433, 435

Раждането 146
разумност 476, 478
Рай 302
реалност 407
 три вида реалности 391
 реалност на движение 391
 реалност на разширение
 393
 реалност на увеличение
 392
религията 181, 491
светлина 219, 362, 367, 368, 381
 белина 370
светове
 Ангелският свят 210
 Божественият свят 54, 55, 59,
 105
 Духовният свят 33, 89, 272
 свещения език на
 Духовния свят 299
 Небето 112, 131
 Невидимият свят 277, 371
 Умственият свят 309
 физическият свят 89, 272, 395,
 466
свещеник 449
Свобода 36, 80, 157, 259
седемте лъча на дъгата 350
сила 242
 сърдечна сила 242
 чувства 242
скръб 10, 432, 433, 435
Слънцето 367
справедливостта 10
страдания 68, 70, 125, 159, 162,
 175, 186, 440
 съвременните страдания 154
страстите 475

съвършенството 133
съмнението 402, 477
сърцето 170
тримата Мъдрец от Изток
 388, 416
тъмнина 218
търпението 367
Учението 290, 293, 331, 336
 приложение 22
ученикът 133, 274
Учител 293
 Учители на човечеството 330,
 335
Учителя за себе си 292, 293,
 359
Учителят за себе си 82
философията 458
формула 425
хармония 182
Христос 160, 166, 194, 202, 296,
 386
 думите Исус Христос 166
 думите Син Божи 164
 какво е Христос 333
 познаване на Христос 182
 съвременното християнство 93
 Учението на Христос 329
 Христовата светлина 8
 Христовото учение 72
цветове 351, 352
 жълт 352
 зелен 351
 портокален 351
 син 352
 червен 351
Църквата 181
числа
 числото 12 60
Чистота 33

Човек 12, 13, 75, 85, 145, 159,
 185, 275, 300, 371, 466, 474
 благороден човек 358, 408
 великото състояние в човека 138
 връзки между хората 104
 вярващ човек 141
 два вида хора 350
 добър човек 106, 114, 492
 истинският човек 422
 качества
 милостиво сърце 239
 кроткият човек 238
 набожни хора 103
 необикновен човек 297
 отношения 79
 разумният човек 118, 492
 религиозните хора 270
 светлият човек 423
 свещено име на човека 471
 силен човек 125
 спорове между хората 17
 стари хора 151
 съвременните хора 72, 78, 101,
 118, 132, 261, 278
 съзнание 28
 честен човек 112
 човешката душа 54, 473
 човешката любов 117, 128, 131,
 136, 281, 421
 човешките отношения 30
 човешкият разум 218
 Човешкият ум 7
 човешкият характер 213
 човешкото сърце 66
 чувства 13
чувства 392
Школата 192
Юда 329, 330
 учението на Юда 329

Учителя Петър Дънов

СИЛА И ЖИВОТ
том IX

Графичен дизайн и корица
ПЕТЪР ДОБРЕВ

Редактор
СТЕЛА РУСКОВА

Предпечатна подготовка
ИВАН ДЖЕДЖЕВ

Формат 32/84/108
Печатни коли 32,5

Издателство „Захарий Стоянов“
office@zstoyanov.com
www.zstoyanov.com

Издателство „Бяло Братство“
izdatelstvo@bialobratstvo.info
www.bialobratstvo.info

Печат
УИ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“